David Jones

Presented by

Dr. Kerdanet

ennes 25. Novr. 1824.

[illegible]

[illegible]779-1812]

Digitized by Google

INSTRUCTION

VAR

An Excellanç, ar Froez, an Indulgeançou bras hac an Deveryou ar Vreuriez ar ROSERA, quen ordinal quen perpetuel, gant Meditationou ha pedennouigou devot var ar Misteryou anezàn.

Ar fæçon da exerci an devotion excellant eus ar pemzec Sadorn hac eus ar pemzec Vertuz en enor d'ar pemzec Mister, gant Horolaich ar Rosera, ha praticou all zevotion en andret ar Verc'hes Vari, ha gant un tamic instruction evit Breuriez an hano a JESUS, hac evit ar *Pater* hac an *Ave*.

An oll dresset e dion Guevren gant an Autrou BRIZ, *Belec, pehini en deveus grêt ive an Heurieu Brezonec.*

E QUEMPER,

E Ty Y. J. L. DERRIEN, Imprimer.

198. i. 96.

HOMMAICH

D'AN ITRON VARI AR ROSERA.

ITron Vari ar Rosera, Mam da Zoue, chetù amâ un Ouvrach am-eus dreſſet en ho conſideration, evit contribui ma viot enoret gant ar bopl: deoc'h ha d'ho Map divin hon Redemtor benniguet am-eus an hardizeguez d'e adreſſi ha d'e conſacri, pa zouc'h ho taou an objet hac ar ſujet eus an devotion ſantel pehini a explicàn hac a recommandàn ebarz. Recevit eta, me ho ped, Guerc'hes ſacr. recevit favorablamant an hommaich hac ar preſant diſter-mâ, pehini a off àn deoc'h a greis va c'halon en anaoudeguez-vad eus a guement obligation evel am-eus d'ho madelez em andret, ha ma recevit va-unan ive dindan ho protection fidel evit bepret. Pliget gueneoc'h, Mam a drugarez, rei d'al Lêvr mâ, evel d'hoc'h ouvrach propr, un hevelep benediction, ma en devezo ar vertuz gant ar c'hraç a Zoue da elumi ha da antreteni e calonou ar bopl ſimpl ur guir devotion en hoc'h andret couls hac en andret ho Map quer hon Autrou Jeſus Chriſt, eus a behini e proposàn ennâ dezo ar Myſterioù da vedita hac ar Vertuzyou da imita, evit goude ho peza enoret ha c'hui hac ho Map var an douar dre an devotion excellant mâ eus ar Roſera, ma c'hobtenot deomp an heur d'hoc'h enori en Eê ive, ha da veuli Doue gue-

neoc'h epad an oll eternite. Amen. Amen. Evellen bezet grêt.

Clens Mariæ, nullus æternùm perit. Mari nepa ſervicho, Birviquen ne beriſſo.

Ar viryonez-mâ ſo ſclêr da velet el Lêvr-mâ, pehini ſo unan eus ar profitapla Lêvryou Brezonec a ouffet james da gaout; hac e c'haller lavaret eo un Tenſor ſpirituel evit ar bopl ſimpl.

PREFAÇ pe AVERTISSAMANT.

AR Roſera ſo un devotion quen excellant, quer profitabl, ha quen agreabl da Zoue ha d'ar Verc'her, ma zeo approuvet ha recommandet gant an Iliſ univerſel, pehini a zeu bep bloas d'ar Sul quenta eus a vis Here da ſolemniſa an devotion ſantel-mâ, nonpas epquen en Iliſou eleac'h ma zeo etabliſſet ar Vreuriez anezi, evel diaguent, mæs c'hoaz en Iliſou all partout dre ar Griſtenez, evel ma ê bet ordrenet a-nevez ſo gant an Tad ſantel ar Pab Clemant XI. ha confirmet c'hoas a c'houdevez gant ar Pab ſantel Beneat XIII. evit renouvelli ha creſqui an devotion gaer-mâ e calonou an oll Griſtenyen fidel.

An excellanç a zevotion ar Roſera ſo bras, pe ni e c'honſidero a goſtez e matier, pehini eo ar pedennou principal eus hon Religion, ar *Credo*, ar *Pater*, hac an *Ave*; pe ni e c'honſidero a goſtez e furm, pehini eo ar veditation eus ar Myſteriou principal en deveus operet Jeſus-Chriſt evit hor ſilvidiguez; pe ni e c'honſidero a goſtez e fin hac e intention, pehini eo da adori hor Salver ha da enori e Vam ſantel, da amanti hor buez, o tiſtrugi hor viçou dre an imitation eus ar vertuziou en deveus pratiquet Jeſus-Chriſt hac e Vam er Myſteriou-ſe, ha da nevezi en hon touez ar ſperet a ferveur pehini a yoa o ren e commançamant ar Griſtenez.

Ar frôez hac ar profit eus ar memes devotion-mâ ſo bras ive, quen abalamour da gals a Indulgeançou guirion a aller da c'hounit er Vreuriez-mâ

oc'h en em acquita enni e ſtad vad, ha particulieramant en heur ar maro, eleac'h ma c'hounezer an Indulgea ç plenier o veza coſeſſeat ha communiet gant ur guir diſpoſition; hac an Indulgeançoumâ ſo bet roet ha confirmet gant cals a Bontifet ſouveren adalec an inſtitution eus ar Vreuriez-mà betec ar Pontif hiryo memes; quen abalamour d'an aſiſtanç ha d'ar ſicour ſpirituel a ro an eil-re d'o hentez eus ar Vreudeur ha C'hoareſet dre o ſedennou, dre o œuvrou mad, ha dre an exempl a vertuziou pere a dleont da bratica.

O c'heul an intention era e deveus an Ilis da zouguen mui-ouz-vui he bugale da exerci un devotion quer profitabl d'o ſilvidiguez evel ma ze houma, em-eus ſonget, goude beza lequeat imprima al Lêvr eus ar Finvezou diveza, pehini ſo dija etre daouarn cals, lacat imprima ive al Lêvrmâ evit ar Roſera, pehini gant ar c'hraç a Zoue a inſpiro un devotion particulier en andret ar Verc'hes, hac a zeſquo d'ar Bretonet peguer bras iſtim a dleont da ober eus ar Vreuriez mâ, peguer fourcius e dleont beza d'en em acquita enni, ha pe e fæçon e dleont e obet, evit dre ur voyen quer puiſſant ha quer facil obteni digant Doue dre interceſſion ar Verc'hes Vari, ur finvez eurus da vont eus ar bed-mâ.

Sin eo en devezo un den ur fin vad hac e vezo ſalvet, andal ma vez devot da Vam Doue, ha ne ouffe caout devotion ebet agreaploc'h dezi eguet me ze houmâ, evel ma en roin ſcler da velet dre an exemplou am-eus lequeat er Guevren diveza eus al Lêvr-mâ, hac am-eus tennet a Lêvryou all approuvet-mat, evit imprima davantach e calonou ar bobl ſimpl un affection vras hac un devotion

habil en andret ar Verc'hes ſacr, iſpicial dre an exerciç eus ar Vreuriez-mâ, pehini a allàn da aſſuri eo an excellanta hac ar profitapla eus an oll Breuriezou a ſo en uſach ebarz en Ilis, evel ma en anavezo eas-aoualc'h nep pioubennâc a lenno atzantiſ al Lêvr-mâ, gant an Indulgeançou hac an exemplou miraculus a ſo repreſantet ebarz.

Me oar erfat ez eus tud a ſperet ha ne ſell quet dezo clevet hano a exemplou nac a viraclou nemet approuvet e vent expreſſamant hac e particulier gant an Ilis: hoguen ma na ve ret propoſi d'ar hopl nemet an ſeurt exemplou-ſe, e ranquet eſſaci an darn-vuia eus ar re a lenner el Lêvryou ſpirituel ar re vella, evel ma zeo Buez ar Sænt, Grenades, Rodriguez, Blofius, ar *penſez-y-bien*, ha cals a reall; pere to ſul brofitaploc'h ha ſul agreaploc'h d'ar gomun, ſulvui ma int ornet a exemplou; rac an exemplou-ſe ne dint quet oll approuvet gant an Ilis e particulier, mæs e general o approu aoualc'h dre an approbation a receo al Lêvryou-mad-ſe digant an dud a garacter, a ſquiant hac a zougeanç Doue: an Ilis en em gontant a guemenſe, pa na ene quet e particulier quement exempl na mirael a erru er bed.

Ma ve neceſſer caout ato un approbation expres digant an Ilis evit an oll exemplou, ne ve quet permetet da ur Predicator propoſi d'ar hopl un exempl bennâc en deffe guelet e-unan pe glevet gant reall dign da veza credet, evit perſuadi mui ouz vui ſperejou e auditoret eus ar vityonez a brezeque dezo. Me am-eus guelet ha clevet em amſer an expeſianç eus ar bunitionou hac eus ar ſqueryou en deveus diſquezet Doue var meur-a-hini a yoa ſujet da certen viçou, ha quercouls eus ar faveryon hac ar

graçou particulier en deveus accorder da veur-a-all a ſo bet en em adreſſet en o izom d'ar Verc'hes gant feiz ha gant fizyanç en he interceſſion; ha re vezo quet permetet din eta propoſi an exemplou-ſe d'ar bobl em Inſtuction evit o c'helen, var zigarez ne dint quet approuvet expreſſamant gant an Iliz? Hac èn ſo den aviſet-mat a guement a garre ſouten andraſe? An exemplou hac ar miraclou ne erruont dre ar Brevidanç divin, nemet evit beza repreſantet d'an dud, evit o laçat da veuli Doue ha da denna o frofit anezo.

Evelſe e lennomp en ezvet Chabiſtr eus an eil Lêvr varnugnent en deveus compoſet Sant Auguſtin var ar *Cité de Dieu*, da lavaret eo, Kear Doue, penaus en em lequeas an Tad fantel-mâ e coler ouz un Itron deffot ne devoa publiet ur miracl en devoa grêt Doue en e andret, hac e reas dezi e ziſclerya het-a-hed evit ma profitſe ar reall ha ma veulſent Doue a guemenſe. Ne dleân quet eta beza blamet mar em-eus raportet el Lêvr-mâ quement a exemplou hac a viraclou e faver an devotion d'ar Verc'hes er memes intention-ſe. Erruout a ra c'hoaz, eme Sant Auguſtin er memes andret, meur a viracl en Hano Jeſus-Chriſt, pe dre voyen e Sacramanchou, pe dre voyen ar Pedennou hac ar Relegou eus e Sænt, peguement-bennâc na dint quet quen autoriſet ha quen iſtimet evel ar re ſo raportet er Scritur ſacr, pere ſo anavezet e pehlec'h hac a ſo conſacret d'ar memoreus an oll bopl; hoguen ar re-mâ ne dint anavezet nemet el leac'h ma c'herruont, ha c'hoaz alies int-y a boan anavezet ha clevet gant quement a chom er Guear pe en amezeguez hac er c'hontre ma int erruet; ouzpen na gaffer quet aviz'ou e ve conſiderabl aoualc'h an

au'orite eus ar re a zeu d'ho raporti, evit na leſſent leac'h eber da zoueti anezo.

Goude ar c'homſou-mâ e teu ar memes Sant da gounta ur gannte vras a exemplou hac a viraclou diouz-tu, pere a yoa c'hoarvezet en e amſer; hac e teu goudeſe da gonclui en termenyou-mâ. C'hoarvout a ra c'hoaz hiryo'ta, emezàn, cals a viraclou; ar memes Doue pehini en deveus grêt ar re a lennomp er Scritur, a ra ivez ar re mâ dre voyen nep ma plich gantâ, hac er ſeçon ma plich gantâ: mes ar re-mâ ne dint quet anavezet quement, abalamour de dint quet imprimet en hor memor oc'h o lenn alies, evel ar re ſo er Scritur; rac er placou memes ma quemeret ar ſourci da ober ar raport anezo, ar re ſo prefant n'o c'hlevont nemet ur veich, ha ne zalc'hont quet a vemor anezo, ha difficil ê caffes unan eus ar reſe a'guement o raporte d'ar reall. Sant Auguſtin a ro da entent aoualc'h dre an diſcours-mâ, penaus ne dleomp quét negligea na rejetti an exemplou hac ar miraclou, evit ha na dint anavezet hac approuvet auranticamant ha publicamant; pa na aller quet o annout oll ha pa na dint quet ſo-quen anavezet-mad avaziou, evel a lavar ar Sant-mà, er c'harter ma c'herruont, dre na doar quet ſourcius d'o raporti. Eleac'h o diſprifout hac o negligea'ta pa vezont rapertet gant tud a zougeanç Doue pere ſo dign da veza creder, e dleomp er c'hontrol caout iſtim anezo, hac a diſclerya d'ar bobl evit dihuna o feiz hac o devotion, pehini a vez excitet mui dre an exemplou hac ar burzudou equet dre an diſcourſou cler.

Couls hac a lavar an Tad Giry en e Brefaç hac en e Averti ſſamanchou var buez ar Sænt, ne ranquer quet houl an inclination eus ar re pere a fallfe

dezo e ve banniſſet eus hon Hiſtoryou ſantel que
ment a gaſſer enno a eſtranclt, a zreiſtordinal h
a zificil da veza credet, evel pa n'en deffe que
prometet hor Salver en e Aviel oberbraſſoc'h bu
zudou dre voyen e ſervicheryen eguet ar re e n d
veus grêt e unan. Pa zeu, eme an Tad-mâ, u
Auteur mad bennâc da rei teſteni eus an trac
dreiſt-ordinal-ſe a ra Providanç Doue e coſidera
tion ar Sænt, e ve un impradanç o diſprifout he
caout egard na deferanç ebet evito, hac e tle
en em perſuadi penaus eo avantachuſſoc'h ca
leſel ar bopl fidel en ho ſimplicite hac en o fei
vad, eguet na d'ê o inquieti hoc o zroubli gan
cutiquerez incerten pere ne reont nemet ſemplaa
ha diminui o devotion. Eleac'h rejeti ha diſap
prouvi erguiſſe ar miraclou hac an exemplou-m
nere a gafer quen eſtranch, e tleer quent, eme a
memes Tad, quemeret ſujet anezo da admira h
da veuli ar vadelez a Zoue, pehini n'en em gon
tant quet d'hon tenna varzu hac-ennàn dre ar gue
eus an traou en deveus crouet, ha dre an nive
bras eus e vad-oberou continuel en hon andret
mæs a fell dezàn c'hoaz impligea evit an effet-ſe
an nerz eus e vrec'h oll-galloudus, hac ar pez ſe
a ral hac a breciuſſa en tenſor eus e drugarez. Ha
racſe evit profita eus an exemplou burzudus-má,
e ranquer heza humbl; hac anes caout an humi-
lite-ſe, evel ma conclu an Tad-mâ, e couezzet
eas en abus eus an dud ſuperb-ſe peveus a re e
coms an Aboſtol ſant Jud en e lifer canonic, pere
a zeu da rejeti, da zroucprezec ha da vlaſfemi que-
ment a inoront bac a zifaprouvont; hac n vufura
peb tra, memes an traou divin, diouz o ræſona-
manchou humen, e quemeront evel fablou ar pez

n deveus grêt Doue evit diſquez e huiſſanç hac
vit rei da anaout ar merit eus e ſervicheryen.

Na imitomp quet ar ſperejou cre ha ſuffiſant-
ſe, pere oc'h en em eſtimout forroc'h hac abiloc'h
eguet ar reall, ne zougont feiz ebed d'ar mira-
rou, na d'ar revelationou, na d'an exemplou,
na d'an Indulgeançou dreiſtordinal pere a ve'out
raportet el Lêvryou ſpirituel, ha ne guefont prop,
emezo, an traou-ſe nemet evit abuſi ar ſperejou
templ hac inoraot. An dud ſuffiſant ha ſuperb-ſe
o veza charnel ha ſanſuel ne gomprenont quet,
evel a lavar Sant Paul, an traou pere a aparchant
out ſperet Doue, n'o eſtimont nemet ur ſotoni,
ha n'ellont quet o entent nac o approuvi, abala-
mour, eme ar memes Aboſtol, ma tleer jugi eus
an feurt traou-mâ ſpirituelamant, da lavaret eo,
dreuz ſperet Doue ha nonpas dreuz ſperet an den
aneval. Imitomp quent ar ſimplicite hac an humi-
lite eus ar re ma coms hor Salver anezo en e Aviel,
eleac'h ma coms aſſambles eus an dud ſuperb ha
ſuffiant-ſe en termenyou-mâ; Me ho meul hac
ho tugareca, emezàn, va Zad, Autrou an Êé hac
an douar, abalamour ma hoc'heus cuzet an traou-
mâ ouz ar re fur ha prudant (herves ar c'hic) ha
ma hoc'heus ji revelet d'ar re vian ha ſimpl. Doue
a guz era e ſecrejou hac e œuvrou burzudus ha
dreiſtordinal ouz ar re ſuperb ha ſuffiſant, pere ne
dint fur ha prudant nemet hervez ar c'hig hac ar
bed; hoguen d'ar re humbl, pere eo ar re vian
ha ſimpl-ſe ma coms hor Salver anezo amâ, e
zo ar c'hraç d'o anout ha d'o eſtimout. Ar remâ
eleac'h diſaprouvi ha diſpriſout, evel ma ra ar
ſperejou cre-ſe, an Indulgeançon hac an exemplou
dreiſtordinal a bropoſer dezo evit o ſilvidiguez, a

zeu er c'hontrol dre o ſimplicite hac o humilite da ober iſtim ha da denna profit anezo. Ne gredont quet evit guir ar miraclou, àn exemplou hac ar revelationou particulier-mâ dre ar memes creden evel ar re ſo er Scritur Sacr, nac evel ar re ſo diſcleryet juridicamant gant an Iliz da veza guiryon, na ne dleont quet ober ive; mæs o c'hridi a reont ſimplamant ha boramant evel da viana ma tleer cridi poenchou a Hiſtor raporter gant tud honneſt pere ſo dign da veza credet: ne c'houlenner quen amâ ive ouz nep a lenno ar burzudou hac an exemplou a ſo el Lêvr-mâ, pere ne vent quet autoriſet gant ar Scritur na gant an Iliz expreſſamant.

Ne gafàn quet eta e ve mad na ræſonabl leſel hep raporti an exemplou a ſo en Ouvrach-mâ, gant aon na leſſen eneas anezàn ar pez a ve profitapla d'an eneou. Rac an experianç a ziſquez deomp erfot penaus an exemplou ara cals a impreſſion var hor ſperet, iſpicial var ſperet ar bopl ſimpl, pere a vez perſuadet ha touchet muiſ dre an exemplou eguet dre an oll ræſonou a ouffet da zigaç dezo. Quemenſé a ra dezo ive iſtimout mui an Exhortationou hac ar Sarmonyou pere ſo fourniſſet a exemplou, eguet ar re pere ſo fourniſſet eus ar guella ræſonou: hac e ſeblant èn ur fæçon bennâç o deveus ræſon; rac evel a lavar ar Pab bras Sant Leon, mui a nerz hac a vertuz o deveus an exemplou eguet ar c'homſou, ha e teſquer enſoc'h dre an œuvr eguet dre ar vouez: *Validiora ſunt exempla quàm verba, & planiùs docetur opere quàm voce.* Evelſe ivez e re nercomp en Aviel penaus pa inſtrue hor Salver ar bopl, e tigace dezo peurvuia ur barabolen pe un hêveledigaez hac un exempl bennac, evit imprima dounnoh en o ſpe-

tejou ar pez a zeſquez dezo. Ha pa c'houlennet euntâ, hac èn voa ar Meſſia a dle dont er bed; ne roe quen reſpont nemet dre e œuvrou hac e exemplou. Lit, emezàn, ha raportit an traou hoc'h-eus guelet ha clevet gueneèn; o rei dezo da entent dre ar c'honſou-mâ penaus oa eas dezo e anaout dlouz e viraclou hac e exemplou, ma carſent o c'honſideri erfat.

Quemenſe ive a rea dezàn èr memes amſer propoſi an exempl eus e Brecuſeur Sant Yan Vadezour d'ar bopl, evit ma c'himitſent e vertuzyou: ar pez a ra d'an Auteur ſpirituel Buſée, lavaret en e Veditaion var an andret-mâ eus an Aviel, pepaus evit imita hor Salver er poent mâ, e tleer antreteni alies ar bopl ſimpl hac e particulier hac e public var an exemplou eus a vuez ar Sænt. Evelſe ivez e deveus bet an Ilis tantel a bep amſer ur ſourci bras da zeſtum ha da raporti an actou hac an exemplou eus a vuez an dud ſantel, evit o repreſanti d'ar bopl; hac ar perſonachou gant ar re vraſſa ſo bet en Ilis, a ſo bet ive gant ar re guiuſſa da raporti en o Lêvriou hac en o Inſtructionou an exemplou pere a gafent a viſe profitabl da ſilvidiguez an eneou, evel ma lenner en ouvrachou ar Pab bras Sant Gregor, hac e re an Eſqueb eunus Sant Gregor a Dour, Sant Antonin, ha Sant Frances de Sales.

Chetu eno ar tæſonou p'evit re e propoſer el Lêvr-mâ, particulieramant er fin anezàn, cantite a exemplou miraculus, pere aſſambles gant an Indulgeançou bras a ſo repreſantet ebars, a vezo capabl gant ſicour Doue da zouguen ar bopl fidel da enori mui-ouz-vui ar Verc'hes ſacr Mam da Zoue dre un devotion fervant ha carantezus, ſpicial dre

an exerciç eus he Breuriez santel ar Rôsera
c'houzout erfat penaus mar praticont fidelamant
devotion-mâ, ne ouffet quet mancout da obt
dreizi ar graçou necesser evit o silvidiguez, pa
dre zaouarn ar Vere'hes e tremen an oll graçou
Doue deomp; hervez santimant an Tadou san
eus an Ilis. En em adressomp dezi'ta eus a greis h
c'halon, hac enoromp hi gant an oll affection h
an oll desir eus hon-ene pa zeo andrase volont
Doue pehini, eme Sant Bernard, ne d'ê salvez
dezàn hor bise netra nemet dre zaouarn Ma
Nihil nos Deus habere voluit quod per Mariæ m
nus non transierit.... Totis ergò medullis cordium
totis præcordiorum affectibus, & votis omnibus M
riam hanc veneremur; quia sic est voluntas ejus q
totum nos habere voluit per Mariam. S. Bernar
Serm. *de aqua ductu, in Nat. B. M. V.*

Evit sæt an abondanç a Indulgeançou pere
represantet el Lèvr-mâ da c'hounit e Breuriez
Rosera, n'em-eus asser d'en em arreti amâ d'
frou! an oll a oar erfat penaus ne d'eus Indulgean
çou autanticoc'h, assuretoc'h nac approuvetoc'h e
Ilis universel, eguet ma zeo ar re so stag ouz a
Vreuriez santel-mâ. Ne dint bet revoquet gant n
cun eus ar Pabet; er c'hontrol abaoue comman
çamant ar Vreuriez o deveus casi oll peurvuia sta
guet un Indulgeanç bennaac outi a nevez pe gon
firmet ha renouelet ar re a yoa bet accordet de
a-goz.

Guelet a reot en ouvrach-mâ citet ha merquet u
darn eus o Bullou pe o Brefou, eleac'h ma c'hacor
dont an Indulgeançou pere am-eus specifiet ebarz
me lavar un darn; rac n'em-eus-y quet merque
hac indiquet oll, nemet epquen ar re brincipala.

Nep ſo gouziec hac en devezo c'hoant d'en em informi anezo davantach, a allo caout recour da gals a Lêvryou Gallec pere a goms eus ar Roſera hac eus an Indulgeançou a ſo ehars. Beza em-eus lennet da viana ur c'huec'h pe ſeiz hac a ſo approuvet-mat, particulieramant unan pehini ſo intitulet *Le Roſaire perpétuel de la très-ſainte & ſacrée Vierge*, imprimet gant permiſſion an Ordinal eus a Naonet er bloaz 1645, hac un all galvet *Le Roſe myſtique*, imprimet e Roazon er bloaz 1698.

An Indulgeançou a ſo ur c'hraç pe ur faver tennet eus a deuſor an Ilis, hac accordet emeas eus ar Sacramant a Binigen gant neb en deveus ar Juriſdiction ſpirituel da ziſtribuy an tenſor, evit rei deomp ar pardon hac ar remiſſion eus ar boan temporel dleet d'hor pec'hejou actuel, goude beza pardonet deomp an offans hac ar boan eternel hor boa contractet dreizo. Beza ez eus Indulgeançou hac a ſo Plenier, pere a bardon deomp an oll boan dleet d'hor pec'hejou; ha reall pere ne dint quet Plenier, ha ne bardonont deomp nemet un darn eus ar boan-ſe, mui pe nebeutoc'h, diouz ma zint accordet.

An Tenſor-ſe peveus a hini ez int tennet, a ſo compoſet a veritou Jeſus-Chriſt hac a re ar Sænt e calite a vemprou dezàn: hac en deus roet d'ar Pab e perſonach Sant Per, an diſpanſation hac an diſtribu eus an Tenſor-mâ, o rei dezàn an alc'hueyou a Rouantelez an Eé, hac o lavaret dezâ penaus quement en diviſe diliamet var an douar, a viſe diliamet en Eé. Ar Pab eta Viquel da Jeſus-Chriſt var an douar, en deveus recevet diganta ar c'hallout da lamet quement ampechumant a vir ouzomp na antreemp en Eé. Unan eus an ampe-

chamanchou-ſe eo ar boan temporel a reſt deomp da baea da juſtiç Doue, goude ma en deveus pardonet deomp an offans eus hor pec'hejou dre verſtuz ar Sacramant a Binigen ha racſe en deveus ar Pab ar c'hallout d'hon diloyta diouz an ampechamanchou-ſe; ar pez a ra dre an Indulgeançou pere a ziſtribu deomp eus a Deuſor an Iliz, pehini ne ell james beza goullonderet, abalamour ma ê compoſet nonpas epquen eus ar meritou hac ar ſatisfactionou dreiſtvuſur eus ar Vere'hes hac an oll-Sent, mæs c'hoaz eus ar re Jeſus Chriſt memes, pere ſo infinit ha capabl da fatisfia evit un infinite a offanſou. Eus an Tenſor infinit-mâ'ta eo e tiſtribuſ an Tadou ſantel ar Babet quement a Indulgeançou evel a offront da c'hounit.

A vizyou e vêler accordet ganto Indulgeançou a gant vloaz, a vil, a zec mil hac a dringuent mil vloaz pe davantach, evel a ſo ſtag ouz ar Stationou a Rom; hac an ſeurt Indulgeançou-mâ ne ſinifiont quen tra nemer ar pardon hac ar temiſſion eus a guement a boan hac a binigen evel hor biſe ranquer da ſouffr er bed-mâ evit hor pec'hejou epad queit a amſer, ma hor biſe bevet ive queit-ſe, hervez ar binigentou a veze taxet gueichall er C'hanonyou ancien eus an Iliz. Ar C'hanonyou-ſe a daxe ſeiz bloaz a binigen evit ur pec'het marvel epquen eus a aoultriez pe a ſeurt all: en hevelep-fæçon ma viſe dleet d'an hini en diviſe coumetet uguent gueich ar pec'het marvel-ſe, ober ſeiz uguent vloaz binigen ma vefse queit-ſe, ha c'hoaz davantach mar en diviſe-èn coumetet ive lieſſoc'h. Rac an niver pe an nombr bloazyou-ſe a Indulgeançou a dleer da gonta hervez an nombr bloazyou ma dleſſe padout ar boan hac ar binigen

gen er bed-mâ, ha nonpas hervez ma tleffe padout ar boan eus ar Purcator er bed-all. Hac evelſe ne ententer quet dre an ſeurt Indulgeançou-mâ en deſſe un den da ſouffr er Purcator na cant, na mil, na tregont, na triuguent mil bloaz pe davantaich a boanyou : rac evel ma zeo poanyou ar Purcator rigouruſſoc'h ep comparæſon ebet eguet na deo quement poan na tourmant a ouffet da ſouffr er bed mâ, ez int ive berroc'h cals, hac e c'hell Doue ober da un ene ſouffr eno en ur bloaz hepquen an oll boanyou a viſe dleet dezi da ſouffr er bed-mâ epad meur a gant vloaz a binigen.

Evel ma caffet eta tud pere o deffe coumetet naouſpet mil pec'het marvel, e ſatisfaction eus a bere e viſe dlêt dezo, hervez ar C'hanonyou pe ar reglennou ancien eus an Iliz, ober uguent, tregont, pe driuguent mil vloaz pe davantach a binigen, ma viſe poſſubl dezo beva queit-ſe; ac'hano eo e teu an Taçlou ſantel ar Babet da rei Indulgeançou a gant, a vil, a dregont hac a driuguent mil bloaz pe davantach, evit ma en em aquito ar benitantet dre an Indulgeançou-mâ eus a gueitſé a boany o deffe méritet dre o fec'hejou.

Er bloavezyou-ſe a binigen ordrenet gant an Iliz en he C'hanonyou ancien, ez oa certen deizyou pe en re oa obliget ar benitantet da yun gant mui a oſterite ha da ober mortificationou ruſt, hao an deizyou-ſe a binigen dreiſtordinal a veze galvet Carantenezou pe C'horaïſou, abalamour ma reant daou, tri, pe pevar C'horaïz er bloaz: rac C'horaïs ha Carantenez a ſinifi ar memes tra. Dre an Indulgeançou'ta eus ar C'haranteneſou-mâ pere a ro ar Babét, e c'hiel ur penitant ſatisfiu evit quement a boan evel en diviſe o c'hober ar C'haranteneſou pe ar C'horaïſou-ſe a binigen pere a veze

ordrenet guechall gant an Iliz d'ar bec'heryen evit certen pec'hejou marvel.

Aviziou ive e ro an Tadou ſantel ar Babet un Indulgeanç a gant vloaz pe a gant carantenez, pe a vui pe a nebeutoc'h, aſſambles gant un Indulgeanç plenier evit ar memes ſujet, hac an draſe ne d'eo nemet evit rei braſſoc'h aſſuranç da c'hounit un Indulgeanç bennâc: rac ma na ve quet ſuffiſant ar ræſon p'evit hini e roont un Indulgeanç plenier, e c'hallet da viana gounit an Indulgeanç all-ſe pehini ne d'ê quet plenier; hac e quen cas ma ve ſuffiſant aoualc'h ar ræſon p'evit hini eo accordet an Indulgeanç plenier-ſe, ne vezo quet inutil evit quemenſe an Indulgeanç all-ſe diſterroc'h pehini ſo roet evit ar memes ſujet: rac peautramant e c'hounez ar penitant an Indulgeanç plenier-ſe, peautramant n'e gounez quet; mar e gounez, e c'hell applica dezâ-e-unan an Indulgeanç plenier-ſe, hac an Indulgeanç all bianoc'h pehini ſo roet da c'hounit aſſambles, a ell da applica da un ene bennâc eus ar purgator, mar d'ê evit breuriez ar Roſera eo an Indulgeançou-ſe da viana: rac Indulgeançou ar Roſera a ell beza appliquet d'an Anaon eus ar purgator, evel ma veler remerquet en ouvrach-mâ, eleac'h ma comſer eus an Indulgeançou-ſe; ha ma na ſervich quet an Indulgaençſe d'an Ene decedet pe da hini e vezo appliquet gant nep e gouneso, e c'hantreo e Tenſor an Iliz evit ſervichout da reall. Erfin ma na d'ê bras aoualc'h diſpoſition ar penitant evit gounit an Indulgeanç plenier eus a beini eo quiſtion, e c'hallo da viana beza ſuffiſant evit gounit an Indulgeanç all diſterroc'h pehini ſo da c'hounit er memes amſer.

Piget gant Doue hor Salver benniguet dre

voyen ar Verc'hes glorius Vari e Vam facr ha ſantel, reï ar c'hras da nep en em ſervicho eus al Lêvr-mâ, da brofita eus an inſtructionou, an exemplou, hac ar pedennou pere a gafo ebarz, ha d'en em renta participant en indulgeançou bras a ſo ſtag ouz Breuriez ar Roſera, evit ma vezo libr ha dilivr da vont rac e enep d'ar Barados er ſorti eus a vuez ar bed-mâ.

Hoguen abarz finiſſa ar prefaç-mâ, ne allàn quet en em d ſpans d'hoc'h exhorti da lacat o poan ha da veza ſourcius da c'hounit an Indulgeançou-mâ, non pas ebquen evit en em diſama hoc'h-unan diouz an dleou bras hoc'h eus deſtumet dre ho pec'hejou, da baea da juſtiç Doue, mæs c'hoaz evit ſoulagi an Anaon paour eus ar Purcator, da bere o deveus an Tadou ſantel ar Babet accordet ar brivilaich da applica an oll Indulgeançou eus ar Roſera. Mar deman ouc'h er Vreuriez era, e c'hillit ſoulagi cals an eneou paour-ſe; rac ne dremen deiz ebet na ellit-gonit cals a Indulgeançou pe o lavaret ar Roſera antier, pe an drederen anezàn; pe o viſita Auter ar Roſera, pe ar pemp Auter da zeizyou ar Stationou pere hon eus merquer amâ varlerc'h, pe o clevet pe o celebri an Oferen eus ar Roſera. Bep Sul quenta eus ar mis e c'hillit ive gônit cals a Indulgeançou plenier, memes unan evidoc'h hoc'h-unan, hac ar re all evit un ene bennâc eus ar Purcator. Rac da quenta e c'hônezit un Indulgeanç plenier o cofes hac o communia d'an deizyou-ſe; d'an eil, o viſita Chapel ar Roſera, d'an trede o c'haſiſta er Broceſſion anezi; ha toudememes d'ar ſeiz Gouel principal eus ar Verc'hes, ha d'ar Solemniteou eus a Vyſteriou ar Roſera.

Ar charite pe ar garantez a dle hon douguen da

offr da Zoue mui-hac-a ellimp a Indulgeançou evit an eneou eus ar Purcator; ar poanyou horrubl a rencont da c'houzaon, hep gallout en em ſicour nemet o ſouffr, a dle ober deomp caout truez ha compaſſion outo. Ma vellemp un den en tan o tevi, ha ny en leſſe eno, mar gallemp e denna ermeas, iſpicial mar be un den agreabl da Zoue? Peguement-bennâc ma c'hoffromp evito an Indulgeançou-mâ, n'en em brivomp quet hon-unan eus ar profit anezo: ar c'hontrol Sant Thomas an Doctor Angelic a lavar penaus e c'hônezomp cals dre an œuvreu a drugarez-ſe; rac an augmemtation eus ar c'hraç er bed-mâ hac eus ar c'hloar er bed-hont, pehini a veritomp er fæçon-ſe, a dal mui infinimaot eguet ar remiſſion eus ar poanyou dleet d'hor pec'hejou. Ouzpen ſo dre an œuvr vad hac ar charite-ſe e veritomp beza diſvret ive prontoc'h a-ſe eus ar memes poanyou, e quen cas ma vemp hon-unan arretet enno er ſorti eus ar bed-mâ, hervez ar reglen en deveus Map Doue deſquet deomp en termenyou-mâ: Gant ar voalen ma vuſurrot d'ar real, e vezo muſuret deoc'h hoc'h-unan.

An Indulgeançou evit an Eneou eus ar Purcator a ſo quer favorabl ha quer privilegiet, ma lavar an Theologianet penaus un den memes pehini ne ve quet e ſtad a c'hraç, a alle gounit couſgoude an Indulgeanç evito, er memes fæçon caſi ma c'halle ar Sacrific eus an Oferen offret gant ur Belec a ve e ſtad a bec'het marvel, beza profitabl da nep ma c'hoferenne evintâ; abalamour en eil hac eguile eus an daou gas-mâ (peguement bennâc ma zeus un differanç bennâc entrezo) ar Belec hac an hini a zeue da accompliſſa ar gondition requis evit gounis an Indulgeançou, ne ve quet o ſatiſ-

faction bropr ve a gonmuniquent, mæs hini Jeſus-Chriſt ve dre ar Sacrifiç divin-ſe, ha toudememes dre an Indulgeançou e communiquent ive d'an Anaon fatisfaction Jeſus-Chriſt hac hini e Vam fantel hac e Sænt, ha nonpas o hini o-unan. Ne d'ê quet an den-ſe pehini ſo e gôal ſtad o c'hober ar pez ſe requis da c'hônit an Indulgeançou evit an Anaon, eo a zeu da aplica dezo an Indulgeançouſe, da lavaret eo, fatisfactionou Jeſus-Chriſt hac e Sænt, ar Pab eo a zeu dreizàn evel dre un inſtrumant d'o aplica d'an Ene-ſe eus ar Purcator, pehini o veza e graç Doue a ſo e ſtad da brofita eus al lavaret Indulgeançou.

Soulagit eta dre an Indulgeançou-mâ an Encou paour-ſe, pa ellit e ober quen-easha quer facil en ho profit hoc'h-unan, hac e viot ſoulaget ive d'o tro; rac o c'hement a interceſſouret e vezzint en Eê dirac Doue evit obteni deoc'h e c'hraçou er bed-mâ, ho tilivranç ive eus ar Purcator er bed-hont, hac ar c'hloar eternel er Baradoz. Graç deomp d'en em velet eno evit meuli Doue da virviquen aſſambles gant ar Verc'hes glorius Vari, gant an Elez ha gant an oll Sæut. Amen. Amen, Evellen bezet grêt.

EXTRET eus a vull hon tad ſentel ar Pab BENEAT XIII. pehini en deveus confirmet, nevezet, hac augmantet an Indulgeançou eus a Vreuriez ar Roſera, eus a Vreuriez Jeſus, hac eus a Vreuriez ar Sacramant, gant Indulgeançou all ouzpen, troet fidelamant a Latin e Brezonec.

BENEAT Eſcop-Pap, ſervicher da ſervicheryen Doue, evit memor perpetuel eus an dramâ.

URz ar vreudeur predicatoret, pehini ſo precius dirac an Autrou, &c. Dre hor volontez propr, ha nonpas dre an all hac ar beden eus a nicun, mæs dre hon anaoudeguez certen, ha dre hon deliberation hac hon liberalite hon-unan, e confirmomp, e renouelomp, hac e quement ha ma ê requis e c'haccordomp a-nevez d'ar memes Urz, gant al lunder eus hon larguentez apoſtolic an oll Indulgeançou ha remiſſion eus ar pec'hejou, pere ſo bet accordet aziaguent quen e general, quen e particulier, gant ar memes liberalite apoſtolic, hac a ſo diſcleryet amâ varlerc'h.

An Indulgeançou eus a Vreuriez an Hano a Zoue pe a Jeſus renouelet.

Ha da guenta-tout, an oll Indulgeançou accordet d'ar Vreuriez eus an Hano ſacr a Jeſus, pe eus an Hano a Zoue, hac ænep al leoudouet (pehini Breuriez e deveus tennet e c'hommançamant eus ar memes urz, evel ma remerq hor predeceſſour Sant Pius V. en e Lizerou *Decet Romanum Pontificem*, hac a yoa bet inſtituet aziaguent gant ar Breur *Didacus de Victoriâ*, eus a Gouvent Burgos e Spagn, ha Predicator bras eus al lavaret Urz, evel ma en devoa lavaret ar Pab Pius IV.

en e gonſtitution *Salvatoris*, &c pere Indulgeançou eus a Vreuriez Jeſus a ſo bet accordet gant al lavaret Pius IV. en ur Gonſtitution all pehini a gommanç evellen : *Injunctum nobis*, &c. ha gant ar Pab Gregor XIII. en e Lizerou *Aliàs per fel. rec. Pium PP. IV.* &c. ha gant Pontifet Romen all goudeſe, hac e tiſcleryomp penaus an oll Indulgeançou-ſe a dle beza quemeret diouz an tenor eus a Lizerou Paul V. *Cùm certas unicuique Fraternitati*, &c. *Pius Chriſti fidelium*, &c. *Cùm ſicut nuper accipimus*, &c. hac hervez ma c'hentent ar Pontif venerabl Innoçant XI. en e Lizerou *Cùm dudùm*, &c. Ouzpen e tiſcleryomp hac e c'hordrenomp hervez al lavaret Lizerou a Sant Pius V. penaus ar memes Breuriez ne ell beza nemet en Iliſou ar memes Urz eleac'h ma zeus pe ma vezo Couenchou eus al lavaret Urz, ha ne vezo evercet er memes Iliſou-ſe fonction ebet a guement a aparchant ouz al lavaret Breuriez, nemet gant ar Vreudeur epquen eus al lavaret Urz, nemet da viana caout a raer e ve bet accordet ar brivileich-ſe dre ur hermiſſion ſpecial digant ar Siege Apoſtolic. Gourc'hemen a reomp ive conformamant d'al lavaret Lizerou *Cùm certas* eus a Paul V. penaus ar c'hallour da fonti ha da etabliſſa un ſeurt Breuriez, ha da gommunica an Indulgeançou anezi, ar c'hallout-ſe, a lavaràn, pehini a yoa bet accordet diaguent gant Sant Pius V. en e lavaret Lizerou d'ar Brovincialet hae ive d'ar Briolet, ne vezo roet pelloc'h nemet epquen d'ar Meſtr General pe d'ar Viquel General eus ar memes Urz.

An Indulgeançou eus a Vreuriez ar Sacramant renouelet.

D'an eil, e confirmomp, &c. an Indulgean-

çou ive hac an oll graçou eus a Vreuriez ar C'horf ſacr a Jeſus-Chriſt en Ilis ar Verc'hes glorius Vari galvet *Super Minervam*, pehini a aparchant ouz al lavaret Urz a Vreudeur Sant Dominik, hac eus a behini, evel eus ar guenta hac ar brincipala Ilis, eo bet ſortiet un infinite a Indulgeançou all pere ſo en em ſquillet dre ar bed univerſel evit an enor hac an adoration perpetuel eus a ur Sacramant quer bras, ha pere graçou hac Indulgeançou a ſo bet accordet liberalamant abaoue commançamant ar Vreuriez-mâ gant ar Babet all pere ſo bet en hon raoc, da ouzout eo, gant ar Pab Paul trede en e Gonſtitution *Dominus noſter Jeſus Chriſtus tranſiturus*, hac en un all a gommanç evellen: *Ad providam*; gant Gregor XIII. en e Gonſtitution *Paſtoris æterni*, ha gant Paul V. en e Gonſtitution *Cùm certas*, roet an trede devez eus ar mis-du er bloaz mil c'huec'h cant ha c'huec'h.

An oll graçou hac Indulgeançou eus a Vreuriez ar Roſera renouelet hac augmantet.

D'an trede, e confirmomp, e renouvelomp, &c. an Indulgeançou eus a vreuriez ar roſera ſantel, inſtituet gant ur ptofit bras d'an eneou en enor d'ar Verc'hes glorius Vari, gant an tad Sant Dominic fondator da urz ar vreudeur predicatoret; pe gant piou-bennâc, na pe e fæçon bennâc e ve bet accordet an Indulgeançou-ſe, evel ma zeo particulieramant gant ſant Pius V. en e vref, *Inter deſiderabilia*, &c. gant Urbant IV. gant Ian XXII. gant Sixt IV. Innoçant VIII. Alexandr VI. Jul II. Leon X. en e vref *Paſtoris æterni* &c. Adrian VI. Clemant VII. Paul III. Jul III. Pius IV. ha gant al lavaret Sant Pius V. ha Gregor XIII. ha memes gant certen Legalet ha Noncet

aberz al lavaret Siege Apoſtolic, hac erfin gant Innoçant XI. en e Vref *Nuper pro parte, &c.* hac e confirmomp aſſambles an diveza Decrejou eus ar Gongregation ſantel etabliſſet var an Indulgeançou, pere decrejou a ſo roet an trizecvet a abrel hac a eoſt er bloaz mil ſeiz cant c'huec'h varnuguent, hac hon eus ive approuvet.

Ar re inoranta hac ar re lourta eus a ſperet a ell gounit an Indulgeançou-mâ o recita hepquen ar Roſera, peguement-bennaac na ouffent quet ar Myſteriou anezàn.

Ouzpen, evit conſolation an dud inorant ha paour a ſperet, ha pere ne dint quet capabl da vedita er Myſteriou divin a ſo comprenet'er Roſera ſantel, e ticleryomp penaus e c'hellont ivez, hervez an Decret diveza-mâ, gounit al lavaret Indulgeançou pere a ve het accordet epquen da nep a zeu da gonſideri ar Myſteriou-ſe. Peguement-bennâc couſgoude ma fell deomp ive e teuent d'en em accuſtumi da vedita er Myſteriou facr ha ſantel-mâ eus hon Redemtion, hervez an inſtitution eus ar Roſera.

Penaus ez eus un Indulgeanç Plenier evit nep a ya da viſita Chapel ar Roſera nonpas epquen d'ar Sul quenta eus a vis Here pehini eo ar Gouel eus a Vreuriez-mâ, mæs epad an eiz dez memes varlerc'h ar Solennite-ſe, d'an deiz a gærrint da choas.

Evit augmenti c'hoaz moi-ouz-vui un devotion pehini ſo quen-agreabl da Zoue ha d'ar Verc'hes glorius Vari, ha quer profitabl da ſilvidiguez ar bopl, e c'haccordomp dre hon liberalite apoſtolic evit hepret d'ar re pere a viſito da un devez bennâc dindan an eizvet, pe d'an eizvet memes eus a Vouel ar Roſera, ar Chapélet elec'h ma zeo etabliſſet ar Vreuriez-má e c'haccordomp dezo

ar c'hraç da c'hounit an Indulgeanç Plenier d'an deiz a gartint da choas eus an eiz dez-ſe, mar pedont Doue devotamant hervez cuſtum an Ilis en deiz-ſe, o veza cofeſſeat ha recevet ar Gommunion ſacr. Conformamant ive da intention hor Predeceſſoret ar Bahet all, e tiſcleryomp penaus an Indulgeanç-mâ couls hac an Indulgeançou all pere hon eus confirmet amâ hueloc'h, accordet da nep a viſito Chapel ar Roſera, ne ellont beza gounezet nemet gant ar re a zeu da viſita ar Chapel memes pe an Auter eus ar Roſera, ha nonpas peb ſeurt Imach d'an Itron Vari ar Roſera, pehini a ve placet diaveas ar Chapel e leac'h-all.

Remerquit amâ penaus an declaration-mâ ne ra quet a brejudiç d'ar pez a ſo lavaret er pempet Niver eus an eizvet Chabiſtr a ſo tumâ varlerc'h, eleac'h ma comſer eus an Indulgeançou ar Roſera. Rac ar Vull-mâ, evel ma velit amâ diaraoc, a gonfirm hac a ro a nevez an oll Indulgeançou eus a vreuriez ar Roſera, pe gant piou-bennâc na pe e fæçon-bēnâc e ve bet accordet an Indulgeançou-ſe aziaguent (*à quocumque & quomodocumque conceſſas*). Or ar Pab Sixte V. en e Vref, *Dùm ineffabilis*, roet an 30 a vis Guenver er bloaz 1586, a fell dezàn penaus ar re pere ſo e Breuriez ar Roſera, hac a ſo e beaich daouſt pe var ar mor pe var an douar, peautramant a ſo e ſervich o hentez, pe ampechet en ur fæçon-all bennâc, evel ma ve gant infirmite pe er priſon, hac abalamour da-ſe ne allent quet dont da viſita Chapel ar Roſera d'an deizyou ma ſolenniſer unan-bennâc eus ar Myſteriou, nac aſiſta er Broceſſion ar Suliou quenta eus ar mis, a fell dezàn couſgoude penaus e c'hallent gounit an Indulgeançou Plenier o recita ur Roſera antier, pe da viana unan eus an tri Chapelet, mar

bent clàn pe ampechet en ur guis-all; nemet e vezzint er reſolution gant ur guir gueuz d'o fec'hejou da vont da goſes d'ar poenchou ma ze ordrenet gant an Iliſ: hac e teu ar Pab ſantel mâ da gommunica dezo generalamant an oll pardonou hac Indulgeançou, quen Plenier quen reall, pere ſo accordet d'ar re pere eus ar Vreuriez a zeu da viſita an Iliſou pe ar Chapelou eus ar Roſera, ha da aſiſta er Broceſſion d'al lavaret deizyou; hac e fell dezâ e c'hallent gounit toudememes evel ar re ſo preſant en exercicou-mâ, o caout ur guir gontrition d'o fec'hejou.

Ar brivileich-mâ roet gant ar Pab Sixte V. d'ar re pere o deveus ur guir ampechamant na ellont biſita Chapel ar Roſera, pe aſiſta er Broceſſion anezi, a ſo ive confirmet er Vull en deveus roet ar Pab Innoçant XI. en deiz diveza eus a vis Goueſe er bloaz 1679, eleac'h ma ê confirmet ive an articlou all pere ſo raportet en e-zvet Chabiſtr eus al Lêvr mâ evit Indulgeançou ar Roſera. Ar Vull-ſe ive eus a Innoçant XI. pehini a gafer het-a hed en ul Lêvr Gallec hanvet (*Le Roſier myſtique de la très-ſainte Vierge Marie*) ar Vull-ſê, a lavaràn, a velit confirmet expreſſamant ivez er Vull-mâ eus hon Tad ſantel ar Pab Beneat XIII. pehini ſo hiryo o ren, ha pehini en em gonform d'an intention eus e Bredeceſſoret ar Babet all, evel ma en lavar amâ diaraoc (*Ad mentem quoque Prædeceſſorum noſtrorum*) ha racſe n'eu deveus revoquet nicun eus al lavaret Articlou, quent-ſe int rénouvelet gantâ oll er Vull-mâ, evel ma en lavar er gommançamant anezi: *Omnes & ſingulas ſucceſſivè recenſendas Indulgentias & peccatorum remiſſiones de apoſtolicâ largitate conceſſas tam generaliter quàm ſpecialiter & in individuo confirmamus, innovamus, &c.*

Remerquit amâ c'hoaz (evel ma lennet er Sommere a Indulgeançou ar Roſera pehini ſo ranfermet hac approuvet el lavaret Bull eus ar Pab Innoçant XI.) penaus quement ſeurt Indulgeançou ſo bet accordet d'an Iliſou particulier e faver ar Roſera, ſo rentet commun dre al Liſerou Apoſtolic d'an Iliſou all oll evit quement ſo e Breuriez ar Roſera ive; ha penaus Clemant X. en e Vref *Caleſtium munerum*, roet ar 16 a vis C'huevrer er bloaz 1671, ha quercouls al lavaret Pab Innoçant XI. o deveus permetet hac accordet evit bepret, ma c'hallo an oll Indulgeançou eus a Vreuriez ar Roſera beza appliquet gant ar Vreudeur ha C'hoareſet e manyel a ſuffrageou d'an oll Anaon fidel eus ar Purgator. Evit en em aſſuri davantaçh a guememâ, n'hoc'heus nemet lenn ar Sommere-ſe pehini ſo el lavaret Lêvr Gallec (*Le Roſier myſtique*).

Diſen a reer peb ſeurt Roſeraou all pere a ve invantet a-nevez, exceptet hini an Dreindet.

Hoguen evit na vezo quet diminuet en amſer da zont ar memes devotion eus ar Roſera, e teuomp evit guir da gonfirma ha da nevezi, er fæçon diaraoc, ar Gônſtitution eus ar Pab Alexandr VII. pehini a gommanç en termenyou-mâ: *in ſupremo*, &c. en egard da un ſeurt Roſera all inſtituet en enor d'an Dreindet ſacr, ha corriget diouz an avis eus a gongregation ar rituou ſantel, hac e teuomp dre an hevelep mouvamant hac anaoudeguez ha gallout evel diaraoc, da aſſen ha da amplifia ar memes Indulgeançou ha quement ſo comprenet evit Roſera an Dreindet el Lizerou pe er Gonſtitution-ſe. Mæs evit Roſeraou all, pe ſeurt bennâc e c'hallent beza, inventet a-nevez pe da inventi hep ar bermiſſion hac an autorite convenabl eus al lavaret Siege, e tifennomp hac e c'hampechomp

an utaich anezo, evit na vezo quet dreizo negliget ha dileset ar Rosera-mâ d'ar Verc'hes, pehini so quen autantic ha quen approuvet gant an Ilis, ha quen agreabl da Zoue couls ha d'ar Verc'hes glorius Vari; ar pez a ve caus ma ve troublet ar gristenyen fidel en o devotion.

Evit an Oferen privilegiet eus ar Rosera.

Dre un hevelep ræson pehini hon-eus expreset, e confirmomp d'ar memes Urz a S. Dominic epquen ar Gonstitution eus a Clemant X. pehini a gommanç en termenyou-mâ: *Cœlestium munerum, &c.* e quêver ar pez a goncern an Oferen votif ha privilegiet eus al lavaret Rosera pehini a gommanç evellen: *Salve Radix sancta.*

Conclusion ha sinadur eus ar Vull-mâ.

Ni a sell deomp erfat e touque an oll ar memes seiz e peb leac'h d'ar c'hopiou scriset pe imprimet eus ar Vull-mâ, evel pa ve ar Vull e-unan disquezet ha presantet dirazo, nemet e vezo ar c'hopiou-se sinet gant ur personaich ecclesiastic-bennâc a zignite, ha gant un Noter; pe da viana nemet e vezzint (diaveas ar vro a Itali) gôarantisset gant ar c'hachet hac ar sin eus a Vestr an Urz, peautramant eus ar Provincialet a vezo e carg d'an ampoent-se.

Na vezet den eta quen hardis ha quen temerer da zispen na da vont a enep ar Vull-mâ; ha mar en desse nicun ar bresomption-se, gouezet erfat e couezo var e guein an indignation pe ar goler a Zoue hac eus e Ebestel eürus Per ha Paul. Roet e Sezza er bloaz mil seiz cant seiz varnuguent, ar c'huec'hvet devez varnuguent a vis Mae, hac an trede bloavez eus hor Pontificat.

P. Cardinal Prodater.

Indulgeançou all roet gant hon Tad ſantel ar Pab evit en em ſaludi e certen termenyou.

Ar memes Tad ſantel ar Pab hon Autrou Beneat XIII.

An Indulgeançou a gant devez pere en devoa roet a ziaguent ar Pab Sixte V. da nep a zeu d'en em ſaludi dre ar c'homſou-mâ (Meulet ra vezo Jeſus-Chriſt) ha da nep a reſponto (Amen) peautramant (da james) ne deus forz pe e feurt langaich en em ſalutint evellen; hac an Indulgeançou a bemp devez varnuguent en devoa roet da nep a zeu da invoqui ha da c'hervel an Hano ſacr a JESUS hac a VARI; hac an Indulgeanç Plenier en devoa roet evit an heur eus ar maro d'ar re a vezo bet cuſtum da ober ar pez ſo lavaret amâ, mar deuont en artiel ar maro da c'hervel ha da invoqui an Hano ſacr a JESUS hac a VARI, da viana en o c'halon, ma na ellont e brononç a c'henou; hac ar memes Indulgeançou-mâ pere en devoa roet ive d'ar Predicatoret, pere o devezo exhortet en o predication nep a zu d'o clevet, d'en em ſaludi an eil-re o-heutez er ſæçon ma ê lavaret amâ bremâ o veuli an Hano a JESUS, hac o devezo-ii exhortet ive da c'hervel ha da invoqui devotamant an Hano a JESUS hac a VARI; hac en devoa accordet c'hoaz da guement hini en devezo contribuet da lacat ar c'huſtum hac an uſaich d'en em ſaludi er ſæçon mâ: hac erfin an daou c'hant devez a Indulgeançou en devoa roet ar memes Pab da nep a zeu da recita devotamant Litaniou ar verc'hes glorius vari, an Indulgeançou-mâ oll pere en devoa roet ar Pab Sixte V. a ſo confirmet ha renouvelet gant hor memes Tad ſantel ar Pab Beneat XIII. dre e autorite apoſtolic an daouzecvet devez a viſgueuver er bloaz mil ſeiz cant eiz-varnuguent.

Tumâ varlerc'h e fin an devotion eus ar pemzec Sadorn, da lavaret eo, er c'huezecvet Chabiſtr, eleac'h ma comſer eus a braticou all a zevotion en andret ar Verc'hes, e qneffot Indulgeançou all ive accordet gant ar memes Pab ſantel-mâ evit an *Angelus Domini*, hac e vellot eno un extret eus e vref e latin hac e brezonec var ar ſujet-ſe. Hoguen amâ e c'hajoutàn ar pez n'em-eus querlequeat eno, hac aſocerten ha da veza conſideret cals, da ouzout eo, an Indulgeançou a roas ive ar Pab Clemant X. an trede devez a vis Mezeven er bloaz mil c'huec'h cant dec ha tnuguent, da guement a lavarſe an *Angelus Domini* diouz ar mintin, da greiſdeiz, ha diouz an nos; o e'hajouti varlerc'h pebunan eus an teir *Ave Maria*, *Deo gratias & Mariæ* da lavaret eo, *Graçou da Zoue ha da Vari*, pe o lavaret ar memes comſou-mâ teir gueich dinuz-tu.

An Indulgeançou-ſe a zoug eta penaus beveich ma lavaro un den ar pedennou-mâ eus an *Angelus*, e c'hounezo dec vloaz a Indulgeançou, da lavaret eo, tregônt vloaz en deiz, mar lavar an *Angelus* teir gueich bemdez. Ha nep a vezo en em acquitet fidelamant epad ur mis eus an devotion-mâ, o veza cofeſſeat ha communiet d'an deiz a garo da choas er mis varlerc'h, e c'hounezo un Indulgeanç Plenier ha diluranc da un ene eus ar Purcator herveż e intention.

Penaus ar re pere a vezo bet fourcies da bratica epad o buez an exerciç-mâ eus an *Angelus*, a c'hounezo un Indulgeanç plenier, en heur ar maro, da ouzout eo, o receo ar viatic, peguement-bennâc fo quen na ve quet c'hoaz echu ar mis, evel ma em-eus roet da entent er memes c'huezecvet Chabiſtr evit an Indulgeançou all roet gant Clemant XI. evit ar memes devotion. Ha remerquit penaus an

oll Indulgeançou ſo roet evit an *Angelus* gant an tri Pab ſantel-mâ Clemant X. Clemant XI. ha Beneat XIII. a allet da c'hounit aſſambles gant ar memes devotion, o treſſi an intention d'o gounit oll, pa n'en deus quet revoquet an eil Pab an Indulgeançou en devoa roet eguile en e raoc evit ar memes ſujet.

An Indulgeançou-mâ evit an *Angelus* a ſo eus ar re ampla hac eus ar re aſſureta a ouffet da gaout; rac lavaret a allèr penaus ne deus Indulgeançou all ebet a nep ſeurt a guement a ve accordet gant juſtoc'h ræſon eguet ar re-mâ, pa int bet roet (evel ma toug ar requet preſantet d'ar Pab var ar ſujetſe er bloaez 1670. gant an Duc de Chaunes Ambaſſadour Franç ebarz e Rom) evit excita an oll Griſtenyen fidel da enori ha drugarecât an Dreindet ſacr evit ar mad bras eus a Incarnation Map Doue hac eus a Redemption an dud, hac evit o douguen ive da un devotion vras en andret ar Verc'hes, pehini o veza fourniſſet d'hon Redemtor quer ar goad pe dre hini en deveus hor prenet, a verit beza trugarequeat ive gueneomp continuellamant; abalamour da-ſe eo e lavaret en *Angelus*, *Deo gratias & Mariæ* (Graçou da Zoue ha da Vari) a ben teir gueich.

Hoguen ar re pe a lavarre ar pedennou-mâ hep devotion na reſpet ebet, ne c'hounezzint quet an Indulgeançou-mâ quen nebeut, abalamour na heulyent quet an intantion p'evit hini eo accordet al lavaret Indulgeançou, pere ne dint bet roet nemet evit excita hac evit antreteni hoo devotion hac hon anaoudeguez vad e quêver ar Myſter auguſtmâ eus an Incarnation, hac en andret Jeſus-Chriſt hac e Vam ar Verc'hes ſacr.

AR GUENTA QUEVREN,

PEHINI A GOMPRÈN AN

Inſtruction var an Excellanç, ar Frèz, an Induljançou hac an deveryou eus a Vreuriez ar Roſera quen ordinal quen perpetuel, gant Meditationou ha Pedennou ber ha devot var ar Miſteryou anezàn; ha goudeze ar façon da exerci an devotion profitabl eus ar pemzec Sadorn hac ar pemzec Vertuz en enor d'ar pemzec Miſter, gant Horolach ar Roſera, ha gant praticou all a zevotion en andret ar Verc'hes Vari, hac un tamic Inſtruction evit Breuriez an Hano a JESUS, *hac evit ar* Pater *hac an* Ave Maria.

AR C'HENTA CHABISTR.

Exortation da vezа devot d'ar Verc'hes dre voyen ar Roſera.

AN Oræſon pehini ſo ur voyen eas d'en em antreteni gant Doue, a laca etre hon daouarn an alc'huez eus e oll denzoryou, hac a obten deomp ar graçou eus an Eê, ar madou eus an douar, hac ar vuez eternel er fin. Mæs evel

na ellomp quet ac'hanomp-honunan rei d'hon oæſon ar pôes hac ar pris a ve capabl d'he renta din da veza exaucet, ha ma zomp indin abalamour d'hor pec'hejou e cleſſe Doue ouzomp, e teſq deomp ar Speret-Santel fonti hor pedennou var ar meritou a Jeſus-Chriſt, hac o lacat etre daouarn ar Sænt pere a ouzomp erfat a ſo caret ha glorifiet gant Doue, evit dre ar recommandation hac an intercceſſion anezo ma c'homptenimp digant e drugarez ar pez a c'houlennomp ountâ.

Evel ma e bet predeſtinet ar Verc'hes Vari a bep eternite da veza Mam d'an eil Perſon eus an Dreindet, ha ma zeo en em ſervichet Doue anezi er galité-ſe evit ruina Rouantelez Satan, evit diſtribui e c'hraçou d'an dud, hac evit ſevel ar bed eus ar maleur ma oa couezet ennâ dre ar pec'het, ne deus Chriſten quen drouzeſquet er Feiz hac er Religion, na oar erfat en deveus Doue roet ar Verc'hes d'an dud evit Mediatrices da intercedi evito dirac e Vajeſte, hac en deveus-hi roet d'ar bec'herien evit reſuch pe da hini e dleont caout recours, hac en deveus-hi roet ouſpen d'an Iliz fantel evit ſervichout dezi da un Alvocades ar buiſſantz dirag an Tron eus e drugarez, gant quement a avantach dreiſt an oll Sænt evel e deveus ar galite a Vam da Zoue dreiſt ar galite a ſervicheryen dezàn: dre ar ræſon-mâ eo ez ê bet perſuadet an dud fantel penaus ne allent en em ſervichout eus ar voyen ebet galloudusſoc'h ha berroc'h da obtem ar graçou hac an donæſonou celeſtiel, eguet eus an devotion en andret an hini e deveus quement a autorite hac a buiſſanç en Eê, o veza bet choaſet gant Doue an Tad evit e Verc'h guer, gant Doue ar Mab evit e Vam bropr, ha gant Doue ar Speret

Santel evit Bried hac e Dempl ſacr.

Hoguen evel na viſe quet bet aoualc'h deomp anaout he fuiſſanç hac he autorite dirac Doue, ha fallout e fidi hac e ſervicha, ma n'hor biſe anaveſet ive pe ſeurt pedennou a viſe agreabl dezi, a deveus bet ar vadelez da reveli d'an Ilis, dre voyen Sant Dominic, ha da ziſclerya d'at bed-oll (o chaſſeal an Hæreſioo a yoa o ren ēn amſer-ſe, hac oc'h ober cals a viraclou bemdez en andret ar re ſo devot dezi) penaus ar gaëra hac an agreapla devotion a ouſſemp da breſanti dezi, hac an aſſura evit obteni hon izomou, eo Chapeler ar Roſera lavaret gant attantion.

Hac evit na viſe quet negliget ur voyen quer vertuzus da galmi coler Doue, da obteni e c'hraçou, da renta victorius an Ilis var he adverſouryen, da renta ferm ar broſperite eus ar Rouanteleziou Chriſten, da gonſervi ar peoc'h hac an union er famillou hac en tieguezyou, ha da aſſuri ſilvidiguez peb unan e particulier, o deveus an Intandantet a denſor an Ilis, me lavar an Tadou ſantel ar Pabet, en em efforcet gant ur ſourci dreiſtordinat da orni ha da binvidicaat an devotion gaerma eus a un infinite a c'hraçou, a Indulgeançou hac a brivilegeou, peveus a re e lacàn deoc'h el Levr-mâ un abrege, evit dre an anaoudeguez eus a guer bras faveuriou mâ tui ho calon da doma ouz an devotion excellant-mâ en andret Mam Doue, ha ma lequeot ho poan d'en em acquita fidelamant eus he Breuriet ſantel ar Roſera, pebini ho rento participant en oll graçou-ſe.

AN EIL CHABISTR.

An occaſion, al leac'h hac an amſer ma e bet fontet Breuriez ar Roſera ſantel, ha ma e bet retabliſſet a nevez evel ma ema bremâ.

AR Verc'hes ſacr Mam Doue o teſirout lacat er bed an devotion eus ar Roſera ſantel evit diſgrizyenna ar viçou eus a galonou ar Griſtenien hac evit planta ar vertuziou en o leac'h, a choaſas Sant Dominic evit ma viſe ar c'henta Predicator eus ar Vreuriez-mâ; hac evit e ziſpos adalec e vugaleach d'an deſſein glorius-mâ, e c'hinſpiras dezâ un devotion particulier d'ar Salutation Angelic: hac evel ma tougue ar c'hrouadur ſantel-mâ un enor hac ur garantez tener en andret ar Verc'hes, e lavare lies a-veich en deiz an *Ave Maria* d'e ſaludi, hac e tenne muy hac a alle a vugale all eus e oad gant e ziſcours hac e exemplmad da ſervicha ar Vam dîn-ma da Zoue.

Ar ſourci-ſe peini en devoa da enori ar Verches a voe quen agreabl dezi, eme an den eürus Alan de la Roche, ma c'hapariſſe familieramant dezàn adalec an oad a eiz vloas; ha pa voa deur en oad a zeg e teſcas dezàn ar fæçon da lavaret ar Roſera pehini a brezegas ac'houdevez evel ma en recitomp bremâ. An den yaouanc-ſantel-mâ en em dommas quement e carantez Jeſus crucifier hac e carantez e vam ſacr dre an exerciç devot-mâ eus ar Roſera, ma zea goudeſe, d'an anpôent na doa c'hoas nemet Chaloni Reguliet, da brezeg an devotion-mâ eus an eil Bourgaden d'e-ben ahet coſtez ar

mor ar Galiç, evit lacat ar bobl da enori Jeſus-Chriſt hac e Vam benniguet dre voyen ar memes devotion. Diſqui a reomp gant ar memes Tad Alan de la Roche, en eil Quevren eus e Levr evit ar Roſera, penaus var dro ar bloaz mil daou c'hant e c'herruas certen piratet mahometanet pe durquet da ziſquen eus o leſtr ha da guemeret douar eleac'h ma prezegue ar Sant-mâ, hac er c'hemerzont aſſambles gant e Gompagnon ar Breur Bernard, oc'h o c'haç o-daou ganto var ar mor e ſpaç a dri mis, evit ſervichout dezo a eſclavet gant cals a fatig bac a vôal dretamanchou a rea dezo ar Barbaret-ſe abalamour ma oant Chriſtenyen ha ma prezeguent dezo, o claſq o gounit ive da Jeſus-Chriſt, hac o c'honvertiſſa.

Etretant e ſavas er mor un tempeſt terrubl pehini a badas daou zevez ha diou noſvez, hac a ganne al Leſtr a bep-tu gant quement a violanç, ma ſonge dezo e zeant da gonſonti bep moment. Sant Dominic a c'houlenne ſicour digant ar Verches e Alvocades, hac a breſſe an Infidelet-mâ da gaout recours ive dezi en un danget quer bras; hoguen eleac'h profita eus e aviſou-mad, nemet e voual-dreti ne reant. Erfin da Vouel an Anonciation e teuas ur fourrat avel pehini a ziſcaras ar vern hac a vrouſtas pẽn al Leſtr en hevelep fæçon ma zea dour ebarz ha ma tiſeſperſont oll eus o buez. Hoguen Sant Dominic a bede ar Verc'hes gant mui a ferveur hac a fiziançz, o teplori ar c'holl eus a eneou ar Barbaret-ſe. Chetu hi-ta pa oa crea an tourmant oc'h en em appariſſa dezàn e creis e Otæſon, hac oc'h e gonſoli, hac e c'hordrenas dezàn exhorti c'hoaz creoc'h an Infidelet-ſe d'en em gonvertiſſa ouz ar feiz ha da gaout recours d'he

frotection, oc'h e aſſuri penaus, mar carſent en em gonvertiſſa hac en em angagi da recita ar Roſera, e paoueſſe an tempeſt hac e viſent oll ſave teet. Er memes amſer e revelas dezàn fonti entrezo ur Vreuriez dindan an Hano a Jeſus-Chriſt hac hini e Vam, evit ma teuſyent d'en em angagi da recita bemdez ar Roſera (pe un darn anezâ); hac en exhortas da aſten ar Vreuriez-mâ goudeſe dre ar bed e profit braś an Ilis hac evit ſilvidiguez an eneou, evel ma e-rapportet amâ varlerc'h.

Sant Dominic a ziſcleryàs quememâ d'ar gueiz affliget-ſe pere a yoa en danger o buez, ha neuſe ſouden e vougeas o c'halon. Sevel a reſont o divos en Eê, oc'h en em ſtrinca d'an-aoulin da c'houlen pardon ouz Doue ha da c'houlen ſicour ouz ar Verc'hes Sacr gant ur c'hri hac ur gantite vras a zaelou. Er memes inſtant e ceſſas an tourmant er mor, hac e voue rentet al Leſtr e coſtez Guenet e Breiz-Iſel. Lacaat a reſont oll treid var zouar, hac e zezont da renta graçou da Zoue ha d'ar Verc'hes Santel en Ilis toſta. Sant Dominic a zeſcas neuſe o C'hatekiſmou d'ar Mahometantet-ſe hac o badezas, hac a fontas eno, da gommanç, Breuriez ar Roſera; lacât a reas enni ar reſe pere en devoa nevez-convertiſſet, ha cals a habitantet eus a Venet pere a inſtruas erfat: ha neuſe e zeas da renta beſit d'an Duc a Vreiz pehini a ioa quenderv dezàn, hac a rea e zemeuranç ivez e Guenet, eleac'h ma prezegas ha ma c'hetabliſſas an eil Auter eus an Ilis principal evit Breuriez ar Roſera. Ac'hano e partias da Spagn, o prezec hac o fonti e meur a leac'h an devotion eus ar Vreuriez nevezmâ gant permiſſion ar Breladet.

Ar Sant a ſortias goudeſe eus a Spagn evit

dont da Languedoc da zifen an Iliz Santel à enep an Herefi eus an Albigeoaſet pere a ioa da lacat coll ar Feiz e Franç. Leſel a reas eta ar bredication eus ar Roſera evit combati ha refuti an Hereſiquet aheurtet-ſe dre ar gonferançou hac an diſputou en devoa outo, hac e voue meur-a-vloaz o laboutat en occupation-ſe gant nebeut profit. Un devez eta ma edo o teplori ar c'holl eus a guement a eneou gant cals a zaelou, hac oc'h en em diſciplina bete'r goad evit apeſi coler Doue, en ur recita e Roſera gant ur ferveur dreiſtordinal, o pidi ar Verc'hes da ziſqui dezàn ur voyen gre da arreti ar maler a ioa o c'hourdrous an Iliz, e c'hapariſſas-hi dezàn oc'h egonſoh; hac e c'hordrenas dezàn quemeret adarre ar bredication eus ar Roſera pehini en devoa interrompet, ha fonti ar Vreuriez e quement leac'h ma c'halſe; hac o prometas dezàn penaus e viſe dre ar voyen-ſe trec'het an Hereſiquet, calmet coler Doue, ha creſquet an devotion etouez ar bopl.

Senti a eureu ouz an urz-mâ en devoue digant ar Verc'hes, o prezec hac o fonti ar Vreuriez devot-mâ, hac oc'h e aſten dre voyen e Vreudeur Predicatoret e ber-amſer caſi e quement Kear a ioa er Griſtenez gant ut froez admirabl eus an eneou. An den abil Jodoc Beyſſel, Senator eus a Aix-la-Chapelle, a ſerif penaus dre an diligeanç eus ar Sant-mâ e greſcas quement an niver eus a Vreudeur hac a C'hoareſet ar Roſera, ma oa carguet ar c'heryou anezo. Ens a bep oad hac a bep condition e teue tud d'en em arroli er Vreuriez: un admiration oa guelet quement a bopl eus a bep ſeurt ſtad ha condition o tont da ober un aliançlantel quen-entrezo dre o angajamant er Vreuriez-

mâ, ha dre ar merq exterieur eus ar Roſera pehini a zouguent en o dourn evit diſcuez penaus edont e Breuriez ar Verc'hes.

Mæs evel ma ê ſujet ar bed d'an inconſtanç ha da ur gencha-nant continuel, ne renquer quet en em eſtoni ma na d'ê bet padet ar Vreuriez eus ar Roſera en he c'henta ferveur nemet var dro ur c'hant vloaz goude ma oa bet inſtituet, ha mar d'ê bet deut alafin da goueza caſi en ancounee'h. An den a ſo variant hac a chench timat; quer volach eo en e zevotionou evel en e actionou; dong a ra preſt d'en em yena en exerciçou devot en devoa quemeret gant un ardeur bras; hoguen ar valiç hac an avi eus an drouc-ſperet eo a ſo bet caus ar muya ma ê bet negliget an devotion eus ar Roſera. Lavaret a aller penaus an negligeanç eus ar Griſtenyen da enori ar Verc'hes, a zeuas da arreti ar graçou a goueze eus an Eê varnezo diaguent. Rac juſtiç Doue a zeuas da affligea an oll Rouanteleziou eus an Europe er bloaz mil tri c'hant nâo ha daouguent gant ur vocen an horrupla a voue guelet biſcoaz, pehini en em ſquillas dious ſao-heaul er vro a Itali, en Alamaign, e Franç, e Polognes hac en Hongrii, hac a zeſolas caſi an oll broeziou-mâ, en hevelep fæçon ma reſte a boan unan eus a gant den e buez. Ar C'heryou, ar Bourcou, ar Guilagennou hac ar C'houenchou a ïoa caſi antieramant dibeuplet epad an tri bloaz ma pedas ar c'hlenvet contagius-mâ.

Ar voalen-ſe a Zoue a voue heulyet gant un all terruploc'h cals evit an eneou, me lavar gant Herefi ar Flagellantet, pehini evel en ur reverdi en em ſquillas var an Itali, var an Alamaign ha var ar Franç. Goude ma voue mouguet an He-

teſi-mâ, e voue diviſet an Iliz gant ur ſchiſm maleürus, pehini a gomançaz er bloaz mil tri c'hant c'huezec ha tri uguent, hac a badas daougueut vloaz. Ar Gardinalet, an Eſqueb hac ar Rouanez e ioa partachet darn a ur c'hoſtez, darn-all a ur c'hoſtez-all. Ar ferveur hac ar regularite en Urzyou hac er C'houenchou a ziminuas cals, hac e voue dileſet ive Breuriez ar Roſera. Erfin oll e paouefas ar maleuriou-ſe dre an drugarez a Zoue; rac ar Verc'hes Vari a ordrenas d'an Tad eürus Alan de la Roche (pehini a ioa un Doctor hac ur Predicator bras a Urz Sant Dominic eus a Gouent Dinan e Breiz) ma teuzye da renouveli ar Vreuriez ancien eus ar Roſera, evit d'ar fin, eguis ma he devoa bet ar Vreuriez gaer-mâ e c'hommançamant er Brovinç-mâ, ma viſe ur Religius eus ar memes Provinç en diviſe an enor ive d'he retabliſſa e nevez ſtam etouez ar Griſtenyen.

An Tad eürus-mâ ſortiet eus an Ti nobl a Guerbideau e Breiz-Iſel, a gommançaz da labourat en œuvr-vad-mâ er bloaz mil pevar c'hant ha triaguent, hac a gontinuas da brezec, da inſtitui ha da antreteni an devotion eus ar Roſera ſantel e ſpaç a bemzec vloaz gant un avançamant admirabl evit ſilvidiguez an eneou e Breiz, e Franç, en Alamaign, e Broſaos hac e Flandres. Goude ar maro eus ar raparer bras-mâ da Vreuriez ar Roſera, e teuas ar Verc'hes da inſpira d'an Tad venerabl Jacques Sprenger, Doctor bras ha Priol eus a Gouent Colognes, evit echui da retabliſſa ar Vreuriez-mâ en Alamaign.

Ar breſel a ioa neuſe alumet er Guear hac er c'harter a Golognes, hac e roas ar Verc'hes da entent d'an tad-mâ penaus e c'hobtenſet ar peoc'h

dre an devotion eus ar Roſera. An Tad venerabl mâ-ta, ſicouret gant en Eſcop a Salubres hanvet Michel de Liſle, Diſqoib d'an Tad eurus Alan de la Roche (pe Alan ar Roc'h) en devoue an heüt da retabliſſa Breuriez ar Roſera-er Guear a Golognes. Savet oue Auter ar Roſera hac ornet maniñc. Alexandre Eſcop a Forli ha Legat *à latere* en Alamaign, a gonfirmas ſolennelamant ar goulen eus an Impalar Frederic III, hac en em arrolſont er Vreuriez gant un nombr bras a Breladet, a Brincet, a Autrounez hac a Berſonachou a bep condition, er bloaz mil pevar c'hant c'huezec ha triuguent. Ac'houdevez eo en em ſquillet hac en em-aſtennet ato dre an Ilis univerſel ar Vreuriez ſantel-mâ gant ur profit bras d'an eneou; hac e viſe etabliſſet caſi e peb Kear, e peh Bourg hac e peb Parres, ma n'o diviſe quet an Tadou Santel ar Babet lequeat daviana ul lêvic vian a ziſtanç etre peb etabliſſamant eus ar Roſera.

Erfin evel ma zeo d'ar Verc'hes Vari en deveus roet Doue ar brivilech da drec'hi ha da vouga quement Hereſi a ſao er bed univerſel, eguis a lennomp er Guentelyou eus a Ofiç ar Roſera, ha ma zeo dre he moyen.o deveus ar Griſtenyen fidal gounezet ar victor var o advertouryen an Heretiquet hac an infidelet, e deveus bet ive recours hor Mam Santel an Ilis d'ar memes devotion en amzeryou diveza-mâ pe en re eo bet attaquet he bugale ganto goaz evit biſcoaz, me lavar d'ar poenchou ma ê deut al Lutherianet, ar Galviniſtet, ar Janſeniſtet hac ar Mahometanet pe an Durquet da attaqui ar Feiz ha da ravagi ar Griſtenez. Rac d'an ampôent ma ê bet affliget an Ilis gant an Heretiquet hac an Infidelet-ſe, eo ez ê bet inſtituet ar

Gouel hac ar Solennite eus ar Roſera d'ar Sul quenta eus a vis Here gant an Tadon Santel ar Babet. Hac elec'h na doa bet ſolenniſet ac'houdevez ar Gouel-mâ nemet en Iliſou ma oa atabliſſet Auter ar Roſera, eo bremâ ſolenniſet a-nevez-ſo dre an Iliz univerſel dre urz ar Pab Santel Clemant unnecvet, pehini en deveus roet an taol mortel d'an Hereſi nevez eus ar Janſeniſtet excumunuguet, pere o deveus troublet quement ar Rouantelez-mâ couls ha ma o devoa grêt ar Galviniſtet un nebeut diaguent. Guir eo penaus, evel ma vellot e fin an exemplou a ſo en eil Quevren eus al Lêvr-mâ, ar pez en deveus roet particulieramant occaſion da inſtitui ha da aſten pe da augmenti ar ſolennite eus a Vouel ar Roſera, eo ar victoriou pere o deus gounezet ar Griſtenyen var ar Mahometanet pe an Durquet dre voyen an devotion-mâ, pehini ſo quen-agreabl d'ar Verc'hes ha d'he Map divin; hoguen quemenſe ne ampech quet n'e devoa er memes amſer an Iliz intention da oppoſi an devotion ſantel-mâ ive ouz an Heretiquet diveza-mâ, couls ha ma oa bet oppoſet ganti ouz an Albigeoaſet, pere eo bet ar ſourcen guenta anezo er Rouantelez a Franç.

Rac evel am-eus roet da entent amâ diaraoc, d'an amſer ma voa conqueret etouez an Albigeoaſet er c'hontre a Doulouſa ur certen Hereſi pehini a ioa control particulieramant d'an dignite a Vam Doue, Sant Dominic, pehini en devoa neuſe nevez-fontet e Urz a Bredicatoret var dro ar bloaz mil ha daou c'hant, en em lequeas da vteſeletaat ha da reſiſta ouz an Hereſi-ſe gant ur gourach vras. Hac evel ma en em adreſſas d'ar Verc'hes Vari, oc'h e ſupplia continuellamant da rei

ſicour dezàn er breſel-mâ, e oue avertiſſet gantî da brezec muya-ma-halſe an devotion eus ar Roſera d'ar bopl evel ur voyen an excellanta da chaſſeal ha da ziſgrizyenna an Hereſiou, da ziſtrugi ar viçou ha da blanta ar vertuzyou e calonou an dud, ha da denna benedictionou an Eê var o eneou. Pelloc'h eta e commanças ar Vreuriez fantel-mâ da veza publiet, evel am-eus lavaret dija, gant ur profit dreiſtordinal evit ſilvidiguez ar bopl dre voyen Sant Dominic, pehini bervez an defteni memes a Vullou an Tadou Santel ar Babet, eo bet an Auteur pe ar pen quenta da inſtitui an devotion gaér-mâ revelet bet dezàn gant ar Verc'hes en occaſion ma em-eus rapportet e commançamant ar Chabiſtr-mâ.

Ac'han e velit penaus eo dre voyen an devotion eus ar Roſera ſantel particulieramant ez ê bet rentet victorius ar Griſtenyen fidel er broezyou-mâ var an Heretiquet ha var an Durquet. Evelſe ar Roue Franç Lmis ar Juſt o lacat ar ſich var ar Guer a Rocheles, eleac'h ma oa en em fortifiet an Hugunautet revoltet, a ſerifas d'ar Rouanes e Vam da lacat ober dre ar Rouantelez pedennou public evit ar broſperite eus e armeou. Ar Rouanez eta en em reſolvas dre inſpiration ar Verc'hes da lacat lavaret ar Roſera publicamant en Ilis Breudeur Sant Dominic eus a Faubourg Sant Honore e Paris: ar pez a voue executet dre urz an Autrou an Arc'heſcop, Commancet oue an devotion-mâ an uguenvet devez a vis Mae er bloaz mil e'huec'h cant eiz varn-uguent. Ar Rouanes Mam ar Roue hae ar Rouanes all e Bried en em rentas en Ilis-mâ gant an Duc a Orleans, gant an daou Gardinal a Rochefoucaut hac a Berulle, gant cals a Bre-

ladet, gant an oll dud a Bales, ha gant ur foul vras a bopl. An Autrou Arc'heſcop a lenne gant ur vouez huel ar Meditationou var Myſteriou ar Roſera, ha neuſe e commance ar *Pàter* hac an *Ave* eus a bep diſenes, hac ar Religiuſet gant an oll aſiſtantet a reſponte ar reſt ountâ. Goude ar Chapelet e veze douguet Imach ar Verc'hes ſacr e Proceſſion en ur gana he Litanion; hac e voue continuet an devotion-mâ bep Sadorn gant ur ſerveur admirabl ha gant ur venediction viſibl eus an Eê; rac ar Roue a c'hounezas ar victor var ar Saoſon en Enes Re, hac a guemeras neuſe ar Guear a Rocheles var an Hugunotet, hac e c'hantreas ebars triōphant da Vouel an oll Sænt eus ar memes bloaz.

Ha ne dleom-ni quet anſao eta penaus, ma n'hon eus quet ar maleur da veza bremâ o c'huanada dindan an domination eus an Turq-bras, evel ma ê bet falvezet dezàn en em renta mæſtr var an oll Griſtenyen; mar o deveus ar Rouanez a Franç trec'het an Hugunautet hac o ſujedet revoltet, ha mar d'eo delivret ar Rouantelez-mâ dious an Hereſi eus a Galviniſtet hac eus ar Janſeniſtet; mar hon-eus an hèur da veza conſervet er Feiz Catolic, Apoſtolic ha Romen; hon-eus an obligation a guemenſe d'ar Roſera, pa zeo an devotion ſantel-mâ he deveus obtenet digant Doue dre interceſſion ar Verc'hes ar Victor var an adverſouryen-mâ d'an Ilis. Na zileſomp jamæs eta un devotion quer vertuzus, ha continuomp ato da implori an aſiſtanç eus an Eê dre voyen ar Roſera benniguet en oll neceſſiteou eus hor Mam Santel an Ilis, hac en hon izomou particulier: ne ouffemp quet impligea guell peden evit obteni ar graçou pe veus a re hon eus izom, evel ma tiſquezo al Lêvr-mâ,

AN TREDE GHABISTR.

Var an diſpoſitionou pere ſo requis evit lavaret erfas ar Roſera; ar Chabiſtr-mâ ſo a gonſecanç.

UN avis profitabl a ro deomp ar Fur o lavaret deomp (Quent commanç hoc'h Oræſon preparit hoc'h ene, ha na vezit quet evel un den a zeu da denti Doue) dre ar breſomption da obteni d gantâ ho coulen hep dont d'e bidi gant an diſpoſitionou a ſo requis. An diſpoſition principal eo netât hoc'h ene diouz ar pec'het marvel, mar beac'h er ſtad-ſe. Ober goab a Zoue, eme Sant Ian Chriſoſtom, eo e bidi gant ar pec'het marvel en hor c'haloo, mar demaomp en diſpoſition da gontinui er ſtad-ſe. Tenti Doue, eme Sant Thomas, eo e bidi hep pardoni da nep en deveus hon offanſet, hac hep en em brepari d'an devotion oc'h ober hor poſſubl da veza exaucet. Erfin pioubennâc a lavar e Roſera, hac èn o terc'hel en e galon ar pec'het eus ar gaſſoni, eus an avi, eus al luxur, eus ar gourmandis hac ar vezvinti, eus an noas hac ar gaou a ra ouz e neſſa hep laca e boan da ſatisfia dezàn, hac hep caout deſir ebet d'en em denna eus ar gôal ſtad-ſe, ne d'eo nemet un trompler hac un hipoçrit, pa gar en e galon ar pez ſo control d'ar pez a c'houlen a c'henou.

Quent ma commanço: ho Chapelet eta, grit un Act a gontrition evit purifia hoc'h Ene diouz ar pec'hejou a ſo var ho couſtumanç, gant ur propos ferm d'en em gourrigea diouto ha da vont d'o c'hoſes, ha neuſe bezit certen penaus e clevo

Doue hac ar Verc'hes ouz ho pedeo. Doue a zigaſſas ur Seraphin da burifia muſellou ar Profet Iſai pehini a dlie anonç an Incarnation, ar Vuez hac ar Maro eus hor Salver; evit diſqui deomp penaus e teomp purifia ive hor c'halon hac hon teaud abarz enori ha conſideri ar Myſteriou ſacrmâ pere a vediter o lavaret ar Roſera; rac ar meuleudiou hac ar benedictionou eus ar Roſera ne vent quet agreabl e guenou ur pec'her obſtine. Evelſe ivez e teuas ar Verc'hes ur veich, evel ma vellot etouez an exemplou ſo e fin al Lêvr-mâ, da ziſquez da un impudic a lavare bemdez Chapelet ar Roſera, frôez caër en ur plat hac a loa lous eſtranch; hac evel ma cafe an impudicmâ oa dongerus hac horrubl andraſe da velet, e devas gant ar Verc'hes ar c'homſou-mâ: rhetu ale penaus em ſervichit; preſanti a rit din frôez ha roſonnou caër en ur plat lous ha flerius, o lavaret ho Roſera gant ur galon corrompet ha leun a impurete; me ho les da gonſideri hac' a ell ar preſant-ſe beza agreabl dim, hep reſolution ebet da gench a vuez.

An eil diſpoſition eo lavaret ar Roſera gant attantion; rac Doue a gleo quent ouz mouez ar galon eguet ouz mouez ar guenou. Pa gommançot ho Roſera'ta, pe ho pedennou all, diſtroit ho ſperet muya ma ellot diouz en traou terrien, evel a rea David abarz pidi Doue; rac e bidi gant diſtractionou volontier a ſo un irieveranç pehini a rent hor pedennou inutil ha memes noaſus d'hon ene e milliguet eo an hini a ra œuvr Doue gant negligeanç, eme ar Scritur. Ha pezet memor eta penaus pa livirit ho Roſera, hoc'h eus an enor da goms ouz Doue hac ouz Rouanez an Ê, hac

emaînt o ſellet ouzoc'h : ſongit penaus e preſantêt Roſennou a c'huez-mad da Jeſus-Chriſt ha d'e Vam ar Verc'hes, o renta meuleudi dezo dre an devotion gaer-ma ; hac antreit e ſantimanchou dîn a Vajeſte ar Perſonachou ſacr-nâ, hac eus ar ſtad a Joa pe a Humilite, a Gueuz hac a C'hloar, ma teud d'o c'honſideri er Myſteriou eus ar Roſera.

Lenn a rer e buez an Tad eürus Herman eus a Urz Premontre, penaus pa lavare ar Roſera gant ur reſpet bras, e c'hapariſſe ar Verches dezàn gant ur ſclerigen vrillant, ha gant ur c'hloar hac ur guenet an admirapla : mæs andal ma teuas e zevotion da yennat, ha na recite mui e Roſera nemet gant pres hac ep an attantion a ioa requis, e c'hapariſſas dezàn gant ur viſaich ridet, triſt ha diſagreabl. Herman a oue ſoueſet-bras o velet ar genchamant-ſe ; hac e lavaras ar Verc'hes dezàn : Tondememes e c'hapariſsàn dirag ho taoulagad, emezi, evel ma emaoun bremâ en ho ſperet ; rac n'em zretit mui nemet evel ur baourez quêz diſæçon ha dîn da veza diſpriſet. Pelec'h eo eat an amſer ma em ſaludac'h-me gant ur reſpet hac un devotion vras, oc'h admira va gloar ha va grandeuryou evel ma reac'h ? Quememâ a eureu d'an den ſantel-mâ antren ennâ-e-unan ha renoueli ar ſerveur hac an attantion pe gant hini e pede quent ar Verc'hes o lavaret e Roſera.

Lequeomp evez eta pa en lavarimp, na dretemp ive Jeſus ha Mari evel pa n'o anafemp quet hac evel pa na dlefemp ober iſtim ebet anezo, o côms outo en hor pedennou hep an attantion hac ar reſpet a ſo dlet d'ar c'hrandeur ha d'ar vajeſte anezo : ha pa ſantimp achapet hor ſperet digueneomp da ſongeal e traou-all, lequeomp hor poan

hep

hep en em chagrina d'e ziſtrei var-e-guis e preſanç Doue, oc'h en em humilia er guel eus hor paourentez hoc eus hon infirmite hac hor fragilite; rac Doue, pehini a reſiſt ous-ar-re ſuperb, a ro e c'hraç d'ar re-humbl, daouſt pe guer bras pec'hezien e c'hallent beza.

An drede diſpoſition eo ar peoc'h hac an union gant hon neſſa. Sant Paul a bede Doue da rei d'ar Griſtenien fidel ar ſperet a union hac a beoc'h, evit ma c'halſent, emezàn, meuli tad hon autrou Jeſus-Chriſt gant ur memes calon hac ur memes guenou, hac o exhorte d'en em ſuporti an eil defotou eguile, ha d'en em aſiſta an eil re o hentez anezo. Ar ræſon eſſantiel a guememâ eò ma ze agreaploc'h da Zoue ar garantez hac an union etre ar griſtenien, eguet na d'ê o ſacrifiçou, o meuleudiou hac o aluſennou Doue ne ra iſtim ebet eus a pedennou faus-ſe pere ſo accompagnunequeat gant ar gaſſoni, an avi hac ar c'hoant da vengi, ha gant an drouc-prezec; hac e recommand deomp abarz offr hor preſantou dirac an Auter, mont d'en em reconcilia gant hon neſſa mar hon eus en offanſet.

Ar Verc'hes ſacr a zeſir cals an union-ſe; recommandet ê bet ganti expreſſament (evel ma lenner e Lêvr ar Roſera myſtic) d'ar Vreudeur ha C'hoareſet eus ar Vreuriez-mâ particulieramant. Perac e ſonch dec'hu e deveus-hi ordrenet evel ul Leſen principal eus he breuriez, ma tui an oll Breudeur ha C'hoareſet anezi d'en em renta participant an eil-re eus a euvrou-mad o hentez anezo en ur fæçon ſpecial, nemet evit rei dezo da entent peguement a garantez hac a union a dle beza entrezo, hac evit nevezi ha menteni en Ilis ar verfus-mâ, var pehini en deveus Jeſus-Chriſt fontet

ar berfection griſten? Quitait eta peb yenien ha caſſoni ouz ho neſſa, hac en em reconcilnt a volontez da viana, o c'hortos e ober a effet pa ellot, evit ma vezo agreabl ho peden da Zoue ha d'ar Vetc'hes. Sant Auguſtin a lavar penaus, eo ezvean e ptetandit rei benedictionou ha meuleudiou da Zoue a c'henou, mar roit maledictionou ha gôal bedennou d'ho neſſa en ho calon, hac e teu ho peden hac ho penediction da veza chenchet e malediction evidoc'h. Racſe-ta grit ho poſſubl quent recita ho Roſera, da chaſſeal ar gaſſôni hac ar rancun eus ho calon: rac Doue ne fell dezàn exauci nemet ar re pere a laca o foan da veva en union gant o neſſa; gant ar reſe eo en em blich, ha d'ar reſe eo e c'haccord o goulennou.

AR PEVARE CHABISTR.

Ar Burzudou pere a arruas pa voue inſtituet ar Roſera ſantel, evit inſpira d'an Eneou un iſtim bras eus an devotion-mâ erauc an explication anexy.

NE d'ê quet hep tæſon eo e c'halver ar Roſera un abrege eus an Aviel: rac evel ma ê deut Jeſus-Chriſt var an douar da elumi an tan eus ar garantez divin, ha ma zeo dre voyen an Aviel en deveus lequeat an tan-ſe dre ar bed; evelſe ive pa ê bet digacet Sant Dominic er bed evit elumi adarre an tan fact-ſe, pehini a yea dija caſi mouguet, hac evit nevezi an devotion pehini a yoa caſi maro e calonou an dud, e lequeas ar Roſera etre e zaouarn, ha gant an abtege excellantmâ eus an Aviel en deveus purget an Ilis diouz an

Hereziou, en deveus divoaignet ar viçou eus a douez ar Griſtenyen, hac en deus-y leqneat e trein da ober o ſilvidiguez.

Ar Roſera ne d'ê quet bet etabliſſet gant nemeur bianoc'h burzudou eguet al Lezen hac an Aviel. En effet al Lezén a voue roet da Voyſes var menez Sinaï e creiz an tempeſt eus ar gurun hac eus ar foultr, evit diſquez e teue digant Doue. Pa finiſſas an teſtamant ancien ha pa gommanças an hini nevez er maro a Jeſus-Chriſt er Groas, e teuas an heaul d'en em eclipſa, an douar da grena hac ar vein d'en em frailſa. Ar Speret-Santel o tiſquen var an Ebeſtel, hac oc'h o c'haç da brezec al Leſen a c'hraç, a bariſſas e furm teodou tan gant un avel violant hac ur gurun terrubl. Toudememes pa ordrenas ar Verc'hes ſacr da Sant Dominic inſtitui Breuriez ar Roſera, hac e publia da guenta e coſtezyou Guenet e Breiz-Iſel, evel am-eus lavaret diaraoc, e ſavas un tourmant quen horrubl er mor, ma ſeblante e zea da gouſonti al Leſtr-ſe e pehini edo ar Sant dalc'het en eſclavaich gant ar puratetſe, da lavaret eo, gant ar voleriен-ſe divar vor, ma hon eus comſet anezo en eil chabiſtr diaraoc.

An tad Alan de la Roche o coms eus a zignite at Pſautier, a lavar penaus Sant Dominic, o velet e c'hampeche ar c'hrimou a goumete an dud, n'en em gonvertiſſe an Heritiquet Albijoaſet, a antreas en ur Foreſt toſt da Doulouſa, hac a dremenas eno tri devez ha teir noſvez en un Oræſon hac en ur hinigen continuel. Ne baoueſe o c'huanada, o vouela, hac o caſtiza e gorf gant ar yunou hac an diſciplinou evit calmi coler Doue, en hevelep-ſæçon ma couezas anter-varv eus e ſa. Neuſe e c'haparuſſas dezàn ar Verc'hes accompag-

nunequeat gant teir Frinces eus an Eê, hac e lavaras dezàn : a c'hui a oar, va mignon Dominic, pe yeus a ſorr armou eo en em ſervichet an Dreindet ſacr evit reformi ha chench ar bed? Allas, Itron, emeza, c'hui er goar guell eguedonme ; rac varlec'h ho Map quer Jeſus-Chriſt c'hui eo a ſo bet quityec d'hor ſilvidiguez. Gouezit erfat eta, emezi, penaus an arm hac ar voyen brincipal eus a behini eo en em ſervichet Doue evit qemenſe, eo ar Pſautier Angelic, pehini eo ar fond eus an teſtamant nevez : ha racſe mar fell deoc'h gounit da Zoue ar galonou caledet-ſe, prezeguit dezo va Pſautier pe va Roſera. Hac er memes amſer e c'hourc'hemennas dezàn mont da Doulouſa da gonvertiſſa ar Guear vras-ſe dre ar bredication eus ar Roſera ſantel, er bloaz mil daou c'hant ha pevarzec.

Ar Sant a ſavas ac'hano leun a gonſolation, hac o veza tanflamet e galon gant an deſir eus a ſilvidiguez ar bopl-ſe, e c'hantreas en Iliz Cathedral, ha neuſe-ſouden e ſonas ar c'hleyer anezo-unan evit aſſambli an habitantet en Iliz d'e glevet; hac evel ma commanças e bredication e ſavas un avel fol hac un tourmant an horrupla, e crenas an douar, e têwleas an Heaul, hac e crozas ur gurun gant ul luc'het quen terrubl, ma teuas an oll da gench liou, da grena ha da ſponta gant un drubuil vras : ar ſpont-ſe a voue braſſoc'h cals pa velſont un Imach d'ar Verc'hes expoſet en ur plaç huel o ſevel e breac'h en Eê a ben teir guech da c'houlen vengeanç ous Doue varnezo, ma na garſent en em gonvertiſſa prontamant hac en em lacât dindan he protection. Dre ar burzudou terrubl-mâ e falle da Zoue autoriſa an devo-

tion nevez eus ar Roſera, evit lacât ar bopl da gaout un iſtim bras anezi ha d'e fratiça, oc'h en em arroli er Vreuriez. Paoues a eureu ar gurun hac an tourmant dre bedennou Sant Dominic pehini a gontinuas e Sarmon, hac a repreſantas gant quement a nerz hac a ſerveur peguen excellant ha peguer profitabl eo Breuriez ar Roſera, ma en em lequeas caſi an oll habitantet a Doulouſa ebarz, o renonç d'o hereſi ha d'o errol, hac e voue guelet e ber-amſer ur genchamant eüus e buez Kæris.

Ret eo caout miraclou evit echui da renta an inſtitution eus ar Roſera henvel ouz ar bredication eus an Aviel, hac evit prou eo an eil hac eguile an ouvrach a Zoue. En effet ar miraclou a ſo ur fiel a laca Doue var e œvrou evit o c'honfirma. Ne ell den chench an trein ordinal eus an Natur hac ober miraclou anezâ-e-unan; ne aparchant quemenſe nemet ouz Doue hac ouz ar Sænt dre ar c'hredit hac an autorite o deveus dirazàn. Evel ma en deveus Doue'ta grêt anaout ar viryonez eus ar Feiz dre ar pomp eus ar miraclou, ha ma teu dreizo da autoriſa ar moyenou dreiſt ordinal pere a ro d'an dud da ober o ſilvidiguez, en deveus operet ivè cals a viraclou bras, iſpicial er bloaveziou quenta ma voue fontet ha raparet anevez ar Roſera ſantel, evit introdui er bed friloc'h a-ſe an devotion gaer-mâ, hac evit etabliſſa cerzzoc'h hac aſten univerſeloc'h ar Vreuriez anezi. Pebez aparanç erfat e teue Doue da remui ar reſſordou braſſa eus e buiſſanç ha da ranverſi an trein ordinal eus an natur, nemet evit un dra benac a gouſecanç ? Pa glevit eta conta quement a vurzudou hac a exemplou miraculus c'hoarvezet

e favenr an devotion eus ar Roſera, quement a dal evel pa glefac'h Jeſus-Chriſt hac e Vam ar Verche'hes o veuli, o c'haprou hac o recommandi d'an oll Griſtenyén ar pratic eus ar Vreuriez ſantelmâ : evit quemenſe eo e raportomp quement a exemplou admirabl er Guevren diveza eus al Lêvrmâ. Hor bezet eta un iſtim bras eus ar Roſera ; lequeomp hor poan da exerci fidelamant an devotion gaer-mâ, ha da antreteni ar blanten nobl-mâ pehini ſo roet deomp eus an Eê evel ur preſant ral hac ur voyen excellant da ober hor ſilvidiguez. Mont a reomp bremâ da explica ſclêramant petra eo an devotion excellant-mâ, pe e fæçon e tleer he fratica, ha peguement eo ar profit a denner anezi.

AR PEMPET CHABISTR.

Petra eo ar Roſera. Perac eo diſtinguet a zegou betec an niver eus a gant-hanter-cant. Perac o c'huniſſa an Oræſon mental gant an Oræſon vocal, e conſiderer ar pemzec Myſter principal eus hon Redemtion var ar pemzec Dizenez eus ar Roſera. Perac e lequeer ar pemzec Dizenes-mâ e tri Chapelet. Petra ſiniſi Chapelet, ha petra ſo da lavaree er ſizun.

AR Roſera a ſo a zaou ſort, galvet, ordinal ha perpetuel, pere couſgoude ne dint nemet ur memes tra. Varlerc'h tumâ e vezo expliquet ar Roſera perpetuel, ha chetu amâ petra eo ar Roſera ordinal. Ur fæçon eo an excellanta, an eaſſa, an devota hac ar vertuzuſſa da bidi ha da enori Doue hac ar Verc'hes ſacr. Ur Vreuriez eo an

ancienna, ar brivilegeta hac ar binvidica eus a Indulgeançou dreiſt ar Breuriezou all. Hoguen evit lavaret juſtoc'h, ar Roſera ne d'eo quen tra nemet ur Gurunen pe ur Garlantez ſpirituel grêt eus a gomſou an Aviel evel eus o-c'hement a Roſennou pere a breſantomp da Rouanes ar Guerc'heſet.

Galvet eo (Roſera) abalamour eguis ma zeus tri ſort traou en ur vogen Ros, da c'houzout eo, Delyou glas, Drein lem, ha Fleurennou eus a c'huez mad, ez eus ivez ar Roſera tri ſeurt Myſteriou, da c'houzout eo, Myſteriou a Joa repreſantet dre an delyou glas-ſe, Myſteriou a Gueuz repreſantet dre an drein lem-ſe, ha Myſteriou a C'hloar repreſantet dre ar Fleurennou pe ar Roſennou-ſe a c'huez mad. Hoguen chetu amâ ur ræſon all a guemenſe; evel ma teu an Iliz ſantel da c'hervel ar Verc'hes, *Roſen myſtic* ha *Roſen Jerico*, e teuer ive da rei an hano a Roſera d'an devotion-mâ, pehini ſo quen agreabl dezi, ma e deveus bet revelet da gals a Eneou-mad, penaus e preſantent dezi o-c'hement a Roſennou caer hac admirabl evel an *Ave Maria* a lavarent evit e ſaludi, hac evit e fidi hac e enori.

Ar Roſera ſo compoſet eus a bemzec *Pater noſter* hac eus a bemzec gueich dec *Ave Maria*, pere ſo galvet Diſeneſou, evit enori dreizo bor Salver hac e Vam ſantel ar Verc'hes dre ar memor eus ar pemzec Myſter principal eus hon Redemtion. Peſeurt peden a ouffe beza æſſoc'h nac agreaploc'h da Zoue ha d'ar Verc'hes, eguet ar *Pater* deſquet deomp gant hor Salver e-unan en Aviel, hac an *Ave* deſquet deomp ive gant Doue dre voyen an Eal Gabriel, Santes Eliſabet, hac hor Mam ſantel an Iliz?

Er Roſera'ta ez eus gant pemzec *Pater* canthanter-cant *Ave Maria*, evel ma zeus ive canthanter cant Salm e Brêvyer an Ilis; ha racſe ar Roſera ſo eguis ur Brêvyer bian pehini a reciter en enor d'ar Verc'hes Vari; hac abalamour da-ſe ivez eo galvet ar Roſera (*Sautier ar Verc'hes*) evel ma ê galvet Salmou ar Brêvyer (*Sautier an Ilis*).

Diſtinguet ha renquet eo a Ziſeneſou pe a zeogu, hac ez eus annâ pemzec Dizenes, evel ameus roet da entent, pere a ra an niver eus a gant hac anter-cant; ha quemenſe a finiſi penaus o lavaret ar Roſera, e choulennomp ouz Doue, dre ar merit eus a Vuez hac a Varo hac a Reſurrection hor Salver, ha dre an interceſſion eus e Vam ſacr, ma roï deomp ar c'hraç da viret erfat e zee Gourc'hemen, ha da obteni ar Remiſſion hac an Indulgeanç Plenier eus hor pec'hejou; ar pez ſo ive repreſantet dre an niver eus a gant hac hanter-cant vloaz eus ar Jubile ancien: rac an Indulgeançou Plenier eus ar Jubile ne vezent accordet guechall nemet bep cant vloaz, ha goudeſe bep hanter-cant vloaz; hoguen bremâ, abaoue ur maread amſer ſo, e vezont roet bep pemp bloaz varnuguent.

Ar Pab Bonifaç eizvet a inſtituas eus a gant vloaz ut Jubile ſolennel hac univerſel, p'evit lavaret guell, a gonfirmas an hini a ïoa etabliſſet en Ilis pell amſer a ïoa. Mæs evel na alle den en em brometi da veva queit-ſe evit gounit ar Jubile bras-mâ, e voue ordrenet gant ar Pab Clemant c'huec'hvet ma viſe roet da c'hounit bep hanter-cant vloaz, evel ar Jubile eus al Leſen ancien pe da hini e c'hantree peb-unan en e oll guiryou bep

hanter-cant vloaz. Hoguen bremâ dre Conſtitutionou cals a Pontifet ſouveren, evel ma zeo Paul II. ha Sixte IV. e vez digoret e Rom ſolennelamant ar Jubile bras bep pemp bloaz varn-uguent, evel hon eus lavaret bremâ ſouden; hac e vez ſuſpantet hac arretet an Indulgeançou all oll epâd ar bloaz-mâ eus ar Jubile, ha pa vez tremenet e continuont adarre evel diaguent. O veza remerquet an dramâ en ur dremen, e continuomp ive hor matier.

Ar pemzec Diſenes eta eus ar Roſera peveus a re peb-unan a gompren ur *Pater* ha dec *Ave*, a vez recitet devotamant o conſideri ar pemzec Myſter principal eus a Vuez hac a Varo hac a C'hloar hor Salver hac e Vam ar Verc'hes Vari. Ar pemzec Myſter-mâ ſo diviſet e tri ſeurt, hac a ſo galvet Myſteriou a *Joa*, Myſteriou a *Gueuz*, ha Myſtenou a *C'hloar*, eguis ma zeo ive deviſet ar Roſera e teir loden eus a bemp diſenes peb hini, da veza lavaret en enor d'an tri ſeurt Myſteriou-ſe, eus a bemp Myſter ive peb ſeurt.

Ar reſon p'evit hini e c'huntiſſomp er Roſera an Oreſon mental gant an Oreſon vocal, da lavaret eo, ar veditation a galon gant ar beden a c'henou, o conſideri var bep hini eus ar pemzec diſenesmâ unan eus ar pemzec Myſter-ſe, eo da guenta evit miret na viſe difficil hac enouus deomp beza continuelamant attantif o repeti quellies a veich douz-tu ar memes peden, ar *Pater* hac an *Ave*, hac evit dre ar voyen-ſe occupi hor ſperet e ſongeſonou mad endra viſe hor guenou o prononç ar pedennou-mâ. D'an eil, evit en em uniſſa mui a-ſe hac a ſperet hac a galon gant Jeſus ha Mari, e ſongeal enno o daou er Myſteriou-mâ, hac evit

imprima dounoc'h en hor ſperet ar memor eus ar vertuzyou o deveus pratiquet. D'an trede, evit elumi en hor c'halon ur garantez vras en andrer an eil hac eguile gant un anaoudeguez vad eus ar graçou hon eus recevet hac a recevomp ato dre voyen ar vertuziou hac an actionou divin-ſe, hac evit regli hon affectionou hac hon actionou honunan diouz an exempl anezo. Ne d'ê quet couſgoude ma ve neceſſer abſolumant conſideri ato ar Myſteriou eus ar Roſera, oc'h e lavaret, evit en em acquita er Vreuriez; rac bezà ez eus cals ha n'o deveus quet a ſperet aonalc'h d'o diſqui evit o c'honſideri, ha racſe nemet e lavarrint devotamant ar Chapelet, pa na ſonchent e Myſter ebet, en em acquitint mad-aonalc'h eus ar Roſera, oc'h e offri da Zoue ha d'ar Verc'hes, guella ma allint.

Hoguen evit renta eaſſoc'h ha profitaploc'h an devotion ſantel-mâ d'ar re pere n'o deveus quet an amſer da lavaret ar pemzec diſenes eus ar Roſera diouz-tu abarz paouez, eo bet lequeat ha partacher e teir loden, pemp diſenes e pep loden; hac al loden-ſe a bemp diſenes a ſo galvet Chapelet.

Ar guer-mâ *Chapelet* a ſinifi e Brezonec Togbian, eguis pa lavarret, un Toquic Ros, pe un tocquic boquedou ſpirituel preſanter d'ar Verc'hes. Ar Roſera tout-antier a ſo eta eguis un Tog-bras a Roſennou ſpirituel, hac an drederen anezàn pehini ſo ur Chapelet hepquen, a ſo un Tog bian, pe un Toquic. En hevelep-fæçon ma c'hallet en em gontanti da lavaret ur Chapelet bemdez epquen, ha c'hoaz ma na allet quet e lavaret oll diouz-tu, e c'hallet e lavaret etre pemp gueich, mar carer, un diſenes beveich.

Ne d'ê quet neceſſer memes lavaret ur Chapelet bemdez evit en em acquita e Breuriez ar Roſera, nemet e vezo lavaret tri Chapelet er ſizun an oll, pe mar d'ê guell gueneoc'h, ur Roſera antier bep ſizun, eo aoualc'h evit ſatisfia d'ar Vreuviez, pe da boent bennac e vezo lavaret an tri Chapelet-ſe. Hac evelſe ma n'ho pe quet a ſpaç da lavaret ur Chapelet bemdez var ar ſizun abalamour d'ho labour, e c'hallac'h en em contanti da lavaret un diſenes bemdez var ar ſizun, ha daou Chapelet d'ar Sul, ar pez a raï ouſpen tri Chapelet pe ur Roſera antier; hac en em acquitot eas aoualc'h erguiffe eus ar Vreuriez, peguement bennac a occupation ouffac'h 'da gaout. Hoguen ar muya eo ar guella ive, nemet o leverrot gant devotion: rac ur Roſera hepquen lavaret-mat a dal mui eguet cals lavaret fall. Mæs ne deus obligation ebet dindan boan a bec'hi d'e lavaret, nemet ma coller an Indulgeançou hac ar merit o chom hep en em acquita eus ar Vreuriez.

AR C'HUEC'HVET CHABISTR.

Petra eo an tri ſeurt Myſteriou eus ar Roſera a dleomp da conſideri o lavaret an tri Chapelet, ha perac int galvet Myſteriou a Joa, *a* Gueuz *hac a* C'hloar, *ha pe e façon e tleer lavaret ar Roſera evit e lavaret devotamant.*

CHetu amâ an tri ſeurt Myſteriou a ſo da conſideri o lavaret an tri Chapelet-mâ. An ſeurt quenta ſo galvet *Myſteriou a Joa*, pere a vez conſideret o lavaret ar Chapelet quenta pe al loden

guenta eus ar Roſera, ha pere eo ar pemp Myſter-mâ.

Ar c'henta an *Anonciation*, pa anonças an Eal Gabriel d'ar Verc'hes Varioa choaſet da veza Mam da Salver ar bed, hac a vez conſideret var ar c'henta d ſenes. An eil eo ar *Viſitation*, pe zeas ar Verc'hes-goude ma é devoa concevet Map Doue, da renta viſit d'he c'hiniterv Santes Eliſabeth, pehini a ioa braſes ive var Sant Ian Vadezour, ar pez a vez conſideret var an eil diſenes. An trede ar *C'hinivelez* a Jeſus, pa oue ganet hor Salver gant ar Verc'hes er C'hraou a Vethleem, ar pez a gonſiderer var an trede diſenes. Ar pevare eo e *Breſantation*, pa oue preſantet ar Mabic Jeſus en Templ da Zoue e Dad gant ar Verc'hes da Vouel ar Chandelour pe ar Burification, ar pez a vez conſideret var ar pevare diſenes. Ar pempet eo *Recouvramant* a Jeſus en Templ, pa oue recouret ha caſet en oad a zaouzec vloaz en Templ o triſput ouz an Doctoret, goude beza bet collet pe dianquet digant Joſeph hac e Vam e ſpaç a dri dez, ha quemenſe a gonſiderer var ar pempet diſenes eus ar Chapelet quenta, pehini ſo galvet ar Chapelet a *Joa* dre raport ar pemp Myſter joausmâ pere a rejouiſſas calon ar Verc'hes gant ur joa bras meurbet.

An eil ſeurt Myſterion eus ar Roſera ſo galvet *Myſterioù a Gaeuz* pe a boan hac a ſouffranç, pere a vez conſideret o lavaret an eil Chapelet pe an eil loden eus ar Roſera, ha pere eo ar pemp Myſter-mâ. Ar c'henta eo an *Oraiſon* hac an *Agoni* eus hor Salver er Jardin Olivet eleac'h ma c'hueſas ar goad gant un driſtidiguez mortel, a pez a gonſideromp var ar c'henta diſenes eus an eil Chapelet.

An eil eo ar *Flagellation*, pa oue flagellet pe fouetet ha ſcourgeſet hor Salver quer cruel, ma oue freſet e guic gant ar fouetou; ar pez a gonſideromp var an eil diſenes. An drede eo ar *Gurunamant* a ſpern, pa oue lequeat var ben hor Salver un tourquet ſpern-guēn eguis un gurunen evit e dreiſ evel ur Roue a farç, ar pez a gonſideromp o lavaret an drede diſenes. Ar pevare eo an *Douguen-Groas*, pa zougas hor Salver ur Groas ponner var e guein da Venez Calvar, ar pez a gonſideromp o lavaret ar pevare diſenes. Ar pempet eo ar *Gruciſiamant*, pa oue crucifiet hor Salver, pe ſtaguet ouz ar Groas-ſe gant tachou, ar pez a gonſideromp o lavaret ar pempet diſenes eus an eil Chapelet, pehini ſo galvet ar Chapelet a *Gueuz* pe aboan hac a ſouffranç, abalamour da boanyou hor Salver a gonſiderer oc'h e lavaret, hac abalamour d'ar c'heuz ha d'ar glac'har e devoue ar Verc'hes en he c'halon dre ſujet ar poanyou-ſe eus he Map.

An drede ſeurt Myſteriou eus ar Roſera ſo galvet *Myſteriou a C'hloar*, pere a vez conſideret o lavaret an drede Chapelet pe an drede loden eus ar Roſera, ha pere eo ar pempet Myſter-mâ. Ar c'henta eo ar *Reſurrection* eus hor Salver, pa reſſuſcitas eus ar Bez leun a c'hloar d'ar Sul Phaſq, ar pez a gonſideromp var ar-c'henta diſenes. An eil eo an *Aſçanſion* eus hor Salver, pa bignas en Eé leun a c'hloar e preſanç e Zifquibien, ar pez a gonſideromp var an eil diſenes. An trede eo an *Donideguez eus ar Speret-Santel*, pa ziſquennas ar Speret-Santel var Diſquibien hor Salver dar Pantecoſt eguis teoudou-tan, ar pez a gonſideromp var an trede diſenes. Ar pevare eo an *Aſſomption* eus

ar Verc'hes Vari, pa oue diguemeret en Eê ga
he Map Jeſus etouez an triomph eus an Elez,
pez a gonſideromp o lavaret ar pevare diſenes.
pempet Myſter eo ar *Gurunamant* ens ar Verc'he
pa oue curunet a c'hloar en Eê gant an Dreind
ſacr e calite a Rouanes d'ar bed univerſel, ar pez
gonſideromp var ar bempet diſenes eus an tre
Chapelet, pehini ſo galvet ar *Chapelet a c'hloa*
abalamour ma ê comprenet emâ ar Myſteriou gl
rius eus hor Salver hac eus e Vam ar Verc'h
goude ar vuez-mâ.

A gouſecanç eo ivez e teuac'h da ziſqui brem
pe e fæçon e tleer lavaret ar Roſera, evit e lavar
devotamant. Er fin eus an Introduction d'ar Vue
devot compoſet gant Sant Frances de Sales, pe
hini hon eus lequet e Brezonec ivez, ez eus
fæçon excellant da recita devotamant ar Roſera
pehini ne d'eo nemeur diſhenvel diouz houmâ.

Goude beza grêt eta fin ar Groas, e leverro
ar *Gredo* var ar Groas ive a ſo en ho Chapelet
oc'h ober en ho calon un Act a Feiz var guemen
articl a ſo er *Gredo*. Neuſe var ar c'hrunen vras
ſo goude ar Groas e leverrot ur *Pater* en enor d
un Doue hepquen e tri Pherſon, ha var an tei
c'hrunen vian a ſo varlerc'h, e leverrot teir *Av*
Maria en enor d'ar Verc'hes ſacr, oc'h e ſalud
dre ar guenta e calite a Verc'h d'an Tad Eternel
dre an eil e calite a Vam da Vap Doue, ha dr
an drede e calite a Bried d'ar Speret-Santel. Gou
deſe abars commanç peb-unan eus an diſeneſou,
reot un tamic reflexion var ar Myſter en enor d
behini e zit da lavaret an diſenes-ſe, o ſongeal en
hor Salver hacer Verc'hes diouz ma int repreſantet
er Myſter-ſe, evel ma ze expliquet amâ diaraoc

Goude ar reflexion-ſe e leverrot var ar c'hreunen vras a ſo erauc peb diſenes ur *Pater* pehini a adreſſot d'hor Salver, hac an dec *Ave Maria* pere ſo gouzle, a adreſſot d'ar Verc'hes, oc'h adori Jeſus-Chriſt er Myſter hoc'heus da gonſideri beveſch ma leverrot ar c'homſou-mâ eus an *Ave Maria*: (*Et benedictus fructus ventris tui*, JESUS) peautramant (*Ha beniguet ar Froeç eus ho cof*, JESUS). Chetu eno penaus e continuot ar ſoinch hac ar memor a Jeſus hac a Vari e peb-unan eus ar Myſteriou, endra viot o lavaret ho Chapelet. Caout a reot amâ varlerc'h fæçonyou all c'hoaz d'e lavaret erfat.

Ecals a Iliſou hac a Chapelou, hac a C'houenthou, ha memes e cals a diez devot ha reglet-mat, quen e Franç, quen e Spaign, quen en Itali, e vez recitet ere ha publicamant hanter ouz hanter, Chapelet ar Roſera gant ur profit hras hac un ezempl mad; hac erauc peb diſenes e vez great lectur eus ar Myſter a ſo da vedita var an diſenes-ſe, ha neuſe ur c'hoſtez eus ar gompagnunez a gommanç ar *Pater* hac an *Ave* betec an hanter, hac ar c'hoſtez all a reſpont oc'h echui an memorant, hac e continuont evelſe hanter ouz hanter, evel a ra ar Veleyen ën Iliſ pa vezont o falmodia, ha memes evel a ra an Elez hac ar Sænt er Barados o cana meuleudi da Zoue, hac o reſpont an eil-re ouz o-hentez anezo. Ar Chapelet daou-hanter e c'halver andraſe.

AR SEIZVET CHABISTR.

Pe ſeurt intantionou a ve mad da gaout o lavaret ar Roſera.

MAd ve, caout diou ſeurt intantion o reçita peb-unan eus a Chapeledou ar Roſera. An ſeurt quenta eo un intention general o lavaret peb Chapelet; hac an eil ſeurt eo un intention particulier o lavaret peb d ſenes.

An intention general a ve mad da gaout o lavaret ar Chapelet quenta, pehini a gompren ar Myſteriou a *Joa*, eo evit goulen digant Doue ar c'hraç d'ar bec'heryen d'en em gonvertiſſa; rac ma teu ar gonverſion hac ar genchamant eus ar bec'heryen da rei joa ive da Zoue ha d'e Elez er Baradoz: quemenſe a c'houlenner dre ar meritou eus ar pemp vertuz a Humilite, a Garantez, a Baourentez, a Burete hac a Obeiſſanç, pe veus a re e ro Jeſus-Chriſt hac e Vam an exempl deomp er pemp Myſter eus ar Chapelet a Joa. An intention general pehini a ve mad da gaout o lavaret an eil Chapelet pehini a gompren ar Myſteriou a *Gueuz* hac a Baſſion hor Salver, eo evit goulen digant Doue ur maro mad d'ar re ſo ivez en o paſſion hac en o agoni o font eus ar bed-mâ; ha quemenſe a c'houlenner dre ar meritou eus a boanyou hor Salver pa c'hueſas ar goad en e agoni, pa oue flagellet pe ſcourgeſet, pa oue curunet a ſpern, pa zougâs e Groas, ha pa oue crucifiet. An intention general o lavaret an drede Chapelet pehini a gompren ar Myſteriou a *C'hloar*, eo evit

dilivranç

dilivranç an Anaon eus ar Purcator da vont de jouiſſa eus ar c'hloar ive dre ar meritou eus hor Salver ha dre an interceſſion eus ar Verc'hes glorius Vari e Vam ſacr.

An intentionou particulier pere a ve mad da gaout o recita peb diſenes eus ar Chapelet a *Joa*, eo da guenta evit goulen an Humilite, o conſideri var ar guenta diſenes an humilite a Vap Doue oc'h en em ober Den, hac an humilite eus e Vam ar Verc'hes pa reſpontas d'an Eal ne doa nemet ur ſervicheres da Zoue. D'an eil, evit goulen ar chante pe ar garantez en andret an neſſa, d'e ſicour en e izom, o conſideri var an eil diſenes ar chante pe ar garantez eus ar Verc'hes hac he Map, pa zeas a-bell da renta bizit ha ſervich da Santes Elizabeth a ioa o touguen Sant Ian Vadezour, pehini a oue ſantifiet e cof e Vam gant hor Salver a ioa ivez e cof ar Verc'hes. D'an trede, evit goulen ar baourentez a galon hac an diſprigeanç eus a vadou hac a bligeadurezou ar bed-mâ, o conſideri var an trede diſenes paourentes ar Verc'hes hac he Map pa er ganas en ur c'hraou. D'ar pevare, evit goulen ar burete hac ar chaſtete, o conſideri var ar pevare diſenes peguer pur oa ar Verc'hes hac he Mabic, pa er preſantas da Zoue en Templ d'an deiz eus he Phurification pehini eo Gouel ar Ghandelour. D'ar pempet, evit goulen an obeiſſanç, o conſideri var ar pempet diſenes an obeiſſanç a Jeſus pa ziancas digant e Vam evit ſemi ouz e Dat-Eternel o chom en Templ d'e enori, ha pa ziſtroas ac'hano d'ar guear gant ar Verc'hes ha Sant Joſeph evit obeiſſa dezo, evel a lavar an Aviel.

An intantionou particulier o recita peb diſenes

eus ar Chapelet a *Gueuz*, eo da guenta evit goule ar reſignation hac ar gonformite eus hor volonte hon-unan da hini Doue, o conſideri var ar c'heni diſenes ar reſignatioo eus hor Salver en e Oræſo da volontez e Dad, pa lavarez dezàn: *Ho volon tez bezet great, ha non pas va hini-me.* D'an eil evit goulen ar batiantet da ſouffr, ahalamour d Zoue, quement poan hac affliction ha controlie a zui deomp dre e bermiſſion evel o c'hement daulyou fouet, o conſideri var an eil diſenes a batiantet a Jeſus en tourmant eus ar Flagellation pa oue diſpennet e guic gant ar fouetou. D'an tre de, evit goulen ar c'hraç da garet beza diſprige ha da ſuporti an affronchou hac an injurou, eve ma ſuportas hor Salver beza diſpriget ha curune a ſpern eguis ur Roue a farç, evel ma er c'honſi derer var an trede diſenes. D'ar pevare, evit gou len an nerz hac ar gouraich da zouguen hor c'hroa ſiou hac hor ſouffrançou diouz an exempl eus ho Salver o touguen e Groas jeayuſamant da Vene Calvar, evel ma er c'honſiderer var ar pevare diſenes. D'ar pempet, evit goulen ouz Doue caret hon adverſouryen, o conſideri var ar pempet di-ſenes hor Salver o pidi e Dad er Groas evit ar re pere en lequea d'ar maro memes.

Beza e c'hallet caout un feurt all a intantionou particulier o recita ar Chapelet eus ar Myſterio a *Gueuz*, da ouzout eo: Var ar c'henta Myſter hac er c'henta diſenes, o conſideri an Agoni hac an Oræſon eus hor Salver er Jardin Olivet, gou len ar c'hraç da gaout ur guir Gontrition ha da ober ur Gonfeſſion vad abarz mervel. Var an eil Myſter, pehini eo ar Flagellation, goulen ar c'hraç da Gommunia pe da receo erfat ar Viatic abarz

mervel. Var an trede Myſter, pehini eo ar Gurunamant a ſpern, goulen ar c'hraç da receo erfat an Nouen abarz mervel. Var ar pevare Myſter, pehini eo pa zougas hor Salver e Groas, goulen ar c'hraç da zouguen ha da ſouffr gant patiantez hor poanyou. Var an pempet Myſter, pehini eo ar maro eus hor Salver er Groas, goulen ar c'hraç da gaout ur maro mad.

An intantionou particulier o recita peb diſenes eus ar Chapelet a *C'hloar*, eo da guenta evit goulen ur Feiz gre e quenver ar Reſurrection general eus ar re varo, hac ar c'hraç da reſſuſcita ive pronſtamant eus a varo ar pec'het d'ar vuez a c'hraç ha da gundui ur vuez ſautel, o conſideri var ar c'henta diſenes ar Reſurrection glorius eus hor Salver a douez ar re varo. D'an eil, evit goulen un eſperanç ferm da bignat gant hor Salver en Eê, hac ar c'hraç da ziſtaga hor c'halon diouz an douar ha diouz pligeadurezou ar bed-mâ evit en em antreteni a ſperet gant ar Sænt er Barados, o conſideri var an eil diſenes an Aſçanſion eus hor Salver pa lugnas en Eê gant ur c'hloar infinit. D'an trede, evit goulen ur garantez ardant en andret Doue, da brocuri e c'hloar ha ſilvidiguez an eneou, o conſideri an Donediguez eus ar Speret-Santel var an Ebeſtel e furm teodou tan da doma o c'halonou gant e garantez divin. D'ar pevare, evit goulen ur guir devotion en andret ar Verc'hes ſacr gant ar c'hraç da veva erfat evit mervel erfat ive, o conſideri var ar pevare diſenes he Maro eürus hac he Aſſomtion glorius ebarz en Eê. D'ar pempet, evit goulen ar berſeveranç e ſervich Doue hac en devotion en andret Jeſus ha Mari, o conſideri var ar pempet diſenes ar Gurunamant a c'hloar eus ar

Verc'hes en Eê, ma veritimp dre ar berſeverançe beza curunet a c'hloar ive unan an diziou-mâ en he c'hompagnunez aſſambles gant he ſervicherien fidel.

Chetu aſe ar vertuziou hac ar graçou a ve mad da c'houlen dre an intantionou particulier-mâ, o recita peb diſenes eus ar Roſera. Ur voyen aſſur evit obteni ar c'hraç da bratica ar vertuziou-mâ eo e goulen ouz Doue dre bep *Pater* hac *Ave*, dre ar merit eus ar memes vertuziou en deveus pratiquet Jeſus-Chriſt er Myſteriou-mâ, ha dre an interceſſion eus e Vam ſantel ar Verc'hes pehini e deus roet deomp an exempl anezo ive.

AN EIZVET CHABISTR.

Pe ſeurt profit a zigaç deomp an devotion eus ar Roſera; ha peguement a Indulgeançou a c'hounezer drezi; ha pe da zeveryou e c'hoblich ar Vreuriez-má.

AR profit a zigaç an devotion ſantel-mâ deomp oc'h en em acquita erfat, eo: da guenta, ur brotection hac un aſſiſtanç particulier digant ar Verc'hes ſacr en hor buez hac en hor maro, evel ma c'haſſurer e deveus prometet hac effectuet quer couls dre un nombr bras a faveuryou ral, o deveus recevet he ſervicheryen devot eus a Vreuriez ar Roſera, hac a recevont c'hoaz bemdez. D'an eil, ur Gommunication ſpecial dre behini ômp rentet participant e quement œuvr vad a ra an oll Breudeur ha C'hbareſet eus ar Roſera dre ar bed univerſel, hac e quement pinigen, na

yun, nac abſtinanç, nac Oferen, na peden, na mad ſpirituel a vez grêt ha celebret en oll Gouenchou eus a Urz Sant Dominie. Dan drede, un avançamant vras er ſantelez: rac petra ſo capaploc'h da ober deomni en em avanç er vertuz, ha conſervi graç Doue hac e c'hreſqui en hon eneou, eguet ma zeo ar Gonfeſſion hac ar Gommunion, pere a frecantomp er Vreuriez-mâ gant quellies a Roſera a leveromp, hac a gonſideration a reomp var an actionou, ar ſouffrançou hac ar vertuziou eus hor Salver hae eus e Vam ſantel ar Verc'hes.

Ouzpen quemenſe ha n'en d'ê quet ur profit hac ar gonſolation vras deomni gallout gounit quement a Indulgeançou evel a ſo ſtag ouz ar Vreuriez-mâ. Rac, da guenta, d'an dez ma c'hantreer er Vreuriez, o veza cofeſſeat ha communiet gant un diſpoſition vad, hac o veza recitet da viana an drederen eus ar Roſera, da lavaret eo ur Chapelet, e c'hounezer un Indulgeanç Plenier, pe ar remiſſion hac ar pardon eus an oll bec'hejou hac eus an oll boanyou d'eet dezo, accordet gant an Tadou ſantel ar Babet Sant Pius V. en e Vref, *Conſueverunt Romani Pontifices*, roet er bloaz 1569. Clemant VIII. en e Vref, *Salvatoris*, 1592. ha Paul V. *Cùm certas*, 1606.

D'an eil, ur veich en hor buez, an deiz a garimp da choas e particulier, o coſes hac o communia erfat, hac o lavaret ar Roſera, e c'hellomp gounit ive un Indulgeanç Plenier roet gant Innoçant VIII. 1488. Leon X *Paſtoris æterni*, 1520. ha Gregor XIII. *Cùm ſicut accepimus*, 1579.

D'an drede, an artiel ar maro goude beza cofeſſeat ha recevet ar Viatic, pe ma ne aller na

coſes na communia, o caout da viana ur guir gontrition da veza offancet Doue, hac o prononç an Hano ſacr a Jeſus da viana a galon, ma ne aller e obet ive a c'henou, ez eus c'hoaz un Indulgeanç Plenier accordet gant ar Pabet Innocant VIII. *Vivæ vocis oraculo* 1484. Adrian VI. *Illius qui Dominicum gregem*, 1523. Pius V. *Conſueverunt*, dija citet, Clemant VIII. *Salvatoris & Domini* ha Gregor XIII. dija citet.

D'ar pevare, bep Sul quenta eus ar mis, d'ar ſeiz Gouel principal e deveus ar Vereç'hes epad ar bloaz, ba da deiziou ma vez ſolenniſet unan-bennac eus a Vyſteriou ar Roſera, o c'haſſiſta e Proceſſion ar Roſera, pe o viſita he Chapel, o pidi Doue evit ar peoc'h etre ar Brincet Chriſten, evit ar chaſſe hac an extirpation eus an Hereſiou, hac evit an exaltation hac ar broſperite eus an Iliz Catholic, mar bezer e ſtad vad goude beza bet o coſes hac o communia, pe o caout deſſein da vont d'an amſer requis gant ur guir gontrition da veza offancet Doue, e c'hounezer ar memes Indulgeanç plenier, accordet gant an Tadou ſantel ar Babet Pius V. en e Vref, *Dùm præclara*, 1561. Sant Pius V. *Inter deſiderabilia cordis noſtri*, 1568. Gregor XIII. en e zaou Vref, *ad augendam devotionem*, 1577. ha *Paſtoris æterni*, 1581. Paul V. en e Vref, *Piorum hominum*, 1608. &c.

D'ar pempet, ar re pere n'ellont quet aſiſta er Broceſſion na bizita Chapel ar Roſera d'an deiziou hon eus merquet amâ bremâ-ſouden, o veza ampechet gant un neceſſite pe gant un occaſion legitim bennac, evel ma zeo ar re ſo e beach var ar mor pe var an douar, ar re ſo er Gouent, pe dalc'het er guear gant o ſervich, peautramant er

priſon, pe gant ur c'hlenvet hac un infirmite bennac, couſgoude mar leveront e ſtad vad ur Roſera antier, pe an drederen anezàn da viana, ma na d'ê quet poſſubl dezo e lavaret oll, a c'hounezo ar memes Indùlgeanç plenier d'an hevelep deiziou-mâ evel pa aſſiſtent er Broceſſion pe pa viſitent Chapel ar Roſera, o pidi evit an intentionou a ſo lavaret diaraoc, evel ma en ro da entent Pius V. citet diaraoc, Gregor VIII. en e Vref, *Cupientes*, 1583. hac expreſſoc'h c'hoaz ar Pap Sixte V. en e Vref, *Dùm ineffabilia*, 1586.

D'ar c'huec'hvet, nep a zeu da celebri Oferen ar Roſera, pe nep a laca e lavaret, pe nep a zeu da aſiſta enni, goude beza grêt ur gonfeſſion vad, pe da viana o caout ur guir gontrition eus o fec'hejou, hac o pidi Doue en intentionou a ſo merquet diaraoc, a c'hounez ar memes Indulgeançou evel pa recitent ur Roſera antier hac evel pa aſſiſtent er Broceſſion ar Sul quenta eus ar mis, da lavaret ê, un Indulgeanç plenier (gant dilivranç da un Ene eus ar Purcator) accorder gant ar Pontifet Souveren Alexandr VI. Paul III. en e Vref, *Rationi congruit*, 1537. Gregor XIII. citet, ha Clemant X. *Cæleſtium munerum*, 1677. Mæs evit gounit an Indulgeanç hac ar Brivileg-mâ, eo ret e ve an Oferen-ſe propr ha convenapl d'ar Roſera, hac e ve lavaret var Auter ar Roſera ive.

D'ar ſeizvet, e Lêvr ar Burzudou eus ar Roſera e lenner penaus ar Pab Sixte IV. a roas ſeiz bloaz ha ſeiz carantenez a Indulgeançou d'ar re ſo er Vreuriez-mâ, quellies gueich ma viſitint devotamant Auter ar Roſera; hac e voue confirmet ha redoublet an Indulgeançou-ſe gant ar Pab Alexandr VI. goudeſe. Da viana Gregor XIII. en e Vref,

Cùm ſicut, 1579. a ro dezo cant devez quelliez deiz ma viſitint ar Chapel pe an Auter eus ar Roſera, o pidi eno evit an intentinnou a ſo merquet amâ er pevare articl ; hac ar Pab Urban VIII. *Ad augendam Religionem*, 1630, a ro dezo evit tregont vloaz eus o buez un Indulgeanç plenier bep bloaz, o viſita Chapel ar Roſera epquen d'ar ſeiz Gouel principal e deveus ar Verc'hes, pe da un devez bennâc eus a eizvet he Gouelhou, o veza cofeſſeat ha communiet, hac o pidi en intention ma hon eus lavaret dija.

D'an eizvet, Adrian VI. eiter diaraoe, a ro hantercant vloaz a Indulgeançou da nep a lavaro ar Roſera antier en Ilis eus al leac'h ma c'hallo guelet Chapel ar Roſera ; ha Clemant VII. en e ziou Vull, *Conſiderantes*, 1524. hac *Ineffabilis*, 1529. a ro ar memes Indulgeançou da nep a lavaro ar Roſera non pas epquen en Ilis ma zeo etabliſſet, mæs e peb Ilis all pe Chapel pe Orator, gant ur guir devotion. Hoguen pell diaguent ar Pab Innoçant VIII. en e Vref *Splendor paternæ gloriæ*, 1488. en devoa roet 60 mil vloaz ha quement all a garanteneſou da nep a lavaize ar Roſera devotamant, goude beza cofeſſeat o fec'hejou gant ur guir gonrrition da veza offanſet Doue. Ajouti a reer memes er Squeul ſantel eus ar Barados, pehini ſo ul Lêvr approuvet aberz an Arc'heſcop a Lyon er bloaz 1620. penaus ar Pab ſantel Paul III. eitet amâ diaraoc, en deveus accordet un Indulgeanç Plenier d'ar re a lavaro ur Roſera e ſtad vad ; ar pez ſo accordet divezoc'h gant ar Pab Clemant IX. en e Vref, *Exponi nobis*, 1668. hervez ma lenner e commançamant al Lêvr eus ar Roſier myſtic d'ar Verc'hes.

D'an decvet, evit lavaret an drederen hepquen eus ar Roſera, da lavaret eo ur Chapelet a bemp diſenes, quellies gueich ma en reciter devotamant, e c'hounezer pemp bloaz ha pemp carantenez a vir Indulgeançou accordet gant ar Pab Sixt pevare dre ar Vull pe ar Bref pehini a adreſſas da Frances Duc a Vreiz-Iſel ha d'an Duches Mac'harit e Briedet bloaz 1479. ar 7. a Vae, herves ar ſuplication o devoa grêt d'e Santelez dre an devotion vras o devoa evit ar Roſera: ar Vull-ſe a gafer da lenn het-a-hed e Lêvric ar Burzudou eus ar Roſera gant Bullou all c'hoaz. Ar memes Indulgeançou ſo bet renevezet gant Leon X. citet, ha gant Paul V. en e Vref, *Cùm certas*, 1606. pehini a ro ive pemp bloaz a Indulgeançou evit peb-unan eus an tri Chapelet, daouſt pe ii a vezo lavaret diouz-tu, pe autramant etre teir gueich er ſizun, o contempli ar Myſteriou anezo; ha bezont lavaret o zri diouz-tu, e ro tregont vloaz ha tregont carantenes.

D'an unecvet, o touguen ſo-quen ar Roſera pe ar Chapelet gueneomp en hor c'herc'hen gant reverenç evit ar Verc'hes, hac evit rei exempl-mad e c'hellomp gounit cant vloaz ha cant carantenes a Indulgeançou accordet gant ar Pab Innoçant VIII en e Vref, *Illius qui perfecta charitate*, roet er bloaz 1494. ar pez a rae daou c'hant vloaz ha daou c'hant carantenes pere a c'hounezet erguiſſe bemdez o touguen ar Chapelet, mar bet e ſtad vad. Mæs pa na ve quet a Indulgeançou evit e zouguen, e ſkeffe coufgoude peb Chriſten mad caout ur Chapelet ato en e guetc'hen; rac an droucſperet en douich iſpecial pa vez binniguet; hac un den a ve cafet maro ſubitamant gant ur Chapelet vare hano, ne ouffet quet lavaret gant reſon

en deffe het ur gouaï varo, pa zeo ar Chapelet ur merq bras a zevotion.

D'an daouzecvet, ar Pab ſantel Paul V. en e Vref, *Cùm certas*, 1606. a ro c'hoaz d'ar re ſo e Breuriez ar Roſera cant devez a Indulgeançou, quellies gueich ma zaïnt da heul ar Sacramant pa vezo douguet e Proceſſion pe e leac'h all, pe d'an dut clàn, ha ma na ellont quet mont da heul ar Sacramant, o veza dalc'het gant un ampechamant legitim benniac, e c'hounezzint couſgoude ar memes Indulgeançou o lavaret da viana var o daoulin, mar guellont, ur *Pater* evit an den clàn, pa gleffint cloc'h ar Sacramant o ſini. Ar memes Indulgeançou a ro ar Pab-mâ dezo evit aſſiſta en enterramant nep a vezo maro eus ar Vreuriez; peautramant evit mont da viſita nep a vezo clàn eus ar memes Breuriez, pe evit rei ur ſicour bennâc dezo en o izom. Rei a ra dezo ar memes Indulgeançou da c'hounit (ha quercouls o devoa roet a ziaguent Gregor XIII. ha Clemant VIII.) quellies gueich ma logint ar Beoryen, ha ma roïnt an aluſen, ha toudememes evit en em reconcilia gant o adverſouryen, peautramant evit lacat o foan da reconcilia reall ha da brocuri ar peoc'h entrezo. C'hoaz e c'hounezzint ar memes Indulgeançou, o contribui e filvidiguez ar re pere a ſo e goal ſtad, o tiſqui Gourc'hemennou Doue hac o c'hreançou d'ar re inorant, pe o c'hexerci un œuvr vad all-bennâc daouſt, pe a drugarez pe a zevotion; hac erfin, o lavaret dirac ur Grucifi pe un Imaich anezàn, pe ur Groas etre o daouarn, pemp *Pater* hac *Ave* en enor d'ar pemp Gouli eus hor Salver, evit ar re ſo decedet a Vreuriez ar Roſera.

D'an trizecvet, ar memes Pab Paul V. a ro d'ar

Vreudeur ha C'hoareſet eus ar Roſera daou c'hant devez a Indulgeançou bep Sadorn ha bep Gouel d'ar Verc'hes, o c'haſiſta er *Salve Regina* pehini a vez canet e fin Complidou en Iliſou ar Religiuſet a Sant Dominic, evel ma veler dre Actou ar Chabiſtr general eus ar memes Urz daſc'het e Rom er bloaz 1608. Hac ar re pere n'ellont quet aſiſta er *Salve*-ſe, o veza daſc'het gant un ampechamant legitim bennâc, evel ar re infirm hac ar re a chom pell diouz an Iliſou-ſe, o lavaret var o daoulin ar *Salve Regina* dirac un Auter pe un Imach d'ar Verc'hes, e recevont ar pardon eus a dri bloaz piniigen, accordet gant Clemant VIII. en e Vref, *Ineffabilis*, 1598. eleac'h ma ro ive ar memes pardon d'ar re a ya da viſita o Breudeur hac o C'hoareſet eus ar Roſera pa vezont clàn, pe a ya da heul o c'horf betec an Iliz pa vezont cacet da enterri. Erfin Sant Pius V. a ro da nep ſo er Vreuriez-mâ, en e Vref, *Injunctum nobis*, 1566. an Indulgeanç pe ar pardon a feiz devez pinigen quelles gueich ma prononcint gant devotion ha reverânç an hanvou ſacr-mâ (JESUS, MARIA) nonpas epquen o lavaret ar Chapelet, mæs en occaſionou all ouzpen, gant n'o frononcint quet dre accuſtumanç hac ep reſpet.

D'ar pevarzecvet, Leon X. er bloaz 1518. ha Clemant VII. en ur Bref pehini a gommanç en termenyou mâ, *Etſi temporalium cura*, publiet gant Paul III. en Vref, *Rationi congruit*, citet amâ diaraoc, o deveus roet ar brivilech hac ar c'hallout d'ar re ſo e Breuriez ar Roſera da c'hounit an Indulgençou pere ſo accordet d'ar Stationou eus an Iliſou a Rom quen diabarz, quen diaveas Kear, o viſita pemp Auter, pe un Auter epquen ma na

ve quet pemp en Ilis, hac o lavaret pemp *Pater* hac *Ave* dirac pephini eus ar pemp Auter-ſe, peautramant pemp varnuguent dirac un Auter epquen ma na d'eus nemeti, o pidi Doue hervez intention an Ilis. Hac evel ma zeus Indulgeançou bras ha memes Indulgeançou Plenier e darn eus an Iliſouſe meur a zevez er bloaz, iſpicial epad an Azvent hac epad ar C'horais, e c'hell ar Vreudeur ha C'hoareſet eus ar Roſera o gounit quellies deiz ma vez anezo, o viſita an Auteryou-ſe eus o Ilis evel hon eus lavaret bremâ, toudememes evel pa viſitent ar Plaçou ſantel-ſe a Rom: ar pez a ſo certen un avantaich bras evit o ſilvidiguez hac ur voyen eas da ſatisfia da Juſtiç Doue. Guir eo penaus Pius V. pehini hon eus citet diaraoc, en deveus diſcleriet penaus ne aller gounit an Indulgeançou-mâ eus ar pemp *Pater* varnuguent nemet en Iliſou ma zeo etabliſſet Auter ar Roſera, mar galler ive mont d'an Iliſou-ſe; hoguen ma ne aller quet, e ro da entent, hac èn ha Pabet all, evel Lenn X. citet, ha Sixt V. *Dùm ineffabilia*, 1589. penaus e c'haller o gounit en Iliſou all, ha memes dirac un Imach d'ar Verc'hes ma na allent mont da Ilis ebet, evel ma zeo ar re ſo dalc'het er priſon, pe gant clènvet, pe gant un ampec'hamant all bennac.

D'ar pemzecvet, an oll Indulgeançou mâ diaraoc a ell beza appliquet ive d'an Anaon eus ar Purcator. Hac an hini a lavaro devotamant ur Roſera, peautramant ar pemp *Pater* varnuguent, evel ma hon eus merquet amâ, evit un Ene hennac eus ar Purcator, e delivro à boan dre ur brivilech accordet gant ar Babet ſantel Clemant VII. Paul III. ha Sant Pius V. citet amâ diaraoc. Erfin ar re a viſito da Sul ha da Verc'her epad ar bloaz

teir Auter, o lavaret teir *Pater* hac *Ave* dirac peb hini evit un decedet bennac, a c'hounezo un Indulgeanç Plenier evintâ, *ex theſauro Indul.* Hac ar re a lacaï ſcrifa unan-bennac eus o c'herent pe o mignonet decedet var ar Roll eus ar Vreuriez, ma na doa quet en em arrolet enni pa edo e buez, e cofes hac o communia, hac o lavarer ur Roſera pe ur Chapelet evit an decedet-ſe d'ar memes deiz ma vezo arrolet, en delivro a boanyou ar Purcator mar be dalc'het ebarz, dre ur brivilech ive accordet gant ar Pab Leon X. citet diaguent.

Leſel a rân cantite a Indulgeançou all accordet da Vreuriez ar Roſera hep o raporti amâ; rac ur mor eo a Indulgeançou, pebini ne allân quet da ſonti aoualc'h e quememâ evit elumi e calon pebunan un affection vras evit ar Vreutiez-mâ, hac ur ſourci particulier d'en em acquita enni erfat.

Hoguen evit gounitan Indulgeançou-mâ e rencomp beza e ſtad a c'hraç; ha racſe mar en em ſantemp e gôal ſtad, e ranquemp, abarz commanç hor pedennou, goulen pardon ouz Doue.

E fin an eil Quevren eus an Ouvrach-mâ e queffot un Act a Gontrition dreſſet expres evit quemenſe. Hac evit en em renta participant en oeuvrou-mâ an oll Breudeur ha C'hoaretet ar Roſera, e tleomp beza ſourcius da offr anezo da Zoue aviziou diouz ar mintin ha var an deiz dre un intantion hac un aprobation volontier ha particulier, evel ma ve o lavaret da viana en hor c'halon; *Va Doue, me a approuv hac a offr deoc'h quement vad a ra hor Breudeur ha C'hoareſet eus ar Roſera evit ho cloar ha filvidiguez va ene.*

An obligation pe an dever eus ar Vreudeur ha C'hoareſet ar Roſera, a conſiſt, 1. O cundui ur

vuez a exempl mad, evel ma tere ouz ar re per a ra profeſſion da enori ha da ſervicha Jeſus h.. e Vam ar Verc'hes ſacr, ha da veza dindan ſi frotection en ur Vreuriez quer ſantel. 2 O recit ur veich er ſizun ur Roſera antier, n'eus forz p diouz-tu pe a nebeut e neubeut. E commançaman ar Vreuriez en lavaret bemdez het-a-het, ar pe a ra c'hoaz cals a-vremâ. 3. Cofes ha communia mar galler, hac aſiſta er Broceſſion bep Sul quent eus ar mis, d'ar ſez Gouel principal eus ar Ver c'hes, ha d'ar ſolennited eus a Vyſteriou ar Ro ſera. 4. Solennifa gant un devotion vras ar Gouel principal eus ar Roſera, pehini eo ar Sul quenta eus a vis Here, hac ar Gouel a Sant Dominic Fondator eus ar Roſera, d'ar pevare devez a Eoſt. 5. Ne deus na pec'het marvel na pec'het veniel o vancout d'an deveryou-mâ, na ne obliger da rei netra evit antren er Vreuriez nac evit e antreteni, ha mar bez roet un ofranç bennac evit ſicour an tretem ar Chapelet pe an Auter hac an Ornaman chou eus ar Roſera, quemenſe ſo libr da bep-unan hervez e zevotion. Guelet a reer e cals a Levryou raportet faveryou bras pere o deveus recevet ar Vreudeur ha C'hoareſet devot eus ar Roſera, gant cals a Viraclou hac a Victoryou gounezet var an Heretiquet ha var an Durquet; ouzpen ar gon verſion admirabl eus a gals a bec'heryen vras, meur a zen maro reſſuſcitet, meur a zen clàn yac'heat, ha meur a zen affliget conſolet ha ſicou ret. Ny a lacai e fin al Lêvr-mâ un darn eus ar bur zudou hac ar faveryou-ſe.

AN NAOVET CHABISTR.

Petra eo ar Roſera perpetuel hac ar pemzec Sadorn ; An intantion hac ar profit eus an aiou Zevotion-mâ.

BEte vremâ hon eus comſet eus ar Roſera ordinal, chetu amâ ive petra eo ar Roſera perpetuel. Un Aſſociation pe ur Gompagnunez eo eus a gals a Vreudeur hac a C'hoareſet ar Roſera, pere (hep dileſel an deveryou ordinal eus ar Vreuriez) a zeu d'en em uniſſa aſſambles pebunan o quemeret un devez hac un heur er bloaz evit lavaret ar Roſera antier diouz-tu ; evit d'ar fin ma vezo ato ur re bennac deiz ha nos o recita ar Roſera.

Ar fin hac an intantion p'evit hini eo inſtituet an devotion-mâ, eo, 1. Evit ober ur ſacrifiç a veuleudi continuel ha perpetuel d'ar Verc'hes ſacr var an douar, evel ma e meul an Elez hac ar Sant continuelamant ha perpetuelamant en Eê. 2. Evit ezrucarecat da bep heur eus an deiz hac eus an nos eus ar graçou pere a obten deomp continuelamant digant Doue. 3. Evit goulen ouz Doue dre he interceſſion ar peoc'h etouez an oll Griſtenyen fidel. 4. Evit en em ficour an eil-re o-hentez ac'hanomp da bep amſer en hon neceſſiteou continuel, o pidi Doue hac ar Verc'hes an eil-re varlerc'h o-hentez nos deiz continuelamant, evit obtent ar c'hraç d'en em gonvertiſſa ha da gench a vuez, d'ar re ſo en artícl ar maro ar c'hraç da vervel erfat, d'an Anaon eus ar Purcator o dilivranç

da vont da jouiſſ eus ar c'hloar, ha d'ar re-vad a ſo e buez un augmentat on a c'hraçou hac a ſantelez, o vedita var ar pemzec Myſter evel ma hon eus expliquet diaraoc.

Abarz commanç ar Roſera perpetuel-mâ eo ret coſês ha communia, pe da viana ober un Act a Gontrition evit beza dinoc'h d'en em breſanti dirac Doue ha dirac ar Verc'hes ſacr, hac evit beza exaucet quent-a-ſe. Ne deus forz peleac'h lavaret ar Roſera perpetuel-mâ; hac evit beza participant ennâ gant mui a verit hac a frôez, e vezo mâd alies en deiz hac en nos ſevel hor c'halon etreſe ar Verc'hes, o lavaret dezi: *Güerc'hes ſacr, pliget gueneoc'h clevet ouz va pheden.* Beza e c'hallemp chench hon heur hac hon devez en un all mar be commotoc'h deomp, hac e c'hallemp quemeret ive ouzpen un heur er bloaz mar hor be devotion; hoguen n'hor be pec'het ebet evit mancout d'hon heur.

Ar frôez hac ar profit a denner eus an devotion-mâ ſo quer bras, na ouffet quet e ziſclerya; rac dre an nerz hac ar vertuz eus ar ſociete pe ar gompagnunez charitabl-mâ, evit un heur a rout ur veich er bloaz d'an devotion-mâ eus ar Roſera perpetuel, hoc'heus naouſpet mil den o pidi evidoc'h bep heur nos-deiz e quement Kear na counire a ſo er Griſtenez partout. Hac evel ma zeus eiz mil ſeiz cant ha triuguent heur er bloaz, ez ouc'h participant en un infinite a Gommunionou hac a Roſeraou: pebez conſolation dec'hu'ta! Endra ma emaouc'h o labourat, o tibri ho repas hac o couſquet, hoc'heus da bep poent meur a vilion eus a Vreudeur hac a C'hoareſet e ſtad a c'hraç proſternet dirac ar Verc'hes glorius Vari o pidi evi-

doc'h

doc'h couls hac evito o-unan, evit obteni deoc'h dre he voyen digant be Map Jeſus ar graçou eus a bere hoc'h eus izom. Er Guear a Baris epquen ez eus bet contet dec mil eus a Vreudeur ha C'hoaréet ar Roſeta, pere a lavare ar Roſera da bep heur eus an deiz hac eus an nos. En em aſſociit eta er Roſera perpetuel o quemeret ur Billet digant an Directeur. Chetu amâ ive petra eo ar pemzec Sadorn.

An devotion eus ar pemzec Sadorn a ſo ur reſolution pe ur bromeſſa pehini a teer da goſes ha da gommunia ha da tecita ar Roſera durant pemzec Sadorn en enor d'ar pemzec Myſter ſacr eus ar Roſera, o c'hacompagnnnecat an devotion-mâ gant aluſennou, yuniou pe un œuvr vad all bennac a binigen hac a vortification, evit obteni digant Doue dre an interceſſion eus ar Verc'hes ſantel ur c'hraç particulier bennac evidomp hon-unan p'evit reall, evel ma ve evit anaout ar vocation hac ar ſtad a vuez a c'houlen Doue digueneomp, peautramant evit obteni ar c'hraç d'en em gottigea toutafæt diouz ar gôal accuſtumanç bennac, pe evit caout un iſſu mad en un affer a gouſecanç, pe evit caout ur ſinvez eürus hac ur maro mad, pe evit un intention vad all bennac erguiſſe, pe o caout an intentionou-ſe oll aſſembles.

Cals o deveus pratiquet an devotion-mâ eus ar pemzec Sadorn gant ur profit bras, ha Doue en deus grêt cantité a viraclou hac a faveryou dreiſt-ordinal en andret nep en deveus exercet an devotion mâ gant feiz ha gant fiziançz, evel ma hon eus eſper d'e repreſanti e fin an Inſtruction-mâ. Ar Veleyen a ell epad ar pemzec Sadorn-mâ lavaret ive pemzec Oferen en enor d'ar pemzec Myſter

eus ar Roſera, mar praticont an devotion-mâ. Ny a roi amâ varlec'h ur method hac ur façon eas ha profitabl da exerci an devotion eus ar pemzec Sadorn; ha racſe n'en em arretomp quet davantach en andret-mâ var ar ſujet-ſe.

Mæs evit inſtrui ar hopl mui-ouz-vui e quenver an devotion eus ar Roſera ſantel, hac evit imprima davantach en o c'halon un deſir bras d'en em arrolli ha d'en em acquita fidelamant en ur Vreutiez quet profitabl da ſilvidiguez an eneou, em-eus ſonget ajouti amâ un Inſtruction all ſeleroc'h ha familieroc'h e furm a Gatechiſmou var guement am eus lavaret amâ diaraoc evit ar Roſera ſantel.

Ha goudeſe me lacai ur Veditation pe ur Reflexion var pep-unan eus ar pemzec Myſter, hac a allet da gonſideri erauc peb diſcnes, pe da viana varlerc'h ar pedennou diouz ar mintin pe diouz an noz, o quemeret ur Veditation bemdez. Reflexionou int hac a ſo berric, expoſet amâ e nebeut a gomſou; hoguen leun int a onction hac a ſaour, ha capabl da ziuna ar ſperet ha da douch ar galon, mar o c'honſiderer gant attantion ha gant ur guir deſir da brofita anezo. N'hoc'heus nemet obet hoc'h-unan an experianç oc'h o len gant ſimplicite a galon, hac e vellot peguer profitabl int: hac evit miret na viot enouet gant ur memes façon ato, em eus y lequeat e meur a façon, evel ma vellot goude ar C'hatekiſmou-mâ.

AN DECVET CHABISTR.

Inſtruction familieroc'h var ar Roſera, e furm a Gatechiſmou, evit rei ſcleroc'h da entent ar pez a ſo diſcleriet amâ diaraoc.

AN ARTICL QUENTA.

Var Breuriez ar Roſera ſantel e general.

Goulen. *Petra eo Breuriez ar Roſera?*

Reſpont. Un Aſſemble, pe ur Societe, pe ur Gompagnunez eo eus a gals a Griſtenien fidel, pere en em laca dindan protection ar Verc'hes evit gloriſia Doue dre Jeſus-Chriſt, hac evit enori hac invoqui e Vam ſacr, oc'h en em ſicour en eil re o hentez d'en em ſavetei dre ar recitation devot eus ar Roſera ha dre ar pratic eus a gals a œuvroumad all pe da re e teu ar Vreuriez-mâ d'hon angagi ha d'hor c'hourachi.

G. *Petra eo ar Roſera?*

R. Ur nerten niver eo eus a bedennou pere a reomp da Zoue en enor d'ar Verc'hes ſacr, compoſet eus a bemzec diſenes a Salutationou Angelic, mellet gant pemzec Oræſon Dominical, ha pere a dle beza accompagnunequeat gant ur Vedtation devot var ar Myſterion principal eus hon Redemption.

G. *Pet loden pe Chapelet a ſo er Roſera?*

R. Beza ez eus ebars teir loden pe dri Chapelet: Ar guenta loden a gompren ar Myſterion a Vuez Jeſus-Chriſt, hac a ſo galvet ar Chapelet a Joa. An eil loden a gompren ar Myſteriou eus e Vare,

hac a ſo galvet ar Chapelet a Gueuz. Hac an drede loden a gompren ar Myſteriou eus e C'hloar, hac a ſo galvet ar Chapelet a C'hloar.

G. *Pere eo ar Myſteriou eus ar Chapelet a Jo*

R. Ar c'henta eo an Anonciation eus an E d'ar Verc'hes. An eil eo ar Viſitation pe ar Viſi rentas ar Verches da Santes Eliſabeth. An trede eo ar C'hinivelez eus hor Salver. Ar pevare eo ar Biefantation a Jeſus en Templ. Hac ar pempet eo ar Recouvramant a Jeſus en Templ, eleac'h ma oue cafet etouez an Doctoret da ben an tri dez ma oa bet dianquet digant e dud, ar Verc'hes ha Sant Joſeph.

G. *Pere eo ar Myſteriou eus ar Chapelet a Gueuz*

R. Ar c'henta eo an Oræſon eus hor Salver e Jardin Olivet. An eil eo e Flagellation pâ ou ſcourgezet. An trede eo e Gurunamant a ſpêrn Ar pevare eo pa zougas e Groas da Venez Calvar Hac ar pempet eo pa oue crucifiet outhi var a Menez-ſe.

G. *Pere eo ar Myſteriou eus ar Chapelet C'hloar?*

R. Ar c'henta eo ar Reſurrection eus hor Sal ver. An eil eo e Aſſantion ebarz en Eê. An trede eo an Donediguez eus ar Speret-Santel. Ar pevar eo an Aſſomption eus ar Verc'hes en Eê. Hac a pempet eo pa oue curunet a c'hloar gant an Drein det ſacr.

G. *Piou en devens bet inſtituet an devotion a ar Roſera?*

R. Ar Verc'hes ha Sant Dominic Fondator e a Urz ar Vreudeur Predicatorer, pehini a 10 puiſſant en œuvrou hac e comſou Doue, Ser cher bras d'ar Verc'hes Vari, Glorius dre gantè

a vinclou en deveus grêt epad e vuez ha goude e varo; Gloriuſſoc'h c'hoaz dre ar genchamant eus a un infinite a bec'heryen en deveus convertiſſet ouz Doue, ha dre an deſtruction eus a Hereſi an Albigeoaſet. Ar Meſtr Predicator-mâ, ar Moyſes-mâ eus al Leſen a c'hraç, an Elias-mâ eus e amſer, eo bet ar c'henta en deveus inſtituet an devotion gaer eus ar Roſera dre an avertiſſamant eus ar Verc'hes, hervez an deſteni eus a bevar Pontif ſouveren.

G. *P'evit fin en deveus Sant Dominic inſtituet an devotion eus ar Roſera dre avis ar Verc'hes?*

R. 1. Evit lacat ar Griſtenien fidel da imita ar vertuziou a Jeſus-Chriſt hac eus e Vam ſantel, pere vertuziou en em ro ſclear da anaout e pebuaan eus ar Myſteriou a ſo da conſideri er Roſera. 2. Evit digaç adarre etouez ar Griſtenyen bremâ an devotion hac ar ſantelez a ioa guechall etouez ar Griſtenyen guenta, pere a veve gant un union hac un devotion vras. 3. Hac evit obteni digant Doue dre voyen an devotion-mâ an deſtruction eus a Hereſi an Albigeoaſet a ioa ſavet en Ilis, hac eus an Hereſiou all quercouls.

G. *Pere eo ar vertuziou en em ziſquez da imita e pebuaan eus ar Myſteriou a Joa?*

R. An humilite a Jeſus-Chriſt hac eus e Vam ſantel ar Verc'hes en em diſquez particulieramant er Myſter eus an Anonciation hac eus a Incarnation ar Verb Eternel. Ar garantez en andret an neſſa en em diſquez er Viſitation pe er viſit a rentas ar Verc'hes da Santes Eliſabeth. Ar baouentez a galon en em diſquez er C'hinivelez a Jeſus-Chriſt er c'hraou a Vethleem. Ar bureto en em diſquez er Burification eus ar Verc'hes hac er

Breſantation eus he Map en Templ. Hac an obeiſſanç en em diſquez er ſoumiſſion bront a Jeſus pa oue cafet er memes Templ.

G. Pere eo ar vertuziou a ſo da imita ar Myſteriou a Gueuz ?

R. Ar reſination da volontez Dnue a remercomp en Oræſon a reas hor Salver er Jardin Olivet. Ar batiantet a remercomp en e Flagellation pa oue freſet e guic gant ar fouetou. Ar garantez evit an diſprigeanç a remercomp en e Gurunamant a ſpern. At gourach en adverſite a remercomp ennâ o touguen e Groas. Hac ar garantez en andret an adverſouryen a remercomp ennâ pa oue crucifiet, o'choulen pardon evit e vourrevyen digant e Dad.

G. Pe da vertuziou hon doug-ni ar Myſteriou a-C'hloar ?

R. Ar Reſurrection eus hor Salver hon doug da ur feiz beo ha cre. E Aſçanſion en Eê hon doug da un eſperanç ferm. An Donediguez eus ar Speret-Santel hon doug da ur garantez parfet en andret Doue. An Aſſomtion eus ar Verc'hes en Eê hon doug d'ar fiziançha d'an devotion en he andret. Hac e C'hurunamant er c'hloar hon doug d'ar berſeverançer vertuz.

G. Peveus a voyen eo en em ſervichet Sant Dominic evit digaç adarre etouez ar griſtenyen bremâ an devotion hac ar ſanteleç a zoa etouez ar griſtenyen guenta guechall ?

R. En em ſervichet eo eus an uſach da lacat e pratic an exerciçou eus ar Griſtenyen guenta.

G. Pe ſeurt exerciçou a bratique ar Griſtenyen guenta gueichall.

R. Sant Luc en deveus-y raportet deomp en

Aſtou an Ebeſtel. Da guenta e pratiquent an union hac ar garantez en andret Doue hac o neſſa, oc'h en em garet an eil-re o-hentez e Doue, evel pa n'o diviſe nemet ur memes calon hac ur memes ene, ar pez eo deveus repreſantet Sant Luc dre arguer-mâ, *unanimiter*, pehini a ſinifi an union a galon a dle beza entrezomp. D'an eil e pratiquent an aſſiduite vras oc'h aſiſta er bredicationou hac en inſtructionou mad a rea dezo an Ebeſtel. D'an trede e frecantent ar Sacramanchou o receo alies ar Gommunion ſacr. Ha d'ar pevare e perſeverent en Oræſon, o pidi Doue hac a c'henou hac a galon dre an Oræſon mental ha vocal.

G. *Penaus e c'hellomp-ni imita o c'harantez-ſy en andret Doue hac hon neſſa ?*

R. O c'hobſervi erfat ar Statudou pe ar c'huſtumou eus a Vreuriez ar Roſera, hac oc'h exerci an œuvrou a drugarez quen ſpirituel quen corporel.

G. *Penaus e c'hellom-ni imita an aſſiduite o devoa da gleved Inſtructionou pe Zoctrin an Ebeſtel ?*

R. O veza ſourcius da aſiſta gant attantion en Sarmoniou, er C'hatechiſmou hac en Inſtructionou mad a vez grêt en hon Iliſou, evel ma e'haſiſte ar Griſtenyen guenta gueichall.

G. *Penaus e c'hellom-ni o imita-ſy er frecantation eus ar Sacramanchou ?*

R. O ſont da gofes ha da gommunia bep miz, mar guellomp, iſpicial d'ar Sulyou quenta ha d'ar Goulyon principal eus hor Salver hac eus an Itron Varia e Vam, hac o c'hafiſta muya ma allimp var ar pemdez, iſpicial da Sadorn, en Oteren evit communia enni ſpirituelamant da viana.

G. *Penaus e c'hellomp-ni o imita-ſy er berſeverans da bidi Doue ha da ober Oræſon mental ha vocal ?*

R. O veza fidel da lavarer ar Roſera bep fizun, hac o vedita eveldo ar Myſteriou eus a Vuez, eus a Varo hac eus a C'hloar Jeſus-Chriſt hac e Vam ar Verc'hes Vari.

G. Penaus eo ret lavaret ar Roſera?

R. Da guenta e tleomp ober fin ar Groas, pe hini a repreſant deomp ar fin adorabl eus hor ſalvidiguez; ha goude beza poquet devotamant d'ar Groas eus hou Roſera pe hor Chapelet, lavaret ar *Credo* el langach ma c'hententomp ganr ſeiz. Neuſe var ar c'hreunen vras a ſo goude ar Groas e lavarrimp ur *Pater* evit adori an Dreindet ſacr en un Doue epquen evel an objet principal eus hon devotion. Ha var an teir greunen vian pere ſo varlerc'h, e lavarrimp teir *Ave Maria* evit ſaludi ar Verc'hes ſanrel e calite a Verc'h d'an Tad Eternel, e calite a Vam da Vap Doue, hac e calite a Bried d'ar Speret-Santel.

G. Petra ranquer da lavaret var bep greunen vras ha var bep greunen vian a ſo goudeſe o compos an digeneſou?

R. Ret eo lavaret ur *Pater* var bephini eus ar greunenpou bras-ſe, hac un *Ave* var hephini eus ar greunennou bian; hac e ve mad finiſſa peb diſenes dre ur *Gloria Patri*, evit glorifia c'hoas an tri Perſon adorabl eus an Dreindet gant an acclamation devot-mâ eus ar *Gloria Patri*, &c.

G. Pe ſeurt intention a dleom-ni da gaout o lavaret ar Roſera pe ar Chapelet?

R. Beza e tleomp e adreſſi da Zoue evit hon ezomou propr quen ſpirituel quen temporel: hae e ajoutomp dec gueich an *Ave Maria* varlerc'h ar *Pater*, evit goulen ouz ar Verc'hes dre ar Salutation Angelic ſe ma pligeo ganti uniſſa he intereſ-

ſongant hor peden evit obteni digant he Map divin ar pez a c'houlennomp.

G. *Ha ne allemp-ni quet lavaret hor Chapelet evit un intention all bennac c'hoaz ?*

R. Beza e c'hallemp e adreſſi da Zoue ha d'ar Verc'hes evit ezomou hor c'herent hac hor mignonet, hac evit an oll Breudeur ha C'hoareſet eus ar Roſera quen beo quen maro, particulieramant evit ar re ma hon eus obligation da bidi evito, hac o deveus rentet ſervich deomp, pe a ſo bet charitabl en hon andret, hac erfin evit an neceſſiteou eus an Iliz univerſel.

G. *Hac aoualc'h eo lavaret ar Chapelet a c'henou epquen ?*

R. Salocraç, ret eo e lavaret ive a galon, ● lacat hor poan da ziſtrei hor ſperet diouz an diſtractionou vean, ha d'e arreti da gonſideri ar Myſter propoſet var bep diſenes, evit carga hor ſperet hac hor c'halon eus an anaoudeguez hac ar garantez a Zoue, hac hor volontez eus an deſir da imita Jeſus-Chriſt hac e Vam ſantel.

G. *Petra eo deveryou ar Vreudeur hac ar C'hoareſet eus ar Roſera ?*

R. 1. Recita bep ſizun ur Roſera antier, pehini a aller da bartachi e tri Chapelet, hac o lavaret unan bemdez e vent daou Roſera e c'huec'h dez; ha mar lavaret ur Roſera all d'ar Sul, e vent tri Roſera bep ſizun. Mæs o lavaret ur Roſera antier pe dri Chapelet er ſizun ebquen, e ſatisfier d'ar Vreuriez, ha ne deus forz pe èn a vezo lavaret diouz-tu, peautramant etre naouſpet gueich. 2. Diſqui dindan èn vor ar pemzec Myſter. 3. Occupi hor ſperet da vedita ar Myſteriou-ſe o ſongeal enno endra vionip o lavaret hor Chapeledou.

G. Ha ne deus quet c'hoaz un dever all Eom evit ar Vreuriez-mâ ?

R. Exhorti a reer ive ar Vreudeur ha C'hoa reſet da vont da goſes ha da Gommunia d'ar Goa lyou ſolen eus hor Salvet hac eus ar Verc'hes, d'ar Sulyou quenta eus a bep mis, mar gueliou oc'h aſiſta d'ar memes deizyou er ſervich divin er Broceſſion hac en Inſtructionou mad.

G. Hac obliget eo ar Vreudeur ha C'hoareſez e ar Roſera d'an traou-mâ oll dindan boan a bec'hi

R. Nemet dre zifprigeanç ve e tûent d'o negl gea, n'o deveus pec'het ebet evit o leſel ; ma en em briva a reont eus a gals a verit hac a brof a den var o ene ar re pere a ſo fidel d'en em ac quita eus an exerciçou-mâ.

G. A gouſecanç eo'ta en em acquita eus ar devotion-mâ ?

R. A gouſecanç vras eo, abalamour ma zeo un devotion ar gaera hac ar breciuſſa, pa zeo comprenet enni ar pez ſo a ſantela en hon Religion, evel ma zeo ar pedennou a ſo da lavaret enni, ar Myſteriou a ſo da vedita ebarz, hac an excellanç eus ar Perſonachou he deveus evit objet pe ſujet a conſideration.

G. Piou en deveus compoſet ar pedennou eus an devotion-mâ ?

R. Jeſus-Chriſt en deveus compoſet ha deſquet deomp ar beden guenta, pehini eo ar *Pater*. An Arc'hel Gabriel ha Santes Eliſabeth o deveus compoſet abarz Doue un darn eus an eil peden, pehini eo an *Ave Maria*. Hac an Ilis dre inſpiration ar Speret-Santel e deveus compoſet ar reſt adalec *Sancta Maria Mater Dei*.

G. Petra eo an dignite eus ar Myſteriou a ſo

da vedita en devotion-mâ ?

R. Ar Myſterïou a ſo da vedita enni, eo ar Myſterion bras eus hon Religion hac eus hor filvidiguez, pe en re eo en em impliget an tri Perſon adorabl eus an Dreindet hac ar Verc'hes glorius Vari.

G. Pehini eo an objet pe ar ſujet eus an devotion-mâ ?

R. An enor hac ar c'hloar eus ar Perſonachou hon eus kanvet bremâſouden, pete ſo continuelamant meulet ha glorifiet dre an devotion-mâ var an douar, evel ma int meulet ha glorifiet en Eâ gant an Elez hac ar re eürus.

G. Pebes profit a zeu da nep a exerç an devotion-mâ ?

R. Ur profit bras, ha dreiſt peb tra ur brotection particulier digant hor Salver hac e Vam ar Verc'hes ſacr, pehini a zeu da gonſidern ar Vreudeur ha C'hoareſet devot eus ar Roſera, evel ſervicheryen fidel, diſquibyen parfet, ha bugale guer d'he Map divin pa vevont erfat.

G. Na pe ſeurt profit c'hoas a dennont-y ?

R. Participant en em rentout er pedennou, er ſacrifiçou, er mortificatiouou hac en œuvrou-mad all pere a exerç ar Religiuſet eus a Urz Sant Dominic, hac an oll Breudeur ha C'hoareſet eus ar Vreuvriez-mâ dre an oll Griſtenez.

G. Ha ne dennont-y quet c'hoaz ur profit all bianac ?

R. Ouzpen quemenſe tout e c'hounezont un infinite a Indulgeançou hac a bardonou accordet gant hon Tadou ſantel ar Babet, hac a dleffe beza ur reſon ar buiſſanta d'hon lacat da veza fidel d'ar Vreuriez-mâ.

G. *Pere eo an Indulgeançou a c'hounezer dreiz*

R. Chetu anâ ar re brmcipala. Ouzpen d' deiz ma c'hantreer er Vreuriez-mâ e c'houne c'hoaz ur remiſſion hac un Indulgeanç Plenie cofes hac o communia gant un diſpoſition vad b Sul quenta eus ar mis, hac er ſeiz Gouel princi d'ar Verc'hes, hac e ſolenniteou ár Roſera, o ſiſta he Auter, pe o c'haſiſta er Broceſſion. Ar *m* mes Indulgeanç a ſo accordet bep mis da nep lavaro, pe a laca lavaret, pe a zeu da glever d vot Oferen ar Roſera, o pidi Doue enni ævit peoc'h hac ar broſperite eus an Ilis Catholic Apoſtolic ha Romen.

En articl ar maro e c'hounezer ive an Indulgean Plenier o cofes hac o communia, pe ma na alle e ober, o caout da viana ur guir contrition da vez offanſet Doue, hac o c'hinvoqui a c'henou pe galon hepquen an Hano ſacr a Jeſus, pe o terc'he ur pilet binniguet gant benediction ar Roſera.

En eizvet Chabiſtr eus an Inſtruction a ſo dia raoc, e veler occaſionnou all pe en re e c'hell a Vreudeur ha C'hoaz eſet eus ar Vreuriez-mâ goun an Indulgeançou a ſo ſtag outhi.

An eil Artic l.

Var an Indulgeançou eus ar pemp Pater *varnuguent dirac pemp Auter, evit ar Stationou a Rom, ha pe da zeiziou ema ar Stationou-mâ quen evit a re veo quen evit ar re varo..*

G. *Hâ guir eo penaus o lavaret pemp* Pater *varnuguent ha quen-alies a* Ave Maria *dirac pemp Auter mar d'eus, pe dirac un Auter epquen*

ma na deus quet pemp en Ilis, e c'hell ar re pere ſo e Breuriez ar Roſera beza participant en oll graçou ha faveryou o deveus accordet an Tadou ſantel ar Babet da nep a ya da viſita an Iliſou eus ar Stationou a Rom?

R. Ya, guir aoualc'h ê quemeuſe; rac ar Babet ſantel Leon decvet, Clemant ſeizvet, ha Paul trede o deveus accordet d'ar re ſo e Breuriez ar Roſera, quement Indulgeançou a ſo da c'hounit er Stationou a Rom; ar pez a voe confirmet goudeſe gant Sant Pius V. ha divezoc'h c'hoaz gant ar Pab bras Paul pempet en ut Vull pe ur Bref pehini a roas e Rom ar c'huec'hvet devez varnuguent a vis Guengolo er bloaz mil c'huec'h cant hac eiz, o permetti gant ar Vreudeur ha C'horeſet eus ar Roſera jouiſſa libramant eus an oll Indulgeançou accordet dezo aziaguent gant ar Bontifet Romen, evel ma en lenner er Vull-ſe rapportet hetа-hed e Lêvric ar Burzudou eus ar Roſera, pehini ſo approuvet gant an Inquiſiteur eus ar Feiz e Toulouſa.

G. Pe da ziziou'ta eus ar bloaz e c'hell ar re ſo e Breuriez ar Roſera gounit an Indulgeançou Plenier eus ar Stationou a Rom?

R. Hervez ma lennomp e cals a Levryou pere a goms a Indulgeançou ar Roſera, particulieramant en hini hon eus citet bremâſouden, hac e Lêvr ar Squeul ſantel eus ar Barados, hac e Catechiſmou Roue ar vugale, an deiziou-ſe eus ar Stationou a Rom, eleac'h ma zeus Indulgeançou Plenier da c'hounit, a erru ur veich pe ziou ha daouguent er bloaz (evel ma veler ivez e Lêvr ar Roſier myſtic eus ar Verc'hes Vari) da c'houzout co.

1. D'an eil Sul eus an Azvent, e Station Groas ſantel a Jeruſalem.

2. D'ar Guener eus an daouzec deziou pe C'hotuerou a ſo en Azvent, e Station an Ilis e an Ebeſtel.

3. D'ar pevare Sul eus an Azvent, e Stati ar memes Ilis eus an daouzec Aboſtol.

4. Da nos Nedelec en Oferen an hanter-no e Station an Ilis eus a Santes Mari Major.

5. D'ar memes Gouel en Oferen ar Goulaoe deiz, e Station an Ilis eus a Santes Anaſtaſia

6. D'ar memes Gouel c'hoaz en Oferen c'hrezdeiz, e Station an Ilis a Santes Mari Maj adarre.

7. Da Vouel Sant Stephan, e Station an Il eus ar memes Sant.

8. Da Vouel Sant Ian Evangeliſt, e Statio an Ilis eus a Sant Ian de Latran.

9. Da Vouel an Innoçant, e Station an Il eus a Sant Paul Aboſtol.

10. Da Vouel ar Circonciſion eus hor Salve an deiz quenta eus ar bloaz, e Station an Ilis Santes Mari an tu-all d'ar Rivyer hanvet an Tybr

11. Da Vouel ar Rouanez, e Station an Il a Sant Per.

12. Demerc'her al Ludu, a Station an Ilis a Santes Sabina.

13. D'ar Sadorn quenta eus ar C'horais, e Station an Ilis a Sant Triphon.

14. D'ar Sul quenta eus ar C'horais, e Station an Ilis eus a Sant Ian de Latran.

15. D'al Lun quenta eus ar C'horais, e Station an Ilis a Sant Per *ad Vincula.*

16. D'ar Yaou quenta eus ar C'horais, e Sta-

n an Ilis a Sant Laurenç *in Paniſperna.*

17. D'an eil Guener eus ar C'horaïs, e Station
Ilis eus an daouzec Aboſtol.

18. D'an eil Sadorn eus ar C'horaïs, e Station
Ilis a Sant Per.

19. D'ar Sadorn varlec'h an eil Sul eus ar C'ho-
ïs, e Station an Ilis Sant Marcellin.

20. D'ar Sadorn varlerc'h an trede Sul eus ar
horaïs, e Station an Ilis Santes Suſanna.

21. D'ar pevare Sul eus ar C'horaïs, e Station
Ilis eus ar Groas a Jeruſalem.

22. D'ar Sadorn varlec'h ar pevare Sul eus ar
horaïs, e Station an Ilis a S Nicolas *in Carcere.*

23. D'ar Sul Bleuniou, e Station an Ilis a Sant
n de Latran.

24. D'al Lun eus a ſizun ar binigen, e Station
n Ilis a Santes Praxeda.

25. D'ar Meurz eus a ſizun ar binigen, e Sta-
on an Ilis a Santes Priſca.

26. D'ar Merc'her eus a ſizun ar binigen, e Sta-
ion an Ilis a Santes Mari Major.

27. D'ar Yaou eus a ſizun ar binigen, e Station
n Ilis a Sant Ian de Latran.

28. Derguener ar Groas, e Station an Ilis eus
r Groas Santel a Jeruſalem.

29. D'ar Sadorn dirac Diſſul-Faſq, e Station
n Ilis eus a Sant Ian de Latran.

30. D'ar Sul-Faſq, e Station an Ilis a Santes
Mari Major.

31. D'al Lun-Faſq, e Station an Ilis a Sant Per.

32. D'ar meurs-Faſq, e Station an Ilis a Sant
Paul.

33. D'ar Merc'her-Faſq, e Station an Ilis a
Sant Laurenç dianveas murailleu Kear.

34. D'ar Yaou a ſizun-Faſq, e Station an Ili
eus an daouzec Aboſtol.

35. D'ar Guener a ſizun-Faſq, e Station an Ili
eus a Santes Mari Rotonda.

36. D'ar Sadorn a ſizun-Faſq, e Station an Ili
a Sant Ian de Latran.

37. Diſſul-Faſq bian pe ar C'haſimodo, e Sta
tion an Ilis a Sant Pancratius.

38. D'ar Sadorn dirac ar Pantecoſt, e Statio
an Ilis eus a Sant Ian de Latran.

39. Diſſul ar Pantecoſt, e Station an Ilis a San
Per.

40. Dillun ar Pantecoſt, e Station Sant Per *a*
Vincula.

41. Derguener ar Pantecoſt, e Station ao Ili
eus an daouzec Aboſtol.

42. D'ar Guener eus an daouzec diziou pe a
C'hotuerou a vis Guengolo, e Station an Ilis eu
an Ebeſtel ſantel.

G. *Ouzpen ar Stationou-mâ diaraoc pe en*
e c'hell ar re ſo e Breuriez ar Roſera gounit an In
dulgeançou Plenier eus ar pemp Pater *varnuguen*
ha ne deus quet c'hoaz deiziou all er bloaz pe en
e c'hallent gounit ivez Inaulgeançou bras, evit
na vent Plenier?

R. Beza ez eus c'hoaz-ſur cals a Stationou
certen deziou all eus ar bloaz, e leac'h ma c'he
ar re ſo e Breuriez ar Roſera gounit Indulgeanç
all pere ſo bras, peguement hennac na vent qu
Plenier, evel ma zeo d'ar Sul quenta ha d'an tre
Sul éus an Azvent gant ar Merc'her hac ar Sado
varlerc'h an trede Sul-mâ; d'an tri Sulvez di
Demerc'her al Ludu, ha da guement deiz a
er C'heraïs.

Da Vouel Sant Marc, d'an tri dez eus ar Rogationou, ha da Vouel an Aſçanſion pe d'ar Yaou-Baſq.

Bemdez e fizun ar Pentecoſt, Diſſul an Dreinder, da Vouel ar Sacramant hac epad an eizdez goude.

Da Vouel Sant Fabien ha Sant Sebaſtien an uguenvet, da Vouel Santes Agnes ar c'henta deiz varnuguent, da Vouel ar Gonverſion a Sant Paul Aboſtol ar pempet devez varnuguent, da Vouel Sant Ian Chriſoſtom ar ſeizvet varnuguent, ha da Vouel Santes Martina Guerc'hes Merzeres an tregontvet devez a vis Guenver.

Da Vouel ar Gador a Sant Per Aboſtol en Antioch an eil devez varnuguent, ha da Vouel Sant Mathias Aboſtol ar pevare devez varnuguent a vis C'huevreur.

Da Vouel Sant Thomas d'Aquin ar ſeizvet, da Vouel Sant Gregor Pap an daouzecvet, ha da Vouel Sant Beneat Abad ar c'henta deiz varnuguent a vis Meurz.

Da Vouel Sant Per Merzer eus a Urz Sant Dominic an navet devez varnuguent a vis Ebrel.

Da Vouel an Ebeſtel ſantel Philip ha Yacob an deiz quenta, da Vouel an Invention eus ar Groaz an trede dez, da Vouel an apparition a Sant Mikeal Arc'hæl an eizvet, da Vouel Sant Per Celeſtin an naontecvet, ha da Vouel Sant Bernardin an uguentvet devez a vis Mae.

Da Vouel Sant Anton de Padou an trizecvet, da Vouel S. Ian Vadezour ar pevare varnuguent, da Vouel Sant Per ha Sant Paul Ebeſtel an navet varnuguent, ha da Vouel ar Gommemoration a S. Paul Aboſtol an tregontvet devez a vis Mezeven.

Da Vouel Sant Bonavantur ar pevarzecvet, da Vouel Sant Alexis ar ſeitecvet, da Vouel Sant Mari Madalen an eil varnuguent, da Vouel Sant Jacques Aboſtol ar pempet varnuguent, ha da Vouel Santes Anna, Mam ar Verc'hes Vari, c'huec'hvet devez varnuguent a vis Gouere.

Da Vouel Sant Per *ad Vincula* er c'henta dez, da Vouel Sant Stephan an eil dez, da Vouel Sant Dominic ar pevare, da Vouel an Itron Varia a Erc'h ar pempet, da Vouel an Dransfiguration e hor Salver ar c'huec'hvet, da Vouel Sant Laurans an decver, da Vouel Santes Clara an daouzecvet da Vouel S. Bertele Aboſtol ar pevar varnuguent da Vouel Sant Lois Roue a Franç ar pempet varnuguent, da Vouel Sant Auguſtin an eizvet varnuguent, ha da Vouel Sant Ian diben-Eoſt ar naver varnuguent a vis Eoſt.

Da Vouel an Exaltation eus ar Groas ar pevarzecvet, da Vouel Sant Vaze Aboſtol ar c'henta varnuguent, da Vouel Sant Mikeal Arc'hel an nao varnuguent, ha da Vouel Sant Jerom an tregontvet a vis Guengolo.

Da Vouel Sant Frances ar pevare, ha da Vouel Sant Simon ha Sant Jud Ebeſtel an eizvet devez varnuguent a vis Here.

Da Vouel an oll Sænt, da Vouel an Anaon, da Vouel an Ilis a Sænt Salver an navet dez, da Vouel an Dedy a Ilis Sant Per ha Sant Paul an trivec'hvet, da Vouel Santes Azilig an eil varnuguent, da Vouel Sant Clemant Pab an trede varnuguent, ha da Vouel Sant Andre Aboſtol an tregontvet devez eus ar mis-Du.

Da Vouel S. Nicolas ar c'huec'hvet, da Vouel S. Ambroas ar ſeizvet, ha da Vouel Sant Thomas

Aboſtol ar c'henta deiz varnuguent a vis Querzu.

D'an deiziou-mâ e quement mis a ſo er bloaz e c'hell ar re pere ſo e Breuriez ar Roſera gounit an Indulgeançou eus ar Stationou a ſo e Rom d'an hevelep deiziou, dam Indulgeançou Plenier, dam all pere ne dint quet Plenier, peguement-bennâc ma int Pardônou bras hac Indulgeançou dreiſtordinal.

Ne gontàn quet e renq ar Stationou-mâ eus a hep mis ar re pere ſo d'ar ſeiz Gouel principal e deveus ar Verc'hes epad ar bloaz, da ouzout eo, 1. Da Vouel ar Gonception en Azvent. 2. Da Vouel an Nativite e mis Guengolo. 3 Da Vouel ar Prefantation er mis-Du. 4. Da Vouel an Anonciation e mis Meurz. 5. Da Vouel ar Viſitation e mis Gouere. 6. Da Vouel ar Burification e mis C'huevreur. 7. Da Vouel an Aſſomption en anter Eoſt. Rac d'ar ſeiz Gouel-mâ ez eus Indulgeançou Plenier quen evit ar pemp *Pater* varnuguent, quen evit lavaret enno ur Roſera pe o c'haſiſta er Broceſſion, evel ma veler er Brefou citet diaraoc.

G. *Lavaret a rer penaus un Indulgeanç Plenier epquen a ſo aoualc'h evit hon dilivra diouz an oll boanyou dleet d'hor pec'hejou, pe da dra'ta e ſervich al lod Indulgeançou-ſe quen Plenier quen re-all, pere a roer da e hounit quellies a veich hac avizïou d'ar memes amſer ha d'ar memes deiz ſomuiquen ?*

R. Guir eo penaus un Indulgeanç Plenier epquen a ſo capabl d'hon dilivra diouz an oll boanyou ſo dleet d'hor pec'hejou; mæs evel na d'omp quet ſur en deffe Doue cafet agreabl hor peden, nac hor be gounezet-mad an Indulgeançou-ſe ar veich quenta, ha ma ell c'hoarvout penaus hor be manquet da ur circonſtanç bennâc neceſſer evit o gou-

nit; abalamour da-se ne dleomp disprisout na ne gligea Indulgeanç ebet, hac e reomp erfat laca hor poan da c'hounit alies an oll Indulgeançou pere a bresanter deomp, evit ma n'hor be ii quet gounezet-mad ur veich, ma c'hallemp o gounit ur veich-all; ha lequeomp ar c'has hor be-ii gounezet-mad ar veich quenta ma int en em bresantet, hac e ve guir hor be gounezet ar guenta Indulgeanç Plenier a so en em offret deomp, e lavaràn penaus, hervez an union eus ar garantez christen, an Indulgeançou all pere a c'hounezomp ouzpen ar re guenta-se an tuont d'ar pez so necesser deomp-hon-unan, a so lequeat e tensor an Ilis da viret, evit dre vertuz ar meritou a Jesus Christ, ma servichint d'ar re all pere o devezo izom anezo, ma n'hon eus quet hon-unan.

G. Ha ret é mont ato da gofes evit gounit an Indulgeançou?

R. Ne d'eo quet, da viana evit an indulgeançou ordinal-mâ; ha mar be grêt aviziou mention eus ar Gonfession e Bull an Indulgeançou, ne d'eo nemet e quen cas na vemp quet e stad vad d'o gounit; cousgoude peguement-bennâc n'en em santemp quet e goal stad, e raemp erfad, evit an assura, mont da gofes, pe da viana, ma na gafemp quet ar gommodite da gofes, ober un Act a gontrition abars commanç ar pedennou da c'hounit an Indulgeançou.

G. Penaus eta é ober un Act a Gontrition?

R. Er fæçon-mâ pe en ur fæçon-all henvel outhi.

Va Doue, va C'hrouêr ha va Redemtor, me am-eus regret em ene d'ho peza offanset, rac ma zouc'h mad ha dîn da veza caret, ha ma tisplich

deoc'h ar pec'het dreist peb tra : me a bropos fermamant na zistroin mui d'hoc'h offansi da viana marvelamant gant ar sicour eus ho craç, peini a c'houlennàn hac a esperan digueneoc'h dre veritou Jesus-Christ ha dre intercession ar Verc'hes sacr. Evellen bezet grêt.

G. *Ha gounit à aller an Indulgeançou-mâ e dilivranç d'an Anaon eus ar Purcator, e Breuriez ar Rosera?*

R. Ya-sur, an oll Indulgeançou-mâ, pe seurt bennâc e c'hallent beza, a ell beza appliquet evit an Eneou pere so er Purcator, hac e talvezint dezo evel pa o deffe-ii gounezet o-unan ; ur c'hraç eo accordet gant an Tadou santel ar Babet evit soulageamant an Anaon paour : hac ac'hano e veler an union barfet a so etre ar Gristenien fidel quen beo quen maro, pa zeu an Ilis Militant, pehini so var an douar, da sicour ha da soulagi an Ilis Souffrant, pehini so er Purcator, o rei lod dezi eus he zensor, eleac'h ma zeo ranfermet ar meritou infinit a Jesus-Christ hac ar satisfactionou dreist abondant eus ar Verc'hes hac eus an oll Sent. Lennit ar Vull a so e commançamant al Lêvr-mâ.

G. *Hac èn na d'eus quet certan deiziou er bloaz, eleac'h ma ell ar re so e Breuriez ar Rosera dilivra un Ene bennâc eus ar Purcator dre ur brivileich particulier?*

R. El Lêvryouigou pere a goms eus a Indulgeançou ar Rosera, e veler merquet dec Station epad ar bloaz e Rom, eleac'h ma ell ar re so er Vreuriez-mâ dilivra un Ene eus ar Purcator d'an deiziou-mâ varlerc'h, pe e bro bennac èn em gassint : da ouzout eo

1. Da Vouel Sant Ian Evangéliſt da Nedelec.
2. D'an trede Sul dirac Demerc'her al Ludu, galvét Diſſul ar Septuageſim, pe Diſſul ar Piſcibus.
3. D'ar Meurz varlerc'h ar Sul quenta eus ar C'horaïs.
4. D'an trede Sul eus ar C'horaïs.
5. D'ar pevare Sul eus ar C'hnraïs.
6. D'ar Sadorn dirac Diſſul-Bleunyou.
7. D'ar Merc'her varlerc'h Diſſul-Faſq.
8. D'ar Meurz quenta varlerc'h ar Pantecoſt.
9. D'ar Yaou quenta varlerc'h ar Pantecoſt.
10. D'ar Sadorn dirac Diſſul an Dreindet.

Lenn a reer ouzpen e Lêvryou ar Roſera, penaus bep Sul ha bep Merc'her epad ar bloaz ez eus dilivranç da un Ene eus ar Purcator e Station an Ilis a Sant Ian de Latran e Rom, eus a behini e c'hell ar re a ſo e Breuriez ar Roſera gounit ive an Indulgeançou e peb leac'h.

An trede Artic l.

Var ar pez a ranquer da ober evit gounit an Indulgeançou eus ar Stationou a Rom quen evit ar re veo quen evit ar re varo; ha pe da zeiziou e vez ſolenniſet Myſteriou ar Roſera.

G. *Petra ranquer da ober evit gounit an Indulgeançou eus ar Stationou merquet diaraoc, quen evit ar re veo quen evit ar re varo?*

R. Ret eo beza e ſtad a c'hraç, ha biſita pemp Auter en un Ilis eleac'h ma zeo etabliſſet Breuriez ar Roſera; ha ma na d'eus quet enni pemp Auter, biſita pemp gueich d'ar memes deiz Auter ar Ro-

ſera, ha lavarer pemp *Pater* hac *Ave* beveich e pephini eus ar biſitou-ſe, ar pez a ra pemp *Pater* varnuguent an oll. Hoguen ma na ve quet établiſſet Auter ar Roſera eleac'h ma chom ar re pere ſo er Vreurieẓ, e c'hallint conſgoude gounit an Indulgeançou èus al lavaret Stationou, o viſita en Ilis pe er Chapel ma en em gaffint pemp Auter, mar d'eus, pe ma na d'eus quet, o viſita un Auter hepquen pemp gueich, hac o lavaret pemp *Pater* hac *Ave* beveich, èvel ma en ro da entent an Tadou ſantel ar Pabet en o Brefou, pere ſo citet diaraoe, hac a gafer citet, c'hoaz en ul Lêvr Gallec intitulet, *Squeul ar Baradoz*, pehini ſo bet approuvet gant an Ordinal e Lyon er bloaz 1620. ar 1. deiz a C'houere.

G. Ha neceſſer ve da un den ſevel euseblaẓ en Ilis evit mont dirac pebunan eus ar pemp Auter da lavaret ar pemp Pater *hac* Ave *? Ha ma nd ve nemes un Auter, ha neceſſer ve ive mont a-ben pemp gueich en deiz d'e biſita, evit gounit an Indulgeançou ?*

R. Hervez ma lenner el Lêvryou am eus hanvet bremaſouden, ne ve quet neceſſer andraſe, peguement-bennac ma ve ar guella: rac ma n'en deffe quet un den ar gommodite da ober evelſe, e ve aoualc'h dezàn lavaret diouz-tu ar pemp *Pater* varnuguent hac *Ave* abarz ſtach dirac un Auter epquen, ma na d'eus quet pemp, pe dirac ar pemp Auter, mar d'eus, o teurl ar guel hac an intention eus ar memes plaç var an eil Auter goude he-ben endra vezo o lavaret ar pemp *Pater* dirac pephini anezo, hep cench plaç evit quemenſe.

G. Ar re pere ſo dalc'het er guear, pe er priſon, pe var ar vor, pe e leac'h-all, gant clèvet pe infirmite, pe gant ſervich hac occupation, pe gant un

ampechamant all bennâc pehini a virre outo na allent mont da Ilis ebet da ober ar biſiteu hac ar Stationou-ſe dirac an Auteryou, ha ne allent-ii qua gounit an Indulgeançou anezo en ur façon-all?

R. Gallent ſur, o lavaret ar pemp *Pater* varnouguent hac *Ave* dirac un Imach bennâc d'an Itron Varia, el leac'h ma vent d'an deiziou a ſo deſtinet evit ar Stationou, hervez ma e lequeat el lavaret Breſou, ha particulieramant e Bref ar Pab Clemant VII. pehini a gommanç dre ar c'homſou-mâ: *Etſi temporalium cura*, 1534.

G. Ar remâ oll pere ſo dalc'het gant un ampechamant bennac erguiſſe, hac ii o deveus ar memes avantach evit an Indulgeançou all eus ar Roſera, pa na ellont aſiſta er Broceſſion nac er ſervich?

R. Ya-ſur, ar re ſo er Vreuriez-mâ, pere n'ellont quet biſita Chapel ar Roſera, nac aſiſta er Broceſſion anezi d'ar Sul quenta eus ar mis, ha da Vouelyou ar pemzec Myſter, na da Vouelyou ar Verc'hes, a ell na mui na meas gounit an Indulgeançou eus ar Roſera, pere ſo ſtag ouz an deiziou ſantel ſe, o lavaret er guear pe er plaç ma emaint, pe o font gant an hent, ur Roſera antier d'an hevelep deiziou, couls ha pa vifient perſonalamant Chapel ar Roſera, hac evel pa aſiſtent er Broceſſion, hervez ma remerquer e Bref ar Pab Sixte V. pehini a gommanç dre ar c'homſou-mâ, *Diun ineffabilia*, roet e Rom an tregontvet devez a vis Guenver, er bloaz 1589.

G. Ne d'é quet neceſſer eta mont d'an Ilis eleac'h ma zeo etabliſſet ar Roſera, da gommunia ha da aſiſta er ſervich, evit gounit an Indulgeançou d'an hevelep deiziou mâ?

R. Nan-ſur, ne d'é quet neceſſer andraſe ab-

ſoluamant ; rac evel am-eus roet dija da entent, ma na ve quet ar Vreudeur ha C'hoarefet ar Roſera e commodite da aſiſta en Iliſou, eleac'h ma zeo etabliſſet ar Vreuriez-mâ, d'an deiziou ſantel pere hon eus lavaret, e c'hallent na mui na meas gounit an Indulgeançou eus ar ſolennited-ſe, o recita d'ar memes deiziou en o demeurançz an tri Chapelet eus ar Roſera, pe da viana unan anezo, mar bent incommodet pe arreted gant un ampechamant hennâc, nemet o devezo ur guir gontrition eus o fec'hejou, gant reſolution da vont da gofes hada gõmunia d'ar poent ma c'houre'he men an Iliz.

G. *Pe da zeiziou eus ar bloaz e vez ſolennifet ar pemzec Myſter eus ar Roſera, evit ma en em diſpoſimp da c'hounit an Indulgeançou Plenier a ſõ er Goulyou-ſe, o lavaret ar Roſera pe ar pemp Pater varnuguenz?*

R. 1. Ar c'henta Myſter eus ar Roſera, pehini eo an Incarnation, a vez ſolennifet da Vouel an Anonciation eus ar Verc'hes er pempet devez varnuguent eus a vis Meurz. 2. An eil Myſter, pehini eo ar viſit a rentas ar Verc'hes da Santes Eliſabeth, a vez ſolennifet da Vouel ar Viſitation eus ar Verc'hes en eil devez a vis Gouere. 3. An trede Myſter, pehini eo ar C'himivelez eus hor Salver, a vez ſolennifet da Nedelec er pempet devez varnuguent a vis Kerzu. 4. Ar pevare Myſter, pehini eo pa oue preſantet Jeſus en Templ da Zoue e Dad gant ar Verc'hes, a vez ſolennifet da Vouel ar Chandelour an eil devez eus a vis C'huevreur. 5. Ar pempet Myſter, pehini eo pa oue caſet Jeſus en Templ o tiſput ouz an Doctoret, a vez ſolennifet d'ar Sul quenta varlerc'h Gouel ar Rouanez e mis Guenver.

6. Ar c'huec'hvet Myſter, pehini eo an Oza hac ar c'hueſen a c'hoad eus hor Salver er Jar Olivet, a vez ſolenniſet Diffuſ Bleunyou. 7. ſeizvet Myſter, pehini eo ar Flagellation pe ſcourgez a oue grêt d'hor Salver, a vez ſolenn Dillun Bleunyou. 8. An eizvet Myſter, pehini ar Gurunamant a ſpern, a vez ſolenniſet Deme Bleunyou ha da Vouel ar Gurunen ſacr eus Salver, pehini a erru en unnecvet devez a Eoſt. 9. An navet Myſter, pehini eo Jeſus o to guen e Groas, a vez ſolenniſet d'ar Yaou Gambl d'an deiz ma ra an dud a Iliſ o Phaſq. 10. An decv Myſter, pehini eo Jeſus crucifiet hac o vervel Groas, a vez ſolenniſet Derguener ar Groas d'an daou Gouel eus ar Groas en trede devez vis Mae hac er pevarzecvet eus a vis Guengol Mæs evit guir hemdez epad ſizun ar hinigen e ſ lenniſer ar Myſterıou-mâ eus a Baſſion hor Salv

11. An unnecvet Myſter, pehini eo ar Reſu rection eus hon Autrou Jeſus-Chriſt, a vez ſolen niſet Diffuſ-Phaſq ha d'an daou C'houel varlerc' 12. An daouzecvet Myſter, pehini eo an Aſçanſio eus hor Salver en Eê, a vez ſolenniſet d'ar Yaou Baſq varlerc'h ar Rogationou 13. An trizecvet My ter, pehini eo an Donedguez eus ar Speret-San tel, a vez ſolenniſet Diffuſ ar Pantecoſt ha d'an dao Gouel varlerc'h. 14. Ar pevarzecvet Myſter, pe hini eo pa oue diguemeret ar Verc'hes en Eê, vez ſolenniſet da Vouel an Aſſomption er pemzeo vet devez a vis Eoſt. 15. Ar pemzecvet Myſter, pe hini eo ar Gurunamant a c'hloar eus ar Verc'hes en Eê, a vez ſolenniſet d'ar memes deiz eus he Aſſom ption glorius. Hoguen evit rei un devez particulie d'ar Myſter diveza-mâ ive, e c'hellomp quemeret

Gouel an oll Sænt, pehini a apparchant quer-couls ouz ar Vere'hes, hac a vez folennifet en deiz quenta eus ar mis-Du, eleac'h ma zeus ive Indulgeançou Plenier evit nep fo er Vreuriez-mâ, evel ma lenner en ur Bref pehini a gommanç dre ar c'homfou-mâ, *Paſtoris æterni*, &c. roet gant ar Pâb Gregor trizecvet ar pempet devez a vis Mae er bloaz 1581, ha pe dre hini en deveus accordet Indulgeançou Plenier d'ar re fo e Breuriez ar Rofera, quellies gueich ma vifitint Auter ar Rofera zoude beza grêt ur Gonfeſſion hac ur Gommunion vad, d'ar Sul quenta eus a hep mis, d'ar feiz Gouel principal eus ar Vere'hes, d'an deiziou ma vez repreſantet unan bennâc eus a Vyſteriou ar Rofera, ha d'ar Gouelyou all hon eus merquet dremâ. En Ilis na dema quet Auter ar Rofera e challent bifita un Auter all.

G. Ha netra ſo c'hoaz da ejouti evit an avantach pehinz a denner eus ar Vreuriez ſantel-mâ?

R. Ouzpen ar graçou-ſe pere ſo procuret deomp en hor huez hac en hor maro dre ar Vreuriez-mâ, ne d'ê quet neubeut da veza eſtimet ar ſoulageamant hac an delivranç d'an Anaon eus ar Purcatour quellies gueich ma celebrer pe ma lequeer celebri Oferen an Anaon var Auter ar Rofera, pehini fo ato privilegiet dre Indultou an Tadou ſantel ar Babet, hervez m'en aſſurer.

Hac an Indulgeançou-mâ diaraoc a fo bet confirmet expreſſamant gant ar Pab ſantel Innoçant XI. an deiz diveza eus ar mis Gouere er bloaz mil c'huec'h cant naontec ha triuguent, pehini en deveus permetet ma hallo an oll Indulgeançou accordet d'ar Vreudeur ha C'hoarefer eus ar Rofera pere ſo e bues, beza quercouls apliquet d'an Eneou

a ſo decedet e graç Doue, e mauvel ſuffra hac ar Babet all varlerc'h n'o deveus quet net toc'h favoriſet ar Vreuriez ſantel-mâ, betec Pah ſantel Beneat trizecvet a ſo bremâ o re

G. *Mar d'eo quer bras an avantach hac ár pe eus a Vreuriez ar Roſera, hac èn ſo eas en acquita enni?*

R. Ya, eas aoualc'h; evelſe ivez e cafer a rollet enni ha Pahet, ha Cardinalet, hac Arc'h queb, hac Eſquep, ha Preladet, ha Religiuſet, Leaneſet, hac Impalaeret, ha Rouanez, ha Pri cet, ha re-binvidic, ha re-baour, ha tud a b condition hac a bep etat, hac a bep oad, qu goaſet quen merc'het, pere o deveus pratiqu hac a gontinu da bratiça c'hoaz an exerciç eus Vreuriez ſantel-mâ.

G. *Seblantout a ra e ve cals a dud pere abala maur d'o infirmiteou, pe d'o afferou, pe d'o faou rentez, o veza obliget da c'hounit o bouet gant labour continuel, n'o deffe quet a eas d'en em ac quita erfat eus ar Vreuriez-má?*

R. Ne d'eus den quen infirm, na quen occupe gant e afferou ha gant e labour, na ell en em ac quita enni eas-aoualc'h, o lavaret da viana un di genes bemdez ha dauu Chapelet d'ar Sul; ar pez a raï ur Roſera hac un digenes ouzpen: ha ma na ell e lavaret var e zaoulin, e c'hell e lavaret en ur vont gant an hent mar en deveus pres, peautramant en e vele pe aſezet mar d'eo infirm nac incommodet.

G. *Ha ne allet quet lavaret ar Roſera oll d'ur Sul pe d'ar Gouel hep lavaret netra tout anezàn d'ar pemdez?*

R. Gallet ſur manific, ha ne ouffet quet ſanctifia guell ar Sul hac ar Gouel evel ma zoar obliget,

et o recita devotamant ar Rosera en deiziou
el-se, daoust pe guent pe goude ar servich di-
, pe durant an Ofiç, ha memes epad an Ofe-
, ne ouffet quet e c'hlevet guell.

G. *Mæs penaus e c'halle an dud clàn en em ac-
ta ive quer-couls eus ar Vreuriez-mâ ?*

R. Ma na allent quet lavaret a nebeudigou ar
sera, pe un darn anezàn, e c'hallent da viana
sideri ur Myster bennac anezàn, ispicial ar Mys-
ou eus ar Chapelet a Gueuz, pere a roi cou-
dezo da sooffr o foan gant patiantét, o son-
e poanyou hor Salver, pehini en deveus souf-
quement abalamour deomp. Goudese o c'he-
pe o mignonet a ell satisfia en o leac'h o la-
et ar Rosera evito; ha pa na raent quet, e c'hel-
o-unan satisfia aonalc'h d'ar Vreuriez o c'hoffr
Zoue o infirmite hac o c'hlènvet gant ar volon-
vad pehini o deveus da recita o Rosera, ma
allent, hac a recevo Doue diganto evit an effet,
evelse o devezo an oll merit eus ar Vreuriez.

G. *Petra ranquer da ober c'hoaz evit gounit an
Indulgeançou ?*

R. Ret eo ober ar pez a ordren an Tadou santel
Babet, da ouzout eo, pidi Doue evit prosperite
or Mam santel an Ilis, evit ar peoc'h hac an union
e ar Brincet Christen, evit an extirpation eus
Heresiou, hac evit conversion ar bec'heryen;
lavaret devotamant en intention-se ar pez a
stumont da recommandi; da ouzout eo, pemp
Pater hac *Ave* en enor d'ar pemp Gouly eus hor
Salver, hac hervez intention ar Bontifet: mæs
pemp *Pater*-mâ so evit gounit pep seurt Indul-
geançou all.

G. *Evel ma è composet ar Rosera eus a Ora-*

ſonou mental ha vocal, da lavaret eo, eus a ditationou hac a bedennou a c'henou, penaus a aller oher an diou ſeurt Oræſon-mâ er memes amſ

R. O c'happliqua var ar recitation eus a digenes ar conſideration a bep-unan eus a Vy riou ar Roſera, evel ma int repreſentet amâ v lerc'h da conſideri.

G. Ha na doar quet obliget da rei un dra b nac bep bloaz pe da viana d'an deiz ma c'hantr er Vreuriez?

R. Ne d'eus obligation ebet da rei netra: h evelſe ar Beoryen n'o deveus excus ebet mar n gligeont en em lacat er Vreuriez-mâ, pa recev enni an oll hep goulen netra diganto; ha mar ar re pere o deveus moyen, un offranç benn pa vezont recevet, pe d'an deiziou all eus ar bloaz ne recever ar pez a roont nemet evel un aluſe pehini a dle beza impliget evit antreteni ar Chap hac ar ſervich eus ar Roſera.

AR PEVARE ARTICL.

Var ar Roſera perpetuel.

G. Petra eo ar Roſera perpetuel?

R. Ne d'ê quet ur Vreuriez eo a guement a ve diſtaguet ha differantet diouz ar Roſera ordinal, nemet ma zeo un devotion ſimplo deveus ar Vreu deur hac ar C'hoareſet, pere oll aſſambles en rent perpetuel oc'h e recita tout antier an eil re varlerc'h o hentez anezo d'an deiz ha d'an heur a ſo merquet dezo gant an Directeur eus ar Roſera; en hevelep ſæçon na dremen quet un heur eus ar bloaz na vez lavaret enni ar Roſera gant ur re-bennac ato.

G. *P'evit fin eo bet instituet an devotion-mâ?*

R. Evit meuli Jesus ha Mari bemdez, bep heur ha bep moment eus ar bloaz, evel ma int meulet an Eê bep moment gant an Elez ha gant ar re-[illegible]us.

G. *Pe da dra e c'hangach c'hoaz an devotion-mâ?*

R. Da lavaret ar Rosera evit an oll Breudeur ha C'hoareset, o lavaret ar Chapelet quenta evit ar re so e stad a bec'het marvel, an eil evit ar re so en o fassion hac en o amser diveza, hac an drede evit an Eneou so er Purcator.

G. *Ya, hoguen mâ na allet quet lavaret ar Rosera-se d'an deiz ha d'an heur merquet er Billeden, ha ne allet quet chench an deiz hac an heur-se en un all?*

R. Beza e c'hallet en em acquita en un devez all hac en un heur all aoualc'h, peautramant chench deiz hac heur gant unan bennac eus ar Vreudeur hac ar C'hoareset all; hac an devotion-mâ ne oblich dindan boan a bec'het ebet quen neubeut hac ar Rosera ordinal er sizun.

G. *Ha ne deus quen da ober evit an devotion-mâ?*

R. Evel ma ranquer beza e stad a c'hraç evit meritout hac evit renta hon œuvrou mad agreabl da Zoue ha profitabl deomp-hon-unan ha d'hon nessa, e c'hexhorter ar Vreudeur hac ar C'hoareset eus ar Rosera d'en em reconcilia gant Doue dre voyen ur Gonfession hac ur Gommunion vad, pe da viana dre voyen ur guir gontrition eus o fec'hejou abarz commanç da recita o Rosera, ha da lavaret alies a galon pe a c'henou: *Guerc'hes sacr, Mam da Zoue, plijet gueneoc'h exauci va fedennou.*

Chetu amâ bremâ Meditationou ber var bep-unan eus a Vysteriou ar Rosera, pere a ve mad

deoc'h da len erauc pep digenes, pe ma n'ho
quet an amser, e c'hallac'h da viana len unan an
hemdez gant attantion ha gant ur profit bras
ho silvidiguez, o songeal alies epad an deiz er
ho pezo lennet var ar Myster-se. En Oferen mer
e c'hallac'h len ar Mysteriou-mâ evit e c'hlevet er

AN UNECVET CHABISTR.

*Meditationou pe Reflexionou devot var ar Mys
riou sacr eus ar Rosera santel.*

Var ar c'henta Myster eus ar Chapelet a Joa.

*An Anonciation eus an Arc'hel Gabriel dar Ve
c'hes Vari, pe ar myster eus an Incarnation.*

O Veza deut an amser hrecius pe da hini e
devoa Doue determinet digaç e Vap var a
douar dre ar Myster eus an Incarnation evit saver
ar bed, e tigaças an Arc'hel Gabriel d'ar Verc'he
Vari, evit anonç dezi a c'hælou eürus penaus e
devoa-hi choaset da veza Mam d'hor Salver
Vap-unic.

O peguer bras droug eo ar pec'het, pa en de
veus bet ranquet Map Doue en em ober Den ev
remedia ouz an drouc-se! O madelez infinit eu
va Doue pehini a zeu d'en em fama eus ar boa
dleet d'hor pec'hejou evit hon delivra diouto! O pe
guer bras eo justiç Doue, pehini evit savetei a
den criminal, a zigaç e Vap propr var an doua
evit souffr ha da vervel! Doue a zeu d'en em nean
tissa o quemeret ar furm eus a un esclav; hac a
Verc'hes sacr n'en em ifiin nemet ur servicheres
diste

diſter d'an Autrou d'ar poent ma e choaſet evit Mam dezàn !

O humilite an eſtrancha ! ha c'hoaz e vezin-me ſuperb hac arrogant o velet un Doue en em c'hrêt den e cof ur Verc'hes ? ha c'hoaz e tuin-me da ofanſi ar Vadelez divin-ſe evel ma em-eus grêt ſiouaz bete bremâ ? O Mam Santel da Zoue, obnit din, me ho ſuppli, ar vertuz royal eus an humilite, hac un horrol bras ouz ar pec'het, dreiſt peb tra eus ar ſuperbite.

Pedit evit converſion an Eneou ſuperb.

Var an eil Miſter eus ar Chapelet a Joa.

Ar Viſitation a rentas ar Verc'hes da Santes Elizabeth.

EVel ma oue concevet Jeſus e cof e Vam ar Verc'hes Iacr, e c'hinſpiras dezi mont gant diligeanç a-dreus dre ar meneziou a Judee gant Joſeph he Frjed da dy Zacharias evit renta biſit da Santes Eliſabet he c'hiniterv, hac evit ſantifia en he c'hreis Sant Ian Vadezour pe var himi oa braſes ive d'an ampoent.

Santes Eliſabeth evel ma oue ſaludet gant ar Verc'hes a oue ſclerreat gant ar Speret-Santel, hac a roas mil benediction da Vam Doue ha d'ar Froez a zougue en he c'hreis. Hoguen ar Verc'hes humbl o raporti da Zoue ar c'hloar oll eus ar burzudou-ſe, a gommanças, evit diſquez he anaoudeguez vad en andret Doue, da gana ar C'hantic admirabl-mâ ; *Va Ene a zeu da veuli ha da c'hloriſia an Autrou. Magnificat anima mea Dominum.*

Graçou ar Speret-Santel a c'houlen e vemp anaoudec anezo en andret Doue, ha ne ſouffront

quet é vemp diegus d'e veuli ha d'e fervicha. Pa don, va Doue, da veza bet quen negligeant d'i trugarecaat eus ho craçou : inuil em-eus-y da c'het ; e-vean em-eus-y recevet pa n'am-eus-y qu implıget en ho cloar hac e fervich va neſſa. Gue c'hes facr, Intérceſſoures evit an dud dirac Doue obtenit din ur guir dévorion d'é veuli, hac ur g rantez ardant ha pront da vont da renta ſervic d'am neſſa en é izom diouz hoc'h exempl.

Pedit evit ar re ma ouc'h bet caus dezo d offanſe Doue.

Var an trede Myſter eus ar Chapeleţ a Joa.

An Nativite pe ar C'hinivelez a Jeſus-Chriſt.

O Va Jeſus, e'hui a goundaon an orgouil dre an humilité eus ho Quinivelez en ur c'hraou étouez al lônet mud, al luxur dre ho riou hac hoc'h anvoet, hac an avariçdet dre ho paourentez eſtranch! Pa zeo ret evit antren e Rouantelez an Eé dont da veza hènvel ouz bugaligou, evel ho-c'heus lavaret, me a fell din en em renta hènvel ouzoc'hu, va Jeſus Map Mari, o tont da imita hoc'h humilité, ho ſimplicité, ho mortification, ho touçder hac ho paourentez.

— Hac evit quemenſe pliget gueneoc'h tonna va c'halon dre ar riou a dreuſas ho Corfic tener, hac e vouçaat dre ho taelou hac hó couelvan er c'hraou diabri-fé ; pliget gueneoc'h dre ho crena ma renta courachus da heul hoc'h exemplou, ha pinvidicaat va ene eus ho craç dré ar mirit eus ho paourentez. Accordit din ar faveryou-mâ, me ho ſupli, va Salver benniguet, dre guement ſervich mad é deveus rentet deoé'h ho Mam guer ar Verc'hes

sacr en ho pugaleach divin, da lavaret eo, queit ha ma ouc'h bet buguel.

Pedit evit conversion an dud lubric hac avaricius.

Var ar pevare Myster eus ar Chapelet a Joa.

Ar Burification eus ar Verc'hes, hac ar Bresantation eus he Map Jesus en Templ.

DAou-uguent dez goude ma oa ganet Jesus, e zeas e Vam bur ar Verc'hes sacr d'an Templ evit accomplissa al Lesen eus a burification ar ar graguez goude o guiliout, hac e presantas eno da Zoue he Mabic circonciset hervez al Lesen ive. An den santel hac ancien Simeon en recevas neuse gant ur joa vras etre e zivrec'h, o veuli Doue hac o prononstica d'e Vam ar Verc'hes Vari ar c'hleze a gueuz pehini a dlie treusi ho c'halon abalamout dezàn.

Bremâ, va Jesus, eo ez ouc'h tout dime: ho Tad Eternel en deveus ho tigacet er bed-mâ evit beza Salver din, hac ez ouc'h en em bresantet evidon d'ho Tad e sacrifiç evit va fec'hejou dre an daouarn pur eus ho Mam santel. Goulen a rit va c'halon e recompans: e rei a ràn deoc'h tout antier; hoguen allas, den infidel ma zoun! divezat oun chomet hep e rei deoc'h, hac hep e foumeti d'ho lesennou santel. Pelloc'h e fell din consacri hac offr deoc'h an oll santimanchou mad anezi, o c'hobeissa fidelamant d'ho Courc'hemennou ha da re an Ilis, ha da nep a zalc'h ho plaç din.

Ha c'hui Guerc'hes Mam bur da Jesus, presantit va offranç dezâ ive, me ho supli, evit ma vezo agreabl dirac e Vajeste, hac obtenit din ar vertus a Burete dre ar merit eus ho Purification en Templ,

evit ma vezo va ene un Templ agreabl ive d' Map divin da ober e zemeuranç enni.
Pedit evit converſion an Hereticquet.

Var ar pempet myſtet eus ar Chapelet a Joa.

Ar Recouvramant a Jeſus pa oue caſet en Tem etoues an Doctoret.

JESUS en oad a zaouzec vloas o veza eat d'a Templ a Jeruſalem gant e Vam ar Verc'hes h Sant Joſeph e Dad-Maguer, en em arretas en hep e vouent. Goude beza bet e ſpaç a dri de oc'h e glaſq gant un nec'hamant vras, er c'hefson e creis an Doctoret en Templ oc'h o interrogi ha oc'h o reſpont gant ur furnez admirabl: hac oc' oheiſſa d'e Dad ha d'e-Vam, e teuas ganto d'a guear, elec'h ma en em ſoumete dezo e peb tra

Allas! pe guen alies a veich em-eus-me colle Jeſus-Chriſt dre va fec'hejou? ha ne gueméràn ne c'hamant ebet evit un ſeurt coll! Ar C'hrouer a zeu d'en em ſoumeti ha da obeiſſa d'e grouadur, ha me n'en em ſoumetàn quet da ſenti ouz Doue, ha dá obeiſſa d'e C'hourc'hemennou!

Geurc'hes ſacr Mam affliger, deſquit din ar fæçon da glaſq va Jeſus; obtenit din an daelou eus a ur guir gontrition evit e gaout, hac oc'h e veza caſet dre voyen ur guir Gonfeſſion, obtenit din ive ar c'hraç na duin james mui d'e goll dre nep ſeurt pec'het mavel, ha da veza bepret obeiſſant d'e C'hourc'hemennou ha d'e inſpirationou mad.
Pedit evit converſion an Infidelet.

Var ar c'henta Myster eus ar Chapelet a Gueuz.
An Agoni hac an Oræson a Jesus-Christ er Jardin Olivet.

JESUS, rejouissanç an Elez, c'hui a so trist en ho'ch Ene betec ar maro! Jesus, nerz ar Verzeryen, chetu c'hui prosternet d'an douar gant ho sempladurez ha gant ho spont! Alas! hor c'hrimou a so quer bras, quer pouner, quel lous ha quen horrubl, ma teu ar beac'h anezo d'ho tiscar d'an douar, d'hoc'h affligea ha da ober deoc'h c'huesiar goad, pehini so, evel guement a zaelou a squillit eus hoc'h oll memprou, evit gouela d'hor pec'hejou hac evit hor goalc'hi d'outo.

O va Salver a gar quement hon eneou; pehini evit acquisita deomp ar vuez eternel, a so en em resiuet d'ar maro temporel ar c'hruela, oc'h en em soumetti da volontez ho Tad; roit deomp ar c'hraç da anaout an horrot hac an infamite eus ar pec'het, da vouela dourec an offançou hon eus grêt deoc'h, ha d'en em resina d'ho polontez divin en hon oll boanyou hac affictionou. Dre hoc'h intercession-hu Guerc'hes Vari eo e c'houlennomp hac e c'hesperomp obteni ar c'hraçou-mâ.

Pedit evit nep so en o fassion hac en o agoni, da c'houlen ur guir resignation da volontez Doue ha dezo ha deoc'h-hoc'hunan.

Var an eil Myster eus ar Chapelet a Gueuz.
Ar Flagellation a Jesus-Christ pa oue fouetet.

JESUS a so divisquet en noaz evel ur miserabl, garroter evel un esclav, ha fouetet crueloc'h eguet ar brassa torfetour: rac at vourrevyen a zis-

cargas var e gorf tener ha dilicat nonpas det, uguent, tregont pe zaou-uguent taul fouet, evel a ordrene al Leſen a enep ar griminalet, mæs antuont da bemp mil taul a nerz o divrec'h. O cruelder! ô injuſtiç! ô barbari! perac na zeu va daoulagad-me da ſquilla quement a zaelou, ha na zeu va c'halon-me da denna quement a huanadou a gompaſſion, a garantez hac a gontrition, evel a recevas Jeſus a daulyou hac evel a ſquillas a veradou goad!

O patiantet! ô carantez va Jeſus! An inoçant a zeu hep en em glem da batiſſa evit ar re goupabl. O juſtiç terrubl eus an Tad Eternel, pehini a zeu da dreiñ gant quement a rigol e Vap propr evit hor pec'hejou-ni, peveus a re eo en em ſamet! Pa zeut er bed-mâ, va Doue, da gaſtiza ha da affligea hoc'h oll bugale, ho perdàn d'ám c'hourrigea ive bremâ evel unan anezo. Poquet a rin d'ho tourn evel ur c'hrouadur da zourn e Dadpa er c'hourich, hac e ſouffrin er bed-mâ quement a blijeo gueneoc'h da rei din da ſouffr, evit ma em eſpernot er bed-hont, ha ma em pardonot evit an eternite. Ha rac-ſe, Guerc'hes Mam druezus d'hor Salver, obtenit din digant e drugarez ar vertus a batiantet em oll boanyou hac adverſite eu.

Pedit evit an Agoniſantet ar re baoura.

Var an trede Myſter eus ar Chapelet a Gueuz.

Jeſus-Chriſt curunet a ſpern.

C'Hui va Jeſus a yeas da guzet pa fallas d'ar bopl ho lacat da veza Roue dezo: ha couſgoude bremâ e ſouffrit tud inſolant da granchat en ho pijaich, da rei deoc'h chavedadou, da an-

ſonci ur Gurunen a ſpern var ho pen, da lacat ur benduen en ho torn evit Bas Royal, ha da lacat ur goz vantel bourpr var ho tiouſconz evit ho treiſ evel ur Roue a farç hac ober goap ac'hanoc'h. O pebez patiantet! Toullet ê ho pen ſacr gant ar ſpern calet, noupas epquen gant dec, nac uguent, na tregont, mæs gant muguet c'huec'huguent drean bras. Ar boan hoc'heus anduret hop lavaret guer en un ſeurt outrach, a zeu da gondauni an impatiantet, ar goler hac an dipit a ſao em c'halon en diſtera poan hac er biana injur pe affront a receväo.

Me a c'houlen ouzoc'h pardon, va Salver, eus va ſuperbite; hac evit ho carantez e c'hacceptin hac e recevin gant patianter ar gurunen a ſpern eus an afflictionou, eus ar vez hac eus an affronchou a bligeo gueneoc'h da hermeti ermout guence. Me roi va benediction da nep am injurio hac am dipito pe a roi goap ac'hanon, evit ma em bezo perz gueneoc'h en ho cloar unan an deiziou-mâ. Me a c'houlen ouzoc'h an nerz hac ar gouraich-ſe dre meritou ho Mam divin an affligeta eus an oll inamou.

Pedit evit nep a varv e poanyou bras.

Var ar pevare Myſter eus ar Chapelet a Gueuz.

Jeſus-Chriſt o touguen e Groaſ da Venez Calvar.

O Cruela Hiſtor a oue guelet biſcoaz! Jeſus Map Doue a ſo cunduet d'ar C'halvar, o touguen e Groaſ var e c'houg, ur gorden var-dro e c'houzouc, accompagnunequeat gant daou laër a guerze a bep tu dezàn, hac heulyet gant ar hopl revoltet, pere a rea un hu bras varnezàn hac a

ſtrinque ſanq ountâ. E Groas a ioa quer pouner, hac en a ioa quer ſempl, ma coueze alès dindanni. E Vam ſantel deſolet oll en heulye gant ar Merc'het devot o vouela douree varlerc'h.

O poanyou Jeſus! ô poanyou Mari! Allas! va Salver, va ſec'hejou-me, ſiouaz! é o deveus ſamet ar Groas-ſe var ho quein. Me ho trugareca, va Jeſus, da veza quemeret evidon ar beac'h pouner-ſe, dindan pehini e viſen anfoncet e gouelet an Iſern pa ne ve c'hui.

O Guerc'hes ſacr, Mam glac'haret, obtenit din digant ho Map quer ar gouraich da guemeret ha da zouguen ar Groas a binigen d'e heul, ha da bartachi gantâ e boanyou dre ur garantez ferm en e andret.

Pedit evit ar re a varv hep ſicour o veza dileſet.

Var ar pempet Myſter eus ar Chapelet a Gueuz.

Jeſus-Chriſt crucifiet var Menez Calvar.

JESUS meurbet ſimpl o veza erfin erruet var ar C'halvar, a oue diviſquet en noaz: pebez infammite! Ar Vourrevyen en diſcaras var ar Groaz, hac en ſtagas outi gant tachou bras, pere a blantſont en e zaouarn hac en e dreid; pebez tourmant! An taulyou morzol a ſcoe ar varbaretſe var an tachou da ober dezo antren en e zaouarn hac en e dreit, a ioa o-c'hement a daulyou poignard e calon e Vam baour pehini a ioa var al leac'h. Pebes gloas d'hor Salver pa oue ſavet e Groas ha plantet var guern ar Menez en e ſa! Jeſus-Chriſt a iſpil ouz ar Groas, ha ſtag outi var bouez an tac'hou-ſe e ſpaç a deir heur a ſouffre ur boan an horrupla. Ar gouliou eus e zaouarn hac

e dre'd a zigore mui-ouz-vui, hac e squille dreizo ar reſt eus e C'hoad ſacr.

Hac èn a oue biſcoaz poanyou hènvel ouz re Jeſus? O grefuſdet, ô enormite eus ar pec'het! ô carantez infinita Zoue en hon andret! ô patianter a Jeſus! ô pebez obeiſſanç eo e hini-èn! An Heaul a zeuas d'en em eclipſa, an douar da grena, ar vein d'en em ſtailla, ar bezyou da zigueri hac ar Gouel eus an Templ d'en em ranna. Ar Verc'hes ſacra ſo mantret he c'halon ec'hars treit ar Groas. Penaus eta ne zeu quet va c'halon-me ive d'en em ranna gant queuz d'am pec'hejou, pere ſo caus da dourmanchou ha da varo va Salver? O Goad precius a Jeſus, boucaït ar galeter eus va c'halon! Me ho ſuppli, Guerc'hes, Rouanes ar Verzeryen, grit ma varvin d'ar pec'het evit james, ha na vevin mui nemet e carantez Jeſus ho Map quer pehini ſo maro er Groas evit ma frena.

Pedie evit an Anagoniçantet a ſo tontet muia.

Var ar c'henta Myſter eus ar Chapelet a C'hloar.

Ar Reſurrection a Jeſus-Chriſt eus ar Bez.

EN em rejouiſſomp, Eneou fidel; en em gonſolomp; canomp ar victor gounezet gant Jeſus hon Roue. Tri dez goude e varo eo reſſuſcitet glorius ha triomſant: hac evel ma oa reſſuſcitet, e rentas biſit neuſeſouden d'e Vam ſantel ar Verc'hes, evit ſec'hi he daelou; ha ſulvui a driſtidiguez hac a regret e devoa bet en he c'halon durant e Baſſion, ſulvui a laouenidiguez hac a gonſolation a recevas en he ene oc'h e velet reſſuſcitet. *Secundùm multitudinem dolorum meorum in-*

corde meo, consolationes tuæ lætificaverunt animam meam ; evel a lenner er Salm 93.

Jesus-Christ a so ressucitet evit ma tuin-me ive da ressuscita eus a varo ar pec'het d'ar vuez a c'hraç, hac evit ma cunduin pelloc'h ur vuez nevez. Hoguen allas! ema va ene c'hoaz er bez eus ar superbite, eus an avarisdet, eus al luxur, eus ar goler, hac eus ar goal accustumançou all pe da re oun sujet. Pliget gueneoc'h, Guerc'hes Vari, obteni din ar c'hraç da ressuscita eus ar pec'hejou-se ma oun sujet dezo, ha da gench en hevelep-tæçon na zistroin mui d'am goal habitud. Ar resurrection spirituel-se, Guerc'hes, a c'houlennàn dre hoc'h interceffion, evit ma vezin participant er c'hloar a Jesus, hac en ho choa hoc'h-unan.

Pedit evit an Eneou eus ar Purcator, pe da re hoc'heus mui a obligation.

Var an eil Myster eus ar Chapelet a C'hloar.

An Asçanfion a Jesus-Christ en Eê.

JESUS daou-uguent dez goude'ma oa ressuscite, a bignas en Eê leun a c'hloar hac a driomph, accompagnunequeat gant an Eneou santel en devoa dilivret eus al Lymbou. En em rejouissomp, va ene, o consideri ar c'hloar infinit eus hon Redemtor. Just eo, va Salver, e teuac'h da driomphi, goude un seurt bresel hac un seurt combat evel hoc'heus bet da souten evidomp. Just eo e veac'h curunet Roue an oll Rouanes, hac Impalaer eus ar bed universel, goude beza gounezet un seurt victor, hac e teuac'h da regni da jamez gant ho Tad Eternel goude beza obeisset dezàn bete mervel en ur Groas evit rapari an injur hac an

offanç en devoa grêt an den dezàn dre ar pec'hed.

Digoret boc'heus dor an Eê demp ; prepari a rit hor plaçou deomp eno, hac e roit deomp an eſperanç da erruout ganto ur veich dre ho craç. Hoguen ne ſerviche quet deomp pretandi quemenſe anes combati ha trec'hi hor goal inclinationou, nac hep ober an œuvrou-mad. Guerc'hes glorius Vari, dre ar joa-ſe ho poue o velet ar froez binniguet eus ho cof, Ieſus, o pignat victorius en Eê, torrit ar chadennou pere hon dalc'h ſlag ouz an douar, evit ma labourrimp gant couraich pelloc'h evit an Eê.

Pedit evit an Eneou eus ar Purgator a ſo bet devota d'ar Sacramant adorabl.

Var an trede Myſter eus ar Chapelet a C'hloar.

Ar Speret-Santel o tiſquen var an Diſquibien.

DOue en deveus caret quement ar bed, ma en deveus roet dezàn e Vap-unic; an dud mgrad o deveus grêt dezàn fouffr ur maro cruel. Hac evel pa n'en deffe quet recevet un feurt outrach, o veza pignet en Eê, e tigaç deomp ar Speret-Santel evit communica deomp ar frôez hac ar meritou eus e Baſſion, evit inſtrui e Diſquibyen hac o anflammi eus e garantez, hac o renta couraehus da brezec e Zivinite hac e Aviel dre ar bed-oll. O trugarez! ô magnificanç ha liberalite infinit a Zoue en hon andret!

Speret-Santel pehini ſo bet deut evel un avel violant var an Diſquibien, grit deomp, ni ho ſupli, querzet buan ha gant couraich en hent eus ar vertuz. C'hui a ſo un tan devorant a zeu da conſumi tout, conſumit ha devorit eta hor c'halonou

gant ho carantez divin. C'hui so disquennet var an douar e furm teodou tan; purifiit eta hon teoudou-ni diouz ar gueyer, an drouc-prezec, ha diouz pep seurt goal gomsou, evit ma vezimp dign d'ho meuli ha da brezec ha cloar hac ho crandeur; hac elumit en hor c'halonou an tan eus ho carantez hac a garantez hon nessa, ma vezzimp capabl da blocuri ho cloar ha da gontribui e silvidiguez an Eneou.

Guerc'hes sacr pehini a dennas ar Speret consolateur-se var an Disquibyen pere a ioa unisset gueneoc'h a galon en Oræsonou, obtenit d'ho servicheryen uuisset gueneoc'h ivez en ho Preuriez, ar graçou hac ar gonsolation eus ar Speret divin-se.

Pedit evit an Eneou eus ar Purcator, pere o deveus labouret evit silvidiguez an Eneou er bed-mâ.

Var ar pevare Myster eus ar Chapelet a C'hloar.

An dremenvan eürus hac an Assomtion glorius eus ar Verc'hes en Eê.

AR maro eus ar Verches sacr a so bet precius: he Ene a guiteas he c'horf dre un effort a garantez divin. Ar C'horf virginal-se ne alle quet beza sujet d'ar gorruption na chom en douar evel ar c'horfou all. Redemtor ar bed pehini a ioa bet loget enna e spaç a nao mis, en deveus-ên tennet eus ar bez tri dez goude beza bet lequeat ebarz gant an Ebestel, hac en deveus-èn savet gant e Ene santel en Eê. An oll Gourtisanet Celestiel a accompagnunequeas Mam Doue o cana he meuleudiou pa oue diguemeret en Eê d'an deiz eus he Assomtion glorius.

O pebez joa oue hoc'hini-hu, Guerc'hes sacr,

a zeuas ho Map adorabl eus an Eê d'ho tiguemenet, en ur lavaret deoc'h : Sivit prest eus ar bez-se, a brassa Mignones, va Mam guer; va C'hrouaurez ar gaera ; deut alesse gueneên : tremenet eo r gouhan eus ar gouelvan, eus an distridiguez, ac eus a guement poan hoc'heus bet en draouyen zaelou-mâ. Deut bremâ da gutuil ar palm ha da ceeo ar gurunen hac ar recompans eus ho vertuou et c'hloar.

Allas! evidomp-ni hon eus leac'h da gaout aon a gleffemp en hor maro nemet an accusation eus hon adversouryen en hon enep, hac ar rebechou us hor Barner gant ar Setanç terrubl-mâ : Iit tud milliguet, d'an tan eternel; rac meritet hon eus guemense dre hor pec'hejou. Pliget gueneoc'h eta, Rouanes an Elez, dont d'hon difen er passach terrubl-se, hac obtenit deomp ar c'hraç da ober pinigen ha da berseveri en ur vuez vad, evit caout ur maro santel gant ar re just, hac evit mont gueneoc'h da veuli ha da garet Doue da virviquen en e Varados.

Pedit evit an Eneou eus ar Purcator pere a so bet devot d'ar Rosera.

Var ar pempet Myster eus ar Chapelet a C'hloar.

Ar Gurunamant a C'hloar eus a Rouanez an Eê.

AR Vam sacr a Jesus o veza antreet er Barados, e reas dezi an Dreindet adorabl aseza var un Tron manific savet a-zionc'h an huela Seraphinet, hac e lequeas var he phen ar Gurunen a Rouanes d'an Elez ha d'an dud, oc'h e etablissa an Densoryeres eus e oll graçou, hac an Alvocades evit an oll bec'heryen.

En em rejouiſſomp eus ar c'hallout e devo
ar Verc'hes Vari dirac Doue d'hor ſicour; rac h
Mam eo, pehini hor c'har, hac hon **Avocade**
pehini ne baoues oc'h intercedi evidomp evit o
teni deomp quement ſo neceſſer d'hor ſilvidigu
En em uniſſomp gant ar re-eürus evit e enò
Greomp ato Curunennou d'ar Roué ha d'ar Rou
nes eus an Eê hac an Douar, o lavaret devot h
Roſera. Meditomp hac imitomp ar **Myſteriou**
Joa hac a Gueuz eus o buez var an douar, evit n
hon renuint participant er Myſteriou eus o Glo
ebarz en Eê.

An heur-vad-ſe hor bezo, Guerc'hes ſacr
Rouanes ar Roſera, mar plich gueneoc'h caou
agreabl hor ſervich hac hon reſpet, ha ſellet ou
zomp gant ul lagad favorabl, o prefanti d'ho Ma
Jesus ar Roſennou hac ar Gurunennou eus ho
Roſera, pehini a lacaimp bor poan da recita devo
tamant bep ſizun gant hoc'h aſiſtanç. *Amen.*

*Oræſon ar Roſera ſantel pehini a ve mad da lava
ret e fin ar Chapelet.*

O Va Jeſus adorabl, Map-unic d'an Tad Eter
nel, hac ar ſplendeur pe ar ſclerder eus
c'hloar, c'hui pehini dre operation ar Speret-San
tel a ſo bet concevet ha ganet gant ar Verc'he
glorius Vari, evit ſavetei an oll dud dre ar Myſ
terion admirabl eus ho Puez hac eus ho Mato h
Paſſion, pere a vez meditet o lavaret ar Roſera;
me a ſupli ho trugarez infinit da exauci va fedem
nou ha va deſirou. Plijet gueneoc'h eta hon diliv
enttezomp pec'heryen baout diouz peb atraich ou
ar pec'het. Grit ma tui ho Mam benniguet hac
hoc'h Elez ſantel d'hon aſiſta en hon agoni hac en

ar passion anquenyus en heur ar maro. Sellit a nez ouz an Eneou fidel a so e tan ar Purcator, a dihvrit-y da jouissa eus ho Cloar ha d'ho meuli repos eternel. *Amen.*

Grit dre ho craç ma tuin da imita ersat ar pez oc'heus grêt en ho puez, da gaout ur guir tantiant em c'halon eus ar pez hoc'heus anduret en maro, ha da gaout un esperanç ferm d'ho queha d'ho meuli eternelamant er C'hloar hoc'hprometet deomp, evit d'ar fin o c'hoffr deoc'h lies ar Gurunen eus va Rosera devotamant, ma llin obteni dre intetcession ho Mam santel ar Verhes Vari, ar Gurunen a C'hloar er Barados, leac'h ma emaouc'h o regni gant an Tad hac ar peret-Santel epad an eternite. Evellen bezet grêt. *men. Amen.*

AN DAOUZECVET CHABISTR.

Reflexionou allberroc'h ha profitapl meurbet, gant Pedennouigou devot var Mysteriou ar Rosera.

PE c'hui a lavaro ar Rosera en ho part hoc'hunan, pe c'hui en lavaro assambles gant reil (evel ma ve profitabloc'h lavaret erguisse ar Chapelet daou-anter) e vezo mad deoc'h eraue peb Digenes ober un tamic reflexion var ar Mysier ho pezo da gonsiderí, gant ur bedennic varerc'h peb hini, er fæçon ma e lequeat amâ berroc'h eguet an hini diaraoc.

VAR AR MYSTERIOU A JOA.

At c'henta Myster a Joa.

Annonciation an Eal Gabriel d'ar Verc'hes VARI

BUgale Adam, heritouryen d'e bec'het, o veza insolvabl hac incapabl da satisfia d'ar rigol a Justiç Doue offanset, e teuas e Vap unic evit satisfia evito, d'en em ober den, er memes amser ma teuas an Eal da saludi ar Verc'hes Vari, leun a c'hraç, o c'hannonç dezi ar chelaou eürus, penaus e zea da gonceo Map Doue ha den assambles, dre vertuz ar Speret-Santel.

PEDEN.

OVa Jesus, ni ho trugareca eus ar vadelez infinit-se hoc'heus bet evidomp, hac ho supliomp da rei deomp ar c'hraç na vefimp mui nemet evidoc'h, evel ma hoc'heus commancet en hoc'h Incarnation da veva evidomp ive, ni er goulen ouzoc'h dre ar Myster-se ha dre intercession ar Verc'hes ho Main.

An eil Myster a Joa.

Bisit ar Verc'hes Vari da Santes Elisabeth.

JEsus-Christ digant pehini e teu an oll graçou, gant an hast en devoa d'o distribui d'an dud, a inspiras d'e Vam ar Verc'hes sacr an dessein da vont da renta bisit d'he c'hiniterv Santes Elisabeth, quen evit he servicha ouz he izom dre ur garantez admirabl, quen evit santifia dre he fresanç San Yan Vadezour, pehini a yoa e cof e Vam ivi d'an ampoent.

PEDEN.

PEDEN.

OVa Jesus, grit deomp ar c'hraç da exerci ar garantez en andret hon nessa, ha da burifia hon eneou diouz ar pec'het, oc'h o santifia dre ho pisitou divin. Ar pez a c'houlennomp ouzoc'h dre an intercession eus ho Mam guer ar Verc'hes sacr.

An trede Myster a Joa.

Ar C'hinivelez a Jesus-Christ e Bethleem.

DA ben an nao mis goude ma e devoa concevet Mari ar Verb divin, er ganas er c'hraou Vethleem gant paourentez, gant mortification, ha gant humiliation; evit condaoni an avariçdet dre e baourentez; hor bligeadurezou hac hon eamanchou dre e vortification, e riou hac e boan; hac hor superbite dre e humilite.

PEDEN.

OVa Jesus, grit deomp ar c'hraç da imita an teir vertuz-se, an humilite, ar baourentez hac ar vortification, eus a bere hoc'heus roet demp un exempl quen admirabl en ho Quinivelez. Ni er goulen ouzoc'h dre intercession ar Verc'hes ho Mam.

Ar pevare Myster a Joa.

Ar Bresantation a Jesus en Templ da Zoue e Dad.

AR Verc'hes Vari a yeas d'an Templ quen evit en em soumeti d'al Lesen eus ar Burification, da hini cousgoude ne doa quet obliget, quen ar presanti d'an Tad Eternel he Map Jesus, pe-ti a oue recevet neuse gant an den santel hac cien Simeon etre e zivrec'h.

PEDEN.

OVa Jesus, ni ho supli d'hor presanti gueneoc'h ive d'ho tad eternel, ha d'hon renta victimou reabl dirac e zrem; ha grit deomp ar c'hraç da

obeissa fidelamant d'ho Cnurc'hemennou santel. ha d'ho receo en hor peultrin dre ur Gommunion vad. Ar pez a c'houlennomp dre intercession ho Mam guer.

Ar pempet Myster a Joa.

Mari ha Joseph a gafas Jesus en Templ.

AR Verc'hes o veza cacet ganti he Map Jesus en oad a zaouzec vloaz d'an Templ, elec'h ma tiancas diganti, treuzet oll e c'halon gant ur c'hleze a gueuz dre ar c'holl-se, er c'hafas eno da ben tri dez oc'h en em antreni gant an Doctoret var ar pez a aparchante ouz servich Doue.

PEDEN.

OVa Jesus, na bermetit quet e teuemp james d'ho coll dre nep pec'het marvel, pe mar ho collomp, grit deomp ar c'hraç d'ho caout adarre prest dre ur guir regret d'hor pec'hejou, evit na duimp mui da zispartia diouzec'h. Ni er goulen dre intercession ho Mam santel.

VAR AR MYSTERIOU A GUEUZ.

Ar c'henta Myster a Gueuz.

An Oræson a Jesus er Jardin Olivet.

JEsus-Christ o veza tost d'e Varo, a yeas d'ar Jardin Olivet, elec'h ma pedas e Dad gant quement a ferveur, ma c'huesas an dour hac ar goad; ha gant quement a resignation, ma lavare ato: Va Zad, ho volontez bezet grêt, ha non pas va hini-me; ha gant quement a humilite, ma en em brosternas d'an douar; ha gant quement a berseveranç, ma chommas da bidi pell an nos quet a deuas ar Jusevien d'e guemeret.

PEDEN.

OVa Jeſus, grit ma vezn ive hor pedennou leun a ſantelez, a ferveur, a humilite, a berſeverang, hac a reſignation da volontez Doue, evit ma vezint agreabl dirac e Vajeſte. Ni er goulen dre ao interceſſion eus ho Mam benniguet.

An eil Myſter a Gueuz.

Ar Flagellation a Jeſus e Sal Pilat.

HOr Salver o veza garrotet er Jardin, a oue cunduet da dy Annas, da dy Caifas, ha goude da dy Pilat, elec'h ma oue ſtaguet ouz ur pilyer, ha ſcourgezet gant quement a gruaute, ma recevas un nombr bras a daolyou fouet evit effaci hor pec'hejou-ny dre an tourmant mezus hac horrubl-ſe.

PEDEN.

OVa Jeſus, pa ze c'hui eo an Innoçant, ha ny ar re-goupabl, ny ho ſuppli dre ar gozd a ſquiſſoc'h er Flagellation gruel-ſe da rei deomp ar c'hraç da anduri gant cals a bariantet quement poan hac adverſite a bligeo gueneoc'h da. zigaç deomp, evit ma c'haccompliſſimp dre hor ſouffrançou-hon-unan ar pez a vanq d'ho re-hu. Ni er goulen dre an interceſſion eus ho Mam guer ar Verc'hes Vari.

An trede Myſter a Gueus.

Ar Gurunamant a Spern var Pen Jeſus.

JEſus-Chriſt livryet etre daouarn ar Soudardet, curunet a ſpern, ur goz vantel bourpr dreiſt e zioufcoaz, ha tretet eguis ur Roue a farç, a voue goloet a vez bac a ziſprigeanç diouz ar Yuſevien, evit diſqui deomp na duimp jamez da zougea nac ar boan nac ar gonfuſion pa vezo quiſtion da ſouten an intereſt a Zoue hac eus hor filvidiguez.

P E D E N.

VA Salver adorabl, pa hoc'heus anduret evidomp an oll outrachou-se, grit na duimp d'en em c'hlorifia e quen tra nemet o c'handuri gant cals a batiantet abalamour deoc'h quement gaou na mez na controliez a vezo grêt ouzomp. Ni er goulen dre interceſſion ar Verc'hes.

Ar pevare Myſter Gueuz.

Jeſus o touguen e Groas d'ar C'halvar.

AR Yuſevien a dammas hor Salver gant ur Groas quer pounner, ma coueze dindan è veac'h, ha ma ouent obliget da ober da Simon Cyreneen e ſicour d'e douguen bete Menez Calvar.

P E D E N.

VA Salver Binniguet, c'hui hoc'heus gourc'hemênet deomp alies douguen hor C'hroas gueneoc'h var ho lerc'h hac evelduc'h, hep em impatianti hac hep murmuri, evit hoc'heul dre an hent hoc'heus diſquezet deomp; roit deomp an nerz da ober ar pez hoc'heus ordrenet deomp, dre ar merit eus ho Coad ſacr ha dre interceſſion ho Mam ſantel ar Verc'hes Vari.

Ar pempet Myſter a Gueuz.

Jeſus-Chriſt var Menez Calvar.

SAlver ar bed o teſirout metvel ouz ur Groas evit ſilvidiguez an dud, a oue crucifiet etre daou laer; e c'henou a-oue tempret gant veſtl ha guinægr; e goſtez a oue digoret gant ul lanç, evit diſquez deomp ar garantez eus e galon evidomp.

P E D E N.

OVa Salver, boucaît hor c'halon pehini ſo quer calet, ha grit ma rentimp deoc'h carantez evit carantez, calon evit calon, buez evit

huez, dre ar meritou eus ho Maro ſantel ha dre an interceſſion eus ho Mam ſacr ar Verc'hes Vari.

VAR AR MYSTERIOU A C'HLOAR.

Ar c'henta Myſter a C'hloar.

Ar Reſurrection a Jeſus-Chriſt.

AN Divinite pehini a chomas ato uniſſet gant ar C'horf a Jeſus-Chriſt er bez ha gant o Ene pehini a yoa diſquennet el Lymbou, a zeuas ive da uniſſa adarre d'an trede dez an diou gueuren-mâ eus e humanite; hac e reſſuſcitas glorius ha triomfant evel caus hac exempl eus a reſurrection ſpirituel hon Eneou bremâ dre e c'hraç, hac eus a reſurrection hor c'horfou e fin ar bed evit e c'hloar.

P E D E N.

O Va Salver benniguet, grit ma reſſuſcitimp eus a varo ar pec'het d'ar vuez a c'hraç, evit na beç'himp mui marvelamant; grit deomp quitat ar bez eus hor gôal accuſtumançou, evit na gouezzimp mui ebarz: quemenſe a c'houlennomp ouzoc'h dre ho Reſurrection ha dre interceſſion ho Mam ſantel ar Verc'hes Vari.

Au eil Myſter a C'hloar.

An Aſçantion a Jeſus-Chriſt en Eê.

HOr Salver goude beza en em antretenet alies gant e Diſquibien, oc'h o inſtrui var Rouantelez Doue ha var gouarnamant e Iliz, ha goude beza roet dezo mercou ſclear ha certen eus e Reſurrection epad daou-uguent dez, o veza en em rentet ganto var Menez Olivet, a bignas en Eê dirazo hac e preſanç e Vam ar Verc'hes evit prepar

o fiaç eno dezo ha d'e oll fervicherien fidel, hac evit tenna hor ſperet hac hor c'halon gantâ varzu an euruſdet eternel.

P E D E N.

O Va Salver, c'hui pehini ê hon tenſor hac hon eſperanç, grit ma ſaffimp hor c'halonou etreſe-hac-enoc'h, ha na bermetir quet en em ſtaquemp ouz an douar goude ma hoc'heus digoret deomp an Eê, evit ma placimp eno hon oll defir hac hon oll affection: ar c'hraç-ſe a c'houlennomp ouzoc'h dre vertuz hoc'h Aſçanſion glorius ha dre interceſſion ar Vere'hes ho Mam.

An trede Myſter a C'hloar.

An Donediguez eus ar Speret-Santel.

J Eſus-Chriſt o veza prometet alies d'e Ebeſtel en diviſe digacet ar Speret Conſolateur dezo evit ſclerrat n ſperejou ha toma o c'halonou gant an tan eus e garantez divin, hac evit rei nerz ha courach dezo en o difficulteou, a accompliſſas e bromeſſa. Diſquen a reas ar Speret-Santel varnezo e furm teodou tan evit an tri effet admirabl-mâ diaraoc.

P E D E N.

O Va Salver, pa n'hoc'heus quet hon ancounec'heat en hn poan hac en hn tiſenor var an douar, n'hon ancounec'hait quet ivez en ho cloar ebarz en Eê, ha digacit deomp ar Speret divin-ſe, evit ma ſclerraï hor ſperejou gant e inſpirationou ſantel, evit ma tomn hor c'halonou gant e garantez divin, hac evit ma crehaï hon eneou da drec'hi quement difficulte en em opos d'hor ſalvidiguez: oi er goulen-dre interceſſion ho Mam ar Vere'hes ſacr.

Ar pevare Myster a C'hloar.

An Assomtion eus ar Ver'hes Vari en Eê.

MARI, Mam Doue, o veza maro ha sebeliet, a ressucitas hac a oue diguemeret en Eê Corf hac Ene d'an deiz eus he assomtion glorius, cunduet var-eren-dourn gant he Map divin e compagnunez un infinite a Sperejou eürus, hervez santimant hor Mam Santel an Ilis.

PEDEN.

GUerc'hes sacr, pa dle hor maro beza hènvel Iouz hor huez, obtenit deomp ar c'hraç da veva santelamant, evit ma hor bezo ive ur maro eürus, ha ma veritaimp ar vuez eternel.

Ar pempet Myster a C'hloar.

Ar Gurunamant a C'hloar eus ar Verc'hes en Eê.

EVel ma zeo diouz ar gantite a c'hraçou hon Eeus recevet, hac a veritou hon eus acquisitet var an douar, eo e tle beza musuret ive ar c'hloar hac ar recompans hor bezo en Eê; hac evel ma e deveus Mari, Mam Doue recevet muí a c'hraçou hac acquisitet muí a veritou hac a vertuziou, et bed-mâ eguet an oll Sent hac an oll Elez, eo ret e ve favet aziouto tout er c'hloar dreist quement na d'ê quet Doue, hac e ve ar buissanta dirac e Vajeste divin.

PEDEN.

GUerc'hes glorius Vari Mam da Zoue, grit ma couezo varnomp dre hoc'h intercession un abondanç vras eus ar graçou en deveus meriter deomp Jesus-Christ ho Map-quer, hac implig e dirazàn ho protection vertuzus ha puissant evidomp, ni ho supli. Amen.

AN TRIZECVET CHABIST.

Ur voyen all da lavaret ar Rosera, hervez Sant Frances de Sales, ha da vedita assambles ar Mysteriou anezá.

QUemeret a reot ho Chapelet dre ar Groas, o poquet dezi goude beza grêt ganti fin ar Groas ive devotamant, hac en em lequeat e presanç Doue o lavaret ar *Credo* het-a-hed gant attantion ha gant feiz.

Var ar guenta Greunen vras a so goude ar Groas e petot Doue, o lavaret ar *Pater*, da gaout agreabl ar servich a sell deoc'h da renta dezan, ha d'ho c'hasista gant e c'hraç evit ma leverrot erfat ho Chapelet.

Var an teir Greunen vian pere so goude ar Bater-se, o lavaret teir *Ave Maria*, e petot ar Verc'hes Vari da intercedi evidoc'h, oc'h e saluti var ar guenta greunenic evel Merc'h guer da Zoue an Tad, var an eil evel Mam da Zoue ar Map, ha var an drede evel Pried da Zoue ar Speret-Santel.

Neuse o commanç an digenesou e leverrot ur *Pater* erauc peb dec *Ave Maria*, o songeal en unan a Vysteriou ar Rosera var bep digenes, hervez an amser ho pezo, hac o caout memor eus ar Myster ho pezo da vedita, ispicial pa brononcot an Hanvou sacr a *Jesus* hac a *Vari*, pere a dremennot dre ho quenou gant ur reverenç vras a galon hac a gorf, o c'hinclina ho pea quellies ma o frouonçot.

Mar deu deoc'h ur ſantimant vad all hennac'
uis ma ve ar regret eus ho pec'hejou, pe ar pro-
ſerm d'en em amanti diouz ho conal accuſtu-
anç, e c'hellot e vedita epad ho Chapelet het-a-
guella ma ellot, caout memor, queit ha ma
oc'h e lavaret, eus ar ſantimant vad-ſe, pe
a ur ſantimant all bennâc erguiffe a inſpiro
ue deoc'h, particuleramant pa brononçot an
vou facr a *Jeſus* hac a *Vari*.

Var ar c'hreunen vras pehini a ſo e pen an di-
es diveza eus ho Chapeler, e trugarecaot Doue
ar c'hraç en deveus grêt deoc'h d'ho permeti
lavaret; hac o tremen d'an teir greunen vian a
goudeſe, e ſaludot ar Verc'hes facr, oc'h e
dia var ar guenta greunennic da offr hoc'h en-
damant d'an Tad Eternel, evit ma c'hellot ato
ſideri e drugarez en hoc'h andret-hu, iſpicial var
eil e ſupliot da offr ho memor d'ar Map, evit
ho pezo ſonch continuelamant eus e Varo hac
affion; var an drede e ſuppliot da offr ho vo-
ez d'ar Sperer-Santel evit ma c'hellot beza da
es anflammet eus e garantez facr.

Var ar c'hreunen vras, pehini ſo goude an teir
unen vian-ſe equichen ar Groas e pen ar Cha-
let, e ſupliot ar Vajeſte a Zoue da gaout agreabl
peden oll evit e c'hloar hac evit mad e Ilis, e
chet peini er ſupliot d'ho conſervi; ha da zigaç
o c'his quoment ſo en em egaret emeas anezi;
pedit Doue evit hoc'h oll mignonet, o finiſſa
el ma hoe'heus commancet dre ar Broteſſion a
z en ur lavaret ho *Credo* var ar Groas pe gant
n e reot adarre ſin ar Groas e fin ho Chapelet.

mſou Sant Frances de Sales eo ar re-mâ, pe-
a a recommandas deoc'h douguen ho Chapelet

ato en ho querc'hen, evit disquez e sell deoc'h beza servicher pe servicheres da Zoue ha d'ar Vere'hes, hac unan eus a vir bugale an Iliz Catholic, Apostolic ha Romen.

Ur facon berroc'h diouz ar voyen diaraoc da vedita e Mysteriou ar Rosera, hac a so excellant evit arreti ho speret enno. Bep digenes a leverrot eta n'hoc'heus nemet prononç e creis peb Ave Maria *ar Mysser pehini ho pezo da vedita var an digenesse er façon ma velit lequeat amâ varlerc'h.*

DAr c'henta Chapelet o vedita ar pemp Mysser a Joa.

1. E creis peb *Ave Maria* eus ar c'henta digenes livirit evellen.

Ha benniguet eo ar Froez eus ho Cof, Jesus, pehini hoc'heus concevet dre vertuz ar Speret-Santel. Santes Mari Mam da Zoue, pedit evidomp pec'heryen, &c.

2. E creis peb *Ave Maria* eus an eil digenes livirit evellen. Ha bēniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, pehini hoc'heus douguet ennâ o vont da visita ho Quiniterv Santes Elisabeth. Santes Mari, Mam da Zoue, &c.

3. E creis peb *Ave Maria* eus an trede digenes livirit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, pehini hoc'heus ganet hep offans d'ho querc'hdet. Santes Mari, Mam da Zoue, &c.

4. E creis peb *Ave Maria* eus ar pevare digenes livirit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, pehini hoc'heus presantet en Temp'l da Zoue e Dad. Santes Mari, Mam da Zoue, &c.

5. E creis peb *Ave Maria* eus ar pempet dige-

slivirit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus
Coſ, Jeſus, pehini hoc'heus caſet en Templ
ifput ouz an Doctoret. Santes Mari, Mam da
ue, &c.

'an eil Chapelet o vedita ar Chapelet a Gueuz.

1. E creis peb *Ave Maria* eus ar c'henta digenes
irit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho
f, Jeſus, pehini en deveus c'hueſet ar goad
domp. Santes Mari, Mam da Zoue, &c.

2. E creis peb *Ave Maria* eus an eil digenes li-
it evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho
f, Jeſus, pehini ſo bet fouetet evidomp. San-
s Mari, Mam da Zoue, pedit evidomp, &c.

3. E creis peb *Ave Maria* eus an trede digenes
irit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho
f, Jeſus, pehini ſo bet curunet a ſpern evi-
mp, &c.

4. E creis peb *Ave Maria* eus ar pevare digenes
irit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho
of, Jeſus, pehini en deveus douguet e Groas
idomp, &c.

5. E creis peb *Ave Maria* eus ar pempet dige-
es livirit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho
of, Jeſus, pehini ſo bet crucifiet evidomp, &c.

'an trede Chapelet o vedita ar pemp Myſter a C'hloar.

1. E creis peb *Ave Maria* eus an digenes quenta
virit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho
Coſ, Jeſus, pehini ſo reſſuſcitet a douez ar re
aro. Santes Mari, Mam da Zoue, pedit, &c.

2. E creis peb *Ave Maria* eus an eil digenes li-
irit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho
Coſ, Jeſus, pehini ſo pignet en Eêvou. Santes
Mari, &c.

3. E creis peb *Ave Maria* eus an trede digenes livirit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, pehini en deveus digacet ar Speret-Santel, &c.

4. E creis peb *Ave Maria* eus ar pevare digenes livirit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, pehini en deveus ho tiguemeret en Eê, &c.

5. E creiz peb *Ave Maria* eus ar pempet digenes livirit evellen. Ha benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, pehini en deveus ho curunet en Eê. Santes Mari Mam da Zoue, pedit, &c.

Hac evel ma zoar cuſtum da gommanç ha da finiſſa peb Chapelet o lavaret ur veich ar Pater *ha tri gueich an* Ave Maria *en enor d'an Dreindet ſacr ha ſantel, evit ar Chapelet a Joa e c'hellot lavaret evellen var an teir greunen vian a ſo eno.*

1. E creis ar guenta eus an teir *Ave Maria*-ſe: Ha benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, pehini a roi deomp ur Feiz gre. Santes Mari, &c.

2. E creis an eil eus an teir *Ave Maria*-ſe: Ha benniguet eo ar Frôez eus o Cof, Jesus, pehini a roi deomp un Eſperanç ferm, &c.

3. E creis an drede eus an teir *Ave Maria*-ſe: Ha benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, pehini a roi deomp ur Garantez barfet.

Evit ar Chapelet a Gueuz e c'hellot lavaret evellen.

1. E creis ar guenta eus an teir *Ave Maria*-ſe: Ha benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, pehini a ſclerraï hon entendamant, &c.

2. E creis an eil eus an teir *Ave Maria*-ſe: Ha benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, pehini ra enno hor volontez.

3. E creis an drede eus an teir *Ave Maria*-ſe:

benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, hini ra grehaï hor memor, &c.

ut ar Chapelez a C'hloar e c'hellot lavaret evellen.

1. E creis ar guenta eus an teir *Ave Maria*-se: benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, hini ra gunduo hor fongesonou, &c.

2. E creis an eil eus an teir *Ave Maria*-se benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, hini ra reglo hor c'homsou, &c.

3. E creis an drede eus an teir *Ave Maria*-se: benniguet eo ar Frôez eus ho Cof, Jesus, hini ra opero gueneomp en hon œuvrou. Sanct Mari, Mam da Zoue, &c.

Ur voyen excellant c'hoaz da enori ar Verc'hes nitel ha da lavaret he Rosera gant ur profit bras, ajouti varlerc'h peb disenes eus an tri Chapelez ar somsou caer-má, en deveus leset gueneomp dre ferie Personach devot hac abil meurbet, eme Busée.

Fin ar c'henta disenes e leverot evellen:

O Guerc'hes sacr Mam da Zoue! ra vihot c mil gueich benniguet ha glorifiet gant an oll lez, an oll Arc'helez hac an oll Sperejou eurus s ar Barados, pe gant re e c'hesperomp caout an ür d'hn quelet ha d'hoc'h enori unan an diziouâ ebarz en Eê. *Amen.*

E fin an eil digenes e leverrot evellen.

O Guerc'hes sacr, Mam da Zoue! ra vihot guent mil gueich benniguet ha glorifiet gant ar atriarchet, ar Brofedet hac an Innoçantet santel nt Sant Yan Vadezour hac an oll Sænt all eus al esen ancien, pe gant re e c'hesperomp caout an ür d'o quelet ha d'hoc'h enori unan an diziouâ ebarz en Eê. *Amen.*

E fin an zrede digenes e leverot evellen.

O Guerc'hes sacr, Mam da Zoue, ra vio
gont mil gueich binniguet ha glorifiet gant an
tel ha Disquibien hor Salver, ha gant an E
gelistet hac ar Verzerien santel, pe gant re e e
peromp caout en heür d'ho quelet ha d'hoc'h e
unan an diziou-mâ ebarz en Eê. *Amen.*

E fin ar pevare digenes e leverot evellen

O Guerc'hes sacr, Mam da Zoue! ra viot d
nguenr mil gueich benniguet ha glorifiet gan
Gonfessoret, ar Brelader, an Doctoret, ar R
giuset, an Hermitet hac ar Venec'h santel, pe
re e c'hesperomp caout an heur d'ho quelet ha
c'henori unan an diziou-mâ ebars en Eê. *Am*

E fin ar pempet digenes e leverot evellen.

O Guerc'hes sacr, Mam da Zoue! ra viot h
tercant mil gueich binniguet ha glorifiet gant S
tes Anna ho Mam, gant an teir Mari ho Quini
vesset, gant Santes Mari Madalen ha Mari Mard
gant an oll Guerc'hesset, Intanvesset ha Grag
eurus, pe gant re e c'heperomp caout ivez
heur d'ho quelet ha d'hoc'h enori unan an dizio
mâ e Rouantelez an Eê. *Amen.*

AR PEVARZECVET CHABISTE

Ar façon da exerci an devotion profitabl eus pemzec Sadorn.

AVERTISSAMANT.

AR ræson pehini a dle hoc'h alia da receo a g
lon vad an devotion eus ar pemzec Sador
hac em oblich da bresanti deoc'h ar voyen d

ratica eas-aoualc'h ha gant ur profit bras d'hoc'h ene, eo an uſaich hac ar brut bras e deveus an devotion-mâ e meur a leac'h eus ar Rouantelez a Vranç, ha particulieramant er Guear a Doulonſa, leac'h ma zeus bet contet betec an nombr a driſ- hac a bevarzec cant den o communia e Chapel ar Roſera da ur memes Sadorn, ha dreiſt peb ra ar burzudou pere ſo c'hoarvezet dre voyen an devotion-mâ hac ar graçou bras pere ſo bet obtenet digant Doue dre interceſſion ar Verc'hes Vari ſaver ar re pere ho deveus-hi bet exercet. An deſiro deveus cals a ſo e Breuriez ar Roſera, da vaout ha da exerci an devotion-mâ eus ar pemzec Sadorn, a ra din eſperout penaus ne vezo quet nebeutoc'h deut-mad er C'harter-mâ etouez ar Bretonet, pere ſo douguet-bras da enori ar Verc'hes ſacr Mam Doue dre ar Roſera, eguet ma zeo er C'harteryou all eus ar Rouantelez, pa zeo en un lus eus a Vreiz-Iſel memes e c'hetabliſſas quenta Sant Dominic ar Vreuriez eus ar Roſera.

Crdi a aller penaus an devotion-mâ eus ar pemzec Sadorn ne d'ê quet quement invantet gant an dud devot evel ma zeo inſpiret gant ar Verc'hes, peveus a hini ar garantez ordinal a blocur deomp a amſer-e-amſer ar moyenou ar re vertuzuſſa da obteni digant he Map divin ar graçou neceſſer evit hor ſilvidiguez. Ha-n d'ê quet ar Verc'hes ſacr eo e deveus bet deſquet d'ar Patriarch bras Sant Dominic an devotion eus ar Roſera, o c'hordren dezan e freſec d'ar bopl evel ur voyen an excellanta da ziſtrugea an Hereſiou pere a ioa o ren (evel ma hon eus roet da entent e commançamant al Lêvr-mâ) ha da gourrigea ar vuez direolyet eus ar Griſtenyen ? Ha-n d'ê quet ar memes Mam a

c'hraç eo e deveus bet gourc'hemennet d'ar Religius santel Alan de la Roche eus a Urz Sant Dominic e Couent Dinan, savet eus a un Noblanç vras a Vreiz, nevézi an devotion-mâ pehini a ioa casi effacet eus a sperejou an dud gant an Érouant? Ha-n d'ê quet hì c'hoaz eo e deveus inspiret er bloaz mil c'huec'h cant pemp ha tregont, da ur Religius devot eus ar memes Urz, Petronius Martini, Doctor en Theologi, eus a Gouent Boulogne-la-Grassa en Itali, an devotion gaer eus ar Rosera perpetuel, pehini a brodu bemdez quement à frôez spirituel d'an eneou, hac a ra d'an dud var an douar imita ar re-eurus en Eê, o veuli Doue hac e Vam sacr perpetuelamant er bed-mâ, da bep heur eus an deiz hac eus an noz, evel ma er gra an Elez hac ar Sænt er Barados?

Me ho ped éta da gaout agreabl an devotion-mâ eus ar pemzec Sadorn tennet eus a Lêvr an Tripl Rosera. Fourniss a rai deoc'h reflexionou devot da ober quent ha goude ar Gommunion eus a bep Sadorn, hac é tesco deoc'h an exerciç eus ar vertuziou principal peveus a re en deveus hor Salver hac e Vam sacr merquet déomp an exempl é peb Myster eus ar Rosera, evit ho sicour d'en ém avanç mui-ouz-vui en o c'harantez hac en o imitation, evel ma zeo hennéz eo ar but hac at profit eus a zevotion ar Rosera santel, da ouzout ê, hon lacat da garet ha da imita Map Doue hac e Vam. Guelét a reot amâ ivez un darn eus ar graçou hac eus ar faveryou en deveus accordet Doue d'ar re pere o deveus pratiquet an devotion-mâ.

AN DEVOTION GAER EUS AR PEMZEC SADORN,

En enor d'ar pemzec Myſter eus ar Roſera, gant ar pratic eus ar pemzec vertuz merquet er Myſteriou, ha gant ar graçou hac ar faveryou accordet gant Doue d'ar re pere o deveus-ii bet pratiquet.

AN ARTICL QUENTA.

Pe en tra e conſiſt an devotion-mâ, ha penaus eo e tleer he fratica?

AN devotion eus ar pemzec Sadorn a ſo ur bromeſſa pe ur reſolution da gommunia gant un diſpoſition vad e ſpaç a bemzec Sadorn diouz-tu, e memor eus ar pemzec Myſter eus ar Roſera, hac en enor d'ar Verc'hes ſacr, evit dre he interceſſion obteni ur c'hraç particulier bennâc digant Doue; rac an devotion-mâ ſo meurbet vertuzus evit obteni digant Doue graçou dreiſt ordinal dre interceſſion ar Verc'hes.

Beza ez eus hac a ra ar pemzec Communion-mâ durant pemzec dez diouz-tu, evel ma zeo ar Veleyen pere a lavar an Oferen bemdez, ha reall pere a vev gant un exempl bras a zevotion hac a vertuz, rac evit ober ar pemzec Communion-mâ erguiſſe diouz-ru, e tleer beva gant cals a ſantelez.

Mad ve ober ar pemzec Communion-mâ e Chapel ar Roſera, mar gallet, pe da viana en Ilis ma teo etabliſſet ar Roſera; rac Doue a zeu da ziſtribui e c'hraçou gant braſſoc'h abondanc en eil plaç eguet en eguile aviziou. Santes Roſa, evel ma e deveus bet anzavet ouz he C'honfeſſour, a receve

digant Doue mil faver e Chapel ar Rofera. Ne d'ê quet couſgoude na ell communia e peb Ilis hac e peb Chapel ar re pere n'o deveus quet ar gommod te da ober en hini ar Rofera.

Ar re pere ne gillont quet ober ar pemzec Communion-mâ durant ar pemzec Sadorn abalamour d'o ſervich ha d'o labour, a alle da viana ober e ſpaç a bemzec Sulvez, o communia d'ar Sul eleac'h ar Sadorn. Beza ez eus hac a ra bep ſizun diou pe dek eus ar pemzec Cõmunion-mâ; reall ne reont nemet diou pe dek anezo bep mis; quemenſe oll a ſo mad-aoualc'h: hoguen an aſſura evit beza exaucet, ê ober ur Gommunion bep ſizun, ıſpicial da Sadorn, mar gallet.

Evit diarben peb difficulte, pa brometit peautramant pa ra reſolution da ober ar pemzec Sadorn, ne dleit e ober nemet diouz ma cafo mad ho Confeſſour, en hevelep fæçon ma vezo librdeżàn ho leſel pe hoc'h ampeich da gommunia hervez ma cafo a prepos ha diouz ma veac'h diſpoſet: rac mar deuac'h d'en em brefanti d'e Dribunal gant pec'hejou marvel bep Sadorn, certenamant ne rancac'h quet caout eſtrancq ma n'ho leſſe quet da gommunia quelhes-ſe; pa ve da Baſq ve n'ho leſſe quet ſo-quen, peguement beuâc ma c'hourc'hemen an Ilis communia neuſe.

Diouz ho Confeſſour eta e tepando ho leſel da gommunia d'ar pemzec Sadorn-mâ diouz-tu, pe hoc'h obligea d'o interrompi, ma n'ho quef quet diſpoſet-mad: hoguen an interruption-ſe ne ampecho quet na vezo profitabl deoc'h ho pemzec Communion, evit ba na allac'h ober bep Sadorn diouz-tu peautramant bep Sul; ar memes tra a la yaràn mar guerru gueneoc'h un occupation pe un

ampechamant bennâc pehini a virre ouzoc'h na allac'h ober bep sizun ho pemzec Communion diouz-tu; ha pa vezo tremenet an ampechamant-se e c'hellot o c'hontinui hep e veac'h obliget d'o c'hommanç a nevez-flam. Ne dleit ober ar bromessa pe ar resolution-mâ'ta da ober ar pemzec Sadorn nemet diouz ar brudanç hac ar bermission eus ho Tad Confessour.

Evit obteni ar c'hraç a bretandit dre ar pemzec Sadorn-mâ, e renquet en em resolvi da veva guell ha dreist peb tra d'en em ziouall diouz ar pec'het marvel, ha lacat ho poan da veva fidel da Zoue ha d'ar Verc'hes en traou disterra memes.

Beza e tleit caout un intention pur ha eün dirac Doue evit na c'houlennot nerra a guement na ve conform d'e volontez ha da silvidiguez hoc'h Ene.

Mad ve deoc'h accompagnunequeât ho Communionou gant un œuvr vad bennâc hervez ho commodite hac ho tevotion, evel ma ve rei an alusen, pe yun, pa n'er greac'h nemet bete cresdeiz, pe asista en Oferen, pe lacat e lavaret evit an Anaon ha conversion ar bec'herien, pe brena bemzec Chapelet da rei d'ar beoryen, pe quemeret pemzec taol disciplin pe gorden bep Sadorn, pe ober pemzec prosternation d'an douar, pe lavaret pemzec Rosera. Da viana d'an deiz ma communiot, e ve mad deoc'h lavaret ur Rosera antier, ne deus forz pe diouz-tu pe autramant a neubeudou. Mad ve deoc'h ivez er pemzec Sadorn-mâ goulen ar c'hras dre intercession ar Verc'hes d'en em acquita erfat eus a Vreuriez he Rosera, ha da bratica gant perseveranç ar Vertuziou en deveus disquezet deomp Jesus hac e Vam er Mystteriou anezâ, evel ma int merquet amê varlerc'h.

Ober a rent un dia hac a vezo agreabl bras d'ar Verc'hes, mar douzit ar reall d'an devotion-mâ. Clevet hoc'nens emichans coms eus ar faveryou a brometas ar Verc'hes d'an Urz eus a Religiuset Sant Dominic mar lacasent o'foan da inspira d'ar bopl an devotion santel eus ar Rosera; beza e viot ive participant er memes faveryou, mar bezit sourcius da inspira d'ar reall ar memes devotion. Peb-unan a dlesse ober ar pemzec Sadorn-mâ da viana ur veich en e vuez dre zevot on evit goulen ar c'hraç da gundui ur vuez vad ha da gaout ur maro mad ive, pe da zilivra un Ene bennâc eus ar Purcator. D'an dud yaouanc abaz en em angagi en ur vocation bennâc, e ve profitabl bras ober ar pemzec Communion-mâ, evit recommandi o vocation d'ar Verc'hes. Hac ar re o deveus ur proces pe un affer bennâc a gousecanç, a ve mâd dezo ive ober ar memes tra.

Ar re ne gommunint nemet ur veich bep sizun hac a raï padout o femzec Communion e spaç a bemzec sizun pe davantaich, a all epad ar sizun songeal er Myster en enor da behini o devezo communiet er sizun-se, hac ober erguisse evel pemzec eizvet eus a Vysteriou ar Rosera, da lavaret eo, applica o fedennou, o finigennou, o alusennou hac an actionou mad all pere a raïnt epad ar sizun-se, da enori ar Myster p'evit hini o devezo communiet enhi; hac e raïnt epad ar pemzec sizun-se ar pez a ra an Ilis epad ur bloaz, da lavaret eo, e tuint erguisse da celebri ha da solemnisa ar Mysteriou principal eus hon Religion e spaç a bemzec sizun; ha mar greont bemdez diouz-tu o femzec Communion, evel ma c'halle ar Veleyen hac ar re o deveus cals a vertuz hac a santelez o

ober, e folenniſen ar memes Myſteriou e ſoaç a hemzec dez ive.

Evit exerci an devotion-mâ eus ar pemzec Sadorn, ne d'ê quet neceſſer e teuac'h d'en em obligea da guemenſe na dre vœu, na dre bromeſſa da Zoue, mar quirit, nemet hepquen dre ur reſolution ſimpl, peguement bennâc ma o pe mui a verit drear vœu, mar er c'haffe ho Confeſſour a-prepos.

Ar Meditationou hac an Oræſonou Jaculator pere ſo amâ var hep Myſter quent ha goude ar Gommunion evit ar pemzec Sadorn, a ſervicho deoc'h quer-couls evit ho Communionou all.

An eil Artic.

Peguen excellant ha peguer vertuzus eo ar pemzeè Sadorn evit obteni ar c'hraç a c'houlennier, evel ma en diſquezer amâ dre gals a exemplou.

AR pez,a ſo da veza admiret en devotion-mâ, eo ma e deveus ur vertuz dreiſtordinal evit obteni digant Doue ar c'hraç a c'houlenner ountàn dre he moyen. Hac evit guir quement ſo compretnet enni a gontribu da tei dezi ar vertuz-ſe; rac an hini ma teu digantâ peb imâd, pa en em ro e-unan en devotion-mâ dre ar Gommunionou a reer enni, e ro ive dreini gant braſſoc'h ræſen e zonæſonou. Dont a reer dre an devotion-mâ da enori ar Myſteriou principal en deveus operet evit hon Redemption, hac a ſo eus a ur merit infinit. Dont a reer erfin da invoqui dreizi an interceſſion eus ar Verc'hes ſacr, pehini eguis ma zeo ar Vam a drugarez ha Rouanez an Eê, e deveus gallout ha volontez d'hor ſicour en hon izomou.

Ar Guear a Doulouſa a fournis deomp teſtenious

caer eus ar viryonez-mâ ; adviret e deveus ar re zal o recour ar guelet dre an devotion-mâ eus ar pemzec Sadorn ; guelet e deveus rud bouzar, paralitic, tropic, ha peb seurt pleissinet all dilivret eus o infirmiteou, pec'heryen vras convertisser, tud affliget consolet, ha reall favoriset eus a c'hraçou particulier dre voyen an devonon-mâ evel ma c'haller guelet en ul Lêvr atitret *Ar Vœu eus ar pemzec Sadorn*, hac imprimet gant Aprobation a ben dec pe zaouzec gueich el lavaret Kear.

Goude quememâ ne velàn quet e ve netra capabl d'hoc'h ampeich da receo erfat an devotion-mâ pa zeirrot obteni digant Doue ur faver particulier bennâc. Ur vertuz bras e deveus evit quemense, evel ma hoc'heus guelet bremâ ; ha mar deu Doue da zifferi aviziou ar c'hraç a c'houlenner dreizi evit ur mad brassoc'h, ar gonsolation da veza great da viana un avançamant vras en hor silvidigùez ha da veza acquisitet cals a verit, a chom ato gueneomp pa hor bez-hi pratiquet mad. Ar bec'hezyen a guef enni ar regret hac an displigeadur eus o fec'hejou, an dud a zougeanç Doue a guef enni an devotion, hac an dud devot a guef enni ar ferveur eus a garantez Doue.

Ar Rofera so destinet evit ober deomp imita Jesus-Christ hac e vertuziou comprenet er pemzec Mysser anezàn : evelse ivez e teuer da ajouti gant an devotion-mâ ar frecantation eus a Sacramant an Auter dre ar pemzec Communion-mâ evit hon rentà hènvel ouz Jesus. Chetu p'evit tra e lavar Sant Yan Chrisostom penaus en em servichas Yusas eus a ur poc evit diffaranti Jesus-Christ diouz an Ebestel al, abalamour ma oant deut da veza hènvel ountâ dre ar Gommunion o devoa great en

nos-se: *Habebant Christi feras factes.* Ar Sacramant-mâ, emezàn, a zeu da imprima un hevelep ma-jeste hac un hevelep noblanç en hor c'horf couls hac en hon Ene, ma teuomp dreizàn da veza Rouanez ha Priedou da Jesus-Christ, hac eo e C'hoad eo a zeu er Sacramant adorabl-mâ da renta nobl hon Eneou, d'o arousi gant e c'hraçon, d'o mezur gant e zouçder, ha d'o renta hènvel ouz Doue, evel a lavar Sant Denes ive: *Ut ex communicatione divinâ ad Dei similitudinem transeant.* Ar voyen eta d'en em renta hènvel ouz Jesus-Christ eo e receo erfat dre ar Gommunion. Petra lavarim-ni'ta eus ar Vreudeur ha C'hoarefet ar Rosera pere en receo quellies a veich pa exerçont an devotion-mâ eus ar pemzec Sadorn en enor d'an pemzec Myster? Han-d'ê quet erguisse eo en em tenter hènvel-mad ouz Jesus-Christ dre ur voyen quen admirabl evel mar zeo profitabl?

Hac ouzpen so, mat deo ar Rosera ur vagagen a c'hraçou an Eê, ha mar deo quement favorifet gant Jesus ha Mari ar re pere a zeu d'en em acquita erfat eus ar Vrenriez-mâ, pe seurt graçou na pe seurt saveryou na recevo diganto ar re pere a rai ar pemzec Communion-mâ en enor d'ar pemzec Myster, pa recevont en o feultrin ar fourcen eus ar c'hraç, ha pa en em ro dezo Jesus e-unan er Sacramant-mâ gant e oll donæsonou? *Cum illo omnia nobis donavit.* Esperout a dleomp eroi Doue deomp assambles gant e Vap er Sacramant-mâ a bep seurt benedictionou ha saveryou dre voyen an devotion-mâ pehini hon doug da frecanti ar Sacrament adorabl eus an Auter, hac a ra distrei varechis ar c'hustum ancien eus an Ilis pehini a rea d'ar Gristenyen quenta communia beindez memes.

Chetu amâ un nebeudic exemplou a faveryou dreiſſordinal evit confirma ar pez hon eus lavaret bremâ eus ar vertuz vras pehini e deveus an devotion-mâ da opteni digant Doue ar c'hraç a c'houlenner dre he moyen.

Er Guear a Donlouſa vardro ar bloaz mil c'hue'h caot unan ba daou-uguent Liſeta de Roqueſegat, merc'h da Frances Roqueſegat, o veza frotet ouz he daoulagat heol eus a Lambr ar Roſera, evel ma e devoa commancet ar pemzec Sadorn evit ma viſe agreabl da Zoue dre ar merit hac an interceſſion eus an Itron Varia ar Roſera-rei dezi ar guelet pehini e devoa collet pell a yoa, e commançaz da receo ar faver-ſe adalec ar Sadorn quenta memes, o veza remerquet un draic-bennac a ſclerigen pehini a greſque mui-ouz-vui, en hevelep-fæçon abarz ar fin eus ar pemzec Sadorn ma vouezas mont e-unan dre Guear, ha len al Lêvriou a zevotion, ar pez e devoa hepquen goulennet ouz ar Verc'hes Vari.

Er memes Kear-mâ vardro ar bloaz mil c'huec'h cant daou ha daou-uguent an Demeſel Franceſa de Valette, greg d'an Autrou Sap, Marc'hadour bras, o veza collet antieramant ar c'hlevet e ſpaç a dri bloaz, bac o veza en em vouefflet d'an Itron Vari ar Roſera da ober ar pemzec Sadorn, vardro pedir heur diouz ar mintin pa ziunas e clevas diſtinctamant ar c'hleyer, ha quer-couls quement a lavaret dezi d'an eil Sadorn eus he devotion.

Er memes Kear vardro ar bloaz 1643, an Demeſel Louiſa, merc'h d'an autrou Jaques de Brouſſon, Plocurer er Parlamant, oc'h en em gaout ſefiet dre he c'horf-tout gant un hidropiſi pehini a vire outhi na alle en em ſervichout na cals na ne-

beut eus he zreid hac eus he zaonarn, nac en em vania e nep fæçon, e devoue recours d'ar Vedecinet hep e ſervichas dezi da netra; hoguen un devez o veza clevet coms eus ar graçou hac ar faveryou miraculus a opere an Itron Vari ar Roſera en andret ar re pere a rea ar pemzec Sadorn, e devoue neuſe-ſouden un deſir bras d'o ober ivez evit recour ar yec'hèr; hac er memes amſer e ſantas quement a fiziançer Verc'hes, goude ma oa en em voeſtlet da ober ar pemzec Sadorn, ma ſavas eus e guele o querzet e-unan dre ar gambr, hac en em gafas e ſtad d'ar Sadorn quenta da vont da gommançar pemzec Sadorn e devoa prometet da ober.

Er memes Kear hac er memes bloaz Yan Arquier, Meſtr Tailleur, oaget a eiz vloaz hac antercant, o veza chommet clàn gant ur paralſi pehini er prive eus ar parlant hac eus an uſaich eus e oll memprou, hac o veza abandonet gant ar Vedecinet, ne oue quet buanoc'h goueſtlet d'an Itron Vari ar Roſera evit ober ar pemzec Sadorn, na recouras ar prezec, ar mouvamant, ar c'herzet hac ar yec'het, en hevelep-fæçon ma oue ivez e ſtad da vont da gommançan devotion mâ d'ar Sadorn quenta varlerc'h.

Er memes Kear mâ Girard Pradier, o veza ſujet da goueza en ur certen droug, a oue delivret diouz an accidant-ſe oc'h en em voueſtla da ober ar pemzec Sadorn.

Leonard Borderies, Meſtr Tailleur, a oue delivret diouz ur forceur pehini ne baoueſe oc'h e chagrina eiz mis a yoa, o ſtrinca cantite a vein en e dy, o vouga e c'houlou en nos, o terri an traou a yoa neceſſer da ober ar ſervich, o ſquei gant e

dud, hac o c'hober cals a zisurzyou all erguiffe en andret ar paour quæz-mâ, hep e vele den coufgoude; hac e oue dilivret, a lavaràn, drouz an tourmant-ſe oc'h en em vouestla da ober ar pemzec Sadorn en enor d'an Itron Vari ar Roſera. Ne gomzàn quet amâ eus ar c'haera miraclou, abalamour na dint quet bet c'hoaz imprimet nac atteſtet dre zorn un Noter evel ar re ma hon eus comſet anezo bremâ. Guelet a raet fortunyou ha dimiziou eurus great dre voyen an devotion-mâ, tud dall o recour ar gueler, re vouzar o receo ar c'hlevet, tud paralitic rentet ſalo, proceſou gounezet, graguez rentet capabl da gaout frôez, vocationou miraculus obtenet digant Doue, ha faveryou dreiſtordinal accordet dre voyen an devotion-mâ eus ar pemzec Sadorn: hoguen ar pez hon eus tapportet amâ ſo aoualc'h evit ho lacat da gaout un iſtim bras anezi hac un deſir brasive d'e fratica, mar fell deoc'h obteni digant Doue ur c'hraç particulier bennâc eva ſilvidiguez hoc'h Ene dre interceſſion ar Verc'hes.

An trede Article.

Ar façon da ober ar Gommunion en enor da hep Myſter eus ar Roſera.

Dirac ar Gommunion e ve mad ſongeal er Myſter en enor da behini e tleer communia en deiz-ſe, hac ober var dro ur c'hardeuric meditation var al lavaret Myſter, da viana epad an Oferen, ma na 'deus amſer d'e ober quent; hac ober un act a Adoration pe a Feiz var ar memes Myſter, evel ma ve lavaret evellen.

Var ar c'henta Myſter, pa oue ſaludet ar Ver-

ches gant an Eal Gabriel da veza Mam da Salver ar bed. Evit ar guenta Communion.

O va Jesus, me ador a greis va c'halon ar Myster eus hoc'h Incarnation e Cof ar Verc'hes ho Mam sacr ha santel.

Var an eil Myster, pa zeas ar Verc'hes da visita Santes Elisabeth. Evit an eil Communion.

O va Jesus, me a gread hac a enor ar Visitation a rentas ho Mam guer ar Verc'hes da Santes Elisabeth he C'hinterv.

Var an trede Myster, pa c'hanas ar Verc'hes he Mabic er C'hraou a Vethleem. Evit an trede Communion.

O va Jesus, me ador ho Quinivelez sacr er C'hraou a Vethleem gant an tri Roue.

Var ar pevare Myster, pa bresantas ar Verc'hes he Map en Templ da Zoue e Dad. Evit ar pevarvet Communion.

O va Jesus, me hoc'h ador offret en Templ da Zoue ho Tad gant ho Mam guer ar Verc'hes.

Var ar pempet Myster, pa gafis ar Verc'hes he Map en Templ etouez an Doctoret. Evit ar pempet Communion.

O va Jesus, me hoc'h ador cafet en Templ gant ho Mam guer da ben tri dez goude ma oac'h bet dianquet diganthi.

Var ar c'huec'hvet Myster, pa reas hor Salver e Oræson er Jardin Olivet. Evit ar c'huec'hvet Communion.

O va Jesus, me hoc'h ador o c'houisi ar goad en hoc'h Oræson er Jardin Olivet evidomp.

Var ar seizvet Myster, pa oue hor Salver flagellet ha scourgeset. Evit ar seizvet Communion.

O va Jesus, me hoc'h ador er Flagellation gruel

ha mezus hoc'heus gouzanvet evidomp.

Var an eizvet Miſter, pa oue hor Salver curunet a ſpern. Evit an eizvet Communion.

O va Jeſus, me hoc'h ador curunet a ſpern evidomp evel ur Roue a farç.

Var an navet Myſter, pa zougas hor Salver e Groas da Venez Calvar. Evit an navet Communion.

O va Jeſus, me hoc'h ador o touguen ho Croas evidomp da Venez Calvar.

Var an decvet Miſter, pa oue crucifiet hor Salver var Menez Calvar. Evit an decvet Communion.

O va Jeſus, me hoc'h ador cruchet evidomp e creis eure daou laer var Menez Calvar.

Var an unecvet Myſter, pa reſſuſcitas hor Salver lenn a c'hloar. Evit an unecvet Communion.

O va Jeſus, me hoc'h adof en ho Reſurrection glorius.

Var an daouzecvet Myſter, pa bignas hor Salver en Eé, leun a c'hloar. Evit an daouzecvet Communion.

O va Jeſus, me hoc'h ador en hoc'h Aſçanſion glorius ebarz en Eé, aſezet en tu-daou d'o Tad Eternel.

Var an trizecvet Myſter, pa zigaças hor Salver ar Speret-Santel var e Zifquibien. Evit an erizecvet Communion

O va Jeſus, me hoc'h ador en Donediguez eus ho Speret-Santel pehini a zigaçoc'h d'ho Tiſquihyen d'ar Pantecoſt.

Var ar pevarzecvet Myſter, pa oue diguemeret ar Verc'hes en Eé gant he Map. Evit ar pevarzecvet Communion.

O va Jeſus, me hoc'h ador en Aſſomption eus

ar Verc'hes sacr ho Mam guer ebarz en Eê eleac'h ma e d guemerfoc'h leun a c'hloar.

Var ar pemzecvet Myster, pa que curunet ar Verc'hes en Eé Rouanes d'ar bed oll. Evit ar pemzecvet Communion.

O va Jesus, me hoc'h ador gant ho Tad hac ho Speret-Santel, o curunì a c'hloar ar Verc'hes ho Mam guer ebarz en Eê.

Goude ar Gommunion e c'houlennot ar c'hraç hac ar faver pehini a fell deoc'h da obteni dre voyen ar pemzec Sadorn digant Doue, dre ar merit eus ar Mysteriou-mâ en deveus operet Jesus-Christ ha dre an interceffion eus ar Verc'hes facr, er façon-mâ.

O Va Salver henniguet, me ho supli dre ar garantez hoc'heus diquezet din er Myster-mâ en enor da behini em-eus communiet bremâ, da rei din ar c'hraç hac ar faver pehini a c'houlennàn ouzoc'h dre interceffion ho Mam guer ar Verc'hes facr.

Peden d'ar Verc'hes ive goude ar Gommunion.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanes an eê hac an douar, Mam dign da Zoue, me ho supli dre an oll graçou hoc'heus recevet digant an Tad hac ar Map hac ar Speret-Santel, e caite a Verc'h d'an Tad, a Vam d'ar Map, hac a Bried d'ar Speret-Santel, ha dre ar merit eus ar Myster en enor da behini em-eus communiet bremâ, da obteni din dre ho credit bras dirac Doue, ar c'hraç pehini a c'houlennàn evit gloar Doue ha silvidiguez va Ene.

Amen.

Er façon-mâ e vez grêt an oll Gommunionou eus ar pemzec Sadorn. Ha pa na rac'h quen nemet ar pez am-eus discleryet bete vremâ, e rac'h aoudc'h

evit en em acquita eus an devotion santel-má. T
guen evit e exérci en ur façon choaz parfetoc'h
excellantoc'h, chetu amâ ive Meditationou igou p
a ellot da ober da viana e furm a Oræsonou Ja
lator quent a goude ar Gommunion evit peb Myf
An Oræsonou Jaculator a so expliquet deoc'h pe
int e Lévr an Introduction d'ar vuez devot en
Sant Frances de Sales, pehini am-eus lequeat e
e Brezonec. Hac an Oræsonou Jaculator-má v
lerc'h a fervicho deoc'h evit ho Communionou or
nal ive, mar quirit.

AR PEMZECVET CHABISTR

Meditationou evit ar pemzec Sadorn eguis Oræ
nou Jaculator quent ha goude ar Gommunio
var an oll Myfteriou; hac a ell fervichout qu
couls evit ar Gommunionou dll.

An Articl quenta.

Var ar Myfteriou a Joa.

Abarz ar guenta Communion en enor d'an Anoncia
tion, pehini eo ar c'henta eus ar Myfteriou a Joa.

SEblantout a ra din, va Eal-Gardien, em c'hou
ffit da vont d'ar Gommunion, hac e livirit di
ar memes comfou a lavare an Eal-Gabriel d'a
Verc'hes Vari abarz ma concevas Map Doue: *A*
timeas, invenifti gratiam apud Deum! Couraich
n'ho pezet quet a aon; ar Sacramant a Binigen, p
ouc'h bet o cofes, en deveus ho lequeat e gra
Doue; racfe toftait ountâ gant fizianç ha gan
sarantez dre ar Gommunion fantel.

Reſpont a ràn eta ive gant ar Verc'hes facr; *Ecce ancilla Domini.* Chetu amâ an indina hac an diſterra eus an oll graouadurien o font d ho receo, va Salver adorabl; na bermetit quet e tiſpartien hirviquen diouzoc'h. Me ya da doſtaar ouzoc'h, hac en em ro deoc'h tout hac evit an amſer hac evit an eternite.

Goude ar Gommunion evit ar c'henta Myſter a Joa.

VA Doue, me hoc'h ador gant ar memes ſantimanchou a humilite, a anaoudeguez hac a garantez, evel e devoue ar Verc'hes d'hoc'h adorn goude ma e devoa bet ho concevet en he entraillou chaſt.

Quemerit ur boſſeſſion antier eus va c'halon, evel ma quemerzoc'h eus a galon ho Mam ſantel. Va Doue, rampliſſit va entendamant ha va volontez eus ac'hanoc'h epquen, evit ma hoc'h anavezin ha ma ho carin dreiſt peb tra oll.

Goude an Oræſonouigou-mâ e leverrot an hini ſo adreſſet d'ar Verc'hes e fin an trede Chabiſtr amâ diarabe.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanes an Eê hac an douar, Mam dign da Zoue, me ho ſupli, &c.

Evel ma ze oc'h imita ar vertuziou a Jeſus hac a Vari eo e rentit dezo an enor an excellanta a ouffae'h da renta, conſiderit hiryo an humilite a Jeſus hac a Vari, eus ar Map hac eus ar Vam er Myſter-mâ eus an Incarnation; an humilite eus ar Map o quemeret ur c'horf hac un ene da allout ſoufr evidomp; an humilite eus ar Vam oc'h en em henvel ſervicheres epquen d'an Autrou-Doue, hac hy choaſet gantâ da veza e Vam dign.

Vertuz da imita hiryo. An Humilite.

PRATIC.

Evit imita an Humilite a Jesus hac a Vari, e lequeot ho poan d'en em humilia en hoc'h interieur hac en hoc'h exterieur, en em lequeot er plaç iſela hac en Ilis hac eleac'h all, e comſot iſel ha gant douçder, ne leverrot netra a guement a ve capabl da rei iſtim ebet ac'hanoc'h, e lequeot lavarer ho teffotou deoc'h, e c'hanorot ar Sant pere o deveus pratiquet dreiſt peb tra an Humilite, evel Sant Thomas d'Aquin, pehini ne oue biſcoaz attaquet gant ar ſuperbite, hac evel Sant Fraaces pehini a c'halvet an humbl.

EXEMPLOU.

Sant Thomas d'Aquin, an Doctor Angelic eus a Urz Sant Dominic, pe da hini e oue ſiardet ur gouris a chaſtete vardro e ziou-tes gant an Elez, hac a yoa eas a un noblanç vras, a ſo bet quen humbl, n'en deveus bet ſantet biſcoaz an diſtera tentation a ſuperbite. Alies e c'houlenne ouz Doue n'en diviſe biquen carg enorabl ebet, hac e refuſas bea Arc'heſcop er Guear vras a Naples; ha ne gompoſes al Levr bras eus e Somme nemet evit an Novicet a yoa o tiſqui.

An humilite eus ar Pap Beneat unecvet, eus a Urz Sant Dominic, ne doa quet bianoc'h; rac ne recevas an Tog a Gardinal nemet an deſpet dezan gant cals a zaolou dre c'houre'hemen ar Pab; hac ovez a great Pab e-unan goudeſe ha lequeat da aſeza var an Tron eus an Ilis, ne fallas dezan na gueit nac anaout e Vam nemet gant he dillat paour, ha non pas gant dillat caer, evel ma oa ſavet eus a dud paour ive.

An humilite eus al Leanes eurus Mac'harit, merc'h d'ar Roue a Hongrii, eus a Urz Sant Dominic, a yoa ive dreiſt ordinal; rac ne alle quet permetti com-

di-

dezi eus he c'hondition huel; ruzia a rea pa gleve hano a Brinces; huanadâ a rea o lavaret en diviſe Doue great mui evithi oc'h he renta merc'h da ur Païſant eguet da ur Rone; tec'het a rea diouz ar parlouerou gant aon na viſe great enor ebet dezi.

Abarz an eil Communion en enor d'ar Viſitation eus ar Verc'hes, pehini eo an eil eus ar Myſterion a Joa.

O Va Salver adorabl, me hoc'h ador cuzet etre daou goſtez ar Verc'hes facr ho Mam guer pa zeas da viſita Santes Eliſabeth: ar breſanç ac'hanoc'h a næteas he Mabic Yan Vadezour diouz ar pec'het originel abarz ma er ganas; grit ma vezin næteat ive diouz va oll bec'hejou dre ho preſanç er Sacramant adorabl pe en hini e zân d'ho receo eus a zourn ar Belec.

Lavaret a rân evel Santes Eliſabeth, pa recevas ar viſit-ſe digant ho Mam ſantel ar Verc'hes facr: pe a leac'h e teu an heur-mâ din-me, ma en deus Doue ar vadelez da zont e-unan d'am biſita ha da rei din e c'hraçou en abondanç, ha me peguer miſerabl ha peguer bras pec'her oun!

Goude ar Gommunion evit an eil Myſter a Joa.

O Va Jeſus leun a zouçder, ho preſanç hepquen ha preſanç ho Mam ſantel a gargas ty Santes Eliſabeth hac he Phried eus a un infinite a c'hraçou; pliget gueneoc'h carga va ene ivez eus ar memes donæſonou pa em-eûs an heur dre ho trugarez infinit d'ho terc'hel bremâ en ty eus va c'halon hac e gouelet va ene; accordit din ar c'hraç particulier pehini a c'houlennân ouzoc'h dre an in-

terceſſion eus ho Mam ſantel pe gant hini e lavarâ deoc'h : *Magnificat anima mea Dominum*, &c. E a galon hac a c'henou e c'hlorifiân va Autrou, ha e c'hadmirân bepret e vadelèz em andret. Gant joa bras eo va ene raviſſet oll en he Doue, pehir eo va Salver trugarezus em c'hènver, &c. *evel ſo en Heuryou Brezonec.*

Goudeſe e leverrot an Oræſon d'ar Verc'hes a diaraoc'e fin an trede Chabiſtr.

O Guerc'hes glorius Vari, &c.

Conſiderit hiryo ar garantez eus ar Verc'he fact, o viſita he C'hiniterv Santes Eliſabeth ; pe hini a yoa bras, evit procuri ar vuez a c'hraç d'h Buguel Yan Vadezour, dre ar breſanç eus he Ma divin pehini a yoa en é c'hreis ive neuſe.

Vertuz da imita hyrio. Ar garantez en andre an neſſa.

Pratic.

Evit imita ar Verc'hes er viſit charitabl pehini rentas da Santes Eliſabeth, iit da viſita ivez an dud clân, pe affliget en ur façon bennaac, iſpicial an dud paour, ha grit ur ſoulageamant bennaac dezo, mar gallit ; da viana conſolet-hi, ha conſit a Zou pa viot oc'h en em antreteni gant reall. Biſitit ive a ſperet an Eneou eus ar purcator, o c'hober un œuvr-vad bennaac evito, pe ur bedèn, pe ur vortification bennéc, pe o clevet an Oferen en o intention.

Exemplou.

Sant Ambroas de Sienne eus a Urz Sant Dominic, devot bras d'an Hano a Jeſus ha d'ar Roſera ſantel, a yoa quer charitabl en andret ar beoryen, ma veritas receo da logeac'ha da repui pemp Eal deguiſet e furm pelerinet ; ha quen trugarezus en andret

an Anaon eus ar Purcator, na baouese o pidi Doue evito.

Ar Plac'h eürus Enori eus a Burgos, Merzeres, eus a Drede Urz Sant Dominic, e devoa ivez ar charite hac ur garantez estranch en endret he nessa, o c'himpligea quement mad e devoa da vezur ar re a yoa dalc'het er prisonyou a Islantr evit ar Feiz Catholic, hac abalamour da se e trouc'has un Heretic he c'hostou dezi gant ur falc'h, hac o veza mare e oue cafet caer evel an Eal var he daoulin, he divos hac he bisaich savet ganthi etrese an Eé.

Ar Breur eürus Venturin eus a Urz Sant Dominic, a yoa quen truezus ouz ar beoryen a graouadur yaouanc, ma quemere bara eus a dy e Dad da gaç dezo pa edo er guear; hac o veza erruet e Dad gantâ ur veich o c'hober andrase, en em lequeas e coler ountâ; hoguen Doue evit e appesi hac e zouçaat ouz e graouadur, a zeinchas dre ur miracl e frôez ar bara-se a zougue d'ar beoryen.

Abarz an drede Communion en enor d'an tredé Myster a Joa, pehini eo ar C'hinivelez eus hor Salver.

O Guerc'hes sacr, c'hui a glascas ul logeis e Bethleem evit guenel ha roi hô Map d'ar bed, ha ne guefsoc'h nemet ur c'hraou, hac e clasquit c'hoaz hiryo Eneou santel pere a ve demeurançou d'ho Map quer; recevit va c'halon pehini ne d'ê bet nemet ur c'hraou fleryus, hac a fell din a ve pelloc'h un templ sacr, d'an Dreindet adorabl. Me a c'houlen ar c'hraç dre hoc'h intercession ma vezo va Ene ur Sal d'an Tad, ur Gampr d'ar Map, hac un demeuranç d'ar Speret-Santel: *Aula Patris, camera Filii, & habitatio Spiritûs Sancti.*

terceſſion eus ho Mam ſantel pe
deoc'h : *Magnificat anima mea*
a galon hac a c'henou e c'hlo
e c'hadmitàn bepret e vadel
joa bras eo va ene raviſſet pe gan
eo va Salver trugarezus ar Baſtoret
ſo en Heuryou Brezo a Vethleem. Na
Goudeſe e leverrot da ober deoc'h ſon
diaraoc e fin àn evel ma ho contra
O Guerc'hes da ſortial eus ho pro e
Conſiderit h dun ar c'hraç eta, va D
ſact, o viſita oc'h offanci marvelamant,
hini a yoa b particulier peini a c'houlen
Buguel Y *Goude e leverrot an Or ſon d'ar*
divin pe
Vert O Guerc'hes glorius Vari, Rouanes
an ne douar, &c.
Conſiderit hiryo ar baourentez a Jeſ
Vari, hac a Joſeph. Jeſus a ſo ganet
gaout, eus a ur Vam baour, a vev e pao
en uoaz ouz ur Groas abandonet gant an
ſo-quen gant e Dad Celeſtiel.
Vertuz da imita hiryo. Ar baourentez a

PRATIC.

Evit imita ar baourentez a Jeſus, a Va
Joſeph er c'hraou a Vethleem e meſc al lone
quemerit dillat ſimpl, en em gontantit gant ur
commun, ſouffrit gant patiantet an deffot ho
a un dra bennàc, en em brivit eus an traou b
dilicat, na gouſquit quet re en hoc'h eas.

EXEMPLOU.

Sant Albert, Meſtr d'an Doctor Angelic S
Thomas, a braticas ar baourentez mà excella
rac pa zea da chom eus an eil Couent d'eguile,

bedervet Communion en enor d'ar pevare e Joa pehini eo ar Brefantation a Jesus mpl.

eſſias divin Salver ar bed, c'hui hoc'heus onſolet dre ho prefanc an den juſt Simeon ma varvas; rac oc'h ho terc'hel etre e zi- pa ouac'h prefantet en Templ da Zoue ho e lavare penaus e varvſe contant pelloc'h h devoa bet an eür-ſe; ne huanade nemet a-hac-enoc'h, va Jeſus. Brafloc'h eür eo va me c'hoaz; rac eleac'h ho cortos evel ma ho oe ar Sænt coz-ſe, c'hui a ſo oc'h va gortos- e var an Auter evit en em ret din da vezut va

Goude ar Gommunion evit an trede Myster.

O Va Jesus adorabl, pa ê deut va feultrin e veza ur Pales Royal d'ho Majeste divin, m hoc'h ador ebarz gant ar memes santimanchou zevotion hac a feiz pe gant re hoc'h adoras h Mam, an Elez; ar Bastoret hac ar Rouanez Oriant er c'hraou a Vethleem. Na bermetit quer ven un Herodes da ober deoc'h sortial eus a vou let va c'halon, evel ma ho contraignas ar Prin maleurus-se da sortial eus ho pro evit tec'het e Egypt. Roit din ar c'hraç eta, va Doue, na duin james d'hoc'h offanci marvelamant, hac accordi din ar faver particulier peini a c'houlennân ouzoc'h.

Goude e leverrot an Orason d'ar Verc'hes a so diaraoc.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanes an Eê hac an douar, &c.

Considerit hiryo ar baourentez a Jesus, hac a Vari, hac a Joseph. Jesus a so ganet en ur plaç paour, eus a ur Vam baour, a vev e paourentez, en noaz ouz ur Groas abandonet gant an oll, bete so-quen gant e Dad Celestiel.

Vertuz da imita hiryo. Ar baourentez a galou.

PRATIC.

Evit imita ar baourentez a Jesus, a Vari hac a Joseph er c'hraou a Vethleem e mesc al lônet-mut, quemerit dillat simpl, en em gontantit gant ur bouet commun, souffrit gant patiantet an deffot ho pe eus a un dra bennâc, en em brivit eus an traou brao ha dilicat, na gousquit quet re en hoc'h eas.

EXEMPLOU.

Sant Albert, Mestr d'an Doctor Angelic Sant Thomas, a braticas ar baourentez mâ excellant; rac pa zea da chom eus an eil Couent d'eguile, ne

netra gantâ, non pas so muiquen e baperyou; a scrife, ne lese bord goullo ebet en e scrijou, memes ma o fencelye ha ma o ajuste gant ta-gou paper.

In devodes eürus Mac'harit ar C'hastel eus a de Urz Sant Dominic, a so bet quer paour, o devoe he zud ar gruaute d'e abandoni, o veza ganthe ar guelet ez yaouanquic: hoguen an rou Doue a guemeras ar sourci anezi, hac o veza ret dezi un affection vras evit Urz Sant Domi-, e disposas dre un abondanç vras a c'hraçou o sclerigen d'en em lacat ebarz. Goude e maro e cafet en e c'halon tri meanie pe oar re oa im-net tri Imaich, unan eus ar Buguel Jesus gour-t var un nebeudic plous, an eil eus ar Verc'hes hac ur Gurunen var he phen, hac an dreda eus ant Joseph, ar pez a ioa ur merq hanat eus an tion vras pehini e devoa en andret Jesus, n ha Joseph.

---

rz ar bedervet Communion en enor d'ar pevare Myster a Joa pehini eo ar Bresantation a Jesus n Templ.

Messias divin Salver ar bed, c'hui hoc'heus consolet dre ho presanc an den just Simeon z ma varvas; rac oc'h ho terc'hel etre e zi-ch pa ouac'h presantet en Templ da Zoue ho l, e lavare penaus e varvse contant pelloc'h en devoa bet an eür-se; ne huanade nemet u-hac-enoc'h, va Jesus. Brassoc'h eür eo va me c'hoaz; rac eleac'h ho cortos evel ma ho oe ar Sænt coz-se, c'hui a so oc'h va gortos-var an Auter evit en em rei din da vezur va

ene, peguen nebeut-bennaac a zefir hac a haſ gm-eus d'ho receo.

Goude ar Gommunion evit ar pevare Myſter a Joa.

O Va Doue, mar ho tnugne an den coz Simeon eure e zivrec'h, ha mar ho ſerre cloz en e vruchet, me am-eus an eür d'ho receo em guenou ha d'ho terc'hel diabarz va feultrin, ha d'ho priata em c'halon. Me hoc'h ador enni, va Jeſus, hac ho ped d'e furifia din ha d'e devi gant an tan eus ho carantez divin. Grit na vevin mui nemet evidoc'h, nemet ac'hanoc'h, ha nemet enoc'h, evit ma ellin lavaret evel an den ſantel Simeon: *Nunc dimittis ſervum tuum, Domine, ſecundùm verbum, &c.* Bremâ, va Salver benniguet, em lſt da vont contant d'ar guear, goude ma em-eus bet an eür-vad d'ho receo dre ar gommunion; eſperanç am-eus e recevin digueneoc'h ivez ar c'hraç particulier pehini a c'houlennàn nuzoc'h dre interceſſion ho Mam guer ar Verc'hes ſacr.

Goude e livirot an Oraſon a ſo diaraoc d'ar Verc'hes.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanes an Eê, &c.

Conſiderit hiryo ar burete eus ar Verc'hes: dont a ra d'en em burifia, peguement-bennac ma ê purroc'h eguet an Elez eus an Eê; en em ſoumeti a ra d'al Leſen eus ar Burification, hac hi na doa morſe tout obliget, pa n'e devoe concevet nemet dre vertuz ar Speret-Santel, ha pa e devoa ganet he Map heo offans ebet d'he guerc'hdet.

Vertuz da imita hiryo. Ar burete a gouſtianç.

PRATIC.

Evit imita ar Burete hac ar Burification eus ar Verc'hes, purifiit ho couſtianç ive mui-ouz vui dre

ur Gonfession vad, hac oc'h en em avanç er vertuz hac er santelez, Grit œuvrou mad an-tuant d'ar pez ma zouc'h obliget. Na sellit ouz nerra a guement na e quet honest na varnoc'h-hoc'h-unan na var reall. Mortifiit ho taoulagad. Bezit modest en ho comsou. Na goumetit imperfection ebet volontieramant. En em bunissit hoc'h-unan pa ho pezo great saut ebet, ispicial enep ar Burete.

EXEMPLOU.

Sant Jacques Salomon a Venise a ioa quer pur, ma en em antretene an Elez gantâ familieramant. Guelet a reat aviziou ur Goulm vēn o tisquen var e ziouscoas, hac a ioa sin eus e burete hac eus e simplicite. Al Leanez eurus Dominica eus a Urz Sant Dominic, a ioa ive quer pur ha quer modest, n'en em serviche eus he daoulagad nemet evit lēn: hac e devoue lequeat ur reglamant ferm en he C'houent a Florence, n'e devise Leanes ebet d'en em disquez a visach da zen er parlouer, non pas memes da Dad na da Mam. Meur a blac'h santel ha meur a zen vertuzus ive so, ha ne sellent quet expres ouz o divesquer noaz so-quen.

Abarz ar pempet Communion en enor d'ar pempet Mysler a Joa, pehini eo pa oue cafet Jesus en Templ o tisput ouz an Doctoret, goude ma oa bet dianquet tri dez a ioa digant Joseph hac e Vam.

OVa Doue, pebez consolation a ell un ene da gaout pa vezit collet ganti; p'evit lavaret guell, pebez affliction, pebez tristidiguez, pebez mantr-calon na dle-hi quet da santout goude ho pezaoffanset marvelamant! Grit din ar c'hraç d'ho

claſq ha d'ho caout gant ho Mam ſantel, ha na duin james d'ho quitaat goude ho peza cafer. Er Sacramant eus an Auter ho cafàn; ho quelet a ràn etre daouarn ar Belec pa zeu d'ho lacat var va zeod evel var un tron hac en ur gador eus a behini e tiſcleryot din ho volontez ſantel.

Goude ar Gommunion evit ar pempet Myſter a Joa.

I Avaret a ràn, va Salver, gant ho Pried eus ar C'hanticou: *Inveni quem diligit anima mea; tenui eum, nec dimittam:* Cafet em-eus an hini a garàn em ene: bremâ e talc'hàn em peultrin an hini am-eus collet alies; ema gueneèn an hini am-eus claſquet; n'en leſin mui da vont diguenèen; n'er c'hollin mui o tiſtrei d'am pec'het; pelloc'h e talc'hin mad dezàn; netra na vezo capabl d'am diſpartia diountàn; nac an aon, nac ar ſec'het, nac an tom, nac ar yen, nac an dounder, nac an huelder, nac ar vuez, nac ar maro, nac an traou preſant, nac an traou da zonet, nac ar c'hic, nac ar bed, nac an Ærouant, na netra tout a guement ſo crouet ne vezo capabl, moyenant ho craç, va Doue, d'am diſpartia diouz ho carantez.

O Guerc'hes glorius Vari, grit ma claſquin ha ma quiſin e peb leac'h hac e pep tra ho Map Jeſus va Salver, ha na duin biquen d'e goll dre nep ſeurt pec'het marvel; hac obtenit din digant e drugarez ar e'hraç particulier pehini a c'houlennàn dre an devotion-mâ eus ar pemzec Sadorn.

Conſiderit hiryo an obeiſſanç a Jeſus d'an urz eus e Dad Eternel, ha quer-couls d'e Vam ar Verc'hes ha d'e Dad-maguer Sant Joſeph. Chom a ra en Templ en cad a zaouzec vloaz da glevet ha da interrogi an Doctoret, ha d'o inſtrui gant e

sponchou pere a ïoa quer fur ha quer prudant, a oa estonet bras ha ravisset an oll en admiration 'h e glevet Quitat a ra prontamant an ofiç-mâ it obeissa non pas epquen d'e Dad Eternel, mæs oaz d'e dud pere a ïoa deut d'e glasq, oc'h en n soumetti da senti outo; hac èn Mestr dezo.

Vertuz da imita hiryo. An Obeissanç.

PRATIC.

Obeissomp evel tud dall da nep o deveus da hourc'hemen deomp, ha memes d'ar re n'o deveus atorite ebet varnomp; obeissomp dezo ato er pez a rasonabl hac hervez Doue. Sentomp ouz an instrationou-mad a ro Doue deomp, ha bezomp sourus ha pront da vont-da glevet an Instruction an Templ santel, da vont d'an Oferen ha d'ar serch divin, da sevel mintin eus hor guele, o c'hoffr a Zoue hor c'halon, oc'h e adori hac oc'h e bidi, ac o vont diligeant d'hon labour. Greomp peb tra e obeissanç, ha netra-tout dre hor pen hon-unan, ac erguisse ne vezzimp james tromplet.

EXEMPLOU.

An den eürus Nicolas a Holandes eus a Dreàe Irz Sant Dominic, a zisquezas e obeissanç hac e mplicite er pez n'en devoa quet gallet atrap pesq bet da rei o repas d'ar Religiuset, hac o veza ranoyet dal lenn gant ar Priol, o c'hourc'hemen dezàn evaret d'ar pesquet tostaat ouz ar bord ma croese nno d'o c'hemeret, e sentas ountâ hep ræsoni, hac zeas da c'hervel ar pesquet da vord al lenn, hac teusont d'e gaout oc'h e lesel d'o c'hemeret. Chetu eguer vertuzus eo an obeissanç.

Al Leanes eürus Anna de Jesus eus ar memes Irz, etre an avisou all pere a recevas eus an Eê, recevas emâ, da ouzout eo, ma vise pront da

obeiſſa. Evelſe ive quér quent ha ma viſe lavarez ober un dra bennac, er grea neuſe-ſouden, ha raſe quet an diſterra action gant he fenn-e-uzn anes caout ur bermiſſion expres d'e ober.

An eil Artic.

Var ar Myſteriou a Gueuz.

Abarz ar Gommunion eus ar c'huec'hvet Myſter hini eo an Oræſon eus hor Salver er Jardin Oliv

OVa Jeſus, pebez difarang a ſo etre ar C'h a voue offret dec'hu er Jardin Olivet hac hini a offrit dimè ouz an daol ſantel eus ar Go munion! Ar C'halirz a oue offret dec'hu ne d nemet ar c'huervder eus va fec'hejou-me, hac rea horrol deoc'h; næs an hini a offrit dimè Gommunion, ne d'ê nemet ho Coad precius p hini a roït din gant ho Corf ſacr evit mezur va e Guin ar Baradoz ha beuvraich ar Sænt eo, pe ga hini e rejouiſſit ar re-eürus. Un avantaich bras o da Vreudeur Joſeph, Meſtr var ar vro a Egyp dibri ouz e daul hac eſa gant e c'hobelet; hogu ne-doa netra e comparæſon d'an avantaich am-e me da vont ouz ho taul ſantel da zibri eus a va an Elez ha da eſa eus ho Coad precius dre Gommunion-mâ.

Goude ar Gommunion evit ar c'huec'hvet Myſter

OVa Salver benniguet, evel ma zouc'h em ſoumetet da eſa ar c'halirz triſt eus h Paſſion abalamour din, grit ma tui ar c'halirz e ho Coad ſacr pehini am-eus efet bremâ er Com munion, da doma va ene dre ho carantez ha d operi enon ar reſignation hac an nerz da eſa ive

c'halir eus ar groasiou hac ar souffrançou a erruo eneèn, daoust peguer rust e c'hallent beza. Acquia tàn, Tad eternel, an decret hoc'heus roet a-ep ar c'hriminal miserabl-mâ evit va silvidiguez va sanctification. En em soumeti a tàn gant resination da guement croas ha da guement souffranç bligeo gueneoc'h ordren da erruout gueneèn hac bed-mâ hac er bed-hont evit ho cloar ha silvidiguez va ene, nemet e root din ar bat'antet hac eur d'ho caret ha d'ho meuli epad an eternite.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanez an Fê, &c. *evel so er gommançamant erauc ar Meditationou-mâ.*

Considerit hiryo ar resination a Jesus o c'hesa c'halirz trist ha c'huero eus e Bassion abalamour deomp. Ober a ra un Oræson a deir heus prosternet ouz an douar, eleac'h ma c'huez an lour hac ar goad, o veza trist e ene betec ar maro, evel a lavar e-unan.

Vertuz da imita hiryo. Ar Resignation.

PRATIC.

Ober Oræson mental. En em lacat aviziou d'an-aoulin noaz, hac en em brosterni gant Jesus da boquet d'an douar. Souffr gant couraich ar sec'hor hac an degout en hon devotion, ha perseveri ato da bidi Doue na mui na meas. En em resina e peb tra da volontez Doue. Ober ur Retret bennac, pe da viana miret ar silanç er gueat epad un devez, hep parlant nemet gant necessite ha pa vezzimp interroget.

EXEMPLOU.

Ar resignation eus ar plac'h eurus Stephana a Soncino eus a Drede Urz Sant Dominic, a dle servichout deomp da un exempl caer evit pratica ar

vertuz. En un extas pehini e devoue ur veich
oue cunduet gant e Eal Gardien e creis ar Seraph
net, hac e velas eno gals a Eneou pere e dev
anavezet var an douar; hac o c'houlen outo, pe fe
vertuz a ioa fervichet dezo evit en em fevel da
c'hloar quen huel, e responsont dezi penaus oa
gonformite vras hac an union barfet eus o volontez
o-unan gant volontez Doue oa. Quemenfe a re
dezi pelloc'h caout ive mui-ouz-vui a gonformite ha
a resignation da volontez Doue e pep tra, daouss pe
guer bras controliezou ha poanyon a' ernue ganthi
Ne gafe netra dificil da souffr abalamour da Zoue
quement er garanrez e devoa ounta: Caromp Doue t
parfetamant, hac ar garantez-fe a rai deomp en e
gonformi hac en em resina ive d'e volontez divin
peb tra facilamant.

Abarz ar Gommunion eus ar feizvet Myster, pehini eo ar Flagellation, pa oue scourgezet hor Salver.

OVa Jesus, c'hui a so tretet evel ur c'hriminal, great deoc'h ar vez d'ho-tiviscа en noaz, garrotet stard ouz ur pilyer da veza flagellet ha scourgezet e ty Bilat. Va fec'hejou-me, siouas! eo a so bet caus deoc'h da veza tretet gant quement a gruaute. Regret am-eus e creis va c'halon d'o beza coumetet, gant ur guir resolution d'en em amanti moyenant ho craç. Grit, me ho supli, va Jesus, ma tui ar Goad sacr-se pehini a scuilsoc'h en abondanç e court Pilat, dre ar flagellation gruel-se, da grehaat va ene dre ar Gommunionmâ en hevelep fæçon na vezo netra capabl d'am dispartia diouz ho carantez, na respet humen, na pligeadur, na poan ebet a nep seurt.

Goude ar Gommunion evit ar seizvet Myster.

O Va Salver, pehini evel un Oan douç e creis ar bleizi arraget-se, a oue freset ho corf ganto daulyou fouet, pa em-eus an heur d'ho terc'hel remâ e creis va feultrin, grit ma vezo evit ho rata vezo; ha mar e deveus bet ho Mam guer n displigeadur d'ho quelet etre daouarn ar vourreyen-se quer goal dretet, ra dui d'en em bligeout a d'en em rejouissa oc'h ho quelet Roue eus va 'halon bremâ.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanez an Eê, *tc. evel so er gommançamant erauc ar Meditatio-ou má.*

Considerit hiryo ar batiantet a Jesus o souffr an aulyou fouet-se evel ur gaouat casarc'h o coueza ar e guein, hep lavaret an distera guer, nac en m glem e nep fæçon muguet un oan dirac nep n tous.

Vertuz da imita hiryo. Ar Batiantet.

PRATIC.

Souffr ar poanyou a gorf hac a speret hep en em lem, hep murmuri, hep en em excus na lavaret uer pa vezomp blamet. Quemeret an disciplin pe n nebeut taulyou corden en enor d'ar Flagellation ruel eus hor Salver, peautramant en em binçat emzec gueich en enor d'ar pemzec Myster eus ar Rosera.

EXEMPLOU.

Ar batiantet eus ar plac'h eurus Madalen-Anlic a Lorca eus a Drede Urz Sant Dominic, en n roas da anaout en un occasion pehini a reas cals zismeganç dezi; eleac'h ma teuas hor Salver da couraich dezi o c'happarissa dirac he daoulagad stad pitoyabl ma oue cunduet dirac Caiphas. Que-

menſe a reas dezi quemeret ar pedir reſolution
Da guenta, d'en em abandoni etre daouarn
da zeſpos anezi. D'an eil, na deuſe james d'e
a volontez franc. D'an trede, da ſouffr peb tra
e garantez. Ha d'ar pevare, da ober erfat he ol
honou evit pligeoue dezàn.

Abarz ar Gommunion eus an eizvet Myſter, pe
eo ar Gurunaunant a Spern var benn hor Salve

OVa Jeſus, pa glevàn ar c'homſou-mâ o
tial a c'henou ar Belec o font da rei dir
Gommunion eus ho Corf ſacr: *Ecce Agnus*
Cheu amâ Oan Doue; e ſeblant din cleve
c'homſou all-mâ prononcet gant Pilat d'ar bo
Ecce Homo, Cheu amâ an Den. C'hui eo ar
mes pehini a oue curunet a ſpern ha tretet eve
Roue a farç gant cals a zifprigeanç. Me hoc'h
evit ar Roue a c'hloar er ſtad mezus-ſe ma ou
diſquezet gant Pilat d'ar Yuſevien, hac hoc'h a
evit ar memes Roue ebarz en Hoſtiſ ſacr pe
hini ho tiſquez ar Belec din bremâ. Va Doue,
din ar c'hraç da garet quement diſprigeanç ha
ment mez a ouffe beza great din, ha da gaou
degout bras evit an enoryou hac ar pligeadure
eus ar bed-mâ.

Goudè ar Gommunion evit an eizvet Myſte

OVa Salver, c'hui eo ar vogen ſpern-ſe
a c'hlaſvez pe en hini e vélas Moyſes an
gueichal hep e devi; pliget gueneoc'h ma c'h
ſervi bepret er glaſvez eus ho craç, hep e c'h
an tan eus ar pec'het ober hui a zomaich din.
Curunen a ſpern a zeſq din penaus ne acquit
Rouantelez an Eé nemet dre an drevel hac ar ſo

ncou; roït din ar c'hraç, va Doue, da zouguen Gurunen a ſpern er bed-mâ, o caret beza diſget, evit ma veritin douguen ar Gurunen a doar er bed-hont, hac acordit din ivez, dre ar ho Curunamant a ſpern, ar faver particuliet hini a c'houlennàn ouzoc'h.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanez an Eê, *e evel a ſo er gommançamant erauc ar Meditanou-má.*

Conſiderit hiryo ar garantez a Ieſus evit an diſgeanç. Caret en deveus abalamnur deoc'h beza priget, humiliet ha goapeat, o veza curunet el ur Roue a farç gant ur Gurunen mezus ha anyus, pehini ne doa nemet un tourquet ſpern antreet en e ben tro-var-dro.

Veruz da imita hiryo. Caret beza diſpriget.

PRATIÇ.

Quemomp eta diouz an exempl eus hor Salver, da diſpriget, goapeat, humiliet ha great mez omp. Na glaſcomp quet en em juſtifia nac en em eus. N'en em bompadomp james eus ar graçou e eus an donaſonou a recevomp digant Doue, ha gomſomp quet en hon avantaich nemet evit gloar Doue ha ſilvidiguez hon neſſa ve. N'hor bet quet a ard ouz ar reſpet humen; en em drec'homp hac en humiliomp en un dra bennaac a zo mez ha confuſion deomp.

EXEMPLOU.

Ar garantez evit an diſprigeanç en em ziſquezas eallant er plac'h chaſt hac eürus Luç eus a Drede ig Sant Dominic, pehini dre un inſpiration parculier a Zoue, a ziſſramas he daoulagad eus he fenn emmuga an tan eus an amouruſdet o devoa eluet e calon un den yaouanç, pehini e fourchuë

gant un importunite vras. Hoguen pa e guelas e c'hober un feurt tra, e oue quen eſtonet ha quen touchet en e galon, ma zeas neuſe-ſouden d'en em renta Religius; hac ar plac'h ſantel-mâ a recevas digant Doue daoulagad all miraculus, e recompans eus an action gourachus-ſe pehini e devoa great evit ſilvidiguez an den yaouanc-mâ, hac a zeſqueze certenamant e devoa ur garantez vras evit an diſprigeanç; rac ne d'eus nemeur a verc'hed a guenient a garantheza na born na dall: re e queront-y beza eſtimet ha cheriſſet purvuya.

Dirac ar Gommunion eus an navet Myſter, pehini eo Jeſus o touguen e Groas.

OVa Salver carantezus, me fell din mont d'hoc'h heul d'ar c'halvar gant ar merc'hed devot a Jerusalem, ha gouela ganto oc'h ho quelet grevet dindan ar ſam ponner eus ar Groas. Va fec'hejou me a yoa ponneroc'h deoc'h cals. Pa zeuot em peultrin dre ar Gommunion ſacr, plantit ho Croas em c'halon, imprimit-hi doun em ene, ha ma rentit c'hoantoc'h bras da ſouffr abalamour deoc'h.

Goude ar Gommunion evit an navet Myſter.

OVa Doue, confideri a rân va c'halon evel ur C'halvar; derc'hel a rân em peultrin ar memes Salver pehini a bignas var ar Menez-ſe gant ar beac'h lourd eus e Groas. Grit na vezo mui va feultrin ur C'halvar, nac ur menez treahac ingrad, nac ur plaç a hortol hac a flear gant ar pec'het. Evel ma ouc'h bet lequeat er Groas da vervel var Menez Calvar, va Salver benniguet, eo bet ive va ene ur C'halvar eleac'h ma em-ep-

em-eus lequeat un infinite a inſpirationou mad da vervel ive dre va direglamanchou ha dre va inclinationou fall. Hoguen pelloc'h, va Jeſus, grit ma vezo va c'halon un douar a bromiſſion, ur menez aour hac a bondant e peb ſeurt œuvrou mad, ha ma tuida garet ho Croas hac ho Courc'hemennou ſantel evit ſenti ouzoc'h ato.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanez an Eé, *evel ur gommançamant eraue ar Meditationou-mâ.*

Conſiderit hiryo ar gouraich hac an nerz a ſperet pe gant hini e tougue Jeſus e Groas da Venez Calvar, evit beza lequeat outhi d'ar maro.

Vertuz da imita hiryo. Ar gouraich.

PRATIC.

Supporti gant courach quement drouc a vezo great deomp hep en em glem; quement coll na clènvet na poan a arruo guenteomp, hep murmuri nac en em chagrina. Douguen tvez un inſtrumant bennac a binigen hac a vortification var hor c'horf gant permiſſion hon Directeur; ha dreiſt pep eta trec'hi gant courraich hor goual humor hac hon inclination fall, o c'houlen ſicour ouz Doue en dentation.

EXEMPLOU.

Ar gouraich-ſe hac an nerz-ſe a ſperet a ioa bras e perſonaich ar Merzer eurus Lois Niſochy eus a Drede Uiz Sant Dominic. Pevar c'hrouadur en devoa, pere a oue diguet dirac e zaoulagad dre urz an Tirant pehini a ziſeleryas dezàn penaus ma na garſe adori an Idolou, e zea d'o ſtrinea en tan da zevi ez veo en e breſanç. Hoguen an Tad courachus-mâ a oue guell ganiá guelet e vugale ſacrifiet da Jeſus-Chriſt er flammou, eguet o guelet o chom e buez da veza Idolatret nac en nac ii.

Ar gouraich hac an nerz-mâ en em diſquezas ma

c'houz en den eurus Lois Yaquichi, Merzer, ive Dredé Urz Sant Dominic, pehini a ſouffras ſeiz ſeurt tourmanchou ar re gruela gant ur gouraich da vin. Ar vourrevyen a doullas e ziverzet ganz u tular bras, hac a dremenas querdin dre an toullou ſe o devoa great, o lacat neuſe daou zen da ſachu var ar c'herdin-ſe, evel pa ſalviſe dezo eſquennaz ziverzat het-a-hed, ha goudeſe c'houz e faoutſonz ziouſcoaz, o teuzi plom da deurl enno.

Dirac ar Gommunion eus an devet Myſter, pehini eo ar Gruciſiamant a Jeſus, pa oue ſtaguet ouz a Groas.

O Va Salver carantezus, c'hui eo ar c'hreuſſen viniz eus an Aviel, pehini ſo en em rentet hor hara evit rei deomp ar vuez a c'hraç hac ar vuez a c'hloar hor boa collet dre ar pec'het. Hadet ha lequeat ouac'h en douar pa en em incarnſoc'h e Cof ar Verc'hes. Diouàn a reſoc'h eus an douar pa ouac'h ganet anezi. Diodet ha creſquet ouc'h bet evel ur pen-eet epad ho puez. Bruzunet ha malet ouc'h bet en ho Paſſion gruel: ha goude beza toazet en ho Coad, e ouac'h er fin lequeat da boazat er furn dom eus ho carantez divin var ar Groas; ha bremâ e ſervichit deomp dindan ar ſpaç a Vara er Gommunion da vezur hon ene. O Bara d'an Elez ha da vugale Doue; grit ma tuin d'ho receo ha d'ho tibri gant an appétit hac ar garantez cordial a ſo convenabl d'ho quir vugale.

O Guerc'hes glorius Vari, Mam a garantez caer, ha c'hui Sant Yan Diſquib muia-caret d'hor Salver, a ioa ho taou a bep tu d'e Groas goude ma oa crucifiet, ha c'hui Mari Madalen a ioa ec'hars

dreid facr, ma ficoutit da ziſpos va c'halon evit receo erfat er Gommunion ar memes Jeſus pehini a afiſtſoc'h en e varo vas menez Calvar.

Goude ar Gommunion evit an decvet Myſter.

O Va Jeſus, pehini à oue diſquennet eus ar Groas goude ho maro, ha lequeat etre divrec'h ho Mam ar Verc'hes da repos var he harlen; grit ma vezo va c'halon ur guele a repos d'ho Majeſte divin er moment ma ho recevàn er Sacramant adorabl-mâ. Allas, va Salver, petra oa a reac'h hu ouz ar groas etouez quement a dourmanchou cruel? Seblantout a ra din em reſpontit penaus e ſongeac'h ennon, penaus e combatac'h, e trec'hac'h hac e triomfac'h courachus evidon, evit gounit din ar Barados. Hoguen bremâ pe da ober tra oc'h-hu deut em peultrin-me? Seblantout a ra din ho clevet o lavaret ez ouc'h deut evit beza tout din, hac e fell deoc'h e ven tout deoc'h ive, ha ne dleàn beva na mervel nemet evidoc'h; honnez eo ivez va volontez: me ho ſuppli da rei din ar c'hraç d'e accompliſſa, ha da accordi din aſſambles ar faveur pehini am-eus intention da obteni dre an devotion-mâ.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanez an Eê; &c. *evel ſo er gommançamant eraue ar Meditationou-mâ.*

Conſiderit hiryo ar garantez a Jeſus en andret e adverſouryen, o pidi evito ouz ar Groas, hac oc'hober o exeus ouz e Dad Eternel.

Vertuz da imita hiryo. Caret hon adverſouryen.

PRATIC.

Caret hon adverſouryen abalamour da Jeſus. Obervad da nep a ra droug deomp, mar quefomp an occaſion, lavaret vad anezo, ha pidi Doue evito

Imita en ur façon bennac ar Barónes a Nuville pehini a lequeas lavaret tri c'hant Oferen evit un adversour dezi, pehini ne baoueje oc'h e ruina gan procesou.

EXEMPLOU.

Ar garantez en andret an adversouryen a so bet pratiquet excellant gãt ar C'hoar eurus Jannet d'Orviet eus a Drede Urz Sant Dominic, pe da hini e teuas an usaich a raſon querquent ha tri pe pevar bloaz; rac lavaret a reat communamant eleac'h ma choume, penaus n'en devoa un den nemet cana injur ha pouillen d'ar C'hoar Jannet evit e lacat da bidi Doue evintã. Ar memes tra a lenner e buez ar Plac'h fantel Armela pehini a varvas e Guenet. Houmã e devoa ive ur joa bras ouz quement a reat dronc dezi, beie ma raſe vad ganti poquet da roudou o zreid memes.

AN TREDE ARTICL.

Var ar Myſteriou a C'hloar.

Dirac ar Gommunion eus an unnecvet Myſter, pehini eo ar Reſurrection eus hor Salver.

OVa Jeſus triomfant ha victorius var ar maro, var an dronc-ſperet, var an Iſarn ha var ar pec'het, c'hui eo joa an Elez, ar Sænt hac ar Santeſet eus ar Barados, ha dreiſt pep tra joa ho Mam fantel hac an teir Mari pere a ioa oc'h ho claſq er Bez, hac a que conſolet gant un Eal pehini a lavaras dezo ez oac'h reſſuſcitet, ha ne dedoch mui er bez: *Surrexit, non eſt hic.* Un Ene pehini ſo reſſuſcitet eus ar pec'het d'ar ſtad a c'hraç, ne d'ê mui ar pez ma oa quent; ſavet eo beo-buezoc eus

a varo ar pec'het; ne d'ê mui an Ene-se pehini n'en em vague quent nemet gant an oignon a Egypt, me lavar nemet gant ar pec'het; pelloc'h ne fell dezi en em vezur nemet gant Bara an Elez, me lavar gant ar vertuziou; gant ho comfou divin, ha gant ho Corf sacr er Sacramant adorabl eus an Auter, pehini a zesirân da receo bremâ gant an oil respet a so possubl din.

Goude ar Gommunion evit an unnecvet Myster.

VA Doue va Salver, pebez joa e devoue ho Mam santel hu oc'h ho quelet ressuscitet! Pebez consolation na dleffe quet va ene-me da gaout ivez oc'h ho quelet triomfant ha leun a c'hloar e creis va c'halon dre ar Gommunion am-eus great bremâ! Va Doue, pebez rejouissanç oue d'an Ebestel an nevezinti-se pa glefsont oa ressuscitet o Mestr, ha pa er guelfont o-unan o lavaret dezo ar c'homfou douç-mâ oc'h o saludi: *Pax vobis*: Ar peoc'h ra vezo gueneoc'h. Great am-eus ho peoc'h ouz va Zad Eternel. An Eê hac an douar a so calmet: *Et in terrâ pax hominibus bonæ voluntatis*: Ar peoc'h a so bremâ o ren var an douar evit an dud a volontez vad. O va Jesus douç ha mad, c'hui eo ar peoc'h-se pehini so en em roet din dre ar Gommunion-mâ; bremâ o talc'hân em peultrin hac ho ferrân em c'halon. Pleget gueneoc'h eta chom gueneën bepret, ha rei din ar c'hraç particulier pehini a c'houlennân ouzoc'h.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanez an Eê, &c. *evel er gommançamant eroue ar Meditation-mâ.*

Considerit hiryo Jesus o triomphi var ar maro: Ressuscitet eo; ne varvo mui; distruget en deveus Rouantelez ar maro hac ar pec'het. Goude e Re-

surrection e c'happariſſe alies d'e Zaſquibyen evit o inſtrui e quever ar poliç hac ar c'houarnamant eus e Ilis.

Vertuz da imita hiryo. Ut Feiz gre.

PRATIC.

Ret eo eridi ferm e reſſuſcitimp ivez unan an diziou-mâ. Hoguen a c'hortoz eo ret ive triomphi ha beza victorius var ar pec'hei, evit na duimp mui d'e gommeti gant ur propos deliberet. Lacat hor poan hemdez da drec'hi an inclination fall hac ar goual accuſtumanç a ſantomp muia o tomina varnomp, hacober un examen particulier var ar ſujet-ſe.

EXEMPLOU.

Ar Feiz en em diſquez gant ar muia tout er Vec'hes glorius Vari, pehini epquen a gonſervas ur Feiz gre durant an oll amſer eus a Baſſion he Map. Feiz an Ebeſtel a eue troublet. Ar Vadalen a ziſquezas couſgoude ur ſerveur bras o tont da ouela var Bet hor Salver: eveſſe ivez e veritas ar guenta goude ar Verc'hes, caoui an heur d'e velet reſſuſcitet.

Sant Per, Merzer, eus a Urz Sant Dominic, hac a yoa Inquiſitor d'ar Feiz, goude beza faouet e benn gant un taul countelladen evit ar Feiz, e foubas e vis et goad eus e c'houzli da ſcrifa ganté ar c'homſou quenté-mâ eus ar Gredo, *evit obe profeſſion eus ar Feiz var e varo.* Me a gred e Doue.

Ar Feiz gre e devoa Stes Catel a Sienne, a reas dezi caout ar ſaveur da receo ar mercou eus a bemp Gouli hor Salver en ha zreid, en he daouarn hac en he c'hoſtez, hac y o luya eguis ma rea re hor Salver ive goude ma oa reſſuſcitet. Ar Feiz gre-ſe a ziſquezo dreiſt peb tra e quever ur Sacramant adorabl eus an Auter; evelſe ivez e choumas e ſpaç a bevaruguent dez diouz-tu hep quemeret quen magadu

d'he c'horf couls ha d'he ene nemet ar Gommunion ſantel. Dre ar Feiz-ſe pehini e devoa er Myſtermâ, e ſante un nerz bras o tont en he ene o velet hepquen ur Belec en diviſe Oferennet en deiz-ſe, peantramant ſoquen o c'hadori ar Sacramant divin, eharz er C'huſtod, quer beo ha quer bras oa ar Feiz e devoa ennân: quemenſe ivez a rea dezi alies poquet da roudou an treid eus ar Veleyen eleac'h mæ viſent tremenet: Goulennit eta ur Feiz gre ouz hor Salver, ha livirit alies dezâ gant an Ebeſtel: pligeet gueneoc'h, va Jeſus, augmenti ha crehât va Feiz.

Dirac ar Gommunion eus an daouzecvet Myſter, pehini eo an Aſçanſion a Jeſus en Eê.

OVa Redemptor quer, hoc'heus acquiſitet an eneou dre ho maro, quitaat a rit an douar lac'h e cacit gueneoc'h an Eneou ſantel a yoa dalc'hêt el Lymbou; c'hui a fell deoc'h e tiſſaquemp ior c'halon diouz an douar ive, ha n'hor be quen leſir nemet evit an Eê, na quen ſongeſon nemet varzu-hac-enoc'h; c'hui evel ar Prophet Elias gueichall a denn hoc'h hent, non-pas varzu ar Menez a Horeb, mæs varzu ar Barados. Grit ma tui ho Corf adorabl, pehini a recevin bremâ, da veza din ur Bara celeſtiel hac ur bouet divin evit rei din an nerz da guerzet etreſe ar Meoez eürus-ſe eus an Eên, eleac'h ma zouc'h eat queit amſer ſo da brepari deomp ur plaç.

Goude ar Gommunion eus an daouzecvet Myſter.

OVa Jeſus, ô font en ho roud divar an douar hoc'heus cafet ar ſecret da chom gueneomp bete fin ar bed dre voyen ar Sacramant adorabl eus an Auter, pehini am-eus recevet bremâ; grit

din ar c'hraç na duin james da goll ar guel ac'hanoc'h, ha ma tuin ato d'ho terc'hel ha d'ho priata evel ma rân bremâ. Ah Elez a lavaras d'ho. Tisquibyen penaus e tistroot var an douar unan an diziou-mâ gant ar memes gloar ma zouc'h pignet en Eê; hoguen me hn ſuppli ma vezo evit hor c'haç gueneoc'h da jouiſſa eus ho cloar vezo e tistroot. Evellen bezet great.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanez an Eê, *evel ar gommançamant erauc ar Meditationou-mâ*

Conſiderit hiryo Jeſus-Chriſt o pignat anezân-unan dre e vertus propr varzu e Dad en hueh eus an Eêvou, hac eſperit e zeot d'e heul unan an diziou-mâ, gant e lequeot ho poan da veva: dougeanç Doue.

Vertuz da imita hiryo. Un eſperanç ferm.

PRATIC.

Eſperout a dleomp penaus e pignimp ive gant ha Salver en Eê unan an diziou-mâ, hac e rai trugare en hon andre. Cridi penaus eo braſſoc'h e vadele aguet na d'é hor maliç, hac e ra deomp ur c'hraç vras pa ro deomp Superioret ha Confeſſoret pere hon repren hac a lavar deomp hon deffautou, evel ma reprenas hor Salver e Ziſquibyen eus o incredulite abarz pignat en Eê.

EXEMPLOU.

An Eſperanç a ſo bet pratiquet mat gant Santes Roſa eus a Drede Urz Sant Dominic; chom a reas e ſpaç a bevarzec vloas en un devaligen vras a ſpered, en un degoue hac en ur ſec'hor bras a galon, en un abandon hac en ur ſpont evit he filvidiguez eternel, quement ma ſonge dezi oa dileſet antierement gant Doue. Hoguen alaſin he Fried divin Jeſus-Chriſt a zeuas d'e ſilivra diouz an devaligen

a diouz an oll emprehanſionou-ſe, ha da rei dezi elloc'h ur fizyanç vras hac un eſperanç ferm en e trugarez, o lavaret dezi ar c'homſou-mà: Neminem condemno, niſi volentem condemnari. *Va merc'h, me hor Salver, me ne gondaunàn den da vont d'an fern, nemet an hini a fell dezàn beza condaunet da vont dy. Ne vezo collet nemet ar re ne fell quet dezo beza ſalvet, na lacat o phoan da veva e dougeanç Doue.*

Ar memes Eſperanç en em diſqueze bras er berſe-uationou hac en difficulteou e devoue Jannet an Infantes eürus a Bortugal o claſq en em renta Lea-tes en Urz Sant Dominic. Chom a eureu e ſpaç a eiz bloaz da reſiſta ouz an importunite eus he Zud pere e baoueſent oe'h e diſtrei diouz an deſſiin mad ſe thini e devoa bepret: hoguen caranteç Doue hac n eſperanç ferm e devoa ennàn, a reas dezi gounit r victor. Refuſi a reas ar Roue a Franç Lois un-ecvet da zimiſi d'e Vap an Dauphin p'evit hini e oulenne; hac en em dennas en ur Gouent da finiſſa e buez. Teir moyen a guemeras evit en em ſantifia. Da guenta, o renta eont d'he Dirgteur eus he oll ongelonou, comſou hac œuvrou. D'an eil, o viret r ſilanç hac o c'hober oraſon ha lecturyou ſpirituel. da d'an trede, o veza humbl hep caout iſtim ebet nezi e-unan, hac o c'heſtimout ar reall agreaploc'h a Zoue eguethi.

Dirac ar Gommunion eus an trizecvet Myſter, pe-hini eo an Donediguez eus ar Speret-Santel.

O Roue a c'hloar, evel ma hoc'heus digacet ar Speret-Santel d'hoc'h Ebeſtel, grit, me o ſupli, ma en recevin gant ho Corf ſacr et

Gommunion brefant; purifiit va c'halon evel ma purifiſoc'h calonou hoc'h Ebeſtel evit o renta digo da receo ar Speret divin-ſe. Diſtribuit ho toneſonou d'ar re pere ſo a volontez vad, ha ne fell dezo cridi nemet enoc'h, na caret netra nemet evidoc'h; evel ma ze honnez eo va reſolution pe da hini e zalc'hin mad pelloc'h, moyenant ho craç, pliget gueneoc'h ma renta ferm enni.

O va Salver, pa em-eus ho recevet er Gommunion-mâ, em-eus recevet ive ho Speret-Santel, rac ne diit james hepzàn, hac ema gueneoc'h bepret, na ne illit quet beza diſpartiet diountâ quen nebeut hac ho Tad Eternel, pehini a zefir digueneèn intentionou pùr hac eün, ha c'hui an imitation eus hoc'h actionou divin, hac ar Speret-Santel affectionou fervant pe gant re e ven chenchet en un Seraphin a garantez, en un Aboſtol a vertuz, hac en un exempl a ſantelez. Ar graçou ſe a c'houlennàn ouzoc'h gant an hini am-eus intention da obteni dre an devotion-mâ.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanez an Eé, &c. *evel ſo er gommançamant erauc ar Meditationou-má.*

Conſiderit hiryo Jeſus aſezet aù tu-deou d'e Dad, o tigaç e ſperet-Santel var e Zifquibyen e furm teodou tan, endra edont aſſambles en oræſon.

Vertuz da imita hiryo. Un deſir bras da filvidiguez hon neſſa.

PRATIC.

Ober quement ſo en hor gallout evit filvidiguez hon neſſa. Applica hor pedennou hac hor pinigennou evit eonverſion ar bec'heryen. Quemeret an diſcipl pe ar gouris houarn pe reun, peautramant yun e intention-ſe. Quelèn ur re bennac evit o froſit, ha

lia da vont d'an instructionou-mad, ha da gofes.

EXEMPLOU.

An desir fervant evit silvidiguez an nessa so en disquezet excellant bras e personaich Sant Dominic, pehini en deveus fontet e Urz evit labourat silvidiguez an eneou; chetu p'evit tra eo galvet Religiuset eus e Urz ar Vreudeur Prezegueryen, alamour ma ze o dever mont da brezec an Aviel t savetei an eneou. Hennez oa ar speret hac an eus an Ebestel; evelse ivez e recevas eveldo an dou quenta eus an Urz-mâ visiblamant ar Speret-antel en Ilis Montpelier, hervez ma lavare c'hoar Pab Clemant pevare, pehini a velas var benn b-unan eus ar Religiuset-se teodou tan endra edont cana ar Veni Creator *deiz ar Pantecost. An desir-da silvidiguez an eneou a rea d'ar Religiuset enta-se eus a Urz Sant Dominic ma o divise scru-el o quemeret o repas quen o divise prezeguet pe eat un instruction bennaac, pa na vise nemet da n den hepquen.*

Dirac ar Gommunion eus ar pevarzec Myster, pehini eo an Assomption eus ar Verc'hes Vari en Eê.

O Va Salver benniguet, pehini evel un aïmant divin a denn an oll davedoc'h, couls hac a avarac'h hoc'h-unan, penaus pa visac'h ur veich orroet diouz an douar var ar Groas ha var an abor eus ho cloar, e tensac'h peb tra gueneoc'h; iou a ouffe compren an desir hac an ardeur puis-ant ha carãntezus e devoa ho Mam santel ar Ver-'hes da vont d'ho caout ha d'en em unissa gue-neoc'h en ho cloar er moment diveza eus he buez?

Pliget gueneoc'h tenna ivez hor c'halonou eñ
hac-enoc'h, iſpicial va hini-me pehini ſo quer
pliget gueneoc'h e zoma dre an tan eus ho
rantez divin, evit ma toſtain ouzoc'h d'ho re
er Sacramant gant un deſir bras ive d'en em un
gueneoc'h, ha roit dim ive quer bras deſir da v
davedoc'h en ho cloar, n'am bezo nemet deg
evit ar vuez preſant, hac un haſtbras d'e guele
finiſſa evit mont quent a-ſe d'en em uniſſa gu
neoc'h ha gant ho Mam ſantel ar Verc'hes en
Parados.

Goude ar Gommunion evit ar pevarzecvet Myſ

O Va Jeſus, fourcen a garantez, petra
d'oun-me carantez-tout, ha na varvàn-m
mes dre garantez o caout an eür bremâ d'ho ſer
ha d'ho priata em c'hreis? Ho Mam ſantel a varv
dre garantez evidoc'h; ar Verzeryen a ſo ma
evit ho carantez; hac ar Griſtenyen fidel a va
en ho carantez. Va Jeſus dign da veza caret, rò
din ar c'hraç na zuin da veva na da vervel nem
evidoc'h. Ra vezo an oll momenchou eus va buc
o c'hement a actou a garantez en hoc'h andret. R
dui an Elez, ar Seraphinet hac an oll Sænt aſſam
bles d'ho caret evidon.

O Guerc'hes glorius Vari, Rouanes an Eé ha
an douar, obtenit dim, me ho ſuppli, ar garantez
ſe en andret Doue, en hoc'h andret hoc'h-unan,
en andret va neſſa, hac en andret va adverſouryen
memes, gant ar c'hraç particulier pehini a c'hou
lennàn dre an devotion-mâ. *Amen.*

Conſiderit hiryo ar Vam dign a Zoue var a
guele eus he maro carantezus, e creis etre Diſ
quibyen he Map hor Sulver, pere, peguement

nnaac ma oant en em diſpartiet da brezec ar Feiz
e'r bed, a ioa couſgoude, hervez un dradition
cien, en em aſſamblet dre ur miracl en dro
zi var he maro evit receo he benediction. Con-
lent-hi goudeſe o pignat gant un triomph bras en
e eleac'h ma teu he Map quer d'e diguemeret e
mpagnunez e Gourtiſanet celeſtiel, hac e creis
muſic hac ar veuleudi eus an Elez.

Virtuz da imita hirio. An devotion en andret Verc'hes.

PRATIC.

*Liquit ho poan da enori ar Verc'hes ſacr dre gue-
nt devotion a ouffac'h a ve agreabl dezi, evel ma
dre ar Roſera ſantel iſpicial, o lavaret un darn
ezàn bemdez, pe da viana tri Chapelet bep ſizun.
touguen he Scapular, hac o lavaret bemdeiz ivè
z Pater hac Ave varnezàn en enor d'ar ſeiz cleze
gueuz o deveus bet treuzet he c'halon var ſujet
Map; hac erfin o c'hober alies ar pemzec Sadorn
enor dezi lieſſa ma ellot.*

EXEMPLOU.

*An devotion d'ar Verc'hes en em ro da velet ex-
llant en Urz Sant Dominic, pe en hini e vez la-
et he Ofiç bemdez, couls hac e Roſera pehini a
rezeguet hac etabliſſet gant ar Religiuſet eus an
z ma caſt e quenient Kear ha Parres a ſo dre ar
iſtenez. Caout a reot Ofiç ar Verc'hes en Heuryou
ezonec eus an diveza edition pehini eo ar vella,
ac'h ma vellot ive peguer profitabl eo beza devoe
ar Verc'hes Vari, gant moyenou excellant da
erci an devotion-mâ, e profit hoc'h ene.*

Dirac ar Gommunion eus ar pemzecvet Myster, pehini eo ar Gurunamant a c'hloar eus ar Ver-c'hes en Eê.

O Roue a c'hloar, c'hui hoc'heus couviet ho Mam santel da guemeret possession eus ho Rouantelez eternel, hac hoc'heus-hi etablisset Rouanez an Eê hac an Douar, Rouanez an Elez hac an dud. Galvet hoc'heus-hi d'ho Rouantelez a c'hloar, hac hoc'heus placet he Zron an tosta d'hoc'h hini dreist an oll re-eurus. *Veni de libano, veni, coronaberis.* Deut, eme c'hui dezi, deut ma viot curunet. Hor guervel a rit oll da veza curunet en Eê: hor c'houvia a rit oll da vont d'ar banquet eus ho cloar couls ha d'ar banquet eus ho Corf sacr er Sacramant adorabl eus an Auter, pehini so ive un erres eus ho cloar bac eus ar vuez eternel. Roit deomp eta, me ho ped, an dispositionou requis evit receo ar faver-se, ha ma rentit dign eus ar Gommunion bresant, ha roit din ar c'hraç da dostaat ato gant ur guir disposition our ho Majeste divin er Sacramant adorabl mâ ep tuin james d'e brofani dre ur goual Gommunion.

Goude ar Gommunion evit ar pemzecvet Myster.

O Majeste divin, c'hui hoc'heus tennet ho Mam santel davedoc'h evit e c'huruni ar demeuranç eurus eus ho cloar, hac a so disquenet eus ar c'hloar-se hep e c'huitaat cousgoude evit en em rei da vouet spirituel er Gommunion d'ar paour quez pec'her miserabl-mâ. Ernaoun possession eus a un tensor ar brassa hac eus va eurusdet, va Doue, va C'hrouer, pa em-eus recevet er Sacramant adorabl-mâ; ne rest mui,

er, nemet diſolo din ho cloar, hac ober din quelét faç-ouz-faç c'hui pehini a zalc'hàn bremâ peultrin. Petra ne dleàn-me da eſperout digant madelez infinit goude beza recevet ur faver bras ha quen alies a veich? Pa em-eus recevet Meſtr e-unan, ha n'em-eus-me quet a leac'h da erout e recevin ivez e vadou? Me a eſper eta, Jeſus, e root din an oll graçou pere am-eus klanet hac a c'houlennàn ouzoc'h c'hoaz, iſal ar c'hraç particulier p'evit hini em boa anprenet hac e c'hechuan hiryo an devotion-mâ ar pemzec Sadorn.

O Guerc'hes Vari, Rouanes an Eê hac an uar, ha Mam dign da Zoue, me ho ſuppli e an oll graçou hoc'heus recevet digant an Tad c ar Map hac ar Speret Santel, e talite a Verc'h an Tad, a Vam d'ar Mag, hac a bried d'ar Spet-Santel, ha dre ar meritou eus ar Myſter-mâ enor da behini em-eus communiet bremâ, hac s an oll Myſteriou all eus ho Roſera, da obteni gant ho credit bras dirac Doue ar c'hraç partier pehini a c'houlennàn dre hoc'h interceſſion dre ho moyen, Guerc'hes ſacr, evit gloar Doue filvidiguez va Ene. *Amen.* Evellen bezet great.

Conſiderit hiryo ar Verc'hes Vari hon oll Adocades guer, evel ma zeo erruet en huela plaç us an Eêvou Corf bac Ene, diſcleryet Rouanes Eê hac an Douar ha Meſtres var an oll, ha urunet er galite-ſe gant an tri Pherſon adorabl an Dremdet.

Vertuz da imita hiryo. Ar Berſeveranç.

PRATIC.

Lacat hor poan da berſeveri bete'r maro da veva graç Doue hac en e garantez, evit ma varſimp

ivez er ſtad eurus-ſe, me lavar e carantez J
Chriſt : rac ar maro ſo henvel ouz ar vuez. N
omp james da gouſquet un noſvez epquen e ſ
bec'het marvel hep beza bet o cofes, pe da v
hep beza grét un act a Gontrition da guenta.
zomp devot d'ar Sænt Patronet d'an Agoniſa
da lavaret eo, d'ar re a beder parzicularemant
an dud a vez en o agoni hae en o faſſion o fon
ar bed-má; eguis ma zeo Sant Joſeph, Stes Ba
Santes Urſula, Santes Catell Merzeres, pehin
tdot oc'h e lacat d'ar maro, a glevas ur voue
eus an Eé adreſſet dezi : Piou-bennac a vezo a
dec'hu, a vezo ſalvet. Qui te laudant, ſalvi fi

EXEMPLOU.

Ar perſeverang epquen eo a verit ar Gurunen
ne vez curunet en Eé nemet ar re a zeu da berſe
er mad betec ar máro. Lavaret a reer penaus e
veus prometet ar Verc'hes da Sant Dominic ha
Religius ſantel eus e Urz Alan de la Roche, pen
ur re pere a berſevero d'an em acquita erfat eu
Vreuriez ar Roſera, a vezo curunet ganti en Eé.

AR C'HUEZECVET CHABIST

Var Horolaich ar Roſera, ha var Praticou
a zevotion en andret ar Verc'hes, ganet Cantu
nevez var Myſteryou ar Roſera.

AUtrou va Doue', eme Sant Auguſtin en
Solilocou, Ch. 18, evel na deus nac he
na moment em oll buez na d'emaouc'h bepret o
ober vad evidon ha na jouiſſan eus ho toneſono
evelſe ive ne dlean letel nac heur na moment
dremi

dremen hep caout soinch ac'hanoc'h evit ho trugarecaat.

Caloo an den a so eguis un horolaich; ar poezyou anezi, pere eo e affectionou, a denn continuelamant d'an traòn etreso an douar ha varzu ar garantez propr, en hevelep-sæçon ma teu ar galon baour-se deomp d'en em diregli, ma na deuomp da sevel alies e fouesyou, me lavar e affectionou etreso Doue dre oræsonouigou jaculator, o songeal alies ennàn. Chetu amâ ur voyen eas evit quemenso, hac à vezo profitabl meurbet d'ho silvidiguez ma en em servichit anezi.

Ur voyen eas da bep seurt tud evit digaç soinch a bresanç Doue alies epad an deiz, hep paoues a labourat, oc'h en em occupi evel ma oar custum peb-unan en e stad hac en e vicher.

N'Hoc'heus nemet santifia peb heur eus an deiz e memor hac en enor da ur Myster eus ar Rosera, o lavaret un *Ave Maria*, hac o sevel ho speret hac ho calon etreso Jesus hac e Vam ar Verc'hes Vari.

Dre exempl;

Da bemp heur diouz ar mintin songit er Myster eus an Incarnation; adorit Map Doue oc'h en em ober Den e Cof ar Verc'hes sacr, ha pratiquit an humilite.

Da c'huec'h heur songit er Myster eus ar Visitation; admirit carantez Jesus e Cof e Vam, o santifia Sant Yan e Cof e hini, ha peguer charitabl oa ive ar Verc'hes o renta bisit ha servich da Santes Elisabeth, ha bezit charitabl hoc'h-unan da renta servich d'ar reall.

Da seiz heur songit er Myster a C'hinivelez

hor Salver; tregarecait-èn da veza teurvezet gantâ beza ganet paour ha repoſi var ar plous hac ar fouen en ur c'hraou abalamour deoc'h; ha carit ar baourentez, o tiſtaga ho calon diouz madou ar bed-mâ.

Da eiz heur ſongit er Myſter eus ar Burification; meulit gant Simeon Jeſus-Chriſt preſantet en Templ, ha liquit ho poan da gonfervi ar bureta a gorf hac a ene.

Da nav-heur ſongit en hor Salver dianquet ha caſet en Templ o tiſput ouz an Doctoret. Huanadit etreſe Jeſus hoc'heus collet quellies a veich dre ar pec'het, ha claſquit-èn gant ar Vere'hes dreuguir gontrition en ho calon.

Da zec heur ſongit en Oræſon a Jeſus-Chriſt er Jardin Olivet, gant compaſſion ountâ o c'huiſi an dour hac ar goad evidoc'h en e Agoni; hac en em reſinit da ſoufr evitâ ive.

Da unnec heur ſongit er Flagellation pa oa fouetet Jeſus en noaz, ha deteſtir ar pec'hejou dreſoneſt pere ſo bet caus dezàn da ſouffr an tourmanchou mezus-ſe.

Da greſdeiz ſongit er Gurunamant a ſpern, ha enorit ar Roue Jeſus goapeat ha crancher en e faç; ha bezit contant da veza ive diſpriget abalamour dezàn.

Da un heur ſongit e Jeſus o touguen e Groas, hac heulyit-èn gant ar Vere'hes, hep murmuri nac en em impatianti en ho poaniou.

Da ziv-heur ſongit e Jeſus-Chriſt crucifiet hac evervel er Groas evit ho ſilvidiguez, ha pardonet da guement ſo control deoc'h evel ma pardonaz èn da nep er c'hruciñas.

Da deiz heur ſongit en e Reſurrection glorius

en em rejouiſſit o veza gounezet gantâ ar victor var ar maro ha var an drouc-ſperet, ha liquit ho poan da reſſuſcita gantâ ive ſpirituelamant, o quitât ho pec'het hac ho coûal accuſtumançou.

Da beder heur ſongit en Aſçanſion a Jeſus en Eê; adorit-èn gant an Elez ha gant e Ziſquibyen o p gnat en Eê leun a driomph hac a c'hloar; ha diſprigit hoc'hunan an douar, o touguen ho ſperet hac ho calon en Eê d'e heul, mar er c'hirit.

Da bemp heur ſongit en Donediguez eus ar Speret-Santel var an Ebeſtel; goulennit e c'hraç hac e garantez dre veritou Jeſus-Chriſt, ha labouſit evit gloar Doue ha ſilvidiguez ho neſſa.

Da c'huec'h heur ſongit en Aſſomption eus ar Verc'hes en Eê Corf hac Ene, ha diguemeret er c'hloar gant he Map e compagnunez an Elez hac ar Sænt. Meulit-hi aſſambles ganto, ha pedit-hi da obteni deoc'h ur maro mad evit ma zeot d'e heul unan an diziou-mâ.

Da feiz heur ſongit er Verc'hes curunet a c'hloar en Eê gant an Drindet ſacr. Invoquit-hi e calite a Rouanes an Eê hac an douar, ha perſeverit en devotion en he andret, ma viot curunet ive dre he moyen goude ho maro er Barados.

An Exerciç-mâ ſo ſul profitaploc'h ſulvui ma zeo agreabl da Jeſus ha da Vari, pere ſo hanvet ebarz quen alies a veich, ha ma lavar Sant Bernard penaus e teu an Eê da c'hoarzin, an Eal d'en em rejouiſſa, ar bed da lammet gant joa, an Ifern da grena, hac an Æ revent da dec'het, pa leveromp devotamant an *Ave Maria. Calum ridet, Angelus gaudet, mundus exultat, Infernus contremiſcit & Dæmones fugiunt, dùm dico*, Ave Maria.

Ar pez a dle c'hoaz hon incita d'an devotion-mâ,

eo ma en deveus ar Pab Leon decvet roet mil devez a Indulgeançou d'ar re pere quellies gueich ma clevont an horolaich o ſon an heur, a lavar un *Ave Maria* e memor eus an Anonciation a reas an eal d'ar Verc'hes, hac eus a Incarnation map Doue en he C'hof ſantel; hac ar Pab Paul pempet a gonfirmas er bloaz 1611 ar memes Indulgeançou. Pa na gleffac'h horolaich ebet, e c'hellit exerci an devotion-mâ gant ar memes merit, pa zui ſonch deoc'h var ho labour, o lavaret evellen an *Ave Maria*, hac o ſongeal neuſe en unan bennâc a Vyſteriou ar Roſera, evel am-eus diſquezet deoc'h en Horolaich-mâ.

Praticou all a zevotion en andret ar Verc'hes Vari, gant ur Bref a Indulgeançou-ivit an Angelus.

PEguement bennâc ma tle beza recommandet e general d'an oll Griſtenyen an devotion en andret ar Verc'hès glorius Vari evel ur voyen excelliant da guñdui ur vuez ſantel, ha da veza deut mad dirac Doue, hac evel ur merq a bredeſtination da veza ſalvet; e c'haller couſgoude lavaret penaus etre an oll praticou a zevotion en deveus inſpiret ar Speret-Santel d'ar Griſtenyen fidel evit renta d'ar Verc'hes an enor a ſo dlet dezi, unan eus an exerciçou a zevotion ar re approuveta gant an Ilis, hac ar re agreapla d'ar Verc'hes ſacr, eo ar Roſera gant ar ſantunanchou conform d'an deſſein eus e inſtitution. Evelſe ive ne d'eus guelet nemeur a dud a gouſecanç dre o ſantelez, dre o renq, dre o gonezyeguez ha dre o dignite, na dint bet douguet-hras evit an devotion gaer-mâ. Peguement a Rouanez, a Brincet hac a Bontifet ſouveren memes o deveus bet quemeret evit un

mar beza eus an nombr-se a servicheryen devot d'ar Verc'hes er Vreuriez-mâ? Mar boc'heus ar memes heur hac ar memes avantaich da veza en em arrollet enni, liquit ho poan d'en em acquita bauz fidelamant, dreist peb tra da lavaret bemdez ar darn eus ar Rosera: ha ma na douc'h quet c'hoas ar em lequeat er Vreuriez, na ziferit quet en em acat, ha na zuit mui d'en em briva eus a ur mad quer bras evit hoc'h Ene. Anaout a reot erfat, isencial en heur ar maro, peguer profitabl ha pe a quer bras cousecanç eo an devotion-mâ evit ho Vrdiguez.

Na negligit ive pratic all ebet a zevotion en andret Verc'hes, a guement a ellot da exerci: sul-ar so anezo, sul nebeutoc'h a-se a excus o pezo mar o negligit. Mad ve deoc'h c'hoaz eta lavaret bemdeiz seiz *Pater* hac *Ave* en enor d'ar seiz Cleze a Gueuz o deveus bet treuzet calon ar Vam drue-eus-mâ var sujet he Map quer hor Salver, eus a behini e c'hellot saludi assambles ar pemp gouli gant ar pem guenta eus ar memes seiz *Pater* se, pe gant ar vez e c'hellot satisfia er memes amser d'ar Vreu-riez eus an Itron Vari a Garmes, hac ar Mercy, pe da hini an Dreindet ha Sant Frances, oc'h ap-plica hoc'h intention d'an oll devotionou-se dindan ar memes peden, evel a roàn da entent amâ var-lerc'h en ur C'hantic evit ar seiz Cleze a Gueuz.

Dreist peb tra ne vanquit quet, evel am-eus recommandet e Lêvryou all, da saludi ar Verc'hes teir gueich en deiz, o lavaret an *Angelus Domini*, gant an teir *Ave Maria*, diouz ar mintin, da gres-deiz ha diouz an nos, en enor d'an Incarnation, d'ar Maro ha d'ar Resurrection eus hor Salver; ha quellies gueich ma leverrot ar beden-mâ gant guir

gontrition d'ho pec'hejou, e c'hounezzot cant devez a Indulgeançou accordet a-nevez gant hon Tad santel ar Pab Beneat trizecvet, pehini a ro ouzpen un Indulgeanç Plenier deoc'h da c'houmi ur veich er mis d'an deiz a guerrot da choas, o veza confesseat ha communiet gant un disposition vad, mar bezit bet sourcius da lavaret an *Angelus-mâ*, da viana ur veich bemdez epad ar mis-se devotamant. Chetu amâ uo abrege eus ar Bref en deveus roet ar Pab santel-mâ evit an Indulgeançou-se pere so quer favorabl d'an oll.

Indulgeançou accordet gant hon Tad santel ar Pab Beneat XIII. evit an Angelus Domini nuncivit, &c.

AR Pab Beneat trizecvet eus an hano. Evit ar memor perpetuel eus an dra-mâ. *Injunctæ nobis, &c.* D'an oll ha da peb-unan eus ar Gristenyen fidel, pere o veza guir benitantet o devezo cofesseat ha communiet, hac o devezo recitet devotamant var o daoulin an *Angelus Domini nuncivit, &c.* gant teir *Ave Maria*, pa sono ar c'hloc'h dioux ar mintin, pe da gresdeiz, pe dioux an nos, o pidi Doue a galon evit an union etre ar Briacet Christen, evit an extirpation eus an Heresiou, hac evit an exaltation hac ar brosperite eus hor Mam santel an Ilis, e c'haccordomp trugarezusamant en hon Autrou Jesus-Christ un Indulgeanç hac ur Remission Blenyer eus o oll bec'hejou ur veich bep mis hepquen d'an deiz a garo peb-unan da choas dioux e zivis. Hoguen d'an deizyou all eus ar bloaz quellies gueich ma raint ar beden-mâ, e roomp dezo cant devez pardon eus ar binigen a ve gour-

'hemennet dezo, pe a ve dleet en ur fæçon ben-
ac d'o fec'hejou hervez ar c'hustum eus an Ilis.
lac an Indulgeançou presant a vezo da badout
erpetuelamant evit an amser da zont, &c. Roet
Rom ar pevarzecvet devez a vis Guengolo, er
bloaz mil seiz cant pevarvarnugue it.

Sinet, F. Cardinal Olivarius.

Diaguent en devoa ur Pab santel all hanvet Clemant XI. accordet evit an *Angelus* ive ur Bref eus a Indulgeançou; ha chetu amâ un extret anezâ.

Da guement hini a lavaro an *Angelus*, oc'h ajouti varlerc'h peb *Ave Maria* ar c'homsou-mâ (*Deo gratias & Maria*) hac o lavaret ar Verset hac ar Respont-mâ (*Ora pro nobis, sancta Dei Genitrix. Ut digni efficiamur promissionibus Christi*) erauc an Oræson *Gratiam tuam, &c.* ar Pab santel Clemant unnecvet, o tesirout retablissa an Indulgeançou accordet gant cals a Babet all en-e-raue d'an oll Gristenyen fidel pere a zeu da saludi ar Verc'hes diouz ar mintin, da gresdeiz ha diouz an nos, a ro dezo ive an Indulgeançou-mâ.

Da guenta, quellies gueich ma lavaro ur C'hristen an *Angelus* er fæçon ha d'ar poent ma ê merquet amâ diaraoc, e c'hounezo daou-uguent devez a Indulgeançou. D'an eil, quement a vezo en em acquitet fidelamant eus an devotion-mâ epad ur mis, o communia er mis varlerc'h e stad vad, e c'hounezo un Indulgeanç Plenier, hac e tilivro un Ene eus ar Purcator diouz e intention. D'an trede, ar re a vezo bet fidel epad o buez d'an devotion-mâ, o devezo en heur ar maro un Indulgeanç Plenier ive, o communia e viatic en intention-se, pa na ve quet memes finisset ar mis. Lennit fin ar Vull a so e commançamant al Lêvr-mâ.

Remerquit amâ erfat penaus da guenta mar bez un den e beaich, peautramant pell diouz an Ilis eleac'h na gleffe quet cloe'h an *Angelus*, e ve aoualc'h dezàn e lavaret pe var e zaoulin, pe en e ſa, pe var varc'h, pe var e vele, pe aſezet, pe en ur guis all, evel ma c'hallo guella. D'an eil, hac e c'hancônac'hae un den lavaret e *Angelus* teir pe beder guerch er mis, eo credabl couſgoude penaus e c'hounezze an Indulgeançou-mâ evit beza manquet quen nebeut-ſe. D'an trede, penaus evit gounit peb re eus an Indulgeançou-mâ e ranquer beza e ſtad a e'hraç; hoguen ma na ve quet bet un den er ſtad-ſe durant un darn eus ar mis, couſgoude mar communi e ſtad vad er mis varlerc'h, ne leſſe quet na c'hounezze an Indulgeanç Plenier eus ar mis. D'ar pevare, penaus an Indulgeançou-mâ var an *Angelus* ne dint bet accordet nemet evit ober d'ar Griſtenyen fidel beza ſourcius da drugarecât an Dreindet ſacr eus ar mad hras a Redemtion ar bed, ha da enori ar Verb incarnet Map Doue couls hac e Vam ar Verc'hes ſantel. Erfin d'ar pempet, penaus e c'haller gounit an Indulgeançou o deveus roet an eil hac eguile eus an daou Bap-mâ evit an *Angelus*, pa n'en deus quet revoquet an diveza an Indulgeançou en devoa roet ar c'henta evit an devotion-mâ.

Na dremenit deiz ebet eta hep lavaret an *Angelus* hac ar pedennou all pere a ouzoc'h evit en em recommandi d'ar Verc'hes, gant he Litaniou diouz an nos evit obteni ur maro mad. Chetu amâ unàn compoſet gant Sant Auguſtin.

den devot d'ar Verc'hes, pehini a ve mad da offr dezi bemdez, iſpicial diouz ar mintin.

) *Beata Maria, quis tibi dignè valeat jura gratarum ac laudum præconia pendere, quæ ſingulari o offenſu mundo ſuccurriſti rdita? quas tibi laudes agilitas humani generis rſolvat, quæ ſolo tuo comercio recuperandi aditum venti? accipe itaque quaſmque exiles, quaſcumque eritis tuis impares, gratarum actiones, & cùm ſceperis vota, culpas noſas orando excuſa. Admitnoſtras Preces intrà ſacrum exauditionis, & reorta nobis antidotum reneiliationis. Sit per te exſabile quod per te ingeriis: fiat impetrabile quod à mente poſcimus. Accipe od offerimus; redona quod gamus: excuſa quod timus, quia tu es ſpes uni- peccatorum. Per te ſpeimus veniam delictorum, inte beatiſſima noſtrorum expectatio præmioram. ncta Maria, ſuccurre miris; juva puſillanimes; fove flebiles, ora pro poulo; interveni pro Clero; tercede pro devoto fœmio ſexu; ſentiant omnes*

O Guerc'hes glorius Vari, piou a ouffe renta dec'hu an actionou a c'hraç hac ar meuleudiou pere ſo dlet deoc'h, c'hui pehini dre ho conſantamant d'ar Myſter eus an Incarnation a ſo deut da ficour ar bed a yon collet? Pe ſeurt meuleudi a ouffe da renta dec'hu ar fragilite eus an natur humen, pehini n'e deveus cafet ar voyen da veza recouret nemet dre ho communicationhu gant Doue? Receevit eta, Guerc'hes, an actionou a c'hraç a rentomp deoc'h, daouſt pe guen diſter ha pe guen indign-bennâc int eus ho merit; ha pa ho pezo receevet hon deſirou, excuſit hor fautou a pidi evidomp. Preſantit hor pedennou dirac Doue ma vezzint exaucet, ha digacit deomp ar remed a reconciliation digantâ. Grit ma e'hexcuſo ar pez a offromp dezâ dreizoc'h. Grit ma c'hobtenimp ar pez a c'houlennomp dreizoc'h gât fiziañs: receevit ar pez a breſantomp deoc'h, ha roit deomp ar pez a requetomp digueneoc'h; excuſit ar pez a ra deomp aon,

tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam commemorationem. Amen.

pa ze c'hui-hoc'hunan en esperanç ar bec'heryen. Dreizoc'h eo e c'hesperomp ar pardon eus hor pec'hijou; hac enoc'h-u eo ema hor fizianç da erruout en eurusdet eus a behini e c'hortoomp ar pris hac ar recompanç. Santes Mari, sicouret ar re so miserabl; assistit ar re so sempl; consolit ar re so affliget; pedit evit ar bopl, soutenit an dud a Ilis, intercedit evit ar merc'het devot; grit ma en em santo sicouret gueneoc'h quement hini en em recommand d'ho madelez hac a zeu da enori ar memor santel ac'hanoc'h. Evellen bezet grêt.

Erfin bezit sourcius da sevel alies ho calon etrese ar Verc'hes epad an deiz, ispicial pa ho pezo tentation na poan speret ebet, o c'hober Oræsonouigou Jaculator dezi; evel am-eus expliquet en Exerciç pemdeziec a so e fin al Lêvr-mâ eus an *Ave Maris Stella.*

Vitam præsta puram, iter para tutum: ut videntes Jesum, semper collætemur.

Grit ma cunduimp ato ur vuez vertuzus. Preparit deomp un hent sur ha certen, Evit ma zaimp da velet ho Map Jesus, Ha d'e veuli er joa da virviquen.

CANTICOU NEVEZ VAR MYSTERIOU ar Rosera, evit derc'hel memor anezo guell a-se, hac evit lavaret ar Chapelet devotamant o songeal enen diouz ar C'hanticou-mâ.

AR MYSTERIOU A JOA, *var ton* Birou.

Invitation.

UNissomp hor mouez
Evit enori Mari;
Ar Mestr eus ar vuez
A ro peb mad deomp dreizi:
Leveromp he Rosera
Eus a greis hor c'halon,
Evit e c'hlorifia
Hac obtent pardon.
O Guerc'hes glorius,
A so meulet en Eêvou
Gant an Elez eürus
O velet ho Cranderyou,
Recevit hor meuleudy,

guenecoc'h sellet
omp e creis hon anvy,
erimp consolet.

Intention.

ontemplomp. da guenta
ar ur guir attention
Mysteriou a Joa
ur hor c'honversion,
ami a c'houlennimp
e voyen ar Verc'hes,
ma rejouissimp
Elez assambles.

1. *An Anonciation.*

Un Eal a saludas
r Verc'hes leun a c'hraçon
uini a goncevas
hec'horf hor guir Autrou,
Hac evit hon redima
o ar Verb Eternel
n em c'hrêt Den er bed-mâ
Dre ar Speret-Santel.

2. *Ar Visitation.*

Ar Verc'hes benniguet
O vont prest da visita
Santes Elisabeth,
E saludas ar guenta;
Hac e oue oc'h e c'hlevet
Sanctifiet Sant Yan,
O tridal hac o lamet
Gant joa e Cof e Vam.

3. *Ar C'hinivelez.*

Da ben an nao mis just
E oue ganet gant Mari
He Map da ur poent rust
Hac en ur c'hraou diabri;
Evit rei deomp ur guentel,
Da zisprizout ar bed
Gant ar madou temporel
Hac al luxur bepret.

4. *Ar Purification.*

Mari a yeas d'an Templ
Da offr he Map da Zoue,
O rei deomp an exempl
D'en em offr dezan ive:
He Purification
A zen d'hor c'housia
Da vont er Gonfession
D'en em burifia

5. *Jesus e creis an Doctoret.*

Jesus a ziancas
Digant e Vam glac'haret
Pehini er c'hafas
En Templ gât an Doctoret;
Mar er c'hollomp o pec'hi,
Deomp d'e glasq d'an Ilis,
Evit eno regreti
Ha cofes hor maliç.
Evellen bezet grêt.

AR MYSTERIOU A GUEUZ.

Var ton an Itron Varia a Druez.

Invitation hac intention.

Considerомp ar regret
E devone Mam Jesus
O fantout hac o velet
E boanyou truezus:
Goulennomp remission
Dreizi d'ar re a so
Brema en o fassion
Hac e poent ar maro.

1. *Jesus en e Agoni.*

Considerомp hon Autrou
C c'hueli dour ha goad,

Grevet dindan ar c'hrimou
Hac o pidi e Dad;
Oc'h en em offr evidomp
Gant rasignation
D'ar poanyou a veritomp
Evit punition.

2. Jesus fouetet.

Conſideromp hor Salver
Diviſquet en noas-beo,
Ha ſtagnet ouz ur pilyer;
Nemet Gouli ne d'eo:
Evidomp eo ſcourgezet
Gant tud malicius,
Hac ar pava ſo ruzyet
Gant e C'hoad precius.

3. Jesus curunet a ſpern.

Jesus a ſo curunet
Evidomni a ſpern,
Rac ma hon eus meritet
Dre orgouil an Iſern;
Ens e benn ſacr e tivet
Ar goad en abondanç,
Ha neuſe c'hoaz en trenet
Gant peb ſeurt diſpriſanç.

4. Jesus o touguen e Groas.

Chetu ſamet hor Salver
Da zonguen var e guein
Ur Groas ruſt, hir ha poanner,
O treina var ar vein,
Hac o veza dindanni
Gant e Vam rancontrer,
E boan hac e volconi
So mui-ouz-vui creſquet.

5. Jesus o vervel er Groas.

Evit rei deomp ar vuez
Jesus a varv er Groas;
Ar Verc'hes Mam a drmet
Er goel gant glac'har bras;
Gant ul lanç eo digoret
Evidomp e galon;
Mar deomp enni da guzet,
E c'hobtenimp pardon.

Amen.

AR MYSTERIOU A C'HLOAR.

Var an Ear Gallec: Chantons à notre aimable Reine; *peautramant*, J'entends déja le bruit des Armes, *o c'haſten an ton er fin.*

Invitation da veult Jesus ha Mari.

CAnomp d'hon Rouanes benniguet
Ar Mysteriou a C'hloar bremâs;
Enoromp-hi, ma zaimp d'e gueler
En Eê unan an dizyou-mâ:
Canomp alies gant meuleudi,
Gloar da Jesus, enor da Vari.

Intantion da lavaret ar Chapelet-mâ.

Offromp dezi ha d'hon Redemtor
Hor Chapelet evit dilivranç
D'an Anaon eus ar Purgator,
Ma zaint d'ar guir rejouiſſanç;
Canomp alies gant meuleudi,

Digitized by Google

Gloar da Jeſus, enor da Vari.

1. O caera deiz eo hemâ deomni!
r Reſurrection Jeſus a ſorti eus ar Bez,
hor Salver. Hac èn leun a c'hloar o triomphi
Varlerc'h e boanyou hac e vez:
Canomp alies gant meuleudi,
Gloar da Jeſus, enor da Vari.

2. Jeſus a biga en Eê glorius,
n Aſçanſion Ha gant e vertus e-unan,
s hor Salver. Goude ma zeo bet victorius
Var ar maro ha var Satan:
Canomp alies gant meuleudi,
Gloar da Jeſus, enor da Vari.

3. Jeſus a zigaç d'e Ziſquibyen
n Donediguez Ar Speret-Santel d'o c'hreât,
ar Speret- Ma convertiſſint ar bec'heryen
ntel. Pere a laeaint da furrât:
Canomp alies gant meuleudi,
Gloar da Jeſus, enor da Vari.

4. Guerc'hes Vari ſo diguemeret
n Aſſomtion Gant he Map quer er Barados,
ar Verc'hes. Obtenit deomp ar c'hraç d'e garet
Ma zaimp d'hoc'h heul dy da repos:
Canomp alies gant meuleudi,
Gloar da Jeſus, enor da Vari.

5. Guerc'hes a ſo er c'hloar curunet
r Verc'hes cu- Gant Doue Rouanes d'an oll,
net en Eê. Grit ma perſeverimp bep moumet
Er c'hraç, na daſmp james da goll:
Canomp alies gant meuleudi,
Gloar da Jeſus, enor da Vari.

Evellen bezet grêt.

AR MYSTERIOU A C'HLOAR EN UR FÆÇON ALL.

Var an ton : Disquen a reas Arc'hel an Autrou; pe *var an Ear Gallec :* Vous brillez seul en ces Retraites, *o c'hasien un nebeudic an ton el lignen diveza eus a bep coupl.*

Invitation.

CAnomp d'hon Rouanes benniguet
Ar Mysteriou a C'hloar devotamant;
Enoromp-hi, ma zaimp d'e guelet
D'ar Barados, d'ar Barados gant peb contantamant.

An Intention.

Offromp dezi ha d'hon Redemtor
Ar Chapelet, ma vezo delivret
An Anaon eus ar Purcator
Da vont d'ar C'hloar (*bis*) da veuli an Dreindet.

1. *Ar Resurrection.*

O caera deiz eo hemâ deomni!
Chetu Jesus o sevel eus ar Bez,
Hac èn leun a c'hloar o triomphi,
Goude quement (*bis*) a boanyou hac'a vez.

2. *An Ascension.*

Jesus a bign en Eê glorius,
Sclerroc'h mil gueich eguet an Heaul brillant,
Goude ma zeo bet victorius
Var ar maro (*bis*) ha var an Ærouant.

3. *Donediguez ar Speret-Santel.*

Jesus a zigaç d'e Zisquibyen
Ar Speret-Glan evit o c'honsoli,
Hac evit elum dre o moyen
E garantez (*bis*) en hor c'halonou-ni.

4. *An Assomption.*

Guerc'hes Vari so dignemeret
Gant ho Map en Eê dreist an Elez,
Obteni deomp ar c'hraç d'e garet,
Ma hoc'h heulyimp (*bis*) en e Rouantelez.

5. *Ar Verc'hes curunet en Eê.*

Guerc'hes a so er c'hloar curunet

an Dreindet Rouanes d'ar bed oll,
ma perseverimp bep mômet
aç Doue (*bis*) na daimp james da goll.
Evellen bezet grêt.

ANTIC VAR AR SEIZ CLEZE A GUEUZ pere a dreuzas calon ar Verc'hes o considari afflictionou he Map quer hor Salver, pere seiz Cleze a ve profitabl da enori bemdez assambles gant ar pemp Gouli a recevas Jesus ouz ar Groas, o lavaret seiz Pater *hac* Ave. *Var an Ear Galles :* Nous ne trouvons en terre que douleur & ennui ; *pe var ton* An Itron Varia a Druez, *pa Guers ar Barados.*

CLevit Christenyen guiryon, un desir bras am-eus
Ho pe oll devotion d'ar seiz Cleze a Gueuz,
Pere o deveus treuzet calon ar Verc'hes sacr,
O velet persecutet he Map gant poanyou acr.
Racse livirit bemdez seiz *Pater* hac *Ave*,
Da enori ar Verc'hes evit he seiz Cleze,
Hep mar ho recompanso erfat evit ho poan,
Hac e tui var ho maro d'ho tifen ouz Satan.
Gant ar memes seiz *Pater* e c'hellot enori
Eus he Map quer hor Salver ive ar pemp Gouli ;
Bemdez mar o saludit, merit bras ho pezo ;
Racse'ta, mar em c'hredit, ho pêt recours dezo.
Ar seiz *Pater*-mâ ivez a servicho ouzpen
Evit meur a Vreuriez hep e ajoutac'h quen ;
Ma na d'eus da recita er Breuriezou-se
Nemet an niver just-mâ seiz *Pater* hac *Ave*.
Rac ar memes Oræson a ell satisfia
Da naouspet devotion o ton d'e aplica :
Cheru amâ scleramant ar seiz cleze merquet ;
Canit-y devotamant pa o pezo y desquet.

Ar c'henta eus
ar seiz Cleze a
Gueuz, pa glavas
ar Verc'hes gat
Sant Simeon e

HOumâ eo ar galônad
A ro dime Simeon !
E goms evel ur poignard
A ya dre va c'halon ;
Rac va Map quer, emezâ,

viſe perſecutet he Map Jeſus.

Hon Doue, hon Autrou
A dle gouzaon er bed-mâ
Diſprigeanç ha poanyou.

An eil, pa rancaa tec'het gant he Map en Egypt eraue Herodes pehini er c'hlaſque d'e laza.

Allas! pebez melconi
Dime rancout tec'het
En Egypt d'ho ſavetei,
Va Mabic bennîguet,
Me am-eus aon ha tourmant
Na vem-ni attrapet!
E ſonch din ema-n tyrant
Em c'hichen bep camet.

An treda, pa ziancas he Map diganti, o chom en Templ da ziſpur ouz an Doctoret.

Hemâ eo an nec'hamant
A ſantan-me em Ene!
Va Map a ſo prontamant
Dianquet digueneè:
Allas! mar be c'hoarvezet
Un drouc bennâc gantâ:
N'ouffen dibri na couſquet
Hep mont d'e glaſq quenta.

Ar pevare, pa rancontras he Map hor Salvet o touguen e Groas, da Venez Calvat.

4. Allas! va Map truezus,
Penaus ouc'h-hu ſammet
Gant ur poranç quet mezus
Evit crimou ar bed?
Perac ne d'ê permetet
Dime douguen ho Croaa?
Evit ma veac'h ſoulaget
Er graeo gant un haſt bras.

Ar pempet, pa velas crucifia he Map quer, ha pa et guelas o vervel er Groas leun a C'houliou.

5. Allas me ſant an taulyou
A receo ma va Map quer
O pilat var an tachou
Pa er c'hrucifier,
Oc'h e velet o vouada
Var ar Menez Calvar,
E fell d'am c'halon tanna
Mantret gant ar glae'hat.
O! va Map carantezus,
Mervel a rit eta;
Penaus hepzoc'h, va Jeſus,
E c'hallen-me

E c'hallen-me beva ?
Perac ſiouaz na doun-me
Gueneoc'h eruciſiet
Da vervel gueneoc'h ive,
Va Salver goulier.

Ar c'huec'hvet, ma oue diſqaannet dezi Corf he Map eus ar Groaz var he barlen.

6. Allas ! ne allàn mui,
Corf ſaer va Map-unic,
Va c'halon din a ſazi
P'ho qaelàn maro-mic :
Deut-èn din var va barlen,
Evit gant va daelon
Soulagi va anquen
Ha gouale'hi e vemprou.

Ar ſeizvet, pa oue lequeat Corf he Map quer er Bez.

7. P'edo em poſſeſſion,
Va Map, ho Corf ſantel,
Em boa conſolation
O caout anezâ-r guel ;
Petra ria-me-ta hepdoc'h ?
Ma zennit ac'hanen ?
Ho pez a ve din douçoa'h ;
Mont ebarz a garren.

PEDEN d'an Itron Vari a Druez avit en em recommandi dezi varben an heur eus hor maro, ma pligeo ganti obteni deomp ar c'hraç da drec'hi hon adverſour cruel an drouesperet en artiel-ſe dre ar merit hac ar memor eus he ſeiz Cleze a gueza hac eus a

ITron Vari a Draez,
Pegnement a c'hlac'har
Dec'hu epad ho puez
P'edoc'h var an douar !
O pebez affliction !
Ne d'eus bet Mam er bed
Quan dign a gompaſſion
Evel ma zoac'hu bet.

Grit na gollin birviquen
E queit ha ma revin
Ar memor eus hoc'h anquen
Evit ho Map divin,
Ha ma vezo va c'halon
Diouz hoc'hini mantret
Gant ur guir contrition
D'e vaza offanceu.

bemp Gouli he Me ho ped, Mam va Salver,
Map hor Salver, Dre guement nec'hamant
ha da gaout un Hoc'hens bec en hoc'h amſer
dremenvan eürus O velet e dourmant,
eus ar vuez-mâ Pa vezin em paſſion
d'ar vuez eternel. Hac em poanyou garo
Graç deomp da Roit din conſolation
vont dy evit meu- En heur eus va maro.
li Doue hac ar Grit ma tui ho feiz Cleze
Vere'hes ſacr e- Couls hac e bemp Gouli
pad an oll eter- Dirac va ſperet neuſe,
nite. Evellen be- Ma tuin d'e c'hontampli,
zet grêt. Evit dreizo ma trec'hin
Hon adverſour cruel;
Ha gant joa ma tremenin
D'ar vuez eternel. *Amen.*

Oræſon devôt pehini ſo tènnet eus a Sant Auguſtin evit goulen ouz Doue ar c'hraç da gench a vue o caſſaat ar viçou hac o pratica an oll vertuzio

VA Autrou ha Va Doue, grit ma tui va c'h lon d'ho teſirout; hac oc'h ho teſirout ma tui d'ho claſq, hac oc'h ho claſq ma ho quſin, hac oc'h ho caout ma ho carin, hac oc'h ho caret ma c'he facin va fec'hejou dre ar binigen, hac oc'h o bez effacet dre ur guir contrition, ha gouezin mui enn dre infirmite. Va Doue, accordit d'am c'halon u guir regret da veza offanſet ho Majeſte divin; ro d'am ſperet an driſtidiguez vad, d'am daoulagad u ſourcen a zaelou, ha d'am daouarn al liberalite d rei an aluſen. Roue ſouveren eus ar bed, mougu enon an deſirou mezus eus ar c'hig, hac elumit en ene an tan ſacr eus ho carantez. Va Jeſus leun zouçder, pellait diouzin ar ſperet a ourgouil, h roit din an tenſor precius eus an humilite ſante Va Salver, pliget gueneoc'h ma difen dious a

ontturyou brutal eus ar goler, ha rei din an
moryou douç eus ar batiantet. Va C'hrouer oll-
loudus, courrigit em speret ar chagrin-se pe-
n a radin caout pep tra en averſion, hac accordit
an douçder a galon. Tad carantezus ha debo-
r, liquit em ene ur Feiz gre, ha roït din un eſpe-
ç term, hac ur garantez continuel. Guir Con-
vator eus va buez, diſtroït diouzin ar vanite,
inconſtanç a ſperet, an egaramant a galon, ar
ſperez a c'henou, ar ſuperbite a lagad, ar gour-
andis a gof, an injuriou d'am neſſa, ar gruaute
s an drouc-prezec, ar c'hoant eus ar gurioſite,
attach ouz ar madou, an uſurpation a dra va
ntez, an deſir da veza iſtimet, an diſſimulation
s an hippocriſi, ar pouezou eus ar meuleudiou
c eus ar floderez, an diſprisanç evit ar re baour,
gaou ouz ar re ſempl, an ardeur hac ar vileni
s an avariçder, ar mergl eus an avi, hac ar
aro eus ar blasfem. Va Doue trouc'hit diouz va
e ar breſomtion, an inquietud, al leſireguez,
imtourdiamant, an diegui, ar galeter a galon,
dallentez a ſperet, hac an aheurtamant em ſan-
manchou propr. Rentit douç va humor ruſt, lam-
it eus va volontez ar reſiſtanç ouz hoc'h inſpira-
onou mad, hac eus va jugeamant an oppoſition
s ar guſulyou fur eus ar ræſon. Na bermetit quet
ven imprudant ha rohbr em c'homſou, nac e vën
druez ouz ar re viſerabl, na violant ouz ar re
mpl, nac e teuen da galomnia den, na da negli-
a ſilvidiguez ar re to ſujet din. Lammit eus va
halon an drencadurez hac ar c'huerver-ſe a ra da
nden beza ruſt ha diſtraç ouz tud e dy. Grit n'o
evezo quet a leac'h va miguonet d'en em glem
s va infidelite, na va ameſeyen da rebech din

an deſſot a vadelez eo o andret. Va Doue, va c'harantez, me ho ſuppli dre veritou ho Map muyaçaret, grit din ar c'hraç da exerci an œuvrou a drugarez, da veza carantezus ouz va neſſa, da veza truezus ouz ar re affliget, da rei cuſul vad d'ar re ignorant, da ſicour ar re izomec, da gonſoli ar re driſt, da rei courach d'ar re deſolet, da ſoulagi ar re baour, ha da rejouiſſa ar re ſo diſec'hetzant an driſtidiguez. Grit din ar faver da veza facil da bardoni, da ancounec'hat an injurou hac an noas a vezo grêt din, da garet ar re o devezo cas ouzin, hac ober vad d'ar re a raï droug din. Grit na zifpriſin den, ma c'heoorin an oll, ma c'himitin ar re vad, ma tec'hin diouz ar re vechant, ha ma carin ar vertuz o caſſât ar viç. Inſpirit din ur gouraich ferm em oll adverſiteou, ur voderation em oll broſperiteou, ur brudanç vras em c'homſou, ur diſpriſanç ſantel evit an traou terrien hac ar madou temporel, hac erfin un iſtim hac un deſir ardant evit an traou celeſtiel hac ar madou eternel. Ar pez a c'houlennàn ouzoc'h, va Doue, dre interceſſion ar Verc'hes glorius Vari Alvocades ar bec'heryen. Evelien bezet grêt.

AR SEITECVET CHABISTR.

Inſtruction evit ar vreuriez eus an Hano ſacr a Jeſus.

Peguen excellant eo an devotion eus a Vreuriez an Hano ſacr a Jeſus.

GOude beza roet amâ un inſtruction ampl evit Breuriez ar Roſera, em-eus câſet aprepos ajouti er memes ouvraich un tamic inſtruction evit

Breuriez an Hano ſacr a Jeſus, pehini ſo ive da veza cals recommander d'ar bopl hac a ſo etabliſſet e meur a Barres eus ar c'hartet-mâ. Rac ne d'êquet aoualc'h d'ar Vreudeur ha C'hoareſet devot eus ar Roſera renta o dever da Jeſus ha da Vari, oc'h o enori dre ar *Pater* hac an *Ave*, ha dre ar Veditation eus ar pemzec Myſter eus e buez, ha dre an imitation eus ar vertuziou admirabl o deveus diſquezet deomp er Myſteriou-ſe; beza e tleont e'hoaz en em rei d'an devotion eus an hano ſacr a Jeſus, hac en em lacat ive en ur Vreuriez quer fantel evit enori an hano ſacr-mâ en ur fæçon particulier, hac evit ober ur reparation a enor eus an injurou hac an offanſou pere a reer bep heur hac e peb leac'h d'an hano ſacr hac adorabl a Zoue dre al leou-douet, ar renonçamanchou hac ar blasfemou.

Ar fujedet vad a ſo dipit ha poan ganto guelet ha elevet renta injur d'o Roue; ur ſervicher fidel d'e veſtr a zifen e gaos hac a guemer e intereſt; ur c'hrouadur mad a vez touchet en e galon pa vel renta un affront d'e Dad, hac a zeuhe da expoſi e vuez evit miret na ve goaldretet: hon Roue, hor Meſtr hac hon Autrou, hac hon Tad ar guella eo an hini a receo un injur, un affront, hac ur goaldretamant an outrachuſſa pa zeuer da douet ha da vlasfemi e hano ſacr, pa zeuer bemdez d'e zifvempri oc'h e gueneret dre e Gorf, dre e benn, dre e C'hoad, ha dre e varo, ha d'e renonç gant comſou horrubl hac execrabl, pere ne greten quet da henvel amâ, ha couſgoude ne raimp forz evit guelet na clevet e outrachi erguiſſe, ha n'hor bezo quet ar gouiaich da arreti an outrachou hac an impieteou-ſe, na da ober reparatinn a enor ebet

evito d'hon Autrou souveren ha d'hon Doue? M
unan eus ar moyenou excellanta evit quemenſe
en em anroli er Vreuriez gaer ha devot eus
hano sacr a Jesus, pehini so instituet principal
mant evit an dessein santel-se, hac a so bet a
prouvet, meulet ha savorisset gant cals a Babet d
o Bullou autantiq, ha dre an Indulgeançou bras
deveus accordet evit ar sujet-se.

Ar Vreuriez-mâ-ta so excellant evit peder ræſc
principal. Ar guenta ræson a guemerer a gostez a
dud santel eus a bere eo en em servichet Dou
evit he instituï. Sant Dominic en deveus taulet
mean sont eus ar Vreuriez-mâ o c'hinstituï an U
eus a Vilig Jesus-Christ evit recour madou an I
a yoa bet usurpet ha pillet gant Mahoumet, ha ga
an Heretiquet Albigeoasset. Ar Sant-mâ a bersuad
d'an Esqueb, d'ar Bersonet ha d'an dud a Ilis recit
bemdez ur Chapelet en enor d'an hann sacr a Jesu
er fæçon ma tisquezimp amâ varlerc'h, evit goule
ar c'hraç da recour madou an Ilis à yoa lamme
diganto.

An den santel hac eürus Herry Amond a Susoni
etabliſſas goudese ar Vreuriez-mâ eus an hano sac
a Jesus pe en hini e recevas ur gantite vras a dud
pere a broduas ur frôez admirabl a binigen. Merve
a reas er Guear a Ulmes en Alamaign goude ben
pratiquet ostericou bras ha grêt cals a viraclou e
bloaz 1565. Dre an etabliſſamant eus ar Vreurie
hac an devotion-mâ e paouezas ar vocen er Guea
a Lisbones e Porrugal, pe gant hini oa desolet
ar Rouantelez-se er bloaz 1432.

Erfin an Tad Venerabl Didaç de Victoria eus a
Gouent Burgos e Spagn, pehini a yoa ur Pred
cator admirabl, a instituas ar Vreuriez santel-mâ

vit disgrizyenna an accustamanç maleürus o devoa opl e vro da douet ha da vlasfemi Doue, hac o equeas da denna ur profit bras eus ar Vreuriez-mâ ouls hac eus e bredicationou fervant. Hac e voue onfirmet ar memes Breuriez er bloaz 1583 gant r Pab Pius pevare hac ez ê continuet ac'houdevez gant cals a brofit etouez ar Gristenyen fidel dre ar ourci eus ar Religiuset Sant Dominic. Ar Pab sanel-se a zefire ma vise antretenet hac astennet ar Vreuriez-mâ partout dre ar Gristenez evit disgrizienna ar pec'hejou horrublmâ eus a douez ar bopl. Chetu amâ an termenyou eus e Vull. » Ny a c'hour-» c'hemen hac a ordren d'an oll ha da bep unan » eus hor Breudeur venerabl ar Batriarchet, an » Esqueb, ha d'hor bugale guer ar Breladet all hac » Ordinalet eus an Ilisou, pe en o absanç d'o Vi-» quelet hac Officialet, ma tuint da favorisa ha da » gontribui e quement ha ma allint en institution » eus ar Vreuriez-mâ quen alies gueich ma vezo » izom ha ma vezint goulennet evit quemense. »

Ar ræson en deveus bet ar Pab bras-mâ da recommandi ar Vreuriez eus an hano a Jesus, eo abalamour d'ar profit bras a zigaç en Ilis hac er Rouantelez; hac hounnez eo ar fin principal p'evit hini eo instituet, hac an eil ræson pehini a zisquez peguen excellant eo. Guenaou ar re a zeu da douet, da jarneal, da renonci, ha da vlasfemi Doue, pe da lavaret comsou horrubl, gôal bedennou ha maledictionou, a so evel bezyou digor carguet a c'haignou hac a vreinadur, eus al leac'h ma forti ur flear an estranchan, pehini a zigaç er bed ur vocen hac a zeu da ampoesoni an eneou, ha da denna var hor c'hein ar malenou public, ar breselyou: ar famui, ar c'hlènvejou, contagius,

hac ar venjançou all a Zoue. Evit teſteni a gueme-mâ ne d'eus nemet digaç da vemor eus ar pez a reſpontas hor Salver dre ur Gruciſi en un Iliz a Orleans da Robert Roue a Franç, pehini er pede da chaſſeal ar breſel eus e Rouantelez: » Ne obte-» tenot james ar peoc'h, eme ar Gruciſi dezàn, » quen ho pezo chaſſeet ha divoaignet ar blasfe-» mou, al leoudouet hac ar pec'hejou all publie » ha ſcandalus pere a ren etouez ho pobl. »

An ſeurt pec'hejou-mâ evit guir eo ar re horrupla pere a zeu da attaqui ha da ziſprizout expreſſamant ar Vajeſte a Zoue. Ne d'eus moyen eta vertuzuſſoc'h evit appæſi colei Doue hac evit obteni an effejou eus e drugarez eguet ma ze ober dezàn ur reparation public a enor eus al leoudouet hac ar blasfemou-ſe, ha lacat hor poan d'o diſgrizienna eus a douez an dud, o repren hac o courrigea gant courach ha gant prudanç nep a gleſſimp o touet hac o vlasfemi, hac oc'h en em acquita eus a zeveryou ar Vreuriez-mâ.

An drede ræſon eus e excellanç eo ma teu da imita ar Sperejou eürus hac ar Sænt eus ar Baradoz; rac evel ne baoueſont o cana e gloar da Zoue ar c'homſou-mâ, *Sanctus*, *Sanctus*, *Sanctus*, Santel, Santel, Santel eo an Autrou Doue an Armeou, evit en em oppoſi d'ar maledictionou ha d'ar blasfemou a vomis an Æfrevent hac ar re zaunet continuelamant a enep juſtiç Doue; dememes ar re ſo e Breuriez an hano ſacr a Jeſus a laca o foan d'e enori, d'e veuli ha d'e c'hlorifia var an douar evit rapari an diſprigeanç hac an outrach a rent dezàn bemdez hac e peb leac'h an dud fall-ſe gant o c'homſou horrubl ha diabolic. Ha ne vemp-ni quet eürus oc'h en em lacat erguiſſe a goſtez ar

re pere a zifen an enor hac ar c'hloar hac ar reſpet a ſo dleet d'an Hano ſacr a Zoue ?

Erfin an Indulgeançou pere ſo accordet da nep ſo er Vreuriez-mâ eo aſ bedervet ræſon pehini a ziſquez peguen excellant ha peguer profitabl eo. An Indulgeançou-mâ ſo bet confirmet ive gant ar Pab Innoçant XI. an eizvet devez varnuguent a Vis Ebrel er bloaz 1673. hac a yoa bet roet gant ar Pab Paul V. er bloaz 1606. da c'houzout eo, da guenta.

Un Indulgeanç plenier d'an deiz ma c'hantreer er Vreuriez, o veza cofeſſeat ha communiet. D'an eil da Vouel ar Circonciſion an deiz quenta eus ar bloaz, o veza ive cofeſſeat ha communiet hac oc'h aſiſta en un darn eus ar ſervich divin. D'an tredo bep eil pe bep trede Sul eus ar mis o veaa cofeſſeat ha communiet hac o c'haſiſta er Broceſſion a vez grêt e fin Gouſperou. D'ar pevare en articl ar maro, o prononç devotamant an Hano ſacr a JESUS, pe da viana oc'h o invoqui a galon ma na eller e brononç a c'henou. En occaſionou-mâ oll ez eus Indulgeançou plenier da nep ſo et Vreuriez-mâ.

Ar memes Pab en e Vull eus an deiz quenta a Ebrel er bloaz mil c'huec'h cant ha trizec, a ro cant devez a Indulgeançou da guement a repreno charitablamant an toueryen-Doue hac ar blasfæmatouryen, hac a aſiſto e Proceſſionou ar Sacramant, pe a yelo d'e heul pa vezo cacet d'an dud clân, pe ma na ellont quet mont, a lavaro da viana ur *Pater* hac un *Ave* evit an den clân. Ar memes Indulgeanç a gant devez a ro da nep a ya da viſita ar re glan pe en Hoſpital pe en o ziez; d'ar re pere a loch ar beoryen pe a ro an aluzen

dezo. D'ar re pere a laca ar peoc'h etre an adverſouryen, pe a lavar pemp *Pater* hac *Ave* evit repos d'an Eneou eus ar re ſo decedet eus ar Vreuriez. D'ar re pere a lacaï ur pec'her pe ur bec'heres bennac da ziſtrei ouz Doue, a zeſquo d'ar re ignorant ar pez ſo neceſſer evit o filvidigvez; hac erfin d'ar re pere a raï un œuvr vad bennac ne deus forz pe feurt. An Tad ſantel-mâ a fell dezàn e teue nep ſo er Vreuriez-mâ da bidi Doue an deiz quenta eus ar bloaz, da Vouel an Hano a Jeſus, ha bep eil Sul pe drede Sul eus ar mis, evit an exaltation eus hor Mam ſantel an Ilis, evit ar peoc'h hac an union etre ar Rouanez hac ar Brincet Chriſten, hac evit an extirpation eus an Hereſiou, evit gounit an Indulgençou plenier.

An deveryou eus a Vreuriez an Hanoſacr à JESUS, hep obligation ebet dindan boan a'bec'het, nemet ar pez a c'hourc'hemen Doue hac an Ilis.

1. NEp en em lacaï er Vreuriez-mâ, a dle caout un deſir bras da c'hloriſia ha da gontribui e quement ha ma c'hallo, ma vezo gloriſiet an Hanvnu ſacr a Zoue hac a Jeſus, hac obet ar reſolution na dui james da douet hep un neceſſite vras, na da bermeti e teuhe tud e dy da douet quen nebeut, ha da bellat diouz compagnunez an toueryen hac ar blaſfematouryen evel adverſouryen da Zoue ha d'ar public, hep goulen an feurt tud-ſe da labourat en e ſervich.

2. Ar Vreudeur ha C'hoarefet eus ar Vreuriez-mâ a dle caout regret pa velont ha pa glevont profani an Hano ſacr a Zoue hac a Jeſus, ha caout un deſir bras da ziſgrizyenna ar pec'het maleürus-

mâ eus a douez an dud, ha da gontribui gant ar re eürus eus ar Barados ha gant ar Vreudeur ha C'hoareſet all da ober ur raparation hac un amand enorabl d'hor Salver, o recita bemdez ur beden devot bennâc en intention-ſe.

3. Beza e tleont corrigea ha repren gãt couraich, mæs couſgoude gant prudanç ha gant carantez ar re pere a gleffint • touet hac o vlasfemi Doue.

4. Bemdez e ve mad dezo lavaret Litaniou an Hano a Jeſus, peautramant ſeiz *Pater* hac *Ave* en enor d'ar ſeiz Myſter principal eus a Baſſion hor Salver, peautramant e vezzint ſourcius da ſevel • c'halon alies etreſe Doue, oc'h e veuli hac o c'hadori e Hano ſacr, hac o teſirout e ve meulet hac adoret gant an oll grouaduryen.

5. Mad ve dezo caout en o zi an Hano a Jeſus ſcrifet en un Daulen pe en un Imach bennaac, evit en em excita d'e adori ha d'e c'hlorifia davantach, hac e c'hallent lavaret aviziou; Bevet Jeſus; benniguet ha meulet ra vezo va Jeſus; O va Jeſus, bezit din Jeſus; O va Jeſus douç ha mad, me ſo tout deoc'h ha c'hui ſo tout dime. O va Jeſus, me ro deoc'h va c'halon.

6. Peautramant er fin e Javarrint Chapelet an Hano a Jeſus, e c'haſiſtint devotamant er ſervich divin an deiz quenta eus ar bloaz, da Vouel an Hano a Jeſus, ha bep eil Sul pe bep trede Sul eus ar mis, pere ſo deiziou dediet d'ar veneration eus an Hano ſacr a Jeſus. Douguen a allint var o c'halon an Hano ſacr a Jeſus ſcrifet, evel ur ſciel pe ur c'hachet; pehini ſo un devotion hac en deveus bet revelet hor Salver d'an den eürus Hery de Suzon penaus oa agreabl bras dezàn, evel e lenner e fin ar Roſier Myſtiq.

Ar fæçon da lavaret ar Roſera eus an Hano a Jeſus a enep an touteryen hac ar blasfæmatouryen, compoſet gant an Tad venerabl P. Yan Mico Doctor ha Predeator bras a Valance e Spagn, hac approuvet gant ar Pab Clemant eizvet.

AR Roſera eus an Hano a Jeſus en deveus ive teir quevren ha tri ſeurt Myſteriou, evel hini ar Verc'hes ſacr, da ouzout eo, ar Myſteriou a Joa, ar re a Gueuz hac ar re a C'hloar.

Commanç a reer ar c'henta Chapelet, o lavaret; *Deus in adjutorium meum intende*, ha pa vezer cals oc'h e lavaret aſſambles, e reſpont ar reall; *Domine ad adjuvandum me feſtina.* Ha goudeſe, *Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sancto*: hac e reſpont ar reall; *Sicut erat in principio, & nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.* Al latin-mâ ſo e Brezonec e fin al Lêvr-mâ en Oſiç Sant Joſeph.

Ar c'henta Chapelet en enor d'ar Myſteriou a Joa.

NEuſe var bep hini eus ar grunenou bras a ſo erauc peb digenes e vez lavaret ur *Pater* hac un *Ave*, ha var bep hini eus ar grunenou bian a ſo e peb digenes, e vez lavaret; *Jeſu Fili David, miſerere nobis*, gant ur *Gloria patri*, &c. a bēn dec gueich, o conſideri ar Myſteriou a Joa var an digeneſou.

Var ar c'henta digenes e conſiderer an Incarnation a Jeſus e Cof e Vam ar Verc'hes glorius Vari.

Var an eil e conſiderer ar C'hinivelez a Jeſus er C'hraou a Vethleem, ha lequeat da c'hourvez er manjouer.

Var an trede e conſiderer ar Circonciſion a

Jeſus, pe en hini e ſquillas e C'hoad, hac e recevas an hano a Jeſus.

Var ar pevare e conſiderer ar Vadizyant a Jeſus e Rivier Jourdren, e leac'h ma en em lequeas e renq ar bec'heryen, hac èn peguer pur ha peguer ſantel oa.

Var ar pempet digenes e conſiderer ar ſatig en deveus bet en e veachou o claſq ar bec'heryen hac o c'hinſtrui ar bopl.

E fin ar Chapelet e vez lavaret an Oræſon-mâ.

℣. *Sit nomen Domini benedictum.*

℟. *Ex hoc nunc & uſque in ſæculum.*

℣. Benniguet ra vezo an hano eus hon Autrou.

℟. Eus a vremâ da virviquen.

OREMUS.

DEus qui glorioſiſſimum nomen Jeſus Chriſti Filii tui Domini noſtri feciſti fidelibus tuis ſummæ ſuavitatis affectu amabile, & malignis ſpiritibus tremendum; concede propitius, ut omnes qui illud venerantur in terris, ſanctæ conſolationis dulcedinem in præſenti, & in futuro gaudium interminabilis beatitudinis obtineant. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

PEDEN.

OVa Doue, pehini hoc'heus tentet an hano a J. Chriſt ho Map unic hon Autrou quen douç hâ quen agreabl d'ar Griſtenien fidel, ha quen terrubl d'an Æreveut, accordit dre ho trugarez da guement den a zeu da enori an hano ſacrſe var an douar, ma c'hobtenint an douçder eus ar ur conſolation ſantel et vuez preſant hac ar joa eus a un eürusdet eternel en hini da zonet.

Ar c'hraç-ſe a c'houlennomp ouzoc'h dre verit ar memes Jeſus-Chriſt hon Autrou. Evellen bezet grêt.

An eil Chapelet en enor d'ar Myſteriou a Gueuz.

GOude beza lavaret, *Deus in adjutorium meum intende, Domine ad adjuvandum me feſtina, Gloria Patri, & Filio: & Spiritui Sancto,*

&c. e leverrot, evel er c'henta Chapelet, var bep grunen vras ur *Pater* hac un *Ave*, ha var bep grunen vian eus a bep digenes, *Jeſu Nazarene, Rex Judæorum, miſerere nobis*, gant ur *Gloria Patri* ive a ben dec gueich. O conſideri hac o c'henori an humilite a Jeſus, pehini a voalc'has o zreid d'e Ziſquibien er goan diveza a reas ganto.

Var an eil digenes e conſiderot an Oræſon hac an agom a Jeſus o c'huiſi an dour hac ar goad er Jardin Olivet.

Var an trede digenes e conſiderrot an drahiſon a Yufas, ha Jeſus quemeret gant ar Soudardet pere er goaldretas eſtranch.

Var ar pevare digenes e conſiderrot an tourmanchou horrubl eus e haſſion hac eus e varo cruel.

Var ar pempet e conſiderrot Ene Jeſus o tiſquen el Lymbou goude e Varo.

E fin ar Chapelet-mâ e leverrot ivez an Oræſon pehini ſo diaraoc e Latin hac e Brezonec e fin ar c'henta.

An trede Chapelet en enor d'ar Myſteriou a C'hloar.

GOude beza lavaret, *Deus in adjutorium meum intende. Domine ad adjuvandum me feſtina. Gloria Patri, &c.* e leverrot ivè var bep grunen vras ur *Pater* hac un *Ave*, ha var bep grunen vian eus a bep digenes e repetot ar c'homfou-mâ; *Jeſus Filt Dei vivi, miſerere nobis*, gant *Gloria Patri* ive a ben dec gueic, o conſideri ar Myſteriou a C'hloar.

Var ar c'henta digenes e conſiderrot hac e c'henorrot ar reſurrection glorius ha triomfant a Jeſus.

Var an eil e conſiderrot hac e c'henorrot e Aſçanſion admirabl ebarz en Eê.

Var an trede e conſiderrot an Donediguez eus ar Speret-Santel var an oll Diſquibyen.

Var ar pevare e conſiderrot ar c'hloar a Jeſus aſezet an tu-deou d'e Dad Eternel.

Var ar pempet digenes e conſiderrot e buiſſanç a Varner ſouveren d'ar re veo ha d'ar re varo.

Hac e finiſſot ar Chapelet divezâ-mâ evel an daou all.

Litaniou an Hano ſacr a JESUS.

KYrie eleiſon. Chriſte eleiſon. Kyrie eleiſon.
Jeſu audi nos. Jeſu exaudi nos.

Pater de Cœlis Deus,	Miſerere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus,	Miſerere nobis.
Spiritus Sancte Deus,	Miſerere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus,	Miſerere nobis.
Jeſu Fili Dei vivi,	Miſerere nobis.
Jeſu ſplendor Patris,	miſerere nobis.
Jeſu candor lucis æternæ,	miſerere nobis.
Jeſu Rex gloriæ,	miſerere nobis.
Jeſu ſol juſtitiæ,	miſerere nobis.
Jeſu Fili Mariæ Virginis,	miſerere nobis.
Jeſu amabilis,	miſerere nobis.
Jeſu admirabilis,	miſerere nobis.
Jeſu Deus fortis,	miſerere nobis.
Jeſu Pater futuri ſæculi,	miſerere nobis.
Jeſu magni conſilii Angele,	miſerere nobis.
Jeſu potentiſſime,	miſerere nobis.
Jeſu patientiſſime,	miſerere nobis.
Jeſu obedientiſſime,	miſerere nobis.
Jeſu mitis & humilis corde,	miſerere nobis.
Jeſu amator caſtitatis,	miſerere nobis.
Jeſu amator noſter,	miſerere nobis
Jeſu Deus pacis,	miſerere nobis.

Jesu auctor vitæ, miserere nobis.
Jesu exemplar virtutum, miserere nobis.
Jesu zelator animarum, miserere nobis.
Jesu Deus noster, miserere nobis.
Jesu refugium nostrum, miserere nobis.
Jesu Pater pauperum, miserere nobis.
Jesu thesaurus fidelium, miserere nobis.
Jesu bone Pastor, miserere nobis.
Jesu lux vera, miserere nobis.
Jesu sapientia æterna, miserere nobis.
Jesu bonitas infinita, miserere nobis.
Jesu via & vita nostra, miserere nobis.
Jesu gaudium Angelorum, miserere nobis.
Jesu Rex Patriarcharum, miserere nobis.
Jesu inspirator Prophetarum, miserere nobis.
Jesu Magister Apostolorum, miserere nobis.
Jesu doctor Evangelistarum, miserere nobis.
Jesu fortitudo Martyrum, miserere nobis.
Jesu lumen Confessorum, miserere nobis.
Jesu puritas Virginum, miserere nobis.
Jesu corona Sanctorum omnium, miserere nobis.
Propitius esto, Parce nobis Jesu.
Propitius esto, Exaudi nos Jesu.
Ab omni malo, Libera nos Jesu.
Ab omni peccato, Libera nos Jesu.
Ab irâ tuâ, Libera nos Jesu.
Ab insidiis diaboli, Libera nos Jesu.
A spiritu fornicationis, Libera nos Jesu.
A morte perpetua, Libera nos Jesu.
A neglectu inspirationum tuarum, Libera nos.
Per Mysterium sanctæ Incarnationis tuæ, Libera.
Per Nativitatem tuam, Libera nos Jesu.
Per Infantiam tuam, Libera nos Jesu.
Per diviniſſimam vitam tuam, Libera nos Jesu.

Per

Per labores tuos, Libera nos Jesu.
Per agoniam & passionem tuam, Libera nos Jesu.
Per langores tuos, Libera nos Jesu.
Per mortem & sepulturam tuam, Libera nos Jesu.
Per Resurrectionem tuam, Libera nos Jesu.
Per Ascensionem tuam, Libera nos Jesu.
Per gaudia tua, Libera nos Jesu.
Per gloriam tuam, Libera nos Jesu.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce nobis Jesu.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos Jesu.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis Jesu.

Jesu audi nos. Jesu exaudi nos.

Sit nomen Domini benedictum.

Ex hoc nunc & usque in sæculum.

OREMUS.

DOmine Jesu Christe, qui dixisti: petite & accipietis: quærite & invenietis: pulsate & aperietur vobis: quæsumus da nobis petentibus divinissimi tui amoris affectum, ut te toto corde, ore & opere diligamus, & à tua nunquam laude cessemus. Qui vivis & regnas, &c.

AN TRIVEC'HVET CHABISTR.

Peguer profitabl ha peguen excellant eo an diec Oræſon pe veus a re eo compoſet an devotion ta ar Roſera hac eus an Hano a Jeſus, da ouzoc co, ar Pater *hac an* Ave Maria.

An Artic l quenta.

Peguer vertuzus ha peguen excellant eo an Oræſon Dominical ar Pater noſter, *gant un tammic explication enezi.*

AR *Pater* a ſo galvet Oræſon Dominical, da lavaret ê, Oræſon an Autrou abalamour ma ze hon Autrou Jeſus-Chriſt e-unan eo en deveus hi compoſet. Evit beza eus e vir Diſquibyen e rencomp regli hor pedennou diouz ar ſeiz goulen eus an Oræſon Dominical-mâ. Sant Yan Chryſoſtom a lavar penaus an hini ne ra quet ê beden diouz ma en deveus deſquet deomp ar Meſtr divin-mâ ne d'ê quet Diſquibl dezân, ha ne gleo quet Doue an Tad agreablamant ar pedennou pere ſo furmet gant ar ſperet humen, nemet ar re ſo deſquet deomp gant e Vap quer.

Ne voulemp quet ar fæçon da breſanti hon requejou d'ar Vajeſte a Zoue: piou a dlie'ta e diſqui deom-ni nemet e Vap propr pehini ê hor Salver hac hon alvocad principal dirac e dad. Beza e c'hellomp lavaret an Oræſon-mâ, pehini eo ar *Pater noſter*, gant aſſuranç penaus e clevo an Tad Eternel outhi evel ouz ar beden eus e Vap propr memes, pa zomp e vemprou, ha pa bedomp er fæ-

çon-mâ dre an urz expres eus e Vap; p'evit lavaret guell, e Vap memes eõ er ped evidomp dre hor gueno-i, evel hor penn hac hon Alvocad: ha pe zeu Doue an tad d'hon exauci, d'ar meritou eus e Vap eo e c'haccord ar pez a ro deomp; rac petra ouffe un Tad mad da refuſi da ur requet quen excellant evel ma zeo ar *Pater*, fontet var ar meritou ha var ar recommandation eus a ur Map quen dign? ha n'hon eus-ni quet an aſſuranç en deveus roet deomp Jeſus-Chriſt e-unan, penaus e c'hobtenomp quement a c'houlennimp ouz e Dad en e hano? ha ne d'ê quet goulen en e hano'ta eo a reomni, pa c'houlennomp dre ar beden hac ar c'homſou en deveus lequeat e-unan en hor guenou?

Evelſe e lavar Sant Thomas penaus ne recitomp james an Oræſon eus ar *Pater*, hep tennañ profit bennaac anezi, mar e leveromp gant devotion; hac e c'haſſur Sant Auguſtin penaus dre an Oræſon-mâ e vez pardonnet deomp da viana hor pec'hejou veniel. An den juſt ha fantel memes a gouez en ur pec'het bennaac feiz gueiach en deiz; hac an Oræſon Dominical pe ar *Pater* a gompren ive feiz goulen evit remedia ouz ar pec'hejou-ſe ma couez enno hac evit e grehaat a enep e adverſouryen. An Oræſon-mâ ſo ber hac eas da ziſqui, evit d'ar fin, evel ma zomp fragil ha ſujet da gals a infirmiteou, ma receſſimp digant Doue prontoc'h ſicour, oc'h e lavaret hieſſoc'h ha devotoc'h a-ſe.

En em diabuſit eta, Eneou devot, c'hui pere a neglich an Oræſon-mâ compoſet gant Map Doue memes, hac ordrenet gantâ d'an oll Griſtenyen fidel; ha n'hoc'neus iſtim nemet eus an Oræſonou inventet gant an dud, evel pa ve den a guement

a ouffe guell eguet hor Salver penaus eo e tleomp pidi. Clafq a rit el lêvryou ar fæçon de veuli Doue ha d'e bidi, evel pa ho pe mez oc'h en em ſervichout eus an hini en deveus deſquet deomp e Vap propr. E ſonch deoc'h penaus an Oræſonou hac ar Pedennou pere a gafer el Lêvryou, a ſo evit an dud fur ha gouiziec, ha ne d'eo ar Chapelet, pehini ſo compoſet a Bateryou hac a Avemariaou, nemet evit ar bopl ſimpl hac an dud inorant, eguis pa ve caerroc'h hac agreaploc'h da Zoue ar meuleudiou hac ar pedennou ſe pere a guiſit el Lêvryou, eguet ar re ſo comprenet en Oræſon pehini en deveus grêt Jeſus-Chriſt e-unan.

Beza ez eus ive hac a ſonch dezo e queſont mui a c'houd hac a zevotion er pedennou pere ne ententont quet, eguet na gueſont en o Phater pehini a ententont hac o deveus deſquet a vianic. Mæs ne ràn quet a ſouez ma na gueſſont quet a c'houd enni, rac Doue a guz e zouçder hac e gonfolation ouz ar re ſuperb ha ſanſuel, hac a ro d'ar re humbl pere a glaſq enori ha pligeout dezàn hepquen, ha non pas en em gontanti o-unan en o dovotionou. Un dentation dangerus aberz an diouc-ſperet eo en em degouti diouz an Oræſon en deus recommandet deomp Jeſus-Chriſt, evit trei e faltaſi ouz ar re ſo compoſet gant an dud epquen.

Ne d'ê quet ma tiſaprouven-me an Oræſonou devot a ſo compoſet gant an dud ſantel, evit excita muia-ſe ar Griſtenyen da veuli Doue, hac evit fourniſſa dezo affectionnu mad ha devot pere o ficour da eluni an tan a garantez Doue en o c'halon. Hoguen ne allàn quet approuvi na ſoufr e ve preferet an Oræſonou all-ſe d'an hini a ſo ſortiet a c'henou ar furnez incarnet Map Doue, nac e leſſet

ar ſourcen evit claſq ar vouezen, nac e teuet da revuſi an dour ſclear evit eſa eus an dour tènval. Rac er fin oll ar Roſera pehini ſo compoſet eus ar *Pater noſter* hac an *Ave Maria*, a ſo evel un dour ſclear hac ur ſourcen perpetuel eus a c'hraçou, hac an Oræſonou all-ſe pere a gafer el Lêvryou, ne dint nemet eguis gouazennouigou doar pere a ſorti eus ar ſourcen-mâ.

Jeſus-Chriſt a zeſq deomp en oræſon dominical quement a dleomp da Zoue, quement a ellomp da zeſirout legitimamant, ha quement a ouſſemp da c'houlen ountâ gant ræſon. En Oræſon-mâ, eme Tertullien, éz ê comprenet an abrege eus an Aviel: ar ſom total eo eus a guement ſo deſquet deomp en Deſtamant ancien hac en hini nevez. Neceſſer oa, eme Sant Ciprien, e teuzye an hini pehini a dle rei deomp ar vuez a c'hraç e calite a Salver, da ziſqui deomp evel Mæſtr celeſtiel ar fæçon da bidi erfat. E furnez divin a zeu d'en em ziſquez en urz, en douçder, en nerz hac er ſclerder eus an Oræſon-mâ. Ber eo, mæs leun eo a inſtructionou: facil eo da entent evit an dud ſimpl hac ignorant, mæs carguet a Viſteryou evit an dud a ſquiant, abalamour ma en deveus-hi compoſet evit an oll Griſtenyen fidel gereralamant, ha ma en deveus gourc'hemennet deomp oll e recita; hac ar Gonſtitutionou Apoſtolic a ordren ivez e lavaret alies bemdez. Dre an Oræſon-mâ, eme an Tadnu ſpirituel, e veulomp Doue en ur fæçon an excellanta, hac e c'houlennomp ountâ quement ſo requis quen evit ar c'horf quen evit an ene. Sevel a ra hor ſperet diouz an douar etreſe an Eê, hac e teu da uniſſa hor c'halon gant Doue. Eurus era eo an hini a lavar devotainant ar *Pater*, pehini ſo un

Oræſon quen excellant, quer vertuzus ha quer profitabl d'hor ſilvidiguez, ha quen enorabl da Zoue eus a behini e c'henoromp hac e c'hinnſiomp ar berfectinnou hac ar galiteou dre an Oræſon gaermâ, pehini a ra deomp ivez exerci an Actou eus ar vertuziou principala.

Un explication var eus ar Pater.

Rac an hini a lavar e Bater gant ur ſperet atantif ha gant ur galon ſincer, a ra o c'hement a Actou eus ar vertuziou Chriſten ar re nopla, evel a c'her a bronong oc'h e lavaret. Pa leveromp *Hon Tad pehini ſo en Eévou*; e credomp ez eus tri Perſon en un Doue, galvet an Dreindet ſacr, pe veus a re ar c'henta Perſon eo an Tad, hac en adoromp en Eê evel en e Dron oc'h en em humilia en e breſanç, hac oc'h e garet evel hon Tad ar guella en hon andret, pehini a ſournis deomp tout, hac e ſavomp er memes amſer hor c'halon diouz an douar etreſe an Eê pehini ê hor bro, eleac'h ma ema Doue hon Tad oc'h hor gortos. Hac evelſe e reomp dre ar Præfaç bian-mâ eus hor *Pater*, un Act a Feiz, a Adoration, a humilite hac a Garantez en andret Doue, oc'h en em conſideri evel bugale dezàn.

Pa leverómp *Hoc'h hano bezet ſanctifiet*; e reomp un Act a zeſir ardant da enori Doue, o teſirout er goulen quenta-mà e ve ſanctifiet, da lavaret eo, e ve anavezet, meulet ha glorifiet e Hano ſantel e peb leac'h gant ar bed oll, hac e ve douguet enor ha reſpet dezàn evel ma virit. Amâ e teſiromp ive ma ve convertiſſet an Infidelet, an Heretiquet hac an oll bec'heryen, evit ma vezzint dign da veuli ha da enori Doue hac e Hano ſacr ha ſantel.

Pa leveromp *Ho Rouantelez deuhet deomp*; e reomp en Act a Eſperanç pe dre him e c'houlennomp hac e c'hortoomp ar Rnuantelez a Zoue, ma tui da ren varnomp, ha ma tump da ren ive gantâ er bed-mâ en e c'hraç hac er bed-hont en e c'hloar. En eil goulen-mâ'ta e tiſquezomp ez omp Bourc'hiſyen eus an Eê, pere ſo pelerinet ha banniſſet var an douar, o c'hortos gant ur fizyanç hac un haſt bras ma c'heruimp en hor bro da ren gant Doue hon Tad.

Pa leveromp; *Hó volontez bezat grêt var an douar evel en Eê*; e reomp en trede goulen-mâ un Act a reſignation hac a obeiſſanç parfet da volontez Doue, hac e c'houlennomp ar c'hraç da obeiſſa var an douar d'e c'hourc'hemennou gant ar memes perfection ha gant ar memes conformite d'e volontez divin, evel ma ra an Elez hac ar Sænt ebarz en Eê, ha da ſoufr gant joa abalamour dezàn quement affliction a bligeo gantâ da zigaç deomp var an douar.

Pa leveromp er pevare goulen, *Roët deomp hirio hor bara pemdeziec*; e reomp un Act a baourentez a galon hac a ziſprigeanç eus a vadou ar bed-mâ, pà na c'houlennomp nemet ar pez ſo neceſſer evit hor ſuſtanti hac evit hon antreteni hirio epquen hep ſourcial eus an devez varc'hoaz hac eus an amſer da zonet evel a ra an dud avaricius, pere n'en em gontantont quet gant ar pez ſo requis dezo da veva evit an amſer breſant, mæs a c'houlen hac a zeſtum ato gant ur ſourci bras evit an amſer da zonet, peguement bennâc couſgoude ma c'haller gant prudanç hep en em inquieti ſoutcial eus an amſer da zonet hac ober ar bourviſion a ſo requis var ben neuſe; mæs ar ſourci prudant ha ræſonabl-ſe a ap-

parchant ive ouz an devez hirio, abalamour ma c'hortoemp e ober quen-a ve deut an amſer-ſe, e vemp re-zivezat. Amâ e reomp c'hoaz un Act a zepandanç diouz providanç Doue, o c'hanaout erfat eo diouz e brovidanç divin e tepand quement a ſo requis deomp da ſouten ha da antrereni buez hot c'horf ha buez bon ene: rac dre ar c'homſoumâ e c'houlennomp ive ar bara ſpirituel eos hon ene, da lavaret eo, graçou Doue hac e Sacramanchou, particulieramant ar Sacramant adorabl eus an Auter, pehini é hor bara, abalamour ma é bet furmet evit hor ſilvidiguez e Cof ar Ver-c'hes glorius Vari dre vertuz ar Speret-Santel, ha poazet, evel pa lavarren, gant an tan eus e garantez evidomp er fourn eus ar Groas, ha preparet deomp gant ar Veleyen var an daul eus ar Gommunion; ar bara ſe quen corporel quen ſpirituel, a ſo galvet pemdeziec abalamour ma hon eus izom anezàn bemdez evit aotreteni buez ar c'horf ha buez an ene.

Pa leveromp er pempet goulen, *Pardonet deomp hon offançou*, e reomp un Act a gontrition hac a regret da veza offanſet Doue; ha pa ajoutomp, *Evel ma pardonomp da nep en deveus hon offanſet*, e reomp un Act a drugarez en andret hnn neſſa gant ur berfection ar vraſſa: rac parfeta rrugarez a ouffemp da exerci eo an hini a exerçomp o pardoui da un den an injur hac an offanç en deveus grêt deomp; evelſe ive Doue ne ouffe quet refuſi ar pardon d'an hini a bardon da un all abalamour dezàn.

Pa leveromp er e'huec'hvet goulen, *Ha na bermetit quet e couezzemp e tentation*; e reomp c'hoas un Act a humilite oc'h en em diſhzyout ac'hanomp

hon-unan, hac o c'hanaout erfat e couezzemp ato er pec'het nemet Doue hor preſerve dioutâ: amâ e reomp ive un Act a brudanç hac a nerz, o tiouall ouz peb danger da goueza er pec'het; hac o teſirout trec'hi ha ſouffr tout quent eguet conſanti d'an dentation nac ober netra control d'ar garantez a dleomp da Zoue.

Hac o lavaret er ſeizvet goulen, *Mæs hon dilivrit a zrouc*, e reomp un Act a batiantet o ſoufr abalamour da Zoue quement poan ha quement droug a erru gueneomp, hac oc'h e bidi couſgoude d'hon dilivra diouz an droug pehini a ouffe erfat a ve control d'hor ſilvidiguez. Amâ e reomp ouzpen un Act a furnez, o c'houlen ouz Doue hon dilivranç nonpas epquen diouz un droug particulier bennâc, mæs diouz pep droug generalamant, da lavaret eo, diouz quement a oar erfat an Autrou-Doue a alle beza droug deomp, peguement bennaac ma ſonche deomp-hon-unan e ve mad. Rac alies e queffomp e ve mad un dra deomp, ha couſgoude Doue a oar erfat e ve droug evidomp. Hac er c'hontrol avizyou e quefomp e ve droug deomp un dra bennaac; ha couſgoude e ve mad ha profitahl evidomp hervez jugeamant Doue.

Erfin o c'hober ar goulennou-mâ eus hor *Pater* nonpas epquen evidomp-hon-unan, mæs evit hon neſſa hac evit an oll, e reomp un Act eus a zever ar guir vugale da Zoue, o c'himita e garantez pehini en em aſten var an oll, pa fell dezàn e ve ſalvet ar hed-oll, hac e c'haccompliſſomp erguiſſe ar gourc'hemen eus a garantez an neſſa. Hac evit e lavarat en ur guer, en oll vertuzinu a braticomp o recita devotamant an Oræſon divin-mâ pehini o c'hrompren oll, ha quement a apparchant ouz in-

tereſt Doue hac ouz hon intereſt hon-unan
guer-mâ, *Amen*, pe gant hini e finiſſomp
peden, a ſo, eme Sant Jerom, evel ur fiel a
Doue e fin hon requet, evit hon aſſuri ez
exaucet gantâ, evel pa reſponte ouzomp e-un
bezet grêt evel ma c'houlennit. Evelſe bezet g
Chetu eno petra ſinifi ar guer hebrean-mâ, *Am*
pehini ſo leun a conſolation evidomp, hac
ivez un abrege pe ur repitition ver eus hor pede
pe gant hini e raparomp an defotou anezi, oc
ratiſia dre ar guer-mâ, *Amen*. Evellen bezet g

AN EIL ARTICL.

Pe guen excellant ha pe guer profitabl d'hor ſilvid guez eo ar Salutation Angelic an Ave Maria *gant un tammic explication-anezi.*

VArlerc'h ar *Pater noſter* e c'hajoutomp neuſe ſouden àn *Ave Matia* quent eguet Oræſo all ebet, abalamour n'hon eus Alvocades na nicu da intercedi evidomp dirac Doue quer galloud ha ma zeo e Vam ar Verc'hes Vari; hac evel goude ma hon eus lavaret an Oræſon en deveu deſquet deomp Jeſus-Chriſt, e troomp neuſe ſoude ouz e Vam facr, evit gant e interceſſion ma ho ficoure da obteni ar pez hon eus goulennet er *Pat* ouz Doue: toudememes evel er bed-mâ pa ho eus preſantet ur requet da ur Prinç, ma teuom neuſeſouden d'en em recommandi da nep a ouzom erſat a ſo guella-deut dezàn, evit ma vezo anter rinet hon requet ſurroc'h a-ſe.

Quemenſe a ziſquez dija peguen excellant pede eo an *Ave Maria*; ouzpen ma ze compoſet iv

gant Doue memes, peguement bennaac n'en deveus-hi quet desquet deomp eus e c'henou propr evel ar *Pater*, mæs dre c'henou an Arc'hel Gabriel ha S. Elisabeth hac an Iliz. Rac ar c'homsou quenta-mâ (Me ho salud Mari, leun a c'hraç, an Autrou Doue a so gueneoc'h, benniguet ouc'h dreist an oll merc'hed) a so desquet deomp gant an Arc'hel Gabriel, pehini o adressas d'ar Verc'hes e calite eus a Ambassadour da Zoue; hac evelse o lavaras dezi aberz Doue, ha Doue e-unan o lavare dezi dre c'henou e Ambassadour. Ar c'homsou all-mâ pere so goude (Ha benniguet eo ar frouez eus ho Cof) a voue adresset d'ar Verc'hes gant Santes Elisabeth, pehini n'o frononças nemet dre inspiration ar Speret-Santel eus a behini oa rampliffet neuse ar Santes-mâ, eme an Aviel: hac evelse ar Speret-Santel oue a lavaras ive ar c'homsou-mâ d'ar Verc'hes sacr dre c'henou Santes Elisabeth. Ar rest eus an *Ave Maria* so ajoutet gant hor Mam santel an Iliz, pehini so gouarnet hac instruet gant ar memes Speret-Santel. Rac er c'henta Concil a Ephese, eleac'h ma voue condaunet heresi Nestorius er bloaz pevar c'hant ha tregont, e tiscleryas an Iliz penaus ar Verc'hes Vari a so guir Vam da Zoue, hac e c'hordrenas ma vise invoquet er galite-se dre ar c'homsou-mâ. (Santes Mari Mam da Zoue, pedit evidomp-ni pec'heryen baour bremâ hac en heur ar maro. Amen.) En hevelep fæçon ma ellomp lavaret penaus varlerc'h ar *Pater noster* pehini en deveus desquet deomp hor Salver eus e c'henou propr, an *Ave Maria* eo an excellanta Oræson a ouffet da gaout, o veza bet composet ive gant Doue memes, pehini en deveus-hi desquet deomp dre c'henou e servicheryen, hac o

veza bet preſantet d'ar burra ha d'an excellantes Crouadures a voue biſcoaz nac a vezo biquen, evit an affer braſſa oll eus ar bed, pehini oa an Incarnation eus ar Verb Eternel, ar peoc'h etre Doue hac an dud, hac ar Redemtion pe ar rançon eus an natur humen.

Ne rân quet a ſouez eta ma lenner penaus e lavare ar Verc'hes Vari ur veſchdre ur revelation d'ar Religius ſantel eus a Urz Sant Dominic Allan de la Roche, pehini ſo bet beatifiet, ar c'homſou-mâ: » Va mignon, emezi, me a ziſculyo deoc'h ur » ſecret eus ar brovidanç divin. Gouezit bac en- » tentit ar pez a brefecot ſouden d'ar reall, penaus » eo ur ſin a zaunation eternel caout yenien ha » beza dic'hoant ha negligeant da recita ar Salutation Angelic, pehini e deveus raparet ar bed » univerſel; hac ez eo er c'hontrol ur ſin vad a » bredeſtination da vont d'ar Barados, beza devot » ha ſourcius d'e lavaret. *B. Alan. de dignit. Pſalt. c.* 11. Hac evit guir dre ar Salutation-mâ, pehini eo an *Ave Maria*, e tennomp benedictionou Jeſus-Chriſt hace Vam varnomp en abondanç. Un dra eo hac a ſo ſur ha certen penaus Jeſus ha Mari a recompans manific ar re pere a zeu d'o glorifia: evit ur veuleudi a recevont digueneomp, e roont deomp cant benediction. Doue a bromettas da Abraham penaus er roſe e venediction da nep a roſe dezâ e hini. Ar re pere, eme an Aboſtol, a zeu da hada benedictionou, a zeſtumo benedictionou ive. Me a c'hlorifio, eme Zoue, ar re pere o devezo ma enoret. Ha nep a zeu da enori e Vam, eme ar Fur, a zeſtum tenſoryou. Hoguen petra reomni, pa repetomp en hon Roſera cant-ancant guech ar Salutation Angelic? Han-d'ê quet e

c'hement a venedictionou hac a veuleudiou eo a roomp ni da Jeſus hon Tad, ha d'ar Verc'hes hor Mam? Han-d'ê quet enori an eil hac eguile eo a reomm o lavaret devotamant an *Ave Maria*? Ha ne dleomm quer eſperout eta digant ar vadelez hac al liberalite anezo o daou penaus e ſquillint varnomp o benedictionou a leiz an dourn?

Rouanez an Eê, eme Sant Barnardin, ne deveus quet nebeutoe'h a oneſtis hac a anaoudeguez vad eguet an dud a galite hac a civilite eus ar bed-mâ. Ne deus quet memes a gomparæſon entrezo. Ne ſouffro james eta e teuemp da renta enor ha reſpet dezi, n'en rento deomp betec ar c'hanvet. Pa zeu un den da ſaludi devotamant ar Verc'hes ſacr, eme ar Sant-mâ, hi er ſalud ive. Piou a ouffe compren ar graçou hac ar benedictionou a recevomm dre ar ſalud hac ar ſel favorabl-ſe a ra ar Verc'hes ouzomp eta pa e ſaludomp gant devotion? Er memes moment ma clevas Santes Eliſabet ar Verc'hes oc'h e ſaludi, e voue rampliſſet gant ar Speret-Santel, hac e lammas he buguel en he c'hreis gant ar joa. Mar en em rentomp eta dign o ſaludi erſat ar Verc'hes, da receo ivez he ſalud hac he benediction, ne d'eus quet a leac'h da zoueti na vezzimp rampliſſet ivez a c'hraçou ha na gouezo cals a venedictionou hac a faveryou ſpirituel var hon ene.

Scrifet eo: *Roit, hac e vezo roet deoc'h.* Quemeromp comparæſon an den eürus Alan, eus a behini hon eus comſet bremâlouden: ma roen deoc'h bemdez hanterçant perleſen, pa ho pe droug ouzin em pardonnac'h, hac e teuac'h alafin da veza mignon din ha da ober evidon ar pez a ve poſſubl deoc'h. Toudememes pa e deffe ar Verc'hes droug ouzoc'h abalamour ma hoc'heus offanſet he Map

quer, ha n'hoc'heus hu quet a leac'h da eſperout ho pardono, hac e viot alaſin eus he mignonet, hac e raï ar pez a vezo poſſubl evidoc'h, mar e ſaludit devotan ant, o preſanti dezi hemdez hartercant *Ava Maria*, pereſo evel o c'hement a berleſennou preſtuſſoc'h haç agreaploc'h dezi mil gueich eguet an oll hinvidiguez eus ar bed-mâ? Petra na dleom-ni da c'hortos digant he liberalite-hi? Hor Mam eo; hor mignones eo; ar Rouanes hac an Impalaeres eus ar bed univerſel eo, pehini hor c'har mui eguet n'o deveus biſcoaz an oll Mamou nac an oll Rouaneſet caret den var an douar: Rac evel a lavar Sant. Auguſtin, carantez ar Verc'hes Vari a dremen dreiſt carantez an oll dud hac an oll Elez.

N'hoc'heus quet da zoueti eta na viot pourveat eus a guement mad hac eus a guement graç hoc'heus izom evit ho ſilvidiguez gant Rouanez an Lê, mar preſantit dezi hemdez gant reſpet ar Salutation Angelic-mâ: rac n'e deveus quet he phar etouez an oll grouaduryen nac er c'hallout nac el liberte. Michel an Enez Eſcop a Salubre, Diſquib ha Compagnon d'an den eürus Alan de la Roche pehini en deveus renouvelet ha retabliſſet a nevez an devotion eus ar Roſera, a lavare penaus ar Salutation Angelic eo ar remed ouz quement droug a errù gueneomp, nemet e lavarrimp gant devotion en enor d'ar Verc'hes ſacr. Beza e c'hellomp e recita e furm a Oræſon er fæçon-mâ.

Un explication ver eus an Ave Maria.

HA c'hui a ſo e ſtad a bec'het? En em adreſſit d'ar Verc'hes, o lavaret dezi (*Ave*, me ho ſalud gant ur reſpet bras, c'hui pehini ne vouac'h b. zoaz fouillet gãt nep ſeurt pec'het) hac ho tilivr•

diouz ho pec'hejou; ha c'hui a ſo en devaſigen eus an ignoranç hep gouzout petra hoc'heus-da ober? ſit bete Mari, ha livirit dezi; (*Ave Maria*, me ho ſalud Mari, da lavaret eo, c'hui pehini ſo illumminet ha ſclerreat gant ar rayonou eus an Heol a juſtiç, pehini eo hor Salver) hac e roï lod deoc'h eus he ſclerigen. Ha c'hui ſo faziet divar an hent eus ho filvidiguez? Ho pezet recours da Vari, pehini a ſimſi ive Stereden ar Mor, hac a ſervich deomp evit hon levya var ar mor dangerus eus ar bed-mâ; hac ho cunduo d'ar porz eürus eus ho filvidiguez eternel.

Ha c'hui ſo en affliction? En em recommandit da Vari, pehini a ſimſi c'hoaz Mor c'huero, rac mâ zeo bet carguet he c'halon gant an afflictionou c'hueto eus ar bed-mâ evel gant ur mor bras, hac a ſo chenchet bremâ en ur mor a zouçder celeſtiel; hac e chencho ive ho triſtidiguez e joa, hac hoc'h affliction e conſolation.

Ha collet hoc'heus-hu graç doue? enoritan abondanç a c'hraçoù eus a bere en deveus Doue rentet leun ar Verc'hes, ha livirit dezi (*gratiâ plena*, c'hui pehini ſo leun a c'hraç, c'hui pehini ſo ur mor a c'hraçou hac a zouneſonou ar Speret-Santel; partachit gueneèn un darn enezo, Guerc'hes ſantel) ne vanco quet; rac evidoc'h eo leun a c'hraç.

Hac hoc'h-unan emaouc'hu, hep e ve Doue gueneoc'h, hep e veac'h accompagnunequeat gant e hrotection particulier? en em adreſſit d'ar Verc'hes Vari, ha livirit dezi (*Dominus tecum*: An Autrou-Doue ſo gueneoc'h adalec an inſtant quenta eus ho conception dre un aſiſtanç perpetuel oc'h ho couarn, oc'h ho condui hac oc'h ho tifen diouz peb pec'het, en hevelep fæçon na d'â quet en em gon-

ranter d'hoc'h orni a bep graç, mæs e-unan e falvezet dezàn beza gueneoc'h continuelamant en ur fæçon dreiſt-ordinal evel ur Gardien eus an tenforſe a c'hraç peveus a hini en deveus ho rentet leun; grit ma vezo ha ma choumo Doue gueneèn ive, ha me gantâ) ne vanco quet d'ho lacat dindan e brotection hac e ſavegard.

Ha c'hui hoc'heus meritet ar valediction a Zoue dre ho pec'hejou ? Deut da gaout ar Verc'hes Vari, ha ſivirit dezi; *Benedicta tu in mulieribus;* Benniguet ouc'h dreiſt an oll Merc'hed; quen Graguez, quen Plac'het o zremenit oll e benedictioo, e graç hac e ſantelez. Ar venediction pehini a apparchant ouz ar Graguez eo ar fecondite, o caout bugale, c'hui Guerc'hes eurus, hoc'heus bet unan hac a dal mui eguet nil milion, pa zeo Map propr da Zoue memes an hini hoc'heus ganet; ouzpen ma zouc'h Mam da gals a vugale all perz eo ar Griſtenyen fidel a to breudeur ha c'hoareſer da Jeſus-Chriſt ho map quer; ha racſe ez omp bugale ive deoc'h nonpas dre natur evel Jeſus-Chriſt, mæs dre garantez, o veza ma hoc'heus ur galon dener evel ur vam vad en hon andret; hac evelſe ouc'h benniguet dreiſt an oll Graguez. Benniguet ouc'h ive dreiſt an oll plac'het; rac ar venediction a ſo particulier dezo, eo ar burete hac ar virginite; boguen c'hui a ſo pur ha guerc'h, nonpas epquen dreiſt an oll plac'het ha guerc'heſet, mæs dreiſt an oll Elez memes. Ha goudeſe ar plac'het n'o deveus nemet at venediction pe an enor eus ar virginite, bep caour an enor hac ar venediction eus ar fecondite pe ar maternite, da lavaret eo hep caout ar galite a vam. Ar graguez ivez n'o deveus nemet ar venediction hac an enor eus ar fecondite pe da

gaou:

gaout frôez, hep caout an enor hac ar venediction eus ar virginite. Hoguen c'hui hepquen dre ur brivileich particulier digant Doue, hoc'heus uniſſet aſſambles enoc'h hoc'h-unan ar venediction hac ar c'hloar eus ar barfeta virginite gant ar venediction hac ar c'hloar eus an euruſſa fecondite, o veza bet deoc'h an heur da gaout ar galite a Verc'hes hac a Vam aſſambles. Obtenit din ive'ta, Guerc'hes pur Mam Doue, ar venediction hac ar c'hraç peveus a hini em-eus izom, c'hui pehini hoc'heus chenchet e benediction ar valediction a Eva hor Mam guenta.

Ha c'hui hoc'heus naon hac appetit d'ar bara ſpirituel a vuez hac a c'hraç? Toſtaït ouz an hini e deveus douguet ar bara beo diſquennet eus an Eê; livirit dezi: (*Et benedictus fructus ventris tui*, Jeſus; ha benniguet eo ar frôez eus ho cof, Jeſus; pehini hoc'heus concevet hep offans d'ho cuerc'hdet, hoc'heus douguet hep dieſamant, ha ganet hep poan eber. Diouz he frôez e c'hanavezer ar vezen; ha racſe, Guerc'hes, pa hoc'heus douguet ur froezen quen excellant evel ma zeo Jeſus Map Doue, eo rer e veac'h ur vezen an excellanta ive. C'hui eo ar vezen a vuez eta, pehini a fournis deomp ar frôez divin-mâ evit hor mezur ha rei deomp ar vuez ſpirituel er bed mâ hac ar vuez eternel er bedhont.) Eſperout a ellit e procuro ar Verc'hes, ma viot raſſaſher gant he frôez, mar en recevit devotamant er Gommunion.

Conchuit ho peden d'ar Verc'hes gant an Ilis dre an nopla eus an oll menleudiou a reomp dezi en *Ave Maria*, oc'h e gueſtel Mam da Zoue, hac oc'h o tiſquez dre ar venleudi mâ penaus e c'hell obteni digant ar menues Doue quement a gar da

c'houlen ountâ. *Sancta Maria Mater Dei*; Santes Mari Mam da Zoue, c'hui pehini hoc'heus ur ſantelez convenabl d'ho calite a Vam da Zoue, c'hui pehini a gonſideromp ivez evel hor Mam hac hon Alvocades dirac Doue, c'hui pehini eo an Dreſoryeres hac an diſpanſatoures eus e c'hraçou: *Ora pro nobis peccatoribus*; pedit evidomp pec'heryen baour, c'hui pehini hoc'heus quement a gompaſſion ouz an dud miſerabl, ha ne ziſpriſit quet ar bec'heryen pa zeo abalamour dezo ez ouc'h rentet Mam d'hor Salver; pedit evidomp eta pec'heryen ma zomp; *Nunc & in hora mortis noſtræ*; bremâ, epad ar vuez-mâ pehini ſo quer ber, quer fragil ha quer miſerabl, bremâ pa zomp attaquet a bep tu gant an adverſouryen gruel eus hon ene; ha particulieramant en heur eus hor maro, pehini ſo quen terrubl ha quen dangerus evidomp, eleac'h ma vezomp quer ſempl a gorf hac a ſperet, ha quer morſontet gant ar boan hac ar velconi o ſont eus ar hed-mâ, eleac'h ma vezomp attaquet gant ſatan dre un arrach ar braſſa o claſq dont a ben d'hor c'holl evit un eternite; en heur-ſe ma vezo prononcet evit mad hor ſetanç definitif evit an Iſern pe ar Barados; pliget gueneoc'h eta, Mam a drugarez ha refuch d'ar becheryen baour, dont neuſe d'hor ſicour evel bugale ma zomp deoc'h, pe guer bras pec'heryen bennaac oump; chaſſeit pell diouzomp en heur hor maro an Ærevent pere a zeu neuſe d'hon accus dirac Doue ha d'hor ſponta gant ar fæçoniou horrubl ma en em repreſantont deomp pa dremenomp eus ar hed-mâ. Deut en inſtant-ſe d'hor c'hundui ha da rei compagnunez deomp dirac an Tribunal eus hor Barner ſouveren pehini ê ho Map quer; intercedit evidomp neuſe

dirazan evit ma hor pardono ha ma hon recevo etouez an nombr eus ar re choaſet da jouiſſa gueneoc'h eus e c'hloar ha d'e veuli epad an eternite. *Amen.* Cheiu peguer caer peden eo an *Ave Maria.*

Piou na admiro an excellanç hac ar vertuz eus ar Roſera ſantel, pehini ſo compoſet eus a zion Oræſon quer caer ha quen admirabl evel ma zeo ar *Pater noſter* hac an *Ave Maria*? Hac èn ſo peden ebet agreaploc'h da Zoue ha d'ar Verc'hes ſacr nac eaſſoc'h, na douſſoc'h, na profitaploc'h d'an dud? Hor bezet ato an diou Oræſon-mâ'ta en hor c'halon hac en hor guenou, hep ancounac'hât ar *Gredo* pe dre hini e dleomp commanç ar Chapelet, hac a ſo ivez un Oræſon excellant ha neceſſer da c'houzout, evit dre an Oræſonou principala-mâ enori an Dreinder ſacr hac adorabl, hac hon Autrou Jeſus-Chriſt, hac e Vam ſantel ar Verc'hes Vari. Graç deomp d'o lavaret erfat. *Amen.*

Fin eus ar guenta Quevren.

AN EIL QUEVREN
EUS A LEVR
AR ROSERA,
PEHINI A GOMPREN

Exemplou miraculus, pere so c'hoarvezet e meur a amser e faver cals a dud, memes a vâl vuez, o caout recours d'ar Verc'hes, ispictal dre voyen ar Rosera; gant Reflexionouigou moral var bep Exempl evit tenna ur profit particulier bennâe eus a bep hini, hac evit recommandi an devotion en andret Mam Doue, dreist peb tra dre ar pratic eus ar Vreuriez santel-mâ.

Un Exerciç devot evit Oferen ar Rosera. Un Ofiç bian da Gonception ar Verc'hes ha da Sant Joseph e Fried, gant ar Pedennou a vez canet e Procession ar Rosera; ar façon da receo an dud er Vreuriez, da venniguen ar Chapeledou, ar Piledou hac ar Rosennou, ha de rei an Absolven general gant an Indulgeanç Plenier en articl ar maro da nep a so er Vreuriez; hac ersin un Exerciç pemdeziec evit ur gwir Gristen.

Evit usaich Escopti Querne, hec. evit servichout d'an Escopiou all eleac'h ma comser ar Brezonec,

Gant ar memes Belec pehini en deveus grêt ive an Heuryou Brezonec.

EQUEMPER,
E Ty S. M. Perier, Imprimer ha Libret d'ar Escopti Querne.

Gant Approbation ha Privilech.

AR guir Miraclou a ſervieh da bevar ȝra, herve ma remerq an Tadou Santel eus an Ilis, par ticulieramant Sant Auguſtin ha Sant Gregor a Dour, da ouzout eo; da guenta, da ziſquez an oll gallout eus hor C'hrouer; d'an eil, da blanta a Feiz etouez an Infidelez hac ar re ſo ineredul da gom ſou Doue; d'an trede, da ſtançoni ar memes Feiz a enep an Heretiquet; ha d'ar pevare, da rei da anaout ar ſantelez eus ar re ma ra Doue ar Miracloul ſe dre o interceſſion hac o invocation.

Evit ar ſujet-ſe'ta e ȝàn da raporti amâ darn eus an Exemplou miraculus ar re aſſureta ſo bet e'hoarvezet a-amſer-e-amſer e faver ar re pere o deus bet recours d'ar Vere'hes, quen dre an devotion eus ar Roſera, quen dre ar pedennou all a guſtum ar Griſtinyen da adreſſi dezi en o neceſſiteou. Dre ar voyenmâ e fell din diſquez d'an dud incredul-ſe ar vertuz a ȝevotion ar Roſera, hac ar ſantelez hac an autorite eus ar Verc'hes Vari dirac Doue, evit ma tui ar bobl da gaout recours dezi gant mui a ſourci hac a fiziançe, iſpirial dre an devotion vertuzus eus ar Roſera.

Ar ſperejou ere, evel ameus roet da entent er Prefa a ſo e commançamant ar guenta Quevren, a vezo eu teil da ziſprifout ar burzudou-mâ evel o c'hement a varvaillon forget evit abuſi ar ſperejou ſempl; ho guen n'hor bezo quet a egard ouz an dud ſuffiſant-ſe na ne duimp quet en o c'honſideration da briva a bopl ſempl eus ar pez a ell ſervichout ar muya-tou d'o lacat da veza devot d'ar Verc'hes, ha fidel d'e Breuriez ar Roſera, pehini ſo ur ſouzeen a c'hraçou

EIL QUEVREN.

Ur Plac'h ſantel hanvet Juſtina Merzeres a gonſervas he furete virginal a enep an effort hac ar ſorcerez eus an drouſperet, o caout recours da Vam Doue.

1.

UR Plac'h yaouanc, pehini ſo bet Merzeres, hanvet Juſtina, o veza grêt vœu a virginite, n'he devoa quen ſouci nemet da gundui ur vuez pur ha chaſt evit en em renta agreabl d'hor Salver pehini e devoa c'hoaſet da Bried; pa deuas ur certen den yaouânc pinvidic-bras hac a duid ero-rabl, da ober al les dezi ha da glaſq gounit he c'halon dre bep ſeurt moyen da gonſanti d'ez ſireu lubric. Mæs ar plac'h fur-mâ a ſerre he daoulagad hac he diouſcouarn couls hac he c'halon ouz quement a vele nac a gleve gant ar paillard-ſe, oc'h e zigouſia hac o tec'het diountâ bepret. Ofr a reas dezi preſantou hac honeſtiſou gant promeſſaou caer a briedelez, o claſq dont a benn d'e deveo: mæs hi a drouc'has crenn e ziſcourſou e daou c'her, o lavaret dezân, coll a rit ho poan hac hoc'h amſer, emezi; rac me am-eus dija ur Pried, pehini eo ar Gardien eus va guerc'hdet, hac am c'honſerv pur diouz peb louſdoni.

Fallout a eureu dezân parforça he tabi gant e gamaradet, pere a guemeras an tac'h evel ma commanças-hi da grial varnezo, hac o velet tud o tont da ſicour anezi. Couſgoude ar galant ſe o

chom c'hoaz var he zro a fallas dezàn e briata o lavaret dezi n'e c'huitaze biquen; hoguen hi reas dezàn diſcregi preſt, o rei dezàn var e fa hac o crachat ouz e fri. Deſquit ac'hann, plac'he yaouanc, penaus e tleit divorodi an dud lubric pa zeuont da gla q ho teceo gant o c'homſou douc hac o geſtou amourous, ha tec'het diouto evel diouz ar vocen.

Mæs pe da extremite n'en em zoug quet un den pa ve dallet gant ur garantez foll? Mont a ra an amourous-mâ betec ur ſorcer hanvet Cyprien, evit e bidi da ober moyen dezàn dre art an drouc-ſperet da zont a benn eus ar plac'h fantel-mâ. Hemâ gant e ſorcerez a lequeas an Æreven da doma goad ar plac'h ouz an den fall-ſe, ha da rei dezi mil imagination diſoneſt anezàn. Hoguen hi oc'h en em ſantout importunet bras gant un dentaüon quen eſtranch, e devoue recours d'an Oræſon ha d'ar mortificationou, oc'h en em adreſſi dreiſt peb tra d'ar Verc'hes ſacr evit ma plicheſe ganti e ſicour en un izom quer bras; hac o poquet da dreit he C'hrucifie proteſte d'hor Salver penaus e var vſe quent eguet ma roſe an diſtera conſantamant d'an dentationou impur-ſe pere a ſante quer violant oc'h e attaqui.

Ar Verc'hes Vari ne vancas quet da ſicour he ſervicheres, o c'haſſeal divar he zro an Ærevent, pere a oue contrain da anſao gant mez ouz ar ſorcet Cyprien penaus ne allent caout leveſon ebet var Juſtina, dre ma zoa gôarantiſſet gant Croas Jeſus-Chriſt ha gant e Vam ar Verc'hes da behini e devoa recours. Quemenſe a voue caus d'ar ſorcer-mâ ha quer couls d'at paillard-ſe d'en em gonverüſſa ha da gench a vuez; en hevelep fæçon ma

teuzont da veza tud honeſt, ha ma teuas memes ar ſorcer Cyprien da veza ur Merzer da Jeſus-Chriſt; o ſouſr goudeſe ar maro evit ar Feiz aſſambles gant ar Verc'hes ſantel-mâ Juſtina, pehini a voue caus d'e gonverſion dre occaſion ar miracl-ſe a reas ar Verc'hes en he andret, òc'h e dilivra diouz an effort hac ar chalm eus an Ærevent.

Sant Gregor a Nazianſe en deveus raportet an exempl mâ (*Orat. in Cypr. Mart.*) hac en deveus-en prezegüet ive d'ar bopl, evit o exhorti da veza devot d'ar Verc'hes ha da gaout recours dezi en o zentationou hac en o izomou, evel ma e devoue Sanies Juſtina. Deſquit ac'han peguen ancien eo an devotion d'ar Verc'hes Vari, pa zeo bet praſiquet gant an dud fidel abaoue commançamant ar Griſtenez. Evelſe ive Sant Irenée, pehini a yoa equichen amſer an Ebeſtel, a ro da entent er gomparæſon a ra etre ar Verc'hes hac Eva, penaus, e teu gant he interceſſion da brocuri hor ſilvidiguez, ha da veza un Alvocades evit ar re en em adres dezi: rac evel ma zeo angaget an dud e captivite ar maro gant ur Verc'hes, emezàn, da lavaret eo, gant Eva pehini a yoa c'hoaz guerc'hes pa oue tromplet gant ar ſarpant, e teuont da veza ſequeat ivez e liberte ar vuez a c'hraç gant ur Verc'hes all, da lavaret eo, gant ar Verc'hes Vari, pehini a zilivr diouz captivite an drouc ſperet nep piou bennac a vez devot dezi. Na vanquit quer eta da gaout recours d'ar Verc'hes ha da fin ar Groas, evel Stes Juſtina, pa viot tentet iſpicial a enep ar burete ha quer couls en dentanion all, hac e vellor erfat dre hoc'h experianç ho pezo alafin ar conſolation da drec'hi hoc'h adverſour ſaran, o c'hervel alies Jeſus ha Mari d'ho ſicour gant feiz ha gant fiziançz.

Ar bec'heres vras Mari Egiptianes a oue converti
e caout recours d'ar Verc'hes sacr Mam da Zou

I I.

AN hiſtor eus a gonverſion ar bec'heres v
Mari Egiptianes a ſo bet contet ganthi e-un
da ur Belec ſantel hanvet Zoſimus, pehini a y
en em retiret en e bart-e-unan en deſert, elec
ma he rancontras o c'hober pinigen; hac he fed
abalamour da Zoue da ziſclerya dezàn he buez
ha pe veus a leac'h oa deut eno. Hi evit ſen
ountâ evel ouz Doue, a eureu ar recit-mâ dezàn.

Va Zad, émezi, me ſo guinidic eus ar vro
Egipt, hac en dra voa c'hoaz beo va Zad ha v
Mam e zis an deſpet dezo d'ar Guear a Alexand
en oad a zaouzec vloaz. Ne allàn quet hep ruz
gant mez ſongeal penaus e collis eno da guenta v
enor, ha pelloc'h en em leſiz da vont da heul a
deſirou iffam eus ar c'hig, hep gallout james e
em gontanti. Cals a amſer a ranquen da gaout ev
conta va oll fallagriez e particulier; hoguen m
lavaro deoc'h berra ma ellin ar pez a vezo requ
evit rei deoc'h da anaout peguen terrubl oa
toueller gant ar pec'het. Chom a ris e ſpaç a ſeite
vloaz d'en em abandoni publicamant; ha ne do
quet evit caout arc'hant na preſantou oa: refuſi
reàn ſoquen ar pez a offret din, evit ma viſe mui
bres o tont d'am c'haout, pa na zeſiren quen re
compans evit ar pec'het nemet ar pec'het e-unan
quement oa an haſt maleurus am boa dezàn. Ho
guen n'en em eſtonit quet mar greàn quen nebeut
ſe a gas eus an arc'hant pa en em gontanten da veva

z an aluſen pe diouz va nezerez ; rac evel am lavaret deoc'h, n'em boa quen ſourci nemet em ſtlabeza er ſang eus an impurete ; chetu quement a blige din.

'a edon o cundui ar vuez-mâ e velis da ur certen z nombr bras a dud o redec etreſe ar mor ; o veza goulennet ouz unan pe da leac'h e rede dud ſe quer preſſet, e reſpontas din penaus e nt da Jeruſalem evit an Exaltation eus ar Groas, a behini e dlıet ſolennisa ſouden ar Gouel her- z ar c'huſtum. Ha c'hui a iſſam, a liviris-me ân, em receſſent-me en o c'hompagnunez ma he din mont ganto ? Ne deus quet da zoueti a emenſe, emezàn, mar hoc'heus peadra da baea paſſaich. Certenamant, emon-me, n'em eus e ta beadra de baea na va faſſaich na va diſping ; guen couſgoude me bigno el leſtr pehini o deveus etet, evit mont ganto ; ha mar refuſont va re- o, m'en em roi dezo ma-unan e lec'h arc'hant, rac ar pez a rea din deſirout mont ganto, ne oa met evit caout moyen da gontanti va inclina- on fall.)

Aoualc'h am eus lavaret deoc'h, va Zad, emezi Zoſimus, permetit ma chomin var guememâ, n'am obligit quet da goms deoc'h davantach eus pez a ra din ut vez hac ur gonfuſion an eſtran- ha. Rac Doue a oar penaus ne offen quet conta vuez quen iffam hep crena, hac e ſonch din ne 'ê va oll gomſou nemet o c'hement a louſdoni hac flear a ſotti eus va guenou da fouilla ar burete us an ear memes pehini a reſpiromp. Zoſimus, n daelou o redec eus e zaoulagad, a reſpontas dezi gant reſpet evel da ur Santes vras ma zoa ; Va Mam, emezàn, en hano Doue continuit, ha

na liſt netra eus a ur recit quer profitabl hep e
clerya din. Chetu hi eta dre obeiſſanç o con
er fæçon mâ.

An den-yaouanc-ſe, emezi, a yeas diouzin
ur c'hoarzin o clevet ar reſpont am boa roet dez
ha me o ſtrinca ar verzit a yoa etre va daoua
evel ma oan obliget aviziou da neza evit gou
va bouet, a redas couls hac ar reall etreſe ar m
e leac'h ma velis var bord an oat nao pe zec c
yaouanç pere ne bligent nemet re d'am inclinat
fall. Beza ez oa c'hoaz reall pere a yoa dija pigne
Leſtr; ha me oc'h en em deurl en o c'hreis h
mez ebet hervez va c'huſtum, a lavaras dezo: r
cevit ac'hanon da vont gueneoc'h en ho peach,
fur-aoualc'h ne vezin quet re gruel ouzoc'h; hac
lavaret comſou all liproc'h ha gôaz eguet ar rem
o liquis oll da c'hoarzin. An dud-ſe o velet va e
fronteri, am permetas da vont ganto en o Leſtr
hac e commanceſomp hor beach. O ſervich
Doue, emezi da Zoſimus, penaus e c'hallen-m
conta dec'hu ar pez a erruas goudeſe? Pebez teau
a ell lavaret, na pebez dioufcouarn a ell cleve
petra dremenas el Leſtric-ſe durant hor beach, n
pe e fæçon e ſolliciten an dud miſerabl ſe da of
fanſi Doue caſi en deſpet dezo? Ne deus quet
gomſou a guement a ve capabl da repreſanti a
c'hrimou deteſtabl a zeſquis d'ar gueiz-ſe da gom
meii. En em gontantit eta, va Zad, ma livirin
deoc'h hepquen penaus ne allân quet en em eſtoni
aoualc'h o conſideri e c'halſe ar mor douguen va
fec'hejou hep ma c'houſonti, nac e c'halſe an douar
ma ſouten hep ma lonca evit ober din diſquen beo
buezec en Iſern, me pehini a lequea quement a
eneou da goueza e rouegeou at maro. Mæs Doue,

pehini ne fell dezàn e zae nicun da goll, hae a zefir e ve falvét an oll, am gortoe fur da ober pinigen; rac ne fell quet dezàn maro ar peç'ber, quent-ſe ne ra nemet e c'hortos da gench a vuez gant ur batlantet hep he phar.

Mont a reſomp eta evellen var vor da Jeruſalem, hac e c'himpligis an amſer ma chomis eno da c'hortos ar Gouel eus ar Groas, o c'hober actionou quer criminal hac ar re guenta, pa vouaz c'hoaz. Rac hep en em gontanti eus an droug am boa great var ar mor gant an dud yaouanc-ſe, en em liquis c'hoaz da goll cals a reall quen er Guear-mâ quen en diaveas anezi, oc'h o deceo da goueza en impurete.

Pa oa ermet Gouel an Exaltation eus ar Groas hor Salver benniguet, e continuen evel quent em deſſein da gorrompi an dud yaouanc; hac o velet an dud mintin miàd o redec d'an Ilis, e redis ive varlerc'h, hac e zis ganto d'ar blacen pehini ſo diac an Templ. O veza dent an heur da ober ar eremoni eus an Adoration d'ar Groas, e tis va ffort d'en em avanç etouez ar reall, hac en em anten diboulſet var va c'his. Erfin e c'herruis gant als a boan e c'hars dor an Ilis; Hoguen pa fallas hin antren ebarz, evel ma c'hantree ar reall oll ep difficulte ebet, e ſanten ur buiſſanç divin o iret ouzin hac oc'h ma boulſa diouz an antre: hac velſe miſerables ma zoan, en em gafen va-unan r blacen-ſe pehini a yoa dirac an Ilis. Var guenenſe o ſongeal din e viſe abalamour n'am boa uet a gourach aoualc'h d'en em bouliſa, oa na llen quet antren ebarz, en em lequeàn adarre touez ar re a arrue a nevez, oc'h en em efforci ndra allen da glaſq antten ganto; mæs caer am

boa, bepret em digacet var va c'his evel ma
chen ouz treuzou an nor eleac'h ma c'hantr
reall eas aoualc'h; hac eguis ma vise eno c
foudardet pete o divise urz da ferra ouzin an a
eus an Ilis, e fanten neuse-fouden evel ur
fanç cuzet pehini a rebarbe ouzin hac a rea din
em gaout adarre va-unan er blacen-se evel
guent.

O veza erruet quememâ gueneèn reir pe be
gueich, hac o velet erfat oa inutil din quem
effort a reàn, e tiseiperis da alloutantren en Te
fantel se, hac o veza ear quer sempl ma em
parti o chom em sa, quement oa brousket va c'h
gant ar pres, en em dennis a gostez en ur c'hn
a yoa er blacen-se, elec'h ma commancis erfi
gonsideri petra vise caus na allen quet caour
heur da velet ar Groas fantel-se pe var hini eo m
un Doue evit rei ar vuez d'an dud; hac e teuas
sperer un inspiration pehini a zigoras daoulagad
ene hac a reas din anaout erfat oa va buez fall
abominabl a ferre ouzin an antre eus an Templ
Neuse o veza troublet oll e commancis da squ
cals a zaelou ha da squei var boul va c'halon qu
a vlonren va stomac; hac endra edon evelse
vouela hac o c'huanada ouzin-va-unan, o fevel
daoulagad ouz creac'h e remerquis un Imach d
Werc'hes sacr Mam Doue favet azionc'h ar Porch
dirac an Ilis. Chetu-me neuse-fouden oc'h en e
adressi dezi, hac o sellet ferm ha truezus ouz
Imach, e liviris dezi ar c'homsou-mâ

Guerc'hes fantel, c'hui pehini hoc'heus conce
vet hervez ar c'hic un Doue oll-galloudus, m
oar erfat, evel ma oun souillet gant quement
grimou, ne deus apparanç ebet din da guemere

hardizeguez da enori hoc'h Imach, na da deurl daoulagad varnoc'hu c'hui pehini a so ar Ver-es ar burra, eus a behini an ene couls hac ar orf a so exant ha neat diouz pez taich; mæs er ontrol just ha ræson ve, ma teuhe ho purete er bras da gaout horrol ouz ur viserables quel s ha quer fleryus ha ma zoun-me. Cousgoude em-eus desquet penaus an Doue se pehini ma c'h bet dign da zouguen en ho cof sacr, ne deo em c'hrêt den nemet evit guervel ar bec'he-en da ober pinigen, hac evit o savetei, ho sup-an d'am asista en abandon ma idon eus a bep our. Recevit ar gonfession a tàn ouzoc'h eus va rmou horrubl, ha permetit gueneèn antren en , evit na vezin quet quer maleürus da veza pri-eus an avantach da velet ar Groas precius ouz hini eo bet staguet an Den-se ha Doue assam-s, hoc'heus het concevet o chom guerc'hes ato, C'hoat sacr-se, a lavaràn, pe ouz hini en de-us squillet e C'hoad evit va silvidiguez. Gour-emenuit, Rouanes an Eê, peguen indin ben-c oun, ma vezo digoret din an nor da vont da ort ar Groas divin se, ha me ro deoc'h evit cred caution ar memes Jesus-Christ pehini hoc'heus et d'ar bed, penaus ne c'hoarvezo gueneèn bi-en mui coueza en imp ueteou detestabl-se pe nt re em-eus souillet ar c'horf-mâ pehini a dlien gonservi chast gant quement a sourci; hac evel em bezo guelet ar Groas santel-se pe ouz hioi bet pliget gant ho Map quer anduri ar maro domp, me a renonço d'ar bed ha da guement epand diountâ, hac a bartio neuse-souden da nt elec'h ma pligeo gueneoc'h ma c'haç, ô uerc'hes santel, c'hui pehini a guemetàn pel-

loc'h d'am c'hundui, oc'h en em lacat dindan
protection a vremâ betec ar maro.

O veza echuet gueneèn ar c'homsou-mâ, o santout dija ur feiz gre o rei din un dra benn a gonsolation em c'halon, hac o c'hober din ca fiziançer vadelez quen tener ha quer charitabl a Vam Doue, e tiblacis eus an andret ma em l grêt ma feden dezi, hac oc'h en em boulsen ada etouez ar re a yea d'an Ilis, ne santis mui netra o ma ampeich da antren ebarz. Neuse e comman ur c'hrena da sevel enon quer bras, ma oan estoi gant peb tra, evel pa visen eat ermeas ac'hano va-unan; hac o veza cesset an difficulte am b quent, ar buissanç secret-se pehini am dibou var va c'his, a seblante memes dre ur gencham estranch da renta din an antre faciloc'h, en hevel fæçon ma c'herruis eas-oualc'h betec ar C'hoe eus an Ilis, elec'h ma recevis ar c'hraç da ad ar Groas precius-se pehini a ro ar vuez d'an du O c'hanaout evellen an exces eus an drugarez finit a Zoue, pehini so prest ato da recen ar b cheryen da ober pinigen, en em strinquis ouz a douar, ha goude beza poquet d'ar pave eus an Ilis e sortiis hac e redis etrese an hini pehini e dev respontet evidon dirac Doue, hac o veza erru er plaç ma oa scrivet vá obligation, da lavaret eo en andret ma oàn bet en em obliget dirac ar Ve c'hes da gench a vuez ha da ober pinigen, ma g'obtense din ar c'hraç da antren em Templ e adori ar Groas, en em liquis eno adarre dirac Imach var va daoulin, hac e adressis dezi va Oræ son er fæçon-mâ.

O Mam drugarezus d'am Doue, c'hui hoc'heu disquezet erfat dime bremâ peguer bras ê ho ma delez,

delez, pa hoc'heus priget elevet ouz va feden, ha me peguen indign, oun da veza exaucet gueneoc'h. Guelet em-eus ar pez ne vel quet ar re vechant dre o faut; guelet em-eus an drugarez a Zoue oll-galloudus, pehini dre hoc'h interceſſion a receo ar bec'heryen da ober pinigen. Hoguen miſerables ma zoun, pebez izom am-eus-me da zigaç da vemor ha da goms davantach eus va buez vechant? Poent ê din, Guerc'hes ſacr, accompliſſa gant hoc'h aſiſtanç ar pez am-eus prometet deoc'h. Cacit ac'hanon eta e'eac'h ma pligeo gueneoc'h; ma c'houduit en hent-eus va ſalvidiguez; ma inſtruit er virionez, ha diſquezit din an hent pehini a gundu d'ar binigen. O coms er fæçon-mâ e clevis ur vouez evel pa viſe unan-bennâc o crial ouzin aziabell en termenyou-mâ. Mar querez tremen an-tuont dâ Rivyer Jourdren, e quifi ur repos eurus. O clevet ar c'homſou-mâ, hac o credi oa dime oant lavaret, en em liquis da vouela, hac o tellet ouz Imaich ar Verc'hes e liviris dezi: Rouanes ar bed univerſel, c'hui dre voyen pehini e teu an dud d'en em ſavetet, n'am abandonit quet, me ho ſupli. Goude ar c'homſou-mâ e ſortus eus ar blacen-ſe, hac e zis gant un haſt bras eleac'h ma plige gant Doue ma e'haç. Neuſe ur certen den pehini a lequeas evez ouzin, a roas din tri fezic arc'hant, hac a lavaras din: recevit ar renâ digueneèn. Evel m'em boa-y quemeret, e zis da prena ganto tri bara evit ober ar veach ma zeàn d'e antrepreni gant ar c'hraç a Zoue; hac o veza goulennet ouz ar Boulanger an hent da Rivyer Jourdren, ha gouezet dhountâ pe dre hini a zoryou Kear e ranquet ſortial, e zis varzu-hac-eno an ur vouela hac an ur redec.

Er fæçon-mâ e c'himpligis ar reſt eus an deiz-ſe, o c'hober ato reflexion varnon-ma-unan. Vardro un nav heur diouz er mintin oa, pa em boue an heur-vad da velet ar Groas benniguet d'hor Salver en Templ; ha pa edon em heach o font gant va hent, an Heaul dare da guzet, e remerquis Ilis Sant Yan-Vadezour pehini ſo batiſſet ec'hars Rivyer Iourdren. Goude beza antreet enni hac adoret Doue ebarz, e zis neuſe ſouden d'ar Rivyer, hac e vouale'his va dhouarn ha va biſaich en dour fantel-ſe. Neuſe e tiſtroïs d'ar memes Ilis, eleac'h ma recevis ar C'horf precius eus hon Autrou Jeſus-Chriſt pehini a ro ar vuez d'an eneou, goude beza grêt ur Gonfeſſion general gant cals a regret em c'halon hac a zaelou em daoulagad. Goude quemeaſe en em liquis da zijuni var ar pardaez-nos, hac o veza debret an hanter eus a unan an tri baraſe am boa prenet, hac efet dour eus ar Rivyer, en em liquis da repos epad an nos var an douar calet. An tronos evel ma oa goulaouet an deiz, e tremenis an tuall da Rivyer Jourdren, hac e c'houlennis c'hoaz ouz ar Verc'hes, pehini am boa pedet d'am c'honduſi en hent, ma plicheſe ganti diſquez din peleac'h mont; ha'chetu penaus e tuis en deſerz hac er ſolitud-mâ, e leac'h ma zoun ato ac'houdevez en em belleat diouz ar bed muia ma em-eus gallet, hep em-eus hiſcoaz rancontret den bete vremâ nemedoc'h-hu, o c'hortos an donediguez eus va Doue, pehini a ſavete ar re vian hac ar re vras pere a ziſtro ountâ.

Neuſe an den ſantel Zoſimus a c'houlennas outi: va Mam, pét bloaz ſo abedoc'h-hu o chom er ſolitud-mâ? Hac e refpontas-hi dezàn: hervez ar gont am eus grêt, ez eus ſeiz bloaz ha daou-uguent aba-

ſortiis a Jeruſalem da zont amâ. Petra hoc'heus-hu cafet ac'houdevez eta, eme Zoſimus, na petra ellit-hu da gaout bemdez en deſerz-mâ evit en em ſuſtanti? Hi a reſpontas dezàn; Pa dremenis, emezi, Rivyer Jourdren em boa c'hoaz diou vichen hac hanter a vara, pere ho veza diſec'het buhan, a zeuas da veza quer calet hac ar mean, hac e tebren un tamic bennâc anezo beveich durant un nebeut bloaveziou. Var guemenſe Zoſimus a lavaras dezi; ha c'hui hoc'heus gallet tremen quemenſe a amſer hep ſoufr cals a boan hac hep ſantout cals a droublien en ho ſperet gant un ſeurt chenchamant a vuez? Ur guiſtion a rit ouzin, emezi, pe da hini ne ouffen quet reſpont hep crena, pa zeuàn da ſongeal peguement a zanger a ſo bet evidon, ha peguement a ſongeſonou o deveus troublet va ene dre ar gôal inclination a yoa enon; rac aon am-eus na zeuent adarre d'am inquieti oc'h ho raporti deoc'h. Me ho ſupli, va Mam, eme Zoſimus dezi, da lavaret din an oll, hep cuzet netra ouzin; rac pa ê pliget gant Doue rei din ar c'hraç d'hoc'h anaout, ne dleit nac'h netra ouzin.

Chetu bi neuſe o continui da gounta dezàn; guir eo, va Zad, emezi, penaus am-eus tremenet ſeitec vloaz o vreſelecat ato ænep an defirou violant pere am importune pa gommancen da zibri: rac c'hoant am boa da gaout quic; regret am boa d'ar peſquet a Egypt, hac a carſen erfat caout guin da eſa; rac pa edou er bed er c'haren quement ma c'hefen anezàn dreiſt voder bete coll ar ræſon memes, elec'h n'am boa quet neuſe ur betad dourſoquen da eſa en deſerziou-mâ; ar pez a elume un ſec'het quer bras em goaziet, na ouien petra am boa da ober, o veza ſeac'h corn ar c'harter tro-var

dro. Un defir bras am boa ive da gana ſonou fall ha diabolic pere am boa deſquet er bed, hac a zeue bep tro da droubli va ſperet pa deue ſonh din anezo; mæs neuſe fouden o commanç da vouela ha da ſquei var boul va c'halon, en em repreſanten dirac va daoulagad ar bromeſſa ferm pehini am boa grêt bo tont er ſolitud-mâ, hac oc'h en em ſtrinqua d'an zoulin a ſperet dirac an Imach a Vam Doue pehini he devoa ma c'hemeret dindan he froteccion he ſuplien gant daelou da bellaat diouzin ar ſongeſonou milliguet-ſe pere a dourmante va ene paour eveliſe. O veza erguis-mâ en em affliget ha gouelet cals, o ſquei var boul va c'halon, e velen goudeſe ur ſclerigen vras a bep tu din, hac e teue va ſperet d'en em galmi.

Pardonit din, va Zad, emezi, ma na allàn quet conta deoc'h a hini da hini an oll fongeſonou pere am zourmante c'hoaz oc'h va douguen d'an defir da bec'hi. Santout a rean un tan maleürus o tevi va c'horf gant an inclination violant am boa d'ar pec'het: boguen pa zene an dentationou-ſe d'am perſecuti, en em broſternen ouz an douar pehini a c'hlibyen gant va daelou; hac eguis pa velſen viſiblamant dirac va daoulagad ar Verc'hes e devoa reſpontet evidon, e ſeblante din em gourdrouſe o rebech din ar fulor eus va inclination fall, hac e tiſqueze din en ur goler vras petra viſe ar bunition horrubl a c'honezzen mar deuſyen da veza quer maleürus da goueza en un ſeurt infidelite, ha n'en em ſaven james diouz an douar quen-a deuſye ar ſclerigen douç ha favorabl-mâ da chaſſeal an droublien-ſe eus va ſperet ha d'am c'hourachi evel quent. Chetu penaus e ſaven ato va c'halon hac em beze recours d'ar Verc'hes ſacr, pehini e deveus dou-

guet en he c'hof ſantel an Auteur eus ar chaſtete, ha pehini am boa quemeret da gred evidon dirac Doue, oc'h e ſuppliia d'am aſiſta em ſolitud hac em pinigen, ar pez ne deveus manquet james da ober. Piou bennac ſo douguet d'an impurete, grêt erfat reflection var an exempl-mâ, o caout recours d'ar Verc'hes.

Chetu aſe, va Zad, emezi da Zoſimus, penaus em-eus tremenet ar ſeitec vloaz-ſe en ur breſel perpetuel a enep an dentationou hac an dangerou. Ac'houdevez ar Vam eürus-ſe da Zoue, pehini co va oll recours ha va oll ſouten, n'e deveus biſcoaz ma abandonnet, hac e deveus ſervichet din ato d'am c'hundui ha d'am levya e peb tra.

Neuſe Zoſimus o c'houlen outi, pe gant tra eta hoc'heus-hu bevet, hac en em viſquet ac'houdevez en deſerz-mâ, e reſpontas dezàn: an tri bara-ſe am-eus lavaret deoc'h, a badas ouzin ſeitec vloaz, hac abaoue n'em eus bevet nemet gant al louſaou a gafan dre an deſerz. Evit fæt va guiſcamant, an dillat a yoa var va zro pa dremenis Rivyer Jourdren, o veza uſet oll gueneèn, em-eus bet poanyou an eſtrancha pa n'am boa mui netra d'am golo; rac an domder vras eus an Heaul en hàn am deve, hac ar yenien lem eus ar gouàn am zreuze oll, en hevelep fæçon ma couezen alies d'an douar o erena gant ar riou, ha ma chomen evel pa viſen maro hep gallout en em remui, o combati eveſſe a enep quement a neceſſiteou hac adentationou a naouſnet ſeurt. Hoguen ecreis ar poanyou-mâ oll en deveus Doue dre e c'hallout infinit conſervet e mil ſeùrt fæçon va c'horf ha va ene bete vremâ; hac o tremen dre va ſperet diouz peguement a boanyou en deveus ma deluyet, e reuan d'en em vezar gant

ur boued pehini ne vanq james, hac en em gafan raſſafiet gant an eſperanç am-eus da veza ſalvet. Comſou Doue, pere a gompren peb tra, a ſervich din ive da vagadur ha da viſcamant. Rac ne d'ê quet gant bara hepquen eo e vev an den, mæs gant quement coms a ſorti a c'henou Doue; ha pa vanq dillat d'ar re pere ſo en em diviſquet diouz an affectionou eus ar pec'het, e quefont cavarnou dindan ar reyer pere a zeu d'o golo.

Zoſimus oc'h e c'hlevet o lavaret comſou tennet eus ar Scritur, a c'houlennas outhi; penaus, va Mam, ha deſquet hoc'heus-hu ar Salmou, ha lennet ul lêvr all bennâc eus ar Scritur ſacr? hac en reſpontas o vus c'hoarzin; m'en aſſur deoc'h, emezi, abaoue ma em-eus tremenet Rivyet Jourdren da zont en deſerz-mâ n'em-eus guelet den er bed nemedoc'h-hu, na rancontret loan ſavach nac aneval all ebet, n'em-eus ive deſquet netra biſcoaz, na clevet den o recita nac o len ar Salmou; hoguen comſou Doue pere ſo beo ha vertuzus, o penetri ſperet an den bete'r gouelet, a zeu d'e inſtrui ha d'e zifqui en ur fæçon particulier. Bremâ ive'ta pa em-eus echuet da renta cont deoc'h eus va buez, me ho ſupli dre an Incarnation eus ar Verb eternel da bidi evidon me pehini a velit am-eus commeret quement a grimou. Ouz ar c'homſou-mâ Zoſimus en em lequeas d'an aoulin, hac en em broſternas ouz an douar en ur lavaret a bouez e ben: Benniguet ra vezo an Autrou Doue pehini epquen a ra burzudou hep niver quer bras, quen admirabl ha quer glorius, ma cargont ſperet un den eus a eſtonamant. Beniguet ha meulet ra viot, va Doue, c'hui pehini hoc'heus grêt din gueler hirio petra eo ar faveryou bras a roit d'ar re pere o deveus ho

tougeanç. O va Doue, peguer guir eo ne ahandonit james ar re pere a zeu d'ho clasq goude beza bet pelleat diouzc'h die o fec'hejou.

Ar Santes o cregui en e zorn ne bermetas quet anezàn da chom davantach prosternet d'an douar, hac e lavaras dezâ o c'hoher dezàn sevel: Me ho supli abalamour da Jesus-Christ hor Salver benniguet, na gomsit james da zen.eus an traou em-eus lavaret deoc'h quen-a vezin dilivret gant Doue eus a brison va c'horf, mæs conservit dindan ar fiel eus ar secret ar pez am-eus contet deoc'h, ha gant ar c'hraç a Zoue em guellot adarre an bloaz a zeu d'ar memes amser ma em gnelet bremâ. Ho pidi a ràn ivez en hàn-Doue, emezi, na dremenot quet Rivyer Jourdren ar C'horaïs a zeu da vloaz, hervez ar c'hustum eus ar Gouent na chomut. Zosimus estonet o' velet e c'henaye ar Santes pe seurt custum a yoa en e Gouent, hep e devoa clevet gant den, a gominanças da grial, Doue ra vezo meulet ha glorifiet, pehini a ro da nep er c'har, cals muguet na c'houlennont. Var guememâ hi a gontinuas evellen: Va Zad, emezi, na sortiit quet eta, me ho supli, epad an amser-se eus ar Gouent, hac endeoun ne ellot quet sortial pa false deoc'h ober; ha da nos, ar Goan a reas hor Salver gant e Zisquibyen dirac derguener ar Groas, digacit din en ur Vessel sacr ha propr evit ur myster quer bras, ar C'horf divin hac ar Goad precius eus hor Salver, ha chomit d'am gnrtos e costez Rivyer Jourdren elec'h ma zeus tud o chom, evit pa erruin eno ma recevin ar presant caer-se pehini a ro ar vuez d'ar Gristenien fidel, rac abaoue ma em-eus communiet en Ilis ar Precursor eurus Sant Yan abarz ma zus d'an deserz, n'em eus quet recevet c'hoaz ar Bonet sacr-

se; me ho ped hac ho supli eta, n'am revusit quet eus ar c'hraç a c'houlennàn ouzoc'h, ha digacit din, mar plich geneoc'h, ar Sacramant divin-se, pehini eo ar vuez eus hon eneou, d'ar memes heur ma oue instituet gant hor Salver pa gommunias e Zisquibyen er goan diveza a eureu ganto. Livirit da Yan Abbar ha Superior eus ar Gouent ma chomit, beza vigilant d'en em zioual e-unan ha da zioual e zenvet, me lavar e Religiuset; rac traou a dremen en o zouez hac o deveus izom da veza corriget. Ne zesiràn quet cousgoude e roac'h an avismâ dezàn bremasouden, mæs pa viot inspiret gant Doue. O veza lavaret ar c'homsou mâ e c'houlennas ountâ e venediction, ha neuse-souden er c'huiteas o redec diountâ da vouelet an Deserz.

Zosimus oc'h en em strincâ d'an douar a bocas da roudou he zreid, hac a zistroas goude ac'hano d'ar guear o veuli Doue hac oc'h e drugarecaat da veza roet an heur dezàn da velet ur Santes quer bras. O veza tremenet dre ar memes hent en devoa grêt o tont betec eno, en em rentas er Gouent eleac'h ma chomas epad ar bloaz varlerc'h er silanç hep credout lavaret guer eus ar pez en devoa guelet; hoguen pidi Doue a rea da ober dezàn gueler c'hoaz ar Santes-mâ p'evit him en devoa quement a respet hac a admiration, hac e case queit an amset a c'hortos, na baouese o c'huanada o songeal peguen hir oa ar bloaz-se, da ben pehini e tlie caç ar Gommunion dezi, evel ma e devoa goulennet ountâ.

Pa oa erruet eta ar C'horais santel, ha sortiet ar Soliteret all eus ar Gouent-se da vont d'an Deserz da ober pinigen hervez ma oant custum bep bloaz da guenver an amser santel-mâ, Zosimus a oue ar-

gant un derzien lent pehini en obligeas da
n er Gouent. Quemenſe a zigaças dezàn me-
eus ar pez en devoa lavaret ar Santes dezàn,
us pa falviſe dezàn memes ſortial evel ar reall,
ſe quet e obet; mæs ne oue quet pell n'en em
yac'h. O veza diſtro ar Soliteret all e ſizun ar
zen evit ober o Faſq, ne vancas quet ar Belec
Loſimus da accompliſſa ar pez e devoa gour-
nennet ar Santes dezàn da ober nos ar Yaou
blud evit eaç ar Gommunion dezi, hac o veza
eat en ur C'haliric b an Corf Jeſus-Chriſt hac
hoad, ha quemeret gantâ en ur baneric un ne-
ac fiez ha louſaou coazet en dour, e zeas etreſe
er Jourdren, eleac'h ma c'herruas var ar par-
-noz ha ma c'haſezas var ar bord da c'hortos
antes, evel ma e devoa prometet e c'herruſe
à eno da ben ar bloaz nos ar Yaou Gamblud;
evel e talee o c'herruout n'en em leſas quet da
quet, hoguen ſellet a rea gaut un evez bras
i an Deſerz an tuall d'ar Rivyer o c'hortos re-
out an hini en devoa quement a c'hoant da
; hac e lavare ountâ e-unan: hac hi ne ve quet
dija, hac o veza na ven quet cafet ganthi,
i na ve quet eat en he roud? Dalaoui a rea o
et ar c'homſou-mâ, hac o ſevel e zaoulagad
e an Eé e rea ar beden ſervant-mâ; Va Doue,
refuſit quet eus ar c'hraç da velet c'hoaz an
ma em boa bet digueneoc'h an heur d'e guelet
mâ e bloaz; mæs aon em-eus na ve va fec'he-
im rent indign da receo ar ſaver-ſe. O pidi
e evellen en ur vouela e teuas dezàn ur fon-
n all, o lavaret ountâ e-unan: Ya, hoguen
deu, petra tayo-hi, hà penaus e tremeno-hi
vyer vras-mâ da zont d'am c'haout-inè pec'het

paour ma zoun, pa na deus bag ebet amâ da dremen den? allas! miſerabl ma zoun, penaus emeus me collet an heur-vad am boa quement a ſujet da eſperout?

Ar Belec cozo vezaer boan bac en nec'hamantmâ, chetu ar Santes o c'herruout hac o chom en he ſa an tu-all d'ar rivyer. Zoſimus oc'h he guelet a ſavas gant ur joa bras o renta graçou da Zoue. Hoguen evel ma edo bepret e poan o ſongeal penaus e c'halſe ar Santes diſtremen ar Rivyer, he guelas o c'hober ſin ar Groas var an dour, rac an nos a yoa ſclear eſtranch gant ar c'han-Loar pehiñ a yoa neuſe leun; hac evel ma e devoa grêt ſin ar Graôs var ar Rivyer, e commanças da guerzet var an dour quer couls evel pa viſe var an douar ferm; ar pez a eſtonas Zoſimus quen terrubl, ma falvezas dezán en em lacat d'an-aoulin var bord ar Rivyer d'e diguemeret; mæs hi en ampechas o crial ountâ: Petra rit-hu, va Zad, emezi, ha ne ſongit-hu quet ez ouc'h ur Belec da Zoue, hac e tougit gueneoc'h ar Sacramant adorabl? Senti a reas ouz he c'homſou, hac hy goude beza diſtremenet ar Rivyer a lavaras dezàn: Va Zad, emezi, roit din ho penediction, me ho ped. Zoſimus o veza eſtonet oll gant ur miracl quer bras, a refpontas dezi: E guiryonez me vel erfat peguer fidel eo an Autrou Doue d'e c'her, pa en deveus prometet renta henvel ountâ ar re pere a ſo ſourcius da nætaat ha da burifia o c'houſtianç evit e garantez. Va Doue ha va Autrou, ra viot meulet ha glorifiet da james, abalamour ma ê pliget gueneoc'h diſquez din e perſonach ho ſervicheres peguer pell oun diouz ar guir beneſtion ha diouz ar ſantelez barfet.

Ar Santes er pedas neuſe da lavaret ar *Credo* ha

gommanç ar Bater, ha goude ma oa echuet, houlennas ountâ ar Salud a beoc'h, hervez ar uſtum en amſer-ſe abarz communia, hac o veza vet ar Sacramant ſantel digantâ, e ſavas he uarn etreſe an Eê, o prononç cre ar chomſougant cals a huanadou ha a zaelou: Va Autrou a Doue, bremâ e permetit gant ho ſerviche- hervez ho coms divin, da vont e peoc'h eus ed-mâ, pa o devei s bet va daoulagat an heur elet va Salver; hac o trei ouz ar Belec coz mus, e lavaras dezàn: me a c'houlen pardon c'h, va Zad, eus ar boan am-eus roet deoc'h, ho pedàn da accordi din ur c'hraç c'hoaz. Diſtroit nâ d'ho Couent dindan ar gundu a Zoue, ha en ur hloaz amâ en em guiſit er memes andret comſis ouzoc'h ar veich quenta en deſerz; mæs an-Doue na vanquit quet, hac em guelot eno re er fæçon ma pligeo gant Doue. Ar Belec a reſpontas dezi: Pliche gant Doue e c'hallen t d'hoc'h heul, hac em be an heur da gaout ar anç ac'hanoc'h ato: hoguen me ho ſupli, va m, n'am revuſit quet eus ar bedennic am-eus ber ouzoc'h, pehini eo ma ho pezo ar vadelez zihri un dra bennâc eus ar pez am-eus digacet neèn. Chetu-hi eta o quemeret teir ſaen lantil al louſaou poazet a yoa deut gantàn, hac o leas en he guenou en ur lavaret oa aoualc'h graç iperet-Santel evit conſervi an ene en he furete; oc'h en em adreſſi d'ar Belec coz e c'hajoutas: ho ſuppli, va Zad, en han-Doue da bidi evi-, ha da gaout memor ato eus ar baoures quæz erahl-mâ Zoſimus oc'h en em ſouhla da boquet : zreid ſantel e ſuplias ive gant daelou da bidi ue evit an Iliz Catholic, evit ar bopl, hac evintâ

e-unan. Neuſe o vouela hac o c'huanada he leſas da vont en he roud; rac ne grede quet he arreti cals, ha ne alſe quet ober pa falviſe dezan.

Ar Santes o veza grêt adarre fin ar Groas var Rivyer Jourdren a gommanças d'e zreuſi o querzet var an dour evel ma he devoa grêt da zont eno; ha pa oa treuzet ganti ar Rivyer en em dennas d'he Hermitaich e gouelet an Deſerz: ha Zoſimus a tiſtroas d'e Gouent, leun a joa hac a eſtonamant hac a regret aſſambles, o veza n'en devoa quet bet a ſonch da c'houlen outhi pe hano e devoa. Mæs eſpetout a rea da rapari ar faut-ſe ar bloaz varlerc'h, pehini o veza echu, hac o veza obſervet ar c'huſtum ordinal eus ar Gouent, e tiſtroas d'an deſerzſe pehini ſo an tu nnt da Rivyer Jourdren, hac e querze gant un haſt bras dre an deſir en devoa da gaout an heur da velet c'hoaz ar Santes vras-mâ. Hoguen pa en em avance er Solitud frant ha ledan-ſe, eleac'h ne doa na ty-na-gos, nac hent na guenot, e ſelle hac e claſque a bep-tu evit caout ur merq bennac diouz pehini e e halſe ardemeſi an hent da erruout eleac'h ma teſire gant quement a bres en em renta, eguis a ra nep a vez o chaſſeal da glaſq o phreiz. Erfin pa na vele na roud na merq evit anaout e hent, e commanças da vouela ha da lavaret en ur ſevel e zaoulagad etreſe an Eê: Va Doue, me ho ſupph humblamant da rei d'in ar c'hraç da velet c'hoaz ar Santes-hont pehini ſo un Eal en ur c'horf mortel, ha pe ouz hini ar bed-oll aſſambles ne d'ê quet dign da veza comparachet.

O veza grêt ar beden-mâ gantâ e c'herruas neuſe-ſouden eleac'h ma en devoa bet comſet quenta ouz ar Santes; hac evel ma oa ſeleat ar grec'hyen eus an andret-ſe gant an Heaul o para, e remercas

bell var an douar ar c'horf marn eus ar Santes ;
bisach troet varzu sao-heaul hac he daouarn a
as var he feultrin. Zosimus o redec neuse souden
c'haout a vouale'has he zreid gant e zaelou,
e crede touch ouz corn all ebet eus he c'horf.
'eza goudese canet Salmou ha recitet an Oræ-
ou custum evit an Anaon decedet, e lavaras
tâ-e-unan : Martese ne d'ê quet agreabl d'ar
tes ar pez a rân. Evel ma edo er songeson-mâ
elas var an douar scrifet ar c'homsou-mâ. Va
Zosimus, enterrit ar c'horf eus ar viserables
i Egiptianes : liquit en douar ar pez a aparchant
an douar ; liquit e mesq ar poultr ar pez so
tr, hac en han Doue pedit evidon. Nosquent
eiz a Bassion hor Salver Jesus-Christ goude
recevet e Gorf sacr dre ar Gommunion.
t Belec coz o veza lennet ar c'homsou-mâ a
o clasq divina ountâ-e-unan piou en divise-y
:t : rac ar Santes e devoa bet lavaret dezân,
uie na scrifa na lenn : Cousgoude en devoa ur
ras o veza desquet gantà er scritur-se pe hano
t anezi. Anaout a reas ive-dlouz an dat eus
iemes scritur penaus en instant ma e devoa
'et ar Sacramant var bord Rivyer Jourdren er
diaraoc, oa en em rentet er plaç-se ma edo
horf ha tremenet he Ene d'ar Barados ; hac
: e devoa grêt en ur moment ar memes hent,
i-èn bet uguent derves dlouz-tu oc'h e ober.
elec coz santel-mâ o veza trugarequeat bras
itrou Doue, ha squillet cals a zaelou var gorf
ites, a gommanças da lavaret ountâ-e-unan :
ê, Zosimus, ober ar pez so gourc'hemennet
uènver ar c'horf benniguet-mâ. Hoguen allas!
tin-me pa n'am-eus quet a beadra da doulla

an douar ? rac n'em-eus amâ na pal na netra e
quemenſe. O lavaras ar c'homſom-mâ e vélas e
un tam coat, hac e commançaſ da eſſa toulla
douar gantâ ; mæs quer calet oa, hac èn a y
quer ſempl gant ar yunou ha gant ar fatig en dev
bet o c'hober quement a hent, ma oue impoſſi
dezàn toulla d'ar c'horfgant ar guiſyen-ſe. Ne
o veza trempet oll gant ar c'hues, quement oa
em efforcet mutilamant, e commançaſ da huan
da, hac ho ſevel e zaoulagad e remercas e quich
corf ar Santes ul leon bras eſtranch o lipat he zrei
ar pez a roas dezàn ur ſpont bras iſpicial abalamo
ma e devoa bet lavaret ar Santes dezàn pena
baſcoaz n'e devoa guelet loan gouez ebet en D
ſerz-ſe ; mæs dont a reas da guitat e ſpont gouc
beza grêt fin ar Groas, dre ar greden en devoa
teuiye ar c'horf ſantel-ſe d'e vouarantiſſa diouz pe
danger ; hac e commançaſ al leon da ober cher h
feſt ountâ memes, evel pa falviſe dezàn e ſaludi e
e yez. Neuſe Zoſimus a lavaras d'al leon : Roue
lônet gouez, pa en deveus Doue da zigacet am
evit na chomo quet corf e ſervicheres hep beza en
terret, gra bremâ da garg evit rei din moyen d'
lacat en douar ; rac ouſpen ma lam diguenebn v
c'hozni an nerz da doulla dezàn n'em-eus netra
guement a ve propr da guemenſe, na ne ouſſe
quet ive ober queit hent evel am-eus grêt o ton
amâ, evit mont da glaſq peadra da ober an toul
hoguen pa ê gourc'hemennet dit gant Doue, e
em ſervich eus da ivinou evit ar ſujet-ſe.

Al leon o c'hobeiſſa d'ar Belec coz, en em le
queas neuſe-ſouden da ober ur fos doun-aoualc'
evit enterri ar c'horf ; ha Zoſimus goude beza goal
c'het treid ar Santes gant e zaelou, ha goulenne

afiſtanç dirac Doue gant cals a bedennou evin-
ı e-unan hac evit ar bed-oll, e lequeas he c'horf
fos hac er goloas gant an douar en devoa tennet
leon e meas, hac e leſas ar c'horf ſantel-ſe er
emes fæçon ma oa cafet gantàn, deſtumet hep-
en betec he daoulin en ur goz vantel frezet pe-
ni en devoa taulet dezi d'en em c'holo daou
oaz diaraoc, ar veich quenta ma e rancontras
Deſerz. Etrerant e chome parfet al leon eno ato
ien-a voa enterret ar c'horf, ha pa oa echu an
avr a drugarez-ſe, en em denſont o daou en
roud; al leon ſuperb-ſe, pehini a zoa deut da
za quen douç hac an noan, en em dennas e
ulet an deſertz, ha Zoſimus a ziſtroas d'e Gouent
veuli Doue hac o trugarecaat hon Autrou Jeſus-
hriſt eus ar c'hraç en devoa bet da veza anavezet
ſervicheres quer bras dezàn abarz merver.

Pa oa diſtro d'e Gouent, e contas d'ar Religiuſet
adalec ar gommançamant quement a yoa erruet
ntâ, hep cuzet netra outo eus ar pez en devoa
elet ha clevet, evit d'ar fin o tiſqui dezo an traou
rzudus mâ eus an oll-gaſtout da Zoue, ma vilent
rguet a admiration hac a eſtonamant, ha ma reu
ent da celebri gant dougeanç ha gant canantez
Doue deiz an dremenvan eurus eus ar Santes vras-
â. Hervez an avis e devoa lavaret da Zoſimus
rei d'an Abad Yan Superior eus ar Gouent-mâ,
cafas erfat ez oa darn eus ar Vreudeur hac o de-
oa izom a gorrection, hac e ouent ive conver-
ſſet dre an aſiſtanç eus an drugarez a Zoue, o
evet ar recit a vuez ar Santes-mâ. Evit ſæt ar
æler coz Zoſimus, goude beza bevet betec an
at a gant vloaz, e zeas e peoc'h da jouiſſa eus
r brefanç a Zoue dre c'hraç Jeſus Chriſt hon Au-

trou, pe da hini gant an Tad hac ar Speret-San
pehini a zeu da vivifia an eneou, ra vezo se
enor ha gloar epad an eternite. *Amen.*

Guelet a rit en Hiſtor-mâ penaus eo dre vo
an interceſſion eus ar Verc'hes glorius Vari en
gonvertiffas Mari Egyptianes, hac en em renta
Santes vras eus a ur bec'heres iffam ma oa bet
hed quelt anſer quent, hac en em adreſſe ato d
Verc'hes, pehini e devoa quemeret evit cred
caution evithi dirac Doue, e quement tentat
hac e quement poan e devoa, o terc'hel-m
d'he reſolution da chom da ober pinigen en D
ſerz. Quemerit ar Verc'hes ive'ta evit cred ha ca
tion evidoc'h dirac Doue, oc'h en em lacat dind
he froteſtion e breuriez ar Rofera; ha pa ho pe
nep tentation ha nep difficulte o terc'hel-mad d'
reſolution ho pezo grêt d'en em gorrigea diouz
coal accuſtumançou, en em adreſſit ato d'ar Ve
c'hes facr evit goulen ſicour outhi, evel a r
Mari Egyptianes, hac e vellot erfat dre hoc'h e
periauç e talvezo deoc'h.

---

*Ar Verc'hes a lequeas da Sant Yan Damaſcen
zourn en e blaç g ude ma oa bet trouc'het di
e vrec'h.*

III.

ER bloaz ſeiz cant c'huec'h varnuguent an I
palar mechant Leon Iſaurien a laqueas publ
un Edit dre behini e c'hordrenas ma vife lamet Im
chou hor Silver, ar Verc'hes hac ar Sænt eus
Iliſou, eus ar chapelou, eus an tiez, hac eus
guement leac'h ma zoa anezo, hac e c'heure de
an Imachou ſantel-mâ e meur-a-andret. Doue
inſpir

piras un den ſantel hac abil hanvet Yan damaſ-
e da ſcrifa cals a liſerou admirabl partout dre ar
a enep an Ordrenanç milliguet-ſe eus an Im-
ar, evit miret na deuſye ar bopl da ſenti ountâ
poent-ſe, daouſt peguement a c'hourdrouſou a
dezo. Al liſerou ſantel-ſe o devoue ar vertuz
uſtrei an dud diouz ar precipiç maleurus e pe-
e falle d'an Impalar-ſe o lacat da goueza, o
q obet dezo renonç d'an enor ha d'ar reſpet a
onp da Imachou ar Sænt. An Impalar Leon a
as da anaout erſat oa Yan-Damaſcene en devoa
fet al liſerou caer-ſe; hac evel ne alle quet lacat
gui ennâ, o veza na dedo quet dindan e zomi-
on, e claſcas ar voyen da vengi anezàn en ur
on all. E accusa reas d'ar Prinç pe diouz hini e
nde, o rei da gridi dezàn dre ur certen fals-
ouezinti penaus e falle da Yan-Damaſcene e
nſſa. Ar Prinç-mâ o eridi d'an accuſation faos
an Impalar, a lequeas quemen Yan-Damaſ-
e betec-ennàn, hac hep caout egard ebet ouz
ſſuranç a roe Yan dezàn penaus n'en devoa
biſcoaz ar ſongeſon d'e drahiſſa, evel ma pre-
le an Impalar, e c'heureu neuſeſouden trouc'ha
urn-deou diountâ, hac e ſtaga gant un taich
ur poteo er blacen public.
n-Damaſcene o c'heſperout e teuſye an Autrou
ie da renta dezàn e zorn pehini en devoa ſer-
et da ſouten ha gant hou ha gant goad, ar Feiz
an enor a ſo dleet d'an Imachou ſantel, a le-
s pidi ar Prinç goude ma oa ſoupleat e goler,
ermeti ma viſe diſtaguet e zorn diouz ar poteo
gacet dezàn evit e gonſoli en e boan. Per-
a eureu en effet, hac o veza rentet e zorn da
-Damaſcene, e zeas gantâ en e orator an noſ

varlerc'h. O veza en em brosternet dirac an Imach d'ar Verc'hes glorius Vari, e tosteas e zorn ouz e vreac'h diouz pehini oa trouc'het, hac e suplias neuse ar Verc'hes sacr, an daelou e ne zaoulagad, ma plichese ganti staga e zorn en e blaç, pa ouie erfat ne doa bet trouc'het nemet abalamour ma en devoa servichet an dorn-se dezàn da scrifa liserou evit difen Imachou he Map benniguet hac he re ha re ar Sænt.» Facil bras ê de'chu, Guerc'hes Vari, » emezàn, staga va dorn dime hac e renta ferm en » e blaç evel quent; ne zesiràn digueneoc'h ar » c'hraç-se nemet evit caout moyen da renta mui » a servich deoc'h ha d'ho Map quer va Salver, o » publia e veuleudi hac ho re gant an Hymou hac » ar C'hanticou spirituel am-eus dessein da gom- » posi ha da scrifa evit cresqui an devotion etouez » ar Gristenyon fidel en hoc'h andret.»

O veza grêt gantâ er fæçon-mâ e beden d'ar Verc'hes Vari, e commanças da gousquet, hac e c'haparissas Mam Doue dezàn dre e gousq, o coms ountâ evellen: Chetu c'hui rentet salo, emezi; racse grit ar pez hoc'heus prometet, ha scrifit va meuleudiou, o compos Himnou ha Canticou spirituel en enor d'am Map ha dime. Yan Damascene pa zihunas a gafas e zourn stag ouz e vreac'h quer ferm evel pa na vise het biscoaz trouc'het dezàn: commanç a reas neuse da rei mil benediction ha mil meuleudi d'ar Verc'hes, pehini a zeu da exauci ha da gonsoli bepret ar re a laca o fizianç enhi. Ar Prinç pehini en devoa lequeat trouc'ha e zourn, o clevet oa staguet dezàn en e blaç, evit gouzout ar viryonez a lequeas e guemen dirazàn da sellet ouz e vreac'h, hac e velas en effet oa stag e zourn outhi quer ferm ha biscoaz, nemet ma voa chomet ur

gleizen en dro d'e arzorn en andret ma oa bet trouc'het, ar pez a hermete hor Salver evit diſquez ar miracl e mez hac e confuſion d'an Infidelet ha d'an Heretiquet. Ar Prinç a c'houlennas ouz Yan Damaſcène penaus oa c'hoarveſet quemenſe, hac e reſpontas dezàn penaus oa Jeſus-Chriſt hon Autrou en devoa gret ar faveur-ſe dezàn dre interceſſion he Vam ſantel ar Verc'hes, pe da hini en devoa bet recours en affliction a yoa grêt dezàn injuſtamant. Ar Prinç ſatisfiet hac eſtonet gant quemenſe a c'houlennas pardon ountâ, hac er pedas da accepti ar garg eus e guenta Conſailler hac eus an eil perſonach en e Rouantelez: hoguen Yan Damacène touchet e galon gant carantez Doue, o tifirout en em rei pelloc'h antieramant da ſervicha Doue hac ar Verc'hes, evel ma en devoa prometet dezi, a bedas ar Prinç da hermeti gantâ en em denna eus ar bed evit en em occupi oll e ſervich an hini en devoa grêt quer bras faver en e andret. Obteni a eureu e gonge gant cals a hoan; hac o veza en em diambaraſſet diouz afferou ar bed-mâ, ha diſtribuet e vadou d'ar beoryen, e zeas da guenta da viſita an douar ſantel, ha goudeſe d'ar Gouent, e leac'h ma en em rentas Religius; o c'himpligea ar reſt eus e vuez e ſervich Doue hac ar Verc'hes, hac o compoſi Lêvryou ſpirituel evit inſtrui ar bopl.

An Impalar mechant Leon pehini en devoa perſecutet Sant Yan Damaſcene hac ar Griſtenyen fidel, abalamour da Imachou ar Sænt pere a falle dezàn da ziſtrugea, goude beza puniſſet gant Doue er bed-mâ memes, en devoue ur maro triſt, evit diſquez d'ar re-vechant penaus, peguement bennac ma zeus ur bunition derrubl oc'h o gortos er bed-all, e fell da Zoue couſgoude commanç avizyou

d'o funiſſa er vuez pretant, evit ſervichout deomp da ſquer, ma chenchemp a vuez, o tougea e juſtiç pehini ſo terrubl e quènver ar bec'heryen obſtinet. Hoguen Sant Yan Damaſcene goude beza zenter ſervich mad d'an Ilis Catholic dre voyen e zoctrin hac e Lêvryou excellant, ha goude beza bevet pell en e Gouent gant un exempl bras a ſantelez e ſervich hor Salver hac e Vam ar Verc'hes ſacr a echuas erfin ar belerinach eus ar vuezmâ dre ur maro precius, evit mont da jouiſſa eternelamant eus a Zoue pehini en devoa caret gant quement a zefir da bligeout dezàn. An Arc'heſcop Yan Patriarch a Jeruſalem eo en deveus raporter an exempl-mâ e buez Sant Yan Damaſcene.

Quement exempl ive diouz ar Sant-mâ da gaout recours d'ar Verc'hes en ho poanyou hac en hoc'h afflictionou; eleac'h ober neuſe ho clem ouz an dud (pere ne d'int quet capabl d'ho ſoulagi, ha ne raent martefe nemet ober deoc'h coll ho merit, o rei goual ahou deoc'h) en em glemit ouz Mam Doue dirac he Imach gant ur fizyanç vras en he madelez, ha gant reſolution da ſervicha Doue guell c'hoaz en amfer da zonet eguet en hini dremenet, evel ma c'heureu Sant Yan Damaſcene, ha furaoualc'h ne vanco quet ar Vam dtugarezus-mâ d'ho ſicour ha d'ho ſoulagi en hoc'h izom. Ha deſquit ac'han ive caout ur reipet bras evit an Imachou ſantel, o terc'hel un Imach devot bennac ſpecial d'ar Verc'hes ha d'he Map hor Salver benniguet en ho ty en andret ma cuſtumit lavaret ho pedennou.

devotion d'ar Verc'hes a ſo un arm excellant evit en em diſen ouz tentationou an Ærouant.

I V.

Ophronius en Lêvr hanvet ar Prat ſpirituel, a lavar penaus ur certen den pehini a yoa devot r Verc'hes, a oue importunet pellamſer gant ur ten tentation, a yoa bepret oc'h e bourchu; o tont erfin da ſquiza gant an dentation-mâ, en aviſas da lavaret oûtâ e-unan d'an drouc-ſperet c'homſou-mâ: Peur eta em bezome peoc'h diou-, nac em leſi e patiantet? an Ærouant oc'h en apparaſſa dezàn neuſe-ſouden en reſpontas er on-mâ: Mar querez touet din e vezi ſecret d'ar a livirin dit, me a leſo ac'hanout e patiantet ne duin mui da tenti. An den-mâ gant graç beza vret pelloc'h diouz an dentation importun-ſe, ouas d'an Ærouant ar ſecret a c'houlenne ountâ. etu neuſe ſantan o lavaret dezàn evellen: Na rent i a enot hac a reſpet da un Imach d'ar Verc'hes neus e cambr, ha me ne duin mui ive da c'him-tuni gant va zentation. An den-mâ neuſe o fal-t dezàn quemeret amſer da ſongeal petra en oa da ober, a yeas da conſulti var guemenſe hini en devoa carg eus e gouſtianç, o conta de-pebez diſcours a yoa bet etre an drouc-ſperet eèn. E Zirecteur oc'h e repren ſtard abalamour en devoa touet d'an drouc-ſperet ar ſecret en oa goulennet ountâ, en diabuſas a guemenſe, a repreſantas dezàn penaus mar en devoa bet 'hraç da drec'hi bete neuſe an dentation pehini importune, n'en devoa obligation nemet d'an otion a zalc'he d'ar Verc'hes, ha d'an enor a

rente d'he Imach ſacr, oc'h e ſaludi alies evel ma rea: hac evelſe an adverſour dre ar goulen pehini en devoa grêt ountâ ne glaſque nemet e ziſarmi, evit gallout eas e drec'hi, goude ma en diviſe grêt dezàn quitat an devotion-ſe pehini en devoa d'ar Verc'hes. Quemenſe a roas courach d'an den-mâ da gontinui ha da redoubli memes e zevotion en andret Mam Doue, oc'h e ſaludi bepret dirac ho Imach evel ma oa cuſtum gant cals a reſpet hac a reverenç, an deſpet da oll dentationou an Ærouant pere a drec'he ato dre ar voyen-mâ, o caout recour d'ar Verc'hes.

Quememâ a ziſquez deoc'h en deveus an drouc-ſperet un diſpit bras ouz ar re pere ſo devot d'ar Verc'hes, ha ne baoues oc'h o zenti, o claſq ober dezo quittat an devotion-ſe dre an importunite eus e dentationou, hac o rei dezo da gridi, ma c'halle, penaus ne ſervich dezo da netra beza devot d'ar Verc'hes, pa int quen tenter-ſe. Mæs dioualliť ous an dromplerez-mâ; rac evidoc'h da veza tentet-bras, na ſonchac'h quet e veac'h abandonet gant ar Verc'hes, nac e ve inutil deoc'h en em adreſſi dezi: er c'hontrol ſin eo andraſe penaus e deveus ſourci ac'hanoc'h pa zouc'h quer perſecutet gant he adverſour evel ma zouc'h. Quemerit courach eta, evit nep tentation, da gaout recours dezi bepret gant fiziançvras en he madelez; ha credit erfat e zenot a ben da drec'hi hoc'h adverſour dre an arm excellant-mâ, gant e viot ſourcius ive da vont alies da gofes, ha da ziſclerya d'ho Confeſſour hardimant pe ſeurt tentationou a zeu d'hoc'h importuni; rac an drouc-ſperet a falſe dezàn e veac'h ſecret dezàn ive, o chom hep diſculya d'ho Confeſſour e dentationou milliguet.

Peguen agreabl eo d'ar Verc'hes offr dezi alies bemdez ar Salutation Angelic, o lavaret devotamant an Ave Maria, *hervez an exempl a Sant Aybert.*

V.

LEnn a reomp e buez Sant Aybert penaus en em roas d'an devotion ahret, iſpicial en andret ar Verc'hes: hac èn na doa nemet ur pautrie bian en em ſtrinque var'e viſach hemnos equichen e vele da boquet d'an douar, ha da lavaret e zevotion en-dra viſe ar reall eat dâ repos. O veza en em rentet Religius, en em dennas gant permiſſion e Superior en e bart-e-unan en un Hermitach, eleac'h ma en em ranfermas en ur Cellulen e ſpaç a bemp bloaz varnuguent, oc'h en em vortiſia hac o pidi Doue hac ar Verc'hes continuelamant; hac erre cals a bedennou all pere a rea, en em lequea d'an-aoulin cant gueich bemdez, hac en em broſterne hanter-cant gueich o lavaret an *Ave Maria* beveich da ſaludi ar Verc'hes; hac er ſæçon-mâ e lavare ur Roſera antier, pehini ſo compoſet eus a gant hac anter-cant *Ave Maria.* An devotion-mâ pehini a ſortie eus a galon hac a c'henou ur Sant quer pur ha quer guerc'h evel ma zoa hemâ, ne alle quet mancout da veza meurbet agreabl da Rouanes ar Guerc'heſet, evel ma en diſquezas erfat en un occaſſion eleac'h ma en devoue recours dezi: rac ur gouanvez ma teuas un-dour bras da ſigea e Hermitach tro-var-dro, hep e c'halle ſortial e ſpaç a dri dez da vont da glevet an Ofern evel ma oa cuſtum, ha da guerc'hat un tam bennac a vara evit en em ſuſtanti, en em adreſſas d'ar Verc'hes oc'h e ſupplia na deuſye quet da abandonî

he ſervicher paour en un neceſſite quer bras evel ma edo, hi pehini e devoa fourniſſet d'an oll dud ar bara beo diſquennet eus an Eê, da lavaret eo, map Doue pehini eo ar bouet divin eus hon eneou.

Ar fizyanç pehini en devoa er Verc'bes Vari evel en e Vam vad, a veritas ma oue ficouret ganti en e izom; rac o veza en em appariſſet dezàn en e gouſq gant ur guenet hac ur ſclerder vras accompagnunequeat gant cals a Verc'heſet, e lavaras dezàn: Me eo an hini hoc'heus pedet gant quement a affection: credit erfat ez ê Doue oll-galloudus evit ho mezur hac ho ſuſtanti hep magadurez corporel ebet; ha n'en em inquietit quet evit ha na ellit bremâ mont d'an Oferen; rac hoc'h oll buez hac hoc'h oll actionou a ſo ur ſacrifiç ſoiennel pehini a offrit bemdez da zoue. Neuſe e ſeblantas dezàn e lequea ar Vam vad-mâ un tam bara en e c'henou, hac a yoa quer ſaourabl ha quen dilicat, ma en em gafas antieramant raſſaſiet en e naon pa ziunas, hep caout appetit ebet d'ar bara mater el: evelſe ive ne zebras pelloc'h tam hata e ſpaç a zaou vloas varnuguent, oc'h en em gontanti gant legumou à vez lequeat da ober podach, ha gant dour hepquen evit e oll bevanç.

Guelet a rit amâ penaus en em lacat d'an daoulin, en em broſterni d'an douar ha lavaret ar Roſera evit enori ar Verc'hes ne dint quet invention ou na devotionou a-nevez, pa int bet pratiquet gant ar religius devot-mâ e commançamant an unnec'vet ſiecl pe ganvet. Na liſt deiz ebet ive da dremen hep diſquez d'ar Verc'hes ſacr an affection eus ho calon dre ur reveranç bennac a gurf memes couls hac a ſperet, evel ma ve oc'h en em lacat aviziou d'an-aoulin, pe oc'h en em broſterni ho pizaich ouz an

ouar eguis ar Sant-mâ dirac un Imach bennaac d'ar erc'hes, pe o poquet d'he zreid, oc'h e saludi gant n *Ave Maria.* Me a ene ur re bennaac hac en em ca dan-aoulin dirac un Imach d'ar Verc'hes goude za poquet d'he zreid, o lavaret dezi un *Ave Maria* ellies gueich ma c'hantre ha ma sorti eus e gambr. nch am-eus da veza lennet en unan bennac a erou sant Frances de Sales penaus e recommande seurt reverançou-mâ e quenver Imach ar Ver- es, o poquet avisiouigou d'he zreid gant respet gant carantez evithi. Ne velomp netra recom- ndet davantach gant ar Sant-mâ en e ouvra- ou, eguet an devotion en andret ar Verc'hes. squit ac'han ive caout recours d'ar Verc'hes en h izomon temp orel memes, evel ma en devoue t Aybert e creis ar reverdi-se pehini en dalc'he vervel gant an naon e e Hermitach hep gal- sortial da glasq tam da zibri.

---

aus Sant Lois Roue a Franç a oue concevet dre ar pedennou eus ar Rosera.

V I.

R Rouanes Blancha Mam ar Roue Sant Lois a yoa steril hac incapabl naturalamant da gon- ugale; clevet a reas hano a Sant Dominic a eo neuse, peveus a hini e zea partout ar brud r Gristenez, ha mui c'hoaz dre ar Guear a , eleac'h ma edo en amser-se o prezec d'ar bopl cals a vurzudou pere a rea: Ar Rouanes er ienas da goms outhi, ha pa oa eat d'e c'haout, glemmas ountâ eus he maler da veza privet avantach da gaout bugale, hac er pedas da zi var guemense ur gonsolation hac un avis

mad bennac. An den ſantel e antretenas e quènvet ar vertuz eus ar Roſera hac a recommaudas dezi an devotion-mâ. Ar Rouanes o veza en em lequeat er vreuriez, en em acquitas enni gant calz a humilite ur maread amſer; ha ne oue quet pell na goncevas ha na c'hanas ur Roue bian hac a oue bras e peb façon, pehini oue Sant Lois. Ar Roue ſantelmâ'ta ſo bet ur frôezen gaer eus ar roſera dre vertuz pehini e teuas er bed eguis ur Roſen Royal; hac evel ma ze ar Roſen eo ar Rouanes eus ar fleurachou pe ar boquejou all, e c'haller lavaret penaus eo bet ar Roue-mâ ivez ar fleur hac ar boquet eus ar Rouanes all dre an exempl mad hac ar ſantelez eus e vuez. An Tad Yan du Mont compagnon da Sant Dominic en deveus leſet dre ſcrit an'deſteni a guememâ; hac ar memes tra ſo raportet gant an tad Yan Bonifaç a Gompagnunez Jeſus el Lêvr eus e Hiſtor Virginal er Chabiſtr pemzecvet. Ne rân quet a ſouez eta ma zeo bet ar Roue ſantel-mâ quen devot d'ar Verc'hes ha quer bras ſervicher da Zoue, ma c'haſſurer penaus biſcoaz epad e vuez na eureu pec'het marvel, peguement bennac a zangerou, a afferou hac a vreſelyou en deveus bet da ſouten bete'r maro. Evelſe ivez e recommandas d'e vap-ena var e varo anduri quent a bep ſeurt tourmanchou eguet offanci Doue marvelamant. Ho pezet un horrol ive ar braſſa ouz ar pec'het marvel; hac evit miret na gouezzot ebarz, bezit devot d'ar Verc'hes, oc'h en em acquita fidelamant eus e Roſera, dlouz an exempl a ſant Lois hac eus e Vam Blancha, pete a yoa fidel d'an devotion-mâ.

Penaus ur Chevalier a Vreiz a oue dilivret eus a ziaou zianger bras dre vertuz ar Roſera.

VII.

EN amſer ma edo Simon Comt a Vonfort, ha Sant Dominic o lacat o foan da c'houllonder Franç diouz an Heretiquet Albijoaſet, unan dre ar nerz eus an armou, hac eguile dre ar vertuz eus ar bredicationou, ur certen Digentil Breton hanvet Alan a ſavas ur vanden vras a Soudarder pere a veas gantâ da Languedoc evit ſicour ar c'hont a Vonfort da vreſelecat enep an Heretiquet-ſe; hac o veza ur veich attaquet ha pouc'huet ganto quen terrubl, ma colle an ſperanç da allout achap adre o daouarn, en devoue recours d'ar Verc'hes Vari o c'houlen ſicour diganti. En inſtant e ſonge dezàn guelet ar Verc'hes o touguen cant mean hac anter-cant, pere a z.ſcargas quer n ſt var an adverſouryen, ma quemerſont an teac'h, ha ma ç'hounezas Alan hac e Soudarder ar victor varnezo antieramant, o trugarecat ar Verc'hes eus an ſeurt faver.

Ur veich all pa edo ar memes Digentil-mâ o font var vor da Jeruſalem da viſita ar Plaçou ſantel, hac o veza btiſet e Leſtr gant an tourmant, en em gafas var ar poent da goll e vuez, pa ne ve ma en devoe recours d'ar Verc'hes, oc'h e ſuplia d'e ſicour en un danger quer bras. Neuſe ſouden e ſeblantas dezàn beza rentet e quìchen cant hanter-cant menezic, pere a roas moyen dezàn d'en em lenna var an douar ferm ha da achap eus an danger da veza beuzet. Dre ar c'hant hac hanter-cant menezic eus ar miracl diveza-mâ, couls ha dre ar c'hant hac anter-cant mænic eus ar miracl quenta-

ſe a reas ar Verc'hes en andret an Digentil-mâ, oc'h e zilivra diouz an danger da goll e vuez, eo repreſrntet ar c'hant hac anter-cant *Ave Maria* ſo er Roſera, pe da hini oa devot an den ſantel-mâ; hac e falle d'ar Verc'hes diſquez ar vertuz eus an devotion-mâ, hac he recommandi d'ar Griſtenyen, pa oa dreizi e oue dilivret an Digentil Breton-mà a ben diveich eus a an danger ſclear da goll e vuez. En em adreſſit eta gant Feiz d'ar Verc'hes ſacr e peb danger.

Goude ma oa diſtro e Breiz-iſel e c'heureu babatiſſa e Dinan ur Gouent d'ar Vreudeur eus aurz ant dominic endra beo oa memes ar ſant-mâ, hac en em rentas e-unan Religius er Gouent-mâ; en hevelep fæçon ma teuas da veza ur Predicator bras, iſpicial evit ar Roſera, eus a behini e prezegue ar vertuz hac ar burzudou dre ar Rouantelez a Franç gant ur profit bras d'an eneou. Mervel a reas er Gouent a ſo eus ar memes Urz er Guear a Orleans, eleac'h ma oue enterret dirac Auter ar Verc'hes, ha goude ma oa tremenet, e teuas e e'henou hac e zaouarn da luya quer ſclear evel ar c'hriſtal; ar pez a oue attribuet gant ræſon d'ar vertus eus ar Roſera, pehini en devoa lavaret gant quement a zevotion en e vuez, hac en devoa prezeguet gant quement a frôez evit an eneou. Quemema ſo rapportet gant ar memes Tad Yan du Mont, eus a behini hon eus comſet diaraoc, hac a ziſquez deomp ar ſourci particulier a guemer ar Verc'hes ſacr eus ar re pere ſo ive fourcius d'en em acqnita devotamant eus he Breuriez ar Roſera, oc'h o dilivra diouz peb danger.

e oue repreñet un Eſcop gant ar Verc'hes mour n'en devoa quet gret a iſtim eus a zevoar Roſera ſantel.

VIII.

Dominic en em gleme ur veich en e Oræouz ar Verc'hes, abalamour na rae nemeur e Sarmoniou er c'hontre a Doulouſa; hac ntas ar Verc'hes en termenyou-mâ: Va Dominic, n'en em eſtonit quet ma na rit profit ſpirituel a zeſirrac'h dre ho Predicaer c'harter-mâ; rac labourat a rit amâ en at treud ha ſeac'h, pehini ne d'ê quet bet t gant ar glao eus an Eê. Gouezit erfat pa s da Zoue reformi ar bed hac e renta druz lamant da zouguen frouez, en arrouſas hac pras quenta gant ar glao eus ar Salutation an *Ave Maria*; ar glao-mâ a gouezas en nç eus an Eê var an douar, pe veus a hini s preſt goudeſe an Eoſt caer eus a retabliſar bed. Prézeguit eta va Roſera pehini ſo ſet eus ar Salutation Angelic-ſe, hac e t hervez ho tefit.

Dominic a heulyas an avis-mâ pehini a roas 'hes dezàn, hac e tennas an eneou ur profit bl eus e bredicationou. C'hoarvout a eureu ude ma teuas ur veich ur certen Eſcop d'e o prezec familieramant ar burzudou eus ar , ha ne bligeas quet e bredication dezàn, as re ſimpl ha re ziſter d'e c'houd, en heſæçon ma tiſpriſas ountâ e-unan an Inſtruca glevas gant Sant Dominic. Hoguen ar es pehini a falle dezi e viſe reſpetet hac

enoret he ſervicher, a reas d'an Eſcop-ſe anaoût e faut dre ar viſion-mâ en devoue en e gouſq. Seblantout a rea dezàn oa couezet en ur rivyer gant cals a reall, hac e vele Sant Dominic oc'h ober ur pont bras var ar rivyer-ſe gant cant hac hanter-cant pilyer, hac o c'haſten e zorn dezo divar ar pont-ſe evit o ſavetei oll eus an danger ma edont da veuzi; ha goude o beza tennet gantâ eus an dour, ha fortifiet, o c'hundue diaveas ar pont en ur placen agreabl eleac'h ma oa aſezet ar Verc'hes (hac he Mabic Jeſus ganti var he barlen) pehini gant ur viſach laouen a roe d'ar re a yoa tremenet dre ar pont-ſe ur boquet a ros caer, o prometti dezo-tout braſſoc'h doneſonou, exceptet d'an Eſcop-mâ pe da hini ne roas netra, oc'h e repren gant ruſter da veza diſpriſet he Fredicator Sant Dominic pehini en devoa anoncet dirazàn ar burzudou eus he Roſera; hac o repreſanti dezàn penaus he Roſera compoſet eus a gant hac anter-cant *Ave Maria*, oa ar pont-ſe batiſſét var gant hac anter-cant pilyer, pe var hini oa bet ſaveteet hac eèn hac ar re a voa gantâ eus a zanger o buez gant he ſervic'her Dominic.

Dre ar viſion hac ar reprimand-mâ e reas ar Verc'hes d'an Eſcop-ſe anaout e faut, hac e c'hinſpiras dezàn an devotion eus he Roſera, pehini a exerças un nebeut-amſer; mæs da beun ur maread e teuas d'e negligea, quen-a zeuas ar berſecution eus ar re o devoa cas ountâ, hac ar goal afferou a etruas gantâ en un taol-cont, d'e obligea d'en em acquita evel quent eus an devotion-mâ, pe da hini e oue douguet mui-ouz-vui dre ur viſion all pehini en devoue er fæçon-mâ.

Seblantout a rea dezàn beza gant cals a re all

ou venez, hac ez oant oll anfoncet doun en
en, hac o ſevel e zaoulagad ouz creac'h e
ar guern unan eus ar menezyou-ſe ar Ver-
lonius Vari gant Sant Dominic, pehini a
ezo ur chaden hir eus a gant hac anter-cant
, pe veus a re pemzec a yoa grêt a aour hac
a arc'hant, hac o terc'hel crog en ur penn
c'haden-ſe hac o leſel ar pen all ganto, e
o facha eus ar vouillen ha d'o ſevel oll var
ar menez. Ha var-guemenſe e reheche ar
es d'an Eſcop-ſe penaus en devoa negliget
e Roſera, hac oa e punition eus an negli-
mâ e permete Doue ma oa perſecutet gant
ſouryon, hac e viſe c'hoaz davantac'h ma
e quemeret e guenta devotion evit ar Vreu-
ic evit rei mui a gourach dezàn d'en em ac-
nni, e c'haparifſas c'hoaz ar Vam a druga-
dezàn en ur viſion all er fæçon-mâ.

antout a rea d'an Eſcop mad-ſe penaus e
Roſera en Ilis, hac e teue ar Verc'hes d'e
hac hi heulyet gant un Eal pehini a zeuas
meret ar Roſera eus e zaouarn, evit e lacat
o gouzoug ar Verc'hes ſacr eguis ur chaden
hac en inſtant e oae chenchet ar greunenou
ofera e perleſennou precius quer caer ha
illant, ma luye ganto tout an Ilis e leac'h
ont. Erfin e lavaras ar Verc'hes d'an Eal
: livirit d'ar Chapalan-mâ din beza ſourcius
ret alies va Roſera, ha da lacat ar reall da
ar memes devotion. Al lavaret Tad Yan
nt, pehini en deveus raportet ar viſionou-
: d'ê quet bet falvezet dezàn henvel an Eſ-
, abalamour ma oa beo c'hoaz en e amſer:
un den ſantel bras a Eſcop oue goudeſe, e

veza devot eſtranch d'ar Verc'hes, ha ſourcius da blocuri mui ma halle an devotion eus he Roſera.

Evit profita eus an exempl-mâ, douguit reſpet d'ar Bredicatoret, hac ho pezet iſtim ouz o Inſtructionou mâd, daouſt peguer familier ha peguer ſimpl e c'hallent beza, evel ma oa re Sant Dominic, pere a oue diſpriget er gommançamant gant an Eſcop-ſe pehini ne approue quet ar burzudou a gonte ar Sant mâ familieramant en e inſtructionou evit ar Roſera. Diouallit eta na ziſprichac'h ive gant ur ſperet ſuffiſant an Exemplou-mâ, pere, peguer ſimpl ha peguen diſter hennac e ſemblentont beza, ſo coulgoude leun a inſtruction hac a vertuz evit inſpira d'an eneou un devotion particulier en andret ar Verc'hes, hac un iſtim bras evit he Roſera, pehini eo an agreapla devotion a ouſfac'h da zerc'hel dezi, mar en em acquitet erfat eus ar Vreuriez. Rac'e mar hoc'heus-hi negliget, evel ma en devoa an Eſcop-ſe, quement-hi adarre, hac en em acquitit enni gant ar memes ferveur ho poa er gommançamant, repreſantet dre an aour eus a behini oa grêt ar pen quenta eus ar chaden-ſe; rac an arc'hant eus a behini oa grêt an nemorand all anezi, a ro deomp da entent penaus ne d'ê quet quen ardant ar gontinuation hac ar fin eus hon devotion peurvuia evel ma cuſtum beza ar gommançamant; ha c'hoaz e ve ur conſolation, ma na deuemp quet d'e dilefel tout-afæt abaiz ar fin. Narbliche gant Doue'ta e c'herrue gueneoc'h ar maler-ſe da zilefel antieramant an devotion gaer-mâ en andret ar Verc'hes, dre voyen pehini e veac'h tenn et eus ar rivyer hac eus ar vouillen eus ho pec'hejou, ha ſachet var ar pont pe var ar menez eus a c'hraç Doue, coulz

hac

ac an Eſcop-mâ hac ar re a yoa gantâ er memes langer.

Penaus e oue preſervet diouz ar maro eternel ur Plac'h hanvet Alexandra, o veza but en em lequeat e Breuriez ar Roſera.

I X.

ENdra edo Sant Dominic o prezec en ur Brovinç a Spagn, galvet Aragon, ur Plac'h yaouanc hanvet Alexandra, pehini a yoa pinvidicbras ha caer eſtranch, a deuas da c'houlen ounnâ beza recevet e Breuriez ar Roſera, eus a behini e prezegue ar vertuz. Recevet oue; hoguen evel ma lequea bemdez re a amſer d'en em viſca ha d'en em orni, e vanque alies da ſatisfia d'he Breuriez, pehini oa ornamant he ene. Daou zen yaouànc a leac'h mad a yoa o c'hober al les dezi; hac evel ma zoa goariſſi ha jalouſi entrezo abalamour dezi, e teuſont d'en em diſa dre ur guerell, hac oc'h en em denna a goſtez var ur franchis da vont e tuel, e teuſont o daou d'en em laza. O c'herent o clever oa dre occaſion Alexandra oa erruet ar maler-ſe ganto, a yeas d'he zy d'ar poent na doa nemeti er guear, ha goude beza bloncet he c'horf a daolyou, ha cannet e ſtad a varo, e quemerſont ar reſolution da lamet var un dro he buez diganthi. Pa velaſ e zeant d'e laza, e c'houlennas cofes abalamour da Zoue; mæs hep rei amſer eber dezi, e trouc'hſont he phen, hac e ſtrincſont en ur punç doun, evit cuzet o c'hrim. Hoguen ar Verc'hes pehini e deveus ſourci eus he ſervichetyen, peguen impaſer bennac ve o devotion en he andret, a revelas quememâ oll da Sant Domi-

nic, pehini evit obeiſſa dezi a yeas ereſe ar punç ſe, hac a c'halvas divar e vord Alexandra, pehini a yoa ſtrinquet ebarz.

Chetu-hi neuſe ſouden o reſſuſcita hac o ſeve emeas e preſanç cals a dud a yoa eat gant San Dominic, ha goude ma oa trugarequeat ganti d'e beza bet recevet e Breuriez ar Roſera, er pedas-da gaout ar vadelez d'e c'hlevet e confeſſion. Sant Dominic goude ma en devoa-hi confeſſeat, a c'houlennas outhi petra a yoa erruet ganti abaoue ma oa bet lazet? Hac e reſpntas tri zra, pere ſo da veza remerquet. Da guenta penaus dre ar meritou eus ar re ſo e Breuriez ar Roſera en devoa roet Doue dezi var ar poent eus he maro ar c'hraç da gaout eus he fec'hejou ur gontrition barfet, anes pehini e viſe collet da james. D'an eil penaus var he zremenvan e teuas an Ærevent da ret ur ſpont bras dezi, oc'h e gourdrous hac oc'h en em diſquez dezi, e fæçonyou horrubl; mæs ar Verc'hes a zeuas d'e difen ha d'e aſſurt outo. D'an trede penaus abalamour ma oa bet quiryec da varo an daou zen yaouanc-ſe, pere a yoa en em lazet divar he-tenn, oa bet condaunet da chom daou c'hant vloaz e tan ar purcator; ha pemp cant vloaz all ouzpen, abalamour ma e devoa roet occaſion da gals da gonſanti d'an dentationou lubric dre ar vanite eus he ajuſtamant hac eus he braoeri; hac e c'heſpere coulgoude beza dilivret eus ar poanyouſe abarz nemeur dre voyen ar pedennou hac ar meritou eus ar Vreudeur ha C'hoareſet ar Roſera. O veza lavaret quememâ e tremenas adarre un eil gueich, hac e zeas he Ene d'ar purcator, hac he c'horf a oue ſebelyet gant enor.

Da ben pemzec dez goudeſe en em apparitſas

illanroc'h eguet ar Verelaouen da Sant Dominic, ehini en devoa hi recommandet da Zoue ha da edennou ar Vreudeur ha C'hoaresset eus ar Rosera, hac e lavaras dezàn daou dra: da guenra, enaus oa deu betec ennâ evel un Ambassadoures berz an Eneou eus ar purcator, pere a requete digantâ humblamant caout ar vadelez d'ouanrollit ar Vreuriez santel eus a Rosera ar Verc'hes, evit na c'hallsent beza participantoc'h er pedennou hac ar meritou anezi: d'an eil, penaus oa ur joa bras gant an Elez beza etablisset ar Vreuriez devor mâ, eus a behini en em zisclerye Doue memes an Tad, hac ar Verc'hes ar Vam. Lavaret ganti quememâ, e tispariffas digant ar Sant, evit pignat en Eê leun a c'hloar. An exempl mâ so scrifet gant ar memes Tad Yan du Moni compagnun da Sant Dominic, ha raportet gant an Tad Alan de la Roche, pehini a retabliffas adarre an devotion santel eus ar Rosera er bloaz mil pevar c'hant dec ha tri uguent.

Diouz an exempl mâ e velomp, peguement bennaac ma ve imparfet ha disser an devotion a zalc'homp d'ar Verc'hes, e servich deomp coufgoude cals evit obteni digant Doue ar c'hraç da gaout en articl ar maro ur guir gontrition eus hor pec'hejou dre interceffion ar Vam drugarezus mâ, pehini a zeu en heur diveza-se d'hon difen ouz hon adverfouryen an Ærevent, evel ma teuas da zifen ar bec'heres baour-mâ. Gueler a teomp amâ ive peguer profitabl ê deomp goude hor maro beza bet en em lequeat e Breuriez ar Rosera, pa zeo quer vertuzus ar pedennou eus ar re so er Vreuriez-mâ d'hon diliura prontamant a boanyou ar Purcaror, eleac'h ma ranquemp martese chom pell da zevi pa ne ve se, couls ha ma

e diviſe ranquet ar plac'h-mâ chom eno da languiſſa e ſpaç ſeiz cant vloaz, pa ne ve ma oz dilivret ac'hano quer buan dre ar meritou a Sant Dominic, ha dre ar ſuffrageou hac ar pedennou a offras ar Vreudeur hac ar C'hoareſet eus ar Roſera evithi-da Zoue ha d'ar Verc'hes ſacr. Pebez iſtim eta na dleom-ni quet da gaout eus ar Vreuriez ſantel-mâ, na pebez ſourci d'en em acquita enni! Diouallit erfat, merc'hed, na veac'h ive re gurius d'en em orni.

Penaus eue convertiſſet dre ar vertuz eus ar Roſera ur vaoues debauch a galite, pehini e devoue cals a revelationou goudeſe.

X.

EN amſer Sant Dominic ez oa er Guear a Florança ur vaoues a galite, pehini a yoa pinvidic ha caer meurbet, hanvet Beneâdes peauramant Benedicta, hac a ſinifi Benniguet; mæs ne doa nemet hervez an hano, ha nonpas ma viſe benniguet en effet, pa na doa nemet ur bec'heres vras: rac ar c'hoaryou, ar balyou, an dançou hac ar cher vad, hac al liberte a leſe ganti he zud, a reas dezi erfin en em abandoni d'ar pec'het, pehini eo an diveza maler ma couez ar merc'hed ebarz. Chetu petra eo d'an tadou ha d'ar mamou leſel re a libette gant o bugale, iſpicial gant o merc'hed, d'en em rei d'ar vaniteou, d'an divertiſſamanchou ha d'ar pligeadurezou eus ar bed, elec'h derc'hel varnezo erfat. Terrupla cont o devezo-y da renta da Zoue a guemenſe! D'ar memes amſer e c'herruas e Florança da brezec Sant Dominic, pehini eguis un Heaul a yea da redec dre ar Bro-

ngou, evit toma gant e bredicationou ar galo-
ou ſclacet eus ar bec'heryen.

Beneades oc'h en em gaout en e bredication a
ne touchet en he c'halon gant un deſir bras da
ofes gantâ, evel ma reas en effet. An Tad, oc'h
beza cofeſſeat, hac o veza inſpiret dezi un deſir
dant da ober pinigen, a bedas Doue gant he
'honſantamant ma permetſe gant an Ærevent
emeret poſſeſſion eus he c'horf, evit e zour-
anti e quement ha ma viſe expediant evit ſilvi-
guez he ene. Chetu-hi eta poſſedet e ſpaç a ur
loaz. He galamet o deoue un deſpet bras a gue-
enſe; mæs an dud oneſt a oue ur joa bras ganto,
re ma c'heſperent e teuſe an affliction-ſe eus he
'horf da amanti he ene. Da benn ar bloaz e tre-
enas Sant Dominic dre ar Guear a Florança,
ac o veza eat d'e guelet, e dilivras antiera-
mant diouz poſſeſſion an Ærevent, oc'h e exorti
da veza pelloc'h e dougeanç Doue, ha da zionall
onz ar pec'het. Promeli a eureu dezân e raſe; ho-
guen ne oue quet pell o ſerc'hel-mad d'he fromeſſa:
rac o veza roet pen d'he c'hourtiſanet da zont adarre
d'e henti, e reſont dezi quitat he reſolutionou ſan-
tel hac en em rei d'ar pec'het gôaz eguet quent.

Sant Dominic o veza clevet hano a guemenſe,
a yeas d'e c'haout, hac e reprenas eus he c'hrimou
hac eus he ingrateri en andret Doue gant quement
a nerz hac a vertuz, ma e diſpoſas adarre da goſes
gantâ, hac o veza roet dezi e pinigen tri Roſera
da lavaret bembez ur mared amſer, e c'houlennas
ouz Doue ma viſe adarre poſſedet ha tourmantet
he c'horf gant an Ærevent epad ur bloaz. Hac evit
rei mui a ſpont dezi rac ar pec'het hac e renta
fideloc'h en he reſolution vad, e c'hobtenas dezi

c'hoas digant Doue ur viſion, dre behini e oue preſanter dirac an Tribunal rigolius eus he Barneur e preſanç ar Verc'hes Vari. Êno e voue digorer ul Lêvr bras dirazi, eleac'h ma voue grêt dezi len an enormite hac ar c'hrevuſdet eus he fec'hejou, an nombr bras a eneou e devoa ſcandaliſet gant he goual exempl, hac al liſten eus ar re pere e devoa precipitet e tan an Iſern gant he lubricite. Beneades a oue quer ſpontet o len an traou-mâ el Lêvr-ſe, ma commançaſ da grial evel pa viſe diſeſperet; Maler, emezi, en heur biſcoaz ma tuis er bed! Maler d'am Zad ha d'am Mam o deveus roet din em yaouanctis quement a liberte, ha quen nebeur a inſtru mad! Maler ha maledictton da guement o deveus raviſſer digueneèn var enor, hac o deveus ma ſtrinquet er ſtad maleürus ma en em gafan bremâ!

Endra edo Beneades en drubuil mâ e c'happariſſas dezî ſant Dominic er memes viſion, hac e roas avis dezi d'en em ſtrinca d'an daoulin dirac ar Verc'hes, evit e ſuplia d'e ſicour. Cheru hi'ta oc'h en em deurl da dreid ar Verc'hes, hac oc'h e phidi da veza he Alvocades dirac Doue, evit obteni dezi ar pardon eus he ſec'hejou. Ar Vam a drugarez a bedas he Map evithi, hac e roas Doue amſer dezi da ober pinigen.

Ur veich-all edo Beneades o c'hafiſta en Oferen Sant Dominic, hac o ſongeal penaus e e'halſe dont a ben da effaci he oll bec'hejou pere e devoa guelet ſcrifet el Lêvr bras-ſe, e voue raviſſet a ſperet, hac e velas dirazi ar Verc'hes ſacr, pehini a breſante dezi pemp roſen gaer evit paea ganto an dle e devoa deſtumet dre he fec'hejou, hac evit o effaci. Var an delyou eus ar guenta Roſen oa ſcrifet ar c'homſou-mâ e liſerennou aour: Va

ierc'h, ſongit peguer grevus ê ho pec'hejou, ha eguer btas eo an drugarez a Zoue en hoc'h andret.

Var an delyou eus an eil Roſen e vele ſcrifet ar c'homſou-mâ: Conſiderit ar poanyou ctuel en deveus anduret va Map Jeſus en e Paſſion, ha peguement a ofterite hac a binigen o deveus grêt ar Sænr, hac e vellot diouz quemenſe peguement a gaſſoni hac a hortol en deveus Doue ouz ar pec'het, pa e bet guell gantâ ar mato ctuel eus e Vap propr, eguer leſel ar pec'het hep e buniſſa.

Var an delyou eus an drede Roſen oa ſcrifet ar c'homſou-mâ: Ho pezet memor eus a Adam hac eus e vugale; ut pec'het epquen en deveus chaſſeet hennez eus ar Barados terres, hac en deveus-èn ſtrinquet gant e oll lignez en draouien maleürus eus at bed-mâ, eleac'h ma zeus quement a viſeryou o c'heul buez an den.

Var an delyou eus ar bedervet Roſen e lennet ar c'homſou-mâ: Anevezit at c'hraç vras hoc'heus bed digant Doue da veza bet ganet etouez at Griſtenyen fidel, ha ſongit peguement lo a Bopl hac a Brovinçou, peguement a Brincet, a dud abil, a dud nobl hac a ſperejou caer, pere o deveus bet grêt cals a draou admirabl en o amſer, hac a ſo bet couſgoude abandonet gant Doue da vetvel en o infidelite, ha da veza collet eternelamant; ha c'hui, crouadures miſerabl, pehini ſo ni laguen a louſdoni hac a bec'her, hac hoc'heus meritet an Ifern muguet ar reſe, hoc'heus couſgoude bet an heur da veza galvet gant Doue dre ho padizyant d'ar guit Feiz. Anavezit eta peguer bras eo e drugarez en hoc'h andret.

Ar bempet Roſen a zougue gravet var he de-

lyou an avertiſſamant-mâ : Conſiderit ar poanyeu temporel pe gant re e teu Doue da buniſſa er bed-mâ memes an dud fall, evel Caïn, Cam, Abſalon, hac un infinite a re-all, pere evit pec'hejou ne ſeblantent quet beza quer grevus hac ho re-hu ; ſo bet puniſſet gant rigol, darn dre an houarn, darn dre an tan, darn all en ur guis all. Ha c'hui n'hoc'heus ſantet c'hoaz netra eus ar poanyou dleer d'an enormite eus ho pec'hejou ? Ha c'hui na vel eta pe gant quement a batianret ho cortos ar vadelez a Zoue da gench a vuez ha da ober pinigen ? Hac evit ma er guellot ſclerroc'h c'hoaz dre an anaoudeguez eus an traou ſecret, gouezit erfat penaus hiryo e vezo ſtrinquer unan er flammon eternel abalamour d'e lubricite, hac e vezo daouner pevar all eus ar Guear-mâ, ur Bourc'his abalamour n'en deveus quet cortiget he vugale, ur Perſon abalamour n'en deveus quet inſtruet ha quelennet an eneou a yoa dindan e garg, ur Religius abalamour n'en devoa quer ar reſolution ferm da veva diouz e Reglen, hac un all pehini a yoa cuſtum da lavaret e Ofiç gant ur ſperet vagabon hep an attantion requis ha neceſſer. Diou eus ho compagnuneſet a vezo c'hoaz maſſacret hiryo gant o maſtinet memes ha collet evit un eternite : quer couls ur c'hrouadur a eiz vloaz, abalamour ma ze ſalvezet dezàn jouiſſa eus e c'hoar bropr, peguemen bennac n'en deveus quet gallet e ober, dre na dedo quet en oad. Ar re-mâ oll a varvo hiryo er Guear vras-mâ, hae a vezo condaounet d'an tan eternel ; ha dec'hu e ro Doue an amſer da ober pinigen abarz mervel.

Dre ar viſionou-mâ e oue toucher quement calon Beneades, ma cunduas pelloc'h ur vuez a bi-

vras hac a exempl mad, eleac'h ar vuez li-
hac a voual exempl e devoa cunduet dia-
ha ma e devoue dreist peb tra un devotion
ilier d'ar Verc'hes ha d'he Rosera betec an
eus he maro, pehini a oue precius dirac
An exempl mâ so scrifet gant al lavaret Tad
u Mont ha gant an Tad Alan de la Roche
Urz Sant Dominic o daou, hac a so goude
et gant an Tad Yan Bonifaç a Gompagnunea
us, er pevare Lêvr eus e Histor Virginal,
10.
ouz an exempl mâ e c'hell peb-unan ober cals
xionou mad evit e brofit. Guelet a reomp
pe e danger ema da veza collet nep a so sujet
ubricite; nep en deveus da respont eus ar re
dan e garg, ha ne laca quet e boan d'o ins-
nep na vev quet diouz ar reglen eus e vo-
n, pe a lavar negligeamant hac ep devotion
ç divin, pa zeo milliguet an hini a ra œuvr
e gant negligeanç, evel a lavar ar Scritur.
et a reomp amâ penaus nep a zeu d'en em
doni gan tud fall, a vez goaldretet ganto bete
o buez aviziou dre bermission Doue; rac dre
strumant ma peac'h un den, e vezo ive pu-
t: *Per quæ quis peccat, per hæc & punietur.*
let a reomp amâ c'hoaz peguement a evez a
n Tadou hac ar Mamou da lacat var o bugale
aon na raen fallagriez assambles, evel a reas
autric eiz vloaz-mâ gant e c'hoar, ar pez a
caus d'e zaunation; ha peguen dangerus eo
l ar vugale da vervel en o bugaleach ep lacat
hofes abarz mont eus ar bed-mâ, pa vez deut
draic-beanac a squiant dezo, pa n'o deffe so-
n nemet pemp bloaz; rac en oad-se e lavar

Sant Gregor en e Zialogou penaus e voue collet ur buguel, pehini a yoa ſujet da douet ha da vlasfemi Doue, o vervel er ſtat-ſe heb beza cofeſſeat.

Hoguen, dreiſt peb tra, e vleir remercout en exempl-mâ pe gant quement a ſourci e renquir tec'het diouz an occaſionou hac ar compagnunezou dangerus, mar fell deoc'h beza fidel d'ar reſolution hoc'heus grêt da gench a vuez. Rac Beneades a voue infidel d'ar reſolution-ſe, hac a ziſtroas adarre d'he fec'hei goaz eguet diaguent, oc'h en em gaout er memes occaſion hac er memes goual compagnunez a yao bet caus dezi da offanſi Doue; ha grêt ganti c'hoaz ur gonfeſſion general ar vella ouz Sant Dominic, ha beza bet ſoquen tourmantet ha caſtiſet-bras he c'horf gant an Æreven e ſpiç a ur binaz, quen a deuas ar Sant-mâ d'e dilivra eus e foſſeſſion; gant quemenſe tout e oue quer maleürus da gouezа er memes pec'hejou gouaz evit biſcoaz e deffaut tec'her diouz an occaſion; ha c'hui a gouezo ive ſur-aoulac'h et re ma ouc'h ſujet dezo, mar dit adarre d'en em expoſi er memes danger hac er memes compagnunez a ſo bet quriec deoc'h da bec'hi. Beneades evit guir a oue tennet un eil gueich eus ar ſtad maleürus ſe gant Sant Dominic, pehini e lequeas adarre var an hent mad eus he ſilvidiguez eleac'h ma perſeveras: hoguen c'hui ne viot quet ſur da gaout ur Sant evelſe d'ho tenna adarre eus ar gôal ſtad ma viot en em brecipitet ebarz. Diouallit erfat eta ouz en danger a breſanto denc'h an adverſour da ziſtrei d'ho pec'het: hac evit obſteni digãt Doue ar c'hraceſe da bellat peb danger diouzoc'h dre interceſſion ar Verc'hes Vari, bezit ſourcius d'en em acquita fidelamant eus he. Breutiez ar Roſera, bervez an

empl eus ar Benitantes vras-mâ, evit ma teuot eldi dre an devotion gaer-mâ da effaci ho pehejou ive divar al Lêvr a Jugeamanchou Doue.

---

enaus e convertissas Sant Dominic ur Baron a Spagn dre ar vertuz eus ar Rosera, o font d'e glevet o sarmon.

X I.

D'Ar poent ma edo ar Predicator bras-mâ Sant Dominic o c'hestoni ar bopl e Spagn dre ar vertuz eus e Sarmonyou, ur c'har dezàn hanvet 'er, pehini a yoa ur Barnn bras, ha hrassoc'h pe-'ner c'hoaz, o tesirou e glevet o prezec, a zeuas ur veich d'an Ilis pa edo an Tad er gador. Ar Sant oc'h e velet o c'hantren gant cals a dud gentil oc'h e heul, hac ur milion a Ærevent a bep tu dezàn oc'h e zerc'hel chadennet, a drouc'has e Sarmon hac a gommanças da grial o lavaret ar c'hnmsou-ma: Pobl a so oc'h ma c'hlevet, pebez mez ve d'an hini ac'hanoc'h a zougue an imach hac an henvelidiguez eus a un Turc, eus a ur Morian, eus a ur Sarasin, pe eus a ur Barbar? Mæs pebez mez ve dezàn c'hoaz ma touque an henvelidiguez eus a ur c'hi, eus a ur marc'h, peautramant eus a ur penmoc'h? Mæs petra ve'ta e gonfusion ma touque an imach hac an henvelidiguez eus a un droucsperet hac eus o c'hement a zroucsperejou evel a bec'het en deveus commeter? Pebez monstr! Ar Baron o clevet ar c'homsou-mâ en devoue ur vez vras ountâ e-unan, hac a zistroas d'ar guer leun a spont hac a drubuil, o c'hoût erfat oa ountâ e c'haparchante ar pez a lavare ar Predicator santel-mâ.

D'ar Gouel varlerc'h e teuas adarre d'ar Sarmon;

hac an Tad peluni a yoa dija er Gador, oc'h e velet o c'hantren er memes ſtad evel diaguenit, a droas e vouez hac e ziſcours ouz Jeſus-Chriſt, oc'h e bidi er fæçon-mâ : » Va Jeſus, va Salver, » grit me ho ſupli, ma velo ar bopl-mâ ar gon- » dition hac at ſtad deplorabl eus an hini ſo bremâ » o c'hantren en Ilis ». Sant Dominic a ouie erfat ne doa moyen ebet da gonvertiſſa na da humilia ar pec'her caledet-mâ nemet dre ur gonfuſion vras bennâc. Cheu digorer dre bermiſſion Doue daoulagad an aſiſtantet da velet ar pec'her bras-mâ chadennet gant un infinite a Ærevent. Ar viſion-ſe a roas d'an oll quement a ſpont hae a ſcrich, ma favas ganto ur pres, un toufoul hac ur c'hri bras en Ilis, o lavaret a boues o phenn : Tec'homp diouz ar maro, tec'homp diouz an Ifern. Ar Baron o velet an toufoul hac o clevet ar c'hri ſe, a c'houlennas digant ar re a ioa oc'h e heul, petra oa quemenſe ? Allas ! den diabolic, emezo, te hac an diaoulou a ſo a bep tu dit oc'h da zerc'hel chadennet, eo a ſo caus d'an trous ha d'an diſurz-mâ : quea aleſſe a-zirac hon daoulagad ; rac ne d'ê quet un den out, un droucſperet eo ez out er fæçon ma e quelomp.

An trous hac an toufoul-ſe a badas ur maread e meſq ar bolp: hac erfin Sant Dominic o c'hanaout erfat oa deut an heur eus an drugarez a Zoue da gonvertiſſa ar pec'her bras-mâ, a gaças e gompagnon ar Breur Bernard da breſanti dezàn ur Roſera gant urz da lavaret dezàn eus e berz ar c'hom- » ſou-mâ. » Per, an abominapla eus an oll be- » c'heryen a ſo hiryo vat an douar, ſongit pelloc'h » ha ſongit erfat en ho pec'hejou hae er goual » exempl hoc'heus roet d'ho neſſa en ho puez ; » anavezit an heur-ma ê deut Doue d'ho piſita, hac

ê houmâ eo an amſer ma rleit ober pinigen.
oulennit ſicour eta gant ar Roſera-mâ ouz ar
erc'hes Mam Doue, Mam a drugarez ha Re-
ch ar bec'heryen, gant aon na zeuhe an douar
afin d'ho lonca, evel ma loncas Core, Da-
n hac Abiron gueichall ».
r Baron a drugarequeas ar Breur, hac en em
as dirac un Auter dedier d'ar Verc'hes ſacr,
c'h ma lavaras devotamant ar Roſera antier.
avas ac'hano e zeas da gaout Sant Dominic,
e reas gantâ ur Gonfeſſion general eus e oll
hejou gant cals a humilite. An Tad en abſol-
, ha roas dezàn e pinigen ur Roſera da lavaret
idez, hac en lequeas er Vreutiez, evit obteri
oc'h a-ſe ar remiſſion eus e bec'hejou. Gou-
e c'hanſave an digentil mâ penaus en em ſame
iblamant diliamet diouz quenaſtes a chaden evel
c'het marvel a gofeſſea undra edo o c'hober
onfeſſion ouz an Tad. Cundui a eureu ar reſt
e vuez ſantelamant ha gant un devotion parti-
er en andrer an Itron Vari ar Roſera. An deiz
e varo a oue revelet dezàn; hac e c'happariſ-
dezàn ar Verc'hes en heur ma tremenas evit e
a. An Hiſtor-mâ ſo ſcrifet gant an Tadou Yan
Monr ha Thomas du Temple, o daou com-
nunou da Sant Dominic; hac a ſo raportet ive
t an Tad Yan Bonifaç a Gompagnunez Jeſus
pevare Lêvr eus e Hiſtor Virginal, Ch. 12.
Diouz an exempl-mâ e velit peguer profitabl
mont da glevet ar Sarmonyou hac an inſtruc-
ou mad, ha peguen horrubl eo ar ſtad eus
'h ene pa vezit e pec'het marvel; rac neuſe an
event ho talc'h garroter gant quenaſtes a chaden
el a bec'het marvel a ſo var ho couſtianç, hac

e touguit ivez an imach hac an henvelidiguez eus an drouc-ſperet memes. Penaus e c'hillit hu'ta chom pell en ur ſtad quen horrubl, na d'ût da goſes quenta ma ellit, ha na rit o c'hortos un act a gontrition bemnos abarz mont da gouſquet, gant aon na varfach et ſtad-le ſubitamant, ha na gouezzac'h e punç an Ifern neuſe-ſouden gant an diaoulou, pere ſo eguis leoanet raviſſant var ho tro, evel ma edoni var dro ar pec'her miſetabl-mâ? En em recommandit eta eveldàn d'ar Verc'hes Vari, o lavarer ho Roſera da viana bep ſizun, evit ma c'hobteno deoc'h ar c'hraç d'en em dilivra ha d'en em breſervi diouz ar pec'het marvel, ha ma tui d'hoc'h aſiſta en heur ar mato evel ma c'baſiſtas ar Penitant-mâ.

Peguer bras ha peguer veruçus eo an devotion eus ar Roſera, pehini a ve mad da rei evit pinigen e Conſeſſion d'ar Benitantet.

XII.

PA edo Sant Dominic o prezec en Irali, en devoue revelation digant ar Verc'hes da rei he Roſera evit pinigen da guement a goſeſſafe, hep obligea couſgoude da bec'het marvel eber ar re n'en em acquitſent quet anezàn, nemet epquen evit augmenti ar merit eus ar re a deuſye d'e recita. Hac evel na zeu quet Doue da exauci quet facil ar bec'heryen, e c'hordrenas dezàn o receo en he Breuriez, evit dre ar meritou hac ar pedennou eus ar Vreudeur ha C'hoareſet ar Roſera mui viſent ficouret da gench a vuez ha da berſeven e graç Doue.

O veza'ta en em breſantet un Itron nobl ha de-

s a Rom da goſes gant an Tad, e roas dezi
nigen da lavaret er ſizun ur Roſera anter
ligation, o c'hourc'hemen dezi lavaret c'hoaz
:z ar memes Roſera dre zevotion epquen.
on-mâ o veza troublet un nebeut gant ar
n-ſe pehini a gafe re ruſt, en em excuſas o
r: Va Zad, emezi, cals a bedennou hac a
nou all am-eus da recita bemdez, ouzpen
nàn alies ha ma tougàn un hinvis gloan hac
urpoent run dindan. Goudeſe ne baouezàn
ez o redec da viſita an Auteryou hac ar Pla-
ntel eus ar Guear mâ. Fizyanç am-eus dre
:nſe ha dre ar meritou eus ar Sænt e vezin
, hep ober ar binigen hir-ſe pehini a ordre-
n. Va merc'h, eme Sant Dominic, ma ouſ-
pebez vertuz en deveus ar Roſera, na pe-
ent a verit ho pe o lavaret an devotion eus
euriez-mâ, ne gomſac'h quet evelſe, mæs
e quiſit-hu quer ruſt ſe ar binigen mâ, pe-
ellit da ober, pe aſezet, pe gourvezet, pe
:rzet, pe a ſa, pe var ho taoulin, ne deus
eleac'h, na pe da boent, na pe c'hui er grai
veich diouz-tu, peauramant etre naouſpet
h a nebeudou, hep e veac'h memes obliger
varet an devotion mâ na dindan boan a be-
marvel, na dindan boan a bec'het veniel?
ad, eme ar Benitantes, en em lequear oun
a Vreuriezou all, ha ne oun quet ha me en
equit enno erlat, hac evelſe ne fell quet din
n angagi davantach e nicuo.
ıſe Sant Dominic o tenna un huanad, hac
rl e zaoulagad var un Imach d'ar Verc'hes,
aras: O Mam Doue, Alvocades ar bec'he-
, guelet a rit ne allàn quet dont a ben eus ar

pez hoc'heus gouc'heinenner din. Hac o trei g
deſe ouz e Benitantes, e lavaras dezi gant do
der: lit, va merc'h vad, n'ho pezo ġevit bre
quen pinigen digueneme. Cheu-hi oc'h en em
ura deſolet-oll ha caſi ſcandaliſet o veza bet tr
evellen gant un den quer ſantel: ha var ar ſujet-
e zeas dre guement Couent a yoa e Rom da zi
bui he aluſen, oc'h en em recommandi d'ar
dennou mad eus ar C'houenchou-ſe gant an
c'hamant e devoa. O veza grêt evelle pidi Do
evithi e ſpaç a bemzec dez, hep e caſe couſgou
repos ebet var he ſperet, e tiſtroas d'al leac'h
edo Sant Dominic o prezec; hac oc'h e veza c
vet o tiſcours var ar vertuz eus ar Roſera, e fa
veſas dezi c'hoaz clever e Oferen. Endra edo oc
aſiſta enni, cheu raviſſer he ſperet ha preſant
ditac an Tribunal a Jugeamanchou Doue, eleac'
ma oue reprenet eus an diſobeiſſanç e devoa b
da Sant Dominic, ha condauner da veza tourma
tet gant an Æ revent ur mared amſer. En affli
tion-mâ e devoue recours d'ar Verc'hes, pehi
oc'h en em diſquez dezi en he ſperet, hac o cteg
en he dourn-deeu, e zennas eus he foan, ha
e c'honſolas er fæçon-mâ.

» Va merc'h, evel na douc'h bet diſobeïs d'am
» ſervicher nemet dre ignoranç ha nonpas dre va-
» liç, e fell din rei deoc'h da anaout ar pez a di
» ho conſoli »; hac en inſtant e c'heureu dezi gue-
let Sant Dominic evel pa vije o cofes tud hac
rei dezo Roſeraou da lavarer e pinigen; hac a
Verc'hes o quemeret unan anezo en lequeas en u
pen eus a ut valanç, hac er pen all e lequeas an
oll meritou e devoa acquiſiret an Itron-mâ gant
he œuvrou-mad, tac ut vuez ſantel a gundue; hac
e pouefas

ueſas quement ar Roſera-mâ epquen evel an
u all oll e devoa grêt a vad. Neuſe ar Ver-
s e c'hunduas a ſperet en Eê, hac a ziſquezas
ar c'hloar eus ar re a yoa devot d'ar Roſera.
menſe a roas ur gontantamant vras d'an Itron-
pehini goude ma oa deut enni-e-unan eus ar
n-ſe, a yeas da gonta da Sant Dominic que-
t e devoa guelet, hac a c'houlennas pardon
tâ eus he diſobeiſſanç. Neuſe e recevas digantà
blamant ar binigen e devoa revuſet quent,
e lequeas an devotion eus ar Roſera da griſqui
e Rom, e leac'h ma ficouras ar muya gant he
en da ſevel ur Gouent nevez evit ar Vreu-
a Urz Sant Dominic, pehini e galve ordinal
erc'h ſpirituel. Ar Breur Thomas du Temple
juib da Sant Dominic, en deveus ſcrifet an
npl-mâ en e Vemorial; hac ar Breur Albert
Caſtallo eus ar memes Urz, en deveus-èn ive
rtet en e Lêvr eus ar Roſera.

uelet a rit diouz an exempl-mâ peguen eas ê
'h en em acquita eus ar Vreuriez ſantel-mâ,
llit lavaret ho Chapelet nonpas epquen var ho
lin hac en ho ſa, mæs en hoc'h aſez, hac en
ourvez, hac en ur bourmen, pe en ur vont
an hent, pe o c'hober ho ſervich, pa ran-
e interrompi meur-a-veich, ha pa na lavar-
nemet un digenes pe un hanter digenes diouz-
Guelet a rit amâ c'hoaz peguement a verit ho-
s o lavaret devotamant ho Roſera, pa boues
dirac Doue aviziou eguet na rae cals a œu-
-mad ho pe grêt a hent-all. N'ho pezo quet a
o cridi quememâ mar conſiderit erfat an inſ-
ionou hon eus roet er Guevren guenta eus al
-mâ evit ar vertuz, ar merit hac an Indul-

geançou a ſo ſtag ouz ar Vreuriez ſantel-mâ. N vanquit james eta d'en em acquita enni er fæço ma ellot ; mæs evit quemenſe na vanquit quet iv couſgoude da exerci an œuvrou-mad, ha d'en em acquita eus an deveryou pe da re ouc'h obliget he vez ho ſtad hac ho condition : rac ne ouffac'h que beza ſalvet anes ; hac evel a lavar hor Salver, a traou-mâ pere ſo gourc'hemennet gant Doue, ſ ret ha neceſſer da ober, pa zint a obligation ; he leſel couſgoude an traou all-ſe pere ne d'int neme a zevotion : *Hæc oportuit facere, & illa non omit tere.* Un abuſion ve deoc'h cridi e veac'h ſalvet pratica devotionou pe da re ne d'ouc'h quet obli get, hac o leſel a goſtez an deveryou hac an œu vrou-mad pe da re ouc'h obliget.

Penaus un Digentil a Doulouſa en em reſolvas d goſes dre ar vertuz eus ar Roſera.

XIII.

ER c'harter eus a Doulouſa e oue un Digenti hanvet Anton, ur pec'her bras, pehini a cho mas meur a vloaz diouz-tu hep mont da goſes. De votion en devoa couſgoude d'ar Verc'hes, hac o ſourcius da lavaret e Chapelet. Doue o fallout de zàn e gonvertiſſa erfin ; a repreſantas dezàn en gouſq ur viſion dre behini e ſeblante dezàn edo e Iſern, hac e vele ar poanyou cruel eus ar re-zau net, hac eus ar re n'o devoa grêt iſtim eber d vont da goſes ; hac e oue grêt dezàn ſantout me mes un dra bennac eus an tourmanchou-ſe. Endr edo er boan-ſe e c'happariſſas ar Verc'hes dezàn hac en tennas emeas, o lavaret dezàn evellen » Anton, abalamour ma e c'heus bet un dra beu

» nac a zevotion din, ha ma e c'heus lavaret alies » va Chapelet, e teuàn da sevel ac'hanot eus an » tourmanchou-sé. Quea da gaout eta Dominic va » Fredicator, ha lavar dezàn eus va ferz da receo » er Vreuriez eus va Rosera, dre voyen pehini » e c'hobteni ar c'hraç eus a ur guir gontrition da » pec'hejou: hac e fell din e lavares d'ar reall ar » pez a lavaràn dit bremâ. Gra da gonfession ouz » va servicher Dominic, ha count dezàn quement » ac'heus guelet ha quement am eus lavaret dit ».

Goude ar vision-mâ pehini a gargas e galon a spont, ne vancaș quet da vont bete Sant Dominic, pe da hini e contas quememâ, hac o veza grêt gantâ ur gonfession vad, e chenchas a vuez, hac e voue rentet Cabiten er bresel pehini a yoa neuse ouz an Heretiquet, hac o fourchuas gant cals a gourach ha' gant un avantach bras vamezo. An Armoriou eus e Anfaign pe eus e C'hiton a yoa ur Rosera, eus a behini e c'hexperimante visiblamant ar vertuz en e oll bataillou.

Ar Breur Albert de Castello en e Lêvr eus ar Rosera en deveus raportet an exempl-mâ, diouz pehini e veler penaus e servich da un den, daouss peguer bras pec'her e c'halle beza, caout ato un dra bennac a zevotion d'ar Verc'hes, ha beza sourcius da lavaret he Chapelet; rac dre ar voyen-se e teu abred pe a zivezad da obteni dre interceffiou ar Verc'hes ar c'hraç da ober ur Gonfession vad ha da gench a vuez, evel ma c'hobtenas ar pec'her habituet-mâ. E quen cas eta ma veac'h en ur goal stad o veva, na lesit quet evit quemense d'en em adressi ato d'ar Vam-se a drugarez, pehini eo refuch ar bec'heryen, evel ma e galv an Ihs en he Litaniou, evit dre an interceffion aneai ma

c'hobtenet ive digant Doue ur guir gueuz ha contrition d'ho pec'hejou, hac ur guir genchamant a vuez.

Penaus e teuas ur Plac'h monden ha libertin eus a Rom da furaat ha da ober pinigen dre ar vertuz eus ar Rosera.

XIV.

ENdra edo Sant Dominic o prezec e Rom ar burzudou eus ar Rosera ſantel, hervez ar gourc'hemen e devoa grêt ar Verc'hes dezàn, e teue cals nonpas epquen a dud devot, mæs ivez a dud deboch hac a bec'heryen public d'en em rei d'an devotion-mâ, oc'h en em arrolli er Vreuriez. Etre ar reall e voue recevet enni ur Gourtiſanes hanvet Catell pebini a yoa brudet-bras, abalamour ma vouie diſcourſi evel ma care, ha ma e devoa ur guenet quen-admirabl, ma e galvet Catell-gaer. Douguen a rea couſgoude he Roſera dindan he diliad, hac en lavare alies; hoguen na mui na meas e continue bepret he baez libertin ha direglet, oc'h en em rei d'an impurete. Pa edo ur veich oc'h en em bourmen dre ar Guer a Rom, e tofteas outi un eſtranger yaouanc', oc'h e ſaludi er ſæçon-mâ: Buez vad, Catell, emezàn, penaus a vit-hu? Ha n'hoc'heus-hu quet a dy d'am receo-me? Eus ſur, emezi, me am-eus ul logeiç gant an agreapla ſo e kear. Racſe'ta, eme an den yaouanç, e fell din leina gueneoc'h. Deut-mad, emezi, ia viot-hac e zezout o daou affambies d'he zy. Goude ma oant antreet hac en em lequeat ouz taol da zibri o repas, evel ma touche an den yaouanc mâ ouz ar c'hic hac ouz ar bara, neuſe ſouden e teuent da

za livet a c'hoad, pehini a laoſque ur c'huez di-
at ver an daul. Catell o veza eſtonet ha ſpontet
nt un ſeurt burzud, a c'houlennas ountâ petra fi-
fie quemenſe? Penaus eme an D gentil yaouanc-
â, ne ouzoc'h-hu quet erfat ne dle ur C'hriſten
bri nac efa netra a guement na ve livet ha tem-
et e goad Jeſus-Chriſt? Pe a leac'h ouc'h-hu, Au-
ou, mar plich gueneoc'h, eme Catell d'an Eſ-
angeour-mâ? N'en livirin quet deoc'h, emezâ,
ien-a vezzimp er gambr cleac'h na vezo neme-
mp hon daou. Neuſe-ſouden e ſavas catell diouz
ul, hac e c'hantreas ar guenta er gambr gant un
ſt bras, eleac'h ma oa heulyet gant an Eſtran-
our-mâ.

En inſtant chetu-èn oc'h en em dransfurmi en
Bugnet, ſammet gant ur Groas, curunet a ſpern
toullet e dreid hac e zaouarn, hac o coms outi
fæçon-mâ: Catell, poent ê deoc'h heza fur pel-
c'h? chetu amâ ur repreſantation euz ar pez en
eveus anduret an hini hoc'heus pedet couls hac e
am, o lavaret ar Roſera: rac adalec ma ouen
ncevet e cof va Mam bete ma oun bet lequeat
ar maro, em-eus ſouffret em Ene an oll dour-
anchou-mâ evidoc'h. O veza lavaret ar c'hom-
u-mâ, e quemeras adarre ar furm euz a un den
aouanc en e oad parfet, ha repreſantet er memes
ad ma edo d'an deiz eus e Baſſion; hac e lavaras
zi evellen: Sellit, va merc'h, ha contemplit ar
oanyou am-eus anduret evidoc'h, poanyou pe
z re ne d'ê quet da veza comparachet an oll
ourmanchou eus ar vuez-mâ. Erfin en em diſque-
is leun a ſclerigen hac a c'hloar, hac e pourchuas
e c'honvertiſſa dre an diſcours-mâ: Va merc'h,
henchit eta ho coual vuez; ha mar douc'h ſervi-

chet da ur goual exempl da gals en amſer dremenet, evit o lacat da offanſi Doue, grit ma tui en amſer da zont ar gomportamant fur ac'hanoc'h da ſervichout dezo da exempl mad evit o lacat da ſervicha Doue ive. En em diſquezet oun deoc'h e teir fæçon evit reſpont d'an teir feurt conſideration a Joa, a Gueuz hac a C'hloar, pere a dleit da dremen dre ho ſperet o lavaret ar Roſera.

Evel ma en devoa echuet ar c'homſou-mâ, e tiſpariſſas diganti. Antronos Catell, gant ur ſpont hac ur glac'har eſtranch en he c'halon, a yeas da goſes da vit Sant Dominic, pehini a roas dezi e pinigen ar Roſera da lavaret bemdez. Pa edo ur veich oc'h e recita devota ma c'halle, e c'happariſſas dezi ar Verc'hes en he ſperet o coms outi en termenyou-mâ: Va merc'h, abalamour ma ec'heus offanſet Doue quen terrubl, e quemeri teir gueich bemdez an diſciplin gant pemp taol hac anter-cant beveich, pehini eo ar Roſera Penitanciel. Catell a recevas ar binigen-mâ c'hoaz gant humilite, ha da ben un nebeut amſer, o veza roet ganti e oil vad d'ar beoryen, en em dennas da un Hermitach, eleac'h ma cunduas ur vuez ſantel gant cals a auſterite. Erfin e oue galver gant Doue, hac e tremenas eus ar vuez-mâ d'hebeen, gant ur fizyanç, ur gonſolation hac ur joa bras o font dirac Doue. Ar memes Breur Albert de Caſtello Venitien en deveus rapportet an exempl-mâ en e Lêvr eus ar Roſera.

Anavezit eta, pec'her ha pec'heres, diouz an exempl-mâ peguer profitabl ve deoc'h beza e Breuriez ar Roſera, o lavaret an devotion anezi: rac peguer criminal bennac veac'h dirac Doue, ha peguen imparfet bennac ve ho pedennou, couſ-

de o caout an desir da gench a vuez, e c'hal-
h alafin obteni ar c'hraç-se digant hor Salver
intercession e Vam sacr ar Verc'hes Vari, ha
ar meritou eus an eneou mad pere so er me-
s Breuriez o pidi evit conversion ar bec'heryen,
cial evit conversion o Breudeur hac o C'hoare-
eus ar Rosera, pere so e goual stad o veva.
ne oue quet er fæçon-se e c'hohtenas ar bec'he-
s vras-mâ he c'honversion e creiz he disurz hac
e fallagriez? Va Doue, va Salver benniguet,
hui a zisquez deomni sclear en exempl-mâ penaus
z ouc'h ar Pastor-mad-se a zeu da glasq ho tànvad
dianquet, peguer pell bennac eo techet diouzoc'h;
hac a zeu goude ma ho pezi caset, d'e zreti gant
douçder, eleac'h e goual-dreti evel ma verite
abalamour d'e ingrateri en hoc'h andret! Disquez
a rit amâ ersat ez ouc'h deut er bed-mâ evit clasq
hac evit savetei ar pez a yoa collet, evel hoc'heus
lavaret hoc'h unan, hac hoc'heus volontez da sa-
vetei an oll hep e zae unan hepquen da goll, ha
ne vezo nicun collet nemet dre e faut-e-unan.
Meulet ha glorifiet ra vezo da viquen ar volontez
trugarezus-se hoc'heus en andret ar bec'heryen,
va Jesus. Me a gred fermamant ar virinnez-mâ,
penaus ne fell quet deoc'h ma c'hondauni, ha n'ho-
c'heus quen intention nemet d'am savetei, peguer
coupabl bennac e c'hallen beza, nemet e tistroin
hac e sentin ouzoc'h hiviziquen. Honnez eo va re-
solution, ô Pastor mad ha carantezus d'am ene,
senti pelloc'h gant ho craç ouz ho volontez divin,
o c'hobservi ho Courc'hemennon santel ha re an
Ilis, evel ma en esperàn dre asistanç hn mam sacr
ar Verc'hes Vari, pe da hini e talc'hin eto an de-
votion eus ar Rosera.

Penaus un den yaouanc goude beza grêt cals a sacrilegeou e deffaut cofes e bec'hejou disonest, en devoue ar c'hraç da ober ur gonfession vad dre vertuz ar Rosera.

X V.

UN den yaouanc eus ar Guear a Leyde en Holandes a oue pell-amser o communia e stad a bec'het marvel, abalamour na grede quet gant ar vez en em accus e confession eus a ur pec'het iffam a Sodomi pehini en devoa cometet gant ur goaz libertin bennac e guenseurt. Ur veich en devoue an heur da glevet ar Predicator bras Conradus, pehini oue ar c'henta Merzer eus a Urz Sant Dominic, hac a yoa neuse o prezec ar vertuz eus ar Rosera evit feat ar gontrition hac ar gonfession. Goude beza sortiet eus ar sarmon, e zeas an den yaouanc-mâ d'en em anrolli e Breuriez ar Rosera; hac o veza lavaret gantâ e Rosera, da ben tri dez goude, n'en devoa repos ebet quen en devoe grêt ur gonfession antier eus e bec'hejou, evel ma e gueureu en effet, o veza bet ar c'hraç-se dezàn da ober ur gonfession vad dre ar vertuz eus ar Rosera-se pehini en devoa offret d'ar Verc'hes.

Ha c'hui na vel amâ peguer profitabl ê mont da glevet an instructionou mad evit chench a vuez, ha peguer vertuzus eo ar Rosera evit obteni ar c'hraç da gofes erfat ar pec'hejou mezussa evit nep mez ha confusion? Diouallit na dac'h ive da gommunia gant an seurt pec'hejou-se, oc'h o lesel gant mez hep o c'hofes. Hennez ê brassa maler a ousse erruout gueneoc'h; Doue r'ho preservo diountâ. Ar Breur Albert de Gastello Venitien eo

deveus raportet an exempl-mâ en e Lêvr eus Rofera. Ar merc'hed couls hac ar vouafet, ha mes ar priedou o deveus da ziouall ouz ar pe- et iffam a Sodomii, eus a behini e comfer amâ, pehini ne d'eo nemet re-gomun fiouaz, evit ha c'hofeffeêr nemeur.

---

naus dre ar vertuz eus ar Rofera e oue reſſuſcitet ur plac'h yaouanc a you bet beuzet.

XVI.

AR memes Breur Albert en deveus rapportet penaus ur plac'h yaouanc eus ar Guear a ra e Boëme, pehini a yoa e Breutiez ar Rofera, e en em acquite anezi gant cals a zevotion, oc'h em divertiffa e peb oneſſis gant he c'hompag- neſet ec'harz ar Rivyer ur veich, e couezas az hac e oue beuzet. He Mam o veza avertiflet emenſe a ziredas d'ar Rivyer, hac a reas clafq c'horf eus he merc'h hac e denna eus an dour. euſe o fevel he daoulagad etreſe an Eê, e c'heu- he c'hlem ouz ar Verc'hes en termenyou-mâ: ! Mam Doue, permetit guêneêh goulen ou- c'h hac hemâ eo ar fourci a guement eus ar re e ſo devot deoc'h, hac a ſo fourcius d'hoc'he- ri ha d'ho ſervicha? C'hui a ene erfat an devo- an ha devoa va merc'h en hoc'h andret, e pe- ier fidel oa d'en em acquita eus a Vreuriez ho ofera, ha couſgoude hoc'heus-hi leſet da vervel ep cofes hac hep receo he Sacramanchou. Me ho pli, Mam a drugarez, roit din ar gonſolation da clet va merc'h baout e buez c'hoaz: gallout ualc'h hoc'heus; mar d'ê ho volontez da accordi n ar faveur-ſe, pa zouc'h Rouanes an Eê ha gur

Vam da Zoue, pehini n'en deveus bifcoaz ho refufet a c'hraç ebet a guement a c'houlenfa c'h ountâ. Chetu-hi neufe o c'hober ur vœu hac ur bromeffa penaus, mar galfe dre interceffion ar Verc'hes recours ar vuez d'he merc'h, en em lacafe e-unan er memes Breuriez ha ne vancfe deiz eus he buez da lavaret he Chapelet. O veza grêt ar vœu-fe gant ar Vam, e favas ar verc'h leun a vuez dre ar meritou eus ar Verc'hes Vari; hac e zefont o diou d'ar gueac en ur veuli Mam Doue, hac o tifclerya d'an oll ar miracl bras e devoa grêt en o andret dre voyen he Rofera facr.

Ac'han e tefcomp mui-ouz-vui peguen agreabl eo an devotion-mâ d'ar Verc'hes, o lavaret bemdez he Chapelet, pe daviana bep fizun he Rofera; ha pa falvez deomp obteni ur c'hraç bennac dre interceffion ar Verc'hes, ne ouffemp quet ober guell-tra, gonde beza grêt ur Gonfeffion hac ur Gommunion vad, eguet recita devotamant he Rofera en intention-fe.

Penaus dre voyen ar Rofera e c'hinfpiras ar Verc'hes da ur C'hloarec yaouanc ober ur Gonfeffion vad ha chanch a vuez.

XVII.

AN Tad eürus Alan de la Roche pehini en devoa retabliffet ha nevezet an devotion eus ar Rofera e Carteryou an Alemaign, en deveus ferifet evit ur C'hloarec yaouanc pehini a yoa devot d'ar Rofera, hac a yoa coufgoude fujet d'al lubricite, penaus o veza deut ur veich e gamaradet Ibertin d'e gaout evit mont affambles da glafq o ftigeadurezou brutal un tu-bennac, ne dafe quet

quen en diviſe lavaret da guenta e Chapelet,
ma cuſtume ober bemdez, hac en em dennas
ambr evit quemenſe dirac un Imach d'ar Ver-
Goude ma oa echu gantâ e Chapelet, e ſe-
dezàn guelet ar Verc'hes o prefanti dirac e
agad ur meus dilicat en ur plat lors ha fleryus,
oc'h e goufia da zibri eus ar meus dilicat-ſe.
n, eme an den yaouanc, me ve contant
da zibri anezàn, ma pliche gueneoc'h e bre-
dinen ur plat hac a ve neatoc'h hac oneſtoc'h;
plat ſe a gafan quen dongerus ma teu c'hoant
a vomiſſa oc'h e velet. Allas! va map, eme
erc'hes dezàn neuſe, chetu aſe pe e fæçon em
me; ar meus pehini a brefantit din, o lava-
Roſera ſantel, a fo dilicat evit guir, hoguen
don hac o quennu gant pere er prefantit din,
ve lous ha fleryus eguis ar plat-mâ: liſt ar
ejou diſoneſt-ſe'ta ma ouc'h ſujet dezn, hac
zo neuſe agreabl bras din ar Roſera pehini a
t d'am enori. Quemſe a inſpiras d'ar C'hloa-
aouanc-mâ ur gonfuſion hac ur gontrition vras
galon eus e hec'hejou, o font d'o goſes neuſe-
en, hac o c'hamanti e vrez pelloc'h, en he-
-façon ma voue ac'houdevez ur fervicher
da Zoue ha d'ar Verc'hes, n cundui ur vuez
ha chaſt, hac o rei èxempl mad d'an oil.
quit ho poan ive da veva gant purete ha gant
ete, ha da ziouall na ve fouillet ho calon gant
eurt pec'het marvel, nhc ho quenou gant al
douet, ar blasfemou, ar goal-bedennou hac
homſou lubric, evit na brefantot quet d'ar Ver-
s ho pedennou evel ur meus dilicat en ur plat
ha fleryus, eguis a rea ar C'hloarec yaouanc-
er gõmançamant; ha mar hoc'heus grêt evelſe

bete-vremâ, grit ur gonfeſſion vad ha chenchit
vuez eveldàn, hep henti mui goal gompagnune
rac ar goal gompagnunez a goll an dud, iſpic
ar re yaouanc.

Penaus e oue reprenet ul leanes gant ar Verc'hes ab-
lamour na lavare quet he Roſera gant attantio

XVIII.

AR memes Tad Alan de la Roche en deve
rapportet en e Lêvr eus ar Roſera evit
Leanes devot, penaus e voa cuſtum er gommar-
çamant da lavaret he Chapelet gant attantion; ma
o veza goudeſe occupet en ur ſervich hennac
Gouent, n'en lavare nemet gant haſt ha d'ar
hep devotion. O veza ur veich en Iliz, hac o
eita he Roſera erguiſſe gant ur ſperet diſſipet
vagabond, e reas dezi ar Verc'hes en he interi
ar gorrection hac ar reprimand-mâ: Va merc'h,
lavaret a rit va Roſera gant quement a ziſtraction,
na ouzoc'h quet petra livirit; ma na ellit quet re
cita va Roſera het-a-hed, livirit ur Chapelet hep
quen gant attantion, hac em c'hontantot. Al Le
nes en em gourrigeas, hac a lavaras pelloc'h he
Roſera gant cals a zevotion, ha nonpas en he

Remerquit diouz an exempl-mâ penaus ê pre
taploc'h deoc'h cals lavaret gant devotion nebe
toc'h a Chapeledou hac a hedennou all, eguet
d'eo lavaret mui gant haſt hep devotion. Ur Cha
pelet lavaret mad, a dal mui eguet cant lavaret
gant prec pitation ha gant diſtractionou, hep lacq
ho poan d'o chaſſeal.

.. dre ar vertuz eus ar Rosera e oue ressuscitet ur buguel pehini a yoa bet beuzet.

X I X.

I Tad Reverand Jerom Faix eus a Arragon e Spagn, Doctor en Teologi, en ul Lêvr .. en deveus grêt evit ar Rosera, hac evit ar clou c'hoarvezet dre vertuz ar Vreuriez-mâ ue ar bloaz 1530, en deveus raportet penaus beuzet en Holandes ur c'hraouadur yaouanc, unic da un Tad ha da ur Vam pere er c'hare ordinal, hac a yoa o-daou e Breuriez ar Ro- pe da hini oant devot. O veza clevet gant o cidant trist-se a yoa erruet gant o c'hrouadur, e darbet dezo ranna o c'halon gant glac'har n seurt coll; ha goude e veza tennet eus an maro-mic ha yen-sclaç, o caout souch eus urzudou a rea Doue bemdez d'an ampoent-se an intercession eus an Itaon Vari ar Rosera, m lequesont d'e fidi humblamant da veza ur n vad dezo en occasion-se, o vouestla dezi o ouadur, hac o prometi penaus mar galsent dre moyen e velet e buez, e lacasent e anrolli en Breuriez ive, hac e rasent dezàn beza ur ser- ier fidel dezi. N'o devoa quet grêt-mad ar vœu ar bromessa-mâ, na vellont o map o sevel e dreid ressusciter, hac èn o tisclerya d'an oll aus oa bet ar Verc'hes e brotectoures, hac oa an intercession anezi en devoa recevet adarre uez er bed-mâ.

Chetu amâ un exempl d'an Tadou ha d'ar Ma- u d'en em lacat o-unan e Breuriez ar Rosera, h en em acquita enni, ha da anrolli o bugale

ivez er memes Breuriez, o c'hober dezo bez
vot d'ar Verc'hes, evit ma o c'hemero dind
frotection. Ma c'hinspirrent an devotion-se
bugale, ne vent quet quer mechant evel m
peurvuya, hac o deffe mui a gonfolation d
eguet n'o deveus.

---

*Penaus dre ar vertuz eus ar Rofera e oue dilivr
c'hreg diouz an tourmant eus ar guiftion p
hini e oa bet condaunet injuftamant.*

X X.

AR memes Tad Jerom en deveus fcrifet
naus er bloaz mil pemp cant daou hac an
cant er Guear a Balageer e Catalognes ez o
c'hreg devot d'ar Verc'hes, pehini a oue acc
fauffamant da veza forceres, hac a oue lequea
prifon evit quemenfe; hac evel ma nae'he g
guiryonez penaus ne d'oa quet coupabl eus
c'hrim-fe, e oue condaounet d'ar guiftion. Ch
hi oc'h en em adreffi d'ar Verc'hes o recomma
dezi he innoçanç, hac oc'h en em lacar da lav
he Chapelet devota ma c'halle. Ar Juftiç o pour
ar verification eus ar c'hrim a damallet dezi, a
drenas ma vife garrotet evit e lacat er guiftio
hac en em lequeas ar Bourreo e dever d'e
cuti, mæs inutilamant oue; rac evel ma veze g
rotet gantâ, e torre neufe fouden ar c'herdin a
teir gueich; hac ar Juftiç o velet ar miracl-fe,
o c'hanaout ar vertuz eus ar Rofera pehini a lav
ar c'hreg-mâ er memes amfer, e difcleryas in
çant ha divlam diouz ar c'hrim eus a behin
accufet e faus, hac e oue raparet he enor dezi.

Mar bezit tamallet ivez e faus eus a un d

ennac ha ne ve quet credet deoc'h e veac'h di-
lam dioux an droug-se, hac e raet ato ur jugea-
ant temerer var ho pouez, en izom-se ho pezet
cours d'an Itron Vari ar Rosera, o lavaret unan
ennac eus an tri Chapelet en intention-se, evel
r c'hreg devot-mâ, o caout fizyanç ho sicouro
ac e roi deoc'h ur soulageamant pe ur gonsolation
ennac en hoc'h izom er façon-mâ pe er fæçon-
ont; rac ne vanq james da asista nep en em adres
ezi gant feiz en un necessite-bennac pe temporel
e spirituel.

'enaus dre voyen ar Rosera e oue ur c'hreg santel garantisset diouz un taul-contel a roas he phried dezi dre jalousi.

X X I.

AR memes Tad en deveus scrifet penaus er bloaz mil pemp cant eiz ha daou-uguent ez oa r Guear a Varcelone e Catalognes ur c'hreg de-nezet pehini a yoa e Breuriez ar Rosera, hac e evoa un ozac'h brutal pehini a yoa jalous anezi; n hevelep-fæçon ma teuas e speret da verâ quen rec'het gant ar jalousi-se, ma falvezas dezàn ur eich e laza gant un taul poignard a roas dezi. loguen hi pehini a yoa ur c'hreg santel, a grias r memes instant ouz an Itron Vari ar Rosera da ont d'e sicour, hac e plegas bec ar poignard ouz e c'horf, hep ober offans ebet dezi nac an dis-erra toull soquen en he dillat, peguement bennac na vise capabl d'e zreuzi gant an taul mortel-se. le fried oc'h en em estoni gant quemense, a ana-ezas e faut; hac o c'houlen pardon ouz e c'hreg, promettas dezi ne deuzye mui d'e goaldreti hac

en divise respet evith pelloc'h, hac en em lequeas e-unan e Breuriez ar Rosera.

Peguen dangerus eo da un ozac'h quemeret an noaz eus e c'hreg! Ha peguen dangerus eo ive d'ar priedou rei an disterra occasion a guemense an eil d'eguile! An noaz pe ar jalousi a so quer pernicius, ma ê capabl da zouguen un den d'an diveza extremite ha d'e brecipita er brassa malerur c'hlènvet eo quer fulore: ha quen dificil da remedia ountâ, ma renq Doue ober miraclou pe a natur pe a c'hraç, evit dilivra diouz ar c'hlènvet-se nep a so attaquet gantâ. Hac evelse ar guella remed ountâ eo caout recours d'an Oræson, oc'h en em adressi particulieramant d'ar Vere'hesdre an devotion eus ar Rosera, herivez ma remercomp en exempl-mâ, pehini a zisquez d'ar priedou penaus mar d'ê jalous nep a so en o c'hompagnunez, ne ouffent quet ober guell tra, eguet e recommandi hac en em recommandi o-gnan d'an Itron Vari ar Rosera, evel ma ve o c'hober ar pemzec Sadorn en intention-se.

Penaus ur Sarazin a c'houlennas beza Chrisien ha beza badezet, o veza rentet silo diouz e glènvet dre vertuz ar Rosera.

X X I I.

AL lavaret Tad Jerom en deveus raportet penaus un Digentil a Spagn en devoa en e fervich un esclav sarazin pehini en devoa cals a iperet hac a guemere pligeadur oc'h en em antreteni gant tud devot hac abil var an traou pere a'apparchant ouz ar Fez hac hon Lesen, hac e confere particulieramant gant ur Religius gouiziec eus a Urz Sant Dominic, pehini en exhorte ato da c'houlen beza

Chriſten (rac ar Sarafinet a ſo e Leſen an quet). Ar Sarazin-mâ'ta a roe un eſperanç ac e teufye abarz ar fin d'en em renta Chriſ- o veza memes deſquet guntâ dindan êvor ar *r noſter* hac an *Ave Maria*; peguement bênac n devoa-ii deſquet mui dre guriofite eguet dre tion. O veza ur veich attaquet gant ur c'hlèn- langerus, e teuas ar Religius-ſe d'e velet, o ſanti dezàn oa poent dezàn en em ſongeal da et e Ene, oc'h en em lacat e Leſen ar Griſ- n fidel, anes pehini ne doa moyen ebet de- a veza ſalvet. Mæs evel ma rea ar ſcouarn- ur ouz quememâ, e prometas ar Religius de- enaus e viſe rentet ſalo e tri dez, mar carſe i voueſtla da un devotion bennac en andret rc'hes Vari. Accepti a eureu ar Sarazin an nâ, hac e prometas en em rentſe Chriſten, alſe obtent ar yec'het dre an devotion a garſe ligius da c'hourc'hemen dezàn.

Religius a roas dezàn'ta ur Roſera da lavaret a dri dez evit ar fin-ſe, oc'h e inſtrui pe oa dleet e recita. Ar Sarazin en em reſolvas emenſe, hac evel ma oa commancet da la- ar Roſera, e ceſſas e boan, hac e recouras amant e yec'het abarz fin an-tri dez dre an eſſion eus an Itron Vari ar Roſera. O c'ha- erfat quemenſe, e recevas ar Vardiziant hac e ur C'hriſten mad ha devot meurbet d'ar ues er reſt eus e vuez.

ui pehini hoc'heus bet an heur da veza ganet lezet er guir Leſen, hac hoc'heus recevet nt a c'hraçeu dre voyen ar Verc'hes digant p, hac ingratoc'h viot-hu en he andret-hi ar Sarazin mâ? Dioualliit na deue an exempl

anezàn da gondauni hoc'h ingrateri hac ho tisana oudeguez en andret Jesus-Christ hac e Vam sacr ar Verc'hes Vari.

Revelationou pere a zisquez peguer santel ha peguer profitabl eo an devotion eus ar Rosera d'an Eneou.

XXIII.

YAn Lansperge Chartrous, hac an Abad Blosius o coms eus ar Rosera, o deveus scrifet penaus cals a bersonachou santel o deveus bet revelationou avantachus evit ar Vieuriez gaer-mâ; ha particulieramant ur priol a gouent ar Chartrouset a Yvree pe Yrevet, pehini a recite bemdez ar Rosera gant un devotion vras. An tad santel-mâ'ta o vezà ravisset e speret ur veich etrese an Eê, a velas gant daoulagad e Ene ar Sperejou Celestiel o veuli gant ur rejou ssanç vras hon Autrou Jesus-Christ hac e Vam santel ar Verc'hes evit Mysteriou ar Rosera, pere en deveus accomplisset evit Redemtion ar bed gant quement a drugarez. O guelet a reas ive o c'hober ur reveranç particulier d'an hanvou a Jesus hac a Vari, o stouet d'an daoulin ouz an hano a Jesus, hac o c'hinclina o senn ouz an hano a Vari. Remercout a rea e c'hadressent oll assambles o fedennou da Zoue, hac e c'houlennent ouz e Vajeste divin graçou ha faveryou d'an dud devot, pere o lavaret ar Rosera var an douar a zeue d'en em gonformi diouz ar pez a rea ar Sænt en Eê, o veuli hon Autrou Jesus-Christ hac e Vam sacr, hac oc'h e drugareca at eus an oll Mysteriouse a vediter er Rosera.

Guelet a reas c'hoaz penaus oa preparet en Eê Carunenou a c'hloar ar re gaerra evit recompans

e sa osourcius d'en em acquita eus an devotion-
hac e remercas goudese penaus evit peb Ro-
e c'haquisite nep en lavare ur faver, ur c'hraç
ur venediction particulier er vuez presant, dre
en ar Verc'hes Vari mam Doue, pehini a bede
Map Jesus evit ar re a offre dezi ar Gurunen
ar Rosera. Ersin e oue revelet d'ar personach
el mâ penaus an exerciç eus an devotion-mâ
mprene quement a c'hraçou hac a gommuni-
quement a vadou spirituel d'an Eneou, na ve
capabl quement den so var an douar d'e gon-
Da ben un nebeut goudese o veza maro an
santel-mâ, e oue caset en devoa leset que-
nâ oll dre scrit er bloaz mil pevar c'hant unan
egont e faver ar Rosera. Eurus eo'ta nep a so
d'en em acquita eus ar Vreuriez santel-mâ.

Verc'hes oc'h en em apparissa da deir C'hoar re a yoa devot d'ar Rosera, a obtenas dezo ur ...ez eurus.

XXIV.

N Tad Reverand M. Frances de Mexia eus
a Urz Sant [illegible]minic, en deveus raportet en
vr attitret *Dialogou ar Rosera*, penaus ez oa
c'hoar-gompes pere o veza er resolution da
ervi o virginite ha da veva o zeir assambles e
ch o Fried divin hor Salver hac e Vam santel
erc hes, o devoue an heur, dre ur brovidanç
culier a Zoue, da veza pourveet eus a ur
nfessour devot, pehini a recommandas dezo
lavaret alies ar Rosera d'ar Verc'hes. Un ne-
dirac ar Gouel eus he Furification, galvet ar
adelour, e lavaras dezo ar C'honfessour mad-

se penaus e roe avis dezo da brepari ut presant dign bennac pe gant hini e c'halsent habilla o Mam ar Verc'hes sacr d'he Gouel tosta, oc'h e c'hoeffi, oc'h e guisca, hac oc'h e arc'henna, hac e c'halsent manific en em acquita eus an tri zra-mâ o lavaret devotamant an tri Chapelet eus ar Rosera; hac evit recompanç e visent sur da veza guisquet o-unan a vertuziou gant ar Verc'hes Vari.

Ar plac'het devot-mâ ne vancsont quet da senti ouz an avis-se a roas o C'honfessour dezo, hac ar Verc'hes ne vancas quet ive d'ar pez en devoa prometet dezo. Rac nosquent ar Gouel eus ar Burification, evel ma edont o zeir en o c'hampr, e c'hantreas ar Verc'hes eleac'h ma cousquent: guisquet oa gant ur sae brocard ar gaera, hac ornet ar bordou anezi gant ur brodur an excellanta: evel ar Vam a sclerigen e luye he bisach eguis an heaul: Santes Catell ha Santes Agnes Guerc'heset ha Merzereset a yoa o terc'hel compagnunez dezi. Var ar vrennit eus he sae oa scrifet ar c'homsou-mâ: *Ave Maria gratiâ plena*; hac en equipach-mâ en em bresantas d'ar gozza eus an teir c'hoar, pehini e devoa reciret he Rosera devotoc'h eguet an diou-all, hac e lavaras dezi: Doue r'ho conservo, va merc'h; ar pez am digaç-mâ eo evit renta deoc'h en doublou ar Salutationou hoc'heus presantet din, hac evit ho trugarecat eus an habit gaer-mâ pe gant hini hoc'heus ma guisquet. Ouz ar c'homsou mâ e respontas ar plac'h yaouanc d'ar verc'hes gant un humilite vras, penaus e rea dezi ur faver hac a yoa dign eus he madelez, pehini ne verite quet. Var quemense Santes Catell ha Santes Agnes a lavaras ive d'ar plac'h-mâ: An Autrou-Doue ra vezo gueneoc'h, hor c'hoar guer; ha c'hui

ar erfat pa hoc'heus guiſquet hon Rouanes,
heus hor guiſquet-ni quercouls? Neuſe ar Ver-
s o rei dezi he benediction, a ziſpariſſas gant
c'hompagnuneſet.
la benn un heur goude e tiſtroas ar Verc'hes
quet gant un habit grêt eus a ur maniel lian
en, hep an ornamant e devoa diaguent; hac
en em breſanti d'an eil c'hoar, e roas dezi he
ediction, hac e zrugarequeas eus ar viſcamant-
ehini e devoa receevet diganti. Hoguen ar
'h yaouanc-mâ o ſellet triſt ouz ar Verc'hes,
ſpontas dezi: Allas! Rouanes an Eê ne deus
pell aba'zouc'h en em diſquezet d'am c'hoar
un habit gaer ha pinvidic meurbet, accom-
unequeat gant diou Verc'hes, ha bremâ ne
n netra tout a guemenſe. Ar Verc'hes a lava-
lezi: va merc'h, guell guiſquet oann gant ho
ar hena eguet na d'oun guenec'hu, abalamour
e devoa lavaret he Roſera gant mui a zevo-
hac a garantez eguet nh'oc'heuſ-hu, hac evelſe
an attantion hac ar ferveur eus he feden e
ba invitet ha couſiet an diou Verc'hes-ſe pere
a gueneèn, da zont d'e guelet. Me ho ſupli
va Itron ſouveren, eme ar plac'h-mâ, d'am
oni evit an amſer dremenet ha da guemèret
intet gueneèn, hac er bloaz a zeu me a eſper
nti ar mancamant am-eus bet er bloaz-mâ. Ar
c'hes oc'h en em gontanti a guemenſe a ziſpa-
s diganti neuſe ſouden.
a' benn un heur all goude e teuas d'en em
ıez ive d'ar c'hoar yaouanca pehini a yoa bét
oc'h ha negligeantoc'h c'hoaz en he devotion
t an eil, hac evelſe n'en em breſantas dezi ne-
gant ur viſcamant gros ha paour eſtranch, coul-

goude o rei he benediction d'ar plac'h, e tisqueze penause ouie graç dezi c'hoaz da veza presantet dezi evit he Gouel ar viscamant-se peguer paour bennac oa. Ar plac'h-mâ a lavaras neuse d'ar Verc'hes gant un estonamant hac ur gonfusion vras: pliget gueneoc'h, emezi, Rouanez ar bed, ma fardoni eus va negligeanç tremenet, ha rei din amser evit ma c'hoffrin deoc'h da vloaz ur viscamant all, eguis an hini hoc'heus bet digant va c'hoar ena. Ar Verc'hes a respontas dezi e oa contant, hac e tisparissas var guemense.

O C'honfessour o veza clevet ganto petra oa c'hoarvezet, en em lequeas da rei courach dezo da veza devotoc'h ha fervantoc'h en amser da zont eguet en hini dremenet, evel na vancsonr quet en effet: hac ivez evit recompanç eus an devotion pe gant hini e servichent ar Verc'hes, evel ma oa deut adarre da ben ar bloaz ar Gouel eus he Furification, e tistroas d'o c'haout, accompagnunequeat gant an diou Santes a yoa bet ganti ar veich quenta, hac hi guisquet hac ornet quer caer evel ma oa bet en em apparisset er bloaz-tremen d'ar c'hoar hena; beza ez oa e dourn peb unan anezo ur Gurunen, pe mar d'ê guell gueneoc'h, ur garlantes ar gaera; hac e teusiont gant ar viscamant pinvidic-se d'en em disquez d'an teir c'hoar assambles.

Ar Verc'hes sacr eta goude o beza saluder, a lequeas var benn peb-unan anezo ur Gurunen, o lavaret dezo: Va merc'het chetu deut ar poent ma tleit antren e Rouantelez va Map, ar pez a erruo varc'hoaz-an-dez-e, hac evit erres eus ar viryonez-mâ, e roàn deoc'h ar Gurunenou-mâ. O veza o c'halon ravisset oll gant ar gontantamant, e respontsont d'ar verc'hes penaus oant prest da

pher ar pez a blichete ganti : hac o veza diſpariſſet ar Verc'hes var guemenſe gant he C'hompagnuneſet, e commançaș an teir c'hoar-mâ da ſantout o c'hlènvet diveza, pehini a badas ganto betec an heur eus a Gomplidou an-tronos varlerc'h. D'ar memes heur-ſe Mam Doue a ziſtroas d'o biſita e compagnunez ar memes dou Santes, o viſca an teir c'hoar-mâ gant certen ſaeou guen-cann. Un nombr bras a Elez oc'h en em gaout eno preſant, a gommançaș da gana : *Veni ſponſa Chriſti, accipe Coronam quam tibi Dominus præparavit in æternum :* Deut, Priedou Jeſus-Chriſt, receivit ar Gurunen en deveus preparet deoc'h an Autrou evit un eternite. Gant an douçder eus ar muſic-mâ e riſpartias Eneou an teir c'hoar-mâ diouz o c'horf, hac o veza erguiſſe curunet ha guiſquet a c'hloar, ezefont rac-a-enep d'ar Barados.

An exempl-mâ a ſo ive raportet en Edition diveza eus a Gatechiſmou ar C'hardinal Bellarmin, couls hac an exempl diaraoc hac an exempl varlerc'h, er pempet Chabiſtr var an *Ave Maria.* Guelet a reomp amâ peguément a zifaranç a ſo etre ar memes pedennou a ra darn gant carantez ha gant devotion, ha darn-all gant yenien ha gant negligeanç. Dre hor pedennou devot ha fervant ec'h-acquiſitomp ur viſcamant gaer d'hon Ene, ha dre hor pedennou yen ha laoſq ne acquiſitomp nemet ur viſcamant paour. Hoguen couſgoude o veza fidel d'hor pedennou ha d'hor breuriezou, peguen negligeant ha peguen imparfet bennac en em acquitem enno, e c'hobtenimp dre ar fidelite-ſe ar c'hraç da veza erfin devotoc'h ha ſervantoc'h, evel ma c'hobtenas an diou c'hoar-mâ pe da re ne oue quet inutil o fedennou yen ha negligeant

er gommançamant, pa ziſqueze dezo ar Verc'hes penaus n'o diſprige quet, hac o receve diganto evel ur viſcamant paour ha diſter a breſantenr dezi, ha pa deuſont er fin da imita an devotion eus o c'hoar enâ, ha da verit out ar memes recompanç ganthi. Perſeverst eta fidelamant en ho tevotion en andret ar Verc'hes facr hep dont james d'e dileſel; ha mar douc'h bet yen ha laoſq en he ferwich bete-vremâ, quemerit ar reſolution da veza tomoc'h, attantivoc'h ha diligeantoc'h d'e fidi ha d'en em acquita eus he Breuriezou hiviziquen.

Ur plac'h paour devot d'ar Verc'hes a oue aſiſtet ganti ha gant eals a Verc'heſet, ha gant an Eleç ive var he maro.

X X V.

ME alle raporti amâ un exempl pehini a guſtume Sant Yan Capiſtran eus a Urz Sant Frances da gounta en e exhortationou evit an devotion d'ar Verc'hes, eus a un den fantel, pehini o c'hober ur veich, hac o lavaret e Chapelet a-hed an hent, a gouezas etre daouarn ar voleryen, hac a oue dilivret diouto dre ur broteſtion particulier eus ar Verc'hes, pehini o ſpontas, en hevelep-fæçon ma teuſyont da gench a vuez ha da veza pelloc'h fervicheryen vad da Zoue: ha quemenſe a ziſquez deomp peguement e tleomp beza ſourcius d'en em recommandi d'ar Verc'hes enhor beach ou hac en ur vont a-hed an hent, evit ma pellaï peb goal accidant divarnomp. Hoguen evit finiſſa quent a-ſe an Exemplou-mâ, e tremenân da un all raportet ivez e Catechiſmou Bellarmin.

Beza ez oa en ur certen Guilagen ur Paiſan

aour, hac en devoa ur verc'h pehini a yoa ur lac'h chast ha devot bras, hac a veve peurvuya o iret chataligou he Zad en ur c'hoat eleac'h ma zoa r goz Chapel d'ar Verc'hes : mæs evel na doa ty bet na den o chom var dro, ez oa quement neliget Imaich ar Verc'hes hac he Mabic, ma zoant stranch malottrou. Ar plac'h mâ endra veze he ilet o peuri, a gustume antren er goz-Chapel-se a lavaret he Rosera dirac an Imaich-se d'ar Verc'hes; hac ur veich o sellet outi attantif, e oue ouchet en he c'halon gant ur regret bras o velet e Imaich quen drouc-visquet ha torret pe faoutet n un andret bennâc; ar pez a eureu dezi lavaret vellen gant un devotion particulier.

O Guerc'hes sacr, va ltron suoveren! Rouanes n Eê hac an douar, ha Mam da Jesus-Christ va lutrou, pebez displigeadur am-eus-me oc'h bo uelet-hu guisquet ha tretet quen indign-se! Houen allas! evel na d'oun nemet ur baourez-queaz, 'em-eus quet a voyen da remedia ouz ar stad aour se ma ho quelàn : cousgoude ar servich pehini a liquin va foan da reuta deoc'h, vezo evit oc'h-habilla gant ur viscamant spirituel dre voyen r Rosera-mâ, pehini a offràn hac a gontinuin da offr deoc'h, pa na bermet quet va faourentez gueeèn rei deoc'h ur viscamant corporel ha marteriel. Ne vancas quet d'ar pez a bromete d'ar Verc'hes, ac an devotion pehini a zalc'he dezi, a gresque emdez mui-ouz-vui bete fin he buez. Da benn ur naread amser goudese e couezas clàn gãt ur c'hlènret marvel. Endra edo var he guele, e choarvezas re ur brovidanç particulier a Zoue ma tremenas laou Religius dre ar c'hoat se, ma custume ar lac'h santel lavaret he devotion dirac Imaich ar

Verc'hes. Unan anezo en em santas quer pouner gant ar c'hoant cousquet, ma oue contrain dezàn pidi e Gompagnon d'en em arreti eno un nebeut queit ha ma vise o vori evit scanvat e benn diouz ar c'hoant cousquet se: ha peguement bennac ma lavare dezàn e Gompagnon penaus ne dedont quet en ur plaç a guement ma divisent en em arreti gant aon rac ar voleryen, cousgoude evel ne alle mui resista ouz ar c'housquet, e c'hourvezas eno da voredi un nebeut. E Gompagnon, pehini a chome dihun, en em lequeas da lenn ul Lêvr spirituel pehini a yoa gantâ hoguen ne d'oa quet commancet-mat da lenn, na velas aziabell o tont etrese-hac-ennàn ur Brocession a Verc'hed gaer guisquet e meur a liou, pere o tremen diou-ha-diou e biou-hac-ennàn, er salude gant ur respet bras; ar pez a reas dezàn sevel en e sa da ober ar reveranç dezo ive dre ma tremenent. Remercout a eureu ez oa heulyet ar gompagnunez agreabl-mâ gant ur Brocession all a Verc'heset caerroc'h eguet ar re guenta, hac y oll guisquet e guenn-cann, ha dre ma tremenent, e reant ar reveranç dezàn evel ar reall, hac èn o salude ive gant cals a vodesti. Mæs goude an eil Brocession-mâ e varche un all a Verc'heset yaouanc caerroc'h c'hoaz ep comparæson eguet ar reall oll pere a yoa tremenet en o raoc, hac ii guisquet e scarlec fin, oc'h e saludi er memes fæçon: heulyet oant gant un Itron, eus a behini ar Guenet hac ar Vajeste a yoa dreist quement a ouiset da gompren; he sae a yoa brodet a ros hac a fleurachou all pere a luguerne hac a yoa quer caer ma oa un admiration e guelet: var he fenn ez oa ive ur gurunen ar gaerra great eus ar memes fleurachou pe voquejou.

Religius-mâ evel ma e guelas en em ſtrincas aoulin dirazi, hac e ſuplias da lavaret dezàn oa, peleac'h e zea, ha piou oa ive an Itro-ſe a zalc'he compagnunez dezi? An Itron mâ en reſpontas: Me ſo Mari Mam da Zoue, Alvocades d'ar bec'heryen, pehini ne refusàn cour da zen, mar em ped gant humilite. Ar em c'hompagnunez eo ar Guerc'heſet eus a dos va Map. Ar guenta Proceſſion hoc'heus t, a ſo eus ar re pere o deveus bevet gant ſolution ferm da zerc'hel mat d'ar vecuou ha bromeſſaou o devoa grêt da Zoue pe e calite a 'heſet, pe e calite a Intànveſet, pe e calite a meſet; hac abalamour da-ſe eo ez int guiſ-e meur a liou. An eil Broceſſion a ſo eus ar re o deveus perſeveret en reſolution da veva et e chaſtete, hac abalamour da-ſe int guiſquet n-cann, hac int caerroc'h eguet ar re guentâ. rede Proceſſion a ſo eus ar re ziveza-mâ, pere r reſolution o devoa grêt da viret o virginite, veus expoſet o buez abalamour d'am Map ha , hac abalamour da-ſe int guiſquet e ſcarleg-hac ez int caerroc'h cals eguet ar re guenta n eil re. Mont a reomp bremâ oll aſſambles Vilagen doſta, evit conſoli ur plac'h yaouanc ni ſo en he amſer diveza gant he e'hlènvet el. Va deſſein eo e anrolli e compagnunez ar c'heſet diveza-mâ a velit guenec'n, rac met a ra erfat, pa he devens ma ornet gant e ſonou devot, iſpicial gant he Roſera, eus ar mant hac ar Gurunen gaer-mâ a velit a zou-Quememâ lavaret, e tiſpariſſas dar Verc'hes he oll aſſamble.

ar guememâ e tihunas ar Religius pehini a yoa

couſquet, hac e lavaras d'e gompagnon penaus en devoa moret gant ur c'houſquet quen douç evel pa vife bet er Baradoz; ar pez a lavare gant ræſon rac ar memes viſion en devoa bet dre e c'houſq evel en devoa bet e Gompagnon e dihun. En em reſolvi a reſont eta o-daou da vont aſſambles d'ar Vilagen doſſa; ha peguement bennac a zilgeanç a lequefont da glaſq ar plac'h clàn-ſe, den ne roe dezo an anaoudeguez anezi; ar pez o lequea en un driſtidiguez vras, hac a rea dezo doueti pe a vife gur pe faus ar viſion o devoa bet. Hoguen alafin pa edont var ar poent da fortial eus ar Vilagen-ſe e ranconti ſont un den mad pehini a lavaras dezo e ranquent mont hetec ar penn pella eus ar Vilagen, hac e caſsent eno an hini glàn pehini a glaſquent. E c'haout a reſont en effet goude ma oant avancet mat, hac hi gourvezet var ur haillacenmic plous, ha goloet gant truilloulgou hep ez oa den var he-zro d'e aſiſta. E ſaludi a reſont gant cals a reſpet hac a garantez, hac hi en em efforças ive d'o ſaludi gant ar memes reſpet ha reverang, oc'h o fidi d'en em lacat d'an aoulin da bidi Doue evit ma raſe dezo ar c'hraç da velet ar gompagnunez enorabl a yoa en dro dezi eno.

An daou Religius mar-mâ a ſentas outi: hac en inſtant e velſont ar Verc'hes glorius Vari aſſambles gant ar Guerc'heſet-all o devoa gelet en teir Broceſſion diaraoc, hac il oll en em deſtumet en dro d'ar baourez quez clàn, oc'h e c'honſoh hac oc'h e cheriſſa, endra edo ar Verc'hes ec'hars he fenn gàt ur Gurunen gaer a fleurachou etre he daouarn. Guelet a reſont c'hoaz un infinite a Elez pere a gane ur muſic celeſtiel a-ziouthu. E creis an douçder hac ar veuleudi eus ar muſic agreabl-ſe oue e

tias an Ene eürus-mâ diouz he c'horf; hac er
:s amser e lequeas dezi ar Verc'hes ar Guru-
e a yoa ganti, ha neutesouden e pignsont
ı Eê assambles diouz un-dro .d.
c'hui na vel amâ peguen douę ha peguen
bl eo ar maro d'an Eneou pur ha chast pere
vot, d'ar Verc'hes, o veza sourcius d'en em
a eus he Breuriez santel ar Rosera? Quemerit
pl diouz ar plac'h paour-mâ, c'hui entrezoc'h
l plac'hedigou, ha paotret ivę, da lavaret ho
let pe ho tisenes hac ho tevotion, en dra viot
t ho chatal hac ho tènvedigou var ar meas,
ıa viot ivez agreabl da Zoue hà d'ar Verc'hes,
: ne vanco quet da gaout sourci ac'hanoc'h
ıo puez ha d'hoc'h assista var ho maro, evel
ıasistas ar plac'h devot-mâ. Peguement vezo
ar gonsolation hac al laouenidiguez ho pezo-
eleac'h n'o deveus en heur diveza-se nemet
guez hac affliction ha disesper ar vugale ve-
hac an dud libertin hac impur, pere a ra cals
griez an eil-re gant o hentez anezo pa en em
ıt assambles er mesyou hac eleac'h-all. Doue
reservo diouz ar maler-se.

---

*r profitabl ê d'hor silvidiguez servicha ar Ver-
s glorius Vari dre voyen ar Rosera, evel ma
ueler dre an exempl-mâ eleac'h ma conjuras
t Dominic un Heretic a yoa possedet gant
zec mil Ærouant, o veza dispriget ha decriet
devotion-mâ.*

X X V I.

:do ar servicher fidel d'ar Verc'hes Sant Do-
nic o prezec he Rosera e Carcassone, e le-
an infinite a bopl d'en em rei da servicha ar

Verc'hes dre voyen an devotion santel-mâ. U certen Heretic a douez an Albigeoaset o velet quemense, a gommanças da zisprisout an devotion-mâ ha da ober goap eus a bredicationou Sant Dominic: hac en devoue ouzpen an demerite hac ar effronteri da glasq e ziffami ditac ar bed-oll, o lavaret goaz hac a alle anezàn, o tiscria e Rosera, hac o prezec a-enep an devotion-mâ en andret ar Verc'hes. En hevelep-fæçon ma teue an den mec'hant-mâ da zistrei ha da ampeich meur a-hini eus an Heretiquet da guitat o heresi ha d'en em lacat ivez e servich ar Verc'hes, evel ma en em santent touchet bac inspiret da guemense dre bredicationou Sant Dominic.

Ar Verc'hes eta o fallout dezi disquez d'an oll dre un exempl sclear ha patant peguen agreabl oa dezi an devotion pehini a yoa dicriet gant an den fall-mâ, er punissas evel ma verite; rac dre ur jugeamant just a Zoue e voue possedet gant un nombr bras a Ærevent, bac e commanças evel un den arraget da fresa oll e zillad, ha da ober cals a follentez hac a insolançou: en hevelep-fæçon ma oue obliget e dud d'en em sezia anezàn parforça ha d'e c'harroti non pas epquen gant querdin pere a dotre gant ar fulor ma en e[illegible] va[illegible]e, mæs ouspen gant chadennou cre. O veza dalc'het evelse garrotet ha chadennet continuelamant, ne baouese o crial hac o vlasfemi, hac e comse, a bep seurt langach: ha pa en em destume an dud en dro dezàn e rea mez ha confusion da gals, o tisclerya publicamant ar pec'hejou o devoa grêt e secret, evel pa vise bet o sellet outo.

E guerent o veza nec'het bras gantâ, a ziliberas e gaç bete Sant Dominic, pehini a yoa confis

eret evel un den-Doue capabl da ober miraclou, ac er suplisont, evel ma en devoa dilivret cals a all diouz possession an Ærevent, ma plichese mrâ caout truez ive ouz an den miserabl-mâ. ant Dominic a reas neuse ur Sarmon var ar vertus us ar Chapelet, eleac'h ma zoa ouzpen daouzee il den oc'h e glevet; hac o veza presantet an en-mâ dezàn e fin e Sarmon e presanç ar bopl-:, er pedsont humblamant d'e bardoni eus an ffans en devoa recevet digantâ oc'h e zicria abarz a oa possedet, ba da gaout ar vadelez d'e gon-ri ha da chasseal an diaoulou eus e gorf. Neuse-ouden e voue clevet certen moueziou e corf an en possedet, evel pa vise cals a dud o coms as-mbles dre e c'henou, ar pez a ettonas an oll. hetu neuse Sant Dominic o lavaret aboues pen r c'homsou-mâ: O va Autrou ha va Doue, me o trugareca eus an occasion mâ pehini hoc'heus resantet din da renta profitabl va Fredication d'ar opl-mâ dre voyen an den possedet-mâ. Hac o ei neuse ouz ar paour quæz miserabl-se, e com-nanças da gonjuri an Ærevent a yoa en e gorf, coms outo en termenyou-mâ.

Me a c'hourc'hemen deoc'h, sperejou infernal, n hano ar Verc'hes Vari, ha dre an devotion pe-ni am eus prezeguet bremâ d'ar bopl da gaout vithi, ma ho pezo da respont din franchamant e resanç an assamble-mâ ous ar guistionou pere am-us da ober ouzoc'h. Goulen a ràn ouzoc'h eta da enta peguemêt a so ac'hanoc'hu e corf an den se?

Chetu ii gant un hurlamant hac ur c'hri bras o espont: Maler deomp, emezo, pa na ellomp quet esista ouz ar gonjuration-mâ: emaomp amâ'ta, mezo, betec an nombr eus a benizec mil diaoul.

P'evit tra, eme Sant Dominic, oac'h-hu antreet e poſſeſſion eus an den-mâ e quer bras niver?

Poſſedet hon eus-èn, emezo, abalamour d'an irreverang en deveus coumetet a enep ar Verc'hes Mam Doue, pe ouz hini hon eus ur gaſſoni hac ur valiç particulier. Beza eà eus ur mis aba èdoſte o prezec evit an devotion en andret ar Verc'hes, ha ne falle quet d'an Heretic-mâ douguen feiz ebet da comſou, quenſe nemet oher goap eus da bredication ne rea, ha ne baouſe oc'h da zroucprezec, hac o c'huncita ar reall e guenſeurt d'en em revolti e c'henep. Abalâmour eta ma en deveus bet an hardizeguez da zigueri e c'henou da goms a-enep da Roſera hac an devotion d'ar Verc'hes, ez omp bet contraignet gant ar juſtiç divin d'e boſſedi; rac ac'hanomp hon-unan n'er grafemp quet, abalamour ma c'houneze cals a eneou deomp, oc'h o zenna en hent bars eus an lfern aſſambles gantâ. Ar ræſon p'evit hini ômp antreet en e gorf hetec an niver a hemzec mil diaoul, eo abalamour ma zeus pemzec diction en *Ave Maria*, ha pemzec *Pater* gant pemzec digenes er Roſera, pehini a yoa dienet gant an den-mâ.

Sant Dominic a c'houlennas outo neuſe: penaus hoc'heuſ hu leſet digaç an den-mâ em preſanç-me? Hac e reſpontſont gant ur vouez horrubl: En hor c'honfuſion hac en deſpet deomp eo, emezo; rac te ac'heus hor chadennet en hon domach hac e prejudiç d'hon Rouantelez infernal.

Sant Dominic a c'houlennas outo hac ii a anſave penaus oa gouſt quement en devoa prezeguet evit ar Chapelet hac evit an devotion d'ar Verc'hes? Hac e reſont neuſe ur c'hri horruploc'h eguet da guent, o reſpont en termenyou-mâ: Milliguet ra

vezo

an heur ma zomp antreet er c'horf paillard-
Maler deomp evit un eternite! Perac n'hon
ni entrangler an den fall-mâ quent ma omp di-
tamâ ganta! Hoguen allas! Divezat ômp bre-
n'ellomp quet ober ar pez hor be c'hoant;
e ſo oc'h hon derc'hel amâ chadennet e creis un
grizias, hac hor c'hontraig da lavaret ar viryo-
en hon domach hon-unan. Selaouit eta, pobl
ſen, emezo d'an oll aſſamble, an Dominic-mâ
perfecuteur cruel n'en deveus prezeguet deoc'h
et ar viryonez pur e quènver ar Chapelet hac
evotion a dleit da zerc'hel d'ar Verc'hes Vari;
na na gredit quet d'e gomſou, gouezit etfat
ertuo malet gueneoc'h e punition eus hoc'h in-
ulite.

ant Dominic a c'houlennas outo adarre, piou
n den var an douar a guement ma o diviſe
a gas hac a horrol an Ærevent ountâ en am-
e? Hac en reſpontſont neuſe-ſoude, penaus
n-e-unan oa. Rac dre da bedennou ha dre an
eriteou eus da vuez, emezo, couls ha dre da
nonyou e tiſquezet d'an oll an hent eus ar Bara-
hac e raviſſes digueneomp erguiſſe hor preiz.
gouez erfat ez omp oll quement diroul a ſo en
courtoucet ha malicet-bras e c'henep abala-
r da-ſe, hac en deveus hor mæſtr digacet ſpe-
inviſibl ar te buiſſanta evit brezelecat ouzit
ouz da gompagnunou gant quement a ſubtilite
effort, ma tuint a-bēn ſuraoualc'h da trompla
a gaout ar victor varnot. Sant Dominic o cle-
ar gourdrouſou mâ ganto, en em adreſſas d'ar
o lavaret dezo: Na gredit quet, Chriſtenyen
ot, emezàn, e c'herrue quement a lavat an
ciſperejou-mâ; rac ne dint nemet gaouyader;

hac hot Salver a ell rei d'ar miserapla pec'her a fo er bed ar c'hallout d'o zrec'hi, evel ma velit ar experianç a guemense bremâ dreizon-me pehini ne doun nemet unan eus ar brassa pec'heryen a so vat an douar. An diaoulou o clevet quememâ a gommanças da grial eus a gorf an den possedet: Malediction, emezo, d'an seurt humilite pehini a ra deomp quement a dourmant.

C'hoaz e c'houlennas outo Sant Dominic piou etre an oll Sænt eus ar Barados oa an hini a yoa douget muya gant an Ærevent, hac a dlie ivez beza enoret, caret ha servichet muya gant an dud? An diaoulou o veza clevet ar gouleu mâ, en em lequeas oll assambles da oher ur c'hti quen horrubl dre c'nenou an den possedet, ma en em strincas ar bopl ouz an douar gant ar spont hac an drubuil o clevet ar c'hti se. Hoguen Sant Dominic oc'h imposi ar silanç a lavaras d'an oll na spontsent quet, ha sevel. Neuse an Ærevent a gommanças da glem ha da zeplori en ur fæçon truezus, o coms evellen. Ah! Dominic, Dominic, na pêt truez ouzomp, emezo, ha ni a hromet n'ne pourchuimp james. Te a so truezus ouz ar bec'heryen miserabl, hac a oar erfat ez omp-ni ar re vrassa hac ar re milligueta. Peadra'ta e c'heuste quement a bligeadur oc'h hon affligea hac oc'h hon tourmanti-ni evel ma rez? Ha ne doute quet contant eus ar hoan a rencomp-ni da souffr en Ifern, ma rez deomp souffr amâ davantach? S. Dominic a respontas dezo: ne baouezin, emezàn, oc'h ho tourmanti quen ho pezo respontet ouz ar pez a c'houlennàn ouzoc'h. Da viana, emezo, permet ma c'hallimp e lavaret dire secret hac e-part da-unan, ha n'hor c'hontraign quet d'e zisclerya amâ publicamant e presanç quement a

l en hon domach bras. Nonpas, eme Sant Do-
ic, publicamant dirac an oll amâ e renquit ma
ont, hac hastit prest. Neuse dre c'henou ar pos-
t en em lequeas an Ærevent da ober un deplor
ur gouelvan quen truezus, ma commanças cals
an asistantet dre ur gompassion fot da huanada
ha da vouela. Sant Dominic a lavaras adarre
Ærevent: ma na respontit prest ouz ar pez a
ulennàn ouzoc'h, e zan d'ho tourmanti c'hoaz
ouz-vni. Hac o velet ne respontent guer, en
brosternas d'an douar da ober ar beden-mâ
Verc'hes.

) Guerc'hes glorius Vari an excellanta Craoua-
s, dre ar veriuz eus ho Rosera pliget gueneoc'h
traign an adversouryen mortel mâ d'an dud, da
ont ouz va goulen. Evel ma en devoa pronon-
ar c'homsou mâ, e sortias tan ha flammou eus
rf an den possedet dre e ziouscouarn, dre e fri
lre e c'henou, hep cousgoude noasout da zen
ar gompagnunez. Hoguen ao oll a oue sponter
n terrubl, ma lequeas peh unan sin ar Groas
guerc'hen; ha neuse an diaoulou a gomman-
da grial en termenyou-mâ: Ah! Dominic, ni
ed hac a supl d'hon lesel da vont ac'han, hac
lez mad a revelo dit quement a c'houlennez.
omp-ni trompleryen ha gaouyadet, ar Griste-
n ne gredini quet d'ar pez a allemp da lavaret:
lra'ta e fell dide hon tourmanti ni davantach?
ner un dra bennac a druez ouzomp. Ne douc'h
dign a druez na da veza exaucet, eme Sant
inic; hac oc'h en em strinca d'an-aoulin en
dressas adarre d'ar Verc'hes. O Mam santel da
e, Tabernacl dign d'ar Furnez eternel, pehini
heus desquet deomp ar fæçon d'hoc'h enori dre

an devnïion eus ar Rofera, me ho ſupli evit filvidiguez an eneou pere a ſo amâ preſant, da gontraign hoc'h adverſouryen da lavaret ar viryonez put eus ar pez a c'houlennàn outo.

O veza grêt ar beden mâ, Sant Dominic en devoue ar viſion eus a un nombr bras a Elez armet en aour, hac ar Verc'hes Vari en o c'hreis, pehini gant ur vialen aour a yoa en he dourn, a ſcoas an den poſſedet, o coms evzllen: Reſpontit ouz va ſervicher Dominic hervez e c'houlen. An Ærevent o veza recevet ar gourc'hemen-mâ digant ar Verc'hes, a gommanças da grial a enep dezi en ur lavaret: O adverſoures deomni! ô condaunetes deomni! ô adverſoures a to quement a gonfuſion deomni! peadra ouc'hu diſquennet amâ d'hon rourmanti-ni? Allas! c'hui eo a ruin an Iſern, hac a ſo Alvocades d'an oll bec'heryen! c'hui eo an hent aſſur eus ar Barados, hac a zeu bremâ d'hor c'hontraign da lavaret franchamant ar vityonez en hon regret bras. Chetu-ni eta o tancout anſao ha publia d'an oll en hor mez hac en hor c'honfuſion ar remed hac ar voyen a filvidiguez evit ar bec'heryen; ha racſe maler eternel vat hon oll Brincer a dêvaligen.

C'hui eta entrezoc'h Chriſtenyen, eme an Ærevent dre c'henou an den poſſedet-mâ, hor ſelaouit pa ê ret deomp anſao ar viryonez. Certen ê penaus e deveus Mam Jeſus-Chriſt ar c'hallout da breſervi he ſervicheryan fidel na gouezzent en hor punç infernal. Hi eo a zeu evel an Heaul da chaſſeal an dêvaligen eus hon oll fioeſſaou; hi eo a zeu da ziſelei hon oll dromplerez, ha da lacat da vont e moguet hon oll dentationou pe gaot re n'ell mp caout leveſon ebet var nep en em adres dezi a

n; hac ez omp contraign da ansao penaus ne
zo nicun gueneomp en daunation eternel eus
: pere a bersevero en devotion en andret ar
.'hes hac en e servich. Un huanaden epquen
mi a dal mui dirac an Dreindet sacr eguet na
r beden eus an oll Sænt assambles. N'hon-heus
ut ebet da drec'hi he servicheryen fidel; hac
eus brassoc'h aon tazi eguet rac quement Sant
er Barados. Gouezit erfat ouzpen en em savete
a dud ænep ar guir hon eus varnezo pa zeuont
eur ar maro da c'houlen sicour outi ha d'e fidi
otamant; ha pa ne ve an opposition hac an
inç eus ar Vari-mâ, hor bise dija ruinet un
vras eus an Ilis Catholic, o tistrei diouz ar
an dud a bep etat hac a bep condition. C'hoaz
leryomp deoc'h penaus ar re pere a zeu d'en
acquita gant perseveranç en devotion eus he
era, ne ouffent quet beza collet; rac abarz
vel e teu da obteni dezo ar c'hraç eus a ur guir
rition dre voyen pehini e reont ur gonfession
, hac e recevont ar pardon eus o fec'hejou,
tu ar respont a roas erfin an Ærevent e presanç
ll dre c'henou an demoniacl se.
oude quememâ Sant Dominic a exhortas peb-
eus ar bopl a yna presant, da lavaret cre ha
otamant ar Chapelet assambles gantâ, én o
manç bac ar reall o respont. Neuse e voue
et un dra estranch hac a yoa dign a admiration
: rac peb *Ave Maria* a lavare an den santel-
gant ar bopl, e velet un nombr bras a ziaoulou
rtial a gorf ar paour quæz Heretic-mâ eguis
you-tan anflammet; hac e sortisont oll evelse
fin ar Chapelet, pehini o veza echu, hac o
dilivret an den possedet-mâ diouz ar sperejou

malin-se, e velas at Sant ar Verc'hes Vari o teî d'ar bopl he benediction, dre vertuz pehini e santas peb unan un'dougder hac ur ferveur dreist-ordinal a zevotion en e andret. An hini a yoa bet possedet a chomas yac'h ha dinoas a gorf hac a sperer e presanç Sant Dominic, oc'h e drugarecaat hac o c'houlen pardon ouncâ couls hac ouz Doue eus e vechancete hac eus e follentez tremenet; hac en em gonvertissas en hevelep-sæçon ma voue pelloc'n ur servicher mad da Zoue ha d'ar Verc'hes Ha diouz an exempl anezàn, o consideri ar burzud quen estranch, en em gonvertissas ive ur gannte vras a Heretiquet all, oc'h en em anroh gant diligeanç e servich ar Verc'hes dre voyen he Chapelet, p'evit hini e conquetas pariout dre ar c'hanzon un devotion particulier. An exempl-mâ so raportet gant an Tad Yan Martin e buez Sant Dominic, 1 p. C. 5., hac er C'hatechifmou Historial, C. 1, tit. 1, patt. 8.

Hemâ so unan eus an exemplou caerra so el Lêvr-mâ evit disquez peguer puissant ha peguer vertuzus eo an devotion en andret ar Verc'hes d'hor saveted, hac a roe leac'h deomp da ober cals a reflexionou profitabl evit hor silvidiguez. Remercout a ellomp ennâ da guenta peguen dangerus eo dispregeout ar Bredicationou hac an Exhortationou, daoust peguer plat ha peguen disser e seblantent beza somuquen, hi decredira pe dicrial an Instructionou eus an den a Ilis, pehini a goms aberz Doue; o tistrei hac o c'hampech erguisie ar reall da brofita eus e gomsou, evel ma rea an Heretic-mâ, pehini e punition eus an impiete-se a voue possedet gant an Ærevent: rac hennez so ur pec'het hac a denn-estranch coler Doue var un den.

mâ e velom ive penaus ar bossession mâ pehini
quemer aviziou an Ærevent eus an dud evellen
maotamant, ne erru nemet dre ur jugeamant just
a secret a Zoue, pehini er permet evit e c'hloat
a silvidiguez an eneou memes, evel a c'hoatve-
as en exempl-mâ, pehini a oue un occasion da
als a bec'heryen d'en em gonvertissa, da gench
vuez ha da veza devot d'ar Verc'hes. Pliche gant
Doue ra zeue da gontribui et genchamant eus ho
uez bu ive mar demaouc'h e gôal stad o veva,
a da inspira deoc'h ur guit devotion en andret ar
Verc'hes sacr, pehini eo souten an Ilis Catholic,
uin an Ifern, spont an Ærevent, hac o adversou-
es vras, o tistrugi o Rouantelez Infernal hac o
iframma an eneou diganto, evel ma en ansavont
en exempl-mâ, eleac'h ma roont da entent penaus
nep so devot dezi ne ouffe quet mont da goll.

Hoguen mar continuit da veva e gôal stad, ha
mar negligit an devotion mâ en andret Mam Doue,
e viot maleürus er bed-mâ hac er bed-hont; rac
er bed-mâ e vezo possedet hoc'h ene ha bourrevet
an coustianç gant an drouesperet, hac er bed-hont
e viot tourmantet gantâ epad an eternite. Soogit pe-
guen horrubl eo gueler un den possedet a gorf so-
quen gant an Ærouant, eguis ma velit en exempl-
mâ, hac evel ma lenner quercouls en Aviel,
eleac'h ma represanter un den possedet pehini ne
allet da zerc'hel na gant liamou na gant chadennou
dre ma o zorre oll, hac a voa quet fuloret na doa
den evintàn, ha na grede nicun tostât ounta, ha
quen arrager ma freze e zillad o chom en noaz beo,
ha ma en em vlonce oc'h en em squei e onan gant
ar vein, hac o crial quen terrubl ma zôa ur scrich
e clevet, ha ne rea e zemeuranç ordinal nemet

er plaçou fleryus. Chetu eno un imach eus an disurz hac ar chagrin a so e coustiinç un den pehini ne ma quet e graç Doue er bed-mâ, couls hac eus ar stad a zisesper hac a arrach ma vezo er bed-all e tan an Ifern. Ha mar deu an Ærevent da exerci var an douar quement a gruante var nep a vez possedet ganto, pebez cruaute na exercint-ü quet varnezàn dindan an douar, eleac'h ma vezo antieramant en o fosseſſion ha dindan o dominazion? Dioualliteta na errue ar maler-se gueneoc'h, ha pedit bemdez ar Verc'hes d'ho preservi diountâ. Remerquit amâ erfin penaus peguer puiſſant ha peguer malicius bennâc eo an Ærevent, n'ellont quet resista ouz nep a servich Doue hac ar Verc'hes, evel Sant Dominic, hac int obliget an despet dezo da senti ha da cedi gantâ.

En Exempl-mâ, eleac'h ma comser eus ar Folgoat a Leon, hac eus a ur Soudart a Gastel an Taro, e veler peguen agreabl eo an Ave Maria *d'ar Verc'hes.*

XXVII.

EN Hiſtor a Urz Cîteau, galvet bremâ Urz Sant Bernard, e lenneur un exempl hac a so raportet ive gant ar C'hardinal Jacques de Vitriac en e Levric atiret *Des Abeilles*, evit ur Soudart pehini o veza tremenet e amser o c'heul an armeou, en em resolvas erfin da entenr ouz e silvidiguez, hac evit quemense en em rentas Religius en Urzmâ Goulennet oue ountà hac èn a voule e *Bater noſter*; hac e respontas n'e goule quet, rac bevet en devoa en un inoranç hac en ur vrutalite vras. An Abad pe ar Superior eus ar Gouent a c'hour-

'hemennas da ur Religius diſqui e greançou dezàn, oguen quel lourd ha quer ponner oa e ſperet, e allas biſcoaz diſqui ſo quen nac e *Bater* nac e *ive Maria* het-a-hed, ha ne alle derc'hel memor emer eus ar c'homſou quenta-mâ eus ar Salutation ngelic: *Ave Maria gratiâ plena:* Me ho Salud, Mari, leun a c'hraç. Ar Religius e Veſtr o velet uemenſe, a oue inſpiret da recommandi dezàn, a na alle diſqui quen, beza ſourcius da viana da rononç alies ar c'homſou mâ e peb occaſion hac peb amſer: *Ave Maria gratiâ plena.*

Ne vancas quet evit guir da heul an avis ſe; hac quemere quement a bligeadur o repeti ar c'homou caer-mâ, ma reas un accuſtumanç a guemenſe, a ma en devoa bepret en e c'henou hac en e venor an hano ſacr ha douç a *Vari*, bete ſo-quen n ibri e repas; o caout dre ar voyen-ſe ur gommuication hac un antretien continuel gant ar Verc'hes Mam Doue. Da benn ur mared amſer gouleſe e teuas ar maro d'ar Breur Liq mâ, hac e oue enterret er memes leac'h gant ar reall er Veet. Da ben un nebeut goude e c'hoarvezas ur burud hac a dle rei cals a conſolation d'ar re ſo devot l'ar Verc'hes, iſpicial d'ar Vreudeur ha C'hoareſet eus ar Rnſera, pere oc'h en em acquita eus ar reuriez ſantel-mâ, o deveus an avantach da brononç quen-alies ar c'homſou ſacr-mâ: Me ho ſalud Mari leun a c'hraç; *Ave Maria gratiâ plena*, pere guſtume ar Breur mad-mâ da repeti bep-tro; rac n andret ma oa enterret e ſavas e ber-amſer ur lanten, ha var an delyou anezi e remerquet e iferennou alaouret ar memes comſou: *Ave Maria gratiâ plena*, Me ho ſalud Mari leun a c'hraç.

Incontinant e zeas partout dre ar c'honurç ar

brud eus ar miracl-mâ; en hevelep-fæçon ma roas an Abad hac ar Religiuſet eus ar Gouent-ſe avs d'an Eſcop a Guear d'en em gaout var al leac'h da vele ar blanten-mâ. Goude ma o devoa oll aſſambles gant an Eſcop peber Done da rei dezo da anaout perra ſignifie ar burzud-mâ, e c'hourc'hemennas an Eſcop toulla an douar dindan ar blanten-ſe, hac e oue cafet e ſortie ar c'hriz'en enezi eus a c'henou ar Breur mad ſe a yoa enterret eno; ha dre guemenſe oa anavezet ſclêr penaus e falle da Zoue diſquez d'an oll dre ar miracl-mâ peguen agreahl oa bet d'e Vajeſte divin an devotion en devoa bet ar paour-quæz Breur ignorant-mâ en andret e Vam fær ar Verc'hes Vari, oc'h e ſaludi quellies ha ma reâ, ha peguement e plich d'ar Verc'hes e c'hadreſſemp dezi alies an *Ave Maria* gant reſpet evit he hano ſær, pehini a dleomp da gaout ato en hor c'halon couls hac en hor guenou, oc'h e brononç pon pas ep reſpet evel a ra cals, pere ne brononçont nemet resalies an Hanvou ſacr-mâ JESUS, MARIA, dre un accuſtumanç fall ha gant irreverançz; mæs oc'h e brononç gant devotion, hac o ſaludi ar Verc'hes alies-en-deiz evel ar Breur mad-mâ, iſpicial pa ſon an *Angelus*.

An Hiſtor eus ar Folgoat en Eſcopti Leon a fournis deomp un exempl-all hènvel ouz hemâ. E creis ar c'hinvet pevarzec e veve toſt da Leſneven ur paour-quæz innoçant galvet Salomon pe Salaün, ha leshanvet ar Foll Deut oa er bed gant ur ſperet quer ber n'en devoa gallet biſcoaz diſqui quen tra eus e zevotion nemet an daou c'her-mâ; *Ave Maria*, pere a repete bep-tro gant ur ſantimant vras a zevotion. Goude ma oa maro e dud digantâ, evel na voue micher ebet da c'hounit e vouez, e voue

ntraign da vont d'e glasq. Chom a rea en ur hoat equichen ur feumûn e lost Partes Guichelle, eac'h ma ema bremâ llis ar Folgoat: n'en devoa no quen guele nemet an douar, na quen gnlo emet ur vezen gam ha cleus: n'en devoa na bou-u na lerou, hac èn guisquet a druillou. Bep min-n e zea da Lesneven, pehim so tost da un hacter-au ac'hano, hac e cleve an Oferen er Guear-se, ac epad an Oferen ne banuese o prononç ar 'homsou mâ: *Ave Maria*, peautramant, *O va tron Gerc'hes Vari!* Goude an Oferen e zea da 'houlen an alusen dre Guear, hac e tistroe neuse 'e goar, eleac'h ma rebre e vara oc'h e dempra r feunteun, hac o repeti bep tam an hano sacr a ARI, (*Ave Maria*, Salaiin a zebre e vara).

Pa veze yen an amser en em divisque hac en em lante er feunteun bete e zion gasel, hac e chome no ur maread, n cana ur rimadel bennac en enor 'ar Verc'hes. Neuse e visque adarre e druillou, ac o pignat en e vezen e crogue en ur scoultr nezi d'en em vrancellat en ur grial a boues e ben: O MARI, ô MARI! Quemense a rea da dud ar 'hanton e dremèn evit ur foll, ha n'èr galvent uen nemet *Salaiin ar Foll.* Ur veich e oue ran-ontter gant ur vanden Soudardet a yoa o redec r yar, pere en arretas hac a c'houlennas ountâ, ou oa? O respont a reas non pas evel ur foll, mæs evel un den fur: *Ne d'oun na Bleas na Mon-ort*; emezàn; mæs ur servicher da Vari oun: *Ave Maria.* Ar respont-se a finisie ne doa nac a gostez Bleas nac a gostez Monfort, pere a yoa e bresel. Lacat a reas ar Soudardet da c'hoarzin; ha goude na oue forcheret ganto hep e quessom netra gantâ, en lessont da vont quit. Er fæçon-mâ e cunduas e

vuez e ſpaç a zauouguent vloaz pe var an dro, hep james ober an diſterra gaou nac offans da zen. Erfin e chomas clàn var dro ar mil tri c'hant eiz hac anter-cant, ha ne fallas quet dezàn chench a zemeuranç, peguement-bennac ma c'hoffre tud ar c'hanton o zy dezàn. Goulen a reas ar C'hure a Viquelle da goſes gantâ; ha da ben un neubeut goude e varvas pehiblamant da Vouel an oll Sænt, hac e nue enterret hep ſolemnite ebet evel ur paour e Gueret Guiquelle.

Ne gomzet mui anezàn pelloc'h quen-a falvezas da Zoue e viſe glorifiet e Vam ar Verc'hes facr dro voyen ha ſervicher an decedet, o tiſquez d'an oll dre ur miracl peguen agreabl oa bet d'e Vajeſte divin an devotion ſimpl en devoa bet ar paour quæz innoçant-mâ en andret ar Verc'hes. Rac lacat a reas ur Fourdeliſen venn ar gaera da ſevel var e vea, hac a yoa ur c'huez an excellanta ganti; mæs ar pez a yoa c'hoaz admiraploc'h oa ma remerquet ſ rifet e liſerennou alaouret e peb delyen anezi ar c'homſou-mâ: *Ave Maria.* Redec a reas ar brud a guememâ tro-var dro dre ar c'hontre; en he veleſtæçon ma teuas cals a bopl da velet ar Fourdeliſen miraculus-mâ, pehini a chomas muguet c'huec'h ſizun er memes guenet, hac a gommançaſ goude da vouenvi. Neuſe an dud a llis hac ar re-nobl gant Oficerien an Duc a Vreiz lſel, pere en em gafas var al leac'h, a oue avis da doulla en dro d'e grizyen evit guelet peveus a andret e ſortie, hac e oue cafet penaus e ſortie a c'henou ar c'horf maro eus a Salaün ar Foll pehini a yoa bet enterret eno; ar pez a eſtonas cals an oll aſiſtantet, o velet un deſteni quer bras eus ar ſantelez en devoa ur paour quæz pehini a yoa tremenet evit ur foll hac un in-

oçant. Neuſe an oll Autrounes-ſe a ziliberas ma
ſe ſavet ur Chapel en enor d'an Itron Varia, hac
viſe galvet ar Folgoat, er memes andret ma oa
et Salaûn o chom, equichen ar feunteun a yoa er
hoat ſe hac a veleur eno c'hoaz bremâ e penn
llis eus an Itron Vari ar Folgoat, pehini a oue
iſſet ac'houdevez dre urz an Duc, hac echuet
bloaz mil pevar c'hant daou varnuguent, ha
dier gant Allan Eſcop a Leon, eleac'h ma zeus
hoarvezet cals a viraclou e ſaver ar Belerinet.

Quememâ oll a dieffe hon douguen da un de-
otion vras ha da un affect on an denerra en an-
et ar Vere'hes Vari, ha da inſpira deomp ur ref-
et ar braſſa evit ar Salutation Angelic an *Ave Ma-*
a, oc'h e adreſſi d'ar Vam divin-ſe gant fizyanç
a gant attantion hieſſa ma ve poſſubl deomp. Pe-
ez conſolation ve deomni an draſe en hon heur
veza!

Amâ e c'hajoutàn evit finiſſa penaus er memes
ſcopti a Leon, e Caſtel an Taro toſt da Von-
oulles, er bloaz mil c'huec'h cant ha nao, e riſ-
as un Tour bras divar ar roc'h ma e batiſter ar
'haſtel ſe. Ur Soudard pehini a yoa d'an ampoent
c'hober fanninel en ur lavaret e Roſera, a oue
eſtumet ha goloet dindan ar ruin eus an Tour ſe,
n hevelep-fæçon couſgoude ma couezas ar vein en
ro dezàn evel ur fourn, o leſell epquen un toul
ioantâ, evit rei moyen dezàn da gaout an ear
a da denna e alan. Ó veza bet pell en touli-ſe,
a ſonget oa flaſtret dindan ar gantite vras a vein
yoa couezet varnezàn, e c'herruas un Dogues eus
C'haſtel da chilpat etouez ar ruin hac an debry
us an Tour couezet-ſe, hac o lacat e vuſellou
touc'h an touli ma edo an den mâ dindan, e

commanças da harzal ha da ziscrabat eno, en hevelep-fæçon ma teuas ar Soudardet all pere a lequeas evez ouz ar c'hi-se, da gridi penaus e sante ar c'huez eus a gorf ar paour quæs o c'hompagnon pehini a songe dezo a yoa maro en andret se ma velent ar c'hi o chilpat. Mont a resont azioue'h an toull ma edo ar c'hi o scrabat, hac e clefsont o c'hompagnon oc'h en em glem. Commanç a resont gant diligeanç da lamet naouspet carg vein ac'hano, hac er c'hefsont alafin deffumet evel en ur furn miraculus, hac e Chapelet erre e zaouaro ganta o trugarecat Doue hac an Itron Vari ar Rosera da veza conservet e vuez dezàn dre ur miracl sclear en un danger quer bras ha ma oa bet d'e c'holl.

Petra ouffet da lavaret davantaich evit recommandi d'an dud ur guir devotion en andret ar Verc'hes Vari, hac evit o lacat da veza sourcius d'en em acquita fidelamant er Vreurjez santel eus ar Rosera? An exempl-mâ so raportet er c'hatalog Historic eus a Esqueb Leon. Pliche gant Doue ta serviche an exemplou-mâ da elumi e calonou ar bopl un affection hac un devotion sincer en andret e Vam dign ar Verc'hes glorius Vari! Ne ranquet quen evit assuri o silvidiguez; rac impossubl eo e zae da goll nicun a guement a so devot d'ar Verc'hes; ha ne d'eus quet guell fin e vezo salvet un den, eguet ma zeo e velet o terc'hel mad d'an devotion-mâ, evel ma em-eus-èn disquezet dija en Henryou Brezonec, pehini am-eus augmantet ha corriget en Edition diveza am eus lequeat da imprima e Quemper. Hoguen ne ouffac'h quet exerc guell ho tevotion en andret ar Verc'hes, eguet oc'h en em acquita erfat eus he Breuriez santel ar R.

ta, evel ma er guelit ſclear dre an inſtructionou
ac an oll exemplou hon eus repreſanter deoc'h el
êvr-mâ; hac evit ho perſuadi davantach eus ar
ayonez-mâ, cheiu amâ c'hoaz exemplou nevez
re publica hac ar re approuveta gant an Iliz uni-
erſel, evit ar vertuz hac ar merit eus ar Roſera
ennigued, hac evit diquez peguer puiſſant eo ar
rotection eus ar Verc'hes dirac Doue e faver ar
riſtenyen en o neceſſiteou braſſe.

Liſtor ar Gouel eüs an Iliz Vari ar Victor, galvet communamant ar Solennite eus ar Roſera ſantel.

XXVIII.

EVel ma recevomp ato graçou ha faveryou a
nevez digant Doue dre zourn ar Verc'hes glo-
us Vari, e deveus an Iliz ur fourci particulier da
rquez dezi ur merq bennac eus hon anaoudeguez
he andret dre ar Solenniteou hac ar Gouelyou
evez a ordren deomp da celebri en enor dezi,
hon excita da gretqui bemdez hon devotion
andret ar Vam divin-ſe hon Alvocades guer
rac Doue. Ar pez en deveus roet occaſion da
ſtitui ar Gouel eus an Iliz Vari ar Victor, eo
an eus ar faveryou braſſa en deveus receivet ar
riſtenez dre ar protection oll-galloudus eus ar
erc'hes glorius Vari d'an amſer ma conquere an
urquet ur vro vras ben dez var ar Griſtenyen,
a ma edont e deſſein d'en em renta meſtr deomp
rtout dre an Europe, ha da vont memes da
anta o C'hroaſſant pe o Anſaign hac o Armoriou
iouc'h an Iliz principal a Rom, pehini eo Iliz
nt Per, ar penn eus an Ebeſtel.

Beza ez oa dija var dro ur c'hant vloaz aba edo

an Durquet o ſtrinca ur ſpont bras etouez ar Gri
tenyen dre ar victoriou a c'hounezent varne
continuelamant, Doue o permeti quemenſe e
puniſſa pec'hejou ar bopl chriſten, hac evit dihu
o feiz hac o devotion pehini a yoa couſquet h
anter-varv.

An Turq bras Soliman II. o veza quemeret v
ar Griſtenyen ar Guear vras Belgrade er blo
1521, hac er bloaz varlerc'h an Eneſen a Rhode
n'en devoa ſonch nemet da gonqueri varnezo m
ouz-vui a vroueziou: tremen a eureu'ta er Rou
telez a Hongrie, gounit a reas ar Victor e Moh
et bloaz 1526, quemeret a reas an teir Guear Bu
des, Peſt, Gran, ha plaçou all ouzpen; dont
reas berec ar Guear a Viennes eleac'h ma cho
an Impalar, hac e quemeras Tauris ha cals a Bre
vinçou all en Europe. An Turq bras all e V
Selim II. pehini a regnas varlerc'h, a guemerasiv
an Eneſen vras a Chypre er bloaz 1571; hac
cridi ne alle mui ar Griſtenyen reſiſta ouz e a
meou, e lequeas var vor un arme a Liſtri ar vra
a oue guelet bete neuſe, pe gant hini e pretand
quemeret oll ar vro a Italí.

Ar ſpont a yoa bras er Griſtenez, eus a beh
e tepande ar ſort en ur fæçon bennac diouz ar v
talí. An Arme a lequeas ar Griſtenyen var vor
reſiſta ouz an Turq, ne doa netra equichen e hin
ha ne doa nemet ar ſicour a Zoue a geument
alſe rei un eſperanç dezo da c'hounit ar victor.
gounit a reſont couſgoude dre an interceſſion
ar Verc'hes ſacr, pe da hini en em voueſtlas
arme, hervez intention ar Pab ſantel Pie V.
bloaz mil pemp cant unnec ha triuguent ar ſeiz
devez a vis Here e voue roet ar gombat-ſe
vra

ſſa o deveus biſcoaz gounezet ar Griſtenien var
. O veza en em arretet Arme an Durquet e
ɔanta, e clefsont oa erru ar Griſtenyen d'o at-
ai; mæs quen nebeut a gas a reant eus o Arme,
lent quet cridi o diviſe an hardizeguez da livria
o ur gombat; gouzout a reant an niver eus a
ri ar Griſtenyen, mæs ne onient quet e tlent
nbati dindan protection ar Verc'hes, e pehini
lerc'h Doue e lequeant o fiziañ: evelſe ivez
ouent ſouezet pa gleſsont e toſtea outo Arme
Griſtenyen.

An Durquet pere a yoa cuſtum queit amſer a
da c'hounit var ar Griſtenyen, a guemeras an
dizeguez-ſe o devoa da doſtaat, evel ur ſin aſ-
i penaus o diviſe adarre ar victor varnezo; hac
l ma o devoa un nombr terrubl a Liſtri hac a
dardet mugueto, e tiblaſſont da ſerra ar paſſach
Liſtri ar Griſtenyen, ha da ſongeal o deſtum
eis o re, o c'heſperout ne achapſe quet unan
uen anezo da vont da zouguen o goal guelaou
guear. Evel ma c'happariſſas Arme an Dur-
t, e commançaſ hini ar Griſtenyen da grial,
houlen ſicour ouz ar Verc'hes dindan protec-
i pehini oant en em lequeat. O veza toſteat an
a Arme an eil ouz he ben, e oue roet ar ſignal
ıez ar Griſtenyen da gambati, hac e ſafſont
Anſaing pe ar Guiton o devoa recevet e Na-
a-berz an Tad ſantel ar Pab. Evel ma oue
leguet Imach ar Grucifi pehini a yoa brodet en
aign-ſe, e commançaſ an oll Arme d'e ſaludi
ur c'hri bras a joa. Neuſe an oll Oficeryen a
ar ſignal eus ar beden, hac en em ſtrincas an
Arme, d'an daoulin el Liſtri evit adori an Imach
a Jeſus-Chriſt crucifiet. Un dra eſtranch hac,

admirabl oa guelet an oll Oficeryen hac an oll Soudardet dindan o armou oc'h en em brosterni dirac ar Grucifi, hac o c'houlen ouz Doue dre intercession ar Verç'hes sacr, éus a behini ez oa un Imach e peb Lestr, ar c'hiraç da c'hounit ar victor var an Infidelet. Etretant e tostea an eil Arme ouz he-ben, hac o devoa an Durquet un avel favorabl an tu diouto, pehini a rea un aon bras d'ar Gristenyen. En em adressi a resont c'houz eta gant mui a ferveur d'ar Verc'hes Vari dindan protection pehini e combatent, hac e troas an avel a-un-tu ganto en un taol-cont; en hevelep fæçon ma e devoa Arme ar Gristenyen an avel adrên quein, pehini a zougue ar moguet eus an artilleri var Arme an Durquet: ar pez a'oue consideret gant an oll evel ur miracl hac ur sicour sclear eus an Eê.

Ar seizvet dez a vis Here o veza tosteat an eil Arme ouz he-ben varnet un ten canol, e commancesont da denna an eil-tu hac eguile quen terrubl, ma oue tenvaleat oll an ear gant ar moguet. Goude ma oa bet an diou Arme oc'h en em ganna e spaç a deir heur, hep caout casi avantach ebet an eil var he-ben, ar Gristenyen o lacat mui o fizianç er brotection a Zoue hac ar Verc'hes eguet nonpas en o vaillantis-o-unan, a velas en un taol-cont o adversouryen o plega hac o commanç en em denna var o c'his. Ar Gabitenet General eus a Arme ar Gristenyen o redoubli o fizianç hac o c'hourach, a ziscargas un tan bras var ar principala Lestr o devoa an Durquet, eleac'h ma edo ar pen a gommande-varnezo, hanvet Hali-Bacha, pehini a oue laset, ha neuse-souden o pignat var e Lestr e tiframsont e Ansaign. Dom Juan Commandant General var ar Gristenyen, o lequeas da grial,

lor; hà pelloc'h ne doa quet ur gombat oa,
s ul lazerez hac ur massacr an horrupla eus an
rquet, pere ne allent mui en em difèn; hac e
ont muguet tregont mil den er vataill-se, pe
a oue unan eus ar re sanglanta ho deveus bet
oaz ouz ar Gristenyen. Gret oue c'hoaz pemp
pnsonier eus an Durquet, etouez pere ez oa
u Vap d'an Hair-Bacha-se o C'hommandant:
Galer pe Lestr dezo a oue quemeret, ha mu
pevar-uguent a oue brousset, pe gousontet e
elet ar mor, pe zevet gant an tan, ha tost da
nt mil Gristen pere a zalc'hent Esclavet, a re
as o liberte dre ar victor-mâ. Ar Gristenyen
llas quen nebeut a dud er gombat-se, ma c'ha
zas an oll oa ur miracl hac ur sicour visibl o
a recevet eus an Eê.

nt Pie V. pehini a yoa neuse Pab en devoue
lation eus ar victor-mâ er moment ma oue
ezet gant ar Gristenyen, peguement-bennac
ant pell diountâ; hac e oue quer persuadet
us oa un effet eus a brotection ar Verc'hes
pe da hoi en devoa recommandet Armé ar
enyen dre voyen ar Rôtera, ma c'hinstituas
ouel dezi d'ar memes deiz-se dindan an-hano
n Itron Vari ar Victor, evit e zrugarecaat
r victor gaer-mâ e devoa grêt d'ar Griste
da c'hounit var an Durquet.

el ma zeo ar Rôtéra'ta quen agreabl d'ar Ver
, hac etabliffet pell-so en Ilis gant quement
fit, ha ma oue an devotion gaer-mâ unan eus
yenou peveus a re oa en em servichet ar Pab
-mâ evit angagi Mam Doue da favorisa par
ramant Armé ar Gristenyen en un occasion
dangerus, e salvezas dezàn e vise Gouel an

Itron Vari ar Victor hac hini ar Roſera ſolenniſet er meuues amſer. Hac ar Pab Gregor XIII. a yoa ive queu aſſur oa bet gounezet ar victor-ſe var an Durquet dre ar vertuz eus ar Roſera ſantel, ma c'hordrenas, en anaoudeguez en andret ar Verc'hes ſacr, ſolemniſa bep bloaz d'ar Sul quenta eus a vis Here Gouel ar Roſera en oll Iliſou eleac'h ma viſe ar Vreuriez mâ etabliſſet.

P'evit occaſion eo bet ordrenet a-nevez celebri ar Solennite eus ar Roſera partout dre an Iliz univerſel, ha peguer profitabl eo da ſilvidiguez an Eneou.

X X I X.

AR Pab Clemant XI. pehini en deveus gouarnet an Iliz en hon amſer gant quement a furnez hac a ſantelez, hac en deveus canoniſet ar Pab Pii V. eus a behini hon eus comſet en Exempl diaraoc, en deveus aſtennet ar Solennite eus ar Roſera dre an oll Iliſou eus ar Griſtenez hep exception ebet, abalamour da ur victor all gounezet var an Durquet gant an Impalar Chriſten er bloaz mil ſeiz cant ha c'huezec da Vôuel an Itron Vara an Erc'h ar pempet devez a vis Eoſt e quichen Salankemen, hac a ſo galvet ar victor a Semlim, unan ive eus ar victoriou antiera ſo bet c'hoaz gounezet var an Infidelet-ſe, pere a gollas eno muguet tregont mil Durq lazet var ar plaç, hep conta an nivęr bras a oue quemeret anezo, gant o c'hanolyou, o bagageou, o fourviſionou, o artilleriou, o Chancelleri, o Zabournou, o Guitonyou, o Anſaignou, hac o loſtou quezec pere a ſervich dezo da vercou a enor.

Ar Pab ſantel-mâ o c'hanaout erſat oa dlet ar

oui ar victor gaer-se d'ar brotection special eus
Verc'hes Vari, a yeas neuse-souden da celebri
Oferen da Ilis Santes Mari Major evit trugare-
Doue hac ar Verc'hes eus a ur faver quer bras,
ini a oue heulyet prest goude gant ur faver all
nè d'oa quet bianoc'h, da ouzout eo, an dili-
nç eus a un Enesen vras d'ar Gristenyen, galvet
rffott, pe Corcir, pehini a yoa siget tro-var-dro
it an Durquet, pere a oue obliget d'e abandoni
da guemeret an teac'h d'an eizvet varlerc'h
uel an Assomtion eus ar Verc'hes. Hac en
oudeguez vad eus an diou faver-mâ recevet
int Doue dre intercession e Vam sacr, goude
a publiet an Indulgeançou Plenier e Santes
ri ar Victor, ha cacet an Ansaignou quemeret
an Turquet da Santes Mari Major ha da Lo-
, e c'hordrenas ar memes Pab ma vise ar So-
nite eus ar Rosera, pehini bete neuse a yoa bet
fermet en Il sou an Tadou Sant Dominic, hac
c'h ma oa instituet hepquen Breuriez ar Ro-
, ma vise, a lavaràn, ar Solennite-mâ ur
uel a obligation partout dre an Ilis universel,
a vise continuet da celebri ar Sul quenta eus a
Here, dre ma vele erfat an Tad santel-mâ pe-
s eo an devotion eus ar Rosera ur voyen an
ellanta da enori ar Verc'hes, d'e zrugarecât
ar graçou recevet dre he moyen, ha da ob-
graçou all a nevez dindan he frotection oll-
oudus dirac Doue.
r Pab santel Beneat XIII. pehini so bremâ o
uarn an Ilis, hac a ra memes miraclou pere so
vezet sclear, en deveus lequeat ajouti er Bre-
r romen quentelyou a-nevez evit Ofiç ar Ro-
pehini so repetet enni quellies a veich, a so bet

ſera, eleac'h ma en deveus ive attribuet an oll victoryou-mâ var adverſouryen an Iliz d'an devotion eus ar Roſera pehini a récite ar Griſtenyen fidel er memes aniſer ma-int bét gounezet ; ha racſe en deveus confirmet ar Pontif ſantel-mâ Solennite ar Roſera da véza celebret d'ar memes deiz partout dre an Iliz univerſel, evit ma tuimp da enori ar Vam ſacr a Zoue gant an devotion-mâ pehini ſo quen agreabl dezi ; hac evit e ſupha dre ar pedennou eus ar Vreuriez ſantel-mâ da obzeni deomp ar c'hraç da drec'hi hon adverſouryen infernal hac invisibl, couls ha ma e deveus grêt d'ar Griſtenyen fidel trec'hi quellies a veich o adverſonryen visibl ha terreſtr o véza, bet recours dezi dre an devotion eus ar Roſera ſacr ha ſantel, evel ma lennerenhe Ofiç : (*Ut quæ toties Chriſti fidelibus, Roſarii precibus exorata, terrenos hoſtes profligare dedit hac perdere, internos pariter ſuperare concedat*). Comſou ar Pontif bras-mâ eo ar re-mâ.

Gouzout a reer erfat, evel ma em-eus roet dija da entent el Lêvr-mâ, eo da Sant Dominic e tleer attribui ar metod pe ar fæçon-mâ da bidi ar Verc'hes, hac e c'hinſtituas an devotion admirabl-mâ eus ar Roſera goude ma apparition en devoa digant ar Vam divin-mâ er bloaz mil daou c'hant hac eiz d'ar pouent ma prezegue ænep an Albigeoaſet Heretiquet. Rac ur veich ma edo ar Sant bras-mâ er vraſſa ferveur eus e Oræſon e Chapel an Itron Vari ar Poullez, e teuas ar Vam-ſe a drugarez d'en em appatiſſa dezàn, o lavaret dezâ penaus, evel ma oa bet an *Ave Maria* eguis ar principhac ar gommançamant a Redemtion an natur humen, oa ret e viſe ar Salutation-mâ iv ear principhac ar gonmançamant a gonverſion an Heretiquet, hac eus

victor var an Infidelet; hac evelle o prezec ar Rosera, pehini a gompren cant-anter-cant *Ave Maria*, eguis ma compren ar Pfautier cant-anter-cant Pfalm, e vise sur da velet un issu-mad eus e boan hac e dreyel, hac e c'hounezse ur victor comuel var an heretiquet. Sant Dominic a sentas ouz an avis-se a roas ar Verc'hes dezàn, hac elec'h en em arrest, evel ma en devoa grêt bete-neuse, da controversi ha da zisput ouz an Heretiquet, ar pez ne guitun produit nemeur a frouez, n'en em aplicas mui nemet da brezec ar C'hrandeur hac an Excellanç a Vam Doue, ha da explica d'ar bopl ar merit, ar vertuz hac ar pratic eus ar Rosera.

Souden e oue gnavezet ar profit eus an devotion sacr-mâ, ras ouzpen mil Heretic convertisset hac un nombr estranch a bec'heryen vras tennet eus o goal habitud, a roas un desteni sclear eus an nerz a deveus an devotion santel-mâ dirac Doue hac ar Verc'hes. Honnez oue ar gommançamant eta eus ar Vreuriez benniguet-mâ, pehini a redas e beramser dre ar bed-universel, hac a so deut da veza evel ur mere a bredestination evit nep so en em arrolet enni, (couls hac a lavar an Tad Croaser Jesuist, en e Exerciçou a Bière) ha pehini etsin a so autoriset gant an Tadou santel ar Babet dre guement a brivilageou dreistordinal, oc'h accordi un infinite a Indulgeançou da nep a recit ar Rosera, ha d'ar re pere so er memes Breuriez, evel a lennomp en he Ofiç: *Aliique Pontifices Rosarium recitantibus, ejusdemque Rosarii Sodalitatibus Indulgentias penè innumeras concessêre.*

Evit guir, pebez devotion a ve agreaploc'h da Zoue? Pebez peden a ve vertuzussoc'h dirag ar Verc'hes sacr? An Oræson Dominical ar *Pater*,

desquet deomp gant Jesus-Christ. Ar Salutation Angelic an *Ave Maria* repetet ive cant-anter-cant gueich a so composet a gomsou an Eal Gabriel hac a re Santes Elisabeth inspiret gant Doue, har ar fin eus an *Ave Maria* eo peden hor Mam santel an Ilis, pehini ne zesq deomp netra nemet ar pez e deveus desquet e-unan gant ar Speret-Santel. Expliquet em-eus er gommançamant an tri Chapelet a so er Rosera, hac ar pemp Myster a so e peb hini. O vedita er Myeriou-mâ endra vezomp o lavaret ar Chapelet, eo e teu ar Rosera da veza unan eus ar santela pedennou a so en Ilis Catholic, eleac'h ma teu hor c'halon oc'h en em accordi gant hor c'homsou, da renta da Zoue un enor hac ur servich parfet a Religion; ha da renta ive d'e Vam ar Verc'hes an tribut just-se a veuleudi pehini a c'hounez e c'halon, hac a ra dezi squilla var e servicheryen fidel an abondanç a venedictionou hac an tensor a c'hraçou celestiel eus a bere eo etablisset gant Doue an distributerez.

Peguen ancien eo ar repetition eus ar memes peden, evel a reer er Chapelet; ha penaus ar Rosera eo an devotion pehini a rent mui a enor d'ar Verc'hes, hac a so estimeta e peb bro.

X X X.

AR repetition eus ar memes peden, o lavaret ar Chapelet, ne d'ê quet ur sæçon nevez da bidi; andrase so bet commun ha familier d'an oll Sænt eus al Lesen nevez couls hac eus al Lesen ancien. Ne d'eus netra ordinaloc'h er Salmou eguet ar repetition-mâ: ar Salm cant pemp ha tregont ne d'ê casi nemet ur repetition eus ar Salm diaraoc gant

fren-mâ : *Quoniam in æternum misericordia*
, (abalamour ma zeo eternel e drugarez) ; ar
i repeter bep Verſet eus ar Salm-mâ, evel a
ıp toſt da vad o reſpont ouz al Litaniou. Jeſus-
ſt e-unan, evel ma zeo raportet en Av-l, a
ras aliez ar memes peden pehini a reas ouz e
er Jardin Olivet : *Eumdem ſermonem dicens.*
ıvaret a rer eus a Sant Bertele penaus e pede
gueich en deiz ha cant gueich en nos. Pal-
ha Soſomen o deveus raportet penaus Paul
: a Venez Pherme e Libiy, pehini a veve
ımſer Sant Anton, a rea tri c'hant gueich ar
ıes peden bemdez, hac e conte ar pedennou-
nt meinigou munut pere a denne eus e vru-
. Aſſuri a reer penaus Per an Hermit o fallout
n diſpos ar bopl d'ar breſel ſantel er bloaz mil
ezec ha pevar uguent, o exhorte da recita
dez ur certen niver a Bateryou gant cant hac
-cant *Ave Maria*, evit caout un iſſu mad en
ın important-ſe pehini a antreprenent, oc'h
i en devoa deſquet ar pratic-ſe gant ar ſantela
eret pe Hermitet eus ar Paleſtin, etouez pere
ın uſach pell a yoa.

Pab Leon IV. a lequeas an oll Soudardet
ſlen pere a chaſſeas ar Sarazined a guichen
, da zouguen peb-unan ur Chapelet eus a
ır-cant *Ave Maria* ; hac e oue d'an devotion-
e'hatribuas ar victor pehini a chounezas arme
is var an Infidelet-ſe. Len a reomp c'hoaz e
s er ſeizvet a Ebrel, evel ma hon eus remer-
er pempet exempl am-eus raportet diaraoc,
ıs e rea bemdez St. Aïbert Religius a Greſpin,
ıanter-cant ſtou var e zaoulin, o recita e peb
ın *Ave Maria* ; ha penaus pa oue ſavēt eus ar

bez ar c'horf a St. Gertrude deceder er bloaz huec'h cant pevar ha triuguent, e oue cafet en he bez grunenou anfilet pe rolledet, pere a feblante beza ur reft eus ar Chapelet gant nemi e falvezas d'ar Stesma beza enterret. Quemenfe oll a zifquez erfat peguen ancien eo an ufach eus ar Chapelet: hoguen da Sant Dominic eo ez omp redevabl eus ar pratic devot da enori ar Verc'hes Mam Doue dre voyen ar Rofera; evelfe ivez eo d'an affection ardant eus e Urz en andret ar Verc'hes, eo e dleet attribui an avançamant admirabl eus an devotion vras-mâ.

Eus a guement enor a renteur en ilis Catholic da Vam Doue, e c'halleur lavaret penaus ar Rofera eo an devotion a rent mui a enor dezi. Ne oue netra quer glorius d'ar Verc'hes ha ma oue an deputation eus an Eal Gabriel evit anonç dezi e vife Mam da Zoue; ha quellies gueich ma recitomp ar Salutation-mâ, e nevezomp en ur fæçon bennac an implich hac ar gommiffion eus an Eal-fe, o tigaç da fonch an enor a oue rentet dezi neufe aberz Doué dre ar choaz mâ en devoa grêt anezi da veza Mam d'e Vap propr. Evelfe ne d'eus peden all ebet a guement a ve quen agreabl dezi, evel ma en revelas Santes Mectilda. Ar Beden hac ar Veditation, eme St. Bernard, a fo coulmet ftard affambles; ar beden a fo evel ar flambos peveus a hini e receo ar veditation ar felerigen: *Oratio & Meditatio fibi invicem copulantur, & per orationem illuminatur meditatio.* Quemenfe eo a guefomp er Rofera; ha chetu petra ra ive d'an den eürus Alan de la Roch, p'eus a hini hon eus comfet dija, lavaret penaus ar Rofera eo an excellanta eus an oll exerciçou a zevotion, hac evel ar Rouanes eus an oll oræfonou, *Regina omnium orationum.* Gant

n eta e lavarer eus ar Rosera ar pez a lavare
t Yan Chrisostom eus ar beden a vez grêt alies:
issima arma oratio est; thesaurus certè perpetuus;
tiæ inexhaustæ. Ar beden-mâ eus ar Rosera a
n arm an excellanta evit en em difen eus an
ersour; un tensor perpetuel eo, hac ur sourcen
nvidiguez spirituel pehini ne ell beza disec'het
es. *Homil.* 30.'

'erten eo peuaus etre an oll pedennou vocal
a bere en em servich an Ilis evit enori ar Ver-
s, eo ar Rosera unan eus ar re santela hac eus
e agreapla da Zoue, pa ze composet eus an
santela Oræson, ar *Pater Noster* hac an *Ave*
ria, ha pa ze accompagnunequeat gant cals à
sideration ou var huez hor Salver hac e Vam san-
Quement so enni a so mysterius hetec an nivér
a gant-hanter-cant *Ave Maria*; evit quemense
eo galvet *Psautier ar Verc'hes*. An Heretiquet
a bep amser, pere ne d'int quet bianoc'h ad-
souryen d'ar Vam eguet d'ar Map, a so en em
ltet lies a veich a-enep an devotion-mâ ouz
ini o deveus ur gassoni vras, ispicial an oll He-
quet eus an amser diveza, pere so en em di-
dennet ænep ar Rosera, oc'h e dicria muia ma
nt. Re a nerz hac a yertuz e devoa bet an
otion-mâ ænepau heretiquet Albigeoaset, da
ret n'o divisé quet an Heretiquet all pere so
uennet anezo, ur c'has mortel hac un horrol
outhi; n'o deveus espernet netra evit e dis-
hac e dustrugea ma c'halsent gant o zeodou
o scrituryou milliguet, hoguen quement effort
eveus grêt ne d'ê servichet nemet da grisqui an
r eus ar Vreudeur hac ar C'hoareset eus ar Ro-
. Ne d'eus Breuriez d'ar Verc'hes quer caer ha

ma ze houmâ, na quer profitabl d ar Griftenyen, na quen approuvet gant hor Mam fantel an Ilis.

Pe gant quement a liberalite trizec pe bevarzec Pab n'o deveus y quet fquillet var ar Vreuriez fantel-mâ an tenforyou fpirituel a Indulgeançou peveus a re int an difpofitouryen facr! Pe gant quement a bres ar Rouanez an Autrounez hac ar bopl ne d'int-y quet en em arrollet er Vreuriez-mâ! Peguement a victoryou na d'eus quet bet gounezet var an adverfouryen eus ar Feiz? Peguement a genchamant na d'eus quet bet deut e buez ar be-c'heryen? Peguement a exempl-mad na d'eus quet guelet etouez peh feurt etat tud abaoue ma ê conquerer an devotion gaer eus ar Rofera dre ar bed? Endra voa beo memes e Inftituteur Sant Dominic, he guelet dija etabliffet gant ur profit bras e Franç, e Spagn, en Allamagn, e Poullognes, e Ruffii, e Mofcovii, ha betec en Enefennou eus an archipel. Mui ez ê bet conqueret c'hoaz ar vreuriez-mâ ac'houdevez dre voyen ar Religiufet a Urz Sant Dominic. Ar Religius fantel Alan de la Roche eus a behini em-eus comfer en exemplou diaraoc, a brezegas ar Rofera en oll broeziou feptantrional pere fo diouz ar c'hoftez control d'ar c'hreifdeiz, hac er greas gant quement a frôez ma teuas an devotion-mâ en andret Mam Doue da nevezi hi da fleuriffa partout dre an etabliffamant eus a Vreuriez ar Rofera en oll Keryou eus ar Griftenez; ha quemenfe a lequeas ar Pab Sixte V. da augmenti c'hoaz ar graçou hac ar brivilageou peveus a re oa bel pinvidiqueat ar Vreuriez-mâ gant ar Babet all en e raoc, evel ma er gueler en e Vull eus ar bloaz 1586, pehini fo quen enorabl ha quen avantachus da nep a fo e Breuriez ar Rofera.

n Titr eus an Itron Vari ar Victor a ſo anc.e-
'h eguet ar gombat a Lepantes eus a behini hon
comlet amâ diaraoc. Adalec an oad quenta eus
lis o deveus guelet ar Griſtenyen an experianç
a brotection ar Verc'hes a-enep an adverſoun
n eus ar Feiz; hac eo ar brotection viſibl-ſe a
net caus ma ze roet dezi au hano eus an Itron
i ar Victor. Pa oue figer an Eneſen a Rhodes
loaz 1480 gant un arme an horrupla eus a Dur-
t dindan an Turc bras Mahomet II. pehini oa
nt an oll Griſtenyen, e voue difenner an Ene-
-ſe ive dre brotection ar Verc'hes gant Chevay-
en Sant Yan a Jerufalem, pere ſo galvet bremâ
chevalieryen Malth, dindan o C'habiten vaillant
. o Meſtr bras Per d'Aubuſſon. Goude ma o de-
a ar chevalieryen mâ contraignet arme an Dur-
t da ſevel ar ſich divar an Eneſen-ſe ha d'en em
a diouthi, e teuas cals a Durquet d'en em renta
o pa edont o tiſtrei d'ar Gueat victornus, hac e
ttiont d'ar Griſtenyen penaus e creis ar gombat o
oa gneler en ear ur Groas aour gant ur ſcle-
en vras en dro dezi; hac o devoa guelet c'hoaz
Itron at gaerra (ar Verc'hes oa) guiſquet gant
ae ven, ul lanç en he dourn hac ur boucher
he breac'h, hac hi accompagnunequeat gant
den pehini en devoa ur viſach ruſt (Sant Yan
dezour oa) hac a zougue ur ſae grêt a vleo ur
haval, hac heulyet gant ur vanden Soudardet
buanc armet oll a glezeryen pere a luguerne
ns flamboſiou tan. Ajouti a reſont penaus e oue
ntet bras an Durquet gant ar viſion-ſe a remer-
ent en ear; ha pa oue ſavet Anſaign ar Griſte-
en, pe ar Guiton eus ar Chevalieryen-mâ,
ac'h ma oa peintet Imach ar Verc'hes hac hini

Sant Yan Vadezour, e couezas cals a Durquet mato var ar plaç hep beza recevet bleç ebet memes digant ar Gristenyen. Evel ma voue rentet salo Cabiten ar Gristenyen Per d'Aubusson dionz ar bleçou en devoa recevet er gombat, e reas vœu ha promessa da lacat sevel un Ilis gaer dindan an Titr an Iron Vari ar Victor; hac e oue labouret en Edifiç bras-se quer quent ha ma oa echu ar raparationou eus a Fortificationou Kear.

Ar ræson p'evit hini eo bet etablisset ar Gouel eus an Hano a VARI d'ar Sul quenta varlerc'h ar Gouel eus he Nativite e mis Guengolo; ha peguement a respet hac a zevotion a dleomp da gaout evit an Hano sacr-mâ eus a VARI.

XXXI.

ER fin e c'hajoutin amâ c'hoar ar victor a c'hounezas ar Gristenyen var an Durquet dindan protection ar Verc'hes Vari er bloaz mil c'huec'h cant tri ha pevar uguent, pa edont var ar poent da guemeret ar Guear vras a Vieunes, eleac'h ma ra an Impalar Christen e zemeuranç. Ar Guear-mâ pehini a gonter ar c'hre eus ar Gristenez, a yoa siget tro-var-dro gant an Durquet, ha casi lequeat ganto e poultr, pa deuas ar Gristenyen pere a yoa oc'h e difen, d'en em recommandi d'ar Verc'hes d'ar Gouel eus he Nativite gant un devotion ar vrassa, ha neusesouden e recetsont evel dre ur miracl un avertissamant certen eus ar sicour pront a yoa erru dezo, hac a roas dezo ur gourach vras d'en em difen ato. En effet tronos Gouel ar Verc'hes e velsont Menez Calemberg goloet gant un arme a Gristenyen all o tont da lamet ar sich di-

:o. An arme-se pehini a yoa en em lequeat
ıdan protection ar Verc'hes, o tisquen divar
nez, en em avanças etrese arme an Durquet
a yoa composet eus a zaou c'hant mil den,
c'hourdrouze an oll Gristenez. Arme ar Gris-
ı eta pehini a yoa dister e quènver hini an
ıet, a gommanças cousgoude d'o attaqui gant
ent a gourach dre ar fizianç o devoa er Ver-
ma tenas an Durquet goude beza resistet ur
d, d'en em denna var-o-c'his gant quement
, ma c'habandonsont cartier ar Visir bras o
ıten gant Ansaign an Turq bras hac al lostou
ı, pere eo ar mercou ordinal eus e ziguitè,
vez douguet memes en e taoc. Biscoaz victor
e antieroc'h na ne goustas nebeutoc'h a dud
ristenyen. An Durquet o quemeret an teac'h
, o munitionou, o bagageou, o fourvisionou,
lerıou bete an nombr eus a gant ha pevar-
t pez Canol, ha tost da gant mil den var ar
Quer squis oa Soudardet ar Gristenyen, na
quet pourchu davantach an Durquet o te-
an tuall d'ar Rivyer vras galvet an Danube.
Impalar devot Leopold-Ignaç a lequeas cana
nemes deiz an *Te Deum* gant an oll solenni-
ı yoa possibl, o c'hanaout erfat penaus ur
pehini a esperet quen neheut, ne alle beza
zet nemet dre ur sicour visibl eus an Eê ha
brotection particulier eus ar Verc'hes sacr.
a reas ive placi en Ilis principal a Guear ar
n vras a yoa cafet e Logen ar Visir-bras Ca-
an Durquet, hac a yoa ur pez caer ha ral
ıet. Ansaign Mahomet, pehini a vez plantet
creis arme an Durquet tost da Logen ar Vi-
ac a yoa ive ur pez ar pinvidica a ouiset da

uelet, a oue cacet da Rom, ha prefantet d'ar Pab Innoçant XI. Ar Pontif fantel-mâ o veza fur ha certen penaus ne doa gounezet ar victor gaer-ie nemet dre un aſiſtanç dreiſtordinal eus ar Verc'hes Vari, a oſdrenas en anaoudeguez eus a ur faver quer bras, ma vife celebret pelloc'h partout dre an Iliz univerſel ar Gouel eus an Hano a VARI d'ar Sul quenta varlerc'h ar Gouel eus he Nativite. Hac evit gurr goude ar Gouel eus an Hano facr a JESUS oa juſt e vife ſolenniſet ive ar Gouel eus an Hano fantel a VARI.

An Hano-mâ pehini ſo quement reſpetet gant an Elez, ne dhe quet beza nebeutoc'h reſpetet hac enoret gant an dud. O Guerc'hes VARI, eme Sant Frances, nac an Eê nac an douar ne enevont hano all ebet varlerc'h hini ho Map quer a quement ma receffe an Eneou mad quement a c'hraçou, quement a eſperanç, ha quement a zouçder dreizàn evel dre hoc'h-hano-hu. Peguer glorius ha peguen admirabl ê hoc'h-hano-hu, Guerc'hes VARI, eme Sant Bonavantur; rac ar re pere a zeu d'e gonſervi en o c'halon, ne ſpontont quet en artic a maro. An hano a VARI, pehini a finiſi Stereden, ar mor, a ſo roet-mat d'ar Verc'hes Mam Doue, eme Sant Bernard, rac hi eo ar Stereden gaer-ie favet azioue'h ar mor bras eus ar bed-mâ ec cundui nep ſo varnezàn d'ar porz eürus eus o fvid guez eternel dre ar ſclerigen eus he merito hac eus he exemplou: *micans meritis, illuſtran exemplis.* Ma na fell quet deoc'h eta beza coufonte er mor dangerus-mâ dre an tempeſt hac an dentationou a erru gueneoc'h ebarz, na ziſtroït jame ho taoulagad diouz ar ſclerder eus ar Stereden-ma ſellit outi hepret, ha galvit ato MARI d'bo i

cour

our, eme ar Sant-mâ : *respice Stellam, voca Mariam.*

An hano eus ar Verc'hes *Vari*, eme Sant Anton Badou, a so ur sujet a fiziañ hac a joa da guenent er prononç gant devotion ; douçoc'h eo er penou eguet ar mel, agreaploc'h er scouarn eguet ar musiq, ha rejouissantoc'h er galon eguet an oll consolationou eus ar bed-mâ. Aviziou so-quen, eme St Anselm, e c'hobtenomp buanoc'h ar c'hraç hac ar pardon o caout recours d'an hano a *Vari*, eguet o c'hinvoqui an hano a *Jesus. Velocior est nonnunquàm salus, memorato nomine Mariæ, quàm invocato nomine Jesu ;* abalamour na fell d'ar Map hor savetei nemet dre voyen e Vam. Ne deus Sant ebet n'o deveus bet un devotion particulier d'an hano a *Vari* abaoue commançamant ar Grisenez, ha n'o deveus experimantet an effejou profitabl eus an devotion agreabl-mâ. Re eürus en em gaffen, eme Sant Gregor a Nazianç, ma c'hallen caout em guenou an hano a Vari er moment ma tentin va ene o sortial eus ar bed-mâ ; dor an Eê ne alle quet mancout da veza digoret din hep tardi, evel ma oue digoret Arc'h Noe d'ar goulm pehini en en em bresantas gant ur bod Lore en he beq. Mæs evit caout an hano santel-mâ en hor guenou pa varfimp, e rencomp e gaout en hor c'halon endra vevomp. Ar goms diveza a gustum ar Gristenyen fidel da brononç en heur ar maro eo an hano a Vari, hac honnez eo ive an diveza coms a glevont neuse peurvuya. Pebez consolation a receo neuse diouz an hano a *Vari* nep en deveus tâvead an douçder anezàn, oc'h e brononç gant respet epad e vuez !

JESUS, MARIA : chetu ase an daou hano sacr

pere a dle ſina, evel pa lavarren, hor paſſepett da dremen eus ar bed-mâ d'ar bed-all. Gant an daou hano fantel-mâ, p'evit re o deveus an Elez quement á reſpet, hac an Ærevent quetment a ſpont, ne ouffemp quet beza goal-recevet gant hor Barner ſouveren. Pe gant quement a zevotion eta e fleomp ni o frononç ŷ alies epad hor buez evit ma vezzint ur ſujet a joa, a fiziançhac a conſolation evidomp en heur ar maro? Mæs dioualomp ouz an abus a ra cals eus an hanvou ſacrmâ, o prononç *Jeſus*, *Maria*, caſi bep guer hep reſpet ebet, hac alies e diſcourſou fall hac en ur c'hoarzin: petra eo quen andraſe nemet o frofani hac o diſenori, ha meritout n'hor be quet an heur na d'o frononç na d'o c'hlevet en artiel diveza-ſe? Adverſouryen hor ſilvidiguez, ar Buiſſançou-ſe a dêvaligen a zeu da ſcrigea gant horrol ouz an hano a *Jeſus* hac a *Vari*; n'ellont quet clevet prononç gant feiz an daou cher-mâ hep quemeret an teac'h. An Ilis er c'hompren erfat, pa recommand d'he Beleyen repeti alies *Jeſus*, *Maria* e dioufcouarn he bugale pa vezont preſt da dremen, da lavaret eo, er momenchon diveza-ſe diouz pere e tepard hon eternite, eleac'h ma teu al leounet infernalſe gant o oll arrauch d'en em efforci d'hon tenti, d'hor ſpont, ha d'hon ſtrinca en diſeſper. Hoguen ur guir ſervicher da *Vari* en deveus neuſe ur fiziançferm en interceſſion anezi, hac e prononç gant ur feiz gre an hano ſacr-mâ, pehini a bella he adverſouryen gruel divat e dro, hac a zeu da galmi e gouſhiañç hac e drubuil, o rei moyen dezân da vervel e peoc'h.

MARI! Hemâ eo an hano'ta dindan pehini ne dle nicun diſeſperu.

ſar douc'h trouhlet gant an horrol eus ho pe-
jou, ha mar deu ar ſpont rac Jugeamanchou
ie da ziminui ho fiziançh, ho pezet ſonch a *Vari*,
Sanr Bernard; *cogita Mariam*: an hano-mâ
onſolo hac a greahi ho fiziançh hac ho carantez
ndrer Doue. E peb amſer, e peb anquen, e
douetanç ho pezet recours da *Vari*, eme an
ſantel-mâ: *Mariam cogita; Mariam invoca;*
recedat ab ore, non recedat a corde: Na ſortiet
es an hano a *Vari* nac eus ho quenou nac eus
calon en hoc'h oll izomou, iſpicial en heur ar
o. *Ipſam cogitans non erras; ipſâ protegente*
metuis: Endra ho pezo ſonch d'en em recom-
di dezi, ne faziot quer divar an hent mad;
a ho pezo ſourci d'en em lacat dindan he
ection, n'hoc'heus affer da g out aon; hac e
ot erfat dre an experianç ho pezo enoc'h hoc'h-
n, penaus ne d'ê quer hep ræſon eo e toug ar
c'hes an hano a *Vari*, da lavaret eo, a Ste-
n ar mor, a Itron ſouveren, a Vam a druga-
hac a refuch d'ar hec'heryen: *Et ſic in teme-*
o exprieris quàm meritò dictum ſit, & nomen
ginis MARIA.

ampliſſet eta, Guerc'hes *Vari*, an oll vertuz
hoc'h hano en hon andret, oc'h hor ſclerrât, oc'h
gouarn hac oc'h hor difen; ra viot, varlerc'h
ue, ar Veſtres ſouveren var an oll, ha dreiſt
tra var va c'halon-me. C'hui vezo pelloc'h
'honſolation em poanyou, va recours em zen-
onou, va nerz em ſempladurez, ha va c'huſul
douetançou. Petra n'allàn-me imprima doun
'h hano ſacr e calonou an oll, hac o angagi da
ut recours ha da zouguen ur reſpet bras dezàn
e'r maro! Evidon-me dà viana ſo en deſſein d'e

reſpeti, d'e enori, hà d'e brononç alies epad va buez, evit ma em bezo an heur d'e brononç gant mui a fizanç var va maro; hac er prononcin ato varlerc'h an hano a *Jeſus*. JESUS, MARIA: chetu eno an Hanvou ſacr a repetin alies pe a c'henou pe a galon betec an halanad diveza mar gallàn. Hac evit quemenſe ive ne vanquin james d'am Roſera queit ha ma ellin e lavaret, pa repeter ennâ quellies a veich an daou Hano ſacr ha ſantel a JEJUS hac a VARI. *Amen.*

CANTIC evit diſquez penaus excellanta Oraſon a ouffet da ober d ar Verc'hes, eo an Ave Maria, *evel ma e deveus bet revelet da Santes Mectilda.* Var ton: *Breiz-Iſel Mam ar Sænt.*

XXXII.

MAr fell deoc'h, Chriſtenyén, goût pe feurt Oraſon ce an agreapla d'ar Verc'hes hon Itron,
Sclaouit ar c'hornſou he deveus adreſſet
Guechall da ur Santes en em appariſſet.
Lenn a reomp er Vuez a Santes Mectilda,
Ur Servicheres vras d'an Itron Varia,
Penaus en Oferen a ſo propr evithi,
He devoe an deſir devot d'he ſaludi.
Pa glevas ar Belec o lavaret huel:
Salve Sancta Parens: M'ho ſalud, Mam ſantel,
E c'hadreſſas neuſe d'ar Verc'hes he feden,
Gant ur garantez vras o parlant evellen.
Guerc'hes douç, emezi, ma ouffen p'e fæçon
Guella ho ſaludi, m'er grae a vir galon:
Quemenſe lavaret, ur vilion laouen
A rentas he ſperet contant neuſe-ſoudein.
Rac dezi, o veza raviſſet en extas,
Roumes an Eévou en em appariſſas,
O tonguen ſetéramant var he ſeultrin ſerifet

ve Maria e feritur alaouret.
ns a reas evellen ar Verc'hes facr onti:
erc'h, ne ouffe den birviquen inventi
alutation quen agreabl dinme,
uer eaer Oræson ha ma zeo an *Ave.*
c an Tad Eternel en deveus bet dreizi
'honfirmet e graç na ouisen quet pec'hi;
i'e Vap-unia eil Ferson an Dreindet,
eza e Vam bropr en deveus ma choaset.
eizi ar Speret-Glan en deveus bet ivez
entet *leun a c'hraç* hac a bep madelez,
evelep-fæçon piou-bennâc a glasco
zon ar c'hraç divin a dra sur he c'hafo.
vez din lavaret? *Gueneoc'h en an-Autrou*,
presanter din dre ar memes comsou
euvr excellanta so biscoaz c'hoarvezet,
Incarnation aus va Map Benniguet.
ennez oue ar moment a roas din em c'halon
rejouissanç vras, en hevelep-fæçon
deus den a guement a ouffe disclerya
quen nebeut compren peguer bras oa ma joa.
i lavarer din c'hoaz: *c'hui a sa benniguet*
an oll Groaguez ha dreist an oll Merc'het,
oun consideret eus ar Graouaduryen
eürussa so bet nac a vezo biquen.
rfin pa lavarer: *Benniguet eo ive*
ho cof ar frouez *Jesus-Christ* Map Doue;
nter gloar d'am Map da veza roet d'ar bed
vuez dre'r maro en deveus gouzànvet.
lemâ eo an discours he deoue ar Verc'hes
t Santes Mectilda he guir Servicheres;
o tisparissa diganti en instant,
lesas leun a joa hac a gontantamant.
ar vision-mâ e c'hillit conclui
aus ne ouffac'h quet birviquen adressi
n agreabl Peden d'an Itron Varia
l ma zeo certen an *Ave Maria.*
Goude an Oræson galvet Dominical,

Pehini eo ive ar beden principal,
E lavar an Ilis an *Ave Maria*,
Rac varlerc'h ar *Pater* eo ar beden gaerra.
Ha mar deo ar *Pater* gant hor Salver desquez,
Eo quer couls an *Ave* gant Doue compoſer,
Ha goude eus e berz d'ar Griſtenyen ſidel
Desquet ha diſcleryet gant an Ilis santel.
Rac al loden guenta en deveus annoncet
An Arc'hel Gabriel, an eil Eliſabet,
Ar reſt eus an *Ave* a zeſq deomp an Ilis
O veza gant Doue inſpiret e peb guis.
Racſe'ta d'ar Verc'hes adreſſit gant fiziañ
Alies an *Ave* devot hep negligeañ;
Hac e c'hobteno deoc'h hep mar digant he Map,
Dreiſt an traou all ar c'hraç da gaout ur maro mad.

An exempl-má raportet ivez e Catechiſmou Bellarmin, a zisquez erfad peguer profitabl é d'hor ſilvidiguez lavaret devotamant an Ave Maria *d'ar Verc'hes Vari.*

CANTIC SPIRITUEL var ar Vuez admirabl eus a Sant Yan ar Groas, pellini o veza devot-bras d'ar Verc'hes, a yeas en Urz an Itron Vari d'Garmes, pehini en deveus reformet. En Eſcopti Avila e Spagn e voue ganet er bloaz 1542. Bevet en deveus 49 bloaz, hac e varvas er bloaz 1591, ar pevarzecvet devez a vis Kerzu, da behini ema e C'houel. Diſcleryet eo da veza ur Sant bras o veza Canoniſet gant ar Pab Beneat XIII er bloaz 1726. E Gorf a ſo c'hoaz e Segovii hep beza corrompet, hac a ra cals a Miraclou. Imitomp e zevotion d'ar Verc'hes. Var ton Guers Dom Michel Noblerz.

XXXIII.

E Neou devot, ſelaouit gant attantion vras
Ar Vuez ruſt ha poanyus eus a Sant Yan ar Groas,
Pehini gant e groaſyou en deveus reformet
Urz an Tadou a Garmes pere ſo dichauſſet.

Eus a dud vad oa savet, mæs paour oant a voyen,
Hac e reas e oll studi divar an alusen;
Gouziec en em rentas ha vertuzus meurbet,
O veza humbl ha devot dreist e gamaradet.
Un horrol bras en devoa ouz an impurete,
O tioual ouz peb danger da goll ar chastete,
Hac o eastiza bemdez e gorf e peb sæçon,
Evit e zerc'hel docil ha sujet d'ar reson.
Quer modest oa, quer parfet, quer pur ha quen divlam,
Ma tremene evit ur Sant hac èn c'hoaz yaouanc flam;
Mæs en andret ar Verc'hes ur guir devotion
A rea e gonfideri gant admiration
Evit quemense souden e zeas en Urz Carmes,
Pehini so dediet da servich ar Verc'hes;
Vardro ur bloaz varnuguent en devoa pa viscas
An Habit Religius, ha gant joa e dougas.
Biscoaz mui a ziligeanç na mui a exempl mad
Ne voue guelet gant nicun en e Noviciad;
Quement oa e garantez evit an oll boanyou,
Ma rea e oll bligeadur eus a bep seurt croazyou.
E vertuz hac e ferveur eleac'h diminui
Varlerc'h e Profession, a gresque mui-ouz vui:
Commanç a reas er vuez quer rust ha quen auster,
Ma spontas oc'h e velet all Tadou ar Vouster.
Evit eambr e c'houlennas un toul abandonet
Et penn eus an Dortouer dindan an doen cuzet;
Eno ur pennat guezen eleuzet evel ur bez,
A serviche da vele dezàn evit gourvez.
A vrouan-mor ur ciliç grêt gantâ da zouguen
Gant begou lem a bique bete'r goad e groc'hen;
Ha c'hoaz gant un disciplin a yoa scrich e guelet,
E scoe var e gorf tener quen-a-vise quignet.
Ur c'housquet ber hac ur yun easi continuel
Gant maceratiouou quer criz, ha quer cruel,
En rente sempl dreist voder bep gallout rapari
An nerz en devoa collet gant un seurt erizderi.
D'e vortification ha d'e binigennou

E tesponte manific-e zevotionou.
O caret an Oræson, ar Retret, ar silanç.;
E zea da bidi Doue bep tro gant diligeanç.
Oc'h en em antreteni gant Doue er solitud
James nep antretien ne glasque ouz an dud;
Hoguen hac èn quen douguet d'at gontemplation,
e veze douç ha laouen er gonversation.
Mæs e gontemplation hac e Oræsonou
N'en tentent quet feneant en e actionou
Diligant oa el labour, hac e carse ober
Servich an oll er Gouent m'en divise amser.
An isela servichou hac ar re boanyussa
Oa e satisfaction hac e zesir brassa;
Ha mar gu'erruse gantâ beza humiliet,
E vise neuse guella d'e c'houd satisfiet.
Quent ar re guenta memes ato eo em gafe
Pront en oll exerciçou eus ar Gommunaute;
Mæs hac èn ur servicher da Zoue quer fidel,
Bepret en em istime ur pec'her criminel.
Admirabl oa e zouçder hac e humilite;
Nemet vertuz e nessa hepquen ne admire.
Hoguen pourveat e-unan eus an oll vertuziou,
Gousgoude e songe dezàn oa eatguet a viçou.
O velet e santelez, e Superioret
En obligeas da receo an Urzou sacr abret,
Hep elevet ar ræsonou a zigace bep tro
Evit ma er permetsent Breur Lie bete'r maro.
En e bemp bloaz varnuguent e oue-ta Beleguet
Gant un disposition admirabl da velet;
Hac o veza grêt Belec, er rest eus e vuez
En em roas d'ar binigen gant ur gourach nevez.
En desir-se da zerc'hel mui a rigourusdet,
E concevas an dessein da vont d'ar Chartrouset,
Eleac'h ma songe dezan e eafse ar voyen
Da exerci e vues e brassoç'h pinigen.
Hoguen o c'heul ar gusul a Santes Theresa,
E chenchas a santimant evit he asista;
Rac hi he devoa neuse dessein da reformi

An Urz eus a Vont-Carmel ; commancet oa ganti.
Dezâ e refuſantas oa gant Doue choaſet
Dhe ſicour da reformi ar Religiuſet ;
Lacſe-ta gant he avis ha gant permiſſion
Dus ar Reform e c'heureu ſouden profeſſion.
A Yan ar Groaſ an hano neuſe a guemeras
Evit en em obligea da glaſq ato ar Groaſ ;
Ne c'haout a reas en effet hac he dougas ive,
Da ne vancas e zilarc'h nep ſeurt auſterite.
Querzet a rea diarc'hen hep hotes na ſandal,
Mortificarion a yoa dreiſtordinal,
Quement ma oa obliget gant Santes Thereſa
Da voderi e rigol evit obeiſſa.
Evel he Mæſt ar Santes dija er c'hemere ;
Ar ſcierigen en devoa quer bras m'en admire ;
Ponti a reas Couenchou eus he Urz reformet,
Keac'h ma voue da Briol ganti etabliſſet.
Hi o velet peguement a broſit a denne
Dus e furnez ar Vreudeur pere a e'houarne,
Ar c'hemennas dhe ſicour da reformi ouzpenn
Darn eus he Leaneſet, pa n'alle dont a-benn.
Gant e brudanç, e zouçder hac e humilite
A diſpoſas da receo ar Reform hep dale
Goude e beza refuſet gant obſtination
An em gueſsont contantet gant e zirection.
Ober bianoç'h broſit a viſe difficil
Bindan un ſeurt Ditecteur quer fur ha quen habil :
An donæſon en devoa d'anaout ar ſperejou,
Ma da velet er galon an illuſionou.
Biſcoaz Tad Spirituel ne anavezas guell
Ar c'hlevejou a laca un ene da vervell ;
Biſcoaz nicun ne vouezas rei ereoc'h moyenou
Da dree'hi an drouesperet hac e artifiçou.
Ar brud eus e Santelez hac e ſquiant divin
A veza eat dre'r c'harter, e teuas forz tud erfin
Ben em adreſſi dezân evit mad o ene,
Ma roſe ſicour dezo da ſervicha Doue.
O velet ar bec'heryen oc'h en em amanti,

E commanças arrager Satan d'e dourmanti,
Quen dre dentationou ar re violanta,
Quen dre voal dretamanchou ar re obstincta.
Evit e sollicita d'ar pec'hejou lubric,
En em servichas ive a verc'hed impudic:
Hoguen Servicher Doue a yoa re vertuzus
Da songeal e commetse nep seurt pec'her mezus.
An Ærouant pa vele ne doa moyen ebet
Da lacar an den santel da goueza er pec'het,
En em servichas goude eus e Vreudeur memes
Evit e bersecuti, hac ii en Urz Carmes.
Evel ur revoltamant e oue considerer
Ar Reform quer profitabl en devoa antreprenet,
Da veza un deserteur iffam en tremensont,
Ha dre zaouain Archeryen er prison en rentsont.
Evit e zerc'hel surroch, evel ur c'hriminal
Er plantsont en ur c'hachot a yoa un toul têval;
Eno e spaç a nao mis e reant deza beva
Gant cals a ingrateri divar dour ha bara.
Mignon ar Groas a souffre gant resination
Eus e oll adversouryen ar bersecution,
Hep en em glem anezo na james murmuri
Evit quement a ranque ganto da anduri.
N'en em sourcie morse da veza dilivret,
E brison trist a gafe douç evel ur Retret;
Gousgoude dre ur miracl ersin e sortias,
O senti ouz ar Verc'hes pî i er bisitas.
E quement leac'h ma c'hallas e c'hastennas goude
Courachussoc'h e Reform sicouret gant Doue,
Hac en e oll Gouenchou e lequea observi
Ar Reglen, o punissa nep a vanque dezi.
Mæs evintâ-e-unan n'en em gontante quet
Da observi ar Reglen, an-tuont e zea bepret,
E Superiorite dezan ne serviche
Nemet d'en em gastiza gant mui a liberte.
Evel ma tougue bemdez var e guic ur chaden,
Ganti en devoa blecet ha frezet e groc'hen;
Ha gant ar ciliç horrubl pehini a zougue

us e gorf ar gouliou bep tro a nevere
Ne gouſque nemet div-heur, hac ar reſt eus an nos
i chomme var e zaoulin' hep mont mui da repos;
Ir miracl oa ma c'haille chom beo gant e vunou
da gant e oll abſtinanç hac e zifciplinou.
Couls ha Sant Paul e c'haille gant ræſon lavaret:
ſant Jeſus-Chriſt aſſambles oun ouz ar Groas ſtaguet;
'a na doa quen e vuez nemet Croaziou garo,
ere a ſo ber padet gantâ bete'r maro
Hac ur veich pa c'houlennas diountâ hor Salver,
etra c'hoantea digantâ da gaout evit ſaler?
n reſpontas, er bed-mâ ne zefire quen tra
Nemet beza diſpriſet ha gouzaon e gantâ.
Piou na reſpetſe un Tad quer fantel ha quen dign?
Hoguen fet oa en heulſe ar Groas betee ar fin;
Da n'en devoa bet nicun da zouguen quer ponner
vel ar Groas en devoue diouz e vugale quer.
Rac Doue a bermetas ma oue ganto privet
us a bep carg hac implich, ha gonde bannifflet,
oc'h e gendui d'an deferz gant peb confuſion,
vel pa na veritſe nemet punition
Edont ouzpen en deſſein d'e gaç divar o zro
ete ſoquen d'an Indes pell dâveas ar vro,
vit en em di'ober anezàn evit mat,
Huen terrubl en diſprigent hac e teuent d'e gaſſât.
Darn a reas en e enep informationou,
forgi var e vuez accuſationou,
vit ma c'halſent mémes e chaſſeal eus an Urz
lan-doa quet un dra eſtranch guelet un feurt diſurz?
Hoguen Servicher Doue a ſouffre tout gant joa,
ſemet douçder hâ reſpet evito fi'en devoa;
ep en em juſtifia na lavaret ur guer
a vlam an iograteri a reant en e gnêver.
Eleac'h o blam n'er c'hlevet nemet oc'h o excus,
a ne rea quen e unan nemet en em accuſ,
lavaret alies penaus e verite
lamour d'e bec'hejou a bep ſeurt ennaute.
P'edo preſt da bartial evit obtiſſa,

Digitized by Google

Da vont varzu an Indes hep replica netra,
Gant ur c'hlènvet violant en ampechas Doue:
Mæs ar berſecution a badas coulſgoude.
An informationou a voue continuet,
D'an accuſationou ne velet fin ebet;
Nemet o trou ne glaſquent evit e gondaunì;
Mæs treac'h oa e fantèiez da bep ſeurt calomni.
Nieun eus a Urz Carmes, na Breur, na Leanes
N'en em anzave dezàn mignon na mignones,
(Hac èn mignon da Zoue ganto anavezet)
Gant aon aſſambles gantà na viſent puniſſet.
Raeſe ivez e ſtrinquent en, tan al liſerou
En devoa ſcrifet dezo, leun eus e aviſou:
Erguiſſe an dud fantel a gollas ur voyen
D'en em avanç er vertuz gant cals a ſclerigen.
Chetu penaus ar Sant-mà en devoue àn enor
Da veza couls dileſet evel hon Redemtor,
Pini en e Baſſion a oue abandonet
Gant e zifquibyen memea hac e oll mignonet.
D'ar fin e voue avancet gant Doue an amſer
En Eê da recompanſi poanyou e Servicher:
Rac o veza quen uſet gant quement a drevel:
En em gafas attaquet gant ur c'hlènvet marvel.
Neuſe ar Provincial, evit e ſoulagi,
En tennas eus an deſerz a yoa re-ziabri.
Ha da chench car er c'haſſas d'ar Gouent ma c'hoantes
Dindan ur Priol ingrad, pehini er c'haſſea.
O claſq ar Groas da vervel, eno he raneontras;
Rac evel Job gouliet ha brein en em gafas;
A-ziarveas ez oa oll e gorf apoſtumet
Gant pevar pe bemp abces a-ziabaes furmet.
Ur ſerich memes ê ſongeal peguement a ſouffras
Endra badas e glènvet, ar mignon-mà d'ar Groas;
Quen eſtranch oa e boanyou hac an ingratert
Eus a Briol ar Gouent jo tont d'e voal-dreti.
Chench'a rèas e Infirmier, rac ma ſonge dezàn
En devoa re a ſourci da bourvei anezàn,
Quz ç Religiuſet ç zifennas ouzpenn

Google

azent d'e gonsoll var e goz-paillacenn.
es gant e oll souffrançou ne doa quer variant,
er guelet joayas, laouen ha patiant.
ar Provincial a oue avertiſſet
ır ſtad quen truezus p'en hini oa rentet.
veza deut d'e velet, e reas diouz ma oa juſt,
priol ur reprimand pehini a oue ruſt,
ma zoa bet quen ingrat en audret an den clân,
ni a gommanças da bledi evintân.
r Priol-mâ pa velas penaus en excuſe
ouz ar Broviacial gant douçder evelſe,
euas ennâ-e-unan o caout cals a regret
veza bet ep ræſon quer criz en e andret.
us e oll ingrateri e c'houlennas pardon,
enta ſervich dezan pelloc'h a vir galon;
s evel ma teſire ar Sant mervel er Groas,
devoue digant Doue ar pez a zeſiras.
Gant poan ar c'horf en devoue quer bras poanyou
ſperet,
ſonge dezan e oue gant Doue dileſet;
guen oll o acceptâs gant reſignation,
lacat e Croas Jeſus e conſolation.
Revelet e voue dezân pe da boent e varvſe;
gant joa e prononças ar c'homfou-mâ neuſe:
eus-me rejouiſſet er pez am-eus clevet,
ont a ramp da dy Doue ſoudenic d'e velet.
Goude beza recevet e oll Sacramanchou,
ſongeal en hor Salver hac en e dourmanc'hou,
ar ar plaç e quemenças ar Religiuſet
a c'houlen pardon outo d'o beza offanſet.
D'an hanternos o poquet da dreit ar Gruciſi,
ac o prononç an hanvou a *Jeſus* ha *Mari*,
lavaret *In manus*, e rentas e ſperet,
ar dro nao bloaz ha daou-uguent eus e oad tremenet.
En inſtant ma voa maro e voue ur ſclerigen
ant an oll aſiſtantet guelet a zioucʼh e benn,
lac e voue ſantet neuſe an dilicata c'huez
ır gambr ma voa tremenet, ha dre'r Gouenz ivez.

Doue a zeuas da ziſquez dre gals a Viraclou
Santelez e Servicher hac e c'hloar en Eêvou,
Hac an injuſtiç cruel eus ç adverſouryen
A yoa ber quen obſtinet e berſecuteryen.
Var e gorſ maro memes e pad ac'houdevez
Ur miracl continue, hac a veleur bemdez;
Aviziou e toug merquet Imach ar Gruciſi,
Aviziou all an Imach eus ar Vere'hes Vari.
Quemenſe a repreſante an diou zevotion
A voue durant e vuez e oll ambition,
Unan en andret Jeſus hac e Groas venuiguet,
Heben en andret Mari e Vam moya-caret.
Ar memes devotion a dleomp da imita,
Mar fell deomp ouz ar Sant-mâ hènvel en em renta;
Raſe-ta bezomp devot da Jeſus ha d'e Groas,
Ha d'e Vam ſacr ar Vere'hes, evit mervel dinoas.
Hounnez eò ar guir moyen da gaout ur maro riadl
Sant Yan ar Groas e dougas heb james e c'huitâr;
Etre e divrec'h en devoue ur maro precius
Er berſecutionou hac er poanyou grevus.
Chetu penaus eo treret gant Doue ar re-juſt,
O rei dezo da zouguen er bed-mâ eroaſyou ruſt:
Mar comprenit an dra-mâ ne viot quet troublet
Pa zigaço deoc'h ive affiaction eber
Darn e peb occaſion o deus eroaſyou ponner,
Darn all n'o-deus peurvuyâ nemet eroaſyou diſter;
Oll e creſcont conſgonde abarz fin ar vuez,
Evit en Fê ma creſquó ar Gutunen ivez.
Gortoût eta quemenſe ma viot diſpoſet
Da guement eroas a vezo gant Doue deoc'h offret;
Rac hep ar Groas ne ouffac'h beza ſalvet biquen,
Pa dleit antuen en Eêvou dre zorn ar Groas eguen.
Han-dò ber buez Jeſus ur Groas continuel
Gant perſecutionou ha tourmaac'hou cruel,
Adalec Craou Betlehem eleac'h ma voue ganet,
Bete Menez ar C'halvar eleac'h ma voue lazet.
Sul ma toſteas e varo e creſcas e bouryou;
N'en dèvoa quet a izom eus a un ſeurt amprou:

Hoguen evit hon exempl hac hor ſilvidiguez
Ho en deveus andurer poan ha triſtidiguez.
Erguiſſe ne dleomp james en em inquieti
Mar deu e fin hor buez hor poanyou da griſqui;
Sin eo e fell da Zoue an hent-ſe hon diſpos
Da veza quent receveт e gloar e Varados.
Racſe a greis ho calon pa viot affliget
Ifit Calir hor Salver eus e zorn benniguet,
Ma raſ deoc'h en ho maro ſantout e vadelez,
Ha ma ho tiguemero en e Rouantelez.
Evit an devotion en andret ar Verc'hes;
Sant Yan ar Groaſ ne ouiſe manquont dezi james,
Pa deuas en oat a bemp bloaz en ur punç doun couezet,
D'e denna dre ur miracl divleç eus ar goueler.
Jn eil guech hac un drede couezet ac'houdevez
En ur foz doun ha ledan carguet a tour-hâouez,
Mar gorre'n dour un nebeut ar Verc'hes en dalc'has,
Quen a dremenas un den pehini er ſachas.
O caout quement d'ar Verc'hes a obligation,
En devoa dezi ato quer bras devotion,
Na voue biſcoaz remerquet carantez quen tener
Ivel a gontinuas da gaout en e c'hènver.
Goulennic ivez outhi e peb occaſion
Na dui james d'ho priva eus he protection;
Diqueзit da Vam Doue ur merq bennac bemdez
E fell deoc'h e ſervicha gant ur goir garantez.
Quellies ma celebro an Iliz he Gouelyou,
Toſſait gant devotion ouz ar Sacramanchou;
Enorit-hi bep Sadorn particulieramant,
Ha d'ho ſicour p dic-hi bemdez devoramant.
Pa dremenor un Imach dezi, na vanquit quet
Sant ur bedennic devot d'e ſaludi bepret;
Jn Ene mad a veze cuſtum d'e ſaludi
Sant ar *Maria Mater* pa zea ebiou dezi.
An Ene-mà e deus bet goudeſe diſcleryet
Penaus gant un ſeurt moyen e devoa obtenet
Ur maro mad hac eürus dre intercеſſion
Ar Verc'hes ſacr Mam Doue: caerra devotion!

Diou Vreuriez he deveus ar re vertuzussa;
Unan Breuriez Carmes, un all ar Rosera:
Dezi'ta offrit bemdez seiz *Pater* hac *Ave*,
Ha livirit bep Sizun tri Chapelet ive.
Mar en em rentit devot erguisse d'ar Verc'hes,
E vezo dirac Doue deoc'h un Alvocades,
Hac e tui var ho maro hep douetanc d'ho sicour
Da veza victorius ænep hoc'h adversour.
Chetu un darn a vuez Sant Yan ar Groas amâ,
Pehini so bet sammet a Croasyou er bed-mâ;
Gant ar Pab Clemant deevet e oue beatifiet,
Ha gant Beneat trizecvet eo bet canoniset.
Me ve avis deoc'h bemdez d'en em recommand
D'ar Sant mâ quer bras mignon da Jesus ha Mari,
Evit ma c'hintercedo evidoc'h en Eêvou
Da souffr gant patiantet hoc'h afflictionou.
Sant Yan ar Groas quen devot d'ar Verc'hes benigu
Ha da Groas he Map Jesus hoc'heus quement caret,
Obtenit deomp er poent-se ar c'hraç d'hoc'h imita,
Evit eus hoc'h eürusdet ma zaïmp da jouissa. *Amen*

CANTIC all var ar vertuziou principal en deveu pratiquet Sant Yan ar Groas, evit inspira e calonoa ar bopl an desir d'o imita. Var don *Theophilus.*

NE d'ê quet aoualc'h elevet buez an dud santel,
Ret eo lacat hor poan d'en em renta fidel
Da heul ar vertuziou o deveus pratiquet
Evit acquisita ganto an Eurusdet.
Sant Yan ar Groas a yoa pourveat a bep vertuz
Hoguen sourcius oa d'o c'honservi e cuz,
O cuzet ouz ar bed hac o clasq ar voyen
Da bligeout da Zoue ha d'e garet hepquen.
Quemense a zesq deomp ar guir humilite,
Hep clasq pligeout d'an dud gant nep seurt vanite,
Mæs o clasq e pep tra contanti hon Autrou,
O presanti dezàn gant feiz hon oll œuvrou.
Ar Sant-mâ eu devoa teir vertuz principal

Dre

ïſt as vertuziou all; galvet int Theologal:
Feiz, an Eſperanç, hac ar guir Garantez,
e ſo bet creſquet en e galon bemdez.
ant ur Feiz gra ha ferm eo en deveua tree'hes
C'ih, an Ærouant, hac ar bed milliguet;
'r Feiz en deveus grêt quement a Viraclou,
ornet e vuez gant quer caer exemplou.
n Eſperanç guiryon en devoa e Daue
oa gant e Feiz vras rentet ive quer cre,
erie alies: ô Eſperanç cürus:
a deomp obteni peb tra digant Jeſus.
eve ar Beoryen eo, eme an Den fansel,
o fourviſion an Eſperanç fidel;
e tleont caout recours e peb neceſſite,
rz fizyout en due, d'ar fizyanç e Doue.
redit ar pez a gred an Ilis fermamant;
rit e Doue hep digourageamant:
s en em gueffot, netra deoc'h ne vanco,
goulennit gant Feiz ha gant fiziança ato.
ie p'autramant e roſ Doue deoc'h ho coulen;
tramant ho erehat evit en em ſouten
reſination ha gant patiantat,
ho pe nep izom, ha mar beae'h tourmantat.
batiantet ferm a ſo un tenſor bras,
i eo bet rentet cürus Sant Yan ar Groas;
: bezit atao patiant eveldan
ement ho pezo da e'housaon er bed-mâ.
guen me am-eus aon na douc'h impatiant,
en em chagrina e peb ſeurt accidant,
hocheus na guir Feiz, nac Eſperanç guiryon,
en diſquezit quet e nep occaſion.
beza patiant eo en em goleri,
bidi, blaſphemi, touet ha murmuri?
d'ê quet a rit hu lies a vech en deiz,
evel pa n'ho pe nac Eſperanç na Faiz?
Feiz hep an œuvrou a ſo ur Feiz maro;
hoc'heus ur guir Feiz, diſquezit-hi hep tro
ot'h exemplou mad hac hoc'h œuvrou ſantel,

O tioual dreiſt peh rra diouz ar pec'her marvel.
Mar deo ive guiryon ha ferm huc'h eſperanç,
E perot alies Doue gant reverenç:
Nemet an dud devot ne daint d'ar Barados,
Evelſe Yan ar Groas a hede deiz ha nos.
Pa zoa quer beo e Feiz ha quer ferm e Eſperanç,
E Garantez a yoa parfet en aſſuranç.
O pehez Carantez! Carantez ar vraſſa
Quen en andret Doue, quen evit e neſſa.
Eus ar Garantez-mâ é ſantet ar flammou
En e actionou hac en e oll gomſou:
Canticou en deus grêt evit ar Garantez,
Hac a donich peb ealon gant teneredigueç.
Evellen e commanç unan eus e Lêvryou:
O flam a Garantez, en ſo lem ho pirou!
Bleçet co va ene ganto hete'r gouelet;
Mæs ho pleçou ſo douç dreiſt oll douçder ar hed.
Ur veich oc'h e glevet o coms a Zoue epquen
E ſemplas var ar plaç ur certen Plac'h monden;
Haç evel ma ſavas e chenchas a vuez,
Ha pelloc'h e vevas gant cals a Santelez.
Dre ar garantez vras en devoa ouz Doue
Oa tener é galon ouz e Neſſa ive,
Oc'h e conſideri un Imach d'hor C'hrouer,
Hac an pris a Varo hac a C'hoad her Salver.
Quellies ma veze Priol en ur Gouent,
E veze ar Beoryen ar Veſtr eus e oll rent;
Hac èn na refuſe an aluſen nepret,
Ne vanque e'hoaz netra d'e Religiuſer.
E quênver ar re glan partieulieramans
Hac an dud affliget gant nep ſeurt nec'hamaat,
En devoa ur galon leun a gompaſſion,
Hac o ſoulage oll gant peb attantion.
Diouz an exemplou-mâ ne zeſirae'hu ques
Caret erfat Doue hac ho Neſſa bepret?
Ma n'ér grit, ouc'h coupabl a gals a bec'hejou,
Ha mar er grit, e tleit diſquez an effejou.
En hoc'h entretien ha c'hut goms a Zoue,

ac eus ar pez a ve profitahl d'hoc'h ene ?
'eo em autretenit nemet a draou ar bed,
raou fot hac inutil, hap coms a vad ebet.
Ho tiscoursou ne dint nemet rambreêrez,
emet amourousdet ha droug-ptezeregnez;
Ilis, er Sarmon ha e'hoaz en Oferen
comsit a draou vean hac a draou disordren.
Tremen a rit an deiz, ar sizun hac ar mis,
p songeal e Doue nac e glasq e nep guis;
boan e songit-hu ennan pa er pedit,
pa zit da Gofes, ha pa Sacramantic.
Nemet gant hec ho reod ne rit enor dezàn;
es allas! ho calon a so pell diountàn;
guisse n'ouffet quet gant ræson lavaret
servichac'h Doue nac e teuac'h d'e garet.
'enaus e carac'hu goudese ho Nessa?
glasquit martese nemet e drahissa,
tonr dre ho comsou hac hoc'h actionou
noasour d'e ene, d'e gorf ha d'e vadou.
vit hoc'h interest hac evit ho profit
cherissit aoualc'h nep en deveus erédit;
e sellit joayus ous ar binvidien;
guen chagrinus ouc'h ha trist ouz ar Beoryen.
r remâ cousgoude a dleit da soulagi:
u seurt Peoryen a so pere ouzoc'h a gri:
seurt quenta so e'hoaz dirazoc'h a buez,
e sellit ouro gant nebeut a druez.
oulen a reont ouzoc'h ur c'henaouad vara,
ir c'hoz cres bennac, pe neubeudic a dra:
oc'h em em glemont e creiz o izomou;
ar scouarn vouzar a rir ouz o c'hlemou.
nt Yan ar Groas a roe lod eus e baourentez;
c'hui ne fell quet dcoc'h rei eus ho larguentez;
pezo quet ive lod eus an Eürusdet
memprou Jesus-Christ, pa n'o sicourit quet.
seurt all a Beoryen eo ar re so mare,
'het er Purcator da souffr poanyou garo;
a reont ouzoc'h: Ho pêt truez ouzin,

C'hui da viana a yoa guechall mignonet din.
O soulagi a rac'h dre hoc'h aluſennou,
Dre hoc'h oll œuvrou-mad ha dre ho pedeonou;
Hac o leſit da ſouffr hep en em ſourcial
D'o zenna eus an tan, evito da grial.
Doue ho muſuro evel ma vuſurit,
Hac e viot tretet evel ma o zretit;
Chom a reot da zevi er bet-hont hoc'h-unan,
A boanyon an Anaon pa na rit quet a van.
Racſe evit ho profit, e gloar d'hon Redemtor,
Soulagit an Eneou a ſo er Purcator,
Ha bezit char tabl en andret ar Beoryen;
Certen e proſpero mui a-ſe ho moyen.
Chetu ar vertuzioa ar te brincipala
En deveus prátiquet Sant Yan ar Groas amâ,
Pedir-èn d'ho ſicour d'o fratica ivez:
Ma viot recevet en e gompagnunez.
E zevotion vras en andret Mam Jeſus
En deveus-èn rentet ur Sant quer vertuzus;
Bemdez e lavare devot, non-pas buan,
Chapelet ar Verc'hes gant he Ofiç bian.
Chetu amâ ivez Orzſon an Iliz,
Hac a vez recitet er Gouel a ſolennis
En enor d'ar Sant-mâ, d'ar pevarzecvet devez
A vis Kerzu bep bloaz; livirit-hi bemdez.
Va Doue, hoc'heus grêt d'ar Sant-mâ dre ho eraç
Renonç d'e bligeadur evit caret ar Groas;
Dre verit ho Map quer, grit deomp e imita,
Ma c'hallimp da james ar c'hloar acquiſita.

Evallen bezet grêt.

O ſenti ouz un Tad Provincial hac ouz un Tad Deſſiniteur eus a Urz an Itron Vari a Garmes Reformet, eo em-eus lequeat e Guers hac e Canticou Spirituel ar vuez admirabl-mâ eus a Sant Yan ar Groas Servicher bras d'ar Verc'hes, evit ma viſe agreaploc'h ha profitaploc'h a-ſe d'ar Bretoned.

UN EXERCIÇ DEVOT

Evit Oferen ar Rosera, pe Oferen ar Verc'hes.

An Introït.

ME ho salud, Mam santel, c'hui pehini o veza r Plac'h guerc'h hoc'heus anet ar Roue pehini a c'hóurn an Eê hac an douar epad a oll amser.

Salm. Traou mad am-eus oncevet em c'halon da lavart: me a offr va œuvrou e oar d'ar Roue Souveren. ℣. loar d'an Tad, ha d'ar Map, a d'ar speret-santel. ℟. Evel a oa a viscoaz, ra vezo c'hoaz emâ ha bepret, hac epad an l eternite. Evellen beze grêt

Introïtus.

SAlve Sancta Parens, enixa Puerpera Regem; qui cœlum terramque regit in sæcula sæculorum.

Psalmus. Eructavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea Regi.

℣. Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sancto. ℟. Sicut erat in principio, & nunc & semper, & in sæcula sæculorum. Amen.

Repeti a reer Salve, Sancta Parens, *betec ar* alm. *Hac adalec Pasq bete ar Pantecost e vez ajout diou* Alleluia, *pehini a sinifi* Meulit Doue.

Autrou-Doue ho pêt truez uzomp. Autrou-Doue ho êt truez ouzomp. Autrou-Doue ho pêt truez ouzomp.

Kyrie eleison. Kyrie eleison. Kyrie eleison.

Jesus-Christ ho pêt truez uzomp. Jesus Christ ho pêt uez ouzomp.

Christe eleison. Christe eleison. Christe eleison.

Autrou-Doue ho pêt truez uzomp. Autrou-Doue ho êt truez ouzomp.

Kyre eleison. Kyrie eleison. Kyrie eleison.

GLoria in excelſis Deo: & in terrâ pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te, Adoramus te. Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus, Rex Cœleſtis, Deus Pater omnipotens. Domine Fili Unigenite Jeſu-Chriſte. Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris. Qui tollis peccata mundi, miſerere nobis. Qui tollis peccata mundi, ſuſcipe deprecationem noſtram. Qui ſedes ad dexteram Patris, miſerere nobis. Quoniam tu ſolus ſanctus. Tu ſolus Dominus. Tu ſolus Altiſſimus Jeſu-Chriſte. Cum Sancto Spiritu in gloriâ Dei Patris. Amen.

GLoar en Eêveou da Zoue ha peoc'h var an douar d'an dud a volontez vad. Ni ho meul, va Doue. Ni a rent deoc'h mil benediction. Ni hoc'h ador. Ni a zeu d'ho clorifia. Ni a rent graçon deoc'h abalamour d'ho cloar vras ha d'ho majeſte infinit, c'hui pehini ê hon autrou, hon Doue. Roue an Eê, Doue an Tad oll-galloudec. Ni ho trugarecaive gant ar memes meuleudi, c'hui Jeſus-Chriſt hon autrou, Map-unic da Zoue. C'hui pehini ê hon Autrou ſouveren, hac a ſo Doue, an Oan a Zoue, ha Map d'an Tad Eternel. C'hui pehini a zoug hac a effaç pec'hejou ar bed, ho pezet truez ouzomp. C'hui pehini a zoug hac a effaç pec'hejou ar bed, recevit ar beden humbl a offromp deoc'h. C'hui pehini ſo aſezet an tu-deou da Zoue an Tad, ho pêt truez ouzomp. Rac c'hui hoc'hunan ſo ſantel. C'hui hoc'hunan eo an Autrou. C'hui hoc'hunan, ô Jeſus-Chriſt, eo an Huela gant ar Speret-Santel en c'hloar a Zoue ho Tad. Evellen bezet grêt.

En Oferen eus a Solennite ar Roſera e vez lavaret an teir Oræſon pere ſo tumâ varlerc'h. Mæs en Oferen ar Verc'hes pehini a vez lavaret da Sadorn

d'ar Sul quenta ar mis var Auter ar Rofera, e z lavaret an teir Oræſon-mâ.

Oræſon eraoc an Aboſtol pe an Epiſtren.

VA Doue hon Autrou, ni ho ſupli, accordit omni ho ſervicheryen ar hraç hac ar joa da veza bet yac'h a gorf hac a ene, da veza dre interceſſion ar erc'hes glorius dilivret diz an driſtidiguez preſant, pourveat eus ar joauſdet ternel. Dre verit hon Autrou Jeſus-Chriſt ho Map, peni a vêv hac ren gueneoc'h gant ar Speret-Santel en ur emes Doue epad an eterte. Evellen bezet grêt.

Oræſon goude an

AUtrou-Doue, dre ho trugarez, ha dre an interceſſion eus ar Verc'hes orius Vari, grit ma profito omp ar Oferen-mâ da oc'h ha da broſperite quen it ar vuez preſant quen it ar vuez eternel. Dre vehon Autrou Jeſus-Chriſt Map, pehini a vêv, &c. Evellen bezet grêt.

Oræſon goude Communion ar Celebrant.

AUtrou-Doue, o veza quemeret ar fouten eus r ſilvidiguez dre ar Gomunion, grit, ni ho ſupli,

COncede nos famulos tuos, quæſumus Domine Deus, perpetuâ mentis & corporis ſanitate gaudere, & gloriosâ beatæ Mariæ ſemper Virginis interceſſione à præſenti liberari triſtitiâ, & æternâ perfrui lætitiâ. Per Dominum noſtrum Jeſum-Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat, &c. Amen.

Orate Fratres.

TUâ Domine, propitiatione, & Beatæ Mariæ ſemper Virginis interceſſione, ad perpetuam atque præſentem hæc oblatio nobis proficiat proſperitatem & pacem. Per dominum noſtrum Jeſum-Chriſtum, &c. Amen.

SUmptis, Domine, ſalutis noſtræ ſubſidiis, da quæſumus Beatæ Mariæ

semper Virginis patrociniis nos ubique protegi, in cujus veneratione hæc tuæ obtulimus majestati. Per Dominum nostrum Jesum-Christũ Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus. Per omnia sæcula sæculorum. Amen.

ma vezimp difennet e peb leac'h dre ar brotection eus ar Verc'hes glorius Vari, en enor da beh'ni hon eus offret ar Sacrifiç-mâ d'ho Majeste. Ar c'hraç-se a c'houlennomp ouzoc'h dre verit hon Autrou Jesus-Christ ho Map-unic, pehini a vêv hac a ren gueneoc'h ha gant ar Speret-Santel en ur memes Doue epad an oll eternite. Evellen bezet grêt.

An Oraſon guenta evit Solennite ar Roſera.

DEus, cujus Unigenitus, per Vitam, Mortem & Resurrectionem ſuam nobis ſalutis æternæ præmia comparavit; concede, quæſumus, ut hæc Myſteria ſanctiſſimo Beatæ Mariæ Virginis Roſario recolentes, & imitemur quod continent, & quod promittunt aſſequamur. Per eundem Dominum noſtrum Jeſum-Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus. Per omnia ſæcula ſæculorum. Amen.

VA Doue, pa en deveus ho Map-unic acquiſitet deomp ar recompans eus ar filvidiguez eternel dre e Vuez hac e Varo, hac e Reſurrection, ni ho ſuppli, evel ma veditomp ar Myſteriou-mâ er Roſera ſacr ha ſantel eus at Verc'hes glorius Vari, da rei deomp ar c'hraç da imita ar pez a gomprenont, ha da acquiſita ive ar pez a bromettont. Dre ar memes Jeſus-Chriſt ho Map hac hon Autrnu, pehini a vêv hac a ren gueneoc'h en union ar Speret-Santel ur memes Doue epad an oll eternite.

Evellen bezet grêt.

EPITREN PE AN ABOSTOL,
tennet eus a Lévr ar Furnez. Ch. 24.

IE ſo bet crouet abaoue ar gommançamant hac z an oll amſer; hac en er da zont ne bâouezin da bepret ar memes ma ; hac em-eus grêt va ſer- dirac Doue en e zemeu- ſantel. Et façon-mâ oun et ferm e Sion, hac em- cafet ive va repos er Guear el, ha va ſuiſſanç a ſo eta- e teJeruſalem. Griziennet er bopl a ſo enoret, eus hini an heritach a ſo e ach va Doue, hac oun en alc'het e creis an aſſamble an oll Sænt. Graçou ha meuleudiou da Zoue.

AB initio & antè ſæcula creata ſum, & uſque ad futurum ſæculum non deſinam; & in habitatione ſanctâ coram ipſo miniſtravi. Et ſic in Sion firmata ſum, & in civitate ſanctificatâ ſimiliter requievi, & in Jeruſalem poteſtas mea. Et radicavi in populo honorificato, & in parte Dei mei hereditas illius, & in plenitudine Sanctorũ detentio mea. Deo gratias.

Reflexion var an Epitren-mâ.

E deus netra convenaploc'h d'ar Verc'hes ſacr, eguet ar pez a lavar en Eccleſiaſtic en ren-mâ eus ar Furnez divin. Amâ e cafer ar lection pe ar garantez en deveus bet Doue ivanç en andret ar Graouadurez eürus-mâ e nent Privilech en deveus accordet dezi. Ar pe ar ſinification allegoric ha myſterius ne d'ê nebeutoc'h aberz ar Speret-Santel eguet ar ication litteral eus ar Scritur ſacr.

erm oun e Sion...ha va fuiſſanç a ſo etabliſſet ruſalem. Mar e devoa quement a gredit ar c'hes ſacr e quênver he Map var an douar, ma en lequeas da gench an dour e guin z ma oa deut ſo-quen e amſer da ober mi-

raclou, e repreſanti dezàn e daou c'her ſimplamant an izom eus an daou bried-hont a Ganat Galilee, ha bete ma procuras ar ſantification a Sant Yan Vadezour abarz ma oue ganet, o renta ur viſit epquen da Santes Eliſabeth e Vam; ha nebeutoc'h a gredit e devezo ar Verc'hes en Êl eleac'h ma zeo etabliſſet he fuiſſanç gant mui a autorite? Ar buiſſanç-mâ certenamant e deveus Mam Doue, a zeu da ſponta an Iſern; ar c'hredit oll-galoudus-mâ e deveus ar Vam drugarezus-mâ en andret ar Griſtenyen fidel, eo a zeu da zeſoli an adverſourien eus hor ſilvidiguez, ha da lacat a hep amſer an oll Hereſiou e gôal humor hac e caſſoni vras outi: rac an Heretiquet, coulz hac o meſtr ar ſerpant infernal, o deveus ur c'has hac un adverſion eſtranch ouz ar Verc'hes Vam. Me am-eus comſet ouz unan e claſq e gonvertiſſa, pehini a lavare penaus, pa en deviſe oll madou ar Roue a Franç, o abandonſe quent eguet ma lavarſe un *Ave Mria* da enori ar Verc'hes.

Pebes conſolation deomni entrezomp Chriſtenyen fidel, gouzout hon eus enni ur Vam pehini or c'har gant tenerediguez, ur Broteſtoures oll-galloudus pehini a guemer intereſt en hon oll izomou, ur Mediatrices hac un Interceſſoures, pehini varlerc'h Jeſus-Chriſt a ra hon oll conſolation hac hon oll eſperanç? Peguen alies a veich e deveus an llis ſantel experimanter hac amprouet e aſſiſtanç-hi en e izomou braſſa? Mar guelet an Infidelet pe an Heretiquet o tont evel ur reverdi da c'holo ar c'hontreou guella eus ar Griſtenez, mar deue an Turq bras da zeſtum e oll armeou hac e oll nerz evit dont da gonſonti evel ur mor bras, ar bagat bian a zenved Jeſus-Chriſt,

devoa an Ilis nemet caout recours da Vam
ue ha trei e daoulagad ouz ar Stereden vor-
, neuſe-ſouden e veze diſſipet ar reverdi-ſe,
ſe-ſouden e veze calmet an tempeſt-ſe Ur guir
nç e protection ar Verc'hes a den deomp ur
ur puiſſant e peb affliction hac e peb tenta-
. Pebez refuch na guetomp-ni quet enni en
izom, o caout un devotion particulier en he
ret! Ne d'eus nemeur certenoc'h merq da
a collet, eguet an indevotion hac an indiffe-
; en andret ar Verc'hes Vari; na certenoc'h
q ive da veza ſalvet, eguet derc'hel ur guir
otion dezi. Houmâ vezo'ta va devotion ahed
ouez.

n Aviel eus a Oferen ar Rosera. Luc. C. 11.

N amſer-ſe, endra edo Jeſus o prezec d'ar hopl, erten maouez adouez ar a ſavas he mouez da la- t dezàn: Eürus eo an en- lou e deveus o touguet an divron hoc'heus denet. ıſen Jeſus e reſpontas : ıtſe eürus eo ar re pere a comſou Doue, hac a ra ofit anezo. Meuleudi de- Jeſus-Chriſt.

IN illo tempore, loquente Jeſu ad turbas, extollens vocem quædam mulier de turbâ, dixit illi : Beatus venter qui te portavit, & ubera quæ ſuxiſti. At ille dixit : quin imò, beati qui audiunt verbum Dei, & cuſtodiunt illud.

Laus tibi Chriſte.

ıxion devot var an Aviel-mâ dre raport d'ar Rosera.

N Tadou ſantel o deveus admiret ha meulet- bras ar gourach eus ar vaouez vertuzus-mâ, ni e devoue an hardizeguez da ſouten a houes ınn dirac an oll an Incarnation a Vap Doue

an deſpet d'ar voueriſſi ha d'ar valiç o devo
reou-vras eus a Judee ountâ neuſe, hac an deſ
d'ar berſidii ha d'an infidelite eus an Heretiquet
zonet, pere a dlie nac'h e diviſe ar Verc'hes ſo
niſſet d'ar Speret-Santel eus a ſubſtanç he c'hic e
furmi enni ar C'horf a Vap Doue en e Incan
tion. Evelſe ivez eo en em ſervichet an Tad
eus ar c'homſou admirapl a brononças ar vaou
courachus-mâ, evit prou penaus eo ar Verc'h
ſacr guir Vam da Zoue. Rac evel a lavar Ten
lien ha Sant Auguſtin, ret eo remercout erfat p
naus ar reſpont a eure Map Doue d'ar vaoues-m
o lavaret dezi: *Quentiſe eürus eo ar re pere a g
comſou Doue hac a zeu d'o fratica;* ne roe morſ
tout da entent, evel ma pretant cals a Heretique
penaus ne diviſe quet bet ar Verc'hes Vari an e
da veza guir Vam da Jeſus-Chriſt en effet; m
dre ar reſpont-mâ e roe da entent ebquen pena
ar galite a Vam dezàn hervez ar c'hic ſimplama
ne doa quet c'hoas quen eürus evel ma zeo ar g
lite a Vam hervez ar ſperet, pe dre hini e co
cevomp Jeſus-Chriſt en hor c'halon o ſenti ouz
gomſou hac o c'hober volontez Doue. Petra ze
hor Salver deomni dre ar reſpont-mâ, eme Sa
Auguſtin, nemet ma zeo an union pehini hon e
gantâ hervez ar ſperet hac hervez ar c'hraç, pn
ferahl d'an hini pehini ne ve nemet hervez ar c'hi
ha penaus ne d'ê quet o veza uniſſet gant ar Se
hervez ar goad epquen, ne d'ê quet o veza qu
ren d'an dud ſantel eo ez omp eürus, mæs o cao
ur guir union gantâ hervez ar ſperet hac o ve
eguiſdo e graç Doue eo. Mari eta ſo bet eürufloc
o receo ar Feiz e Jeſus-Chriſt en he c'halon, egu
o conceo e Gorf ſacr en he c'hof virginal. Hor Sa

:n devoa cals a guerent hervez ar goad a
z e Vam; hoguen petra e ſervichet ar gue-
:z temporel-ſe dezo, pa na gredent quet en-
pa na zouguent quet a feiz d'e gomſou ? Hac
: ne viſe ſervichet da netra da Vari beza Mam
lver ar bed, eme an Tad ſantel-mâ, pa ne
a ê bed eürufſoc'h c'hoaz ouc'h e zouguen en
halon, eguet ouc'h e zouguen en he c'houf
ıa chaſt.

reſpont a ro amâ'ta Map Doue d'ar vaoues-
ne ziminu netra eus a zignite hac a c'hrandeur
rc'hes Vari: rac evel ma oa bet deſtinet gantâ
za e Vam: e rentas dign eus an enor ſe oc'h
npliſſa eus e c'hraç, hervez ma comſas en
uti o c'hanonç dezi ar Myſter eus an Incarna-
Hac evelſe gant guirionez eo bet eürus o
Mam da Jeſus-Chriſt, abalamour ma ê bet
:vet ganti en he c'halon dre al leunder eus e
ıa dre an ardeur eus he Feiz, quer couls ha
bet concevet ganti en he entrailliou chaſt dre
tus eus ar Speret-Santel, pehini gant e ope-
epquen a furmas eus he goad pur ar c'horf
eus hor Salver. Hoguen Map Doue, o tiſ-
, evel ma ra amâ, peguen eürus eo ar re
gleo e gomſou hac a ra o froſit anezo, a
ac'h d'ar re brincipal eus ar Yuſevien da
t peguer maleürus oant o unan pa na falle
na clevet na pratica e comſou divin, eme
d, ha pa glaſquent memes ar voyen d'o zi-
ſperejou ar bopl dre o blaſphemou. Er fe-
iâ ive e ro da entent d'ar gôal Griſtenyen
r maleürus int, peguement bennac ma en
ont ha ma en dougont en o feultrin dre ar
numon, pa na dint quet ſourcius na da gle-

vet e gomſou en inſtructionou mad, na da denn profit ebet anezo.

Evit anaout an dignite a Vam da Zoue hac a renq glorius a zalc'h ar Verc'hes Vari dreiſt an oll grouaduryen, eo ez ê inſtituet particulieramant a Roſera, eleac'h ma c'hanonçomp dezi quellies a veich ar galite-ſe a Vam da Zoue dre ar memes comſou ma oue annoncet dezi ar veich guenta gant an Eal, oc'h e ſaludi leun a c'hraç. Eus ar ſe-ver hac ar brivileich-mâ eo e tigaçomp dezi da vemor quellies gueich ma e ſaludomp erguiſſe. Hon oll beden o lavaret ar Roſera, ne deo ne-met ur deſteni ſolennel eus hor feiz hac eus ar pez a guemeromp en he c'halite huel, hac eus ar he-zianç pehini hon eus en he gallout hac en he madelez. Dre an devotion-mâ e reomp ur bro-feſſion public da anaou gant an Ilis univerſel, ar Verc'hes ſacr evit guir Vam da Zoue, ha dre gon-ſecanç, evit an Itron ſouveren d'ar bed oll, Rouanes an Eê hac an douar, Alvocades ha Mediatrices etre an dud ha Jeſus-Chriſt, pehini eo an Alvocat hac ar Mediateur ſouveren etre e Dad ha ny, e anaout a reomp evit refuch ar bec'heryen, evit conſolatoures ar re affliget, evit Mam ar Griſti-nyen fidel, evit ar Vam a drugarez hac a c'hraç. Ha mar repetomp quellies er memes peden ar bro-feſſion ſolennel-mâ, Guerc'hes, n'er greomp ne-met evit diſquez deoc'h ar joa pehini hon-eus o conſideri pe da c'hrandeur ha pe da c'hloar ouc'h favet gant Doue.

Comprenomp ahan pe a guer bras pris ha pe a guer bras merit eo dirac Doue ur beden quer profi-tabl d'hor ſilvidiguez, ha quen agreabl d'ar verc'hes. Comprenomp diouz quememâ peguen excellant ha

uen avantachus eo an devotion incomparabl
ar Rofera. Enni eo deſtumet ar pez ſo enotapla
vam Doue hac ar pez ſo avantajuſſa d'ar griſte-
n fidel. Pebez Breuriez ſanteloc'h na profitá-
'h d'hor ſilvidiguez eguet hini ar Rofera? Ne
quet ſouez ma zeus guelet quement a dud a
ſecanç hac a Sænt bras quen douguet evit an
otion-mâ, ha ma o deveus-hi prezeguet, publiet
neulet evel ur voyen da obteni digant Doue,
interceſſion ar Verc'hes ſacr, ar graçou hac ar
ryou hraſſa; evelſe ivez eo dre an exerciç eus
levotion ſantel-mâ eo è teuer da zifarmi an
1, da rei an teac'h d'an oll adverſouryen eus
ene, ha da renta inutil quement effort ha que-
t fineſſa a impligeont en hon enep. Han-d'ê
amour da ſe eo e deveus anavezet an Iliz
us eo d'an devotion-mâ e rleer attribui ar vic-
ou bras a ſo ber gounezer var an Durquet hac
le retiquet, hac eo gant ræſon ez ê roet d'an
Vari ar Victor an hano eus an Itron Vari ar
ra ive? Gant an armou-mâ eo e triompher
ar valignite eus an adverſouryen hor ſilvidi-
: ar Rofera eo ar boucher pe ar bodrier pe
hini e paromp an taulyou a fell dezo da ſquei
comp. Pebez maler eta d'ar re pere a neglich
n ſervichout eus a ur ficour quer puiſſant,
us a ur ſourcen quen abondant a bep mad!
ad hor buez hon eus izom bep tro eus a in-
ſſion ar Verc'hes. Evel ma zomp attaquet gant
lentation, figet a bep-tu gant hon adver ſou-
, o querzet ato var bord quen-alies a bre-
, e creis an dêvaligen eus a un nos continuel,
e un hent quer riſclus; ar voyen eta da re-
euz adverſouryen quen terrubl, quer fin ha

quer cre? Penaus achap azilarc'h quement a zangerou hep ur protection quer galloudus evel ma zeo hini ar Verc'hes sacr? Ha oi a ouffe alies aoualc'h implori e asistanç? Ha ni a ell memes, hep un negligeanç criminal, chom hep caout recours dezi, dre sst peb tra en heur ar maro, eleac'h ma teu hon adversouryen gruel da redoubli o effort hac o artifiçou evit hor c'holl, er moment terrubl se eleac'h ma hon eus peb sujet da grena rac hor sempladurez, ha netra da esperour nemet diout an drugarez a Zoue? Allas! en abandon ma en em gueffimp neuse piou vezo va refuch-me, va esperanç ha va diveza recours, nemedoc'h ha Mam a drugarez?

Pebez consolation evidom-ni pere so en em arrollet er Vreuriez santel-mâ, gouzout penaus ez eus er memes diveza-se un infinite a eneou devot d'ar Verc'hes o c'himplori gant ferveur he asistanç hac he protection evidomp! Ha ne d'ê quet hepquen en heur ar maro, mæs c'hoas e peb adversite hac e peb izom en hor buez hon eus gut da c'horros ar sicour hac ar servich mad-se diout quement so er memes Breuriez-mâ gueneomp. An union haç ar gommunication a bedennou hac a œuvrou-mad ne d'ê quet unan eus ar brivilageou hac an avanrachou distera hon eus er Vreuriez santel-mâ. Ne ouffet quet niveri peguement a servicheryen devot ha fidel da Vari a so bemdez o recita gant ferveur ar Rosera, couls evidomp evel evito o-unan. Pebez eur deom-ni'ta pere so er Vreuriez, beza participant en oil pedennou-se eus hor Breudeur hac hor C'hoarelet, ha gouzout ersat ez eus bep heur ha bep moment un nombr bras a servichien da Vari oc'h e supplia gant affec-

tion

on d'hon aſiſta bremâ hac en heur hor maro: *Nunc & in hora mortis noſtræ?* Pa na veritemp uet beza clevet hon unan gant ar Vam-ſe a dru-arez, hac hi a ell ober ar ſcouarn vouzar ouz ar hri charitabl eus a guennalies a ene mad a ſo c'h e fidi evidomp? Mar d'oa ſuffiſant dec den ſt da ziſarmi coler Doue var an abominationou iminal eus a bemp Kear vras, evel ma lennomp Scritur, pebez ſujet n'hon-eus-ni quet da eſpe-ut e tui ar Verc'hes da exauci ar pedennou a-ra ennalies a ene ſantel bemdez evit ar bec'heryen iour. Pebez prejudiç na pebez gaou eta, va oue, na reom-ni quer ouzomp hon-unan o chom ep en em lacat hac en em acquita en ur Vreu-ez a guer bras couſecanç evit hor ſilvidiguez evel a zê houmâ!

O Guerc'hes ſacr! me a ene bremâ va dallen-z vras o veza ber quen diſourci da antren en ur omerç hac en un union quen avantachus a be-nnou hac a œuvrou-mad gant ar re pere ſo quen vot deoc'h en ho Preuriez ſantel; pe mar em-s ber ar c'hraç d'en em lacat enni, e c'hanavân negligeanç maleürus da veza chomer hep en acquita eus a un dever quer juſt, hac hep paea oc'h an tribut-mâ eus a veuleudi hac a beden-n pe da re oun en em angaget. N'am refuſit er evit quemenſe, Guerc'hes Vari, eus ar bro-ion pehini a roit d'ar re ſo fidel en ho ſervich; emaoun en deſſein d'o imita hiviſiquen, o la-ret da viana ur Roſera bep ſizun, evit meritour ur fæçon bennac ma ho pezo ſonch ac'hanon ive.

An eil Oraſon evit Solennite ar Roſera, pehini a vez lavaret en Oferen varlec'h an Orate Fratres.

FAc nos, quæſumus Domine, his muneribus offerendis convenienter aptari, & per ſanctiſſimi Roſarii Myſteria ſic vitam, Paſſionem & gloriam Unigeniti tui recolere, ut eus digni promiſſionibus efficiamur. Per eundem Dominum noſtrũ Jeſum-Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omni ſæcula ſæculorum. Amen.

AUtrou-Doue, grit, ni ho ſuppli, ma vezimp diſpoſet-mad da brofita eus ar Sacrifiç-mâ pehini a offromp deoc'h, ha dre ar Myſterioù eus ar Roſera ſantel ma conſiderimp ar vuez, ar Baſſion hac ar c'hloar eus ho Mapunic en hevelep-fæçon ma vezimp tentet dign eus e bromeſſou. Ni er goulen dre ho memes Map-unic Jeſus-Chriſt hon Autrou, pehini a vêv hac a ren gueneoc'h en ur memes Doue gant ar Speret-Santel epad an oll eternite.

Evellen bezet grêr.

An drede Oraſon evit Solennite ar Roſera, pehini a vez lavaret ar c'h ar Gommunion, pe ar Poſtcommun.

SAnctiſſimæ Gemitricis tuæ, cujus Roſarũ celebramus, quæſumus Domine, precibus adjuvemur, ut & Myſteriorum, quæ recolimus, virtus percipiatur, & Sacramentorum, quæ ſumpſimus, obtineatur effectus Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spi-

AUtrou Doue, grit, ni ho ſuppli, ma vezzimp ficouret dre ar pedennou eus ho Mam ſacr ha ſantel, eus a behini e ſolennilomp ar Roſera, evit ma receſſimp ar ver tuz eus ar Myſterioù pere a gonſideromp, ha ma c'hobtenimp an effet eus ar Sacramanchou pere hon eus recevet. C'hui pehini a vêv hac a ren gant Doue an Tad ha g...

ar Speret-Santel en ur memes Doue epad an oll eternite. Evellen bezet grêt.

ritûs Sanctî Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Peden d'ar Verc'hes evit obteni Carantez Doue.

GUerc'hes santel, c'hui pehini hoc'heus caret Doue quement, pliget gueneoc'h rei din loc'h eus ar garantez ho poa evintàn pa edoc'h var an douar; grit ma em bezo eveldoc'h ur garantez ardant ha ferm evitâ, ma en enorin ha ma er servichin quer fidel, na vezo capabl netra d'am dispartia diountàn; grit ma songin ennâ mui eguet e netra all, ha ma er c'hirin dreist peb tra oll ha mui eguedon-vz unan. Obtinit din ar c'hraç-se abalamour dezàn, Guerc'hes Vari, c'hui pehini hoc'heus-èn caret hac er c'har c'hoaz quer parfet, c'hui pehini eo ar Vam a garantez-caer, hac a so Mam d'an oll dud, evit ma carin va Doue santelamant gueneoc'h epad ar vuez prefant hac epad an oll eternite. Evellen bezet grêt.

MEDITATION DEVOT

Eus a Sant Bonavantur var an Ave Maria, *pehini a fervicho ive da glevet devotamànt Oferen ar Rosera.*

Me ho falud Mari leun a c'hraç.

ME ho trugareca, va Doue va Salver, eus va oll galloud hac eus a greis va c'halon, abalamour ma e pliget gueneoc'h en em ober Den evidomp indign ma zomp, ha beza douguet e cof ar Verc'hes Vari, ha beza ganet ganti, ha maguet eus he leaz sacr; ha ma e bet pliget gueneoc'h

repoſi etre he divrec'h, hac en em ſoumeti da veza obeiſſant dezi, ha c'hui couſgoude an Autrou hac ar C'houer da guement tra ſo, ha c'hui gêt gueneoc'h drouz hoc'h imaich hac hoc'h hènvelediguez an oll dud. Ha ne d'ê quet d'ar vignonet, Autrou va Doue, eo e cuſtemer diſclerya ar ſecrejou? Perac eta bremâ e teud-hu da gommunica ho re d'hoc'h adverſouryen, ha particulieramant dime pehini ne doun nemet louſdoni adalec quil va phen bete plantout va zreid, ha n'en em ſantàn douguet nemet d'ar per ſo control d'ho volontez? Perac, va Doue, ouc'h-hu bet quel liberal da rei un donæſon quen nobl hac un tenſor quen excellant d'ho ſervicher (pe d'ho ſervicheres) mechant hac infidel evel ma zoun-me? Ha ne guiſit-hu quet e teuàn-me da zifenôri ho Mam, p'evit lavarel guell, da ober goab anezi, e quemeret an hardizeguez, ourgouillus bras ma zoun, da ſaludi an hini pehini eo an bumpla craouadures; da ſaludi an hini a ſo quer celeſtiel ha quen divin, ha me quer paour, quer vean ha quer ſtag ouz an douar; da ſaludi an hini a ſo quer pur ha quer chaſt, ha me peguen impur ha peguer fleryus oun; da ſaludi an hini pehini eo ar ſantela, ha me ar falla den; da ſaludi an hini ſo Mam da Zoue, ha me buguel d'an drouc-ſperet?

Peleac'h ema bremâ, va Autrou debonner, ar reverenç hac ar reſpet a ſo dleet d'ho Mam-hu? Penaus e permet-hu un feurt tud da zont d'e ſaludi? Hoguen, va Jeſus, ne d'ê quet bet aoualc'h deoc'h evit ar garantez eſtranch hoc'heus en hon andret, en em renta ſujet abalamour deomp da bep ſeurt diſprigeanç; c'hoaz e c'handurit e ve ſaludet ha tretet gant muſellou ha teodou lous ho

Mam facr hac hi aſezet an nu-deou deoc'h bremâ; evit ma c'hallac'h dre ur voyen bennâc elumi en nor c'halonou an tan eus ho carantez hac eus he hini. Certenamant ne ranquer quet doueti na domp outâtæt indin d'e ſaludi; ha me gred erfat ne leus Eal ehet en Eê memes a guement a ve capabl d'e ſaludi diouz ma verit: penaus eta craouallur ar vila ma zôn, e c'hallen-me beza cafet dign guemenſe?

Un dra eſtranch eo na zeue quet an den mierabl da grena ha da ſponta pa zeu da ſaludi un tron quet bras; mæs un dra eo hac a ſo deteſtabl lont da bronong he hano a c'henou endra ma zê r galon occupet e traou vean hac inutil, ha menes e traou mechant, ha coms outi endra e troet or c'hein dezi, oc'h en em applica e traou ſot ac impertinant queit ha ma vezomp oc'h e ſidi. Hac ar Verc'hes eürus-mâ a dle beza ſaluder gant an ll reverenç, enor ha devotion; hac e claſq ar re ere a zeu erreſe-hac-enhi gant humilite; ar reſe eo a ar hac a receo evit he bugale. O peguen eürus eo n hini en em rejouiſ o caout un ſeurt Mam, oc'h briata en e galon, hac oc'h e imita en e œuvroul) peguen eürus eo an hini a laca e boan hac e boſibl d'en em gonformi diouz ar Vam a Zoue! Piou e hennez, nemet an hini a zeu da ziſpriſout an aou crouet, d'en em uniſſa ouz Doue dre ur guir arantez, hac o veza crucifiet gant Jeſus-Chriſt, n devens ſec'het ha deſir da ſilvidiguez an eneou.

Un eſton eo na ſantemp quet ur gontantamant ras en hor c'halon o ſaludi ar Verc'hes ſantel-mâ; e nenſe e comſomp ouz Mam Doue, hac e conderomp penaus Doue ſo en em c'hrêt den enhi. euſe e velomp penaus abalamour deomp eo en

em uniſſet ar pez a ſo ſouveren hac infinit gant ar pez a ſo diſter, hac ar pez a ſo huel gant ar pez a ſo iſel er Myſter eus an Incarnation. Me ho les da ſongeal na ve quet hor ſperet carguet a zouçder dre ar ſalud-mâ, eleac'h ma velomp en deveus Doue hor c'haret quement, ma e bet pliget gantâ en em renta breur deomp e Cof ar Verc'hes, ear hor c'hig hac hor goad eo. O peguen admirabl ha peguen incomprenabl eo ar Vadelez a Zoue en hon andret-ni! Pebez devotion na dleffemp-ni quet da gonceo en hor c'halon en andret ur Verc'hes quen digh, pe dre hini hon eus meriter e teufye Doue d'en em ober Den evidomp, ha dre voyen pehini omp renter memes digh da veza breudeur ha c'hoarefet da Zoue, hac heritouryen eus e Rouantelez aſſambles gantâ.

Hor guenou a dleffe beza leun a zouçder pa zeuomp da ſaludi ar Verc'hes ſantel-mâ, ha da lavaret dezi; *Benniguet eo ar frôez eus ho Cof.* Rac he frôez a ſo douç hac a agreabl meurbet, hac a zigaç ur ſaour an douça er guenou hac er galon eus an den fur. O peguen admirabl eo ar fecondite eus ar Verc'hes-mâ, pehini a laoſq ur frôez quen douç e calon an hini a zeu d'e ſaludi devotamant! ha ſulvui a bligeadur hac a ſaour a guemero er frôez-mâ, ſulvui a recevo anezàn; ha nemet lavaret a rae (aoualc'h eo) e recevo anezàn brepret mui-ouz vui.

O Guerc'hes ſantel, èn ſn eſtrainch hor be-ny quen nebeut a bligeadur oc'h ho ſaludi, ha na zeuemp quet da ancônec'hat peb tra all abalamour dec'hu! mæs pa ê guir penaus e raviſſit gant douçder ar galonou, penaus e c'heli c'hoarvout na zeue quet un den goude beza ſantet an douçder a ſo

noc'h, da lacat e affection enoc'h quement, ma ome emeas anezàn e-unan, ha na fante mui ar ez ma zeo? Petra ê ma hoc'heus-hu ive quer bras efir da denna 'hor c'halon hac hon affection-ny arzu-hac-enoc'h, ha quer bras fourci d'hon anjan-n ha d'hor gônit da Zoue? Peadra e fell dec'hu ampliſſa an Êêvou eus a fang, ha renta divin ar e pere ne dint nemet un neant? Perac, me ho ed, e fell dec'hu hor mezvi-ny eus a garantez o Map, ha ny na ellomp rei deoc'h netra a gue-ient a ve dign ac'hanoc'h? Pebez profit a ell dont ec'hu ac'hano? Allas! Guerc'hes a gar quement ion eneou, nemet ho caret a raemp ive cals, an raou celeſtiel memes n'o contantont quet.

Hoguen petra ra dec'hu claſq ar galonou terreſtrinâ deomp-ny, pa zint quer vil ha quer fleryus? Revit-ii'ta, Iroun ar ſantela, ha tomit-ii e bruchet io carantez. Ha piou eo an hini na vezo tomet na ſclerreat e galon gant ar rayonou eus ho trugarez? Den e guiryonez ne ell en em viret ouz ho arantez, rac an Eê hac an douar a ſo leun eus ho averyou. Pe a da-bennac e troimp, e teu neuſe-ouden d'en em breſanti dirac hon daoulagad an hini ſo en em incarnet evidomp en ho Cof virgi-al. Chetu eno'ta penaus hoc'heus hor chadennet ire al liamou eus ho carantez hac eus ho faveryou, rac hoc'heus aſſennet a bep-tu al laçou eus ho ma-lelez evit lammet digueneomp peb occaſion da lec'het diouzoc'h, ha ma c'hallimp repoſi ato er ruchet eus ho touçder hac ho carantez.

Bremâ'ta, va breudeur ha va c'hoareſet, dire-lit guenême ma ſalutimp oll gant ur memes affec-ion er Vetc'hes ſacr-mâ, o lavaret dezi, *Ave Maria.*

Hoguen c'hui Guerc'hes benniguet, quemerit

aberz vad, mar d'eo me, pehini ne vevàn quet evel un Eal, mæs evel un drouc-sperer, am-eus an hatdizeguez da offr deoc'h at tnemes salud a brefantas deoc'h an Eal Gabriel; ha mar d'eó me, pehini so quen horrubl ha quen dereftabl, am-eus couſgoude ar breſomtion d'hô ſaludi. Evit quemenſe tout em-eus fizianç en ho madelez vras; hac o veza tomet gant ho carantez, n'em bezo quet a vez oc'h ho ſaludi, peguen indign bennâc oun d'e ober. Me o ſalud eta, Guerc'hes Vari; ha petra ve douçoc'h dime eguet hoc'h *Ave?* O *Ave!* ô ſalud admirabl, pehini a zeu da vezvi ar galon gant ne oun quet pebez douçdet celeſtiel, pa ho prononcer gant devotion!

Certenamant, Guerc'hes, quement hini en em lacaï e dever d'ho ſaludi devotamant, a ell lavaret etfat: Va ene ſo tanâveat ha teuzet-oll enon quer quent ha ma zôn en em lequeat da ſaludi va Meſtres guer, ha da barlant outhi. Ha piou eo an den na ve taviſſet e galon enoc'h-u, Guerc'hes fact, pa gonfider penaus evel ma teuas ar Meſſager eus an Eê da anonç deoc'h ar Salutation-mâ, neuſeſouden e teuſoc'h da veza braſes var Map Doue? Piou eo an hini na zeue d'en em eſtoni gant un admiration vras, pa vel douguet Map Doue etre ho taou goſtez ha maguet gant ho leaz precius? Petra illit-hu da glevet gant braſſoc'h joa eguet ar Salutation divin-mâ dre behini ez ouc'h anavezet hac anzavet da veza Mam da Zoue? Hac evit guir c'hui a fell deoc'h e teue an dud d'en em rejouiſſa enoc'h en hevelep fæçon ma tremenne dreizoc'h o affection da garet an hini ma aouc'h Mam dezàn. Rac ne ſongeàn quet e faiſe deoc'h anês beza ſaludet hac anavezet gueneomp dindan an

tir a Vam da Zoue, nemet evit ma teuemp d'e garet. C'hui eo an dor a gristal dre behini e fell deoc'h e vemp unisset gant ho Map quer.

Me ho salud eta gant ar guir *Ave*: rac an *Ave* se eo en deveus digoret hor c'halon ouz Doue. O *Ave* admirabl! dre behini ê contraignet an Ærevent da dec'het, eo lequeat ar bec'heryen e liberte, eo rejouisset ar vugale, eo carguet an Elez a joa, eo en em incarnet ar Verh divin, hac eo rentet brases ar Verc'hes hep offans ebet d'he guerc'hdet. Hennez eo an *Ave*, dre ar frôez a behini eo angeandret e graç Doue ar graouadur tæsonabl, eo prenet ha redimet an dud, eo raparet an Urz eus an Elez ha ramplisset ar plaçou goullo en o zouez. Ra dui eta quement so crnuet da bresanti deoc'h hep paoues ha da offr deoc'h hep fin an *Ave*-se, ar salud-se pehini so quen douç ha quen agreabl ma rejouis an traou terrestr, ha ma ro d'an traou celestiel ur joa inconcevabl. *Ave*, pehini gant ur rayon sclêr a zeu da illumina hon entendamant, da rassasia hon affection, da zressi hor songesonou, da sclerrat hor sperejou, da zouçaat hor c'halonou, da arreti ha da vnuga an insolanç eus ar c'hic revoltet. *Ave*'ta. ô *Ave*! pehini evel ul chaden a zeu da eren stard hor c'halon ouz ar Verc'hes sacr, ha d'e zistaga diouz an traou caduc ha terrien, ha pehini a zeu da unissa gant ul liam ferm ar miserablet guez gant ar Vam a visericord, an esclavet gant o Mestres hac o Itron, hac ar vugale ve gant o Mam.

O peguen amiabl ha peguer carantezus eo an *Ave*-se, Guerc'hes glorius Vari! Tosteat d'ho saludi nep piou bennâc a zesir heza dalc'het e hamou ho carantez: rac mar deu d'ho saludi a galon hac

a affection, ſul-ſtarioc'h a ſe en em gaſo chaiſ-
net gant ho carantez: ha ſulvui ma en em gaſ
contant, ſul-liproc'h a-ſe ho ſaludo; en hevelep
fæçon ma tui ar garantez hac an *Ave* aſſamblés a
eil da griſqui eguile, quen a dui calon nep ho ſa
ludo da fazia dezàn dre an douçder vras pehini
ſanto. O carantéz virginal! c'hui a rent divin a
hini a boſſedt, hac a rent guerc'h an hini a yo
ſouillet ha ha leun a louſdoni. Me ho ſalud era, v
Meſtres, va Mam, ha memes va c'halon ha v
ene. O Guerc'hes Vati! ô Mari va mignones a
vraſſa, c'hui pehini ſo dime dreiſt an oll varlerc'h
Doue, me ho ſalud! O Hano an dilicata, Hano
an agreapla, Hano an douça, Hano a Vari!

Petra m'eus-me grêt? Pebez preſomtion, pe-
bez effrontéri eo dime caout an hardizeguez d'ho
heavel ha da goms ouzoc'h evellen! Piou a
glevas biſcoaz un ſeurt tra? Ur c'hraouadur collet,
ur ſac'hat pec'het, un eſclav d'an drouc-ſperet a v
quen hardis da brononç ſo-quen hoc'h hano! O ca
rantez evidon-va-unan! ar garantez-mâ eo ne o
quet reſperi eguis ma ê dleet an Hano eus a Vari
Doue. Pardonit din, va Meſtres ſantel, mar cre
dàn lavaret ho caràn; rac peguement bennâc ma
zôn indign da lacat va c'harantez en ur plaç quen
huel, evit quemenſe c'hui n'en douc'h quet indig
da veza caret. Ha piou eo an hini, Itron ſantel
na falvezo quet dezàn bo caret, pa ê dre ho moyen
eo e c'hobtenomp ar c'hraç hac ar c'hloar? Dre
zoc'h-u ez ê torret al liamou eus hor pec'hejou
dreizoc'h-u ê pardoner deomp hon dleou, hac
trec'homp hor viçou. Dreizoc'h-u ez ê foudet a
pez a yoa torret, ez ê cafet ar pez a yoa collet
eo nevezet ar pez a yoa coz, eo creheat ar pe

oa sempl, eo cresquet ha brasseat ar pez a yoa
ha dister; dreizoc'h-hu ar pez a yoa isel a so
t huel, hor c'hommançamant a so avancet ha
et d'ar berfection, hac ar pez so parfet a so
duet ha dougue betec ar fin. Dreizoc'h-hu eo
siet ar galon, en sclerreat an entendamant,
l imminet ar speret, eo consolet an ene, eo
queat ar volontez, eo carguet ar goud a zouç-
, eo caerreat hor bisaich, eo quemeret an es-
geoures da bried ha cunduet da dy ar pried
n, hac eo lequeat an ene e liberte; quemense
a so grêt dre ho moyen, ô Guerc'hes Vari!
Me ho salud eta, Mari; rac c'hui, evel ma si-
hoc'h hano, eo Stereden ar mor, hac ar mor
uero, c'hui eo ive hon Itron hac hor Mestres
veren; Stereden ar mor oc'h galvet, abala-
ur ma hoc'heus produet er bed (pehini so ur
r a dêvaligen) ar rayon eus ar sclerigen eter-
: galvet ouc'h ive mor c'huero, abalamour
voue carguet ho calon eus a ur mor a
uervder, a dristidiguez hac a c'hlac'har e Pas-
n ho Map quer pa voue lequeat d'ar maro er
oas evidomp: galvet ouc'h c'hoaz Itron ha Mes-
s, pa zouc'h bet savet aziouc'h an oll Elez betec
tu-deou d'ho Map Jesus dreist an oll Urzyou
gelic. Galvet ouc'h ur veich c'hoaz Stereden ar
or, abalamour ma hor c'hunduit en hent eus hor
vidiguez var ar mor dangerus eus ar bed mâ;
or c'huero, abalamour d'ar c'huervder eus an
iez hac ar gompassion hoc'heus bet ouzomp o
let peguer miserabl ômp; hac erfin Itron ha
estres, abalamour ma hor c'hemerit dindan ho
otection. En ur guer, Stereden ar mor ouc'h,
alamour d'ar vodesti ha d'an honestis ac'hanoc'h;

Mor c'huero, abalamour d'ho trugarez ; hac hon, abalamour d'ho callout vras.

O va Autrou ha va Doue, petra ellomp-ny da renta dec'hu evit quement hoc'heus roet deomp? Petra raim-ny dec'hu, na petra ouffem-ny da ober evit ho trugareeaat da veza pliget gueneoc'h roet deomp ur ficour quer favorabl, ur gonfolation quen excellant, un aſiſtanç quer bras, hac ur ſouten quer veruzus ha quet crê evel ma zeo ar Verc'hes Vari, ar Stereden vrillant-ſe, da ſervichout deom-ny, a lavaràn, ny pere ſo coufonted er c'huervder eus a vor ar bed-mâ, leun a devaligen en dro deomp, hac a ſo quer pell diomp ar porz eus hor filvidiguez, cacet ha digacet gant ar tourmant eus ar goagou mor, bete beza var ar poent da veuzi ha da vont da goll gant an denta ionou hac an occaſionou dangerus pere a ſtourm ouzomp? Gant guiryonez e c'haller lavaret eo eurus an nos ha glorius an dêvaligen pere o devez meritet beza ſclerreat gant ur Stereden quen admirabl: ha certenamant me a guemer an nos le evel un deiz caer a zeu d'am ſclerrat em deliçou, evel a lavare David, ha d'am inſpira da renonç d'ar bligeadurezou vean eus ar bed mâ.

O Guerc'hes glorius Vari! mar douc'h Stereden ar mor, me fell din ato queit ha ma chômin er vuez-mâ beza er mor-ſe, evit ma viot va Stereden ato ive, ha ma vezin er mor c'huero a driſtidiguez gant ar regret bras d'am pec'hejou, o compaſſia ein c'halon gant Jeſus-Chriſt crucifiet, oc'h en em aſſligea hac o hec'hi pa velin va neſſa e poan, peauramant e danger d'en em goll dre ar viçou. Me a fell din eta vogueal var ar mor-mâ, evit ma em bezo ar Stereden-ſe d'am c'hundui ha d'am

ya. Maler d'ar re pere a vêv en o fligeadur ha
fell quet dezo antren er mor c'huero-mâ; rac
vet e vezzint eus a sclerigen ar Stereden gaer-
. Deuent a bep leac'h afflictionou ar bed-mâ
goueza var va c'hein, ha da nher din santout
c'huervder anezo, n'em bezo aon ebet rac que-
nse, Guerc'hes Vari, endra viot-hu gueneê.
use so-quen eo em sclerrait muya, pa vezàn
ssera gant an anquen hac an affliction, ha pa ve-
i dileserà gant an dud. Pa vezo memes antreet an
ar eus an affliction bete gouelet va ene, ha pa
zin muya dispriset, banisset ha condaonet gant
oll, neuse vezo e quemerrot muya sourci ac'ha-
n. Savet ar bed-oll eta em enep, queit ha ma
o, d'am persecuti, miserabl ma zôn am eus me-
t dre va fec'hejou a bep seurt droug ha puni-
n, ne duin quet evit quemense d'en em cha-
na na da goll courach, nemet e c'homo ar Ste-
len vor-mâ, Mari, gueneèn d'am scleraat ha
m c'hundui. Eürus hac ouzpen eürus mar bezàn
outet, casseat, detestet ha dispriget gant peb-
an, nemet e vezin recevet gant ar stereden vor-
, pehini a zeu da luya ha da rei ur sclerigen quen
uç d'ar reso abimet er c'huervder eus an affliction.
O peguen douç ha peguen agreabl e tle beza
on daoulagad-ny guelet ar Stereden celestiel-
! rac mui a dal beza cunduet ha levyet gant ar
reden-mâ, eguet na d'ê caout an oll pligeadu-
ou ha contantamanchou eus ar bed. Arabat eo
leffe ur galon barfet nep seurt aon; rac im-
ssubl eo mont da goll eleac'h ma luy ar Stere-
n-mâ. O va Itron ha va Mestres guer, c'hui eo
Lestr pehini bon dalc'h var ar mor dangerus-mâ
er ferm ha quen assur, na duimp quet da stequi

ouz ar reyer; c'hui eo ar ſtur pehini hon dreſſ ha hor c'hunou cûn dre ar roudou a dleomp da zer-c'hel; c'hui eo ar Gouel pehini a ra deomp vo-gueal hac a ſervich deomp da zisheaul; c'hui eo ar Stereden vrillant pe da hini e vis hon nadoz, ha a ziſquez deomp ar porz a ſilvidiguez pe da hor c'hunduit, oc'h hor preſervi diouz peb danger. Piou eo an hini'ta n'en em lacaï quet a volonte vad var ar mor-mâ eus a gontrition, a gompa-ſion hac a binigen, eleac'h ma c'h ſiſtit favor blamant an oll.

Erfin evit e repeti c'hoaz ur veich, c'hui Mari, pehini ſo bet rentet ur mor c'huero ga ho clac'har e Paſſion ho Map, ha gant truez compaſſion ouzom-ny entrezõp pec'heryen bac

Piou eo an hini'ta na antreo volontieramant mor-mâ, evit gallout antren e calon ar Verc'h Vari? Evit guir ar reſe a antre erfat en ho ca hac a chom enhi continuelamant, pere a zeu vedita continuelamant ive Paſſion ho Map ben guet; rac impoſſubl eo, Mam vad, antren e go liou ho Map quer dre ar veditation, hep antren ho calon, ahalamour ma ê gravet ha plâcet co tinuelamant e c'houliou en ho calon ive. Hac e ma vezo imprimet ato ar mercou hac ar rou anezo en e Corf ſacr, e vezzint ive ato e ca ar Vam. Piou a dardo'ta nac a ziffero davantac en em ambarqui el Leſtr-mâ?

Un dra eo hac a ſn douç ha leun a gonſolan clever coms ac'hanoc'h, Guerc'hes glorius V hoguen douçoc'h ê c'hoaz ſongeal enoc'h, hac douça oll antren dre c'houliou Jeſus-Chriſt en calon. Ha racle n'en em dennomp quet eus ar i geſon a Baſſion Jeſus-Chriſt hac e ſouffrançou,

fell quet deomp en em denna ęr memes amſer s ho calon douç ha carantezus, Guerc'hes; rac o e teu an den da veza touraſæt virginal, ha itel ha divin: eno e teu an den d'en em ancô-chât e-unan, o caout memor eus ar pez a apatant ouz ar Map hac ouz ar Vam. Ra vezo acrdet deomp ar c'hraç-ſe gant an hini a vêv hac en hep fin da jamęs. *Amęn.*

Stabat Mater *e Brezonec, evit compatiſſa gant ar Verc'hes ec'hars ar Groas var ſujet ar maro criuel ha męzus eus he Map, hac evit en em recommandi dezi varben an heur eus hor maro ivez. En Heuryou Brezonec e queffot ar* Stabat Mater *e Latin hac e Guerz Brezonec; hoguen chezu-y amâ e Pros epquen guer ivit guer.*

Stabat Mater doloroſa, &c.

AR Vam glac'haret a yoa en he ſa ec'hars ar Groas, eleac'h ma ſquille cals a zaelou, queit ma oue ſtag he Map outhi.

Cujus animam gementem, &c.

Endra edo evelle o teplori gant un driſtidiguez e ur glac'har bras, e voue treuſet he Ene gant c'hleze a gueuz.

O quam triſtis & afflicta, &c

O pebez anquen ha pebez affliction e devoue Vam beniguet-ſe d'he Map-unic!

Quæ mærebat & dolebat, &c.

He affliction hac he regret a yoa quer bras, a crene gant an horrol o velet ar poanyou eus Map divin hac adorabl.

Quis eſt homo qui non fleret, &c

Piou eo an den ne vouelle quet, ma conſiderre

Mam Jesus-Christ en un seurt anvt ?

Quis possèt non contristari, &c.

Piou a ouffe mirer na ve contristet, o contempl ar Vam druezus-mâ quen affliget assambles gant he Map ?

Pro peccatis suæ gentis, &c.

Evit pec'hejou e bopl oue e velas Jesus en tormanchou-se, ha dispennet gant ar fouetou.

Vidit suum dulcem natum, &c.

Guelet a reas he Map douç o vervel hep consolation ebet, pa edo o renia e Ene.

Eia Mater fons amoris, &c.

Hebien eta, Mam a druez, seunteun a garantez ! grit ma fantin tve an effort eus ho clac'har, evit ma vouelin gueneoc'h.

Fac ut ardeat cor meum, &c.

Grit ma tui va c'halon da zevi dre ar garantez en andret Jesus-Christ va Doue, evit ma vez agreabl dezàn.

Sancta Mater, istud agas, &c.

O Mam santel, grit din ar faver-se da imprim doun Gouliou Jesus-Christ em c'halon.

Tui nati vulnerati, &c

Roit din lot eus a boanyou ho Map quen terrubl goulìet, hac a so pliget gantà souffr quemen evidon.

Fac me verè tecum flere, &c

Grit ma vouelin gueneoc'h dre ur guir gontrition, ha ma fantin poanyou Jesus crucifiet que ha ma vezin e buez.

Juxtà Crucem tecum stare, &c.

Desir am-eus da c'hom gueneoc'h equichen Groas, ha da zerc'hel deoc'h a volontez vad compagnunez en ho nec'hamant vras.

Virgo Virginum præclara, &c.

O Guerc'hes gloar ar Guerc'hefet, na vezit quer bremâ ruſt em andret, ha grit din ar c'hraç da zeplori gueneoc'h ive.

Fac ut portem Chriſti mortem, &c.

Grit ma tougun em c'halon at memor a Varo hac a Baſſion Jeſus-Chriſt, ha ma c'henorin e C'houliou ſacr.

Fac me plagis vulnerari, &c.

Grit ma vezin bleſſet ive gant ar Gouliou-ſe, ha ma vezin gant ar Groas-ſe raſſaſiet dre ar garantez en andret ho Map quer.

Inflammatus & accenſus, &c.

Hac o veza etguiſſe tanflammet gant un deſir ardant da bligeout dezàn, me ho ped, Guerc'hes, d'am c'hemeret dindan ho protection en deiz terrubl eus e Varn.

Fac me Cruce cuſtodiri, &c.

Grit ma tui Croas Jeſus d'am difen, hac e Varo d'am goarantiſſa, hac e c'hraç d'am fortifia.

Quandò corpus moriętur, &c.

Erfin pa dui va c'horf da vervel, grit ma vezo roet d'am ene ar c'hloar eus ar Baradoz. Evellen bezet grêt.

℣. *Tuam ipſius animam, &c.*

Hoc'h Ene-hu, Guerc'hes, a ſo bet treuſet gant ur c'hleze a gueuz. ℟. Evit ma vezo diſcuilhet ar ſongeſonou eus a galonou cals.

An Oræſon Interveniat, *&c.*

NY ho ſupli, hon Autrou Jeſus-Chriſt, ma tui ar Verc'hes glorius Vari ho Mam, peveus a hini an Ene a voue treuſet gant ur c'hleze a gueuz en heur eus ho paſſion, da intercedi evidomp ditaç ho trugarez bremâ hac en heur eus

hor maro. C'hui pehini a vêv hac a ren ur memes Doue gant an Tad hac ar Speret-Santel. *Amen.*

An Oræſon-mâ var ar *Stabat* hac an Oræſon all a ſo amâ vailerc'h, a ve mad da lavaret da viana bep Guener pe bep Sadorn, couls hac en Oferen ar Verc'hes Vari.

Oræſon devot d'ar Verc'hes evit obteni dre he moyen graçou Doue er bed-mâ hac e c'hloar er bed-hont, er guel a boanyou he Map.

O Guerc'hes g'orius Vari, Mam da Zoue, Rouanes an Eê, Itron ar bed, Mam a drugarez, c'hui pehini eo ar ſantela, an humpla hac an truezuſſa dreiſt an oll Sænt eus ar Pales celeſtiel; c'hui pehini a ſo preſt ha pront da glevet ha da exauci pedennou ho ſervicheryen, ha d'o ſicour ato en o izom; mar plich gueneoc'h bremâ, o va Meſtres guer ha ſantel, pidi ar Vajeſte divin evidon-me, pehini ſo ur pec'her ar vila hac ar gouaſſa eus an oll dud, e tui an oll gourniſanet eus an Eê da intercedi gueneoc'h evidon ive ha da lavaret da Zoue: Preſtit, Autrou fouveren, ar ſcouarn eus ho trugarez d'ar ſupplication eus ho Mam ſantel; rac un dra eo hac a ſo dign e reuac'h en he c'honſideration da rei ar vuez d'an den coulet, hac ar c'hraç d'an den miſerabl.

O guerc'hes truezus meurbet, peguement bennâc ma zon-me an indigna craouadur ſo var an douar, c'hui eo an digna craouadures a ſo en Eê; mar don-me ſuperb, c'hui eo va Meſtres an humpla; mar doun-me fouillet, c'hui a ſo pur dreiſpeh tra; mar don-me vil ha fleryus, c'hui a ſo caer ha leun a c'huez-mad; mar don-me lubr.

ha charnel, c'hui ſo ur Verc'hes ar burra hac an reata; mar don-me ur pec'heur ar mechanta, c'hui ſo Mam da Zoue ar ſantela. Me ho ſuppli eta eus a greis va c'halon, dre ar garantez hac ar regret hoc'heus bet evit ho Map quer, pliget gueneoc'h pidi hac intercedi evidon-me pec'her miserabl ma zoun; dre an anquen ho poue pa rencoc'h tec'het en Egypt gant ho Map benniguet; dre ar c'holl a rezoc'h anezàn pa ziancas digueneoc'h e ſpaç a dri dez; dre an diſpartì triſt a reas liouzoc'h e Bethany pa en em lequeas e pen an tent da vont d'e Paſſion; dre ar gonis c'huero-ſe lavaras deoc'h ouz ar Groas, *Maoues, chetu aſe o Map*, oc'h hon recommandi deoc'h en termeyou-mâ evel ho pugale; dre ar ſec'het-ſe pe ouz int e voue roet ar veſtl hac ar gouin-ægr dezàn a eſa; dre ar maro cruel hac iffam-ſe a c'houanvas evidomp; dre an digor ſe a reas al lanç en goſtez; dre an diſquen a voue gret d'e Gorf recius eus ar Groas etre ho tivrêc'h; pedit ho Map Jeſus evidon, evit ma pligeo gantâ pardoni in va oll hec'hejou, ha rei dim an oll graçou hac an oll vertuzyou peveus a re emeus izom er vuez refant, hac ar vuez eternel gueneoc'h aſſambles, vit e veuſi epad an eternite. Evellen bezet grêt.

'N OFIÇ BIAN EUS A GONCEPTION ar VERC'HES, pehini a ve mad da lavaret bep Sadorn, pe da viana bep Sul quenta eus ar mis.

Uſtum oar e cals a Iliſou, eleac'h ma ê fontet ar Roſera, da gana bep Sul quenta eus ar is Oferen ar Roſera varlerc'h an Oferen-bred,

peguement-bennâc n'o deffe quet lavaret ar Veleyen Ofiç ar Verc'hes en deiz-se, mæs un Ofiç all conformamant d'ar Brevyer Romen. Quemenſe a ra din lacat amâ un Ofiç-bian evit Conception ar Verc'hes, pehini a allo peb-unan da lavaret d'an hevelep deiz, ha memes ar Belec ouzpen e Ofiç all, mar car; evit d'ar fin, o lavaret Oferen ar Verc'hes en deiz-se, ma lavaro ive he Ofiç, pehini a vezo conform en ur fæçon bennâc d'he Oferen, ha ma en devezo dre ar voyen-se grêt het-a-hed Ofiç ar Verc'hes en deiz-se.

Pe autramant eleac'h an Ofiç-mâ d'ar Gonception e c'hellot, mar d'ê guell guencoc'h, lavaret Oficig an Hano pe ar Gurunen eus ar Verc'hes Vari, pehini am-eus lequeat e commançamant an Heuryou Brezonec, hac a ſo cant devez a indulgeançou da nep en recevo devotamant, accordet gant ar Pab Gregor trizecvet en ur Bref pehini a gommanç dre ar c'homſou-mâ: *Quæ à Chriſti fidelibus*, roet an eil devez a vis Here er bloaz 1580.

HEURYOU AR GONCEPTION.

Eruc peb-hini eus an Heuryou-mê e leer lavaret un Ave Maria *het-a-hed.*

Da Vatinezou.

Ave Maria, &c.

Me ho falud Mari, &c.

Ela mea labia, nunc annunciate laudes & præconia Virginis Mariæ.

Domina in adjutorium meum intende.

BRemâ va muſellou, anoncit ar c'hloar hac ar meuleudiou eus ar Verc'hes Vari.

Itron Varia, bezit atrai ha fourcius d'am ſicour; ha d'ho puiſſanç mirit na gouza-

tre daouarn va adversouryen.

Gloar d'an Tad, ha d'ar Map, ha d'ar Speret-Santel.

Evel a yoa er gommançamant, ra vezo c'hoaz bremâ ha bepret, hac ep fin da james. Evellen bezet grêt. Doue a vezo meulet. *Peautramant:* Meuieudi deoc'h, Autrou, Roue a c'hloar eternel.

Me de manu hostium potenter defende.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, & nunc & semper, & in sæcula sæculorum Amen. Alleluia *Adalec ar Septuagesime bete Pasq e vez lavaret:*

Laus tibi, Domine, Rex æternæ gloriæ.

AN HYMN.

ME ho salud, Itron ar bed, Rouanes an Eêvou: Me ho salud, Guerc'hes ar Guerc'heset, Stereden ar mintin: Me ho salud leun a c'hraç, sclerigen divin ar gaerta. O va Itron, hastit dont da sicour ar bed.

A bep eternite ouc'h bet destinet gant an Autrou-Doue da veza Mam d'e Vap unic ar Verb eternel, pe dre him en deveus crouet an douar, ar mor hac an eêvou. Caer ouc'h ornet gantâ da veza e bried, pe en hini n'en deveus quet pec'het Adam.

℣ Doue en deveus choaset ar Verc'hes, hac en deveus-hi preferet d'an oll.

SAlve mundi Domina, Cœlorum Regina: Salve Virgo Virginum, Stella matutina. Salve plena gratiæ, Clara lux divina, Mundi in auxilium, Domina, festina.

Ab æterno Dominus Te præordinavit Matrem Unigeniti Verbi quo creavit terram, pontum, æthera. Te pulchram ornavit sibi sponsam, in quâ Adam non peccavit.

℣. Elegit eam Deus, & præelegit eam.

℟. In tabernaculo suo habitare facit eâ.

℟. Grêt en deveus dezi chom en e Dabernacl.

℣. Domina exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

SAncta Maria, Regina Cœlorum, Mater Domini noſtri Jeſu-Chriſti, & mundi Domina, quæ nullum derelinquis, & nullum deſpicis; reſpice me, Domina, clementer oculo pietatis, & impetra mihi apud tuum dilectum Filium cunctorum veniam peccatorum, ut qui nunc tuam ſanctam Conceptionem devoto affectu recolo, æternæ in futurum beatitudinis bravium capiam, ipſo, quem Virgo peperiſti, donante Domino noſtro Jeſu-Chriſto, qui cum Patre & Spiritu-Sancto vivit & regnat in Trinitate perfectâ Deus in ſæcula ſæculorum Amen.

℣. Domina exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Itron Varia, exaucit va oraeſon.

℟. Ha grit ma c'herruo ar c'hri eus va feden betec enoc'h.

Pedomp.

SAntes Mari, Rouanes an Eêvou, Mam hon Autrou Jeſus-Chriſt, ha Princes ar bed, c'hui pehini ne zileſit na ne ziſprigit nicun; ſellit ouzin, Itron trugarezus, gant ul lagad a druez, hac obtenit din digant ho Map quer ar pardon eus va oll bec'hejou, evit d'ar fin, evel ma c'henoràn bremâ ho Conception ſantel gant un affection devot, ma ellin innan an diziou-mâ receo ar recompans eus an eürusder eternel dre an donaeſon hac al liberalite eus an hini pehini hoc'heus bet concevet hep offans d'ho quec'hdet, ma lavar, Jeſus-Chriſt hon Autrou, pehini o vezo Doue a vêv hac a ren en Dreindet parfet gant an Tad hac ar Speret Santel hep fin da james. Evelſe bezet grêt.

℣. Itron Varia, exaucit va oraeſon.

℟. Ha grit ma c'herruo va mouez betec enoc'h.

℣. Ra dui eneou ar re fide

dre an drugarez a Zoue da repos e peoc'h.

℟ Evelse bezet grêt.

us ad te veniat.

℣. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. ℟ Amen.

Evellen e finissot peb-unan eus an Heuryou all a so amâ varlerc'h.

DA PRIM.

Me ho salud Mari, &c.

Itron Varia, bezit sourcius hac attantif d'am sicour.

Ha dre ho puissanç-mirit na gouezin etre daouarn va adversouryen.

Gloar d'an Tad, ha d'ar Map, ha d'ar Speret Santel.

Evel a yoa er gommançamant, ra vezo c'hoaz bremâ a bepret, hac hep fin da james. Evelse bezet grêt. Doue a vezo meulet.

Peautramant: Meuleudi dec'h, Autrou, Roue a c'hloar eternel.

Ave Maria, &c.

Domina in adjutorium meum intende.

Me de manu hostium potenter defende.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio & nunc & semper, & in sæcula sæculorum. Amen Alleluia, *vel* laus tibi, Domine, Rex æternæ gloriæ.

Evellen e commançot peb-unan eus an Heuryou all a so varlerc'h.

AN HYMN.

ME ho salud, Guerc'hes fur ha prudant; Templ ediet da Zoue, pehini ho-'heus ar fermete eus a se z ilyer ar Pales Royal, hac a o guell ornet eguet an daul aer a Dempl Salomon; c'hui ehini a so preservet diouz al

SAlve Virgo sapiens, Domus Deo dicata, Columna septemplici; Mensaque exornata.

Ab omni contagio mundi præservata; Antè sancta in utero Parentis quàm natâ,

Tu Mater viventium & porta es Sanctorum; Nova Stella Jacob, Domina Angelorum; Zabulon terribilis, Acies castrorum, Portus & refugium Sis Christianorum. Amen.

lousdoni eus ar bed, hac a yoa santel e cof ho mam quent ma ouac'h ganet.

C'hui eo mam ar re veo ha dor ar Sænt; ar Stereden nevez a Jacob, hac Itron an Elez; terrubl evel un arme renquet e Camp Zabulon da vrezelecaat, bezit ar porz hac ar refuch d'ar Gristenyen. Evellen bezet grêt.

℣. Ipse creavit illam in Spiritu Sancto.

℟. Et effudit semper illam omnia opera sua.

℣. Domina exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Doue en deveus crouet ar Verc'hes er Speret-Santel.

℟. Hac en deveus hi ornet eus ar pez so a breciussa en e oll ouvrachou.

℣. Itron Varia, exaucit va oræson.

℟. Ha grit ma c'herruo ar c'hri eus va seden betec enoc'h.

Oremus.

Sancta Maria Regina Cœlorum, Mater, &c.

Pedomp.

Santes Mari, Rouanes an Eêvou, Mam hon Autrou, &c. *Evel diarauc.*

DA DIERÇ.

Ave Maria, &c.

Domina, in adjutorium meum intende.

Me de manu hostium potenter defende.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Sicut erat, &c.

Me ho salud Mari, &c.

Itron Varia, bezit attantit d'am sicour; ha dre ho puissanç va difennit ouz va adversouryen.

Gloar d'an Tad, ha d'ar Map, ha d'ar Speret-Santel.

Evel a yoa er gommançamant, &c.

AN HYMN.

ME ho ſalud, Arc'h a Allianç, Tron Salomon, ôarec an Eê ar gaerra, ogen ar viſion; Gôalen a u da vourgeon ha dà zeaoui, Toaſon-gloan Gedeon, Dor clos an Diwinite, ha llen-mel Samſon.

Pa oac'h choaſet gant ur ap queñ nobl evel an hini c'heus ganet, da veza e vir am, oa convenabl en diviſe t ho preſervet diouz al louſoni originel contractet eus ar Mam Eva, ha n'en diviſe et permet e viſic'h bet ſubiſcoas danep ſeurt pec'ht.

℣. Me a ra va demeurançplaçou huela.

℟. Hag a va Zron a ſo var ur yer a gôuabr.

℣. Itron Varia, exaucit va reſon.

℟. Ha grit ma pigno ar c'hri s va feden berec enoc'h.

Pedamp.

Antes Mari, Rouanes an Eêvou, Mam hon Au-u, &c.

SAlve Arca Fœderis,
Thronus Salomonis,
Arcus pulcher æthe-ris,
Rubus viſionis;
Virgo frondens germinis,
Vellus Gedeonis;
Porta clauſa numinis,
Favuſque Samſonis.
Decebat tam nobilé
Natum precavere
Ab originali
Labe Matris Evæ;
Almam quam elegerat
Genitricem verè
Nulli prorſùs ſinens
Culpæ ſubjacere

℣. Ego in altiſſimis habito.

℟. Et Thronus meus in columnâ nubis.

℣. Domina exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

SAncta Maria Regina Cœlorum, Mater, &c.

DA SEXT.

Me ho ſalud Mari, &c.
Itron Varia, beaut attantif

Ave Maria, &c.
Domina in adjuto-

rium meum intende.
. Me de manu hoſtium potenter defende.
Gloria Patri, &c.

d'am ficour; ha dre ho puiſſanç ma difennit ouz va adverſouryen.
Gloar d'an Tad, &c.

An Hymn.

SAlve Virgo puerpera,
Templum Trinitatis,
Angelorum gaudium,
Cella puritatis,
Solamen mœrentium,
Hortus voluptatis,
Palma patientiæ,
Cedrus caſtitatis.
Terra es benedicta
Et Sacerdotalis;
Sancta & immunis
Culpæ originalis;
Civitas Altiſſimi,
Porta Orientalis;
In te omnis gracia,
Virgo ſingularis.

℣. Sicut lilium inter ſpinas.
℟. Sic amica mea inter filias Adæ.
℣. Domina exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

SAncta Maria Regina Cœlorum, Mater, &c.

ME ho ſalud, Guerc'hes, pehini hoc'heus ganet ur Buguel, c'hui pehini eo Templ an Dreindet, Joa an Elez, Cambr ar burete, Soulageamant ar re ſo en anvi; ar Jardin a bligeadurez ſantel, ar Palm a batiantet, ar Vezen gaer a chaſtete.
C'hui ſo un douar benniguet ha ſacr evel ar Veleyen, ſantel hac exant dioux ar pec'het originel; c'hui eo Kear ar Roue huela, ar porz a Oriant, hac enoc'h ema peb graç, Guerc'hes an excellanta.

℣. Evel ma zeo ar Fourdiliſen etouez ar ſpern.
℟. Evelſe eo ive va mignones etouez merc'hed Adam.
℣. Itron Varia, &c.
℟. Ha grit ma c'herruo ar c'hri, &c.

Pedomp.

SAntes Mari, Rouanes an Eévou, Mam hon Autrou, &c.

DA NON.

Me ho salud Mari, &c.
Itron Varia, bez't attantif
a zont d'am sicour, &c.
Gloar d'an Tad, &c.
Evel a yoa, &c.

Ave Maria, &c.
Domina in adjutorium meum, &c.
Gloria Patri, &c.
Sicut erat, &c.

AN HYMN.

ME ho salud Kear a refuch, ha Tour David parantisset a grehou, hac oret a bep seurt armou; anammet gant an tan agarantez loue en ho Conception meres, c'hui hoc'heus flastret uissanç an Dragon.

O maoues cre, ô Judith a impossubl he zrec'hi, ô bisaï, pehini so caer ha erc'h, hac a ro tomder d'ar ir David! Rachel a zougas he c'hreiz an hini en deue sourci a Egypt; hoguen ari e deveus douguet an ui en deveus savereet ar bed.

℣. Caer ouc'h toutafæt, mignones.

℟. Ha biscoaz ne ouac'h uillet gant an tach originel.

℣. Itron Varia, exaucit va æson.

℟. Ha grit ma c'herruo ar ari eus va feden betec enoc'h

SAlve Urbs refugii,
Turrisque munita,
David propugnaculis
Armisque insignata:
In Conceptione
Charitate ignita,
Draconis potestas
Est à te contrita.

O mulier fortis,
Et invicta Judith,
Pulchra Abisaï virgo
Verum fovens David!
Rachel curatorem
Ægypti gestavit;
Salvatorem mundi
Maria portavit.

℣. Tota pulchra, es amica mea

℟. Et macula originalis numquam fuit in te.

℣. Domina exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

SAncta Maria Regina, &c.

Pedor p.

SAntes Mari, Rouanes an Eêvou, &c.

Ar reſt eus ar Beden-mâ a gueffot diarzee e fin Matinezou

℣. Domina exaudi orationem meam

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace

℟. Amen.

℣. Itron Varia, exaucit va oræſon.

℟. Ha grit ma c'herruo ar c'hri eus va feden betec enoc'h.

℣. Ra yel an eneou eus an dud fidel dre an drugarez a Zoue da repos e peoc'h.

℟. Evelſe bezet grêt.

DA C' HOUSPEROU.

Ave Maria, &c.

Domina in adjutorium meum intende.

Me de manu hoſtium fortitez defende.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, & nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum Amen.

Alleluia, *vel* Laus tibi, Domine, Rex æternæ gloriæ.

Me ho ſalud Mari, &c.

Itron Varia, bezit attant ha fourcius d'am ſicour. Ha dre ho puiſſanç ma dilivrit a dre zaouarn va adverſouryen.

Gloar d'an Tad, ha d'ar Map, ha d'ar Speret-ſantel.

Evel a yoa er gommançamant a vifcoaz, ra vezo ive bremâ ha bepret hac epad an eternite. Evellen bezet grêt.

Doue ra vezo meulet. *Peantramant*, Meuleudi deoc'h. Autrou, Roue a c'hloar eternel.

AN HYMN.

SAlve horologium quo retrogradituar Sol in decem lineis;

ME ho ſalud horolach benniguet, pe dre hir e tiſtro an Heaul dec lignes

rar e guis, o tiſquezo en
em incarnet ar Verb et ernel
noc'h, evit dre ar voyen-ſe
evel an den eus ar ſtad iſela
l'añ hnela grandeur, o veza
n em rentet un nebeut bia-
noc'h eguet an Elez an bini
ehini a ſo eus a ur Vajeſte
nfinit.

Dre ar rayonou eus an
leaul-mâ e ro Mari ur ſclere-
en vras; evel ar goulaoui
leiz e teu da ſcleraat en e
c'honception; ur Fourdilifen
o etouez ar ſpêrn, pehini a
ant; ſaer eo evel al Loar,
clerigen ar re a fazi divat an

℣. Me am-eus grêt ma ſavſe
n Eêvou ur ſclerigen pehini
ie vanſe james.

℟. Ha pe gant hini evel
ant ur gouabren em-ens go-
det an douar oll.

℣. Itron Varia, exaucit va
raeſon.

℟. Ha grit ma c'herruo ar
'hri eus va fedenbetec enoc'h.

Pedomp.

SAntes Mari, Rouanes an
Eêvou, Mam hon Autrou
eſus-Chriſt, ha Princes ar
ed, c'hui pehini ne zuleſit na
e ziſprigit nicun; ſellit ouzin,
tron trugarezuz, gant ui lagad

Verbum incarnatur,
Homo ut ab inferis
Ad ſumma attollatur,
Immenſus ab Angelis
Paulò minoratur.

Solis hujus radiis
Maria Coruſcat,
Conſurgens aurora
In concéptu micat;
Lilium inter ſpinas,
Quæ ſerpentis con-
terat
Caput; pulchra ut
Luna,
Errantes colluſtrat.

flaſtr e ben d'ar ſar-
hac e tiſtro gant e
hent mad.

℣. Ego feci in cœ-
lis ut oriretur lumen
indeficiens.

℟. Et quaſi nebula
texi omnem terram.

℣. Domine exaudi
orationem meam

℟. Et clamor me-
us ad te veniat.

Oremus.

SAncta Maria Re-
gina Cœlorum,
Mater Domini noſtri
Jeſus-Chriſti, & mûdi
Domina, quæ nullum
derelinquis, & nul-
lum deſpicis, reſpice

me, Domina, clementer oculo pietatis, & impetra mihi apud tuum dilectum Filium cũctorum veniam peccatorum, ut qui nunc tuam sanctam Conceptionem devoto affectu recolo, æternæ in futurum beatitudinis bravium capiam, ipso, quem Virgo peperisti, donante Domino nostro Jesu-Christo, qui cum Patre & Sancto Spiritu vivit & regnat in Trinitate perfectâ Deus in sæcula sæculorum.

Amen.

℣. Domina exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

a druez, hac obtenit din digant ho Map quer ar pardon eus va oll fec'hejou, evit d'ar fin evel ma c'henoràn breinâ ho Conception santel gant un affection devot, ma ellin unan an dizyou-mâ receo ar recompans eus an eürusdet eternel dre an donæson hac al liberalite eus an hini pehini hoc'heus bet concever hep offans d'ho querc'hdet, da ouzout eo, Jesus-Christ hon Autrou, pehini o veza Doue a vêv hac a ren en Dreindet parfet gant an Tad hac ar Speret-Santel hep fin da james. Evellen bezet grêt.

℣. Itron Varia, exaucit va oræson.

℟. Ha grit ma pigno ar c'hri eus va teden betec enoc'h.

℣. Ra yelo eneou ar re fidel, dre an drugarez a Zoue, da repos e peoc'h.

℟. Evelse bezet grêt.

DA GOMPLIDOU.

Ave Maria, &c.

Convertat nos, Domina, tuis precibus placatus Jesus-Christus Filius tuus

Me ho salud, Mari, &c.

Pliget gant ho Map Jesus-Christ, appeset gant ho pedennou, Itron santel, hor c'honvertissa.

Ha distrei e goler divar-
iomp.

Itron Varia, bezit attantif
'am sicour.

Ha dre ho puissanç mirit na
ouezzin etre daouarn va ad-
ersouryen.

Gloar d'an Tad, ha d'ar
Iap, ha d'ar Speret-Santel.

Evel a yoa er gommança-
iant a viscoaz, ra vezo ive
emâ ha bepret hac e pad an
ern te. Evellen bezet grêt.
'oue ra vezo meulet.

Et divertat iram
suam à nobis.

Domina in adjuto-
rium meum intende.

Me de manu hos-
tium potenter de-
fende.

Gloria Patri & Fi-
lio & Spiritui Sancto.

Sicut erat in prin-
cipio & nunc & sem-
per, & in sæcula sæ-
culorum. Amen. Al-
leluia, *vel* Laus tibi,
Domine, &c.

AN HYMN.

ME ho salud, Guerc'hes
florissant, Mam disouil
neat, Rouanes debonner,
runet a Steret, pur ha di-
am dreist an Elez, ha placet
tu-deou d'ar Roue gant ur
alaouret.

Dreizoc'h-hu, Mam a c'hraç,
peranç douç d'ar re goupabl,
ereden ar mor a so quer
llânt, Poiz ar re pere a ya
estr da goll, Dor an Eê so
or franc, c'hui pehini a
it salo ar re infirm, drei-
c'h-hu, a lavaràn, grit ma
bezo an heur da velet ar
ue a c'hloar en e Bales e
npagnunez ar Sænt. Evelse
et grêt.

SAlve Virgo flo-
rens,
Mater illibata,
Regina clementiæ,
Stellis coronata;
Supra omnes Angelos
Pura, immaculata,
Atque ad Regis dex-
teram
Stans veste deauratâ.
Per te, Mater gra-
tiæ,
Dulcis spes reorum;
Fulgens Stella maris,
Portus naufragorum,
Patens cœli janua,
Salus infirmorum,
Videamus Regem
In aulâ Sanctorum.
Amen.

℣. Oleum effusum, Maria, nomen tuum

℟. Servi tui dilexerunt te nimis.

℣. Evel un Eol dilicat pehini a ve squillet, ê hoch hano, Mari.

℟. Ho servicheryen o deveus bet ur garantez vras ouzoc'h.

℣. Domina exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Itron Varia, exaucit va oræson.

℟. Ha grit ma c'herruo c'hri eus va feden betec enoc'h.

Oremus.

SAncta Maria, Regina Cœlorum, Mater, &c

Ar rest eus an Gousperou.

℣. Domina exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Fidelium, &c.

Pedemp.

SAntes Mari, Rouanes ... Eêvou, Mam hon ... trou, &c.

Oræson-mâ so diaraoc e fin

℣. Itron Varia, exaucit ... oræson.

℟. Ha grit ma c'herruo ... c'hri, &c.

℣. Ra yalo eneou, &c.

RECOMMANDATION.

SUpplices offerimus tibi, Virgo pia, has Horas Canonicas; fac nos ut in viâ ducas cursu prospero, & in agoniâ tu nobis assiste, ô dulcis Mariæ! Amen.

NI a offr deoc'h, Gue... c'hes trugarezus, ... Heuryou Canonial-mâ, o... ho supplia humblamant ... pl geo gueneoc'h hor c'hun... en hent eus hor silvidig... gant prosperite, hac hon af... var hor maro pa vezzimp ... hon agoni, c'hui pehini so leun a zouqd... Evellen bezet grêt.

Antiphona.

Hæc est Virgo in

Antiphonen.

Houmâ eo ar Verc'hes ...

e.

oue biscoaz nac ar c'houlm eus ar pec'het or g nel nac ar groc'hen eus ar pec'het actuel enni.

quâ nec nodus originalis, nec cortex actualis culpæ fuit.

℣. En ho Conception, Guerc'hes, e ouac'h pur ha divlam.

℣. In Conceptione tuâ, Virgo, immaculatâ fuisti.

℟. Pedit evidomp an Tad Eternel, pa hoc'heus bet an ieur da c'henel e Vap unic.

℟. Ora pro nobis Patrem, cujus Filium peperisti.

Pedomp.

OVa Doue, c'hui pehini dre ar Gonception pur a divlam eus ar Verc'hes ho-'heus preparet d'ho Map unic n demeuranç dign enhi; ni o suppli, evel ma hoc heus-preservet diouz peb souil a ec'het er guel eus a varo ho emes Map unic, ma pligeo eneoc'h ive dre an interces-on anezi hon netât diouz peb c'het, harei deomp ar c'hraç erruout gueneoc'h en ho ar. Dre hor memes Autrou us-Christ ho Map quer, pe-ni o veza Doue a vêv hac a gueneoc'h en unite ar Spe-Santel epad an oll eternite. Evellen bezet grêt.

Oremus.

DEus, qui per immaculatam Virginis Mariæ Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum præparasti; quæsumus ut sicut ex morte ejusdem Filii tui prævisa, eam ab omni labe præservasti, ita nos quoque mundos ejus intercessione ad te pervenire concedas. Per eumdem Dominum nostrum Jesum-Christum Filiũ tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Chetu amâ evi un Ofiç bian da Sant Joseph, ini a ve mad da lavaret da viana ur veich er n, evel ma ve da Verc'hes.

OFIÇ BIAN

EN ENOR DA SANT JOSEPH,

Hac a ve mad da lavaret bep Merc'her.

Evel ma voa Sant Joſeph Pried d'ar Verc'hes, ha ma en deveus bet cals a berz e Myſterion ar Roſera, pere eo ar Myſterion eus hon Redemption, pa voa Tad maguer d'hon Redemptor, emeus cafet apropos lacat amâ e Ofiç bian ive varlerc'h himi ar Verç'hes, e faver he ſervic'heryen pere a guſtum caout un devotion particulier da Sant Joſeph he Fried, rac ma en deveus ur c'hallout vras en Eê dirac Doue da obteni deomp e c'hraçon, evel am-eus lavaret dija en Heuryou Brezonec.

DA VATINEZOU.

JESUS, MARIA, JOSEPH.

DOmine, labia mea aperies. & os meum annunciabit laudem tuam.

Deus, in adjutorium meum intende.

Domine, ad adjuvandum me feſtina.

Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sãcto,

Sicut erat in principio, & nunc & ſemper, & in ſæcula

AUtrou va Doue, digorit va muſellou, evit ma tu va guenou da buphia ho meuleudi.

Va Doue, bezit attanti d'am aſiſta.

Va Autrou, haſtit me ho ped da zont d'am ſicour.

Gloar d'an Tad, ha d'an Map, ha d'ar Speret-Santel.

Evel a voa er gommançamant a viſcoas, ra vezo ivr bremâ ha bepred, hac epad

an oll eternite. Evellen bezet grêt. Doue ra vezo meulet.

Peautramant.

Meuleudi deoc'h, Autrou, Roue a c'hloar eternel.

sæculorum. Amen. Alleluia.

Adalec ar Septuagesime bete Pasq; vez lavaret eleac'h Alleluia, Laus tibi, Domine, Rex æternæ gloriæ.

AN HYMN.

JOseph Map da Zavid, savet eus a ur raç gaer, galvet Tad da Jesus-Christ hon Autrou, Pried da Vam Doue dre ur vocation celestiel, c'hui a so bet gant Doue destinet da veza Gardien d'an eil ha d'eguile.

JOseph David Filius,
Clarâ stirpe natus,
Jesu-Christi Domini
Pater nuncupatus,
Matris Dei Sponsus
Cœlitùs vocatus,
Utriusque custos
Cœlo destinatus.

Antiphonen.

Me ho salud, gloar ar Barrarc'her, ha Mestr a dy eus an Ilis santel a Zoue, c'hui pe-ini hoc'heus conservet ar bara vuez hac ar guiniz eus ar re hoaset.

℣. Pedit evidomp, Sant Joseph.

℟. Evit ma vezzimp renret ign eus a bromessaou Jesus-Christ.

Antiphona.

Salve Patriarcharum decus, & Eclesiæ sanctæ Dei œconomus, qui panem vitæ & frumentum electorum conservasti.

℣. Ora pro nobis, Sancte Joseph.

℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Pedomp.

ERrit, ni ho suppli, va Autrou va Salvet, ma vezzimp sicouret dre veritou Pried dign eus ho Mam santel, evit dre an intercession

Oremus.

SAnctissimæ Genitricis tuæ Sponsi, quæsumus Domine, meritis adjuvemur, ut quod possibilitas

nostra non obtinet, ejus nobis intercessione donetur. Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

anezàn ma vezo accordet deomp ar pez na ellomp quet da obteni ac'hanomp-hon-unan. Ni er goulen diguenec'hu, c'hui pehini a vêv hac a ren en ur memes Doue gant an Tad hac ar Speret-Santel epad an oll eternite. Evellen bezet grêt.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

℣. Autrou va Doue, exaucit va oræson.

℟. Ha grit ma c'herruo ar c'hri eus va feden betec enoc'h.

℣. Ra reposo eneou ar re fidel e peoc'h dre an drugarez a Zoue.

℟. Evelse bezet grêt.

Er memes façon-mâ goude an Hymn *e finisset ar c'huec'h Heuryou all a so amâ varlerc'h.*

DA PRIM.

Jesus, Maria, Joseph.

DEus in adjutorium meum intende.

Domine, ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sãcto.

Sicut erat in principio, & nunc & semper, & in sæcula sæculorum. Amen. Alleluia, *vel* Laus tibi, Domine, Rex

VA Doue, bezit attanti d'am asista.

Va Autrou, hastit, me h[illegible]ped, da zont d'am sicour.

Gloar d'an Tad, ha d'a[illegible] Mâp, ha d'ar Speret-Santel.

Evel a yoa er gommançamant a viscoaz, ra vezo [illegible] bremâ ha bepret, hac epa[illegible] an oll eternite. Evellen bez[illegible] grêt. Doue ra vezo meulet.

Peautramant: Meuleud. d[illegible]

oc'h, Autrou, Roue a c'hloar eternæ gloriæ.
eternel.

Er memes façon-mâ e commançot ar pemp Hourryou all pere ſo amâ varlerc'h.

AN HYMN.

C'Hui Joſeph, o veza nec'het pa velſoc'h braſes ar Verc'hes ho Pried, a ſonge ouzoc'h hoc'h-unan gant douançz ha c'hui a dlie derc'hel nat dezi. Hoguen un Ambaſſadour celeſtiel hoc'h avertiſſas lre ho couſq n'ho poa izom da aout aon ebet, hac e tliac'h er 'hôtrol caout joa o chom gâti.

Ant. Me ho ſalud gloar ar atriarchet, ha Meſtr a dy eus n Ilis ſantel, &c.

℣. Pedit evidomp, Sant oſeph. ℟. Evit ma vezzimp ntet, &c.

Pedomp.

Rit, ni ho ſuppli, va Autrou, &c.

℣. Autrou, va Doue, exauva feden, &c.

℣. Ra repoſo eneou ar tel, &c.

TU qui Sponſam gravidam dolens cùm videres,

Cogitabas anxius an eam retinêres;

Sed cœleſtis monitor, ne amplùs timeres,

In ſomnis admonuit, ut potiùs gauderes.

Ant. Salve Patriarcharum decus, & Eccleſiæ Sanctæ, &c.

℣. Ora pro nobis, Sancte Joſeph.

℟. Ut digni, &c.

Oramus.

SAnctiſſimæ Genitricis tuæ, &c.

℣. Domine exaudi orationem, &c.

℣. Fideliùm animæ, &c.

DA TIERÇ.

Jeſus, Maria, Joſeph.

r A Doue, bezit attantif d'am aſiſta.

℣a Autrou, haſtit, me ho

DEus in adjutorium meum intende.

Domine, ad adju-

vandum me feſtina.
Gloria Patri & Filio, &c.

ped, da zont d'am ficour.
Gloar d'an Tad, ha d'ar Map, &c.

AN HYMN.

BEthleem ez profectus, cenſum ſoliturus,
Cum prægnante Virgine; ubi naſciturus
Erat mundi Dominus, quique mox facturus,
Ut ipſum infantulum eſſes amplecturus.
Ant. Salve Patriarcharum decus, &c.
℣. Ora pro nobis, Sancte Joſeph.
℟. Ut digni, &c.

Oremus.

SAnctiſſimæ Genitricis tuæ Sponſi, quæſumus, &c.

C'Hui Joſeph, a bartias da Vethleem evit ſatisfiad'an Edit eus ar Prinç, aſſamblez gant ar Verc'hes pehini a yoa braſes-vras; eleac'h ma tlie beza ganet an Autrou eus ar bed, ha ma tliac'h caout an heur da vriata ar Buguel divin-ſe.
Ant. Me ho ſalud gloar ar Batriarchet, &c.
℣. Pedit evidomp, Sant Joſeph.
℟. Evit ma vezzimp, &c.

Pedomp.

GRit, ni ho ſuppli, Autrou va Salver, vezzimp, &c.

Ar reſt a leverrot evel e fin Matinezou diarao:

DA SEXT.

Jeſus, Maria, Joſeph.

DEus in adjutorium meum intende.
Domine, ad adjuvandum me feſtina.
Gloria Patri & Filio, &c.

VA Doue, bezit atti d'am aſiſta.
Va Autrou, haſtit, me ped, da zont d'am ficour.
Gloar d'an Tad, ha Map, &c.

AN HYMN.

PAedo an den fall Herodes en deſſein da laza ar Vugaligou, c'hui o veza avertiſſet gant an Eal Gabriel dre ho couſq a zhunas ho pried ar Verc'hes da zont gueneoc'h, evit ma tecfac'h ho taou gant ar Buguel en Egypt.

Ant. Me ho ſalud gloar ar Batriatchet, &c.

℣. Pedit evidomp, Sant Joſeph.

℟. Evit ma vezzimp dign, &c.

Pedomp.

GRit, ni ho ſuppli, va Autrou va Salver, ma vezzimp, &c.

Cum Herodes impius in pueros ſæviret,

Gabrielis monitu ne amplius dormiret,

Retuliſti Sponſæ, ut tecum veniret.

Et accepto parvulo, in Ægyptum iret.

Ant. Salve, Patriarcharum decus, &c.

℣. Ora pro nobis, Sancte Joſeph.

℟. Ut digni efficiamur, &c.

Oremus.

SAnctiſſimæ Genitricis tuæ Sponſi, quæſumus, &c.

DA NON.

Jeſus, Maria, Joſeph.

VA Doue, bezit attantif d'am aſiſta.

Autrou va Doue, haſtit, me ho ped, da zont d'am ſicour.

Gloar d'an Tad, ha d'ar Map, &c.

Deus in adjutorium meum intende.

Domine ad adjuvandum me feſtina.

Gloria Patri & Filio, &c.

AN HYMN.

GOude ma oa maro hoc'h adverſouryen, e tiſtroſoc'h eus a Egypt, hac e tigaçſoc'h gueneoc'h da C'ha-

HOſtibus defunctis indè receſſiſti;

Et in Galilæam re-

cum reduxiſti.

Puerum & Sponſam, ſicut didiciſti.

Cœlitus, & Nazareth humilis vixiſti,

Ant. Salve Patriarcharum decus, &c.

℣. Ora pro nobis, Sancte Joſeph.

℟. Ut digni, &c.

Oremus.

SAnctiſſimæ Genitricis tuæ Sponſi, quæſumus, &c.

lilee ar Buguel hac ho Pried, hervez an avertiſſamant ho poue eus an Eê, hac e vevſoc'h aſſambles e Nazareth gant humilite.

Ant. Me. ho ſalud, gloar ar Batriarchet, &c.

℣. Pedit evidomp, Sant Joſeph.

℟. Evit ma vezzimp, &c.

Pedomp.

GRiſt, ni ho ſuppli, va Autrou, &c.

Ar reſt a leverrot evel diaroc e fin Matineſou.

DA GOUSPEROU.

Jeſus, Maria, Joſeph.

DEus, in adjutorium meum intende.

Domine, ad adjuvandum me feſtina.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, & nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen. Alleluia, *vel*, Laus tibi, Domine, Rex æternæ gloriæ.

VA Doue, bezit attantif d'am aſiſta.

Autrou va Doue, haſtit, me ho ped, da zont d'am ſecour.

Gloar d'an Tad, ha d'ar Map, ha d'ar Speret-ſantel.

Evel a yoa er gommançamant a viſcoaz, ra vezo ive bremâ ha bepret, hac epad an oll eternite. Euellen bezet grêt. Doue ra vezo meulet.

Peautramant, Meuleudi deoc'h, Autrou, Roue a c'hloar eternel.

AN HYMN.

O Glorius ſant Joſeph, pa oa deut ar Mabic Jeſus, ehini oa ſclerigen ho taoula-ad, en oad a zaouzec vloaz, r c'holſoc'h; mæs oc'h e veza oudeſe cafet e creis an Doc-oret, e ouac'h ſourçius da la-it evez eus ar Roue-ſe d'an lez.

Ant. Me ho ſalud, gloar Batriarchet, ha Meſtr a dy is an Ilis ſantel a Zoue, hui pehini hoc'heus conſer-et ar Bara a vuez hac ar gui-z eus ar re choaſet.

℣. Pedit evidomp, Autrou nt Joſeph.

℟. Evit ma vezzimp rentet gn eus a bromeſſaou Jeſus-riſt.

Pedomp.

N Rit, ni ho ſuppli, va Autrou, va Salver, ma zzimp ſicouret, &c.

Ar reſt a gueffot amâ varlerc'h e fin Complidou.

O Qui Jeſum factum duodecim annorum,

Perdidiſti, tnum lumen oculorum:

Sed inventum poſtea in medio Doctorum,

Caſtodiſti ſedulus Regem Angelorum.

Ant. Salve, Patriarcarum decus, & Eccleſiæ ſanctæ Dei œconomus, qui panem vitæ & frumentum electorum conſervaſti.

℣. Ora pro nobis, Sancte Joſeph.

℟. Ut digni efficiamur promiſſionibus Chriſti.

Oremus.

S Anctiſſimæ Genitricis tuæ Sponſi, quæſumus, &c.

DA GOMPLIDOU.

Jeſus, Maria, Joſeph.

I Or c'honvertiſſit, va Doue, c'hui pehini é ſilvidiguez.

Ha diſtroit ho coler divarnp.

C Onverte nos Deus, ſalutaris noſter.

Et averte iram tuâ à nobis.

Deus, in adjutorium meum intende.

Domine, ad adjuvandum me festina

Gloria Patri & Filio, &c.

Va Doue, bezit attantif d'am asiſta.

Va Autrou, haſtit, me ho ped, da zont d'am ficour.

Gloar d'an Tad, ha d'ar Map, &c.

AN HYMN.

FElix, quem in ulnis Jesus aum Mariâ

Tenuit cubantem, dùm in Agoniâ

Spiritum efflores, ut directâ viâ

Tenderes ad Patrem fructus vitâ piâ.

Ant. Salve, Patriarcharum decus, &c.

℣. Ora pro nobis, Sancte Joseph.

℟. Ut digni, &c.

EUrus oúc'h bet, Sant Joſeph, c'hui pehini endra edoc'h en hoc'h agoni o rentz hoc'h ene, a oue dalc'het gant Jesus hac e Vam etre o divrec'h, evit ma zaſac'h gant an hent euin etreſe ho Tadou. Henrez eo bet ar frôez eus ho puez devot.

Ant. Me ho ſalud, gloar ar Batriarchet, &c.

℣. Pedit evidomp, Sant Joſeph.

℟. Evit ma vezzimp, &c.

Oremus.

SAnctiſſimæ Genitricis tuæ Sponſi, quæſumus Domine, meritis adjuvemur, ut quod poſſibilitas noſtra non obtinet, ejus nobis interceſſione donetur. Qui vivis & regnas in ſæcula ſæculorum.

Amen.

Pedomp.

GRit, ni ho ſuppli, va Autrou, ma vezzimp ſicouret dre veritou ar Pried dign eus ho Main ſacr ha fantel, evit dre an interceſſion anezàn, ma vezo accordet deomp ar pez na ellomp quet dà obteni ac'hanomp - hounnan. Ni er goulen diguenec'hu, va Salver, c'hui pehini a vêv hac a ren ur memes Doue gant an Tad hac a Speret-Santel epad an eternite. Evelſe bezet grêt

℣. Autrou-Doue, exaucit va oræſon.

℟. Ha grit ma c'herruo ar c'hri, &c.

℣. Ra repoſo eneou at re fidel, &c.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Fidelium animæ, &c.

RECOMMANDATION.

AN Heuriou Canon emâ, Sant Joſeph, ameus lavaret gant attantion en enor deoc'h, evit ma ho pezo memor ac'hanon dirac Doue, oc'h e bidi evidon, ha ma ve ſimp aſſambles e Rouantelez an Eê.

Evellen bezet grêt.

HAs Horas Canonicas cum attentione

Dixi, beate Joſeph, tuî ratione,

Ut ſis memor meî in oratione,

Et vivamus ſimul in cœli regione.

Amen

AR PEDENNOU

Pere a vez canet e Proceſſion ar Roſera goude Gouſperou bep Sul quenta eus ar mis, ha da Solenniteou ar Verc'hes hac ar Roſera.

Antiphonen pehini a vez canet quent ar Broceſſion pe al Litanïou.

DEc'hu, Mam ſantel da Zoue, hon eus recours hac e teuomp d'en em lacat dindan ho protection: na ziſprigit quet hor pedennou en hon neceſſiteou; mæs hon diſivrit ato diouz peb ſeurt dangerou, ô Guerc'hes glorias ha benniguet!

SUb tuum præſidium confugimus ſancta Dei Genitrix; noſtras deprecationes ne deſpicias in neceſſitatibus; ſed à periculis cunctis libera nos ſemper, Virgo gloriosa & benedicta.

Pſalm. Levavi oculos meos in montes: undè veniet auxilium mihi

℣. Gloria Patri & Filio, & Spiritui Sancto. Sicut erat in principio, & nunc & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalm. Savet em-eus va daoulagad etreſe ar menezioù diouz pere e tut ſicour din.

℣. Gloar d'an Tad, ha d'ar Map, ha d'ar Speret-Santel.

℟. Evel a yoa er gommançamant, ra vezo ive bremâ ha bepret, hac ep fin da james. Eveliſe bezet grêt.

Repetet ve an Antiphonen-mâ betec ar Salm.

Goude an Antiphonen-mâ e vez canet Litaniou ar Verc'hes, varlerc'h pere e vez lavaret ar Verſet hac an Oraſon guenta-mâ, pe an eil a ſo goude.

℣. Dignare me laudare te, Virgo ſacrata.

℟. Da mihi virtutem contrà hoſtes tuos.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

Oremus.

DEus ineffabilis miſericordiæ, qui non ſolùm homo, ſed etiam filium hominis fieri dignatus es, & mulierem matrem in terris habere voluiſti, qui Deum Patrem habebas in cœlis: da nobis quæſumus, ejus

℣. Bezet agreabl gueneoc'h, Guerc'hes ſacr, e teuen d'ho meuli.

℟. Roït din vertuz ha nerz a-enep hoc'h adverſouryen.

℣. Autrou exaucit va oraſon. ℟. Ha grit ma c'herruo ar c'hri eus va feden betec enoc'h.

Pedomp.

OVa Doue eus a un drugarez infinit, c'hui pehini hoc'heus priget, nenpas epquen en em ober den, mæs dont ive da veza inap d'an den, hac hoc'heus teurvezet caout ur vaouez da Vam var an douar, c'hui pehini ho poa un Doue da Dad ebarz en Eû; roït deomp, ni ho

ſuppli, ar c'hraç da celebri devotamant ar memor anezi, da zouguen un enor hac ur reſpet ar braſſa d'he c'halite a Vam deoc'h, ha da gaout ur ſoumiſſion an humpla d'an dignite dreiſt-excellant anezi, hi pehini e deveus bet ho concavat dre verrus ar Speret-Santel e deveus ho canet hep offans d'he guerc'hdet, ha pe da hini ouc'h bet en em ſounetet var an douar, c'hui pehini ê hon Autrou Jeſus-Chriſt Map unic da Zoue, ha pehini a vêv hac a ren gant ar memes Tad ha Speret-Santel epad an oll eternite. Evellen bezet grêt.

℣. An Autrou-Doue ra vezo gueneoc'h.

℟. Ha gant ho ſperet-hu ive.

memoriam devotè celebrare, ejus maternitatem ſummè venerari, hac ejus ſuper excellentiſſimæ dignitati humillimè ſubdiſſe, quæ te de Spiritu Sancto concepit, te Virgo peperit, & te in terris ſibi ſubditum habuit Dominum noſtrum Jeſum-Chriſtum Filium Dei unigenitum; qui cum Patre & Spiritu Sancto vivis & regnas in ſæcula ſæculorum. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Pedomp.

VA Doue oll-galoudec'ha trugarezus, c'hui pehini a hep eternite hoc'heus predeſtinet ho Map unic egal ha conſubſtantiel pe ar memes Doue gueneoc'h, da veza ive dre vertuz ar Speret-Santel Map deoc'h hervez ar c'hic, pehini ê hon Autrou Jeſus Chriſt, hac hoc'heus ive choaſet a viſcoaz ar Verc'hes glo-

Oremus.

OMnipotens & miſericors Deus qui ab æterno Unigenitum tibi coæqualem atque conſubſtantialem Filium ſecundùm carnem prædeſtinaſti in Spiritu ſanctificationis Dominum noſtrum Jeſum-Chriſtum, & ſanctiſſimam ſibi

Virginem Mariam tibi acceptissimam in Matrem à sæculo præelegisti, præsta quæsumus, ut amborum meritis per sacra ter quina Mysteria sacratissimi Rosarii completis, ita in præsenti simus illis addicti, quatenùs etiam in cœlestis vitæ gloriâ fructus eorum in nobis jugiter sentiamur. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

rius Vari, pehini a yoa quen agreabl deoc'h, da veza Mam dezàn; grit deomp ar c'hraç, ni ho suppli, dre veritou an eil hac egu le, comprener er pemzec Myster eus ar Rosera santel, ma vezzimp dezo ser-, vicheryen quer fidel er vuez presant, ma vezzimp dign da receo ar frôez eus ar Mysteriou-mâ er c'hloar eus a vuez celestiel. Dre ar memes Jesus-Christ hon Autrou.

Evellen bezet grêt.

Unan eus an diou Oræson diaraoc a vez lavaret e fin ar Brocession bep Sul quenta ar mis, exceptet ar Sul quenta eus a vis here; rac d'an deiz-se, pehini eo Solennite ar Rosera, e tleer lavaret, eleac'h an diou Oræson-mâ, an hini quenta so lequeat evit Solennite ar Rosera tumâ erauc an Ofiç bian eus ar Gonception; ha da Solenniteou ar Verc'hes e vez lavaret e fin ar Brocession ive an Oræson a so propr evit e Gouel, hac a gueffot en Heuryou Brezonec. Varlerc'h an Oræson guentâ-mâ e fin ar Brocession e c'hajoutot ar remâ c'hoaz.

Ecclesiæ tuæ, quæsumus Domine, preces placatus admitte, ut destructis adversitatibus & erroribus universis,

AUtrou-Doue, ni ho supli da receo favorablemant ar pedennou eus hoc'h Ilis, evit goude ma ho pez distruget quement adversite h quement errol a so oc'h e ar

ligea, ma vezo en aſſuranç i'ho ſervicha gant liberte.

VA Doue, conſervit ato dindan ho protection ho ervicher hon Roue Loïs, evit ma ho ſervicho gant ur ſperet ibr ha ma vezo dre hor ſicour en aſſuranç diouz peb droug.

VA Doue, aſtennit ho tourn-deou da rei ur ſicour celeſtiel d'ho ſervicheyen ha d'ho ſervicherefet, evit ma ho claſquint a greis no c'halon, ha ma c'haquiſint ar pez a c'houlennont digamant.

VA Doue, difennit ho ſervicheryen e peoc'h dinlan hoc'h aſiſtanç; hac evel na o deveus fiziançe protection ar Verc'hes glorius Vari, iquit-y en aſſuranç ive ouz eb feurt adverſouryen. Dre ion Autrou Jeſus-Chriſt. Evellen bezet gret.

ſecurâ tibi ſerviat libertate.

FAmulum tuum Regem noſtrum Ludovicum tuâ ſemper protectione cuſtodi, ut tibi liberâ mente deſerviat, & te protegente, à malis omnibus ſit ſecurus.

PRætende famulis & famulabus tuis dexteram cœleſtis auxilii, ut te toto corde perquirant, & quæ dignè poſtulant, aſſequantur.

PRotege, Domine, famulos tuos ſubſidiis pacis, & beatæ Mariæ ſemper Virginis patrociniis confidentes, à cunctis hoſtibus reddè ſecuros. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

Evit goulen benediction ar Verc'hes.

RA bligeo gant ar Verc'hes Vari rei deomp ha da guement aparchant ouzomp he benediction. Evellen bezet gret.

Nos cum prole piâ benedicat Virgo Maria. Amen.

AR FÆÇON

Da receo an dud e Breuriez ar Rosera, ha da venniguen ar Chapeledou, ar Piledou hac ar Rosennou evit al lavaret Breuriez.

AR Belec pe an Directeur eus ar Vreuriez, pehini en deveus recever digant an Tadou a Sant Dominic ar c'hallout pe ar gommission da receo an dud enni, o veza quemeret ur Surpiliç hac ur Stol, elumet ur Pilet, ha preparet dour benniguet, a recevo er Vreuriez nep a vezo en em bresantet var o daoulin dirac an Auter, en termenyou-mâ.

Reception er Vreuriez.

AUthoritate mihi concessâ ego te (*vel* vos) recipio & adscribo Confraternitati Rosarii in honorem Dei-Paræ Virginis institui; vosque participes facio omnium gratiarum, Indulgentiarum, Privilegiorum, bonorumque spiritualium quæ eidem Confraternitati concessa fuerunt à Summis Pontificibus. In nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti. Amen.

DRe an autorite pehini so roet din, me ho receo hac ho scrif e Breuriez ar Rosera instituet en enor d'ar Verc'hes Mam Doue; ha me ho rent participant eus an oll graçou, Indulgeançou, Privilejou, ha faveryou spirituel pere so accordet d'ar memes Breuriez gant an Tadou santel ar Babet. En hano an Tad, hac ar Map, hac ar Speret-Santel. Evellen bezet grêt.

Neuse è taulo dour benniguet dreisto, hac e scrifa e Hano var Gayer ar Rosera.

Benedictio

Benediction ar Chapeledou.

℣. Hor ſicour a ſo en hano an Autrou.

℟. Pehini en deveus grêt ar Lê hac an douar.

℣. Autrou-Doue, exaucit va oraſon.

℟. Ha grit ma c'herruo ar c'hriſteus va teden, beteç enoc'h.

℣. An Autrou-Doue ra vezo gueneoc'h.

℟. Ha gant ho ſperet-hu ive.

℣. Adjutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum & terram.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum,

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Pedomp.

VA Doue oll-galloudec ha trugarezus, c'hui pehini dre ar garantez hoc'heus bet evidomp, a ſo falvezet deoc'h e tiſquenſe ha Map unic hon Autrou Jeſus-Chriſt eus an Eê var an douar, hac e quemerſe ur C'horf hac un Ene eus a Gof ſacr ar Verc'hes glorius Vari hon Itron, evit ma hon tenſac'h eus a buiſsâç an drouc-ſperet; ni a ſuppli ho trugarez ſinit ma pligeo gueneoc'h benniguen † ha ſanctuſia † ar Chapeledou-mâ eus ar Roſera, dere ſo deſtinet gant hoc'h Iliz antel evit enori ha meuli ar nemes Mam-ſe d'ho Map quer, ha ſquilla varnezo ur

Oremus.

OMnipotés & miſericors Deus, qui propter eximiam charitatem tuam quâ dilexiſti nos, Filium tuum unigenitum Dominum noſtrum Jeſum-Chriſtum de cœlis in terram deſcendere, & de beatiſſimæ Virginis Mariæ Dominæ noſtræ utero ſacratiſſimo, Angelo nunciante, carnem ſuſcipere voluiſti, ut nos eriperes de poteſtate diaboli; obſecramus immenſam clementiam tuam, ut hæc ſigna Roſarii in honorem & laudem

ejusdé genitricis Filii tui ab Ecclesiâ tuâ fideli dicata benedicas †, sanctifices †, eisque tantam infundas virtuté Spiritûs sancti, ut quicunque horum quodlibet secum portaverit, atque in domo suâ reverenter tenuerit, ab omni hoste visibili & invisibili semper & ubique in hoc sæculo liberetur, & in exitu suo ab ipsâ beatissimâ Virgine Dei Genitrice Mariâ ubi plenus bonis operibus præsentari mereatur. Per eumdem Dominum nostrum Jesum-Christum Filium, &c.

vertuz quer bras eus ar Speret-Santel, ma tui neppioubênaac a zougo en e guerc'hen nep hini anezo, hac en dalc'ho gant respet en e dy, da yeza bepret hac e pep leac'h dilvret er bed-mâ diouz peb adversour visibl hac invisibl, ha ma verito er sorti eus e vuez beza presantet deoc'h leun a œuvrou-mad gant ar memes Guerc'hes glorius Vari Mam Doue. Ar pez a c'houlennomp ouzoc'h dre verit hor memes Autrou Jesus-Christ ho Mapun e, pehini a vêv hac a reu ur memes Doue gueneoc'h hag gant ar Speret-Santel epad an oll eternite. Evellen bezet grêt.

Goude an Oræson-mâ e taulo ar Belec dour benniguet dreiſt ar Chapeledou, o lavaret: In nomine Patris †, & Filii, & Spiritûs Sancti. Amen.

Benediction ar Rosennou.

Lenn a reer er Squeul santel eus ar Barados pénaus ez eus bet erruet miraclou dre voyen ar Ros benniguet gant ar Venediction-mâ eus ar Rosera.

℣. Adjutoriû nostrum in nomine Dñi.

℟. Qui fecit cœlum & terram.

℣. Hor sicour a so en hano hon Autrou.

℟. Pehini en deveus grêt an Êé hac an douar.

℣. Autrou-Doue, exaucit va oræson.

℟. Ha grit, &c.

Pedomp

VA Doue, Crouer ha Conservateur an natur humen, c'hui pehini a ro ar c'hraç spirituel hac ar silvidiguez eternel, pliger gueneoc'h dre ho penediction santel benniguen † ar Ros-mâ pere a bresantomp deoc'h hiryo evit ho trugarecaat gant devotion ha gant respet evit ar Verc'hes glorius Vari, oc'h ho pidi da squilla varnezo ur venediction celestiel dre ar vertuz a sin ar Groas †, evit d'ar fin pa hoc'heus-y roet deomp d'en em servichout anezo evit caout ur c'huez mad, hac evit chasseal ion infirmiteou, ma receffint lre ar fin eus ar Groas santel un hevelep benediction, ma rezo yac'heat diouz pep seurt infirmiteou ar re pere o impligeo, pe o dougo, pe o honservo en o zy pe e leac'h il gant devotion, ha ma soro eus ar plaçou-se an Æreent o crena hac o tec'het c'hano gant spont, ha n'o revezo mui an hardieguez da anrmauri ha da inquieti ar re

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor, &c.

Oremus.

DEus, Creator & Conservator generis humani, datorque gratiæ spiritualis, & largitor æternæ salutis benedictiõe tua sãctã benedic † has Rosas quas, pro gratias tibi exolvendas, cum devotione ac veneratione beatæ semperquè Virginis Mariæ hodiè tibi præsentamus, & petimus benedici, & infundi eis per virtutem sanctæ Crucis †, benedictionem cœlestem; ut qui eas ad odori suavitatem & ad repellandas infirmitates humano usui tribuisti, talem signaculo sanctæ Crucis † benedictionem accipiant, ut quibuscumque infirmitatibus appositæ fuerint, seu qui eas in domibus suis vel locis cum devotione habuerint aut portaverint, infirmitate sanentur, discedant diaboli, contremiscant &c fu-

giant pavidi cum ſuis miniſtris de habitationibus illis, nec amplius tibi ſervientes inquietare præſumant. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

pere a laca o foan d'ho ſervicha. Ni er goulen dre verit hon Autrou Jeſus-Chriſt ho Map unic. Evellen bezet gret.

Goude an Oræſon-mâ e taulo ar Belec dour benniguet dreiſt ar Ros, o lavaret: In nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti. Amen.

Benedictionar Pilidou pe ar Goulou.

℣. Adjutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cœlum & terram.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

℣. Hor ſicour a ſo en hano an Autrou.

℟. Pehini en deveus grêt an Êé hac an douar.

℣. Autrou-Doue, exaucit va oræſon.

℟. Ha grit ma c'herruo ar c'hri eus va feden betec enoc'h.

℣. An Autrou-Doue ra vezo gueneoc'h.

℟. Ha gant ho ſperet-hu ive.

Oremus.

DOmine Jeſu-Chriſte, lux vera, qui illuminas omnem hominem venientê in hunc mundum, effunde per interceſſionem Virginis Mariæ Matris tuæ, & per quindecim ejus Roſarii Myſteria benedictionem † tuam

Pedomp.

AUtrou Jeſus-Chriſt, gur ſclerigen, c'hui pehini a ſclerra quement den a zeu er bed-mâ, pliget gueneoc'h, dre an interceſſion eus ho Mam ar Verc'hes Vari, ha dre ar pemzec Myſter eus he Roſera, ſquilla ho penedi&tion † var ar pilidou coar-mâ, pe var ar goulaou-mâ, hac o ſane

tifia dre ar sclerigen eus ho craç; hac evel ma teu ar goulou-mâ elumet gant un tan visibl da chasseal an dévaligen eus an nos, accordit deomp ive dre ho trugarez, ma tui hor c'halonou o veza sclereat ha tomet gant an tan invisibl eus ar Speret-Santel, da veza dilivret diouz an devaligen hac an dallentez eus an oll viçou, evit ma c'hallimp gant al lagad eus a ur speret pur guelet ato ar pez a so agreabl deoc'h ha profitabl d'hor silvidiguez, evit d'ar fin goude an dangerou eus ar vuez tenval-mâ, ma veritimp eruout er sclerigen pehini ne finisso james. Ar c'hraçse a c'houlennomp ouzoc'h c'hui pehini a vêv hac a ren en ur memes Doue gant an Tad hac ar Speret-Santel epad an oll eternite. Evellen bezet grêt.

super hos cereos & candelas & sanctifica eas lumine tuæ gratiæ; & concede propitius ut, sicut hæc lumina igne visibili accensa nocturnas depellunt tenebras, ita corda nostra invisibili igne Spiritûs Sancti splendore illustrata omnium vitiorum cæcitate careant, ut puræ mentis oculo cernere semper possimus quæ tibi sunt placita & nostræ saluti utilia, quatenùs post hujus sæculi caliginosa discrimina ad lucem indeficientem perveníre mereamur. Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs Sancti Deus. Per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Goude an Oræson-mâ e taulo ar Belec dour benniguet dreiſt ar Piledou pe ar Goulaouennou, en ur lavaret: In nomine Patris, & Filii, & Spiritûs † Sancti Amen.

AN ABSOLVEN GENERAL

EN ARTICL AR MARO.

Evit ar Vreudeur ha C'hoareset eus ar Rosera, pere a lacai quemen an Direcleur eus ar Vreuriez d'e rei dezo pa vezzint en e c'hlenvet marvel.

An den clàn, pe un all evintâ, ma na ell quet e-unan, a lavaro ar Confiteor *het-a-hed; hag ar Belec a ajouto:* Misereatur, &c. Indulgentiam, &c.

DOminus noster Jesus-Christus, Filius Dei vivi, qui Beato Petro Apostolo suo dedit potestatem ligandi atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, & remittat tibi omnia peccata quæcumque & quomodocumque in toto vitæ decursu commisisti, de quibus corde contritus, & ore confessus es: restituat tibi stolam primâ quam in Baptismate recepisti, & per Indulgentiam Plenariam à Summis Pontificibus Innocentio VIII. & Sancto Pio V. Confratribus Sacratissimi Rosarii in articulo mortis constitutis concessam, liberet te à præsentis & futuræ vitæ pœnis; dignetur Purgatorii ereiatus remittere, portas infer-

PLiget gant hon Autrou Jesus-Christ Map an Doue beo, pehini en deveus roet d'e Abostol Sant Per ar c'hallout da liamâ ha da ziliama, receo dre e drugarez infinit ho confession, ha pardoni deoc'h hoc'h oll bec'hejou, pe seurt bennaac ha pe e fæçon benâc ho pe-y cometet epad ho puez, pa hoc'heus-i regreteta galon ha confesseat a c'henou. Ra bligeo gantâ renta deoc'h ar sæ venn pehini a recefsoc'h da guenta en ho padiziant; ha dre an Indulgeanç Plenier accordet gant ar Bontifet Souveren Innoçant eizvet ha sant Pius pempet d'ar Vreudeur ha C'hoaresset eus ar Rosera santel, pere so en articl ar maro, ra bligeo gantâ ive ho tilivra dionz ar poanyou quen eus ar vuez-mâ quen eus he-ben, o pardoni deoc'h an tourmanchou ho pe meritet er Purcator, o serra euzoc'h perzyet an Iern, hac e tigueri deoc'h dor ar Batados, evit ma ho

cunduo diractamant d'ar ioauſdet eternel dre ar Myſteriou ſacr eus e Vuez, eus e Baſſion hac eus e c'hlorification, pere ſo comprenet er Roſera ſantel. Eèn pehini o veza gant an Tad hac ar Speret-Santel un Doue hepquen, a vêv hac a ren epad an eternite.

Evellen bezet grêt.

ni claudere; Paradiſi januam aperire, teque ad gaudia ſempiterna porducere, per ſacratiſſima ſuæ vitæ, paſſionis & glorificationis Myſteria ſanctiſſimo Roſario comprehenſa Qui cum Patre & Spiritu ſancto Deus unus vivit & regnat in ſæcula ſæculorum. Amen.

ACT A GONTRITION

Pehini a ve mad da ober mar en em ſantet e gôal ſtad abarz lavaret ar Chapelet pe ar pemp Pater *varnuguent, evit en em lacat e ſtad da c'hounit an Indulgeançou eus ar Roſera.*

Evel ma zeo an Indulgeançou ur relaxation pe ur remiſſion eus ar poanyou temporel dleet d'ar pec'het, goude beza pardonet deomp an offans hon eus grêt da Zoue dreizàn, n'ellomp quet gounit an Indulgeançou-ſe anes beza recevet ar pardon eus an offans-mâ; pe dre voyen an abſolven en Gonfeſſion, pe dre voyen ar Gontrition interieur o c'hortoz mont da gofes; rac Doue n'en em ſervic'h eus a guen moyen evit effaci hor pec'hejou actuel. Mæs evel na vezomp quet ato e commodite da vont da gofes, e c'halle unan bennac, pehini a ve e gôal ſtad, en em digouragi hac en em degouti diouz ar ſervich a renter d'ar Verc'hes o lavaret ar Chapelet, var zigarez na ve quet e ſtad da c'hounit an Indulgeançou eus ar Vreuriez; ha

racſe ar voyen da remedia ouz an digourageamant hac ouz an degout-ſe, ha d'en em renta participant en Indulgeançou-mâ, eo futmi en hor c'halon un act a Gontrition gant deſſein da gofes e guenta commodite ar pec'het marvel pehini a fantemp var hor c'houſtianç. Chetu amâ'ta un act excellant a tllot da ober en intention-ſe.

O Va Jeſus, guir Doue ha guir Den, c'hui pehini eo va C'hrouer ha va Redemtor, me am-eus queuz ha glac'har em ene d'ho peza ſiouaz offanſet: a greiz va c'halon e regretàn va oll bec'hejou abalamour deoc'h, va Doue, c'hui pehini a verit beza caret hac a garàn ive muya ma e poſſubl din dreiſt quement tra ſo tour. Me a-bropos fermamant, gant ar ſicour eús ho craç fantel, na duin mui d'hoc'h offanſi da viana marvelamant, ha da bellaat diouz an oll occaſionou daugereus pere ſo caus din da bec'hi. Emaoun ive en reſolution da vont da gofes ha da ober ar binigen pehini a vezo ordrenet din. Ouſpen e c'hoffràn deoc'h, e ſatiſfaction eus va oll bec'hejou, va buez, va labour ha va foanyou, ha quement œuvr-vad a rin gant ho craç, va Salver, en union gant ho re hoc'h unan. Hac evel ma c'houlennàn ouzoc'h humblamant pardon eus va fec'hejou, e c'hèſperàn ivez en ho madelez hac en ho trugarez infinit penaus o fardonot din oll dre ar merit eus ho coad precius, hac eus ho maro hac ho paſſion, hac e root din ar c'hraç d'en em amanti; ar pez a c'houlennàn ouzoc'h dre interceſſion ho Mam ſacr ar Verc'hes Vari pehini a bedàn d'am ſicour gant va Eal Gardien. *Amen.*

Goude an act a gontrition-mâ e c'hillit lavaret

ho Chapelet hac ho tevotion gant fiziançe vezo agreabl ho peden da Zoue ha d'ar Verc'hes, hac e viot participant en Indulgeançou.

UN EXERCIÇ PEMDEZIEC

pehini a dle ur C'hriſten mad da ober bemdez, hac a ve propr evit ar Retrejou.

EVel ma teu ar Vreuriez eus ar Roſera da inſpira da nep ſo en em arrollet enni, frecanti devotamant ar Sacramanchou da viana bep Sul quenta ar mis, ha d'ar Gouelyou bers eus hor Salver hac eus e Vam ſantel ar Verc'hes, e ſeblant din e roen cals a ficour dezo da ober e fat un action a guer bras couſecanç evit o filvidiguez, o lacaat dezo e fin all Lêvr-mâ un Exerciç pemdeziec, iſpicialamant e quêver an examen a gouſtianç a dle peb Chriſten da ober bemnoz abars mont da gouſquet. Rac evel ma ê requis deomp evit frecanti ar Sacramanchou gant profit, ober da guenta un examen piz var hor c'houſtianç evit anaout hor pec'hejou, ha ma zeus cals a zificulte hac a zanger na raemp quet erfat an examen-ſe, quen abalamour ma zeo ber hor memor, quen abalamour d'ar galite, d'ar gantite ha d'ar circonſtançou eus hor pec'hejou pere a rencomp da ziſclerya e confeſſion; ne deus quet guell moyen d'en em denna eas hac affur eus an difficulteou-ſe, eguet ma zeo en em examina bemdez da velet penaus hor he offanſet Doue hac en deiz hac en nos, evit da benn ar fizun pe da benn ar mis ma vezo ſclear hor hont da renta da Zoue ha d'hor C'honfeſſour, ha n'hor bezo quet a leac'h da veza troublet gant ar remors hac an diſfiziançe a vez o ç'heul an dud

negligeant, pere, eguis n'o deveus quet a ſourci da ſongeal beunos pe ſeurt pec'hejou o deveus grêt epad an deiz, pa vez quiſtion da vont d'o c'hofes, n'o deveus caſi memor nac anaoudeguez ebet eus ar c'hrevuſdet, an niver, hac ar circonſtançou anezo, ha ne douchont en o c'honfeſſion nemet ouz ar goc'hen eus o c'houſtianç hep antren bete'r gouelet anezi evit e diſquez d'o C'honfeſſour evel ma ê dleet, hac evit tenna emeas an oll gorruption a ſo cuzet diabarz: ar pez ſo caus ma zeo goudeſe crignet o c'halon ha geinet oll o ſperet gant ar ſcrupul hac ar remors o toueti erſat ne dal netra o c'honfeſſionou.

Ur Philoſoph a douez ar Yuſevyen hanvet Philon, en deveus ſcrifet evit ar Griſtenyen guenta penaus'en em lequeant da bidi Doue particulieramant diveich en deiz, da guenta, diouz ar mintin o c'houlen ouz Doue ar ſclerigen hac ar c'hraç da guerzet en hent eus e C'hourc'hemennou hep dont da goueza e nep pec'het marvel epad an deiz; ha goudeſe diouz an nos o c'hexamina o couſtianç evit anaout ar fautou o diviſe grêt en o dervez, hac evit goulen pardon ouz Doue anezo, hac e bidi da zifamma o ene diouz peb pec'het abarz mont da repos. An Eſcop bras Sant Baſil a lavar penaus goude beza tremenet an devez, ha lequeat fin en œuvrou ar c'horf hac ar ſperet evit mont da repos, e tleomp da guenta ober un enclaſq piz var hor c'houſtianç eus an droug hor be grêt en deiz-ſe dre hor ſongeſonou, dre hor c'homſou ha dre hon actionou, evit en em nætaat diouz pep pec'het dre voyen ur guir gontrition; ha d'an eil, caout quement a ſourci da zerc'hel hon ene en aſſurañç ha d'e c'huzet out an attacou-nos eus an drouc-ſperet, evel ma ve-

omp fourcius da glosa var hor c'horf en hor guele bep tu evit na noaso nac avel na netra dezâ, ia da serra an doryou hac ar preneſtou eus hon y ouz alidaëron-nos: bref evel na ancounec'haomp ietra evit mad hor c'hnrf hac evit conſervi hor iuez, ne dleomp ive ancounec'hat netra evit mad ion ene hac evit e c'honſervi e graç Doue.

Ha racſe evit pratica an avisou-mad-mâ, e leueomp amâ diouz renq ar pez a dleomp da ober liouz ar mintin goude beza ſavet, penaus e dleomp ouesa hon dervez, ha penaus e dleomp examina ior c'houſtianç diouz an nos abarz mont da gouſuet. Ha peguement bennaac ma hon eus dijà ourniſſet e Guers an Exerciç pemdeziec-mâ en deuryou Brezonec, hac e Prôs e Lêvr an Exeriçou eus ar vuez chriſten, quemenſe ne ampech uet na deuomp d'e fnurniſſa deoc'h amâ ivez en ir fæçon devot ha dishènvel diouz an diou fæçon ll-ſe, evit ma ellot en em ſervicha eus an hini a ezo muya d'ho coud; rac ne ouffet quet fourniſſa e a fæçonyou. d'en em acquita eus a un exerciç uer ſantel, quen neceſſer ha quer profitabl d'hon neou evel ma zeo hemâ.

EXERCIÇ DIOUZ AR MINTIN.

Diouz ar mintin goude beza ſavet ha grêt ſin ar Groas gant an dour benniguet a dleomp agaout ato e quichen hnr guele, en em ſtrinquimp 'an aoulin o poquet dan douar evit adori an Dre inet, en ur lavaret ar *Gloria Patri, & Filio, & piritui Sanctо, &c.* peautramant ar c'homſou-mâ

Benniguet ra vezo an Drein- Benedicta ſit ſancta et ſantel hac indiviſibl, bre- atque indiviſibua Tri-

nitas, nunc & semper, & per infinita sæcula sæculorũ Amen.

mâ, ha bepret, hac hep fin da james. Evellen bezet grêt.

Goude o veza guisquet hon dillat en ur lavaret hon devotion, en em lacaimp adarre d'an-aoulin dirac Imach ar Grucifi, evit trugarecat Doue hac offr dezàn hon dervez, hac evit e bidi da rei deomp ar c'hraç d'e dremen erfat hep e offânsi da viana marvelamant, oc'h en em recomandi d'ar Verc'hes, d'hon Eal-Gardien ha d'ar Sænt dre ar pedennou-mâ so varlerc'h amâ.

In nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti. Amen.

VEni Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium, & tui amoris in eis ignem accende.

℣. Emitte Spiritum tuum, & creabuntur.

℟. Et renovabis faciem terræ.

Oremus.

DEus qui corda fidelium Sancti Spiritûs illustratione docuisti; da nobis in eodem Spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Ni ho supli, Speret-Santel,
Entrezomp Christenyen fidel,
Da zont gant ho tonæsonou
Da ramplissa hor c'halonou.
Elumit en hor volontez
an Tan eveus ho carantez,
Evit ha caret da viquen
Ha senti ouzoc'h emuiquen.
Digacit, va Doue, ho speret
Da rei sclerigen deõp bepret,
Evit m'hor c'hrouot a nevez,
O c'hober deomp chench a vuez.
Va Doue, c'hui hoc'heus desquet
Hoc'h oll guiryonezou secret
Da galonou an dud fidel
Dre voyen ar Speret-Santel
Grit dômp dre ar memes Speret
Desqui ar mad hac e garet,

Ha gant e gonſolation
Santout ato ur joa guirion.
Quememâ dre ar meritou
Eus ho Map Jeſus hon Autrou,
A c'houlennomp, o va Doue!
Bezet grêt eta evelſe.

VA Doue, me a gred enoc'h, me a eſpet enoc'h, me ho car hac hoc'h ador a greis va c'halon gant braſſa reſpet hac humilite a ſo poſſubl din. Me ho trugareca, va Autrou, d'am beza crouet ha roet din un ene capabl d'hoc'h anaout, d'ho caret ha da jouiſſa eternelamant aba-noc'h. Me ho trugareca d'am beza prenet dre ar pris infinit eus ho coadhac eus ho puez, d'am beza recevet ha maguet en hoc'h Ilis, hac ive d'am beza conſervet aba emaon var an douar, ha particulieramant en nos-tremen. Va Doue, me a c'houlen ouzoc'h pardon humblamant eus ar fautou pere am-eus coumetet abaoue neizur.

Conſideromp amâ ar c'hraç en deveus grêt Doue demp da rei an deiz hiryo evit gounit an devez bras eus an Eternite. Conſideromp ez ê roet deomp an deiz-mâ evit labourat en hor ſalvidiguez, hac e vezo marteſe an deiz diveza eus hor buez; ha greomp ur propos ferm d'e implijea erfat ha da vervel quent eguet ma teuemp da oſſanſi Doue ennâ dre ur pec'het marvel hepquen. Songeomp eta er fautou mâ couezomp enno lieſſa, hac quemeromp ur guir reſolution da ziouall outo; ha goude beza grêt ur poſſe bian var guememâ, e lavarrimp evellen da Zoue.

VA Doue, chetu amâ va c'halon pehini dre ho craç e deveus concevet reſolutionou ſantel: deoc'h o freſantân evit ma pligeo gueneoc'h

rei ho penediction dezo, ha rei dime ar c'hraç d'o accomplissa evit ho prassa gloar. Grit din anaoer ho volontez santel, ha disposet eus va hini-me antieramant.

Me offr deoc'h va songesonou, va c'homsou ha va oll actionou. Ya, va Salver, me a brotest da impligea en ho servich quement a zepand diouzin. An oll a so deoc'h; an oll a zeu digueneoc'h; hac e lacàn ive an oll dindan ho providanç divin hac adorabl. Me c'houlen ouzoc'h epquen ho carantez hacar c'hraç da vervel quent eguet ma teuen d'ho c'hoffansi marvelamant gant un anaoudeguez franc.

Guerc'hes Vari, Mam da Zoue, pliget gueneoc'h pidi ho Map Jesus-Christ hon Autrou evidon, evit ma vezo agreabl dezàn va oll songesonou, comsou, œuvrou ha souffrançou epad an deiz hiryo hac epad va oll buez.

Va Eal-Gardien, continuit, mar plich gueneoc'h, ho sourci carantezus em andret; inspirit volontez Doue din e quement a rin hiryo, ha ma c'hunduit en hent eus va silvidiguez. Ha c'hac oll Sænt eus an Eê, particulieramant ar re ma em eus an enor da zouguen o c'hano, intercedit evidon, evit ar memes fin. *Amen.*

Pater. Ave. Credo. Confiteor. Angelus Domini, &c.

EXERCIÇ EPAD AN DEIZ.

AN Exerciç-mâ epad an deiz a gonsist en Oræsonouigou Jaculator, pere ne dint quen tra nemet certen pedennou ber pere a reomp evit sevel ha lanci hor speret hac hor c'halon etres Doue alies var an deiz, hac a so estranch profitabl evit en en antreteni en un devotion continue

iac er brefanç a Zoue, hac evit trec'hi an denationou pere a zeu quelhes a veich d'hor furpren ia d'hon attaqui epad an deiz. En Heuryou Brezoiec pehini ſo imprimet a nevez e Quemper, e queffot e Guers ur maread mat a Oræſonou Jaculator hac a Bedennouigou ber erguiffe da lavaret e peb occaſion epad an deiz: ha racſe ne laiimp anezo amâ nemet un nebeudic bian e Pros, larn adreſſet da Zoue ha darn all d'ar Verc'hes, ve da hini e tleomp caout recours ive bep tro.

Oræſonouigou Jaculator e Latin hac e Brezonec, adreſſet da Zoue evit en em excita d'e garet epad an deiz, ha tennet eus a Sant Auguſtin.

ME ho car, va Doue, ha mar em-eus nebeut a garantez evidoc'h, grit din ho caret davantach: grit ma ho carin mui eguedon-va-unan, ô va Autrou! ha na duin d'en em garet va-unan nemet enoc'h hac abalamour deoc'h.

O va Doue! douçder ar garantez, ha carantez an douçder, grit ma c'huanadin continuelamant etreſe hac enoc'h, ha ma repoſin agreablamant enoc'h.

Va Autrou Jeſus, grit ma tuin d'hoc'h anaout, ha d'en em anaout va-unan; ha na zeſirin netra nemedoc'h, evit ma en em gaſſain ha ma ho carin.

AMo te, Deus Meus; & ſi parum eſt, amem te validiùs. Amem te pinſquàm me, Domine; & me non amem niſi in te, & propter te.

Dulcedo amoris, & amor dulcedinis, jugiter aſpirem ad te, & ſuaviter reſpirem in te.

Domine Jeſu, noverim te, noverim me, nec aliud cupiam niſi te, ut oderim me, & amem te.

Quidquid agam propter te, humiliem me, & exaltem te.

Petra bennac a rin abalamour deoc'h, grit ma tuin d'en em humilia, ha d'hoc'h exalu, ha d'ho meuli.

Nihil cogitem nisi te; mortificem me, & vivam in te.

Grit na songin e netra nemet enoc'h, ha ma en em vortifin ha ma vevin enoc'h.

Quæcumque veniant, accipiam à te; persequar me, sequar te.

Petra bennac a erruo gueneèn, grit ma en recevin digueneoc'h: grit ma en em bersecutin ha ma ho c'heulyin.

Semper optem sequi te; fugiam me, confugiam ad te.

Grit ma tesirin ato mont d'hoc'h heul: grit ma tec'hin diouzin va-unan, ha ma em bezo recours dec'hu.

Dignus sim defendi à te; timeam mihi, timeam à te, simque de electis à te.

Grit ma vezin dign da veza diffennet gueneoc'h: grit ma em bezo aon evidon hac aon razoc'h, ha ma vezin eus ar re so choaset gueneoc'h.

Diffidam mihi, fidam in te; obedire velim propter te.

Grit ma tisfizyin ac'hanon-va-unan, ha ma fizyin enoc'h, ha grit ma quirin beza obeissant abalamour deoc'h.

In nullo afficiar nisi in te: aspice me ut diligam te.

Grit ma liquin va affection e netra nemet enoc'h: seli: ouzin, evit ma tuin d'ho caret.

Voca me, ut videam te, & in æternum potiar te. Amen.

Pliget gueneoc'h ma guervel, evit ma ho quelin ha ma chouissin ac'hanoc'h eternelamant. Evellen bezet grêt.

Oræsenouigon

Oræſonouigou Jaculator e Latin hac e Breſonec, adreſſet d'ar Verc'hes, evit en em recommandi dezi, epad an deiz, hac evit en em excita d'an devotion en he andret.

O Va Itron, me ſo ſervicher deoc'h; ya me ſo ſervicher deoc'h, hac a ſo map d'ho ſervicheres.

O Domina, quia ego ſervus tuus, ego ſervus tuus, & filius ancillæ tuæ.

Ar merc'hed a lavaro, me ſo ſervicheres deoc'h, hac a ſo merc'h, &c.

An hini am c'hleo-me n'en devezo quet a gonfuſion; hac ar re a labour dreizon-me, ne bec'hint quet (eme ar Verc'hes).

Qui audit me, non confundetur; & qui operantur in me, non peccabunt.

Ar re pere a zeu d'am enorime, o devezo ar vuez eternel.

Qui elucidant me, vitam æternam habebunt.

O c'hui pehini eo ar gaerra etre an oll merc'hed, grit ma tui va ene d'ho caret, ha ma zai varlerc'h ho roudou, o c'heul an exemplou ahanoc'h.

O pulcherrima inter mulieres! te diligat anima mea, & abeat poſt veſtigia tua.

O boquet divar ar meas, ha ſourdiliſen an draouyennou, grit ma redin vai ho lerc'h ó ſantout ar c'huez eus ho onganchou precius, me lavar, eus ho vertuzyou admirabl.

Flos campi, & lilium convallium, fac poſt te curram in odorem unguentorum tuorum.

O Va Itron Santes Mari! me a recommand deoc'h hiryo hac en heur ma fortiin eus ar bed-má va c'horf ha va ene, oc'h en em ſtrinca e bru-

O Domina mea Sancta Maria, in tuam benedictam fidem ac ſingularem cuſtodiam, & in ſa

num misericordiæ tuæ hodiè & in horâ exitûs meî animam meam & corpus meum commendo; omnem spem meam & consolationem meam, omnes angustias & miserias meas, vitam & finem vitæ meæ tibi committo, ut per tuam sanctissimam intercessionem & per tua merita, omnia mea dirigantur & disponantur opera secundum tuam tuique Filii voluntatem. Amen.

chet ho trugarez, hac oc'h en em lacat dindan ho protection benniguet hac en ho savegard particulier: enoc'h-u varlerc'h ho Map quer, e fontàn va oll esperanç ha va oll gonsolation, hac e c habandonàn gueneoc'h ar sourci eus va oll anquenyou ha miserabiliteou; hac eus va buez hac eus ar fin anezi; evit dre hoc'h intercession sacr ha santel, ha dre ho meritou, ma vezo diriget ha disposet va oll œuvrou hervez ho volontez hac hini ho Map Jesus. Evellen bezet grêt.

Ar beden-mâ oa devotion an Tad Carafa, General a Gompagnunez Jesus.

An Tad eurus Humbert, General a Urz Sant Dominic, a lavare bemdez ar bedennic all-mâ.

Notam fac mihi viam, Domina, in quâ ambulem; quia ad te levavi animam meam.

Grit din, ô va Itron, an aout an hent pe dre hini e tleàn querzet; rac va ene am-eus savet etrese-hac-enoc'h.

Ur servicheres vras d'ar Verc'hes a lavare dezi bemdez ar c'homsou-mâ:

Monstra te esse Matrem, fac me esse filiam. Monstra te esse Dominam, fac me esse ancillam.

Disquezit ezouc'h va mam, ha grit ma vezin ho merc'h. Disquezit ezouc'h va Itron, ha grit ma vezin ho servicheres. Disquezit din ezouc'h va mer-

tres, ha grit ma vezin hó ſcolaeres. Evellen bezer grêt.

Monſtra te eſſe Magiſtram, fac me eſſe diſcipulam Amen.

Peden d'ar Verc'hes grêt gant Sant Bernard.

O Guerc'hes benniguet! c'hui pehini hoc'heus cafet ar c'hraç, hoc'heus angeandret ar vuez, hac a ſo ar vam a ſilvidiguez, grit ma caffimp antre dirac ho Map quer, ha ma hon receevo dreiroc'h an hini pehini a ſo roet deõp dre zoc'h. Grit ma tui ho purete antier da excus ar faut eus hor gorruption-ni dirazàn, ha ma tui ho humilite quen-agreabl da Zoue da obteni deomp ar pardon eus hor vanite. Grit ma tui al ledander eus ho carantez da c'holo ar gantite eus hor pec'hejou, ha ma tui an abondànç glorius eus ho meritou da renta ivez abondant hon re-ni. C'hui pehini ê hon ſtron hac hon Alvocades, pliget gueneoc'h hon recommandi d'ho Map. O Mam benniguet! dre ar c'hraç pehini hoc'heus cafet, dre ar hrivileich pehini hoc'heus meritet, dre an drugarez pehini hoc'heus ganet, evel ma zeo dre ho moyen en deveus priget Jeſus-Chriſt en

Per te acceſſum habeamus ad Filium tuum, ô benedicta inventrix gratiæ, genitrix vitæ, Mater ſalutis; per te nos ſuſcipiat qui per te datus eſt nobis. Excuſer apud ipſum integritas tua culpam noſtræ corruptionis, & tua humilitas Deo grata noſtræ veniam impetret, vanitatis. Copioſa charitas tua noſtrorum cooperiat multitudinem peccatorum & fœcunditas glorioſa fœcunditatem nobis conferat meritorum. Domina noſtra, mediatrix noſtra, tuo Filio nos recommenda; fac ô benedicta per gratiam quam inveniſti, per prærogativam quam meruiſti, per miſericordiam quam peperiſti, ut qui, te mediante, fieri dignatus eſt particeps in-

firmitatis & miseriæ nostræ ; te quoque intercedente, participes faciat gloriæ & beatitudinis suæ Jesus-Christus Filius tuus Dominus noster, qui est super omnia benedictus in sæcula sæculorum. Amen.

em renta participant eus hon infirmite hac eus hor miserabilite, grit ma tui dre hoc'h interceffion ive d'hon renta ni participant eus e c'hloar hac e eürusdet; Eèn pehini ê ho Map Jesus-Christ hon Autrou dreist an oll benniguet epad an eternite. Evellen bezet grêt.

Peden ouz an dentation a goler hac a impurete.

Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos,
Mites fac & castos.

Guerc'hes pur hep comparæson,
Douç dreist an oll e pep fæçon,
Hon renvit douç ha chast bepret,
Oc'h hondilivra diouz pec'het.

Peden evit facat hon oll intereſt etre daouarn ar Verc'hes bemdez.

SAnctissima Virgo Maria & Dei Mater, ego te hodiè in Matrem & Dominam, Patronam & Advocatam eligo, & corpus meum & animam meam, vitam & mortem, nec non æternitatem meam & quidquid meum est quomodocumque depono in benedictis tuis manibus. Suscipe

O Guerc'hes glorius Vari Mam da Zoue, me ho choas hiryo evit va Main, va Itron, va Patrones ha va Advocades; hac a laca etre ho taouarn benniguet va c'horf ha va ene, va buez ha va maro, ha va eternite memes, ha quement a so dm pe e fæçon bennâc ec'halle beza. Pliget gueneoc'h, Rouanes an Eèvou an eurussa, ma receo evit ho servicher, ha grit ma

vezin hà ma chomin ſervicher ive da Jeſus-Chriſt ho Map divin bremâ hac epad an eternite. Evellen bezer grêt.

me, ô beatiſſima cœlorum Regina! in famulum tuum, & effice ut Jeſu-Chriſti Filii tui famulus ſim, & maneam nunc & in perpetuum. Amen.

EXERCIÇ DIOUZ AN NOS.

AN Exerciç diouz an nos a gonſiſt en examen a gouſtianc, pehini a reomp o c'houlen ur gount piz ouz hon ene eus an oll ſongeſonou, comſou, actionou hac omiſſionou, eus a bere e c'hallemp beza en em rentet coupabl d rac Doue epad an deiz, evit en em amanti anezo hiviziquen; ar pez a gompren ar pemp poent-mâ. Da guenta, renta graçou da Zoue eus e oll mad-oberou. D'an eil, goulen ar ſclerigen hac ar c'hraç da anaout da da regreti hor pec'hejou. D'an trede, goulen count ouzomp hon-unan eus ar pec'hejou hon eus cùmeret epad an deiz. D'ar pevare, goulen pardon ouz Doue eus an offanſou hon eus grêt dezàn, gant ur propos ferm d'en em amanti moyenant e c'hraç. Ha d'ar pempet, en em recommandi da Zoue, d'ar Verc'hes ha d'ar Sænt, o pidi evidomp-hon-unan hac evit ar re-all quen beo quen maro. Chetu amâ pe fæçon e c'hallimp ober quememâ oll.

En hano an Tad, ar Map, hac ar Speret-Santel. Amen.

Ni ho ſuppli Speret-Santel, &c. Veni Sancte Spiritus, &c.

Ar reſt eus an Invocation-mâ a gueffot er heden diouz ar mintin.

TAd, Map ha Speret-Santel, tri Ferſon en un Doue hepquen, me a gred enoc'h, me a eſper enoc'h, me ho car hac hoc'h ador amâ preſant eus a greis va c'halon. Me ho trugareca, va Doue, eus a guement mad am eus recevet digant ho liberalite infinit, d'am beza crouet, conſervet, prenet, juſtifiet, galvet en hoc'h llis, hac eus an oll graçou hnc'heus roet din bemdez, bep heur ha bep moment. Me a rent deoc'h eus a guemenſe oll quement a anaoudeguez hac a c'hraçou evel a ſo poſſubl din da renta d'ho Majeſte divin.

Trugarecaomp Doue pebhini en e bart e-unan eus an donæſonou particulier hon-eus recevet digantâ hiryo; ha goulennomp ountâ ar c'hraç hac ar ſclerigen da anaout, da gaſſaat ha da regreti ar pec'hejou hon eus grêt epad an deiz. Greomp amâ ur pos, goude pehini e lavarrimp.

Va Doue, me a ene erfat ez oun ur pec'her bras, hoguen me oar erfat ivez oun dallet quement gant ar pec'het ha gant ar garantez fall am-eus evidoun-ma-unan, na allân quet hep ho craç hac ho ſclerigen anaout pe en tra em-eus hoc'h offanſet; ſclerrait eta va ſperet, me ho ſuppli, ha tomit va c'halon, evit ma c'hanavezin va fec'hejou, ha ma tuin d'o regreti ha d'en em gourrigea diouto.

Examinomp bremâ hor c'houſtianç var ar pec'hejou hon-eus coumetet dre ſongeſonou, dre gomſou, dre œuvrou, ha dre omiſſionou o negligea hon dever, ha var ar viçou pe da re omp muya ſujet. Greomp amâ un eil pos evit ober hon examen; ha goude e raimp un Act a Gontrition er fæçon-mâ pe en ur fæçon-all.

Va Doue, ur regret bras am eus d'ho peza offancet, abalamour ma zouc'h mad infinimant ha dign da veza caret, ha ma tiſplich deoc'h ar pec'het dreſt quement tra ſo tout : me a bropos fermamant, moyenant ho craç, na ziſtroin mui d'ar ſkuton pere am-eus grêt hiryo hac epad va buez ; me o ſtrinq oll en abim eus ho trugarez infinit hac ec'hars treid ar Graas eus ho Map quer, oc'h ho ſuppliq humblamant en he hano hac ahalamour dezàn d'am pardoni. *Confiteor &c. Miſereatur, &c. Indulgentiam, &c.* pere a dleer da lavaret het-a-bed brenâ.

Quemerromp ac'hanomp-hon unan ur binigennic bennaac da ober evit hor pec'hejou ; hac en em lequeomp er memes ſtad pe en hini e carremp beza caſet en heur ar maro : evit quemenſe greomp amâ an treds phos, goude pehini e laviarrimp.

Va Doue, m'en em offr deoc'h evel ma zoun ; grit ac'hanon ar pez a bligeo gueneoc'h ; me a fell din, va Doue, quement a fell deoc'h ; me a renonç da guement a ziſplich deoc'h, hac a offr deoc'h quement a allàn da offr, va c'halon, va ene, ha va c'horf, ha va oll vad ſpirituel ha temporel.

O Guerc'hes glorius Vari ! pedit, mar plich gueneoc'h, ho Map quer hon Autrou Jeſus-Chriſt da rei din an anaoudeguez eus e volontez ſantel, hac ar c'hraçd'e accompliſſa antieramant evit e vraſſa gloar.

Va Eal Gardien, me ho trugarecq eus ar ſourci carantezus pehini hoc'heus ac'hanon, hac ho ſuppliàn da bidi va Salver da rei din e venediction ſantel aſſembles gant hoc'hini, pehini a c'houlennàn ouzoc'h ive, mar plich gueneoc'h *Amen.*

Bremâ e ve mad lavaret Litaniou ar Verc'hes gant un darn eus he Rofera, ha goude an De profundis *evit an Anaon fidel, ha finiffa dre ar pedennoumâ d'ar Verc'hes ha d'an oll Sant.*

MEmorare, ô piiffima Virgo Maria! non effe auditum à fæculo quemquam ad tua currentem præfidia, tua implorantem auxilia, tua petentem fuffragia, effe derelictum. Ego tali animatus confidentiâ, ad te, Virgo Virginum Mater, curro, ad te venio, coram te gemens peccator affifto. Noli, Mater Verbi, verba mea, defpicere; fed audi propitia, & exaudi. Amen.

HO pezet memor, ô Guerc'hes Vari an druezuffa, penaus ne oue biscoaz clevet e vife bet dilefet den a guement en divife bet recours d'ho protection, oc'h en em recommandi d'ho'ch affiftanç, hac o c'houlen hoc'h interceffio dirac Doue. Ha racfe dre ar fizyanç peini am eus enoc'h Guerc'hes Mam ar Guerc'hefet, e teuàn da gaout recours deoc'h ive, oc'hen em adreffi deoc'h hac en em brefanti dirazoc'h gant regret bras d'am pec'hejou, evit obteni ar pardon anezo dre ho moyen, hac ar graçou peveus a re em eus izom. Na zifprigit quet eta va c'homfou, c'hui pehini fo Mam d'ar Goms eternel, ha bezit trugarezus da glevet ha da exauci va feden. Amen.

Peden d'an oll Sant.

Omnes Sancti & Sanctæ Dei, præfertim Sancte aut Sancta (N) intercedite pro noftrâ omniumq; fidelium falute. Bene-

Oll Sænt ha Santefet Doue, particulieramant ar re ma tougomp hoc'hano (N) intercedit evit hor filvidiguez ha filvidiguez an oll Gritenyen fidel. Ra vezzimp benniguet ha

onfervet gant an Autrou oll- dicat & cuſtodiat nos
galloudus ha trugarezus, an omnipotens & miſeri-
Tad, ar Map, hac ar Speret- cors Dominus, Pater,
Santel. † Evellen bezet grêt. & Filius, & Spiritus
Sanctus † Amen.

Evel ma zeo ar Roſera compoſet eus ar Pater *hac eus an* Ave, *hon eus caſet a propos lacat an diou Oræſon-mâ e Guers amâ gant Pedennouigou all.*

CANTIC VAR AN ORÆSON DOMINICAL

pehini eo ar Pater noſter; *var an Ear Gallec*: Notre Père qui dans le Ciel; *ou* ſur l'Air de la Rochelle, *vu* de l'Echelle du Temple.

AN Oræſon Dominical
Eo ſur ar beden principal,
Abalamour ma ze compoſet
Gant hor Salver, ha c'hoas ouſpen
Rac n'æn deveus enni compenet
Quemêt ſo requis da c'houlen.
Chetuy amâ, livirit-hi
Alies hemdez hep fazi;
Pazeo ur beden grêt gant doue,
Mar e livirit a galon,
Certeñ e talvezo d'hoc'h ene,
Hac e c'hobtenot ar pardon.

Recommandation eus an Oræſon Dominical, pehini eo an excellanta eus an oll Pedennou.

HOn Tad, pehini a zalc'h en Eê
An Tron eveus ho Majeſté,
Bezet hoc'h hano ſanctifiet.
Ra zui deomp ho Rouantelez.

PAter noſter, qui es in cœlis; ſanctificetur nomen tuum. Advenìat regnum

tuum. Fiat voluntas tuâ, ſicut in cœlo & in terrâ. Panem noſtrum quotidianum da nobis hodiè. Et dimitte nobis debita noſtra, ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos à malo.

Amen.

Evel en Ee ra vezo heulyet
Var an douar ho volontez.
Hyrio pa zomp quen izomec
Roit deomp ar bara pemdeziec
Evit hor mezur corf hac ene.
Pardonit deôp hon oll bec'het,
Evel ma pardonomp-ni ive
da nep-en deus hon offanſet.
Ha mar guelit e vemp tentet,
Na hermetit e teuemp nepret
Da gonſanti d'an dentation.
Mæs ato dre hoc'h oll-gallout
Ho pezet ouzomp compaſſion,
oc'hon dilivra dious peb drouc.
Evellen bezet grêt.

Cantic var an Ave Maria, *ha var Pedennou-gou all d'an Æl Gardien, d'ar Sænt, hac evit an Anaon fidel.* Var an ton: *Clevit, Chriſten devot, e poent ho Phaſſion*; pe var an ear gallec: *Si vous voulez, Chrétiens; avoir un jour l'honneur.*

EVel ma zomp indig, dre m'hon eus offanſet
Ar Vajeſte divin, e cleffe hon requet;
Evit obteni quent ar c'hraç a c'houlennomp.
E tleomp pidi ar Sænt d'e goulen evidomp.
Etre an oll Sænt all a ſo mad da bidi,
E tleomp iſpicial dont d'en em adreſſi,
Hep mancout deiz ebet, d'ar Verc'hes hon Itron,
Da Joſeph he fried, d'hon æl-mad, d'hor patron.

D'ar Verc'hes.

AVe Maria, gratiâ plena, Dominus tecum.

ME ho ſalud, Mari, gant humilite vras
E teuân d'hoc'h enori:

C'hui a ſo leun a c'hraç :
An Autrou ſouveren
A ſo gueneoc'h bepret :
Benniguet ouc'h certen
Etre an oll merc'het.
Benniguet eo ivez,
O Guerc'hes glorius,
Eus ho Cof ar Frôez,
Pehini eo JESUS,
Map unic da Zoue,
Hoc'heus bet concevet,
Ha ganet goudeſe
Hep offans d'ho querc'hdet.
Racſe, Santes Mari,
Pa zouc'h Mam da Zoue,
Pedit evidomp-ni
Dirac e Vajeſte,
Nonpas hepquen bremâ,
Mæs c'hoaz pa dui hon tro
Da vont eus ar bed-mâ
En heur eus hor maro.
Evellen bezet grêt.

Benedicta tu in mulieribus ;

Et benedictus fructus ventris tui JESUS.

Sancta Maria, mater Dei, ora pro nobis peccatoribus nunc & in horâ mortis noſtræ. Amen.

D'an Eal-Gardien.

ÆL Doue, pa zouc'h din
Gardien deputet,
Dre'r vadelez divin
P'oun deoc'h recommandet ;
Sclerrait va ſperer,
Dioullit va c'halon,
Ma gouarnit bepret
Gant fourci ac'hanon.
Evellen bezet grêt.

ANgele Dei, qui cuſtos es meî, me tibi commiſſum pietate ſupernâ, hodiè illumina, cuſtodi, rege & guberna. Amen.

Da Sant Joſeph.

SAnctiſſimæ Genitricis tuæ Sponſi, quæſumus Domine, meritis adjuvemur, ut quod poſſibilitas noſtra non obtinet, ejus nobis intercessione donetur. Amen.

PRried Mam hon Autrou,
Sant Joſeph, ni ho ped,
Grit dre ho meritou
Ma vezzimp ficouret,
Ma c'hallimp obteni
Dre hoc'h interceſſion
Ar pez ne d'ê deomni
Poſſubl ç nep fæçon,
Evellen bezet grêt.

D'ar Sant Patron, pe Santes Maeronez.

OVa Faeron eürus (*ar Merc'hed a Iavaro*)
Va Maernnez eurus, pa zougàn hoc'h hano,
Pedit dirac Jeſus evidon-me ato;
Goulennit digantâ ar c'hraç din d'e garet
Eveldoc'h er bed-mâ evit mont d'e velet.

D'an oll Sænt hac oll Elez eürus.

Oll-Sænt ha Santezet, hac oll Elez eürus,
C'hui vel hon-eus er bed ut gombat dangerus,
Grit ma tuimp da drec'hi hon oll adverſourien,
Ma c'hallimp triomphi gueneoc'h da virviquen.

Evit an Anaon fidel.

O Doue eternel, pliget gueneoc'h ivez
Ouz an Anaon fidel exerci ho truez;
Cacit-y da repos gant ho Sænt aſſambles
Da joa ho Parados m'ho meulint da james.
Amen. Evelſe bezet grêt.

Litaniou ar Verc'hes e Latin.

KYrie eleiſon. Chriſte eleiſon.
Kyrie eleiſon.
Chriſte audi nos. Chriſte exaudi nos.

Pater de Cœlis Deus, Miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.
Sancta MARIA, Ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.
Sancta Virgo Virginum, ora pro nobis.
Mater Christi, ora pro nobis.
Mater divinæ gratiæ, ora pro nobis.
Mater purissima, ora pro nobis.
Mater castissima,
Mater inviolata,
Mater intemerata
Mater amabilis,
Mater admirabilis,
Mater Creatoris,
Mater Salvatoris,
Virgo prudentissima,
Virgo veneranda,
Virgo prædicanda,
Virgo potens,
Virgo clemens,
Virgo fidelis,
Speculum justitiæ,
Sedes Sapientiæ,
Causa nostræ lætitiæ,
Vas spirituale,
Vas honorabile,
Vas insigne devotionis,
Rosa mystica,
Turris Davidica,
Turris eburnea,
Domus aurea,
Fœderis arca,

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

by Google

Janua Cœli,
Stella matutina,
Salus infirmorum,
Refugium peccatorum,
Consolatrix afflictorum,
Auxilium Christianorum,
Regina Angelorum,
Regina Patriarcharum,
Regina Prophetarum,
Regina Apostolorum, ora pro nobis.
Regina Martyrum, ora pro nobis.
Regina Confessorum, ora pro nobis.
Regina Virginum, ora pro nobis.
Regina Sanctorum omnium, ora pro nobis.
Regina Sacratissimi Rosarii, ora pro nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
Parce nobis Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
Exaudi nos Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
Miserere nobis.
Christe audi nos. Christe exaudi nos.
℣. Ora pro nobis, Sancta Dei Genitrix.
℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus.

FAmulorum tuorum, quæsumus Domine, de lictis ignosce, ut qui tibi placere de actibus nostris non valemus Genitricis Filii tui Domini nostri Jesu-Christi intercessione salvemur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

FIN.

AN DAULEN

Diouz pehini e caffor eas-aoualc'h quement tra so compronet el Lévr-mâ, o c'heul ar Chifr.

AN DAULEN

EUS AR GUEVREN GUENTA.

EXhortation da veza devot d'ar Verc'hes dre voyen ar Rosera, *pagen* 1.

Pe en amser ha pe en occasion eo bet fontet ha retablisset a nevez Breuriez ar Rosera evel ma ema bremâ. 4.

An dispositionou requis evit lavaret erfat ar Rosera, 14.

Burzudou erruet pa oue instituet ar Rosera, 18.

Petra eo ar Rosera; perac eo distinguet betec an niver a gant-anter-cant; perac o c'hunissa an Oræson Mental gant an hini Vocal e considerer ar pemzec Myster eus hon Redemtion var ar pemzec Disenes eus ar Rosera; ha perac eo lequeat ar pemzec Disenes-mâ e teir loden, da lavaret eo, e tri Chapelet; petra sinifi Chapelet, ha pet a renquer da lavaret er sizun, 22.

Pere eo an tri seurt Mysteriou eus an Rosera a dleomp da gonsideri o lavaret an tri Chapelet, ha perac int galvet Mysteriou a Joa, a Gueuz hac a C'hloar; ha pe e fæçon e tleer lavaret ar Rosera evit e lavaret devotamant, 27.

Pe seurt intentionou a ve mad da gaout o lavaret ar Rosera, 32.

Pe seurt profit a zigaç deomp an devotion eus ar Rosera, ha peguement a Indulgeançou a c'hounezer dreizi; pe e stad e ranquer beza evit gounit an Indulgeançou-mâ; petra ve mad da ober evit en em renta participant en œuvrou-mad ar Vreudeur ha C'hoarefet eus ar Rosera, ha pe seurt dever ê o hini er Vreuriez santel-mâ, 36.

Petra eo ar Rosera perpetuel; p'evit fin eo instituet, ha pe seurt frôez a denner eus an devotion-mâ; na petra eo ivez an devotion eus ar pemzec Sadorn, 47
Instruction familier var ar Rosera e furm a Gatechismou avit rei sclerroc'h da entent ar pez so disclerye an diaraoc, 51.
Goulennou ha Respontou familier var Breuriez ar Rosera santel e general, 51.
Var an indulgeançou eus ar pemp Pater varnuguent dirac pemp Auter evit ar Stationou a Rom, 60.
Var ar pez a ranquer da ober evit gounit an Indulgeançou eus ar Stationou a Rom quen evit ar re veo quen evit ar re varo, &c. 70
Goulennou var ar Rosera perpetuel, 78.
Meditationou pe Reflexionou devot var ar Mysteriou sacr eus ar Rosera santel. Var ar c'henta Mister eus ar Chapelet a Joa, 80.
Var an eil Myster eus ar Chapelet a Joa, 81.
Var an trede Myster eus ar Chapelet a Joa, 82.
Var ar pevare Myster eus ar Chapelet a Joa, 8[illegible]
Var ar pempet Myster eus ar Chapelet a Joa, 8[illegible]
Var ar c'henta Myster eus ar Chapelet a Gueuz, 8[illegible]
Var an eil Myster eus ar Chapelet a Gueuz, 8[illegible]
Var an trede Myster eus ar Chapelet a Gueuz, 8[illegible]
Var ar pevare Myster eus ar Chapelet a Gueuz, 8[illegible]
Var ar pempet Myster eus ar Chapelet a Gueuz, 8[illegible]
Var ar c'henta Myster eus ar Chapelet a C'hloar, 8[illegible]
Var an eil Myster eus ar Chapelet a C'hloar, 90.
Var an trede Myster eus ar Chapelet a C'hloar, 91
Var ar pevare Myster eus ar Chapelet a C'hloar, 9[illegible]
Var ar pempet Myster eus ar Chapelet a C'hloar, 9[illegible]
Oræson ar Rosera santel, 94.
Reflexionou all berroc'h ha profitabl meurbet gant pedennouigou devot var Mysteriou ar Rosera, 9[illegible]
Var ar Mysteriou a Joa, 9[illegible]
Var ar Mysteriou a Gueuz, 9[illegible]
Var ar Mysteriou a C'hloar, 1[illegible]
Ur voyen all da lavaret devot ar Rosera hervez Sa[illegible]

Franco

Frances de Salles, ha da vedira assambles ar Mysteriou, 104.
Ur fæçon berroe'h diouz ar voyen diaraoe da vedita e Mysteriou ar Rosera, hac a so ivez excellant-bras evit arreti ar speret da songeal enno gant attantion o lavarer ar Chapelet, 106.
Ur voyen excellant c'hoaz da enori ar Verc'hes santel ha da lavarer ar Rosera gant ur profit bras, 109.
Ar fæçon da exerci an devotion profitabl eus ar pemzec Sadorn. Averrissamant, 110.
An devotion eus ar pemzec Sadorn en enor d'ar pemzec Myster eus ar Rosera. Pe en tra e consist an devotion-mâ, ha penaus eo e tleer e fratica, 113.
Peguen excellant ha peguer vertuzus eo ar pemzec Sadorn evit obteni ar c'hraç a c'houlenner, evel ma en disquerzer amâ dre gals a exemplou, 117.
Ar fæçon da ober ar Gommunion en enor da bep Myster eus ar Rosera, 122.
Meditationou eguis Oræsonou jaculator quent ha goude ar Gommunion evit pep Myster.

Var ar Mysteriou a Joa.

Abarz ar gnenta Gommunion hac e goude, en enor d'an Anonciation eus ar Verc'hes, pehini eo ar c'hentâ Myster a Joa, 126.
Abarz an eil Gommunion hac e goude, en enor d'ar Visitation eus ar Verc'hes pehini eo an eil Myster a Joa, 129.
Abarz an drede Communion hac e goude, en enor d'an trede Myster a Joa, pehini eo ar C'hinivelez a Jesus, 131.
Abarz ar bedervet Communion hac e goude, en enor d'ar pevare Myster a Joa, pehini eo ar Bresantation a Jesus en Templ, 133.
Abarz ar pemper Communion hac e goude, en enor d'ar pemper Myster a Joa, pehini eo pa voue cafer Jesus en Templ o tisput ouz an Doctoret, goude ma voa bet dianquet tri dez, 135.

Taulen eus al Lévr-mâ.

Var ar Myſterion a Gueurç.

Abarz ha goude ar Gommunion eus ar c'huec'hvet Myſter pehini eo an Oræſon eus hor Salver er Jardin Olivet, 138.
Abarz ha goude ar Gommunion eus ar ſeizvet Myſter pehini eo ar Flagellation pa oue ſcourgezet hor Salver, 140.
Abraz ha goude ar Gommunion eus an eizvet Myſter, pehini eo ar Gurunamant a ſpern var ben hor Salver, 142.
Dirac ha goude ar Gommunion eus an navet Myſter, pehini eo Jeſus o tougnen e Groas, 144.
Dirac ha goude ar Gommunion eus an decvet Myſter, pehini eo ar Gruciſiamant a Jeſus er Groas, 146.

Var ar Myſterion a C'hloar.

Dirac ha goude ar Gommunion eus an unecvet Myſter, pehini eo ar Reſurrection eus hor Salver, 148.
Dirac ha goude ar Gommunion eus an daouzecvet Myſter, pehini eo an Aſçanſion a Jeſus en Eé, 151
Dirac ha goude ar Gommunion eus an trizecvet Myſter, pehini eo an Dooediguëz eus ar Sperer-Santel, 153.
Dirac ha goude ar Gommunion eus pevarzecvet Myſter, pehini eo an Aſſomption eus ar Vere'nes en Eé, 155.
Dirac ha goude ar Gommunion eus ar pemzecvet Myſter, pehini eo ar Gurunamant a c'hloar eus ar Vere'nes en Eé, 158.
Var Horolaich ar Roſera, ha var Breuriez an Hano a JESUS, *Oe.* 160
Ur voyen eas da bep ſeurt tud evit digaç ſonch a breſanç Doue alies epad an deiz hep paouez a labourat, oc'h en em occupi evel ma zoar cuſtum peb-unan en e ſtad hac en e vicher, 161.
Praticou all a zevotion en andret ar Vere'nes Varigant ur Breſ eus a Indulgeançou evit an *Angelus*, 164.

Peden devot d'ar Verc'hes, pehini a ve mad da offr dezi bemdez, ifpicial e fin ar Chapelet, 169.
Canticou nevez var Myfteriou ar Rofera, evit derc'hel memor anezo guell a fe, hac evit lavaret devotamant ar Chapelet e fongeal enno, 170.
Cantic var ar feiz Cleze a Gueuz pere a dreuzas calon ar Verc'hes, o confideri an affliction ou eus he Map hor Salver, pere feiz Cleze a ve mad da enori bemdez aſſambles gant ar pemp Gouſi a receevas Jeſus ous ar Groas, o lavaret feiz *Pater* hac *Ave*, 175.
Oræſon devot pehini ſo rennet eus a Sant Auguſtin, evit goulen ouz Doue ar c'hraç da gench a vuez, 178.
Inſtruction evit an Vreuriez eus an Hano ſacr a Jeſus.
Peguen exeellant eo an devotion eus a Vreuriez an Hano ſacr a Jeſus, gant an deveryou eus ar Vreuriez-mâ, 180.
Peguen excellant eo an Oræſon Dominical ar *Pater noſter*, gant un tamic explication anezi, 194.
Peguen excellant eo ar Saluration Angelic an *Ave Maria*, gant un tamic explication anezi, 202.

AN DAULEN

EUS AN EIL QUEVREN.

A Vertiſſamant evit an Exemplou-mâ.
Ur Plac'h ſantel hanvet Juſtina a gonſervas he phurete a-enep an effort eus an droucſperet, o c'hinvoqui Mam Doue d'e ſicour, 215.
Ar bec'heres vras Mari Ægyptianes a voue convertiſſet o caout recours d'ar Verc'hes ſacr, 218.
Ar Verc'hes a lequeas da Sant Yan Damaſcène e zorn en e blaç goude ma oa bet trouc'het diountâ, 240.
An devotion d'ar Verc'hes a ſo un arm excellant evit en em difen ouz tentationou an Ærouant, 245.
Peguen agreabl eo d'ar Verc'hes offr dezi alies bemdez ar

Salutation angelic, o lavaret devotamant an *Ave Maria*, hervez an exempl a Sant Aybert, 247.
Penaus Sant Loïs Roue a Franç a voue concevet dre ar Pedennou eus ar Rosera, 249.
Penaus ur Chevalier a Vreis a voue dilivrer eus a zaou zanger bras dre vertuz eus ar Rosera, 251.
Penaus e voue reprenet un Escop gant ar Verc'hes abalamour n'en devoa quet grêt a iistim eus a zevotion ar Rosera, 253.
Penaus e voue preserver dioutz ar maro eternel ur Plac'h hanvet Alexandra, o veza bet en em lequeat e Breuriez ar Rosera, 257.
Penaus e voue convertisset dre ar vertuz eus ar Rosera ur Vaoues debauch a galite, pehini e devoue cals a revelationou goudese, 260.
Penaus e convertissas Sant Dominic ur Baron a Spagn dre ar vertuz eus ar Rosera, o font d'e glever e sarmon, 267.
Peguer bras ha peguer vertuzuz eo an devotion eus ar Rosera, pehini a ve mad da rei evit pinigen e confession d'ar Benitanrét, 270.
Penaus un Digentil a Doulouse en em resolvas da gofes dre ar vertuz eus ar Rosera, 274.
Penaus e teuas ur Plac'h monden ha libertin a Roma da furrât ha da ober pinigen dre vertuz ar Rosera, 276.
Penaus un den yaouanc, goude beza grêt cals a sacrilejou e defaut cofes e bec'hejou disoueset, en devoue ar c'hraç da ober ur Gonfession vad dre vertus ar Rosera, 280.
Penaus dre ar vertuz eus ar Rosera e voe ressuscitet ur Plac'h yaouanc a yoa bet beuzet, 281.
Penaus dre voyen ar Rosera e c'hinspiras ar Verc'hes da ur C'hloarec yaouanc ober ur Gonfession vad ha chench a vuez, 282.
Penaus e voue reprenet ul Leanes gant ar Verc'hes abalamour ne lavare quet he Rosera gant attantion, 284.
Penaus dre ar vertuz eus ar Rosera e voue ressuscitet ur Buguel pehini a yoa bet beuzet, 285.

Penaus dre ar vertuz eus ar Rosera e oue diliwreet ur C'hreg diouz an tourmant eus ar guiſtion pe da hini e oa bet condaunet injuſtamant, 286.
Penaus dre voyen ar Roſera e voue ur C'hreg ſantel gôarantiſſet diouz un taol-contel a roas he fried dezi dre jalouſi, 287.
Penaus ur Sarazin a c'houlennas bera Chriſten ha beza badezet, o veza rentet ſalo diouz e glènvet dre vertuz ar Roſera, 288.
Revelationou pere a ziſquez peguer ſantel ha peguer profitabl eo an devotion eus ar Roſera d'an Eneou, 290.
Ar Verc'hes oc'h en em appariſſa da dein C'hoar, pere a yoa devot d'ar Roſera, a obtenas dezo ur finvez eürus, 291.
Ur Plac'h paour devot d'ar Verc'hes a voue aſiſtet ganti, ha gant eals a Verc'hefet ha gant an Elez ive var he maro, 296.
Peguer profitabl eò d'hor ſilvidiguez ſervicha ar Verc'hes glorius Vari dre voyen ar Roſera, evel ma er gueler dre an exempl-mâ, eleac'h ma conjuras Sant Dominic un Heretic a yoa poſſedet gant pemzec mil Ærouant, o veza diſpriget ha decriet an devotion-mâ, 301.
En exempl-mâ eleac'h ma comſer ive eus ar Folgoat a Leon, hac eus a ur Sondart eus a Gaſtel an Taro, e veler peguen agreabl eo an *Ave Maria* d'ar Verc'hes. 312.
Hiſtor evit ar Gouel eus an Itron Vari ar Victor, galvet communamant ar Solemnite eus ar Roſera, 319.
P'evit occaſion eo bet ordrenet a-nevez celebri ar Solemnite eus ar Roſera partout dre an Ilis univerſel, ha peguer profitabl eo ar Vreuriez-mâ da ſilvidiguez an Eneou, 324.
Peguen ancien eo ar repetition eus ar memes peden, evel a reer er Chepelet, ha penaus ar Roſera eo an devotion pehini a rent mui a enor d'ar Verc'hes hac a ſo eſtimeta e peb bro, 328.
Ar reſon p'evit hini eo bet eſtabliſſet ar Gouel eus an

Hano a Vari d'ar Sul quenta varlerc'h ar Gouel eus he Nativite e mis Guengolo, ha peguement a re respet hac a zevotion a dleomp da gaout evit an Hano a *Vari*, 33.

Cantie evit disquez penaus an excellanta Oraison a ou fet da ober d'ar Verc'hes, eo an *Ave Maria*, eus ma e deveus bet revelet e-unan da Santes Mentilda, 34.

Cantie Spirituel var ar Vuez admirabl eus a Sant Yan ar Groas, pehini o veza devot bras d'ar Verc'hes, a yeas en Urz an Itron Vari a Garmes pehini en deveus reformet, &c. Imitomp e zevotion d'ar Verc'hes, 34.

Cantie all var vertuziou principala en deveus pratiquet Sant Yan ar Groas, evit inspira e calonou ar bopl an desir d'o imita, 35.

Exerciç devot evit Oferen ar Rosera, 35.

Meditation Sant Bonavantur var an *Ave Maria* hac ar *Stabat*, 371.

An Ofiç bian eus a Conception ar Verc'hes, pehini a ve mad da lavaret bep Sadorn, pe da viana bep Sul quenta eus ar mis, 387

Ofiç bian en enor da Sant Joseph Pried ar Verc'hes, hac a ve mad da lavaret bep Merc'her, 402

Ar Pedennou pere a vez canet e Procession ar Rosera goude Gousperou bep Sul qaenta eus ar mis ha da Solemniteou ar Verc'hes hac ar Rosera, 41.

Ar façon da receo an dud e Breuriez ar Rosera, ha da venniguen ar Chapeledou, ar Piledou hac ar Rosennou eus al lavaret Breuriez, 416

An Absolven general en articl ar maro evit ar Vreudeur ha C'hoarelet eus ar Rosera, pere a lacai quement an Directeur eus a Vreuriez d'e rei dezo pa vezzint e o c'hlènvet marvel, 42.

Act a Contrition pehini a ve mad da ober, mar en em santet e gôal stad, abarz lavaret ar Chapelet pe ar pemp *Pater* varn-uguent evit en em lacat e stad da c'hounit an Indulgeançou eus ar Rosera, 42.

Taulen eus al Lévr-mâ.

Un Exerciç pemdeziec pehini a dle ur C'hriſten mad da ober bemdez, hac a ve propr evit ar Retrejou, 425.
Exerciç diouz ar mintin, 427.
Exercic epad an deiz, pe Oræſonouigou Jaculator e Latin hac e Brezonec, adreſſet da Zoue evit en em excita d'e garet epad an deiz, ha tennet eus a Sant Auguſtin, 430.
Oræſonouigou Jaculator e Latin hac e Brezonec, adreſſet d'ar Vere'hes, evit en em excita d'e c'haret, hac evit en em recommandi dezi epad an deiz, 435.
Exerciç diouz an nos, 437.
Cantic var an Oræſon Dominical, pehini eo ar *Pater noſter*, hac a dleomp da lavaret alies bemdez, 441.
Cantic var an *Ave Maria*, ha var Pedennouigou all d'an Eal-Gardien, d'ar Sænt, hac evit an Anaon fidel, 442
Litanïou ar Vere'hes e Latin, 444.
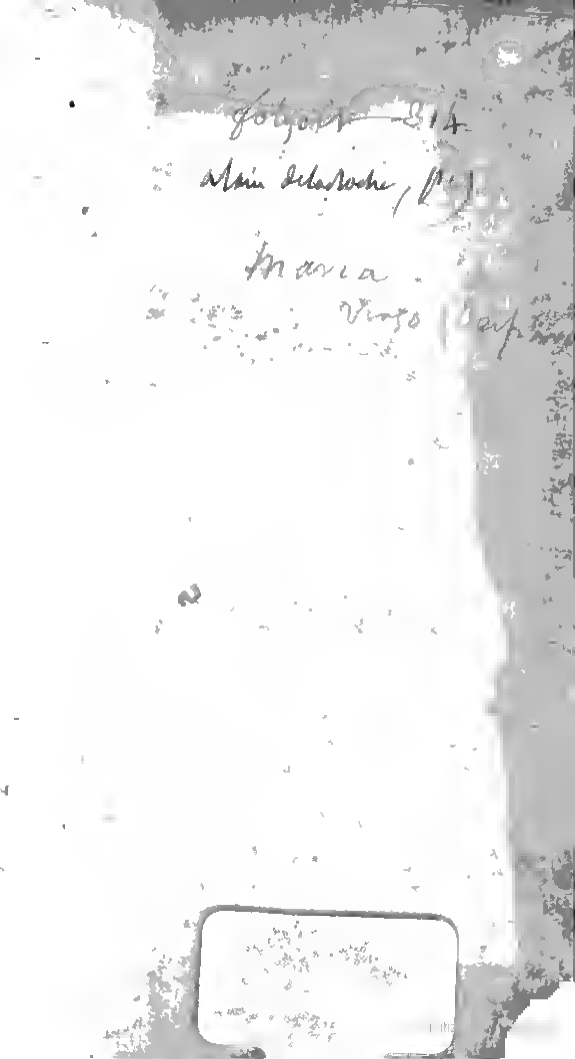
Fin eus an Daulen.